

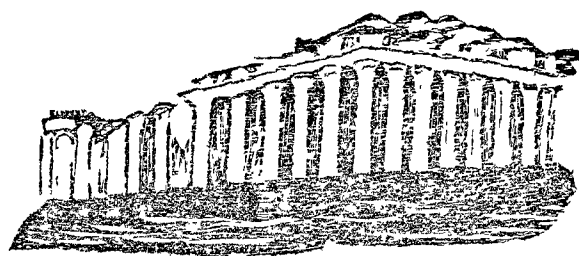
Ἔτος Α'. Τεύχος Α'.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων

«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνδρομῆ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλλάδινα 6

» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται·

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος».

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς 15 Ὀκτωβρίου 1906.

ΓΝΩΡΙΖΕΙ ἤδη τὸ δημόσιον τὸν σκοπὸν τῆς ιδρύσεως τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ. Ἡ ἔλλειψις ἐνὸς ὄργανου πνευματικοῦ τοῦ παρ' ἡμῖν γυναικείου φύλου πρὸς Ἑλληνοπρεπῆ μόρφωσιν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Κυπρίας γυναικὸς ἀπὸ πολλοῦ εἶνε καταφανῆς, χαίρομεν δὲ ὑπερβαλλόντως, ὅτι ἡμεῖς, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ἐσχομεν τὴν πρωτοβουλίαν καὶ ἡγάγομεν εἰς πέρας τὴν ἴδρυσιν τοιοῦτου περιοδικοῦ, σκοποῦντος, ὡς εἶπομεν, νὰ ἐξυπηρετήσῃ δεόντως τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ γυναικείου φύλου καὶ συντελέσῃ ὅσον δύναται πρὸς διὰπλασίαν μητέρων ἀντοξίων τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῶν προορισμοῦ.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπηυθύνθημεν ἤδη πρὸς πολλὰς θεραπαινίδας τῶν Μουσῶν καλοῦντες αὐτάς εἰς συνεργασίαν, εἶμεθα δὲ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νάναγγελλωμεν εἰς τὰς ἀξιότιμους συνδρομητριάς ἡμῶν, ὅτι πλὴν τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Νήσῳ εὐπαιδευτῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων ἐξησφολίσσαμεν ἤδη καὶ τὴν συνεργασίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι λογίων Ἑλληνίδων, ἀνατεθείσης τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ «Παρθενῶνος» εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις καλλίστην δεσποινίδα **Εἰρήνην Μεγαπάνου**, ἧς τὰ ὄρατα καὶ ἐμπνευσμένα πνευματικὰ προϊόντα συχνάκις θὰ κοσμῶσι τὰς στήλας τοῦ ἡμετέρου Περιοδικοῦ.

Ἄλλ' ὁ «Παρθενῶν» δὲν ἀπευθύνεται εἰς ὠρισμένα πρόσωπα. Ἀπευθύνεται πρὸς πᾶσαν Ἑλληνίδα καὶ δὴ πρὸς πᾶσαν ἐργάτιδα τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ θεραπαίαν τῶν Ἑλικωνίων Μουσῶν. Καθότι ὁ «Παρθενῶν» δὲν ἀνήκει εἰς ἑαυτὸν, ἀλλ' εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον, τοῦ ὁποῦ τὰ εὐγενῆ ἰδεώδη ἐτάχθη νὰ ἐξυπηρετήσῃ.

Καὶ ἐν μὲν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει εἶμεθα εὐτυχεῖς καταλέγοντες μετὰ τῶν προσελθόντων πάνυ εὐγενῶς ἡθικῶν ἀρωγῶν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ιδρύσεως τοῦ περι-

οδικοῦ τούτου τοὺς παρ' ἡμῖν Γυναικείους Συλλόγους α' Ὀμάδα τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας» ὅτινες καὶ ἀνέλαθον τοῦτο, ὑπὸ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν προστασίαν, μετὰ δὲ τῶν εὐγενῶν συνεργατιδῶν τὴν σεβαστὴν Δεσποσύνην τῆς πόλεως μας Πολυξένην Λοιζιάδα πρὸς ἣν ἐκπράξομεν καὶ ἐντεῦθεν τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας διὰ τὴν δὴλως ἰδιαιτέραν μέριμναν καὶ σποργὴν, ἣν ἐπέδειξε διὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ὡς καὶ τὰς εὐγενεῖς Κυρίας Ἀγγελικὴν Δ. Φραγκοῦδη, Κασσάνδρον Ν. Ζήνωνος, Ἀριάδνην Ζ. Σλυρισνίδου, Ἀθηναῖδα Ζ. Κλ. Λανίτου καὶ τὰς Δσας Εὐφροσύνην Λοΐζου καὶ Μτρίαν Ι. Π. Π. Βοντιτσιάνου, ἧς ἐπίσης θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

Ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων αὐτοδικαίως δύνανται νὰ θεωρῶνται συνεργάτιδες τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ αἱ ἀξιότιμοι Διευθύντριαί τῶν Παρθενωγωγείων ὡς καὶ πᾶσαι σὶ τυχοῦσαι μορφώσεως καὶ παιδείας δέσποιναί καὶ δεσποινίδες ἐξ ὄλων τῶν πόλεων ἢ κωμῶν.

Τοιοῦτον παραδίδοντες εἰς τὸ δημόσιον τὸν «Παρθενῶνα» πεποιθήμεν ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς ὑποστηρίξεως παντὸς φιλομουσοῦ.

Τὸ παρὸν φυλλάδιον ἀποστέλλεται πρὸς πολλὰς ὁδοὺς δὲ εὐαρεστηθῶσι νὰ τὸ κρατήσωσι θὰ θεωρῶνται συνδρομητρίαί, ὅθεν πᾶσα μὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ γίνῃ συνδρομητρία παρακαλεῖται νὰ μᾶς τὸ ἐπιστρέψῃ εἰ δυνατόν ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν. **Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.**

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ

Ἀτενίζω, ὦ Ἑλληνίδες μου, πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἀθανάτου Παρθενῶνος καὶ ἰλιγγιωῶ.

Οὗτος εἶναι βεβαίως ἡ ἀποθέωσις τῆς ὅλης σοφίας τῶν αἰώνων, συγκεντρωθείσης ἐν τῇ φαινή

έλληνική διανοία και φαντασία.

Τοιοῦτος ὁ Παρθενῶν, περισθεῖς ἀπὸ τῶν βουβῶν τῶν ἀνοσίων Ἑνετῶν καὶ τῶν τελευταίων δημίων καὶ αἰμοχαρῶν ἐκπορθητῶν τοῦ ἰσπεφάνου ἀστεως, ἐπισκοπεῖ ἐτι αὐτοῦ ὡς ἱψιπετης αἰτὸς, ὡσεὶ ἐργηγορῶν καὶ ἔτοιμος νὰ συλλάβῃ τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας τοῦ Ἀπόλλωνος του καὶ διασχισθῇ δι' αὐτῶν τὴν νεφελώδη ἀχλὺν, ἣν ἐπέριψεν ἀνά τὸ Πανελλήνιον ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐλευθεριῶν καὶ ἀνεξαρτησίας ἢ ἀχάριστος μιτριὰ Εὐρώπῃ, ὑπὸ τῆς ὁποίας τὴν πτέρναν σφαδάζομεν οἱ τε ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι Ἕλληνας.

Τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰκτίου καὶ Καλλικράτους, τοῦ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, τοῦ Σωκράτους καὶ Περικλέους περιπολεῖ ἐτι ἀνά τὸν ἱερὸν λόφον τοῦ ἐπιτιμῶν καὶ ἀπειταῦνον τὴν φθορὰν τοῦ χρόνου, ὅστις καὶ αὐτὸς ὡς τι ἄυλον καὶ ἀθάνατον ἐσεβάσθη αὐτὸν, ὡς ἐκ θαύματος.

Ὁ Παρθενῶν, φέρων ἐμβληματὰ του καὶ κορωνίδα καὶ θεότητα του τὴν γυναικίαν ἀνδρείαν καὶ σοφίαν πάνοπλον, τὴν Ἀθηνᾶν, ἰσομον του δὲ τὰς Καρυάτιδας καὶ τὰ ἱερά τῆς Ἀγλαΐρου καὶ Πανδροσου, ἐκήρυξε καὶ κηρύττει διὰ τῶν αἰῶνων, ὅτι μόνον γυναῖκες σοφαί, ἀγαθαὶ καὶ ἀνδρείαι, ὡς ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὠραῖαι καὶ εὐχίτενεῖς καὶ ἀμεμπτοὶ εἰς παράστημα καὶ θέλησιν καὶ ἀγνότητα καὶ πατριωτισμὸν ἐπέπλεισαν τὴν ἁριστὴν αἰῶνα τοῦ Περικλέους καὶ ἀνήγειραν τὸν αἰῶνα τοῦτον τῆς δοξῆς καὶ τῆς τέχνης Κολοσσόν.

Ἡ ἱερωτέρα καὶ συγκλητικώτερα παληγορικὴ λειτουργία τοῦ Παρθενῶνος, ὡς γνωστὸν, ἐτελείτο ὑπὸ καλλιπαρειῶν παρθένων νανηφόρων κατὰ τὰ Παναθηναία, ἀγουσῶν τὸν ἱερὸν πέπλον τῆς θεᾶς του.

Διὰ τοιούτων τιμῶν οἱ περὶ τὸ ὑψηλὸν καὶ συμβολικὸν τοῦτο μνημεῖον παντὸς ὅ,τι ὀσίου καὶ ἱεροῦ τῇ Πατρίδι περιβαλόντες τὴν γυναικίαν ὑπόστασιν καὶ ὑπαρξὴν ἀφῆκαν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἡμῶν. τῶν παρελκισθέντων τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου τῶν Ἑλλήνων, τὸν φλέγοντα πυρῆνα ἐνδὸς πόθου ν' ἀτεινίζωμεν πρὸς αὐτὸ, πρὸς τὸν Παρθενῶνά μας, παλλόμενοι καὶ ζωογονούμενοι ἐπὶ τῇ ὑπερνηφάνῳ θείᾳ του λῖαν δὲ προσφυσᾶς καὶ τὸ γυναικεῖον τοῦτο περιουδιὸν, εἰς ὃ κατ' ἐπιβαλλόμενον καθῆιον ἐν γνώσει τῶν ἀτιλειῶν μου ἐλάβον μέρος, ἐβαπτίσθη διὰ τοῦ ἐκπάγλου ὀνόματός του «Παρθενῶν».

Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ὡς ὁ μαγνίτης τὸν σίδηρον ὁ «Παρθενῶν» μας θελεῖ ἐλκύσει καὶ τὰς πλέον ἀδιαφόρους, ὅπως ἀναγνώσωσιν ἐν αὐτῷ πᾶν ὅ,τι ἐπαγωγὸν καὶ ὠφέλιμον, τὸ ὁποῖον θέλοισι κομίσθαι εἰς τὰς στήλας του οἱ ἄλλοι καὶ ἄλλαι, αἱ Ἀττικαὶ μέλισσαι καὶ μοῦσαι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὅσοι ἀπὸ καθήκοντος πρὸς Ὑμᾶς, ὦ Ἕλληνας μου, ἀνέλαβον τὴν σύνταξιν του.

II

Εἰσηγησαμένη περὶ τοῦ ἱεροῦ μνημεῖου τοῦ Παρθενῶνος καὶ τὰ κατὰ τὴν ἱερότητα τοῦ θήλεως φύλου ἐν τοιούτῳ χρόνῳ αἰῶνι δόξης, ἐπειδὴ θεωρῶ ὡς βᾶσιν πάσης καλῆς ἀγωγῆς τῶν θηλέων τὴν γυμναστικὴν ἠνωμένην μετὰ τῆς τέχνης τοῦ κάλλους καὶ τῆς εὐσχημοσύνης, ἐπεθύμουν ὡς ἀπαρχὴν ἱερὰ τῶν ἑκαταετησίων τοῦ φιλάτου «Παρθενῶνος» μας νὰ τεθῇ τὸ περὶ γυμναστικῆς τῶν θηλέων ζήτημα εἰς τὴν θέσιν του, ἵνα μὴ πηδῶμεν καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ ὑπὲρ τὰ ἔσκαμμένα, τρέχουσαι ἀνά τὰ δημόσια γυμνάσια καὶ ἐπιδεικνυόμεναι τὴν εὐκαμψίαν ἡμῶν πρὸς βλάβην

τῆς καλαισθησίας καὶ τῆς φυσικῆς λεπτότητος ἡμῶν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν Σπάρτῃ, ὅπου αἱ γυναῖκες ἐκαυχῶντο ὅτι μόνον αὐταὶ ἐγένων ἄνδρας, καὶ ἐν Κύπρῳ, ὅπου καὶ ἐσώετο ἀγάλμα ἰότητος ἐφήβου γυμναζομένης ἐν δημοσίῳ ἴσως παλαιότερα καὶ φερομένης μόνον ἰοντὸν ἰσπανισάκι, εἶνε ἀληθὲς, λέγω, ὅτι ἐν τῇ εὐδαίμονι εἰεινῇ ἱσοχῆ ἐθαρεῖτο καὶ διὰ τὰς κόρας ἡ γυμναστικὴ ἀναπόσπαστον μέρος ἐλευθέρας ἀνατροφῆς.

Θὰ ἦτο ὅμως παραδίαι, εἰὰν ἐθεῶντο ἐν τῷ Σταδίῳ παρὰ τὸ ἱερὸν ἐνδιαίτημα τῆς εὐπέπλου Ἀθηνᾶς καὶ τῶν εὐσταθέων Κυριατίδων καὶ τῶν καλλιῶνων κληρονομίων νιάνιδες γυμναζόμεναι, μετρηψομεναί εἰς ἄνδρας θρακοφόροις, καίτοι πηδᾶσαι τὰ ὠραιότατα τῶν ἀλμάτων.

Ἀγωνίῳ ἀναλογισομένη, ὁποῖα φροῖνη ἐὰν διέτρεχε τὰς αἰσθήσεις τοῦ Πραξιτέλους καὶ τῆς λοιπῆς ἀθαλάτου χορείας του ἐπὶ τῇ θέᾳ νεαλίδων, ὑπὸ τοιοῦτον ἔνδυμα ἰατερχομένων εἰς ἀνδρικοίς ἀγῶνας!

Καὶ σκέπτομαι ὅτι, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν καὶ τότε, ἀν ἐγυμνάζοντο οἱ ἄνδρες ἐνδεδυμένοι, καὶ τώρα δεόν νὰ ἦνε ἐνδεδυμένοι καὶ αἱ νιάνιδες ὡς οἱ ἄνδρες κατὰ τοὺς ἀγῶνας, ὁπότε τὸ κάλλος τοῦ σώματος καὶ ἡ τέχνη ἐλάχιστα θ' ἐπέβαλλον, καὶ αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη καὶ Μῆλου ἐπλάσθη κατὰ θεῖαν ἐμπνευσίν τοῦ καλλιτέχνου τῆς ἀποκλίνοσα εὐσχημότως τὸν ὦμον καὶ φέρουσα αὐθορμήτως καὶ εἰδημονίας τὴν λείρα μὲ προφανῆ σκοπὸν, ὅπως καλύψῃ τὴν γυμνοτητα τῆς.

Οὕτως οἱ ψυχολόγοι ἐκείνοι καὶ δημιουργοὶ τοῦ τελείου κάλλους, οὕτως ἐπίδειξις γίνεται εἰς τοὺς δημοσίους ἀγῶνας, διείδον κατόπιν ὅτι κατ' ἀπαράβατον κανόνα τῆς φήσεως καὶ τῆς τέχνης πρέπει καὶ αὐταὶ αἱ χάριτες νὰ εἶνε ἐνδεδυμένοι, ὡς ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ἡ ψυχολογικὴ αὐτὴ ἀλήθεια παρεῖστη δὲ ὡσα κατὰ τινὰ ἐποχὴν καὶ ἐπὶ παραφροῶν γυναικῶν, ὡς ἡ μανία λοίπεν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πολιᾶς των καὶ ὡς οἱ διασταὶ ἐσαφρονισαν ἀπειλήσαντες ὅτι θέλουσιν ἀπογυμνώσει καὶ περιάγει αὐτὰς ἀνά τὴν πόλιν.

Διὰ τοὺς λόγους τοίτοις, ἀρκοῦμεν εἰς τὴν κατ' ὄλιον γυμναστικὴν ἠνωμένην μετὰ τῶν κανόνων τῆς ἡγεμνῆς, ἀρχομένην δὲ ἀπὸ τοῦ 5ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ συνεχίζομένην εἰς τέλεια γυμναστήρια θηλέων ἐν τοῖς παιθεναγωγείοις, ἔετομεν ἀσφαλῶς ἰσχυρὰ τὰ θεμέλια τῆς ἀνατροφῆς τῆς ἰότητος ὡς ἀτόμου, δικαιοσύμην νὰ τὴν ὑγίαινονσης παιδείας καὶ ὑπαρξέως κατ' εἶκον καὶ ἐν τῇ κοινωσίᾳ, καὶ ὡς μητρος προωρισμένης νὰ γεννᾷ ἄνδρας φιλελευθέρους καὶ γενναίους ὑπερασπιστὰς τῆς τιμῆς καὶ τῆς πατρίδος. Ἐκτὸς τῶν πολλῶν ἀρετῶν, ὡς κατασκευάζει εἰς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἡ γυμναστικὴ, καθιστῶσα τὴν Ἕλληνίδα φίλην τῆς ἐλευθέρας καὶ ἐπιχαρίτου κινήσεως καὶ ζωῆς, θέλει ἀποσπάσει αὐτὴν τῶν δεσμῶν τῆς μόδας, τῆς ἡλιοφοβίας, ἀεροφοβίας, κορσομανίας καὶ ἄλλων καιῶν, οὕτω δὲ δὲν θὰ ἦρη θρια ἡ Ἕλληνίς τῆς σήμερον ὑπὸ τὸν κορσὸν καὶ τὸ βέλο ἀναγνώσκουσα τὸ «Τὰν ἢ ἐπὶ Τὰν» καὶ δὲν θὰ κατὴντα μίαν ἡμέραν νὰ κατατάται αὐτὴ ἐαυτῆς ὅτι κατεδινάσθη νὰ μὴ γεννᾷ ἄνδρας, εὖ ξεῖα ἡ πατρίς ἐδουσίχησε μεγάλως.

Ἐν σειρᾷ ἀρθῶν, φίλταται Ἕλληνίδες, βέλω ἐκθέσει ὑμῖν ὅσα θεωροῦνται ἰατεπεύγοντα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀγωγῆς τῶν κορῶν καὶ μόρφωσιν

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ.

Νύχτα....

Φεγγάρι γεμάτο, αλλά στην άνατολή του λίγα σύννεφα μαζεύονται και καθώς ανεβαίνει αυτό, εκείνα σχίζονται από τη λάμψη του και νομίζεις τότε πως βλέπεις το μεγαλοπρεπέστερο στεφάνο του πειθιότροπου βασιλιά, που η κορυφή του σχηματίζεται από σκορπιστά μεγάλα διακρίματα, και το κάτω μέρος του από χρυσάφι πυκνό...

«Ω! τί ώραία εικόνα!...

Και από κάτω ή θάλασσα που, από τον κοπο παρασμένης τρικυρίας, λαχανιασμένη δέχεται του μπάτη τα πουπουλένια χάρδια με άφρη συστολή, καθρεφτίζει θαμπά το λαμπρό στέμμα, — το αμφίβολο αυτό σύμπλεγμα των συνθέτων και του φεγγαριού...

Λίγα βήματα απ' την ακρογιαλιά, εκεί του άρχίζει να λιγροστεύη ή άμμουδιά και να σώωνται τα βοτσαλα, ένα περιόλι θεόρατο, που ξεχειλίζει και από τους τοίχους άλομα ή πρασινάδα του, χύνει το βαρύ άρωμά του και πλημμυρίζει τον άέρα με βάλσαμο...

Μιά βαρειά πόρτα σιδερένια, και ένας πλατύς δρομος που οδηγεί στον πύργο.

Μέσα ήσυχία... Τα πουλιά κοιμούνται... Η αύρες κοιμούνται... τα νερά της λίμνης κοιμούνται... όλα κοιμούνται...

Και όμως κάτι άλομα άντυπνε!

Δύο σκιές φαίνονται εκεί στο βάθος.

Η μία σκιερή.

Η άλλη λευκή. Νομίζεις πως είνε ή Ψυχή της άρμονίας και της όμορφιάς, που διάλεξε την πειθι ήρεμη ώρα για να κατεβή στον κόσμο και να θαυμάση το άριστούργημα της. Η πλάτες και οι ώμοι της σί γυμνοί, θαρρείς πως έπλάσθησαν από άφρους που πάλλουν και που αισθάνονται, και που τίποτε δεν ήμπορε να κρύψη τους άτακτους παλμούς των. Ούτε ή σκιά της νύχτας, ούτε το λευκό μετάξι που χύνεται σε κύματα ελόγυρά τους, σε κύματα που χάνονται στο σκοτεινό βάθος της προσινάδας που φιλεί τα παιδιά της Λευκής Θεάς...

Είνε ο Μάριος και ή Νανή...

—«Νανή μου!... αισθάνομαι απόψε το στήθος μου πολύ βαρύ... Κάτι έχω... μα τί έχω δεν ξεύρω... Μήπως είνε προ-αίσθημα καμμιās συμφορās που μās πλησιάζει;... δεν ξεύρω... Άλλιά και συμφορά άν έλθη, δεν θέλω να σε πειράξη γα-θόλου έσένα... μα καθόλου... Σ' έμένα θέλω νάρθη όλο το κα-κό, σ' έμένα... Νανή μου!... νομίζω, κάτι μου λέει ότι δεν μ' αγαπάς... Και μου έρχεται στο στόμα διαρκώς το τραγού-δι του δυστυχιόμένου εκείνου, που το έγραφε στο ήμερολόγιό του λίγες ήμέρες πριν πεθάνη:

«Ηθέλνσα, ό φτωχός, κι' εγώ μιὰ μέρα
λουλουδι να μυρίσω δροσερό,
και σκύβω με λαχτάρα εκεί πέρα,
μα μυρωδιά δεν μπόρεσα να δρω.

«Αχ! ήταν το λουλουδι ψυχής άλλης,
που όλο του το μύρο είχε ροφήση,
και τώρα στην καρδιά το χέρι άν βάλης,
θα ιδής πως λίγο άκόμα και θα σδύση...»

—Νανή μου! γλυκειά μου Νανή!... έλα πές μου μ' αγα-πās;... νομίζω πως άν άκούσω μιὰ φορά απ' το στόμα σου τη λέξη αυτή, πως θα ξαναγεννηθώ... Έχει τόσοη έπιρροή στην ψυχή μου ό λόγος σου!...

Έγύρισε ή Νανή, τον έκύταξε κι' έγαμογέλασε...

Έκείνος στο κύτταγμά της άνατρίχασε. Του έφάνηκε τόσο κρύο το κύτταγμα εκείνο, τόσο ψεύτικο, που έγέμισαν τα μά-τια του από δάκρυα.

—Μάριε! του λέγει. Τι λόγια είν' αυτά;.. «Α, μην είσαι μελαγχολικός, γιατί με μελαγχολείς κι' έμένα, και είμαι τό-σο φιλάσθηη...»

Και επειδή εκείνος στα λόγια της αυτά έκαρωώθηκε στη θέ-σι του, και άρχισε να την κυττάξη στα μάτια με βαθύ πα-ράπονο, εκείνη ήθέλησε να διορθώση το λόγο της.

—«Έλα, Μάριε, του είπε, μην είσαι παιδί... σ' αγαπώ! Άλλά εκείνος δεν αισθάνθηκε το «σ' αγαπώ» που του είπε. Ήταν άργα πειά. Τον είχε φέρη σε μιὰ τέτοια κατασταση με τα λίγα της λόγια, που ύστερα όσο γλυκά κι' άν του μι-λούσε δεν θα την αισθανότανε, γιατί ή ψυχή του είχε σκοτι-σθή απ' τη μελαγχολία.

Και πέρασε το «σ' αγαπώ» εκείνο της Νανής, χωρίς καμμιὰ να κάμη έντύπωση! σάν να το είπε άλλο στόμα για' άλλην ψυχή.

«Ω, πόσες φορές και τα τρυφερώτερα και τα γλυκύτερα λόγια δταν λεγώνται σε στιγμή άκατάλληλη είνε χειρότερα από το να μη λέγονται!...

Είνε σάν λουλούδια άπάνω σε στήθος πτώματος!

*

**

Το μικρό δωμάτιο το φωτίζει το φεγγάρι γλυκά-γλυκά, ανάμεσα απ' τα βαρειά παραπετάσματα του μπαλκονιού.

Στο βάθος ένα κρεβάτι χωμένο σε άφθονες λευκές μουσουλίνες. Μοιάζει με ζεστή φωλίτσα πουλιών, που το φωτίζει της αγάπης ό γλυκύτερος ήλιος μερα και νύχτα!...

Και όμως...

Η Νονή με ξεπλεχα τα χρυσά της μαλλιά κοιμάται.

Ο Μάριος πλαγί της γυρμένος και με τον άγκωνα άκουμπι-σμένον στα μαξιλάρια που στηρίζουν το κεφάλι της, την κυττάζει στα μάτια ποτε με στοργή και ποτε με παράπονο...

Καμμιὰ φορά άναστενάζει και θακρύζει.

Η στενοχώρια που του πλάκωνε το στήθος όταν περπατούσαν στο περιόλι, όλο και μεγαλώνει. Ένόμιζε πως θα τον ξεκούραζε ή Νανή με τα φιλιά της, άλλ' ήταν πλάνη κι' αυτό.

Απόψε ή Νανή δεν τον έφίλησε!...

*

**

Το φεγγάρι τώρα έκαμε τον κύλλον του και τραβιέται κου-ρασμένο προς τη δύση. Γλυστρά τώρα κοντά στο πρόσωπο της Νανής και το πλημμυρίζει από φως. Τι ώραία που είνε ή Νανή του!...

Την κυττάζει και ζωντανεύει ή αγάπη του μέσα στα στήθη του. Του έρχεται ν' αφήση όλη την ψυχή του να ξεγελάση τη δική της την κοιμισμένη, να την άπορροφήση, να την κα-τακτήση, και έτσι από το πρωί της άλλης μέρας να τον αγαπάη τουλάχιστον εκείνη με την δική του ψυχή!

Άλλα και τα φιλιά της ψυχής του έφοδίσθηκε μη την ξυ-πνήσουν. Έκοιμότανε τόσο γλυκά!

Το φεγγάρι εξακολουθεί να φωτίζει το πρόσωπό της.

Ταραγμένα όμως και σπαμωδικά.

Να την χαιδεύη τάχα ή να την μαλώνη;...

Τώρα τραβιέται προς τους τοίχους το λιποθυμισμένο φως, και φαίνεται πως σνεπάει τον ουρανό σάν άράγνη χρυσή.

Όλες ή είνονες που κρέμονται στους τοίχους της κάμαρης παίρνουν ζωή, γιατί είνε εικόνες που την ζωή παριστάνουν:

Έδω ό έρωτας ξαπλωμένος στα λουλούδια... Έκει ό έρωτας γονατισμένος μπροστά σε μιὰ παρθένα... Πειθ εκεί σταυρωμένος... Πειθ έδω γυρμένος στού θανάτου το κρεβάτι!...

Στην εικόνα αυτή έτρόμαξε, έσυμμαζεύθηκε, και έκλεισε τα μάτια του με φρίκη...

Περίεργον! Άλλοτε ή εικόνα αυτή του ήρесе ως έργον με μεγάλη έμπνευσι, και με μεγάλη δύναμη καλλιτεχνική! Τώρα τον κάνει ν' ανατριχιάξη ως έργον που δίνει την ένσάρκωσι του μεγαλει-τερου ψυχινού πόνου!...

Σε λίγο άποκοιμήθηκε.

Άλλά εξαφνα το πρόσωπό του άρχίζει να παίρνη στον ύπνο του άπάνω πένθιμες ύψεις...

Βλέπει ένα όνειρο... άλλοίμονο! όνειρο κακό!... Βλέπει τη Νανή του, όπως την έσφιγγε σφιχτά στην άγκαλιά του, να του δια-λύεται λίγο-λίγο... Να γίνεται άτμός... και να την χάνη στο βάθος του ουρανού... εξαφνα όμως να ξαναπαίρνη τη μορφή της εκεί έ-πάνω... να του πετᾷ ένα μαραμμένο λουλουδι... να του στέλλη ένα γελοιο σβυσμένο, και να χάνεται για πάντα...

Πηδᾷ τρομασμένος απ' το κρεβάτι του, σχίζει τα παραπετά-σματα και βγαίνει στο μπαλκόνι ν' άναπνεύση λίγων άέρα...

Ήταν ή ψάθινη πολυθρόνα της Νανής έξω, και πέφτει άπάνω της σάν μολύβι. Έτριξε άπαίσια ή πολυθρόνα. Έγέλασε άπαίσια κι' αυτός.

Φέρνει τα δύο χέρια στο κεφάλι του και το σφιγγει σφιχτά σάν να θέλη να το σπάση...

του φυσικού αισθήματος του ξρωτος.

Πρέπει να τη δοθῆ πάσα γνώσις καθιστώσα αὐτὴν ἱκανὴν νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνδρός καὶ ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ τη δοθῆ ὡς τοιαύτη, ὅχι ὡς νὰ ἦτον, ὡς νὰ ἰδύνατο νὰ ἦναι δι' αὐτὴν σκοπὸς νὰ γνωρίζῃ, ἀλλὰ μόνον νὰ αἰσθάνεται καὶ νὰ κρίνῃ.

Εἶναι ἀσήμαντον καθ' ἑαυτὸ τὸ νὰ γνωρίζῃ πολλὰς γλώσσας ἢ μίαν, ἀλλὰ εἶναι σημαντικώτατον τὸ νὰ ἦναι ἱκανὴ νὰ ὑποδέχεται προσπνῶς ἓνα ξένον καὶ νὰ ἐννοῇ τὴν γλυκύτητα τῆς ὀμιλίας του. Διὰ τὴν ἀξίαν της καὶ διὰ τὴν ἀξιοπρέπειάν της δὲν σημαίνει εἶν ἔχη γνώσεις περὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐπιστήμης ἀλλὰ σημαίνει πολὺ τὸ νὰ ἦναι γυμνασμένη εἰς τὴν συνήθειαν τοῦ ἀκριβοῦς συλλογισμοῦ, νὰ ἐννοῇ τὴν σημασίαν, τὸ ἀναπόδραστον καὶ τὸ κάλλος τῶν φυσικῶν νόμων καὶ τοῦλάχιστον εἰς μίαν μόνον στενωπὸν τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως νὰ φθάσῃ μέχρῃ τοῦ κατωβλίου τῆς πικρᾶς ἐκείνης κοιλάδος τῆς ταπεινώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν κατέρχονται καὶ οἱ σοφώτεροι καὶ γενναϊότεροι ἄνδρες καὶ ἀναγκάζονται νὰ ὁμολογήσουν, ὅτι πάντοτε εἶναι νήπια, τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται εἰς τὴν συλλογὴν χαλικίων παρὰ τὴν ἀπέραντον ἀκτὴν τῆς γνώσεως. Ὅλιγον σημαίνει πόσων πόλεων γνωρίζει τὴν θέσιν, πόσας ἱστορικὰς χρονολογίας ἀπεστήθισε καὶ πόσα ἐνθυμεῖται ὀνόματα ἐπιστῶν ἀνδρῶν· σκοπὸς τῆς ἀνατροφῆς δὲν εἶναι νὰ μεταβάλλωμεν τὴν γυναῖκα εἰς λεξικόν, ἀλλὰ ὑπερτάτη ἀνάγκη εἶναι νὰ μάθῃ νὰ ἐμβυίη μετ' ὅλην της τὴν ἀτομικότητα εἰς τὸ νόημα τῆς ἱστορίας, τὴν ὁποίαν ἀναγινώσκει, νὰ διαζωγραφεῖ τὰ συμβάντα ζωρῶς εἰς τὴν ἀκτινοβολοῦσαν φαντασίαν της, μετ' ὅσον λεπτόν της ἔστικτον, νὰ συλλαμβάνῃ τὰς συγκινητικὰς καὶ δραματικὰς στιγμὰς, τὰς ὁποίας μετ' ὅσον συμπεράσματα καὶ τὰς κρίσεις του ὁ ἱστοριογράφος πολλακίς μᾶλλον ἐπισκοπεῖ καὶ τὰς χωρίζει μετ' ὅσον ταξινομήσιν του. Πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ μάθῃ νὰ ἐννοῇ τὴν μηδαιμινὴν ἀναλογίαν, τὴν ὁποίαν ὁ μικρὸς αὐτὸς κόσμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῆ καὶ ἀγαπᾷ, ἔχει πρὸς τὸν κόσμον, εἰς τὸν ὁποῖον ζῆ καὶ ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς καὶ πρέπει ἐπισήμως νὰ διδαχθῆ νὰ προσπιθῆ, ὥστε αἱ εὐσεβεῖς σκέψεις της νὰ μὴ γίνωνται ἀσθενέστεραι ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀριθμὸν ἐκείνων, τοὺς ὁποίους περικλείουν, ὥστε ἢ προσευχὴ της νὰ μὴ γίνεται μᾶλλον ἄτονος, ὅταν δὲν πρόκειται νὰ ἱκετεύσῃ ὑπὲρ τοῦ συζύγου καὶ τοῦ τέκνου της, ἀλλὰ πρόκειται νὰ δεηθῆ ὑπὲρ τοῦ πλήθους ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν κανένα νὰ τοὺς ἀγαπᾷ.

Κατὰ μετάρρσιν Θ. Φ.

Ο ΚΩΔΗΞ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΡΑΣ ΣΥΖΥΓΟΥ

Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ βιβλίον ἐξεδόθη τελευταίως ἀγγλιστὶ καὶ εἶνε προωρισμένον νὰ καταστῆ ἀληθὲς ἐγκόλπιον πάσης νεαρᾶς νεονύμφου καὶ νὰ περάτῃ ἀληθῆ συμδολὴν εἰς τὴν συζυγικὴν καὶ οἰκογενειακὴν εὐ-

τυχίαν ἐκείνην, τῆς ὁποίας τὸ μυστήριον κατέχουν εἰς τὸτον μεγάλον βιβλίον αἱ Ἀγγλίδες σύζυγοι.

Τὸ περιεχόμενόν του—ἢ εἶδος δευτέρου, εἶναι ἀπλούτεστον καὶ ἀληθινόν, ὅπως ὅλων τῶν μεγάλων καὶ ἐξόχων βιβλίων, ἐν τῇ ἀπλότητι δὲ αὐτῇ καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἔγκειται ἀκριβῶς ὅλη ἡ ὠραιότης του.

Ἡ γυνὴ—λέγει ὁ Ἀγγλος συγγραφεὺς—ἐγκρύπτει εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ ποδογύρου της τὴν εὐτυχίαν ἢ τὴν δυστυχίαν τοῦ οἴκου· ἀνελόγως τῶν διαλέσεων της ἢ ἀπορῆ νὰ εἰσαγάγῃ ἐν αὐτῷ τὴν εὐκαιμονίαν, τὴν χαρὰν, τὰς ἀπολαύσεις, ὅλα τὰ θεληθέντα τῆς ζωῆς, ἢ νὰ τὸν καταστῆτῃ ἐστὶν ὀλίβω, βυσάνων καὶ κακοκαιμονίας.

Τὸ πρώτιστον καθήκον τῆς νεαρᾶς γυναικὸς εἶναι ν' ἀγαπᾷ τὸν σύζυγόν της καὶ νὰ καρδέητῃ διὰ πειρὰς τρόπου τὴν ἀγάπην της. Ἄν τὸ καταλύτῃ, ὅλα καὶ ἄλλα διακολλίται τῆς συζυγιακῆς συμβίωσης ἐξοκλίνονται. Τούτο καταρτίζει μόνον διὰ τῆς εὐλάβτητος τῶν αἰσθημάτων της· ὅχι μετ' ὅσον λογικὰς ἐπιχειρήσεως· ἐπιχειρήσεις ἢ ὑπερβολὰς ἐπιχειρήσεις· τὸ καταρτίζει μετ' ὅσον πλήρη λιτοῆς διακρίσεως ἐνδόμυχον ἐκείνην ἀγάπην μετ' ὅσον ὁμοίαν ἐκείνην ἀρεσίαν, τὴν πᾶντοτε ἔχουσαν καὶ ἐπιτελοῦσαν ἐκδηλωθῆ μετ' ὅσον ἔργα, μετ' ὅσον ὁμοίαν καὶ ἐκτετατὴν ἀλήθειαν τοῦ βλέμματός, τῶν ματιῶν της καὶ ἐπιτηροῦντος τὰ πάντα, τὰ ἐργαζόμενα τὸν ἀρχηγόν της.

Ἡ καλὴ σύζυγος ὁρᾷ εἰς, χωρὶς νὰ φαίνεται, νὰ ἦναι πλήρης ἀνεπιτηροῦντος καὶ νὰ ἐπιτηροῦσθαι τὴν ἀτομικότητά της πνευτικῶς καὶ νὰ καταπύγῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον ἀτομικὸν ἐν τῇ καρδίᾳ της ἔχουσαν ἐγωτισμῶ.

Πρέπει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πρώτου της ν' ἀποπέσει πᾶντοτε τῆς γαλήνης καὶ τῆς εὐλαβίας καὶ ὅταν ἀκόμη ἔχη τὴν καρδίαν πλήρη προσηύχων ἢ θλίψεων. Ὅταν μίαν σύζυγον ἦναι ἐξηρηλωμένη, κτηνηρὴ ἢ σκυθρωπὴ, ἢ ἦναι βεβηλὴ ὅτι ἢ εὐτυχία της διατρέχει μεγάλον κίνδυνον.

Ἡ νεαρὰ σύζυγος ὁρᾷ εἰς πᾶντοτε νὰ συμπαροῦται μετ' ὅσον ὁρέξεις τοῦ ἀνδρός της· μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου δύναται νὰ τὸν συμπαροῦτῃ καὶ πρὸς τὰς ἰδικὰς της ὁρέξεις καὶ ἀλλοτρίους. Ὅταν θέλῃ νὰ καταπολεμήτῃ κενὴν τὴν ἐλάττωμα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τὸ πράττῃ ἐξ ἐφόδου κατὰ μέτωπον, ὅπως λέγουσιν οἱ στρατιῶται. Ἀλλὰ πρέπει ἐν τῇ καρδίᾳ της νὰ ζητῆ καὶ νὰ εὐρίσκη τὰ καλλίτερα μέσα πρὸς ἥρωμα καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐπιτυχίαν.

Ἡ νεαρὰ σύζυγος πρέπει νὰ ζητῆ τὰς συμβουλὰς τοῦ ἀνδρός της, οὐδέποτε ὅμως αὐτὴ νὰ τῷ διδῆται αὐτὰς· πρέπει ν' ἀπορῆ τὸ πείσμα καὶ τὴν ἐμμονὴν εἰς μίαν ἰδέαν ἢ ἀπόρρητον, ἢ τὴν εὐρίσκει ἀντίστασιν παρὰ τῷ συζύγῳ της. Ὑποκύπτουσα εἰς τὸν ἀνδρα τῆς ἢ γυνὴν καρδέει· πάντοτε τὴν μεγαλειότεραν νίκην!

Ἀπορῆγετε ὦ γυναῖκες! τὴν δυσπιστίαν καὶ τὴν ζηλοτυπίαν· εἶναι αἱ ἐχθροὶ αἱ δηλητηριάζουσιν συνεχῶς τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν· δεικνύετε πάντοτε ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν σύζυγόν σας, εἶναι ὁ μόν-

νος τρόπος, με τον οποίον και σεις θα κερδίσετε την ιδιότητά του.

Όταν μία γυναίκα το θελήσει—ακόμη και αν ήνοι ασημη—ήμπορεί να κρατήσει πάντοτε κοντά της τον άνδρα της πιστόν και άφρωσιωμένον».

της. Αν δεν έχη καλήν μέσην, φρνεί ότι έχει χάριν. ή βάδισμα, ή τρόπος, ή ειν άερα, τέλος πάντων κάτι τί.

Ό ληνλάτης χρόνος.—Η φωτιά και το γήρας

Όταν ο χρόνος, τα πάθη και αι λεηλοσάι αι συνδεόμεναι με τα ζωικά φαινόμενα, επιφέρουν βλάβας εις τον οργανισμόν, δεν πρέπει να περιμένουν δια να τας επανορθώσουν.

Όταν αρχίζει να πιάνη ή πορκαία εύκολον είναι να σβουθη. Όταν όμως λάθη μεγάλα διαστάσεις, συνήθως αναγκάζονται οι άνθρωποι και κόμινον μεγάλας θυσίας δια να σώσουν το επίλοιπον σκεδόμεμα.

Το ίδιον συμβαίνει και με την φθοράν του χρόνου επί της γυναικός, επί του κάλλους και επί των θελητήρων της.

Ό άερας.—Το νερό.—Το φώς.

Το πρώτον στοιχείον της υγείας και επέρμεως και της καλλονής είναι ο καθαρός άερας. Όχιρά ελψις είναι ως επί το πλείστον έλλειψις καθαρού άερος.

Μία ιταλική παροιμία, λέγει, επως ξέβρετε ύλαι: «Όπου μπαίνει ο ήλιος δεν μπαίνει ο γιατρός». Κορίως δια τον άερα άμρζει αυτή ή άλγθεια. Δέν μας άναγκαιεί ή ποσότης του άερος εσον ή ποιότης του. Εις την άρχήν τοήτην βασίζομένη, κυρία, ή εεοποιις, οφείλετε να μην άφινετε εις το δωμάτιον επου κειράσθε κανένα πράγμα το οποίο να ήμπορεί να μολδνη τον άερα.

Έν γενεί εε όσω ολιγώτερα πράγματα εδρίκονται εις τα δωμάτια σας τόσοον περισσότερον τουτα άερίζονται και φωτίζονται.

(άκολουθεί).

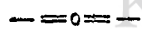

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Είνε άναντίρητον, ότι το θέατρον επιδρά σπουδαίως επί της πνευματικής μορφώσεως του λαου. Παντεσ όπου ο πολιτισμός έστησεν ύψηλά τον θρόνον του θεατρον άποτελεί μίον εκ των καθημερινών άνογηών του ενθρώπου, όπου εστας εύρίσκει ολίγας ώρας όνοψυχής όπο της καθημερινής βιοπάλης. Πορ ήμιν δέν πορευτήρηθη εισέτι ή μεγόλη αυτή εκπίμησις και όγόπη τρος το θέατρον και τρεσο ίσως οφείλεται εις το ότι πολυ ολίγοι εκ των μέχρι σιμερον κατελθόντων εις την Νήσον μας θιάσαν κατενόησον κολως την θέσιν των όπένοντι των κολλιτεχνικών όποιτήσεων του λαου, δέν άμφιθόλλομεν εθεν, ότι ο άρρι κατελθών θίσοος, ενεργείαις των φιλοτροόδων διευθυντών του «Ακταίου» ως όποτελούμενος εξ εκλεκτών τρεσαύπαν, θα τύχη και της άμερίστου ύποστηρίξεως του κοινου.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΛΟΝΗ.—ΘΕΛΓΗΤΡΑ.

Τί είναι ή Καλλονή;

«Η Καλλονή είναι... ή Γουαίκα».

Αυτός είναι ο άληθέστερος όρισμός. Ό άνδρας ήμπορεί να ήνε άσχημος· ήμπορεί μάλιστα να κόμινη και κατάχρησιν αυτής της άδείας. Άλλά ή γυναίκα δεν έχει το δικαίωμα να είναι άσχημος. Είναι ή μεγαλειτέρα ύπεχρέωσις της.

Δια να είναι μία γυναίκα... γυναίκα πρέπει να θέληγη. Διηλαδή να μείνη επως την έκομεν ή φόοις; γόησοα.

Γουαίκα ή έπεία, δια έποιονδύποτε λόγον άπεθόλλει την πανοπλίαν των θελητήρων της, δέν είναι πλέον γουαίκα, είναι μέγα ιρα.

Η φόοις έδωσεν εις την γουαίκα την καλλονήν επως έδωσεν εις τον άνδρα την εδνομιν. Η καλλονή είναι ή εδνομις της γουαίκός από καταβολής κόσμου.

Μηδέν ή καθόλου ή λαίρις την ήγεινάν.

Δια να είναι πάντοτε θελκτική δια να έξασθη την εδνομίν της επί του άνδρος εις την βιωτικήν μάχην, ή γουαίκα οφείλει προ παντός να φρονιζη περι συντηρήσεως των όπλων της. Να μη χάνη ούδε σιγιμήν δια να καταπλεμήση την φθοράν.

Και δια να φθάση εις τον σκοπόν ούτέν μόνον εις την υγεινήν, την σαματικήν και ήθικήν, πρέπει να καταφεύγη.

Αυτό το γνωρίζει, είναι άληθές, κάθε γουαίκα, καλλίτερον από ήμας. Έκείνο που την κόμινει να διατόζη είναι ή εκλογή, ή γήοις των μέσων. τα έπεία πρέπει να μετοχειρισθή δια να άποσεύρηση τον κίνδυνον.

Ηξέβρει ότι μερικά φάρμακα είναι χειρότερα από την άρρώστειαν, και διατόζει, σκέπτεται, έρωτά και επί τέλος άποφασίζει κατόπιν δοκιμών και πειραμάτων, πολυάκις ευσσρέστων δια την υγείαν της.

Έκλογή των μέσων.—Τί γνωρίζει ή γουαίκα.

Αυτή ή αναζήτησις του ωραίου και του θελκτικού είναι δια την γουαίκα ζήτημα κεφαλωίδες. Είναι ο κρυφός, ο αιώνιος πόθος κάθε γουαίκός. Είναι ιδεώδες προς το έπείον, έπιασθήποτε και αν είναι, την ώθει ή ανάγκη της αισθητικής και της κυριαρχίας.

Γνωρίζει ότι ή εδνομις της και ή ίοχος της εκκείται μάλλον εις την χάριν παρά εις την καλλονήν. Ξέβρει ότι είναι γουαίκα, και όταν είναι έξοπνη—επως συμβαίνει ως επί το πλείστον—ένισεί να μείνη γουαίκα.

Είναι τόσο μεγάλο ευστόχημα δια μίαν γουαίκα, να μην είναι ωραία—είπεν ο Άλφόνσοο Καρ, ώστε ή γουαίκα κόμινον ωραίον ότι ήμπορεδν. Έρείνη, ή έπεία είναι άπελιτισμένη από το πρόσωπόν της, πορηγορείται με δξιώσεις επί της μέσης

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἡ νέα βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας.

Δέν εἶνε μικρὸ πρᾶγμα διὰ μίαν Ἀγγλίδα πριγκίπισσαν ὅπως ἡ Ένα, ἡ νῦν Βασιλισσα τῆς Ἰσπανίας, νὰ ὑπαχθῆ εἰς τοὺς φροδερῶς τύπους τῆς Ἰσπανικῆς Αὔλης· διότι πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ὑπὲρ πάντων ἄλλων Αὔλην ἡ Ἰσπανικὴ εἶνε γεμάτη τύπους ἀρχαίκοις καὶ ἰσρατικοῖς, οἱ ὅποιοι φυσικὰ θὰ ἦσαν πολὺ δυσβάστακτοι διὰ τὴν ἀφελή, τὴν ἀπλοϊκὴν ἀγγλίδα πριγκίπισσαν.

Καὶ ἡ Ένα δὲν ἔκροφεν ἀπὸ τὰς φίλας τῆς πρὸ τοῦ γάμου ἀκόμη, οἱ προσβλέπει μετὰ τινος φόβου εἰς τὴν ἀρχαϊκὴν καὶ δουλοπρεπεῖ ἀνακτορικὴν ἐθιμοτυπίαν τῆς Μαδρίτης.

— Ἀλλὰ— ἔπρεπε νὰ προσθέσῃ μεσιδιῶρα— μὴ σὰς μέλει καὶ ὁ Ἀλφόνσος μὲ ὑπεσχέθη νὰ τὰ καταργήσῃ ὅλα τὰ ἀντίκα αὐτὰ ἔθιμα εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ στενοχωροῦμαι διόλου.

Διὰ νὰ λάβῃ κανεὶς ἀμυδρὰν ἰδέαν τῆς ἐθιμοτυπίας πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ Βασιλομήτωρ ἔχει ὡς ἀκολούθως ἓνα Τάγμα ὀλόκληρον κυριῶν, ἐκ 240 τῶν ἀριθμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 18 εἶναι διαρκῶς μαζὺ τῆς ἐφ' ὅσον δὲν κοιμᾶται. Καὶ ἡ πριγκίπισσα Ένα μανθάνουσα αὐτὰ ἀπὸ τὸν Ἀλφόνσον τοῦ εἶπεν.

— Μὰ εἰς ἐμὲ δὲν ἀρέσει νὰ μένω μετ' ἓνα σωρὸ κόσμου.

Ὁ Ἀλφόνσος τὴν καθιέρωσεν λέγων ὅτι αἱ κορίαι τῆς Τιμῆς θὰ μένουν ἀφανεῖς εἰς παρακείμενον δωμάτιον καὶ ὅταν θελήσῃ αὐτὴ θὰ παρουσιάζονται.

— Ὡστε δὲν θὰ ἔχωμε τὴν ἐνόχλησιν τοὺς διαρκῶς; τοῦ εἶπεν ἑρωτοτρόπως ἡ μηστὴ τῆς.

Εἷς ἄλλος τύπος τῆς Ἰσπανικῆς Αὔλης ἀπαγορεύει εἰς τὰς Βασιλίσσας νὰ χορεύουν, ἐκτὸς μόνον εἰς τὰς βασιλικὰς καθέδρας. Ἀλλ' ἡ πριγκίπισσα Ἀγγλίς πριγκίπισσα ἐρελλαινεται διὰ τὸ βάλει καὶ ὁ Ἀλφόνσος ἱκανοποιῶν τὰς κλίσεις τῆς, ἔδωκε τὸν λόγον εἰς αὐτὴν νὰ τῆς ἐπιτραπῇ νὰ χορεύῃ ὅταν θέλῃ.

Καὶ εἰς ἄλλας δὲ ἐθιμοτυπικὰς λεπτομερείας ὁ Βασιλεὺς Ἀλφόνσος ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ εἶνε ἐνδοτικώτατος χάριν τῆς ἀγαπητῆς τοῦ Ένας.

ΛΛΘΛΛ

Ἡ Γερμανικὴ οἰκοκυρία.

Ἡ οἰκονομία εἶνε μεγάλη ἀρετὴ καὶ διὰ τὰ ἄτομα καὶ διὰ τοὺς λαοὺς. Αὐτὸ τὸ διδάσκει κ' ἡ χρησιμομάθεια· αὐτὸ τὸ ἀκούεις τόσον συχνὰ εἰς κάθε περίστασιν, καὶ κορίως ἀπὸ τοῦ πλουσίου, ὥστε κατ' ἑξῆς μία ἀπὸ τὰς κοινοτέρας συμβουλάς, τὰς ὁποίας ὁ περισσότερος κόσμος ἀδυνατεῖ νὰ ἀκλουθήσῃ διὰ λόγους πολλὰς ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς του. Εἰς τὴν Γερμανίαν, ἡ ὁποία ὀπωρήματα εἶνε πλουσία χώρα, αὐτὴ ἡ συμβουλή κατανατᾷ νὰ εἶνε τὸ προχειρότερον πρᾶγμα εἰς τὸ ὅποιον σκοντάπηται κανεὶς Πολλοὺς ἢ ὀλίγους Γερμανοὺς ποῦ ἐγνώρισαν γράφει κάποιος, ἂν ὄχι μετ' ἑνὴν πρῶτην, ἀλλ' ἀφελῶς μετ' ἑνὴν δευτέραν ἐμιλίαν ἔρχονται ἀμέσως εἰς τὸ προσφιλέ των θέμα τῆς οἰκονομίας. Κι' ἀλήθεια ἡ οἰκονομικὴ τῶν ἀρετὴ ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλειότερας θέσεις τῆς πρᾶξος τῶν. Δέν πιστεύω νὰ βρισκαται οἰκονομικώτερος λαὸς, ἀναγκάζων τὴν οἰκονομίαν εἰς πρακτικὴν ἐπιστήμην εἰς τὴν ζωὴν.

Κάθε Γερμανὸς καὶ Γερμανίς ἔχει τὸν προὑπολογισμὸν τῆς ἡμέρας του, τῆς ἐξομᾶδος του, τοῦ μηνός του τοῦ ἔτους του ὅπως καὶ αἱ ἐταιρείαι, τὰ καταστήματα, αἱ ἐπιχειρήσεις, τὰ Κράτη, Προὑπολογισμῶν καὶ ἰσολογισμῶν, ἰσοζύγιον καὶ περίσσευμα τὰ ξέρουν τόσον καλὰ ὅπως καὶ τὴν μουσικὴν τῶν, τὰ βιβλία τῶν. Ὁ Γερμανός, ἡ Γερμανίς κόρη οἰκοκυρὰ γνωρίζουν ἀπὸ τὴν παρατηρούμενην τί θὰ δαπανήσουν τὴν αἰρίαν, ὅπως γνωρίζουν τί ἐξοπλήσαν τὴν ἀντίταχον τῆς σήμερον τοῦ ἔτους 1905 ἢ τοῦ... 1887! Τίς καὶ ἀκριβεῖς εἰς τὸν προὑπολο-

γισμὸν ἀμιλλῶνται μετ' ἑνὴν μέθοδον τῆς χρήσεως τοῦ χρήματος, τῆς ἐξοικονομήσεως ὅλων τῶν ἀναγκῶν, τῆς παρικοπῆς τοῦ τάδε πρὸς προμήθειαν τοῦ ἄλλου. Μία συνομιλία ἀγαθῶν Γερμανίδων εἰς τὸ σπίτι, εἰς τὸ καφενεῖον, εἰς τὸ δάκος, εἰς τὴν μουσικὴν, εἰς τὸ θέατρον, ὅπου βρεθῶν εἶνε κ' ἓνα διδάγμα οἰκονομικῆς ἐπιστήμης.

Τὶ ἔδωσαν γι' αὐτὸ, τί ἔδωσαν γιὰ ἐκεῖνο, ποῦ βρίσκεται τὸ τάδε πρᾶγμα φθηνότερον ἀπὸ κάθε ἄλλου. Μὴ τὸ νομίζετε ὑπερβολὴν, οἱ καὶ τότε δυνασθε νὰ ἴδῃτε Γερμανίδα εἰς κοσμικὸν κέντρον καὶ συζήτησιν φυσικὰ οἰκονομολογικὴν νὰ βγάξῃ καὶ τὸ βιβλιαράκι τῆς κοζίννας τῆς ἢ τοῦ νοικοκυριοῦ τῆς καὶ νὰ συμβουλευέται εἰς τὰς ἀπαντήσεις τῆς. Ὅταν τὸ σπίτι ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ τὸ σχολεῖον ἀπὸ τὸ ἄλλο παρέχουν τέτοια διδάγματα καὶ ἐπιβάλλουν τὴν γνώσιν τῆς χρήσεως τοῦ χρήματος δὲν εἶνε ἄπορον πῶς ἐπιθρᾷ αὐτὴ ἡ οἰκονομικὴ ἐξοικείωσις εἰς τὴν ὅλην κοινωνίαν, ὥστε νὰ θαυματοργῇ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ἐπίδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν.

ΛΛΘΛΛ

Οἰκιακαὶ συνταγαί.

Ὡς ἐξῆς ἡμπορεῖτε νὰ κατασκευάσητε χωρὶς πολλὰς φασαρίες τὰ γευστικώτατα καὶ θεραπευτικώτατα ἀμερικανικὰ κέϊξ Λάβετε ἡμίσειαν λίτραν ἀλευρί, μίαν κουταλιὰν προζύμι, τέσσαρας οὐγγίας βούτυρον, πέντε οὐγγίας κρουσταλλωμένης ζαχαρώσεως, δύο αὐγά, δύο κουταλιὰς ζεστὸ γάλα καὶ τὸν ὅπὸν ἐντὸς λεμονίου.

Πρῶτον κτυπήσατε τὸ βούτυρον καὶ τὴν ζάχαριν μέχρις οὗ μεταβληθῶν εἰς κρέμαν, κατόπιν δὲ προσθέσατε τοὺς κόκκους τῶν αὐγῶν καὶ κτυπήσατέ τοὺς καλὰ μέχρις οὗ διαλυθῶν ἐντελῶς. Ἀναμίξατε ἔπειτα τὸ ἀλευρί καὶ τὸ προζύμι, περάσατε τὴν πάσταν ἀπὸ τὸ ἑρπητῶν, ρίπτουσαί βαθμηδὸν εἰς αὐτὴν τὸν ὅπὸν τοῦ λεμονίου.

Προσθέσατε κατόπιν τὸ ζεστὸ γάλα καὶ ἔπειτα τὸ ἀσπράδι τῶν αὐγῶν, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ κτυπήσατε καλὰ καὶ μεταβληθῆ εἰς τέλειον ἀφρόν. Θέσατε κατόπιν τὴν πάσταν εἰς δύο τετρακδέοντες φόρμες ἐπανδουμένους μετ' ἄριστον ἀλειμμένον μετ' ἑνὴν βούτυρον καὶ ψήσατέ τὴν ἐπὶ εἰκοσιπέντε λεπτά τῆς ὥρας εἰς μέτριον φούρνον. Ὅταν τὰ κέϊξ κρῶσων ὀλίγον, κόψατέ τα εἰς δύο καὶ θέσατε εἰς τὸ μέσον αὐτῶν κρέμαν κατασκευασομένην ὡς ἐξῆς: Κτυπήσατε μαζὺ δύο οὐγγίας φρέσκο βούτυρο, δύο οὐγγίας κρουσταλλωμένης ψιλοτριμμένης ζαχαρώσεως καὶ τὸν ὅπὸν ἀναλόγων λεμονίων.

ΥΓΙΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ.

Διὰ τὸν πονοκέφαλον.

Ὁ ζωμός ἡμίσεως λεμονίου ριπτόμενος ἐντὸς καθαίσιμου πικροῦ καφφέ, συνήθως θεραπεύει τὸν πονοκέφαλον.

Θερμὸν ὕδωρ.

Ἐάν ποτε τὸ πρόσωπον ἢ τὰ ὦτα σὰς κίουν πλυθῆτε διὰ θερμοῦ ὕδατος, τόσον ὅσον νὰ δύνασθε νὰ τὸ ὑποφέρητε.

Τὸ μῆλον.

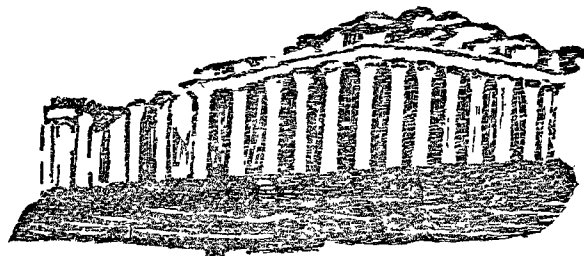
Κατὰ σφόδρὸν Ἀμερικανὸν, τὸ μῆλον ἐνέχει πλεῖστον φωσφορὸν οἰσοδήποτε ἄλλου ὀπωρικοῦ. Συμβουλεύει λοιπὸν νὰ τρώγῃ τις ἓν μῆλον πρὶν κατακλιθῆ. Κανονίζει τὴν λειτουργίαν τοῦ ἥπατος καὶ τῶν νεφρῶν καὶ φέρει ὑπνον νηδύμον. Τέλος μετὰ τὸ λεμόνιον καὶ πορτοκάλιον, εἶνε τὸ μόνον ἀντισηπτικὸν τοῦ στόματος.

Ἔτος Α'. Τεύχος 2ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΤΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΛΟΒΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«νώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησία Συνδρομὴ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίνα 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἰτησις ἀπεθύνεται:

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 31 Ὀκτωβρίου 1906.

Ἡ ΓΥΝΗ ΩΣ ΜΗΤΗΡ

Προσφέρω ὑμῖν εἰς μελέτην, φίλταται ἀναγνώστριαι, ὅσα μετὰ μεγάλης συγκινήσεως καὶ σεβασμοῦ εἶδον ἐκδηλούμενα ἐπὶ γυναικῶν φίλων καὶ ἀδελφῶν μου, εὐρισκομένων ἐπὶ θύραις τοῦ νὰ συλλάβωσιν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀπέριου τὴν ζωὴν, ἐγκυμονήσωσι καὶ φέρωσιν αὐτὴν εἰς φῶς, παριστώσα ταῦτα, ὅσα μοι δύναμις, ὡς συμβαίνουσιν, ὅπως δηλωθῆ ἡ ἱερότης τῆς ὑψηλῆς ταύτης θέσεως τῆς γυναικός, ὡς μητρὸς, καὶ ἡ σοβαρότης τῆς ἀναλήψεως τῶν μητρικῶν καθηκόντων τῆς.

Ἡ τέως χαρίεσσα καὶ εὐτράπελος καὶ περίφροντις, ἡ μικρολογοῦσα εὐαρέστως διὰ τὸν στολισμὸν τῆς καὶ τὸν σύζυγόν τῆς, εἶνε ἥδη ἐν τῇ συλλήψει τῆς σιωπῆρᾶ, ἐν ἐκστάσει διατελοῦσα καὶ ἀτενῶς προσβλέπουσα εἰς τι ἄγνωστον, δι' ὅπερ διερωτᾷ ἑαυτὴν καὶ τοὺς περὶ αὐτὴν ἀφώνως διὰ τινῶν κινήσεων καὶ ἰδίως διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

Κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ταύτης καὶ ἡ πλέον δυσειδῆς καὶ ἀγρία τὴν ὄψιν γυνὴ ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὠχρούς, ἀλλὰ γλυκεῖς καὶ μελετηροὺς βεβυθισμένους ἀορίστως εἰς τι, ὡσεὶ ἐτοίμους νὰ συλλάβωσι φευγαλέον τι ὄνειρον ἢ δὴ σκιάν προσηνῆ καὶ προσφιλῆ.

Ὅποιον μυστήριον ἱερὸν τελεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ταῖς αἰσθήσεσι τῆς γυναικός ἐκείνης, τῆς εὐήγμενης ὀπωσδήποτε καὶ συναισθανομένης τὸ μεγαλεῖον τῆς μητρότητος καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς, ἀπ' ἐναντίας πρὸς τὴν ἀξέστον καὶ ἀπαίδευτον γυναῖκα, τὴν δίκην ὑπνοβάτου ἀντιλαμβανομένην τοῦ μυστηρίου τούτου καὶ ἐν γένει τῶν περὶ αὐτὴν καὶ ἐπιζητοῦσαν ἀσχολίαν ἄλλην ἐκτὸς τῆς τοῦ οἴκου καὶ τῶν τέκνων ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἀλλαχού.

Ἄγρυπνος καὶ πολλάκις ἄσιτος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς νύκτας ἀκροᾶται ὅλον κᾶτι ἐναρμόνιον καὶ ὑψηλόν, καὶ μνήμων τῆς ὑπὲρ τῆς ἐξαγοράσεως τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς προνοίας τοῦ, μεγαλυνομένη ἐπὶ τῇ συναισθήσει τῆς μητρότητος, κινεῖται εὐσεβῶς, εὐγνωμόνως καὶ ἐν κατανύξει ψυχῆς καὶ καρδίας εἰς προσευχὴν.

Ὁ οὐρανὸς κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας, πάντα τὰ ὠραῖα καὶ μεγάλα καὶ ἰδεώδη καὶ ἀσύλληπτα εἶνε προσιτὰ εἰς αὐτὴν. Ἡ φαντασία τῆς ἀναπαριστᾷ ἥδη γοργῶς τοὺς κόσμους ὅλους, ὅσους εἶδεν ἢ ἀπεθαύμασεν ἢ ἤκουσεν ἢ ἀνέγνωσεν. Ἡ μνήμη καὶ ἡ καρδία τῆς διανοίγονται ἐντόνως. Ἀγαλλιᾷ εἰς προσφᾶτους καὶ μακρυνὰς ἀναμνήσεις καὶ ὡς τις μέγας ζωγράφος ἐπὶ τοῦ ἐτοίμου ἥδη εἰς ζωγραφίαν ἀκρίβαντος ἄγει σταθερῶς τὰς πρώτας γραμμὰς τῆς συλληψείσης καὶ κυοφορηθείσης ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ εἰκόνοσ, οὕτω καὶ ἡ μεγάλη αὐτῆ καὶ ἱερὰ λειτουργία τῶν αἰσθήσεων τῆς εἰς μπετέρα προαγομένης συνέλαβεν ἥδη ἐκ τοῦ συνόλου πάντων τούτων, γνίνων καὶ οὐρανίων θεαμάτων καὶ συναισθήσεων τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς!

Κλίνωμεν τὸ γόνυ εὐσεβῶς πρὸ τῶν ἱερῶν τούτων στιγμῶν τῆς θείας δημιουργικῆς δυνάμεως τῆς μητρὸς, ἧς ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ συγκινοῦσα καὶ διαθέτουσα ἄλλοτὲ ποτε καὶ αὐτὰς τὰς ἐστεμύμενας κεφαλὰς ὑπὲρ αὐτῆς, δέον νὰ διαθέσῃ τοὺς πάντας οὕτως, ὥστε διὰ πάσης θυσίας νὰ σπεύδωσι νὰ διδάξωσιν αὐτῇ τὸν προορισμὸν τῆς καταλήλως καὶ ἐπιστημόνως πρὸς εὐτυχίαν καὶ αὐτῆς τῆς μητρὸς, τῆς μετὰ τόσης σοφίας καὶ ἀγωνίας καὶ θυσίας τῶν πάντων συνεργαζομένης μετὰ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνθρωπότητος.

Διότι οἱ νόμοι τῆς φύσεως, ὑφ' οὓς λειτουργεῖ ἡ ὑπαρξίς τῆς γυναικός ἐργαζομένης πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον τῆς συνεχίσεως τῆς δημιουργίας τῶν

προνομιούχων ἐπὶ τῆς γῆς λογικῶν ὄντων, ἔχουσιν ὄρια καὶ συνθήκας πρὸς τὴν ζωὴν, διεκφεύγοντα τὴν εὐθύνην καὶ ἀντίληψιν τῆς γυναικός, καθ' ὅσον καὶ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῇ σχολῇ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ διατελεῖ ὄλως ἀκατάρτιστος θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς ὡς πρὸς τὸν προορισμὸν τῆς ἡ γυνῆ, ὅθεν, ὡς μὴ ὤφελεν, ὀδηγεῖται διὰ τοῦ γάμου, καὶ δὴ προῶτως πολλάκις, εἰς τὸ σοβαρώτατον τοῦτο ἔργον, τῆς μετ' ἀνδρὸς συμβιώσεως, τῆς μητρότητος, τῆς διευθύνσεως τοῦ οἴκου καὶ ἀνατροφῆς καὶ διαπαιδαγωγίσεως τῶν τέκνων, περὶ τοῦ ὁποῦ ἔργου σοφῆ τις Ἀγγλίς εἶπεν, ὅτι εἶνε δυσκολώτερον νὰ διοικήσῃ τις οἶκον, τέκνα καὶ ὑπηρέτας ἢ βασιλείον.

Διὰ τὴν ἀνεύθυνον ἐν πολλοῖς κατάστασιν ταύτην ἐκ μέρους τῆς γυναικός, ὡς μητρὸς, «τῆς μελίσης» ἄλλως τε ταύτης τῆς εὐτυχίας τοῦ οἴκου καὶ «παιδαλιούχου» καὶ, «βασιλίσης» αὐτοῦ, τὸν πρὸς αὐτὴν θαυμασμὸν καὶ ἔρωτα καὶ σεβασμὸν καὶ τὴν διὰ γάμου συμβίωσιν διαδέχεται ὁσπυέρα **δέος** **τι** ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρὸς, ἵνα μὴ εἴπω ἀποστροφῆ, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ ἔθνος ἐν γένει καὶ δι' ἕνα ἕκαστον ἀπέβη ψυχρὸν, ἄγονον καὶ ὀλέθριον, ἀπειλοῦν νὰ διασειῇ τὰ θεμέλια τῶν κοινωνιῶν καὶ καταδικάσῃ εἰς μαρασμὸν καὶ ἐκφυλισμὸν τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ταῦτα εἰσὶ, φίλταται ἀναγνώστρια, ἐν ὀλίγοις καὶ ἀπλῇ μόνον σκιαγραφίᾳ, ἅτινα ὑπεσχέθη πρὸς ὑμᾶς ἐκ τῶν κατεπιγόντων διὰ τὴν εὐτυχίαν σας καὶ σύμπηξιν οἴκου εὐδαίμονος καὶ εὐαγούς, ἐξ οὗ καὶ μόνου ἀναθάλλουσι τέκνα ὑγιᾶ καὶ εὐρωστα, ἐλπίδες καὶ στήριγμα τῆς πάντοθεν ἀγνωμόνως καὶ ὑπούλως καταδιωκομένης Πατρίδος.

Διὸ χάριν γενικοῦ καλοῦ καὶ ἐκείνων, ὅσαι ἀγνοοῦν ἴσως, τί δέον γενέσθαι ὑπὲρ τῆς ὅσον ἔνεστιν ὑγιούς καὶ χρηστῆς ἀνατροφῆς μητέρων, καὶ τῶν ἐπιλησμώνων τούτου, συνοψίζω τὰ ἐξῆς χρέισμα καὶ ἀπαραίτητα διὰ πᾶσαν μητέρα.

Δίαιτα καὶ διαμονὴ τῆς κόρης ἐκ βρεφικῆς ἡλικίας εἰς οἶκον εὐάερον καὶ εὐήλιον, ἔστω καὶ πτωχικόν, ὑψηλότερον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς κατὰ ὀλίγους πόδας καὶ σανιδόστρωτον, ὅπερ νὰ σπογγαρίζηται ὅσον τὸ δυνατόν ξηρῶς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑγρασίας· καθαρὸς ἀῆρ, καὶ διαμονὴ ἐν ὑπαίθρῳ ἀρκετῇ, καθαρὰ τροφὴ ὁσπυρίων, λαχανικῶν, ὠν, γάλακτος, ὀλίγου κρέατος καὶ ὀπωρικῶν.

Καθαριότητα, δηλ. λούσιμον καὶ ἀλλαγὴν ἀσπρορουγῶν δις τοῦλάχιστον τῆς ἐβδομάδος καὶ ἐνδυμασίαν ἀπλῆν, κομψὴν, ἀνετον καὶ χαρίεσαν· γυμναστικὴν εἰς ἐργασίαν ἐντὸς τοῦ οἴκου καὶ ἀνδρῶν γυμναστικὴν καὶ περίπατον. Φοιτησιν εἰς σχολεῖα ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν καλῶς ὀργανωμένα. Φοιτησιν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ. Μελέτην τῶν θαυμάτων τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς προνοίας Του. Μελέτην τῆς θρησκείας, τῆς ἱστορίας τῆς Πατρίδος καὶ τῆς ἠθικῆς. Μελέτην τοῦ προορισμοῦ μας σύντονον. Μελέτην τῆς οἰκονομίας καὶ δαπάνης ἀναλόγως τῶν ἐσόδων μας. Ἀναψυχὴν καὶ διασκέδασιν ἀρμόζουσαν εἰς τὸ φῦλόν μας. Σέβας πρὸς τοὺς καλοὺς γονεῖς ἀπεριόριστον, πρὸς τὴν φιλίαν καὶ τὴν εὐεργεσίαν. Ἐκδήλωσιν τρόπων λεπτῶν καὶ ἀμέμπτων. Ἀπόκτησιν ἐξάπαντος ἐνὸς ἐπαγγέλματος καὶ ἐξάσκησιν αὐτοῦ. Ἀφοσίωσιν εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὰ τέκνα καὶ εἰς τὸν σύζυγον. Καρτερίαν καὶ ἀποδοκιμασίαν μετ' ἀξιοπρεποῦς γλυκύτητος καὶ σιωπῆς χάριν τῆς ὁμοιοῦς καὶ ἵνα μὴ ἔχωσι τὰ τέκνα κακῶν παράδειγμα, ἀν. ὁ σύζυγος εἶναι ὀργίλος κτλ.

Θεοσέβειαν, φιλανθρωπίαν, φιλασθεσίαν καὶ τιμωρικὴν ἐν παντί. Κοινωνικὰς σχέσεις ὀλίγας καὶ ἐκλεκτάς. Ἀποστροφὴν πρὸς πᾶν εὐτελεῖς καὶ ἀνόσιον καὶ φιλοκατήγορον. Ἀποχὴν ἀπόλυτον παντὸς εἰς ὃ δὲν κατωρθώθῃ νὰ συναινέσῃ ὁ σύζυγος. Ἀποχὴν τῶν τέκνων ἀπὸ θεάτρων, χορῶν κτλ. ἵνα μὴ διαταράσσονται ἢ ἀνίπτυξιν καὶ ἀφυπνίζονται προῶτως αἰσθήματα σοβαρὰ εἰς μικρὰ καὶ ἔφηθα πρὸ πάντων τέκνα. Ἐπαγρύπνησιν αὐστηρὰν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τῶν τέκνων καὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν καὶ ἐξόδων. Διδασχὴν πρὸ παντὸς διὰ τοῦ ἰδίου ἡμῶν παραδείγματος καλῶν ἔργων καὶ εὐγενῶν καὶ ἰδεωδῶν πράξεων ἀταπαρνησίας καὶ ἐθελουσίας ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος.

Ἀποστροφὴν πρὸς πάντα ψωραλέον ξενισμὸν καὶ πρὸς πᾶσαν ἐπίδειξιν.

Ἀγάπην, ἀγάπην πρὸ πάντων καὶ χριστιανικὴν συγκατάβασιν καὶ οἰκτιρμὸν καὶ ἔλεος καὶ εὐποιάν πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς ἐχθροὺς μας, καὶ προσευχὴν ἐγκάρδιον ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ.

Μὲ ἀνακουφίζει ἡ πεποιθήσις, φίλταται ἀναγνώστρια, ὅτι τὰ ἐλλείποντα ἐκ τῆς σκιαγραφίας ταύτης τῆς μητρὸς καὶ τῶν κατ' αὐτὴν θέλετε ὑμεῖς συμπληρώσει διὰ συντόνου μελέτης καὶ τῆς πείρας, καθ' ὅσον ἐγὼ καὶ διὰ τὸ ὑψηλὸν τοῦ θέματος καὶ διὰ τὸ πολυάσχολόν μου καὶ δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν γνώσεων οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἀνταποκρίνομαι εἰς τὰς εὐμενεῖς προσδοκίας καὶ ἐλπίδας, ἃς ἐστήριξεν ἐπ' ἐμοῦ ἐξ ὑπερβολικῆς ἐκτιμήσεως ὁ ἀξιότιμος διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ τούτου, συμπεριλαβὼν με μετὰ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ.

Πολυξένη Λοιζιάς.

Σημ. Διευθ.—Οἱ μετριόφρονες λόγοι, δι' ὧν τερματίζει τὸ ἄρθρον τῆς ἡ σιβαστί μου φίλη Δην Πολυξένη Λοιζιάς, προσθέτουν ἕνα ἐπὶ πλέον ἀδάμαντα εἰς τὰ τόσον ὠραία λόγια τὰ ὁποῖα ἐκθέτει ἀνωτέρω ἢ ἀκάματος αὐτὴ ἐργάτις τῆς γυναικείας παιδείας καὶ πολῦτιμος τοῦ «Παρθενῶνος» σύντροφος, γιωρίζοντες δὲ, ὅτι προσκρούομεν εἰς τὴν ἐγνωσμένην αὐτῆς μετριόφροσύνην ἐπιθυμοῦμεν μόνον νὰ τῇ εἴπωμεν, ὅτι ἐδικαίωσε πληρέστατα τὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας ἀειποτε ἐστηρίξαμεν ἐπ' αὐτῆς, οὐδαμῶς δὲ ὑπερβάλλομεν ἐν τῇ πρὸς αὐτὴν ἐκτιμῆσει μας.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΥ ΓΕΝΕΣΙΣ

(Δημοσιεύομεν ὡς ἐπίκαιρον τὸ κάτωθι πρωτότυπον λογοτεχνικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ εἰς γλῶσσαν τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς περιγράφεται ἡ γένεσις τοῦ **Βουλγάρου**, τοῦ πληροῦντος νὰτὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὸν κόσμον ὅλον μετὰ τὴν ἐρίκην τῶν κακουργημάτων του. Τὸ λογοτεχνικόν τοῦτο γνωσθὲν εἰς σεβαστὸν ἐν Ἀθήναις καθηγητὴν ἐξετιμήθη ἰδιαιτέρως).

Καὶ εἶπεν ὁ Θεός!

Γενηθήτω κόλασις ἀνὰ μέσον τῶν ἀνθρώπων καὶ σκότος ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός.

Καὶ συναχθήτωσαν τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ καὶ γενηθήτω ἐξ αὐτῶν θηρίον ἐν, καὶ ἔσται αὐτῷ πρόσωπον ἀνθρώπου.

Καὶ γεννηθῆτω εἰς σάρκα τὸ πνεῦμα τοῦ διαβόλου καὶ ἔργα ἀπωλείας ἔστωσαν τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ.

Καὶ μαρτυρήτω ἡ γλῶσση ἡ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἡ ἀνομία αὐτοῦ οὐ μὴ χορτασθήσεται.

Καὶ φευγέτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἡ δικαιοσύνη ὡσεὶ καπνὸς καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκφύεσθωσαν ἔχιδναι. Ἔρμος αἵματος ἡ καρδία αὐτοῦ.

Καὶ ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς αἰσχύνην ἔθνῶν καὶ σημεῖον τοῖς ἀνθρώποις τοῦ ἐκκλίνειν ἀπὸ ἀνδρῶν αἱμάτων.

Καὶ ἐγένετο οὕτως.

Καὶ ἐγενήθη κόλασις ἀνὰ μέσον τῶν ἀνθρώπων καὶ σκότος ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός.

Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῶν θηρίων τοῦ δρυμοῦ θηρίον ἓν, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ διαβόλου ἐκολληθῆ ἓν αὐτῷ.

Καὶ γέγονε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σημεῖον τοῖς ἀνθρώποις τοῦ ἐκκλίνειν ἀπὸ ἀνδρῶν αἱμάτων.

Καὶ ἦν καὶ ἔστιν ὄνομα αὐτῷ **Βούλγαρος!**

Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς· Γεννηθῆτω φῶς Καὶ ἐγένετο **Ἑλλάς.**

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΣΚΕΨΕΩΝ ΜΟΥ

ΛΛΘΩΩ

«Δὲν ὑπάρχει μεγαλυτέρα εὐγένεια εἰς τὸν κόσμον παρὰ τὸ νὰ εἶναι τις φυσικός. Ἀληθῆς δηλαδή. Ἀπίετος καὶ εἰλικρινῆς καὶ ἀπλούς. Ἐὰν ζῆς κατὰ τὴν φύσιν, καὶ ἡ φύσις θὰ ζῆ ἐν σοί. Καὶ ὅταν ζῆ ἡ φύσις ἐν σοί, θὰ ζήσουν καὶ ἄλλοι ἐν σοί. Θὰ εἶσαι τότε εἰς μικροσκοπικὸς μὲν κατὰ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ μέγας κατὰ τὸ βάθος, ναός. Ναός τῆς φύσεως. Ναός δηλαδή τῆς Ἀληθείας, τοῦ Κάλλους καὶ τῆς Ζωῆς.»

ΧΡ. Σ. Χ.

«Ἐκ τῆς βελτιώσεως τοῦ ἀνδρὸς θὰ προέλθῃ ἀναπορεύτως ἡ γυναικεία ἀναγέννησις.»

ΧΡ. Σ. Χ.

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΛΕΜΕΣΩ ΟΜΑΔΟΣ ΤΗΣ «ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ»

Ὁ ὑπὸ τὴν φιλοπρόδοον καὶ φιλόμουσον προστασίαν τοῦ ἐτέρου τῶν ἐν τῇ πόλει μας γυναικείων σωματείων, τῆς Ὀμάδος τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων», διατε-

λῶν «Παρθενῶν» ἀναγράφει μετ' ἐπαίνων τὴν φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν τοῦ Συλλόγου τούτου, προνοήσαντος πάνυ εὐγενῶς καὶ φιλανθρώπως ὑπὲρ τῶν νοσούντων διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς νεαρᾶς καὶ καλλιμόρφου ἠρωίδος τῆς ἐθελουσίας Δδος Μαρίας Παπαστεφάνου εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις «Εὐαγγελισμὸν» ὅπου τελειοποιουμένη ὡς νοσοκόμος, θέλει εὐεργετήσῃ ἐπανερχομένη τὴν πάσχουσαν μερίδα τῆς ἀνθρωπότητος ἐν Λεμεσῷ.

Προσφερόμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων ἐπὶ τῇ θεαρέστῳ ταύτῃ πράξει πρὸς τε τὴν ἀξιότιμον προεδρεύουσαν Κυρίαν **Κλεοπάτραν I. Οἰκονομίδου** καὶ τὰ λοιπὰ ἀξιότιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς καὶ τῆς «Ὀμάδος» ἐν γένει θερμὰ συγχαρητήρια καὶ διαπύρους εὐχὰς ὑπὲρ τῆς διὰ παντὸς στερεώσεως καὶ εὐτυχίας τοῦ σωματείου τούτου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πολειῶς μας.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

Αἰσθονόμεθα τὴν ὑπογρέωσιν ὅπως εὐχαριστήσωμεν θερμότατα πάντας τοὺς ἀξιότιμους συναδέλφους διὰ τὴν εὐφημον μνησίαν, ἣν ἐποιήσαντο ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν ἐγκρίτων αὐτῶν ὀργάνων περὶ τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ. Δὲν ἔχομεν βεβαίως τὴν ἀξίωσιν, ὅτι τὸ περιοδικὸν μας παρουσιάζεται εἰς τὸ κοινὸν ἄνευ ἐλλείψεως, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι δι' αὐτοῦ θὰ κατορθώσωμεν νὰ ποτινάξωμεν τὴν πνευματικὴν νάρκην, ἣτις κατέχει τὰς περισσοτέρας τῶν εὐπαιδευτῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων μας καὶ ἣτις ἀποβαίνει βεβαίως εἰς βλάβην οὐ μόνον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοφύλων τῶν, αἰτινες μὴ εὐτυχήσασαι νὰ αναπνεύσωσι τὸν μυροβόλον ἀέρα τῆς Ἐλευθέρως Μητρὸς ἢ νὰ δρέψωσιν ὀλίγα ἄνθη ἀπὸ τὸν εὖοσμον ἀνθῶνα τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας ἀπεκδέχονται καὶ δικαίως παρ' αὐτῶν τὰ φῶτα τῆς μορφώσεώς τῶν.

Καὶ εἶνε κρῖμα ἀληθῶς τόσαι κυρίαι καὶ δεσποινίδες εὐπαιδευτοὶ νὰ δεικνύωσι τόσην πνευματικὴν ἀδράνεια, ἐνῶ δύνανται κάλλιστα νὰ ἐργασθῶσι καὶ πολυλαχῶς νὰ ὠφελήσωσι, ἔχομεν δὲ δι' ἐλπίδος ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ κατανοηθῇ δεόντως ἡ σπουδαιότης τῆς ιδρύσεως τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ὅπερ φιλοδοξοῦμεν νὰ καταστήσωμεν βαθμηδὸν Παγκύπριον γυναικείον ὄργανον καὶ ὅτι θὰ τύχωμεν παρὰ πάντων ἀμερίστου ὑποστηρίξεως πρὸς εὐόδωσιν αὐτοῦ καὶ καλλιτεχνικωτέραν ἔκδοσίν του.

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΙΔΕΑ

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΚΑΠΕΛΛΟ

—ο—

(Ἡ ἡμετέρα ἐν Ἀθήναις ἀντιπρόσωπος ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἐφημερίδα «Σκρίπ» τὸ ἐπόμενον ἀφιανόγνωστον ἄρθρον).

Δὲν εἶμαι πολὺ ἐνθερμὸς θιασῶτις τῶν μεταρρυθμίσεων, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν μοῦ ἀρέσουν τὰ παλαιά· καὶ τὰ παλαιά εἶνε ὠφέλιμα ὅταν εἶναι λογικά, καὶ αἱ μεταρρυθμίσεις εἶναι λογικαὶ ὅταν εἶναι ὠφέλιμα.

Τοῦτο ἀκριβῶς μοῦ ἐνέπνευσε τὴν ιδέαν ὅτι ἡ μεταρρυθμίσις, τὴν ὅποιαν θὰ προτείνω, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν γίνῃ παρδεκτὴ, θ' ἀκουσθῆ ὁμως μὲ κάποιαν ἀνακούφισιν, καθ' ὅσον εἶνε ἀπὸ τὰς μεταρρυθμίσεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἀπαλλάσσουν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ πολλὰς δυσχερείας τῆς ζωῆς.

Καὶ ἐρχομαι εἰς τὸ προκείμενον.

Οἱ ἱατροὶ τοῦ Λονδίνου κατ' οὐτάς ἐκήρυξαν περίεργον πῆλον κατὰ τοῦ γυναικείου καπέλλου ὅπως κατήντησεν ἀπὸ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς μόδας. Ἀπεφάνθησαν ὅτι τὸ πανύψηλον καὶ ὑπερύψηλον καπέλλον, τὸ κατάφορτον ἀπὸ διάφορα ἄνθη καὶ διάφορα φρούτα καὶ διάφορα πτηνὰ, τοποθετημένα κατὰ διάφορα στρώματα καὶ διαφόρους διευθύνσεις βλάπτει σημαντικῶς τὴν υγίαν. Καὶ ὁ λόγος εἶνε εὐνόητος, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνος, ὅτε οἱ ἄνεμοι πνέουν σφοδρότεροι.

Ἡ διαρκὴς ἔντασις τῆς προσοχῆς πρὸς τὰ ἄνω μίπως ὁ ἀκαλαίσθητος ἄνεμος τὸ μετακινήσῃ ἢ τὸ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν θέσιν του, καθίσταται ἡ μεγαλύτερα αἰτία ὅπου αἱ κυρίαὶ πάσχουν ἀπὸ νευρικῶν πονοκέφαλων. Καὶ οὕτως οἱ ἅπτεροι πρῶτοι προτείνουν τὴν ἀπλοποίησιν του ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς υγείας.

Ἄλλ' ἄς ἐξετάσωμεν τὸ πρᾶγμα καὶ ὑπὸ καλαισθητικὴν ἔποψιν.

Εἶνε ὥραϊον ἓνα καπέλλον, τὸ ὁποῖον διπλοσιάζει τὴν κεφαλὴν εἰς μῆκος καὶ τριπλασιάζει, τὸ ὁποῖον καλύπτει τὸ πρόσωπον ὀλόκληρον καὶ εἶνε τόσον ἐπιδεικτικὸν ὥστε νὰ ἐλκύνῃ περισσότερα βλέμματα ἀπὸ τὴν μορφήν; Δὲν τὸ πιστεύω.

Καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν: Εἶνε προσιτὸν εὐκόλως εἰς τὰ θυλάκια τῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνογκάζονται νὰ τὸ ἀγοράζουσι διὰ παντὸς μέσου, διὰ νὰ μὴ ὑστερήσουσι καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὴν μόδαν; Οὐ.

Δὲν ὑπάρχουν, πιστεύσατε, οὔτε 30 κυρίαὶ ποῦ νὰ ἤμπορουσι νὰ προμηθευθοῦν ἀνέτως καπέλλον 200 δραχμῶν, ἐνῶ ὑπάρχουν ἄνω τῶν 20,000 (ἑμιλεὶ διὰ τὰς Ἀθήνας) ποῦ ἤμπορουσι νὰ προμηθευθοῦν ἀνέτως καπέλλον 30 δραχμῶν.

Εἰς τὴν α' περίπτωσιν ἔχομεν χρῆμα εἰς τὴν ἀγορὰν 6,000 δραχμῶν. Εἰς τὴν β' περίπτωσιν 600,000 δραχμῶν. Θὰ εἴπητε ἴσως ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως αἱ 20 χιλιάδες τῶν καπέλων τῶν 30 δραχμῶν ἐξάπαντος

ἐκτελοῦνται, ἀλλὰ μόνον γυνὴ δύναται νὰ ἐννοήσῃ μὲ ποῖαν στενοχωρίαν ἀντιπαρατάσσει ἔστω καὶ τὴν καλλονὴν τῆς κοσμουμένην μὲ καπέλλον 30 δραχμῶν πρὸς τὴν ἀσχημίαν μιᾶς ἄλλης ὠχυρωμένης κάτωθεν ἐνὸς τρούλου ἀξίας δραχμῶν διακοσίων. Καὶ τοῦτο διὰ τὴν ψυχολογικὴν ἰσορροπίαν μιᾶς γυναικὸς, ἢ ὁποῖα τῆς ἀναγκαστὶ διὰ τὸ σπῆτι τῆς εἶνε πολὺ σπουδαῖος κλονισμὸς καὶ πολλῶν κακῶν πρόξενος.

Δὲν βλέπω λοιπὸν πούθενά τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ πολυπλόκου καπέλλου. Μειονεκτεῖ καθ' ὅλα: εἰς τὴν καλαισθησίαν, εἰς τὴν υγίαν, εἰς τὴν οἰκονομίαν.

Αἱ σκέψεις αὐταὶ μὲ ἠνάγκασαν νὰ σᾶς ἀπευθύνω τὴν παρούσαν καὶ νὰ σᾶς προτείνω μίαν συμμαχίαν, καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐκστρατείαν κατὰ τοῦ ἐξαμβλώματος αὐτοῦ τῆς μόδος. Δὲν λέγω νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πάτριον τσεμπερί. Οὔτε εἰς τὸν προγονικὸν κεκρύφαλον. Ἄλλὰ τοῦλάχιστον ν' ἀπλοποιηθῆ κατὰ τοὺς δρους τῆς καλαισθησίας, τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς υγιεινῆς. Αἱ πλούσιοι καὶ αἱ κομψοὶ ἄς δώσουσι πρῶται τὸ παράδειγμα τῆς ἀπλοποιήσεως, ἐγὼ δὲ ἢ μηδὲν ἐκ τούτων οὔσα ἀναλαμβάνω τὸν πρὸς τοῦτο ἀγῶνα, ἐὰν μοῦ παραχωρήτε τὰς στήλας σας ὡς πεδῖον τῆς μάχης.

Εἶμαι βεβηία ὅτι ἐὰν ἀποταθῶ πρὸς τὰς κομψότερας κυρίας καὶ δεσποινίδας τῆς πρωτευούσης, ἐὰν ἀποταθῶ πρὸς τὰς διαπρεπεστέρας ἐπιστήμονας, καὶ ἂν ἀποταθῶ ἀκόμη καὶ πρὸς οὐτάς τὰς μοδίστας γυναικείων πῶλων, θὰ ἐπιτύχω ὁμόφωνον καταδικαστικὴν ἐτυμηγορίαν.

Καὶ ἐπὶ τέλος ἐὰν ἡ ἐκστρατεία αὕτη, ἢ παράδοξος διὰ τὸν τόπον μας ἴσως, δὲν ἔχη ἀποτέλεσμα θετικὸν καὶ ὠφέλιμον, ἄς μείνῃ τοῦλάχιστον εἰς τὴν ἱστορίαν... τῶν τρούλων ὅτι μία ἐφημερίς καὶ μία γυνὴ ἐξεστράτευσαν κατ' αὐτῶν καὶ ἠττήθησαν.

Gloria victis!

Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ὁ σύζυγος:—Ἦτο πολὺς κόσμος στὴν ἐκκλησία;

Ἡ σύζυγος:—Πάρα πολὺς.

Ὁ σύζυγος:—Ἡ λειτουργία ἦτο καλὴ;

Ἡ σύζυγος:—Λαμπροτάτη, πόσο εὐχαριστήθηκα.

Ὁ σύζυγος:—Τι εὐαγγέλιον εἶπαν;

Ἡ σύζυγος:—Ἦτο... ἦτο... μπᾶ! ἐξέχασα!

Ὁ σύζυγος:—Χμ! ἢ κυρία Χ. ἦτο στὴν ἐκκλησία;

Ἡ σύζυγος:—Βέβαια ἦτο.

Ὁ σύζυγος:—Ἐνθυμεῖσαι τί ἐφοροῦσε;

Ἡ σύζυγος:—Πῶς, τὸ ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλᾶ.

Ἐφοροῦσε ἓνα λαμπρὸ κόκκινο ρυθμοῦ Πομπηίας μεταξωτὸ φερεμα μὲ στενὰς γραμμὰς μαύρας βελούδου. Τὸ περιστήθιό τῆς ἦταν ἐπίσης μὲ βελούδο κεντητὸ καὶ ἐπὶ λαμπού κατὶ δαντέλλες Βενετικῆς θαυμάσιες. Ἄλλὰ τὸ καπέλλο τῆς ἦταν θαῦμα εἶχε...

Ὁ σύζυγος:—Φθάνει ἐλατάλαβα. Τώρα ἐννοῶ γιατί δὲν θυμῆσαι τί εὐαγγέλιον εἶπαν.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

—=0=—

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΡΟΥΣΚΙΝ

Εἰς νεαρὴν κόρην. Ἐὰν ὑπάρχη τι εἰς τὸ ὅποιον σοφοὶ καὶ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι θα συνεζώνουν ὅτι τὸ ἀνεκάλυψαν βαθμηδὸν δια τῆς πείρας μετὰ σκεψίν ἐξ ἡλιθίων ἐτῶν, αὐτὸ εἶναι ὅτι ὁ Θεὸς περισσύτερον πάντων καταδικάζει τοὺς ὀληηροὺς καὶ σκληροὺς ἄνθρωπους:—ὅτι ἡ πρώτη του ἐντολὴ εἶναι: **Ἔργάζου ἐφ' ὅσον ἔχεις φῶς** καὶ ἡ δευτέρα του ἐντολὴ εἶναι: ἔσο φιλεῖσπλάγγνος ἐφ' ὅσον ἔχεις αἶκτον.

Ἔργάζου ἐφ' ὅσον ἔχεις φῶς καὶ ἰδίως ἐφ' ὅσον σὲ φωτίζει τὸ φῶς τὸ ἐωθινόν. Διὰ τίποτε ἄλλο δὲν ἀπορῶ τόσον ὅσον διὰ τὸ ὅτι οἱ γέροντες ποτὲ δὲν λέρουν εἰς τοὺς νέους πόσον πολυτιμος εἶναι ἡ νεότης ων. Συχνὰ κατακρίνουν ἀνοήτως τοὺς νέους, πολλὰκις εἶτι ἀνοητότερον ἐνδίδουν εἰς αὐτοὺς καὶ πολλὰκις τοὺς ἐμποδίζουν καὶ τοὺς περιορίζουν μὲ τὸν πλεον ἀνόητον τρόπον, ἀλλὰ ποτὲ σχεδὸν δὲν τοὺς ἐπιτηροῦν καὶ δὲν τοὺς συμβουλεύουν.

Λάβε λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐγὼ τούλάχιστον σὲ συνεβούλευσα καὶ σοὶ εἶπον, ὅτι ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς σου καὶ ἡ δύναμις, ἡ μερίς καὶ ἡ θέσις σου ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὅποιον τώρα διέρχῃσαι τα ἡμέρας σου. Δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἡμέραι θλίψεως· μή, πρὸς Θεοῦ! τὸ πρῶτον καθῆλον τῶν νέων εἶναι νὰ ἦναι φαιδρὸι καὶ νὰ φαιδρύνουν καὶ τοὺς ἄλλους· αἱ ἡμέραι των ὅμως πρέπει νὰ ἦναι πανηγυρικαὶ ὑπὸ τὴν βαθυτάτην ἔνοιαν. Διὰ τὸν ὀρθῶς σκεπτόμενον ἄνθρωπον τίποτε δὲν ὑπάρχει, τὸ ὅποιον νὰ ἐξισοῦται μὲ τὸ γλυκοχάραγμα τῆς αὐγῆς, μὲ τὸ λυκαυγὲς τῆς ἡμέρας. Ὅχι μόνον ὑπὸ τὴν ὥραιαν ἐκείνην ἔνοιαν, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην των τὴν διάταξιν καὶ οὐσίαν πρέπει αἱ ἡμέραι νὰ ἦναι πανηγυρικαὶ. Λάβε εἰς χεῖρας τὸ λατινικὸν σου λεξικόν, εὐρὲ τὴν λέξιν solennis, χάραξε τὴν σημασίαν τῆς λέξεως βαθέως εἰς τὴν μνήμην σου καὶ σκέψου ὅτι κάθε ἡμέρα τοῦ παρελθόντος βίου σου καθορίζει ἀμετακλήτως τὴν συνήθειαν καὶ τὴν ἄσκησιν τῆς ψυχῆς σου εἰς τὸ κελὸν ἢ εἰς τὸ καλόν, ἐγκαθιστώσα ἕως καθιερωθὲν ὑπὸ προσφιλῶς καὶ γλυκεῖς ἐπαναλήψεως ἢ χαράσσουσα διηλεκτῶς βαθύτερας ἀλλαγὰς διὰ τὴν σποράν τῆς θλίψεως...

Ὑπάρχουν βαθμοὶ τοῦ πόνου καὶ βαθμοὶ τῆς ἀτελείας, οἱ ὅποιοι ὑπερνικῶνται καθ' ὀλοκληρίαν καὶ οἱ ὅποιοι φαίνονται νὰ ἦναι ἀποκλειστικῶς μαρμαί μυστηριώδους δοκιμασίας καὶ προσηνήσεως. Οἱ δάκτυλοι σου κνίουν ἐὰν ἐξέλθῃς εἰς τὸ παγερὸν ψύχος τῆς πτωχίας, ἀλλὰ κατόπιν εἶτι μᾶλλον θερμαίνονται, τὰ μέλη σου εἶναι κατάκοπα ὡς ἐκ τῆς ὑγιοῦς ἐργασίας, ἀλλ' εἶτι μᾶλλον αἰσθάνεσαι ἀργότερα τὴν ἡδονὴν τῆς εὐχαρίστου ἀναπαύσεως.

Ἐπ' ὀλίγον χρόνον ὑφίστασαι τὴν δοκιμασίαν κατὰ τοῦτο, ὅτι χρεωστῆς νὰ περιμένῃς ἐν ἀγαθὸν ὑπεσχημένον καὶ τοῦτο ἀποβαίνει εἶτι γλυκύτερον ὅταν σοὶ δοθῇ. Ἀλλ' αὐτὴν τὴν δοκιμασίαν δὲν δύνασαι νὰ ὑποστῆς πέραν ὀρισμένου τινὸς ὅριου. Τὸ ὑπερβολικὸν ψύχος θὰ ἐπιφέρῃ σῆψιν τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς σου εἰς τὰς ἀρθρώσεις των. Κοπίασε ἀπαξ μόνον μέχρις ὀλοσχεροῦς ἐξαντλήσεως καὶ δὲν θὰ ἐπανακτήσης πλέον, μέχρι τέλους τῆς ζωῆς σου, τὴν προτέραν ρώμην τοῦ σώματός σου. Ἄφησε τὸν πόνον τῆς καρδίας νὰ ὑπερβῇ ἐν ὀρισμένον ὅριον πικρίας καὶ ἡ καρδία σου θὰ χάσῃ τὴν ζωὴν της διὰ παντός.

Φυσικῶς εἶμεθα πλάσματα ἀμυθῆ καὶ τυφλὰ καὶ δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἡξεύρωμεν ποῖος σπόρος τοῦ καλοῦ ἡμπορεῖ νὰ ἐμπεριέχεται εἰς τὴν ἀνεστῶσαν θλίψιν ἢ εἰς τὸ παρὸν ἀμάρτημα, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν. Περισσότεραν ἐλπίδα ἔχει βέβαια ὁ ἐπαίτης, ὁ συρόμενος ἀθλίως πρὸ τῶν πυλῶν μας, ὅτι θὰ εὐτυχῆσῃ ποτὲ νὰ παρηγορηθῇ ἐντὸς τῶν μαργαριτοφόρων πυλῶν τοῦ παραδείσου, ἀλλὰ ὁ Κύριος, τοῦ ὁποίου μόνον οἱ λόγοι μᾶς παρέχουν τὸ δικαίωμα νὰ σκεπτόμεθα τοιοῦτοτρόπως, οὐδέποτε ἐπέδρασε τὸ κακὸν ὡς εὐλογίαν, οὔτε ἀπέπεμψε τοὺς πεινῶντας χωρὶς νὰ τοὺς στίσιη καὶ τοὺς ἀσθενοῦντας χωρὶς νὰ τοὺς ἰάνῃ.

Πίστευσέ με λοιπὸν ὅτι μόνον ὀρθὸν θεμελιῶδες ἀξίωμα τῶν πράξεών μας εἶναι ἐδῶ, εἶναι νὰ θεωρῶμεν τὸ καλὸν καὶ

τὸ κακὸν ἀμφότερα ὡς ὀρισμένα ὑπὸ τῆς φυσικῆς ἡμῶν αἰσθησεως, τὸ μὲν νὰ προάγωμεν, τὸ ἄλλο νὰ ὑπερνικῶμεν μὲ τὸσον ἐγκάρδιον ζῆλον, ὡς ἐὰν μὴ ὑπῆρχεν ἄλλος ἔκτος αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Πρὸ παντὸς ἀπαλλάξου ἀπὸ τὴν σκέψιν, ὅτι ὁ οὐρανὸς θ' ἀναμνησθῇ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν παραπτωμάτων σου καὶ ὅτι θὰ παραβιάσῃ τοὺς νόμους του διὰ νὰ τιμωρῆσῃ τὰ μικρὰ πταίσματα. Ἐὰν ἐτοιμάσῃς φαγητὸν με ἀμέλειαν, δὲν θὰ περιμένῃς τὴν Πρόνοιαν νὰ τὸ κάμῃ νόστιμον. Ἐπίσης καὶ ἐὰν παρασύρῃς τὴν ζωὴν σου εἰς τὰ ἔτη τῆς ἀφροσύνης, δὲν πρέπει νὰ περιμένῃς τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ σὲ ἐδηγῆσῃ ἐπὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ.—Μὴ τὴν ἀλήθειαν, σοὶ λέγω, ὁ κόσμος δὲν ἐπλάσθη τοιοῦτος. Αἱ συνέπειαι τῶν μεγάλων ἁμαρτιῶν εἶναι ἐξ ἴσου ἀσφαλεῖς, ὡς καὶ αἱ τῶν μικρῶν παραπτωμάτων, καὶ ἡ εὐτυχία ὅλου τοῦ βίου σου, καθὼς καὶ ὅλων τῶν βίων, ἐφ' ὧν ἔχεις ἐπιρροήν, ἐξαρτᾶται τόσον κατὰ γράμμα ἀπὸ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν περισκεψίν σου, ὅσον καὶ ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ ἔκτατος παράθεσις ἐνὸς γεύματος.

(Κατὰ μετάφρασιν). ☉. ☽.

ΓΝΩΜΑΙ

Τὸ πάθος ἔχει μεγαλεῖον, ἀλλὰ στερρεῖται εὐγενείας καὶ ἀξιοπρεπείας· δύναται ἐν τῇ παρεκτροπῇ τοῦ ν' ἀξιώθῃ οἰκτου συμπαθητικοῦ καὶ μάλιστα ἐνίοτε, ὡς ὑψηλὴ τις ἡφαιστειακὴ ἔκρηξις, νὰ διατείρῃ τὸν θαυμασμόν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἄξιον σεβασμοῦ.

Πῶλ Ζανέ.

⚡

Ἡ πρὸς τὰ τέκνα ἀγάπη δὲν διαφέρει τῆς πρὸς ἑαυτὸν. Τὸ τέκνον ὑφίσταται μόνον διὰ τῶν γονέων αὐτοῦ, ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτῶν, προέρχεται ἐξ αὐτῶν, ὀφείλει αὐτοῖς πάντα· οἱ γονεῖς οὐδὲν, αὐδὲν ἔχουσι τὸ ὅποιον νὰ εἶνε τόσον ἰδικόν των ὅσον τὸ τέκνον. Οὕτως ὁ πατὴρ οὐδαμῶς χωρίζει τὴν περὶ τοῦ οἴου αὐτοῦ ἰδέαν ἀπὸ τῆς περὶ ἑαυτοῦ, πλὴν ἂν ὁ οἶδος ἐξασθενήσῃ τὴν τοιαύτην τῆς κτήσεως ἰδέαν δι' ἀντιφάσεώς τινος· ἀλλ' ὅσον περισσότερον πατὴρ τις ἀγανακτεῖ διὰ τὴν ἀντίφασιν ταύτην, ὅσον περισσότερον θλίβεται δι' αὐτὴν, τόσον περισσότερον ἀποδεικνύει ὅτι λέγω.

Βαυενάργκ.

⚡

Τὸ φρωτόριον τῶν ἀνοσιουργημάτων εἶναι ὁ φθόνος.

Π. Τράντα.

⚡

Ἄρβου ἀπὸ τοῦ κρατήρος τῆς ἡδονῆς, ἀλλὰ μὴ πίνε δι' αὐτοῦ.

Ἄρατιου.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

ΛΜΘΩΝ

Ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, ἔχομεν τὰς μικρὰς ἡμῶν ἀδυναμίας, ἐάν εἶνε δυνατὸν ἀδυναμίαι νὰ ὀνομασθῶσιν αἱ ἐπιθυμίαι μας τοῦ νὰ εἴμεθα ὠραῖαι διὰ τὴν ἀρέστωσιν. Ἐπὶ τῇ ἀρρομῇ ταύτῃ δύναται τις ν' ἀναμνησθῇ τὴν μυθολογικὴν παράδοσιν καθ' ἣν ὁ γλύπτης Πυγμαλίων ἐρασθεὶς τοῦ ἀγάλματος αὐτοῦ τὸ ὁποῖον παρῖστα τὴν Γαλάτειαν ἐζήτησε καὶ ἐπέτυχεν ἐκ μέρους τῆς Ἀρροδίτης ὅπως τὸ ἄγαλμα προσλάβῃ ζωὴν. Κατόπιν τὴν ὑπανόρευσεν. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δὲν μᾶς λέγουσιν εἶνε ὅτι ἡ ἡρωὶς αὕτη, τὴν ὁποίαν ὁ Βιργίλιος ἐν τῷ ἀθανάτῳ ποιήματι τοῦ μᾶς παρουσιάζει ὡς τὸν χαριέστερον τύπον τῆς γυναικείας φιλαρεσκείας, ὤφειλε ν' ἀπαιτήσῃ εὐθὺς ἐρχομένη εἰς τὴν ζωὴν διάφορα καλλωπίσματα διὰ νὰ κοσμήσῃ τὴν ἀπαράμιλλον καλλονὴν τῆς. Καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τῆς ἀρχαιότητος τοῦ μεσαιῶνος καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων ἐπεζητήθησαν τὰ ἐπικτητὰ καλλωπίσματα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ γυναικείου κάλλους. Σήμερον ἠθέλησαν νὰ ἐκνοποιοῦσιν τὰς ἰδιοστροφίας ἀπασῶν τῶν γυναικῶν καὶ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο ἐχώρησαν μέχρι τοῦ σημείου ἐλείνου ὥστε νὰ μιμηθῶσι τὰ ὠραιότερα ὑφάσματα, τὰς ὠραιότερας δαντέλλας, τὰς πλουσιωτέρας τῶν σισυρῶν.

Ὅσον ἀρρῶν τὰς σισυράς, οὐδεμία γυνή, ἐκτὸς πλέον ἐάν εἶνε πτωχή, δὲν θά ἴδῃ τοῦ λοιποῦ ἐαυτὴν ἠναγκασμένην, συναπειρᾶ τῆς ἀκριθείας των, νὰ στερηθῇ τῶν καλλωπισμάτων τούτων τῶν ἐν ταύτῃ κομψῶν καὶ θερμῶν. Ἄς παρηγορηθῶσι, λοιπόν, αἱ τόσον εὐαίσθητοι εἰς τὸ ψυχρὸς φιλάρεσκοι ὑτάρχουσι νῦν δι' αὐτὰς ἀπομυμήσεις τῶσιν τέλειαι ὥστε ταχέως δὲν δύναται τις νὰ διακρίνῃ τὰς γνητίας σισυράς τῶν ἀπομυμήσεων. Σήμερον ἐπετεύχθη νὰ συνδυάζηται ἡ φιλαρέσκεια μετὰ τῆς οἰκονομίας.

Προκειμένου περὶ ἐπενδύτων (ἐπανορωρίων) ὁ ἐφεταγὸς συρμὸς εἶνε ποικιλώτατος. Ὑπάρχουσι πολλὰ σχήματα ἀλλὰ γενικῶς οἱ ἐπενδύται εἶνε σχεδὸν ποδιόρειοι καὶ εὐρύτατοι, ὅσον ἀρρῶν δὲ τοὺς μικροὺς εἶνε οὗτοι βραχεῖς μὲν ἀλλ' ἔχουσι μανίκια τόσον εὐρέα ὥστε νομίζει τις ὅτι συγχέονται μετὰ τοῦ στελέχους τοῦ ἐνδύματος. Τοῦτο εἶνε μακρότερον ὅπισθεν ἢ ἔμπροσθεν καλύπτει ὅπισθεν τὴν τάλλιν καὶ τὴν ἀνοίγει ἔμπροσθεν. Μιτάξια λιμπεροῦ ὑποδιπλώνει τοὺς μικροὺς τούτους ἢ μεγάλους ἐπενδύτας ἀπλούστατα ὅμως διότι δὲν ἐπιδέχονται οὔτε ὑπορράμματα (φόδρα) μετὰ πτυχῶν οὔτε διάφορα ἄλλα στολίδια ἐσωτερικῶς. Ὑπάρχουσι ὡσαύτως μικροεπενδύται ἄνευ μανικίων (τὰ μανίκια τῶν ἐσωθεν χιτωνίσκων ἐπαρκοῦσι).

Ὁ ἐπενδύτης δὲ, ὁ κοσμούμενος ἐκ tresses καὶ ἐκ μπιέδων λιμπεροῦ ἐξ ἀργυρῶν κομψίων κάμνει μίαν μικρὰν γωνίαν ὀλίγων ἐκτοστομέτρων ἐπὶ τοῦ ὤμου, κρύπτων οὕτω τὴν ἀρετηρίαν πολυπληθῶν παραπτυχῶν. Ἐπὶ τοῦ χιτωνίσκου ἐπενδύτης ἀποχρώσεως ἀριστοῦ προσάδει εἰς τὰ μαθῆλον ὄλην τὴν ἀπαιτούμενην κομψότητα.

Κατὰ τὸν χειμῶνα ἐφέτος θὰ φέρωσι τὰς emauchura πολὺ κατεβασμένας, οὕτως ὥστε τὰ μανίκια, βραχιόλια, θὰ φαίνονται εἶτι μᾶλλον ἡλαττωμένα. Φέρουσι ὡσαύτως σήμερον μετὰ τὰς μικρὰς βραχείας ζακέττας καὶ πελερίνας τὰς ὁποίας κοσμοῦσι καὶ τὰς παρουσιάζουσιν εἰς τὰ ὄμματα ὡς ἐπενδύτας. Οἱ διὰ τὰ αὐτοκίνητα ἐπενδύται εἶνε ὅσον οὐδέποτε βραχεῖς.

Ἐὰν θελήσητε νὰ μεταχειρίζεσθε τὸ μαῦρον χρώμα διὰ τὰς τουαλέττας ἡμῶν, τόσον χάριν οἰκονομίας ὅσον καὶ διὰ τὴν πρακτικὴν ἰδέαν τοῦ νὰ δύνασθε νὰ ἔχητε jure ἐξ ὑφάσματος συνοδευόντος ἐν καρὰξ ἀπὸ κρέπ τῆς σινικῆς λευκῶν, ἐν μπολερῶ ἢ ζακέτταν ἐξ ἀστραχαν, τοῦθ' ὅπερ παρουσιάζει ἐν ὠραιότατον σύνολον καὶ πολὺ ἀρμονικόν, κάμετε ἐν fon de jure μετὰξιναν καλλίστην ὁμοῦ μαύρης ἢ φαιῶς ποιότητος καὶ θὰ σὰς χρησιμεύσῃ δι' ὅλας τὰς μαύρας τουαλέττας ἡμῶν διὰ τὴν ἐξοδόν. Τὴν ἐσπέραν τὸ φέρετε μετ' ἐσθῆτος ἐκ μουσουλίνης μετὰξινης πεποικιλμένης διὰ καντημάτων ἢ διὰ ἀντρεντέ. Θέλετε ἀλόμη ἐν δειγμα οἰκονομικῆς περιβολῆς; Φιλοτεχνήσατε ἐσπερινὴν σὰς ἐσθῆτα οὕτως ὥστε νὰ συναδύηται ὑπὸ δύο κορσάξ, τὸ μὲν ἀνερχόμενον τὸ δὲ ἐξωμῶν.

Ἡδυνήθην τελευταίως ν' ἀποθαρμάσω ἀπαράμιλλον ἐσθῆτα, ἀποσταλλομένην εἰς Νέαν Ὑώραν. Ἡ τουαλέττα αὕτη, ἣτις δύναται νὰ κατακταθῇ μετὰ τῶν ἐσθητῶν Πρενσέξ, φιλοτεχνεῖται ἐκ λευ-

κοῦ τουλλίου, ἐπὶ ἐνὸς fond λιμπερῶ λευκῶ, κεκαλυμμένου καὶ τούτου δι' ἄλλου τινὸς τουλλίου.

Τὸ σχῆμα εἶνε ἐν εἴδει μπλοῦζας, περικεκαλυμμένης διὰ ζώνης ἐκ λευκοῦ ὀλοσηρικοῦ. Τὸ περιώμιον τῆς ἐσθῆτος ἦτο καμωμένον ἐκ πολυτίμου τριχάπτου μαλίν, τοποθετημένον ἐκφραστικῶς, τὸ δε κορσάξ ἐκ τουλλίου μετὰ πτυχῶν ἀνωθεν καὶ κάτωθεν καὶ μετὰ τῶν ἀντρεντέ ἐξ ἀργυρῶς δαντέλλας. Ἡ Jure εἶνε μακρὰ, ἔχει δε ὡς γαρνιτούραν ἐν ἀντρεντέ, τοποθετημένην εἰς ἀπόστασιν 30 ἐκτοστομέτρων τοῦ ἄκρου τῆς ἐσθῆτος καὶ συνοδευομένην ἐξ ἐκάστης πλευρᾶς ὑπὸ ἐνὸς ἀντρετέ ἐκ τριχάπτου μαλίν 5 ἢ 6 ἐκτοστομέτρων πλάτους.

Τὰ μανσὸν τῆς τουαλέττας ταύτης εἶνε λίαν ὀγκώδη δικαιολογοῦντα οὕτω τὸ σχῆμα τῶν ὠραιωτάτων μανικίων.

André de Neuville.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΣΙΝ

Η ΟΡΤΕΝΣΙΑ

Ἡ γνωστὴ Ὀρτενσία εἶναι εἰς τῶν γαρνιστάτων ὀσμῶν τοὺς ὁποίους κατέχομεν, ὑπάγεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Σαξιφραγῶδων καὶ κατάγεται ἐκ Σινικῆς, εἰσαχθεῖσα τῷ 1776.

Ἡ Ὀρτενσία φέρει ἄνθη ἄοσμα μὲν πλὴν ἄφρονα, ὠραία, ροδόχροα πορφυρίζοντα. Ἡ ὑπάρχουσα πρόδηψις κατὰ τοῦ ἄνθους εἶναι ἴσως ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν δὲν καλλιεργεῖται ὁ θάμνος οὗτος μετὰ τῆς δεοῦσης φροντίδος καὶ ἐπιμελείας τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην.

Τὸ βοτανικὸν ὄνομα τῆς Ὀρτενσίας εἶναι Ἰγρόαλλεια, κατ' ἀρχὰς ὀνομάσθη Leraulia ἄλλοι τὴν ὀνομασίαν Ἀκταίν (κουφοζυλιάν), ἀγόμενοι ἐκ τοῦ πετασώδους σχήματος τοῦ ἄνθους τῆς. Ἡ καλλιέργεια τῆς Ὀρτενσίας εἶναι ἀπλουστάτη, εὐδοκιμεῖ εἰς ἔδαφος ἀρρῶν καὶ μᾶλλον ὑγρῶν, εἰς τόπον δὲ μὴ προσβαλλόμενον ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας.

Εἰς τόπους ψυχροὺς εὐδοκιμεῖ κάλλιστα ἡ Ὀρτενσία, ἐὰν καλύπτωμεν ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου μετὰ ξηρὰ φύλλα ἢ ἀχώνευτον κόπρον τὸ περὶ τὰς ρίζας γῶμα.

Εἰς τὰ παράλια μέρη φυτευομένη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἔδαφος δύναται νὰ λαβῇ μεγάλας διαστάσεις, ἀνοδολεῖ δὲ ἀδιακόπως ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔσρος μέχρι τέλους τοῦ φθινοπώρου, ἐὰν δὲν διαπράττωμεν τὸ πολὺ κοινὸν λάθος νὰ τὴν κλαδεύωμεν μόνον ὅταν φαίνεται ἀποκλίνουσα πρὸς τὴν παρακμὴν, τότε πρέπει νὰ ἀποκόπωμεν τὸ ἥμισυ τῶν παρὰ τὰς ρίζας κειμένων κλάδων.

Τὸ γῶμα τῶν ἐν γάστραις καλλιεργουμένων Ὀρτενσιῶν πρέπει νὰ ἀλλάσσεται κατὰ Ἰανουάριον ἢ Φεβρουάριον, ἀναπληροῦται δὲ δι' ἴσων μερῶν σγινοχώματος καὶ λεπτῆς ἄμμου.

Ἐὰν ποτίσωμεν τὴν Ὀρτενσίαν τετράκις ἢ πεντάκις πρὸ τῆς ἀνθήσεως δι' ὕδατος περιέχοντος ἐν διαλύσει 3 ο)ο (sulfate de fer) ἐπιτυγχάνομεν ἄνθη κυανᾶ, ἐὰν δὲ ἀναμίξωμεν μετὰ τοῦ γῶματος γύψον ἐπιτυγχάνομεν ἄνθη κατάλευκα.

Διὰ νὰ ἀπορύγωμεν τὴν ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν γαστρῶν ἀνάπτυξιν κρυπτογάμων φυτῶν, παρνοχλοῦντων τὴν κανονικὴν λειτουργίαν, δεόν νὰ ἐμβά-

πτωμεν τας γάστρας πρὸ τῆς γρήσεως ἐντὸς ὕδατος περιέχοντος ἐν διαλύσει ὄοιο θειικοῦ χυλοῦ (sulfate de cuivre).

Δίον προσέτι νὰ σκαλιζόμεν τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας χῶμα τῶν γαστρῶν διὰ νὰ εἰσχωρῆ ὁ ἀήρ μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ δοχείου, ἄλλως οἱ ρίζαι διευθύνονται πρὸς τὰς πρυιὰς ἢ πρὸς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου, ὅπου εὐρίσκουσιν ὑγρασίαν καὶ ἀέρα ἀρθρονώτερον.

Ἡ Ὀρτενσία πολλοπλασιάζεται διὰ μοσχευμάτων τὸ φθινόπωρον.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΛΟΝΗ.—ΘΕΛΗΤΡΑ

(Συνέχεια).

Ὁ ἀέρας δολοφόνος.—Ἕνα τραγικόν.

Ἀκούσατε ἓνα τραγικὸν παράδειγμα χρησιμότητος τοῦ καθαροῦ ἀέρος καὶ φονικότητος τοῦ ἀκαθάρτου.

Εἰς τὰς Ἰνδίας 146 αἰχμαλωτοὶ Ἄγγλοι ἐκλείσθησαν εἰς ἓνα μπουδρουμί 20 τετραγωνικῶν μέτρων, εἰς τὸ ὅποιον ὁ ἀέρας ἔμβαινε μόνον ἀπὸ δύο μικρὰ παράθυρα ἀνοιγόμενα εἰς ἓνα στενὸν καὶ σκοτεινὸν διάδρομον Μετ' ὀλίγον ἔκαμιν ἀνυπόφορον ζέσθην. Ἐπειτα ἐπῆλθε δίψα καὶ πνιγμονή. Οἱ αἰχμαλωτοὶ ἤρχισαν νὰ παλαίσουν μεταξύ των διὰ νὰ πλησιάζουσιν εἰς τὰ παραθώρακια, ὅπου μόνον οἱ ρωμαλεώτεροι ἔφθιαν.

Μετὰ ὀκτὼ ὥρας ἀπὸ τοὺς 146 αἰχμαλώτους εἶχον μένει μόνον 23!

Τὸ νερὸ καὶ ὁ Μωάμιθ.

Ἐὰν ὁ ἀέρας εἴνε ἀπαραίτητος εἰς τὴν ζωὴν μας, τὸ νερὸ εἴνε ἀπαραίτητον εἰς τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὀργάνων μας.

Ὁ Μωάμεθ, ὅστις ἦτον ὁ μεγαλύτερος διηγεολόγος τῆς ἐποχῆς του, ὅπως ἦτο καὶ ὁ βαθύτερος ἠθικολόγος, ἔκαμε τὸ νερὸ θρησκείαν καὶ τὸ ἐξωμίωσε μὲ τὴν προσευχὴν.

Εἰς τὴν ὀρθότητα τῶν ἐντολῶν τοῦ διασήμου προφήτου ὀφείλουσιν αἱ Ὀθωμανίδες τὸ νὰ εἴτε, μαζί μὲ τὰς Παρισινὰς, αἱ καθαρώτεραι γυναῖκες τοῦ κόσμου.

Καθιστώντας τὸ νερὸ ὡς τὸ ἐξοχώτερον φάρμακον κατὰ τοῦ πορευτοῦ, ὁ Ἄραφ προφήτης προηγήθη κατὰ δώδεκα αἰῶνας τῶν Σρῶθ, τῶν Φλερὸ, τῶν Κνάιμα καὶ ὄλων τῶν νεωτέρων ὕδροθεραπευτῶν.

Νερὸ βρόχινον.—Νερὸ κρύο καὶ θερμὸν.

Τὸ καθαρώτερον νερὸ εἴνε τὸ βρόχινον. Εἴνε τὸ δραστικώτερον μέσον τῆς πέψεως καὶ τὸ καλλίτερον τονωτικὸν τῶν ὀργάνων μας.

Χωρὶς νερὸ δὲν ὑπάρχει τελεία καθαρσιότης. Δὲν εἴνε ἀναγκαῖον μόνον διὰ τὸν καλλωπισμὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὑγείας καὶ διὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτῆς ὅταν τὴν χάσωμεν.

Ψυχρὸν εἰς λουτρά εἴνε τονωτικόν.

Θερμὸν, εἴνε καταπραϋντικόν.

Φῶς καὶ ἰγεία.—Φῶς καὶ καλλονή.

Ἡ γυναῖκα ἔχει τόσην ἀνάγκην τοῦ φωτὸς ὅπως καὶ τὸ ἄνθος. Χωρὶς φῶς τὸ τριαντάφυλλον δὲν ἔχει χρῶμα. Καὶ ἡ γυναῖκα δὲν ἔχει καλλονήν.

Ὅπως ὁμοίως δι' ὄλους τοὺς ἄλλους παράγοντας τῆς ζωῆς

μας, καὶ τὸ φῶς, τὸ τόσο ἀναγκαῖον εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν καλλονήν, ἤμπορεῖ διὰ τῆς καταχρησεως νὰ προξενήσῃ σοβαρὰ ἀποτελέσματα, δηλαδὴ ὀφθαλμίας, τυφλότητας, συμφορήσεις ἐγκεφαλικάς κλπ, ἤμπορεῖ νὰ καταστρέψῃ τὴν καλλονήν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ τὸ μεταχειριζόμεθα καὶ αὐτὸ μὲ μέθοδον, ὅπως θὰ ἰδῆτε ὅταν ἔλθῃ ἡ ἰδιαιτέρα σειρά του.

Ἡ ζωὴ ἐν τῇ κινήσει.—Φυσικὴ γυμναστικὴ.

Ὁ ἀέρας τὸ νερὸ, τὸ φῶς θὰ ἦσαν ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὑγείας καὶ διὰ τὴν περιποίησιν τῆς καλλονῆς ἐὰν δὲν μᾶς ἐδίδοτο καὶ ἄλλη ἀνάγκη: ἡ κίνησις.

Ἡ κίνησις εἴνε ἀρχὴ συντηρήσεως ὄχι μόνον τῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ τῶν ἐξωτερικῶν μορφῶν, καὶ τοῦ κάλλους.

Ἡ κίνησις ἔχει σκοπὸν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν δυνάμεων, τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ὀργανικῆς ζωῆς μας.

Μεταξὺ δὲ τῶν πρώτων ἐκδηλώσεων τῆς κινήσεως πρέπει νὰ θέσωμεν καὶ τὴν φυσικὴν γυμναστικὴν.

Μὲ τὴν λέξιν φυσικὴ γυμναστικὴ ἐννοοῦμεν κορίως τὴν ἐργασίαν διὰ τῶν χειρῶν, ἡ ὅποια, ἀναπτύσσουσα τὸ μυϊκὸν ὄστημα διατηρεῖ τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὴν εὐκαμψίαν τοῦ μηχανισμοῦ του.

Περιπατεῖτε ἀλλὰ καὶ ἀναπνέετε.

Περιπατεῖσαι, σκόδουσαι, κάμνουσαι νὰ λειτουργοῦν ὅλα τὰ μέλη καὶ ὅλοι οἱ μῦς, φθάνετε εἰς τὸ ἀποτέλεσμα ἐκεῖνο τῆς ὑγείας καὶ τῆς δυνάμεως, τὸ ὅποιον ἦτο ὁ σκοπὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων.

Βέβαια, δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν κόρην τὴν διάρκειαν τῶν μυϊκῶν ἐργασιῶν, ὅπως ἀπὸ τὸν ἄνδρα· ἀλλ' ἤμπορεῖ νὰ ταῖς ζητήσωμεν νὰ ἐκλέξουσιν ἄλλοις σκοποῦς περιπάτων παρὰ τὰ ἐμπορικά, ὅπου πηγαίνουσιν καὶ ἀναπνέουσιν ἓναν ἀέρα μελοσμένον καὶ ὀλέθριον.

Ἦμπορεῖ καὶ ὀφείλει μάλιστα νὰ ταῖς ζητήσῃ ἐπίσης νὰ κάμνουν μακρὰς πορείας εἰς τοὺς δημοσίους κήπους, εἰς τὰς ἐξοχὰς, εἰς τὰς δειδροστοιχίας, ὅπου ὑπάρχουσιν δέιδρα, χωράφια, λόφοι, καὶ ὄχι σπιτία, ὄχι ἄθρῳποι, ὄχι διγλητήρια. Νὰ κάμουν ἐλευθέρας ἀσκήσεις, ὅταν δὲν ἤμποροῦν νὰ ἐξέλθουσιν, αὐτὴν τὴν ὥραιαν καὶ ἰεωτάτην γυμναστικὴν, τὴν ὅποιαν ἤμποροῦν νὰ ἐκτελεῦν παντοῦ τῇ βοήθειᾳ τῶν ἰέων ὀργάνων, τὰ ὅποια θ' ἀναφέρωμεν ὅταν φθάσωμεν εἰς τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς καλλονῆς.

Ὁ ἰχθυὸς τῶν ἀσθενειῶν.

Δὲν πρέπει οὔτε στιγμήν νὰ λησμονοῦν αἱ ἀναγνώστριάς μας, ὅτι διὰ τῆς κινήσεως καὶ τῆς γυμναστικῆς τῶν ὀργάνων των ἤμποροῦν νὰ καταπολεμήσουσιν καὶ νὰ ἐμποδίσουσιν τὸ πάχος καὶ τὰς περισσοτέρας νεωτέρας ἀσθενείας τῶν γυναικῶν, τὴν ἀναιμίαν, τὸν ὕστερισμὸν, τὴν λεοκωματοορίαν, τὰς νευροπαθείας, τὸν διαδῆτην καὶ ἄλλας ἀπελπισίας τῆς γενεᾶς μας.

Ἄλλ' ἔχει καὶ ἄλλας ιδιότητας ἀκόμη ἐκτὸς τῶν ὑγιεινῶν ἢ κινήσεως: εἴνε ἀπαραίτητος εἰς τὴν συντήρησιν παντὸς ὅτι ἀποτελεῖ τὴν αἰσθητικὴν τῆς καλλονῆς, δηλαδὴ τὴν εὐχροίαν, τὴν εὐφραμίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν.

Παραδίδεσθε λοιπὸν, Κυρίαί μου καὶ Δεσποινίδες, μετὰ τὰ λουτρά σας εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀναπνεύσεως καθαροῦ ἀέρος καὶ τῆς λειτουργίας τῶν μελῶν, τῶν μυῶν καὶ τῶν ὀργάνων σας. (ἀκαλουθεῖ).

ΑΝΑ ΠΑΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Η ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ

Ἡ κορία δὲ Ἄλκ γράφει περὶ τῆς ἐθιμοτυπίας εἰς τοὺς χορούς.

Οἱ χοροὶ ἀρχίζουσι πάντοτε ἀπὸ τῶ βίλλε, ὅχι διότι ὁ χορὸς αὐτὸς ἔχει κατὰ ἐξαιρετικὸν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ διότι πρέπει νὰ γνωρισθῶσι μεταξὺ τῶν οἱ προσκεκλημένοι καὶ νὰ ἀνταλλάξωσιν ὀλίγας λέξεις, πρὶν ἀρχίσωσιν οἱ τετράχοροι. Εἰς τοὺς ἐπισήμους μόνον χορούς ἡ χορευτικὴ ἐσπερίς ἀρχίζει μὲ κατριλλίαν, τὰ ζεύγη τῆς ὁποίας ὀρίζονται ἐκ τῶν προτέρων. Ἐν Γερμανίᾳ καὶ εἰς ἄλλα βόρεια κράτη ὁ χορὸς ἀρχίζει μὲ κατριλλίαν, τὰ ζεύγη τῆς ὁποίας ὀρίζονται ἐκ τῶν προτέρων. Ἐν Γερμανίᾳ καὶ εἰς ἄλλα βόρεια κράτη ὁ χορὸς ἀρχίζει μὲ τὴν πολωνέζαν. Εἰς τὸν καλὸν κόσμον πρέπει πάντοτε τὰ βιζαβὶ ζεύγη τῶν κατριλλίων νὰ γνωρίζονται μεταξὺ τῶν, τὴν φροντίδα δὲ αὐτὴν ἀναλαμβάνουσι οἱ καθολικοί. Εἰς τοὺς λανοσιέδες πρέπει νὰ γνωρίζονται μεταξὺ τῶν καὶ τὰ 4 ζεύγη. Ἡ συνήθεια νὰ σηκώνουν αἱ κορίαι τὸ φόρεμά των προχωροῦσαι εἰς τὸ ἀν-ἀδὸν κῆτερ κατηργήθη πρὸ πολλοῦ. Οἱ βραχιόνες πρέπει νὰ ἀφίωνται ἐλευθέρως ἢ χορεύτρια στρέφει πρὸς τὸ μέρος τοῦ βιζαβὶ τῆς τὸ μετακάρπιον τῆς χειρός. Τοιοῦτοτρόπως πολλὰ ἐλαττώματα τοῦ βραχίονος κρύπτονται.

Η ΑΥΤΑΡΧΕΙΑ ΠΑΡΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΙ

Ἐν ἀγγλικῶν περιοδικῶν ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἐὰν αἱ γυναῖκες εἶναι εὐχαριστημέναι ὡς γυναῖκες :

Ἐπὶ δεκα ἑρωτηθεισῶν γυναικῶν δύο ἀπήντησαν ὅτι οὐδέποτε καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἦναι ἄνδρες. Μία ἄλλη ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἐδέχεται νὰ ἦναι ἄνθρω ἐὰν αἱ ἐνδομασίαι τῆς ἐποχῆς Λουδοθικικοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕΤ' ἐπανήρχοντο εἰς τὸν συρμόν. Ἄλλη πάλιν ἤθελε νὰ ἦτο ἄνθρω διὰ νὰ ἦναι ἐλευθέρω νὰ πηγαίῃ ὅπου θέλει καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ ὅτι ὥρα θέλει. Τρίτη λάτρεις ἐθουσιώδης τῶν ἔππων ἤθελε νὰ ἦναι ἄνθρω διὰ νὰ κάμῃ ἐπίσσε τὸν τζόκεϋ Ἄλλη πάλιν προετίμα τὸ ἀνδρικὸν φύλον, διότι θὰ ἐκέρδιζεν ὡς ἄνθρω περισσότερο χρήματα, ἢ ἐβδόμη ἤθελε νὰ ἦναι ἄνθρω διὰ νὰ μάθῃ τί πράγμα εἶναι ὁ ἄνθρω. Ἡ ὀγδόη θὰ εὐχαριστεῖτο πολὺ ἐν ἐγίνετο ἄνθρω διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐναγίῃ ὅτι ἦτο πρὶν. Ἡ ἐνάτη, φανταστικὴ θιασώτις τοῦ αὐτοκινήτου, ἤθελε νὰ ἦτο ἄνθρω διὰ νὰ περιποιητῆαι μόνον τὰ αὐτοκινήτων τῆς. Ἡ δεκάτη ἤθελε νὰ ἦτο ἄνθρω διὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ δαίξῃ εἰς τὸ ἰσχυρὸν φύλον πῶς πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τοὺς θηλυκοὺς ὑπαλλήλους.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Πλησιάζει ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀρχίτῃ πάλιν ἡ βροχὴ τῶν εἰσιτηρίων τῶν εὐαγγελικῶν συναυλιῶν καὶ ἐσπερίδων καὶ χορῶν. Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ νομίζομεν ἐπίκαιρον νὰ ὑποδείξωμεν, ὅτι ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος βέβαια νὰ κρατήσῃ ἢ μὴ τὰ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτὰν εἰσιτήρια. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως, ὅπως συνήθως παρ' ἡμῶν συμβαίνει, νὰ κρατῇ τις τὰ εἰσιτήρια αὐτὰ καὶ νὰ τὰ ἐπιστρέφῃ μάλιστα τὴν τελευταίαν ἡμέραν, οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ μετὰ τὸν χορὸν ἢ τὴν συναυλίαν, νομίζων ὅτι οὐδεμίαν οἷτω πῶς ἀναλαμβάνει ἀποχρῶσεν. Ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ λεπτότης ἐπιβάλλει, ὅταν δὲν θέλῃ τις νὰ κρατήσῃ τὰ εἰσιτήρια νὰ τὰ ἀποστείλῃ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ἀπίτω, θέτων αὐτὰ ἐντὸς φακέλλου μὲ τὰ ἐπισημασθέντων του καὶ ὅχι τοχίως χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τις πόθεν προέρχονται. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν τὰ κρατήσῃ, πρέπει νὰ ἀπεύ-

σῃ εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀντιτίμου, μὴ ἀναμένων νὰ ἐκζητήσῃ αὐτὸ ἐπανηλημμένως ὁ ἀποστελλόμενος πρὸς εἰσπραξὶν ὑπάλληλος.

ΥΓΙΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Πρὸς κατάπαισιν τοῦ λόξογκα ὁ καθηγητὴς Ἀρζελιὲ συνιστᾷ τὸ ἐξῆς μέσον: Λάβετε τεμάχιον σακχάρως, ἐμβαπτίσατε αὐτὸ ἐντὸς ὄξους, μαζήσατε καὶ καταπίετε ταχέως αὐτό. Ὁ λόγξ καταπαθεῖ πάραυτα. Ὁ κ. Ἀρζελιὲ ματεχειρίσθη τὸ μέσον τοῦτο μετ' ἐπιτυχίας καὶ εἰς περιπτώσιν λογκὸς ὑστερικοῦ λίαν χαρακτηριστικοῦ. Ὁ λόγξ ὅστις διήρκαε μετ' ἐπιμονῆς 4 ὥρας, ἔπαυε διὰ μιᾶς. Τὸ μέσον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἢ ἀπλότης του καθιστᾷ εὐχρηστον, καλὸν εἶνε νὰ μὴ λησμονώσιν οἱ πρακτικοί.

ΟΙΚΙΑΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Πολὺ ὠραία καὶ νόστιμη ὁμελέττα κατασκευάζεται ὡς ἐξῆς: Πέρνετε τέσσαρα ἀδγὰ, ὀλίγο ἀλεύρι, ὀλίγο φιλοκομμένο μαιδανό, ὀλίγα φιλοκομμένα χόρτα, τεμάχιον βοῦτόρου, πιπέρι καὶ ἀλάτι. Κτυπάτε καλά τὰ ἀδγὰ καὶ ἀνακατώνετε ἔπειτα τὸν μαιδανὸν καὶ τὰ χόρτα. Ἀναλύσατε τὸν βοῦτόρον εἰς τηγάνιον πλατὺ, ὥστε μόλις νὰ καλύπτεται ἢ ἐπιφανείᾳ του, διότι ἄλλως ἢ ὁμελέττα θὰ γείνη λιπαρά. Εἰς τὰ κτυπημένα ἀδγὰ προσθέσατε τὸ ἀλεύρι καὶ ἀρχίσατε νὰ οἰγοβράζετε τὴν ὁμελέτταν. Ὅταν τηγανισθῇ, διπλώσατέ τὴν καὶ οερβίρατέ τὴν ζεστήν. Τοιοῦτοτρόπως ἔχετε πολὺ εὐπαρουσίαστον καὶ νοστιμωτάτην ὁμελέτταν.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐξακολουθεῖ τέρπων τὸ κοινὸν ὁ ἐν τῷ "Ἀκταίῳ" δραματικὸς θίασος μὲ τὰς ἐκλεκτὰς παραστάσεις του, τὰς ὁποίας παρακολουθεῖ πάντοτε ἐκλεκτὸς κόσμος ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἐπαίχθησαν ἤδη ἀπὸ τῆς εὐπροσώπου σκηνῆς τοῦ "Ἀκταίου", διάφορα νέα καὶ παλαιὰ ἔργα ἐκλεκτὰ καταχειροκροτηθέντα ὑπὸ τῶν θεατῶν.

Παροράματα. Παρ' ὄλην ἡμῶν τὴν ἐπιμέλειαν δὲν ἠδυνήθημεν ἀτοχῶς νὰ παλλαγῶμεν οὔτε ἡμεῖς τῶν τραγικῶν σφαλμάτων τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς Τυπογραφικῆς Ἀδελφείας. Οὔτω εἰς τὸ παρελθὸν φυλλάδιον τοῦ "Παρθενῶνος" μία παράγραφος τοῦ ἄρθρου τῆς Δηγῆς Λοιζιάδος διεστρεβλώθη τόσον, ὥστε κατέστη ἀκατανόητος, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὸ ἄρθρον τῆς Δδος Βουτιτσιάνου παρεσιέφθησαν λάθη τινὰ, ἐφ' οἷς ἐξαιτούμεθα τὴν συγγνώμην τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

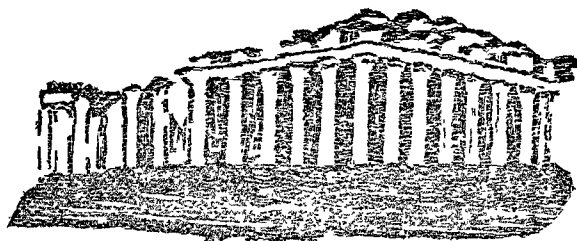
Ἐκδιδόμεν σήμεραν τὸ β'. φυλλάδιον τοῦ "Παρθενῶνος", ὅπερ ἀποστελλόμεν μόνον εἰς ἐκείνας αἰτινας δὲν μᾶς ἐπέτρεψαν ἄχρι σήμερον τὸ α'. φυλλάδιον καὶ τὰς ὁποίας ὡς ἐκ τούτου θεωροῦμεν συνδρομητικὰς. Μία ὅμως ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν κοριῶν ἢ δεσποινίδων, αἰτινας εἶτε δι' ἑᾶς εἶτε δι' ἄλλον λόγον ἐθεώρησαν περιετῆν ἢ διαπανηράν δι' αὐτὰς τὴν ὑποστηρίξιν ἑνὸς καὶ μόνου ἐν τῇ Νήσῳ μας γυναικεῖο ἁποπεριοδικῶ, ἀφ' οὗ ἀνέγνωσε τὰ περιοδικὰ, μᾶς τὸ ἐπέστρεψε, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ τὴν πρόνοιαν νὰ σημειώσῃ ἐπὶ τοῦ περιτολιγματος καὶ τὸ ὄνομά της. Ἐπερ ἀδυνατοῦμεν βεβαίως νὰ μαντεύσῃμεν. Τοιοῦτοτρόπως θὰ τῇ ἀποστελλώμεν καὶ τὸ σημερινὸν φυλλάδιον, πιθανῶς δὲ νὰ θεωρηθῶμεν καὶ ἀχενεῖς διὰ τὴν . . . ἐνόχλησιν ταύτην!

Ἔτος Α'. Τεύχος Βον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ Τῆ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων

«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησία Συνδρομὴ
Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλήνια 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα χρ. 10

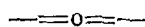
Πᾶσα ἀίτησις ἀπευθύνεται:

Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 15 Νοεμβρίου 1906.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΣ

Δὲν εἶμαι ὁ πρῶτος βεβαίως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁ τελευταῖος, ποῦ πραγματεύομαι τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀγνοῶ ὅμως ποσᾶκις αἱ ἀβραὶ μου ἀναγνώστρια θανέγνωσαν περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος, καθόσον—δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀποκρύπτωμεν—ἐλάχισται ἀτυχῶς ἀγαποῦν νάναγινώσκουν, πόσα δὲ ὠφέλιμα ἀναγνώσματα καὶ ἐνδιαφέρουσαι μελέται εἴτε εἰς περιοδικὰ εἴτε εἰς βιβλία φιγουράρουν εἰς τὰς βιβλιοθήκας ἢ εἰς τὰς τραπέζας τῶν αἰθουσῶν μὲ προφανέστατα τὰ ἴχνη τῆς . . . ἀχρηστίας!

Ὡ, πόσον ἀδικοῦν ἑαυτάς! Πόσον διάφορος θὰ ἦτο ἡ θέσις μας πολιτικῶς τε καὶ κοινωνικῶς, ἐὰν δὲν ἐδεικνύομεν ὅλοι καὶ ὅλαι τοσαύτην ἀδιαφορίαν πρὸς τὴν μελέτην.

Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ἐξέρχομαι τοῦ θεματός μου, διότι δὲν πρόκειται βεβαίως τώρα νὰ ἐξετάσω κατὰ πόσον αἱ ἀβραὶ μου ἀναγνώστρια ἀναγινώσκουν, ἀλλὰ νὰ εἰπω ὀλίγα τινὰ συμφώνως πρὸς τὸν τίτλον τοῦ παρόντος ἀρθροῦ μου, δηλονότι περὶ **μορφώσεως Ἑλληνίδος μητρός.**

Τὸ θέμα μου δὲν ἐνδιαφέρει βεβαίως μόνον τὰς ἡδὴ μητέρας, ἀλλὰ καὶ τὰς μελλούσας νὰ γίνωσι τοιαῦται, διότι πάσης γυναικὸς ὁ κύριος προσορισμὸς εἶνε αὐτός: **Νὰ ἀναδείξῃ, δηλαδὴ, πολίτας χρυσοῦς καὶ φιλοπάτριδας εἰς τὴν κοινωνίαν,** συντελοῦσα οὕτω ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν διαίωνα τῶ ἀνθρωπίνου γένους κατὰ τοὺς θεῖους νόμους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκπληροῦσα πρεπόντως τὴν ἱερὰν αὐτῆς **ὑποχρέωσιν** ἀπέναντι τῆς κοινωνίας, τῆς πολιτείας, τῆς Πατρίδος!

Εἶπον **ὑποχρέωσιν** καὶ πράγματι ἀναγκάζομαι νὰ

εἰπῶ, ὅτι δὲν εὐρίσκω καταλληλοτέραν λέξιν, ὡς χαρακτηρίσω τὸ ὑπέρτατον τῆς γυναικὸς καθῆκον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς τῆς.

Ἀλλὰ πῶς θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρωσῇ πρεπόντως τὸ ἱερὸν αὐτῆς καθῆκον, ὅταν ἀμοιρῇ παιδείας ἢ παραγνωρίσῃ τὴν σπουδαιότητα τοῦ καθήκοντος τούτου.

Διότι, ἢ τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον συμβαίνει, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἔχωμεν.

Διότι οὐδόλως διαφέρει καθ' ἡμᾶς ἡ ἀμοιρος παιδείας ἀπὸ τῆς τυχοῦσης μὲν παιδείας, ἀλλὰ παραγνωρίζουσης τὸ καθῆκον αὐτῆς.

Καὶ τὸ καθῆκον αὐτῆς θὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ θὰ τὸ ἐκπληρῶσῃ εὐσυνειδήτως, ὅταν κατὰ πρῶτον μορφώσῃ τὸ ἦθος αὐτῆς **Ἑλληνοπρεπῶς. Πῶς;**

II

Οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἔστωσαν εἰς ἡμᾶς τὸ ὑπόδειγμα. Εἶνε ἡ ἀκένωτος πηγὴ, ὁ ἀνεξάντλητος θησαυρὸς, ἐξ οὗ δυνάμεθα νὰ ἀρυσθῶμεν τὰ πολυτιμότερα τῶν διδαγμάτων. Παρ' ὅλα τὰ παιδαγωγικὰ συγγράμματα τῶν νεωτέρων χρόνων ἢ ἀρχαία σοφία, τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα λάμπει πάντοτε ὡς ἀστὴρ πρῶτον μεγέθους δι' ὅλων τῶν αἰώνων καταναγάζων πᾶσαν ἐπιστήμην. Τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα ὑπῆρξε πάντοτε ὁ ποδηγῆτης τῆς μετέπειτα σοφίας. Ἐξ ἐκείνου οἱ νεώτεροι κρύσθησαν τὰς φιλοσοφικώτερας καὶ ὑψηλοτέρας τῶν ἐννοιῶν, μόνον δὲ ἐν τῷ ἀρχαίῳ Ἑλληνικῷ λαῷ θὰ ἀνεύρωμεν θαυμασιῶς ἀνεπτυγμένην τὴν ἰδίαν περὶ ἠθους διότι μόνον αὐτὸς ἐφιλοσόφησε καὶ ἐνόησεν, ὅτι **εἰς οὐδὲν ἢ παιδεύσεις ἀνευ ἠθους** καὶ, τανάπαυιν, **εἰς οὐδὲν τὸ ἦθος ἀνευ παιδείας.**

Ἐπὶ τῆς σοφῆς ταύτης βάσεως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων οἱ νεώτεροι ξένοι παιδαγωγικοὶ ἐστήριξαν τὰ συστήματά των καὶ ἐδίδαξαν καὶ ἐμόρφωσαν ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἐμεγαλύνθησαν καὶ ἐδοξάσθησαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐθνῶν πόσον ὀλίγον περισσοτερον ὀφείλο-

μεν ἡμεῖς, οἵτινες ἀξιοῦμεν, ὅτι εἴμεθα ἀπόγονοι ἐκείνων, νὰ μελετῶμεν καὶ σπουδαίωμεν τὰ σοφὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων συγγράμματα, ὅπως ἀντλήσωμεν φῶς καὶ σοφίαν πρὸς καθοδηγίαν ἡμῶν εἰς τὸν εὐδίων λιμένα τῆς κοινωνικῆς ἀναγεννησεως.

Καὶ τῶνόντι. Ἐὰν ἐρευνήσωμεν τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς θὰ ἀνεύρωμεν λαμπρὰν νομοθεσίαν περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, ἣν ὁ ἔξοχος τῆς Σπάρτης νομοθέτης, ὁ Λυκούργος, συνέγραψε, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὸ ἠθικὸν μεγαλειὸν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος.

Σοφώτατα διέγνωσεν ὁ μεγαλοφυῆς ἐκεῖνος ἀνὴρ ὅτι ἡ ἀρτία μόρφωσις τῆς γυναικὸς συνεπάγει καὶ τὴν μόρφωσιν τῆς κοινωνίας, ἐφ' ἧς ἐδράζεται τὸ πολιτικὸν οἰκοδόμημα καὶ ἔθηκε νόμους καὶ καθώρισε σαφῶς τὸν τρόπον τῆς ἀνατροφῆς τῶν θηλέων ἐξ ὧν θὰ προήρχοντο ἡμέραν τινα οἱ γενναῖοι προμαχοὶ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἠθικοῦ αὐτῆς μεγαλείου οἱ τίμιοι ἐργάται.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνίς καὶ δὴ ἡ Σπαρτιάτις ἐγνώριζεν, ὅτι τὸ πρῶτιστον τῶν καθηκόντων αὐτῆς ἦτο τὸ τῆς μητρὸς, ὡς μήτηρ δὲ ἐξεπλήρου μετὰ παραδειγματικῆς στοργῆς τὰ ἱερὰ αὐτῆς. καθήκοντα, φροντίζουσα μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων τῆς, εἶναι δὲ γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς ἱστορίας ποῖα ὑπῆρξαν ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἀνατροφῆς τῶν τέκνων.

Βεβαίως δὲν εἶχεν ἡ ἀρχαία Ἑλληνίς τὰς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας ἐδώρησε κατόπιν ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν γυναῖκα, ἀλλ' εἶχεν ἐλεύθερον καὶ ἀπέραντον τὸ στάδιον τῆς μητρότητος, ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ δράσῃ ἀφανῶς μὲν, ἀλλ' ἐπιτυχῶς πρὸς ἐξυληρέτησιν τῆς ἰδέας τῆς Πατρίδος, ἧς τὴν εἰκόνα ἀνεξίτηλον διετήρει, ὡς ὁ ἀνὴρ, ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, θὰ παραμείνουν δὲ ἀλυσμόνητα τὰ περιλάλητα ἐκεῖνα τῶν Σπαρτιατίδων γυναικῶν, αἵτινες πέμπουσαι τὰ τέκνα τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔλεγον πρὸς αὐτὰ: **ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰν!**

Ἄτυχῶς ἡμεῖς οἱ νεώτεροι πολὺ ὀλίγον ἐξετιμήσαμεν τὴν ἠθοποιὸν τῆς μητρὸς δύναμιν ἐπὶ τῆς καθόλου κοινωνίας, μεγαλητέραν δὲ τοῦ πρέποντος ἐδώκαμεν προσοχὴν εἰς ξένα ἦθη καὶ τρόπους, ἐνῶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἔχομεν εἰς τοὺς κόλπους μας θησαυρὸν ἀνεκτίμητον, καὶ βλέπομεν καὶ σήμερον ἀκόμη γυναῖκας Ἑλληνίδας, ἐντροφώσας μετ' ἀπεριγράφτου ἠδονῆς εἰς ἐλαφρὰ καὶ ἐπιπόλαια ἔργα τῆς Γαλλικῆς φιλολογίας καὶ κατατριβούσας τὸν ὠραιότερον καὶ πολυτιμότερον χρόνον τῆς ζωῆς τῶν εἰς ἀσχολίας δευτερευούσης μᾶλλον ἀξίας, μηδὲν δὲ ἢ ἐλάχιστον ἐνδιαφερομένας περὶ τοῦ ὑψίστου αὐτῶν προορισμοῦ ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ οἶκος καὶ μόνον ὁ οἶκος ἦτο τὸ στάδιον τῆς ἐνεργείας τῆς ἀρχαίας Ἑλληνίδος, πρὸς αὐτὸν δὲ ἀφωσιούτο ψυχῇ τε καὶ σώματι. Δὲν ἀνεμιγνύετο εἰς τὰ τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' εἰργάζετο μετ' αὐτοῦ ἐκ παραλλήλου ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος τῆς. Ἐκεῖνος ἐκτὸς καὶ αὐτὴ ἐντὸς τοῦ οἴκου.

Σήμερον ἡ ἐλευθερία τῆς γυναικὸς εἶνε ἴση σχεδὸν πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρός. Παρῆλθον πλέον ἀνεπιστρεπτὲι οἱ στυγεροὶ ἐκεῖνοι χρόνοι, καθ' οὓς ἡ γυνὴ ἔθεωρεῖτο δούλη τοῦ ἀνδρός, ἔρπουσα πρὸ τῶν ποδῶν του καὶ τρέμουσα εἰς τὴν ὀργὴν του. Ὁ Χριστιανισμὸς διεσκεδάσε καθ' ὁλοκλήριαν τὰ ἀπαίσια σκότη τῆς βαρβάρου ἐκείνης ἐποχῆς, κατέρριψε τὸ κράτος τῆς παντοδυναμίας τοῦ ἀνδρός καὶ ἐκήρυξε διὰ τοῦ μεγαλοφώνου στόματος τοῦ οὐρα-

νοδάμονος Παύλου τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὸ **οὐκ ἐνὶ ἄρσεν ἢ θήλει»,** ἀποδοὺς εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν παρὰ τῷ ἀνδρὶ ἐν τῷ οἴκῳ, ὃν καθηγίασε καὶ ἐστερέωσε.

Ἄλλ' ἡ ἐλευθερία αὕτη ἀτυχῶς οἰκτρῶς παρενοήθη καὶ ἡ γυνὴ τῆς σήμερον ἐν πολλοῖς ἀδιαφόρως ἢ ὀλιγῶρως διάκειται πρὸς τὰ τοῦ οἴκου, ὅστις, εἶνε ἡ δόξα καὶ τὸ κλέος αὐτῆς, κατήντησε δὲ σήμερον νὰ θεωρῶνται ὑποτιμῶν ὡς ἀπαραίτητα προσόντα διὰ μίαν γυναῖκα τοῦ κόσμου καὶ ἀνεπτυγμένην δῆθεν ἡ γυνῶσις ὀλίγων Γαλλικῶν καὶ ὀλίγου πιάνου, ἀδιάφορον δ' ἂν αὕτη ἀγνοῇ πῶς θὰ διοικήσῃ τὸν οἶκόν της ἢ ποῖαν ἀνατροφὴν θὰ δώσῃ εἰς τὰ τέκνα τῆς, τὰ ὁποῖα θὰ παραδώσῃ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Διὰ τοῦτο οὐχὶ σπανίως βλέπομεν τέκνα μὴ ὑπερβάντα τὸν οὐδὸν τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας παραδιδόμενα ἀνεργάτιστα εἰς τὴν πνοὴν τῶν ἀνέμων καὶ νεανίας, ὧν πάντως καλντέρα θὰ ἦτο ἡ τύχη, βόσκοντας εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἐξαχρειώσεως καὶ ἀφθορᾶς.

Καὶ ὀρθῶς ἐσκέφθη ὁ μέγας τῆς Σπάρτης νομοθέτης, ὅτι ἀνευ μορφώσεως μητέρων δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσῃ ἡ Πατρίς πολίτας εὐσεβεῖς καὶ γενναίους.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές).

E. Σ. X.

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ

—=0=—

Περὶ τῶν ἀνθρωπομόρφων τούτων τεράτων, τῶν Βουλγάρων, εἰς τοὺς ὁποίους ἀρμόζει τὸ τοῦ Βηρυγίλιου, ὅτι Ἑρκανικαὶ Τίγρεις ἐθήλασαν αὐτοὺς, δὲν ἤξιζε νὰ γίνεταὶ κἂν λόγος, ἂν μὴ μοιραίως ἐνεθαρρύνοντο οὗτοι νὰ παρασιτώσῃ καὶ δολοφονώσῃ ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ μεταξύ τῶν ἀνθρωπισθέντων ἄλλων λαῶν, ὅπως λάβωσι μίαν θέσιν καὶ ἐν ὄνομα.

Κατὰ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν τελευταῖον Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877, ὡς τινες ἀπολυθέντες τῶν εἰρκτῶν κακοῦργοι ἐφαρμόζουσι τὰ ἐν ταῖς εἰρκαῖς τῶν ἐν ἀνέσει μελετηθέντα ἐν τῇ κακούργῳ ψυχῇ τῶν σχεδιά των μετὰ πλειοτέρας ἐντάσεως καὶ τέχνης καὶ θηριωδίας, καὶ οὗτοι, οἱ Βούλγαροι, χειραφετηθέντες ἀπὸ τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Ρώσων ἠγειραν θρασεῖαν τὴν κεφαλὴν φωνασκούντες καὶ ἀπειλοῦντες ὅτι θέλουσι κατακτῆσαι καὶ τὴν Ἑλλάδα!

Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην τὸν ὠραιότερον χαρακτηρισμὸν τῶν Βουλγάρων ἔδωσε μία ἐξυπνος γαλλὶς διδασκάλισσα ἐν Κωνσταντινῶν, ἡ κυρία Λεονάρδου, ἣτις ἀκούσασα περὶ τῶν βλέψεων τούτων τῶν Βουλγάρων κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἠρώτα Ἑλληνιστὶ εἰρωνικῶς καὶ προσκόπτουσα κατὰ τὴν προφορὰν «Ἄν ὁ βασιλεὺς τῶν ζῶων εἶνε ὁ γαῖδαρος.»

Καὶ ὅμως ὁ ὄνος οὗτος σήμερον λακτίζει ἡμᾶς κατάστηθα καὶ κατάκαρδα μέχρις αἱμάτων καὶ ἐξοντώσεως καὶ οὔτε δυνάμεθα κἂν νὰ εἰπωμεν ἀδιαφόρως ὅπερ εἶπεν ὁ Σωκράτης «Εἴ με ὄνος ἐλάκτισεν,

ἀντιλακτίσαι τοῦτον ἠξιώσατε ἄν;» προκειμένου περὶ τοῦ νεανίσκου ἐκείνου, τοῦ λακτίσαντος αὐτὸν ἀναιτίως ἐν μέσῃ ὁδῷ. Διότι ὁ ὄνος τὴν φορὰν ταύτην ἐνθυμηθεὶς τὸν παλαῖον καὶ πρόσφατον ληστρικὸν βίον του, ἐνεδύθη θρασύτερον τὴν Ρωσικὴν λεοντὴν του, ἐφόβησε πράγματι τὴν Εὐρώπην ἐκλαβοῦσαν αὐτὸν ἀληθῆ λεόντα ἐκ παραισθητικῆς συμπαθείας τῆς πρὸς αὐτὸν καὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα αὐτῆς τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης ἀπανθρώπως παρασπονδεῖ ὁ λεοντηφόρος ὄνος, καθὼς καὶ ἡ γειτονίς του, τὸ δημιούργημά του, ἡ ψευδολέινα Ρωμυλία, καὶ ἤδη ἐσφαγιάσθησαν καὶ ἐξωντώθησαν ὑπὸ τῶν δύο τούτων θηριωδῶν ἐθνῶν οἱ ἀδελφοί μας Ἑλλήνες τῶν Ἀγχιάλων καὶ μεσογείων πόλεων τῶν χωρῶν τούτων, ὅπου ὑπερίσχυον οὗτοι κατὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τὸ ἐμπόριον, ἐξ ὧν οἱ ἐπιζήσαντες τῆς Βουλγαρικῆς ὑπερθηριωδίας, φερέοικοι καὶ πένντες νῦν καταφεύγουσι σωρηδὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐν τῇ δεινῇ ταύτῃ συμφορᾷ τῶν ὀμαιμόνων καὶ ὀμοψύλων μας δὲν εἶνε ζήτημα, ὅτι μετὰ τῶν Κυπρίων Ἑλλήνων, οἵτινες καὶ νῦν, ὡς πάντοτε εἰς τὰς τοιαύτας ἐθνικὰς συμφοράς μας πρῶττοντες, καθ' ὑπαγόρευσιν τῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων των καὶ τῆς φιλανθρωπίας των καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης ἀναλόγως τῶν μέσων, ἅτινα διαθέτει ἡ πτωχὴ Κύπρος, ἐνεργοῦσιν ἐράνους ὑπὲρ τῶν θυμάτων τούτων διαφοροτρόπως, καὶ αἱ Κύπριοι Ἑλληνίδες, Κυρίαι καὶ Δεσποινίδες, δὲν θέλουσιν ἀπολαύει ἐνόχως τῆς συνήθους ἡσυχίας των, ἀφοῦ ἄγομεν ἤδη ἐθνικὸν πένθος, ἀλλ' ἐμφοροῦμεναι τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, περικόπτουσαι τῶν δαπανῶν τῆς εὐμαρείας καὶ τοῦ ἱματισμοῦ των αἱ πλούσιαι, «ἐκ τῆς οἰκονομίας τοῦ λύχνου» αἱ πτωχαὶ, θέλουσι συνεισφέρει τὸ κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τούτων πρὸς ἐπισφράγισιν τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἀλληλεγγύης καὶ φιλανθρωπίας καὶ τοῦ ὅτι ἡ Ἑλλάς ὑπάρχει ἐν Κύπρῳ μὲ Ἑλληνίδας, ἃς πολλακίς ἐξύμνησεν ἡ Ἱστορία ὡς ἐθαμίλλους τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων ἐλευθέρων Ἑλληνίδων, αὐτοθυσιαζομένας μετὰ τῶν ἀνδρῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος.

Πολυξένη Λοῦζιάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑΙ

ΛΛΘΛ

Ἀγαπητῇ ἀδελφῇ,

Σὲ ἤθελα πλησίον μου νὰ μὲ ἐνισχύσης εἰς τὸν μάταιον τοῦτον ἀγῶνα, ὃν διεξάγω, ὅπως ἐλύσω ὑπὲρ ἐμοῦ τὴν πενθεράν μου, ἥτις τόσον μὲ μισεῖ, ὥστε εὔρεν ἐν ζωτικὸν μέσον νὰ μὲ στερήσῃ καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ συζύγου μου, διαβάλλουσά με πρὸς αὐτὸν ὡς λυίμαργον, φιλάρεσκον καὶ σπάταλον, ἐνῶ αὐτὴ διοικεῖ, αὐτὴ δαπανᾷ, αὐτὴ κάμνει τοὺς προυπολογισμοὺς ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐγὼ δὲ σκια ἐδῶ μέσα ἄφωνος, ξένη καὶ ἔρημος κινδυνεύω ν' ἀποβλακωθῶ κυριολεκτικῶς.

Εἰς ἐπίμετρον ἀπειλεῖ τὸν σύζυγόν μου ὅτι διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀσέβειαν καὶ ψυχρότητά μου, θὰ ἀκυρώσῃ τὴν διαθήκην της, δι' ἧς καθίστα τὸν υἱόν της καὶ σύζυγόν μου γενικὸν κληρονόμον της, ἤρχισαν δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ λαμβάνωσι σάρκα καὶ ὅσῃ οἱ ἀπειλαὶ της, εἰδοποιησάσης ἤδη δύο τῶν ἐνοικιαστῶν ἀποθηκῶν

τινῶν ἰδικῶν της νὰ πληρώνωσιν ἐφεξῆς τὸ ἐνοίκιον πρὸς αὐτὴν καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν Ἰολάον μου.

Πίστευσον, ἀδελφῇ μου, ἡ τέως εὐτυχῆς καλιὰ μου, ἐν ἧ εὐθυμοὶ καὶ ὡς πτηνὰ ἄδοντα ἐν ἐκρινῇ πρῶτα μετὰ τοῦ Ἰολάου μου ἐδιοῦμεν μελετώντες τὴν ὑποψώσκουσαν ἡὼ ἀπολαύσεως τέκνου, οὕτινος τὰ σκιρτήματα αἰσθάνομαι ἀπὸ ὀλίγων μηνῶν, ἔγεινεν ἤδη τάφος σιωπηλὸς μετ' ἀγαλμάτων ἀφῶνων, ἐμοῦ καὶ τοῦ συζύγου μου, καὶ ἐπιτυμβίων πλακῶν, καὶ ἀναθημάτων τῶν ἐπίπλων μου καὶ λοιπῶν στολισμῶν τῶν αἰθουσῶν μου. Μόνον ἡ γλαυξ, καὶ δὴ μεγαλόσωμος καὶ βροντόφωνος γλαυξ, ἡ πενθερά μου, ἀκούεται ἐδῶ μέσον, εἰς τῆς ὁποίας τὴν φωνὴν τρέμω καὶ ἐγὼ καὶ ὁ σύζυγός μου.

Ναί, ἀδελφῇ μου, ναί, θὰ μὲ χάσης καὶ θὰ εἶσαι καὶ σὺ ἔνοχος τοῦ θανάτου μου μὲ τὴν πενθεράν μου, διότι μὲ ἐπιπλήτεις συχνὰ, διατὶ νὰ μὴν εὔρω τρόπον νὰ τὴν ἐλύσω. Ὁρκίζομαι, ἀδελφῇ μου, εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερὸν, ὅτι ἐξήντηλα κάθε μέσον διὰ τοῦτο τὴν ἀγσπῶ' πῶς; ἀφοῦ ἔδωκε τὴν ζωὴν εἰς τὸν Ἰολάον μου καὶ εἰς ἐμὲ αὐτὸν, ὅστις εἶνε τὸ πᾶν δι' ἐμὲ μετὰ Θεόν, τὴν περιποιῶμαι, ἐγείρομαι πάντοτε ἀπὸ τῆς θέως μου, ὅσῃς ἴσταται ἐκείνη, πάντα τὰ φίλτρα καὶ πάσας τὰς προτιμήσεις προσφέρω εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ τίποτε δὲν κατορθώνω φεῦ!

Ἡ πενθερά μου μένει ἀνεξιλέωτος. Πρόφθασον, παρηγόρητόν με, ἀφοῦ εἶνε ἀκατόρθωτον ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ σὲ ἴδω.

Σὲ φιλῶ,

Ἡ Νένα σου.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Ἄ Ἐπιμετρον ἀπειλεῖ τὸν σύζυγόν μου ὅτι διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀσέβειαν καὶ ψυχρότητά μου, θὰ ἀκυρώσῃ τὴν διαθήκην της, δι' ἧς καθίστα τὸν υἱόν της καὶ σύζυγόν μου γενικὸν κληρονόμον της, ἤρχισαν δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ λαμβάνωσι σάρκα καὶ ὅσῃ οἱ ἀπειλαὶ της, εἰδοποιησάσης ἤδη δύο τῶν ἐνοικιαστῶν ἀποθηκῶν

ΛΛΘΛ

Ἄ Ἐπιμετρον ἀπειλεῖ τὸν σύζυγόν μου ὅτι διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀσέβειαν καὶ ψυχρότητά μου, θὰ ἀκυρώσῃ τὴν διαθήκην της, δι' ἧς καθίστα τὸν υἱόν της καὶ σύζυγόν μου γενικὸν κληρονόμον της, ἤρχισαν δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ λαμβάνωσι σάρκα καὶ ὅσῃ οἱ ἀπειλαὶ της, εἰδοποιησάσης ἤδη δύο τῶν ἐνοικιαστῶν ἀποθηκῶν

ΛΛΘΛ

Ἄ Ἐπιμετρον ἀπειλεῖ τὸν σύζυγόν μου ὅτι διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀσέβειαν καὶ ψυχρότητά μου, θὰ ἀκυρώσῃ τὴν διαθήκην της, δι' ἧς καθίστα τὸν υἱόν της καὶ σύζυγόν μου γενικὸν κληρονόμον της, ἤρχισαν δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ λαμβάνωσι σάρκα καὶ ὅσῃ οἱ ἀπειλαὶ της, εἰδοποιησάσης ἤδη δύο τῶν ἐνοικιαστῶν ἀποθηκῶν

ΛΛΘΛ

Ἄ Ἐπιμετρον ἀπειλεῖ τὸν σύζυγόν μου ὅτι διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀσέβειαν καὶ ψυχρότητά μου, θὰ ἀκυρώσῃ τὴν διαθήκην της, δι' ἧς καθίστα τὸν υἱόν της καὶ σύζυγόν μου γενικὸν κληρονόμον της, ἤρχισαν δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ λαμβάνωσι σάρκα καὶ ὅσῃ οἱ ἀπειλαὶ της, εἰδοποιησάσης ἤδη δύο τῶν ἐνοικιαστῶν ἀποθηκῶν

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ

ΠΡΩΤΗ

Λέγεται ότι πρὸς ἐπιτυχίαν εἰς τὸν κόσμον συντελεῖ ἡ ἰδιοσυγκρασία, ὅσον καὶ τὰ προτερήματα. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ εὐτυχία ἐξαρτᾶται πρὸ πάντων ἐκ τῆς ἡμερότητας τοῦ ἤθους, ἐκ τῆς ὑπομονῆς, ἐκ τῆς ἀνεκτικότητος, ἐκ τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Εἶνε δὲ ἀληθεστατον, καθὼς εἶπεν ὁ Πλάτων, ὅτι ἐπιδιώκοντες τὴν εὐθυμιονίαν τῶν ἄλλων εὐρίσκομεν τὴν ἰδικὴν μας.

Ἐπάρχουν ἄνθρωποι φύσεως τόσον ἀγαθῆς, ὥστε εὐρίσκουν παντοῦ καλόν. Εἰς τὰς μεγίστας δυστυχίας βλέπουν σημεῖον παραμυθίας, καὶ εἰς τὸν σκοτεινότερον οὐρανὸν διακρίνουν ἀκτίνα ἡλίου.

Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶνε ἀληθῶς ζηλευτοί. Τὸ φῶς τοῦ ὀφθαλμοῦ των ἔχει ὡς ἀκτινοβόλημα τρόπον τινὰ παιδρότητας, εὐχαριστήσεως καὶ φιλοσοφίας, ἡ καρδία των εἶνε ὡς πλημμυρισμένη ἀπὸ τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου· ὁ νοῦς των χρωματίζει τὰ ἀντικείμενα μὲ τὰς ἰδίας του ἀποχρώσεις. Ὅταν ἔχουν λύπας, τὰς ὑποφέρουν γενναίως, χωρὶς γογγυσμοὺς καὶ παράπονα καὶ θρηνοὺς ἀνωφελεῖς. Τὰς ὑποφέρουν μὲ καρτερίαν καὶ συλλέγουν εὐγνωμόνως τὰ ἐλίγα ἄνθη, ὅσα ἤθελε τύχει νὰ συναντήσουν εἰς τὸν δρόμον των.

Καὶ δὲν εἶνε ἐπιπολαίοι οἱ τοιοῦτοι.

Ἀπ' ἐναντίας οἱ ἐξοχώτεροι ἄνδρες, οἱ νοημονέστεροι εἶνε συχνάκις οἱ παιδρότεροι καὶ αἰσιοδοξότεροι.

Μολονότι ἡ παιδρότης ἐν γένει προέρχεται ἐκ τῆς ἰδιοσυγκρασίας, δύναται ὅμως καὶ νὰ ἀποκτηθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ, καθὼς ὄλαι αἱ ἄλλαι ἐξεις. Δυνάμεθα διὰ τῆς σκέψεως καὶ τῆς θελήσεως νὰ μάθωμεν νὰ βλέπωμεν τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλὴν των ὄψιν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν κακὴν. Ἡ ζωὴ ἔχει καὶ φῶς καὶ σκιάς. Εἰς ἡμᾶς ἀπάκειται νὰ προσηλώσωμεν κατὰ προτίμησιν τὸ βλέμμα εἰς τὸ μὲν ἢ τὰς δέ. Εἰς τὴν ἐκλογὴν μεταξὺ τῶν δύο δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν δύναμιν τῆς θελήσεώς μας καὶ νὰ ἀποκτήσωμεν οὕτω τὴν συνήθειαν νὰ εἴμεθα ἢ εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς.

Ἡ αἰσιοδοξία εἶνε ὄχι μόνον μεγάλη πηγὴ ἀπολαύσεων εἰς τὸν βίον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ προφύλαξις κατὰ τῶν κακῶν στοχασμῶν. Συγγραφεὺς ἐρωτηθεὶς διὰ τίνος τρόπου δύναται τις ν' ἀποφύγῃ τοὺς πειρασμοὺς, ἀπήντησεν ὅτι ὑπάρχουν ἕ τρεῖς τρόποι: «Ὁ πρῶτος τρόπος εἶνε ἡ παιδρότης, ὁ δεῦτερος ἡ φοιδρότης καὶ ὁ τρίτος ἐπίσης». Ἡ εὐθυμία τροπαρρασκευάζει τὸ ἔδαφος, ἐκ τοῦ ὁποίου βλαστάνουσιν ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ ἀρετὴ· δίδει ἄνεσιν εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἐλαστικότητα εἰς τὸν νοῦν. Εἶνε ἡ πιστὴ σύντροφος τῆς ἀγάπης, ὁ φύλαξ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἡ μήτηρ τῆς συνέσεως. Εἶνε τὸ καλλίτερον τῶν τονικῶν τῆς ψυχῆς· δίδει εἰς αὐτὴν νέας πάντοτε δυνάμεις, ἐνῶ ἡ κατῆρεια καὶ ἡ ἀθυμία ἐξασθενίζουν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐξαντλοῦν τὰς ἠθικὰς δυνάμεις του.

Διατὶ βλέπομεν ἄνδρας, καθὼς τὸν Παλμερστῶνα, ἐργαζομένους καὶ εἰς τὰ γηρατειά των μὲ τὴν ἰδίαν πάντοτε ζέσιν; Διότι διετήρησαν μέχρι τέλους τὴν ψυ-

χικὴν ζωηρότητα καὶ τὴν εὐθυμίαν των. Ἐγυμνάσθησαν ἐκ νεότητος εἰς τὸ νὰ μὴ ταράσσωνται εὐκόλως, εἰς τὸ νὰ ἀνέχωνται πολλὰ πράγματα, εἰς τὸ νὰ ἀκούουν μὲ ἀταραξίαν λόγους σκληροὺς καὶ ἀδίκους χωρὶς νὰ ἀδημονοῦν καὶ νὰ παραφέρωνται ἀπὸ ἀγανάκτησιν ἀνωφελεῖ.

Φίλος στενὸς τοῦ Παλμερστῶνος, ὁ ὁποῖος τὸν συναναστράφη ἐκ τοῦ πλησίον ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη, ἔλεγεν ὅτι δὲν τὸν εἶδε παρωργισμένον εἰμὴ μίαν καὶ μόνην φοράν, ὅτε τὸ ὑπουργεῖόν του κατηγορήθη ἀπὸ τοὺς πολιτικούς του ἀντιπάλους ὅτι παρεποίησεν ἐν γνώσει δημόσια ἔγγραφα ὅτι δηλαδὴ ἐψεύσθη καὶ ἐπιώρρησε.

Ἡ ἱστορία μᾶς παριστᾷ τοὺς ἐξοχωτέρους τὸν νοῦν ἄνδρας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐθύμους καὶ εὐχαριστημένους, μὴ ἐπιδιώκοντας οὔτε τὸν πλοῦτον οὔτε τὴν φήμην, ἀλλ' ἀγαπῶντας τὴν ζωὴν καὶ γνωρίζοντας πῶς ν' ἀπολαύσουν τὰ ἀγαθὰ τῆς.

Τὸ αἶσθημα τοῦτο διαφαίνεται εἰς τὰ ἔργα τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Ὀρατίου, τοῦ Βηργιλίου, τοῦ Μοντενίου, τοῦ Σαίξπηρου, τοῦ Κερδάντη. Εὐθυμία ὑγιῆς καὶ ἤρεμος ἀποπνέει ἐκ πάντων τῶν δημιουργημάτων τῶν μεγάλων ἐκείνων ποιητῶν καὶ λογογράφων.

Αἱ ἀληθεῖς πηγαὶ τῆς παιδρότητας εἶνε ἡ ἀγάπη, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ὑπομονή.

Ἡ ἀγάπη προκαλεῖ τὴν ἀγάπην καὶ γεννᾷ τὴν ἀγαθότητα. Ἡ ἀγάπη ἐμπνέει τὴν εὐμένειον καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν πλησίον βλέπει τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλλιτέραν των ὄψιν. Ἡ ἀγάπη δίδεται δωρεάν, καὶ ὅμως ἡ ἀξία τῆς εἶνε ἀνεκτίμητος διότι φέρει εὐλογίαν εἰς ἐκείνον, τοῦ ὁποῖου πληροῖ τὴν καρδίαν καὶ σκορπίζει τὴν εὐτυχίαν πέραν αὐτοῦ.

Ὁ περιώνυμος ποινικολόγος Ρένθαμ, τοῦ ὁποῖου τὸ περὶ ποινῶν σύγγραμμα μετέφρασεν ὁ Κοραῆς, ἔλεγεν ὅτι τὰ κεφάλαιον τῆς εὐτυχίας ἐκάστου ἀνθρώπου πολυπλασιάζεται ἀναλόγως τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποῖαν παρέχει εἰς τοὺς ἄλλους. Ἡ ἀγαθότης ἐλκύει τὴν ἀγαθότητα. Εἶνε ἐπίσης εὐκόλον, ἔλεγε, νὰ εἴπῃ τις ἕνα καλὸν λόγον, ὅσον καὶ ἕνα κακόν. Ἐνδέχεται ἡ ἀγαθὴ πρόθεσις νὰ μὴ ἀποβῇ ὠφέλιμος εἰς ἐκείνον πρὸς τὸν ὁποῖον ἐκδηλοῦται, ἀλλ' ὠφελεῖ πάντοτε ἐκείνον ἐκ τοῦ ὁποῖου προέρχεται. Συμβαίνει ἐνίοτε ἡ ἀγαθοεργία νὰ ἔχῃ ὡς ἀντιμισθίαν τὴν ἀχαριστίαν, ἀλλ' ὁ ἀγαθοεργὸς μένει πάντοτε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ τοῦτο εἶνε ἡ ἀνταμοιβή του· ἡ δὲ ἀγαθοεργία δὲν συνίσταται εἰς τὸ νὰ δίδῃ κανεὶς χρήματα, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ φέρεται μὲ καλωσύνην καὶ γενναϊότητα.

Ἡ διὰ χρημάτων ἐλεημοσύνη δὲν ἔχει ἀξίον ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν εὐσπλαγγνον ὁρμὴν τῆς καρδίας. Ἐνίοτε μάλιστα ἡ χρηματικὴ βοήθεια προξενεῖ κακὸν μᾶλλον ἢ καλόν. Μόνον ἡ ἀγαθότης ἡ προερχομένη ἐξ ἀληθοῦς συμπαθείας καὶ ἡ ἐπίκαιρος συνδρομὴ φέρουσιν ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Οἱ καλόκαρδοι ἄνθρωποι εἶνε συνήθως καὶ ἐνεργητικώτεροι, ἐνῶ οἱ ἐγωῖστοι καὶ οἱ μόνον τὸν ἑαυτὸν τους ἀγαπῶντες διέρχονται τὸν βίον ἄχρηστοι. Πόσον διάφοροι τῶν τοιούτων, καὶ πόσον ἀξιοὶ οἴκτου οἱ μεμψίμοιροι οἱ οὐδέ-

ποτε εύχρηστημένοι. Συνήθως δ' εκείνοι, όσοι περισσότερον μεμφιμοιροῦν, εἶνε οἱ ὀλιγώτερον ἐργαζόμενοι χάριν τῆς κοινωνίας, καὶ οἱ ὀλιγώτερον χρησιμεύοντες εἰς αὐτήν. Οἱ χειρότεροι τροχοί, λέγει ἡ παροιμία, εἶνε ἐκεῖνοι ποῦ τρίζουν.

Οἱ καλοὶ τρόποι εἶνε μία τῶν κυριωτέρων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀγαθοῦ χαρακτῆρος, εἶνε τὸ κόσμημα πάτης μας πράξεως, δίδουν συχνάκις χάριν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ αὐτῶν τῶν εὐτελεστέρων μας καθηκόντων.

Οἱ τρόποι ἔχουν σημασίαν μεγαλειτέραν ἢ ὅσον δύναται τις νὰ ὑπολέτη, διότι συντελοῦν πολλὴ εἰς τὸ νὰ ἐξομαλύνουν πᾶσαν ὑπόθεσιν καὶ νὰ ἐξημερώσουν τὰς κοινωνικὰς σχέσεις. Καὶ αὕτη ἡ ἀρετὴ γίνεται δυσάρεστος, ὅταν συνδεύεται ἀπὸ τρόπους ἀντιπαθητικούς.

Ἡ γνώμη, τὴν ὁποίαν σχηματίζομεν περὶ τινος ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τοὺς τρόπους του· ἐνίοτε μάλιστα ἐπηρεάζεται ἐξ αὐτῶν περιστότερον ἢ ἀπὸ τὰ ἄλλα του προτερήματα τὰ οὐσιωδέστερα. Τρόποι χαριέντες καὶ εὐγενεῖς συντελοῦν μεγάλως εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχη τις εἰς τὸν βίον του. Πολλοὶ δὲ ἀποτυγχάνουν μόνον καὶ μόνον διότι δὲν ἔχουν καλοὺς τρόπους. Αἱ πρῶται ἐντυπώσεις σημαίνουν πολλὴ, εἶνε δὲ εὐμενεῖς ἢ δυσμενεῖς ἀκλόγως τῆς συμπεριφορᾶς ἐκάστου. Ἐνώπιον τῆς βαναυσότητος καὶ χυδαιότητος κλείονται καὶ αἱ θύραι καὶ αἱ καρδίαι τὰς ἀνοίγει δὲ ἡ προσήνεικα καὶ ἡ εὐπρέπεια.

ΟΙ ΔΥΟ «ΚΛΕΦΤΕΣ»

Ο ΕΛΛΗΝ ΚΑΙ Ο ΒΟΥΛΓΑΡΟΣ

—o—

(Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἀποσπάσματά τινα ἐκ τῆς ἐθνικῆς μούσης τῶν Βουλγάρων καὶ τῆς ἡμετέρας, δι' ὧν καταδεικνύται ὁποία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς Βουλγάρικης μητρὸς καὶ τῆς Ἑλληνίδος, ὁποῖοι εὐτελεῖς πόθου καὶ ποταπὰ συναίσθηματὰ ἐμρωλευόσιν εἰς τὴν καρδίαν τῆς μᾶς καὶ ὁποία εὐγενῆ ἰδανικά καὶ γενναῖα σκέψεις εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ἄλλης).

Ἐφούντωσαν τὰ δένδρα, ἀνοίξαν τὰ κλαδιά καὶ βούρκωσε τῆς μάννας, τῆς δόλιας ἢ καρδιά. Δὲν κάνει σὰν ταῖς ἄλλαις ἢ μάννα τοῦ Στογιάν μὰ λέει 'ς τὸν ὑγιό της καὶ τὸν παρακαλεῖ.

—«Τὸ καλοκαῖρι τοῦτο δὲ βγῆκες γιὰ κλειψιά. Πραγματευτάδες ἦλθαν ἀπὸ τὸ Κότελ χθές· γιὰ σένα μ' ἐρωτοῦσαν καὶ μοῦ λεγαν γιὰ σέ:

Κουμπάρα, ποῦ νὰ εἶνε, ποῦ βροῖσκει' ὁ Στογιάν. ποῦ εἶνε τὸ παλληκάρι τὸ πρῶτο τοῦ χωριοῦ, νὰ 'ρθῆ κι' αὐτὸς μαζί μας νὰ πάμε γιὰ κλειψιά, νὰ πάμεν εἰς τὴ Ρίλα, εἰς τὸ ψηλὸ βουνό;»

Τῆς μάννας του ἀποκρίθη καὶ λέει ὁ Στογιάν.

—«Μητέρα, δὲν σὲ φθάνουν, δὲν σοῦ εἶνε ἀρκετὰ ἐννιά ἀμάξια πλούτη καὶ ἄλλο μὲ φλωριά;

Γρηὰ μάννα, δὲ βαρέθης νὰ κρύβης τὰ κορμιά ἐκείνων ποῦ σκοτώνω, σὰν ἐβγῶ γιὰ κλειψιά; νὰ πλένης 'ματωμένα σκουτιὰ δὲ βαργεστάς;»

Κ' ἡ μάννα του τοῦ λέει καὶ τὸν παρακαλεῖ.

—«Γιὰ ἀκουσε κ' ἐμένα, λεδέντη μου Στογιάν!

Τὸ καλοκαῖρι τοῦτο νὰ ἐβγῆς γιὰ κλειψιά κ' ὕστερα ὄντας γυρίσης νὰ μὴ ξανάβγῆς πλιό.»

Τῆς μάννας του ἀποκρίθη καὶ λέει ὁ Στογιάν.
—«Μάννα, γλυκεῖά μου μάννα, τί φρόνιμα 'μιλεῖς! Βγάλε νὰ τὴ φιλήσω τὴ γλῶσσα τὴ χρυσοῦ. ποῦ δίνει τέτοια γνώμη καὶ τέτοια συμβουλίη». Βγάνει τὴ γλῶσσα ἔξω ἢ μάννα ἢ κουτὴ, καὶ ὁ Στογιάν τὴν κόβει μὲ μιὰ δαγκαματιά. Φορτώνει ἐννιά μουλάρια φορτώματα φλωριά, τὰ πάει 'ς τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὰ πάει 'ς τὸ Χιλενδάγκ' αὐτὸς καλογερεύτη, ν' ἀγιάση τὴν ψυχὴν.

Ἐλθετε εἰς τὴν Ἑλληνίδα τώρα.

Ἰδέτε τὴν νὰ πολεμᾷ:

Ἡ κυρὰ Μόσχω φώναξε πρὸ πάνω ἀπὸ τὴν Κιάφα «Ποῦστε παιδιὰ Σουλιώτικα καὶ σεῖς οἱ Τσαβελάται; Μαζί μου ὄλαις τρέξατε καὶ ἄντρες καὶ γυναῖκες Τοὺς Τούρκους κατακόψετε σπέρο νὰ μὴ ἀφήστε.

Ἡ Μόσχω τότε ὤρμησε κτλ.

Ἰδέτε τὴν ἔπειτα πῶς θρηνολογεῖ τοὺς δικούς της ὅταν φονεύονται.

Καὶ ποῖον νὰ κλάψω ἀπ' τοὺς δυὸ, ποιανοῦ νὰ πῶ
[τῆς χάραξ,
Φλάμπουρα στὰ βουνά κ' οἱ δυὸ, μπαιράκια 'ταν
[στοὺς κάμπους

Καὶ στῶν πασσάδων τὴν ὄργην πύργοι θεμελωμένον.

Ἐχει συνείδησιν Πατρίδος ἢ Ἑλληνίς καὶ δι' αὐτὴν λυέτην καὶ τῶν συζυγικῶν δεσμῶν ἀκόμη

Ἡ Ἀναγνώστρινα εἶνε εἰς τὸ λημέρι τοῦ καπετᾶν Διάκου.

Στὰ γόνατα τὴν κάθησε, στὰ μάτια τὴν τηράζει.
«Τι μὲ κυτᾶς σταυραδελφέ; Τί μὲ τηρᾶς πρὸ Διάκο;
Πιάσε καὶ γράψε μιὰ γραφὴν σ' αὐτὸν τὸν Ἀναγνώστη
Φωτιά νὰ κάψῃ τὰσπρα του, φωτιά καὶ τὰ φλωριά του
Ἐγὼ κοιμοῦμαι μοναχὴ ψηλὰ στὰ κορφοβούνια
Ἐχω ντουφέκια πάπλωμα, κι' ἔχω σπαθιά γιὰ στρῶσσα.

Καὶ ὅταν κλαίῃ ἢ Ἑλληνίς μήτηρ φθάνει νὰ μὴ κλαίῃ τὸ παιδί της ἀλλὰ τάρματά του.

Τοῦ Κίτσου ἡ μάννα
Μοιρολογοῦσε κι' ἔλεγε μοιρολογᾷ καὶ λέει:
Κίτσο μου, ποῦνε τάρματα, τὰ ἔρμα τὰ τσαπρόζια!

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

—o—

Ἡ μικροῦλα κάθηται ἡσυχῆ κατὰ γῆς, καταγινόμενη νὰ σχηματίσῃ εἰς τὸ χῶμα δρομίσκους καὶ μονοπάτια διὰ τὰ μικρὰ χρωματιστὰ σπιτάκια της, τὰ ὁποῖα ἐθεμελίωσεν εἰς τὴν σκόνην. Ἡ μαμμά της δὲν τὴν ἐνοχλεῖ διόλου, ἀλλὰ στὰ μέσον τῆς ἐνασχολήσεώς της σταματᾷ αἴφνης ἢ μικρὰ καὶ στρέφουσα πρὸς τὴν μητέρα της τὰ ζωηρὰ τῆς μάτια:

—Μαμμά, εἶναι ἀλήθεια πῶς ὅλοι θὰ πεθάνουν; ἐρωτᾷ.

—Ναί, ἀγάπη μου.

—Ὡς καὶ ἐκεῖνοι ποῦ εἶναι πολὺ καλά; ἐρωτᾷ μὲ δειλίαν.

—Ναί, καὶ ἐκεῖνοι. Ὁ Θεὸς τοὺς παίρνει γιὰτὶ τοὺς ἀγαπάει καὶ τοὺς θέλει μαζί του εἰς τὸν παράδεισον.

Ἐπ' ὀλίγον ἢ μικρὰ μένει ἡσυχῆ ἔπειτα πηγαίνει πλῆσιον τῆς μητρὸς καὶ ἐρωτᾷ.

—Μαμμά, δὲν θὰ ἦτα τὸ ἴδιο γιὰ τὸν Θεό, ἂν μὲ ἄφινε μαζί σου καλλίτερα παρὰ νὰ μὲ πάρῃ στὸ οὐρανό;

τεθῶσι τὰ δύο μέρη τῆς ράχως καὶ τὰ δύο ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὑπὸ τοὺς βραχίονας διὰ ραφῶν λοξωτῶν. Ἐὰν τὸ ὕφασμα εἴνε ἐλαφρότερον, π. γ. φλανέλλας ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον δύναται τις μεταξὺ τῶν τριῶν αὐτῶν ἀνοιγμάτων νὰ κάμη δύο πτυχὰς ἢ τρεῖς, εὐρείας κάτωθεν καὶ λεπτυνομένας ἄνωθεν, ἐρείδομένας δὲ ἢ μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης, ἐν εἴδει καλλεισμένου ριπιδίου, ἵνα δοθῇ οὕτω περισσότερα εὐρύτης εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς Robe de chambre. Ὁ συνδυασμὸς οὗτος εἴνε δυνατόν νὰ μὴ φιλοτεχνηθῇ ἢ μόνον εἰς τὰ νῶτα ἰδίᾳ δὲ ὅταν γίνεταί ἢ ἐσθῆς μακροτέρα ἢ μέχρι τοῦ ἐδάφους.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ἡΘΩΝ

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΟΝΗ.—ΘΕΛΓΗΤΡΑ

(Συνέχεια).

Ὁραῖο πρόσωπον. Ἡ γνώμη τοῦ Πλάτωνος.

Ὁ θεῖος Πλάτων ἐβεβαίωσεν ὅτι ἓνα ὡραῖο πρόσωπον εἴνε τὸ καλλίτερον θέαμα τοῦ κόσμου. Κανείς δὲν ἤμπορεῖ νὰ διαφύσῃ αὐτὴν τὴν βεβαίωσιν.

Τί εἴνε λοιπὸν ὡραῖον πρόσωπον;

Δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς γενικὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας θὰ ἐκθέσωμεν εἰς τὸ σχετικὸν μέρος δι' ἕκαστον χαρακτηριστικόν. Ἄλλως τε ὑπάρχουν μεγάλαι διαφοραὶ ἀναλόγως τῶν λαῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἄτομα. Συγκρίνατε τὸν Δία τῶν Ἑλλήνων μὲ τὸν Βούδδαν τῶν Ἰνδῶν! Ἄν μὴ δὲ εἰς τὸ μέσον καὶ ὁ Ἔρως ἀλλοίμογον! Ὅλα τὰ τέρατα εἴνε καλλοναί. «Τὸ κάλλος διὰ τὸν βάτραχον εἴνε ἢ βάτραχος», εἶπεν ὁ Βολταίρος.

Ἡ ὑγιεινὴ δύναται νὰ κατορθώσῃ πολλὰ διὰ τὴν τελειοποίησιν τῆς εὐγραμμίας καὶ τῆς ἐκφράσεως τοῦ λεπτοῦ καὶ εὐαισθητοῦ αὐτοῦ μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, τοῦ προσώπου.

Διὰ νὰ ἔχετε τὴν καλλονὴν τοῦ προσώπου, πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ ἔχετε ἤδη τὴν καλλονὴν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας, ἠνωμένην δὲ μὲ τελείαν σωματικὴν ὑγίαν.

Ἴδετε πόσον αἱ ὀργανικαὶ ταλαιπωρίαὶ καὶ ἀσθένειαι παραμορφώνουν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου, ἐρυθραίνουν ἢ κιτρινίζουσιν τὴν χροιάν του.

Ἴδετε πόσον τὸ μῖσος καὶ αἱ μοχθηραὶ σκέψεις μίας εὐτελοῦς φυχῆς ἀφαιροῦν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὸ πρόσωπον τὴν γελώσαν γαλήνην του, τὴν αἰθρίαν εὐκρίνειαν, τὴν σαφήνειαν καὶ τὴν δροσερότητα!

Τὸ χρῶμα.

Τὸ χρῶμα εἴνε τὸ κατ' ἐξοχὴν εὐφρατὸν στοιχεῖον τῆς καλλονῆς τοῦ προσώπου. Ὁφείλει λοιπὸν ὁ ὑγιεινολόγος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ ὑπαγορεύσῃ τὰς συμβουλάς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι εἴνε ἱκαναὶ νὰ τοῦ διατηρήσουν τὴν εὐχρουν τοῦ γλυκύτητα καὶ τὴν στιλβηδὸνα του.

Πρέπει διὰ νὰ διατηρήτῃ τὴν χροιάν νὰ ἀποφεύγῃ, κυρίαι καὶ δεσποινίδες, τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος ἢ τὴν ὑπερβολικὴν ζέσσην, ὡς καὶ τὰς παραλλαγὰς τῆς ἀτμοσφαιρας.

Ὁ θερμὸς ἀήρ φαίνεται εἰς ἐλάπτει ἰδίως τὰς ξανθὰς, ὁ δὲ ψυχρὸς τὰς μελαχροινὰς.

Μαυρίζει καὶ μολοδῶνει χειρότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου ὁ θαλάσσιος ἀέρας καὶ τὸ βᾶδισμα ἐναντίον τοῦ ἀνέμου.

Οἱ ἐχθροὶ του

Αἱ ἐπανειλημμένα σοκνηήσεις, τὰ λεγόμενα ἢ θικὰ, ἐξασκοῦν καταπληκτικῶς ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ προσώπου. Τὸ δὲ χρῶμα του εἴνε τὸ πρῶτον θύμᾳ των.

Ἡ κακὴ πέψις, ἢ μεγάλη εὐζωΐα, ἢ κατάχρησις τῶν μεγάλων κρεάτων, τῶν καρυκευμάτων, τῶν ἀρτομάτων (πιπέρι, ξύδι κλπ) τῶν ποτῶν, (εἴτε ροσολίων εἴτε οἶνοπνευματωδῶν) τοῦ κρασιοῦ, κλπ. κλπ. εἴνε καὶ αὐτὰ ἀδιάλλακτοι ἐχθροὶ τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου.

Οἱ κορσέδες καὶ τὰ πολὺ σφιγμένα ἐνδύματα διὰ τῆς διαρκοῦς συμφορήσεως, τὴν ὁποῖαν ἐπιφέρουσιν εἰς τὸ πρόσωπον, ἐρυθραίνουν τὰς παρειάς.

Οἱ κόποι καὶ αἱ ἀγρυπνίαι ἀπ' ἐναντίας τὰς κιτρινίζουσιν. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἢ εὐχρουν τοῦ προσώπου ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξαφανίζεται.

Δίαιτα.

Διὰ νὰ ἀποκτήσῃτε, διὰ νὰ διατηρήσῃτε εἰς τὸ πρόσωπον θελτικὴν εὐχρουν, ἀπαιτεῖται ζωὴ λιτὴ καὶ τακτικὴ

Δίαιτα πολὺ ὀλίγον κρεωφαγικὴ.

Χρήσις μεταλλικῶν ὑδάτων τακτικῶς, διότι βοῦθοῦν τὴν πέψιν.

Ἐπισης πρέπει νὰ ἀποφεύγῃτε τὰ ἐσωτερικὰ φάρμακα, ὅπως τὸν σιδηρὸν, τὴν κίαν, τὰ λάδια, τῶν ὁποίων γίνεται σήμερον κατάχρησις καὶ νὰ προτιμᾶτε τὰς διαλύσεις ἢ ἀλκαλικὰ καὶ ἐλαφρῶς ἀρσενικῶχα ὕδατα.

Νὰ διατηρῆτε τὴν ἐλευθερίαν τῆς κοιλίας.

Νὰ διευκολύνετε τὴν κυκλοφορίαν τῆς χολῆς δι' ἐπανειλημμένων ψυχρῶν πλύσεων.

Νὰ ἀποφεύγῃτε τὸν ὑπερβολικὸν ὕπνον καὶ τὴν μεγάλην ἀσκησίαν ἢ ἐργασίαν εἰς τὸ ὑπαιθρον. Αἱ σιμφορήσεις τοῦ προσώπου καὶ ὁ ἰδρῶς μάχονται μὲ τὴν ἀτμοσφαιραν εἰς βάθος τοῦ προσώπου.

Ἡ ἐπιδερμὶς.

Ἡ ἐπιδερμὶς, τῆς ὁποίας ὁ χυρὸς, ἢ λεπτότης, ἢ ἀπαλότης, ἢ δροσερότης καὶ ἢ ἐκκινησία ἀσκοῦν μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς καλλονῆς τοῦ σώματος καὶ τοῦ προσώπου τῆς γυναικός. Ἡ ἐπιδερμὶς εἴνε τὸ ζωντανὸν βαρόμετρον τῆς ὑγείας καὶ... τῆς ἡλικίας, τῆς εὐεξίας καὶ τῆς ταλαιπωρίας, τῆς χαρῆς καὶ τῶν δυστοχιῶν. Ἀποκαλύπτει τὰς ἐσωτερικὰς φθορὰς καὶ τὰς μᾶλλον κρυπτομένας ἀδυναμίας.

Ὅπως δὲ οἱ πιεθόμενοι, εἴνε καὶ αὐτὴ εἰς ὄλον τὸ σῶμα μία μεγάλη συσκευὴ ἀναπνοῆς, διύλισεως καὶ προφυλάξεως.

Εἴνε ἐν ἑκ τῶν ὀδαιωδεστέρων ὀργάνων τοῦ σώματος ἢ ἐπιδερμὶς, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ τρία οὐστατικά: τὴν κυρίως ἐπιδερμίδα, τὴν χρωστικὴν οὐσίαν καὶ τὸ δέρμα.

Χροιά καὶ... ἀταξία.

Ἡ χροιά τοῦ προσώπου, εἴτε εἴνε ἀμυρὰ (ματ), εἴτε ὠχρὰ, εἴτε ροδίνη εἴτε λομπρὰ, εἴτε ἀναιμικὴ, εἴνε πάντοτε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς φυσιολογικῆς καταστάσεως τῆς ἐπιδερμίδος, τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἢ ἀνάγκη πλύσεων τοῦ πεπτικῶ σωλήνος δι' ἐλαφρῶν καθαρτικῶν, ὡς μαγνησίας ἢ σέδλιτε Νουμα-Σαντώ, λομβατομέων τὸ πρῶτ, νηστικά.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἐχθροὺς τῆς εὐχρουν τοῦ προσώπου εἴνε ἢ ἐντερικὴ... δυσπεψία. Ἀλλὰ καταντᾷ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, ὅταν καταπολεμηθῇ μὲ ἰσχυρὰ καὶ πολὺ δραστήρια ὀπαντικά.

Πολὺ καλὴ ἐσωτερικὴ κάθαρις εἴνε ὡσαύτως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἢ πλύσις τοῦ ἐντερικῶ σωλήνος μὲ νερὸ θερμὸν ἢ κρύο (ἐπιθυμῆσθε δὲ τὸ θερμὸν εἴνε διαλυτικὸν καὶ πρᾶντικὸν, τὸ δὲ κρύο εἴνε τονωτικὸν) εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται μία μικρὰ κουταλιά γλυκερίνης.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΝΑ ΠΑΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Ὁ Μέγας Μπέρικκ, ὁ σωτὴρ τῶν παιδιῶν, ὁ ἔφορέτης τοῦ ἀντιφθοβερικικοῦ ὄρρου καὶ τοῦ ὄρρου κατὰ τῆς βροσίας φθίσεως, ἔκαμε καὶ τρίτην σπουδαιότητα ἀνακάλυψιν. Ἐφευρε τὸ μέσον τῆς διασώσεως τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὸν θάνατον τὸν προξενούμενον ἐκ τοῦ χαλασμένου γάλακτος, τοῦ διδομένου εἰς τὰ θηλάζοντα παιδιά, τὰ μὴ δυνάμενα νὰ γαλοχηθῶν ἀπὸ γυναικίον γάλα.

Μόνον εἰς τὴν Γαλλίαν ἀποθνήσκουν κατ' ἔτος 150 χιλιάδες παιδιά ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν τρέφονται μὲ ἀπεστειρωμένον γάλα, τὸ ὅποιον, ὡς ἐκ τῆς ἐργασίας τῆς ἀποστειρώσεως χάνει τὰ τρία τέταρτα τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν αὐτοῦ. Μέχρι τῆς χθὲς λοιπὸν δὲν ἦτο γνωστὸν ἄλλο μέσον ἀποστειρώσεως τοῦ γάλακτος παρὰ ἢ θερμότης.

Ὁ Μπέρικκ ἀνεζήτησε νέαν μέθοδον ἀποστειρώσεως τοῦ ὠμοῦ γάλακτος, μέθοδον μὴ καταστρέφουσαν καμμίαν ἀπὸ τὰς στοιχειώδεις οὐσίας τῆς τροφῆς καὶ τὴν εὑρεν.

*

Ἡ μέθοδος αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῶν μικροδοκτῶν ἰδιοτήτων τοῦ Γερμανικοῦ περὸ δ ρ ὀ λ, ἢ ἀπλῶς τοῦ ὀξυγονοχου ὕδατος.

Ἰδοὺ πῶς γίνεται τὸ γάλα ἀμέλγεται κατ' εὐθείαν ἐντὸς ἀπεστειρωμένων ποτηρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀποτίθεται προηγουμένως ἐλαχίστη ποσότης ὀξυγονοχου ὕδατος (1 γραμμ. νερὸ κατὰ λίτρον). Αὐτὸ τὸ γραμμάριον ἀρκεῖ διὰ νὰ καταστρέψῃ ὅλα τὰ βλαβερὰ μικρόβια.

Τὸ οὕτω ψυχρῶς ἀποστειρούμενον γάλα ἔμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολὺ καὶ νὰ ταξιδεύῃ ἀπόδωκ. Δὲν εἶνε ὅμως πόσιμον, διότι ἔχει μίαν γεῦσιν μεταλλικὴν καὶ δυσάρεστον. Πρέπει νὰ ζεσταθῇ ἐλαφρῶς, νὰ θερμανθῇ μόνον εἰς 50 βαθμοὺς, 18 ὥρας περίπου μετὰ τὸ ἀμελγμα, καὶ νὰ προστεθῇ μία σταγὼν, μία μόνον, μιᾶς οὐσίας καταλυτικῆς, τῆς Catalase, ἐξαγομένης ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ γάλα τῆς ἀγαλάδος, καὶ νὰ δράσῃ τὸ μίγμα, τὸ ὅποιον τοιοῦτοτρόπως ἀποσυντίθεται, τὸ ὀξυγονὸν ἐξατμίζεται καὶ τὸ γάλα ἀποστειροῦται χωρὶς νὰ χάσῃ τὰ συστατικά του.

*

Ἄλλη παρατήρησις τοῦ γίγαντος αὐτοῦ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ἰσοδυναμοῦσα μὲ σωτηρὴν ἀνακάλυψιν. Κατὰ τὰς ἐρεῦνας καὶ τὰς μελέτας τοῦ πρὸς καταπολέμησιν τῆς παιδικῆς θνησιμότητος, ὁ Μπέρικκ παρατήρησε καὶ ἀπέδειξεν ὅτι τὸ φῶς ἔχει λίαν ἐπιβλαβὴ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ γάλακτος, εἴτε ψυχρῶς εἴτε διὰ τῆς βράσεως ἔχει ἀποστειρωθῆ τοῦτο. Ἐκτιθέμενον εἰς τὸν ἥλιον, ἢ καὶ ἀπλῶς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἀλλοιοῦται διὰ τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν του.

Τὸ γεγονός αὐτὸ, ἄγνωστον ἔως ὥρα εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἔχει μεγάλην ὑγεινὴν σπουδαιότητα. Συνιστᾷ λοιπὸν ὁ Μπέρικκ νὰ διατηρῶμεν τὸ γάλα εἰς σκοτεινὸν μέρος ἢ τοῦλάχιστον εἰς φιάλας πρασίνας ἢ ἐρυθράς. Δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ὅτι ἢ φῶς ἔκαμε τὸ γάλα διὰ νὰ μὴ βλέπῃ ποτὲ τὸ φῶς. « Ἀπ' τὸ βορζὶ καὶ στὸ στόμα, ὅπως λέγει ὁ λαός.

ΛΛΘΛΛ

Η ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΙΣ

Ἡ χήρα βασίλισσα τῆς Ἰταλίας Μαργαρίτα ἀποφαίνεται ὡς εἶχεν διὰ τὴν γυναῖκα.

«Εἶμαι ἐντελής ἐναντία πρὸς τὴν χειραφέτησιν. Πρῶτον καθήκον τῆς γυναικὸς εἶνε ἢ ἀφοσίωσις πρὸς τὰς ἀρετὰς τοῦ φύλου τῆς. Δὲν πρέπει νὰ τείνῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀρετῶν τῶν χαρακτηριζουσῶν τὸν ἄνδρα. Ἐράμα τῆς παλαιᾶς ἐ-

πιφυλακτικότητος καὶ τῆς νεωτέρας ἀνεξαρτησίας θὰ μᾶς ἐδίδοε τὴν ἰδεώδη γυναῖκα. Ἄς ἐκπαιδευθῇ, ἄς ἐργασθῇ, ἀλλ' ἄς προσέχῃ πάντοτε εἰς τὴν οἰκογενεὶάν τῆς.

Ἡ γυνὴ δὲν πρέπει νὰποφεύγῃ τὴν τεκνοποιίαν. Γάμος χωρὶς τέκνα εἶνε ἀτελής. Γυνὴ ἣν εἰς ἐστέρηθη τῆς εὐλογίας τῆς μητρότητος δὲν γνωρίζει ὅτι καλῆτερον ἔχει ἢ ζωὴ.

Βάσις τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως εἶνε ἢ θρησκεία. Γυνὴ μὴ πιστεύουσα εἶνε ἄνθος χωρὶς ἄρωμα.

Βάσις τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς εἶνε ἀγάπη. Γάμος βασιζόμενος ἐπὶ τοῦ εἰλικρινοῦς ἔρωτος ἀποτελεῖ εὐλογίαν ἀληθινήν. Ἀπὸ τοῦς γάμοις αὐτοῦς γαινῶνται οἱ γοναῖοι καὶ μεγάλοι λαοί».

ΛΛΘΛΛ

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Πολλοὶ τῶν Ἀγγλων ἰατρῶν ἐφιστῶσι τῶρα τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ τρόπου τοῦ ἀπομύεσθαι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὑγεινῆς καὶ τῆς ἐπιστήμης.

Κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἐκκαίνωτῃ κανεὶς τὸ πρῶτον ρώθωνα καὶ ἔπειτα τὸν ἄλλον, ἄνευ μεγάλῆς βίας.

Οἱ ἱατροὶ ἐπιμῶνως λέγουσιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ φράσσωνται καὶ οἱ δύο ρώθωνες ταυτοχρόνως, διότι τότε σχηματίζεται ἐντὸς τοῦ λάρυγγος πεπιεσμένος ἀήρ, ὅστις μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ μικροβίων, δύναται νὰ εὔρηθῃ δίοδον μέχρι τῶν ὠτων ὅποτε σοδαρὰ ἀποτελέσματα πιθανὸν νὰ συμβῶν.

ΛΛΘΛΛ

ΟΙΚΙΑΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ἀπαραίτητον διὰ τὰς ἐπικειμένους ὑποδοχὰς τῶν αἰθουσῶν εἶνε τὰ λεγόμενα χιονάδη μπισκοτάκια, τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται ὡς εἶχεν: Κτυπάτε καλὰ τοὺς κρόκους ἐπὶ ἀγῶν μὲ πηνήντα περίπου δράμια ψιλοτριμμένης ζάχαρης καὶ ἀνακατώνετε κατόπιν ἐξήντα δράμια ἀλευρὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὥστε ἢ ἀνάμειξις νὰ γείνη τελεία, διότι ἀπὸ αὐτὸ κορίως ἐξαρτᾶται ἢ ἐπιτυχία τῶν μπισκοτῶν. Ἐπειτα κτυπάτε καλὰ τὸ ἀσπράδι τῶν αὔγων καὶ τὸ ρίπτετε ἐντὸς τοῦ μίγματος, προσθέτοντες ὀλίγας σταγόνας πορτοκαλάδας. Κατόπιν χωρίζετε μὲ ξύλινον κουτάλι τὴν μάζαν εἰς τεμάχια στρογγυλὰ ἢ οἰουθήποτε ἄλλοι σχήματος, τὰ θέτετε ἐπάνω εἰς λευκὸν χονδρὸν χαρτὶ καὶ περιχύνετε μὲ λευκὴν ψιλοτριμμένην ζάχαριν καὶ φήνετε εἰς τὸν φούρνον ἐπὶ ὀκτὼ ἔως δεκά λεπτὰ τῆς ὥρας.

ΛΛΘΛΛ

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Ἀρκοῦντως τερπικὰς ἀληθῶς διέρχεται τις τὰς νόκτας τοῦ εἰς τὸ κρηναεῖον «Ἀκταῖον», ὅπου παίζει ὁ δραματικὸς θίασος τοῦ κ. Ξενοφ. Ἡσαῖος τῆ συμπαρέσει τῆς Κας Φιλίας Ἀγγελάκη. Κατόπιν τούτης μονοτονίας ἢ ὁποῖα πλήττει τὰς κορίας καὶ δεσποινίδας μας ἔνεκα τῶν καθημερινῶν οὐλεικῶν φροντίδων κατανοῦν ἀληθῶς ἀπαραίτητοι ὀλίγα ὥραι ἀναψυχῆς.

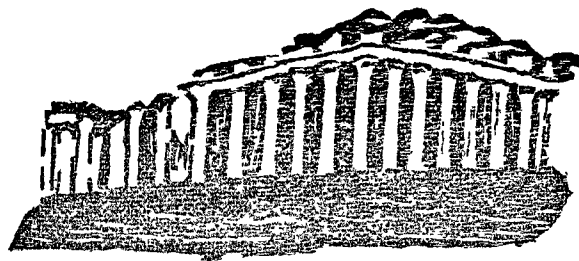
— Παντοῦ γίνονται ἔρανοι καὶ ἐπερίδες διοργανοῦνται ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς Βουλγαρικῆς θηριωδίας, δὲν εἶνε ἀράγῃ καιρὸς νὰ δράσῃ καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην οἱ τόσοι καλῶς καὶ φιλανθρωπῶς δρώντες ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἀξιόλογοι Γυναικεῖοι Σύλλογοι; Μία τυχερὰ ἀγορὰ, ἢ μία ἐπερίς, ἢ μία συναυλία νομίζομεν ὅτι θὰ ἀπέφερε κάτι ὑπὲρ τῶν τόσων σκληρῶς ἀναξιοπαθούντων γυναικοπαίδων τῆς Ἀρχιᾶλου. Ἐπὶ τέλους δὲν θὰ μᾶς ἐπέσειεν ἢ ἰδέα, ὅτι παρελείψαμεν νὰ πράξωμεν τὸ καθήκον μας ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ.

Ἔτος Α'. Τεύχος 4ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνδρομὴ
Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίδια 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:

Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 30 Νοεμβρίου 1906.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΣ

—III—

Εἶπομεν ὅτι οἰκτρῶς παρενοήθη τὸ πνεῦμα τῶν ἐλευθεριῶν, τὰς ὁποίας ἐδώρησεν εἰς τὴν γυναῖκα ἡ ἀγία ἡμῶν θρησκεία καὶ ἡ ἐπιβεβαίωσις εἶνε πρόχειρος, τὴν ἀνευρίσκομεν παντοῦ, ὅπου στρέψωμεν τὰ βλέμματά μας καὶ ἴδωμεν τὸ σαθρὸν οἰκοδόμημα, ὅπερ ἐδημιούργησε τὸ πνεῦμα τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ, τὴν ἐπίδειξιν, τὴν ματαιολογίαν, τὴν οἴησιν, τοὺς ἀκκισμοὺς καὶ τόσα ἄλλα... **χαρισμάτα**, τὰ ὁποῖα στολίζουν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἥτις δὲν ἀνετράφη μὲ τὰς ἐλευθερίας τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ μὲ τὰς ἐλευθερίας τῆς Δύσεως!.....

Ὁ Χριστὸς ἀπέδωκεν εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς, ἀνύψωσεν αὐτὴν διὰ τῆς Παναγίας Αὐτοῦ Μητρὸς ἐκ τῆς ἠθικῆς αὐτῆς καταπτώσεως καὶ τὴν ἀπέδωκεν εἰς τὸν ἄνδρα συνεργόν, σύμβουλον, σύντροφον. Ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ σκέπτεσθαι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, συνέδεσε δὲ ἀρρήκτως αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς παγίωσιν οἴκου εὐαγοῦς καὶ εὐδαίμονος, τὴν ἐλευθερίαν ὅμως ταύτην ἐπεξέτεινεν ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως, σφαγιάσας τὴν αἰδῶ πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς ἀναιδείας καὶ ἀνατρέψας τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν τῶν κοινωνιῶν διὰ τῆς ἐπιπλάστου αὐτοῦ στυλβηδόνης καὶ λάμπσεως.

Ἡμεῖς φανατικοὶ μιμηταὶ τῶν ξένων καὶ ὀθνείων

μέχρι πιθηκισμοῦ ἐνεκοιλώθημεν τόσον ἐλαφρῶς τὸν πολιτισμὸν τοῦτον τῆς Δύσεως καὶ προσεδέθημεν τόσον στερρῶς εἰς τὸ ἄρμα αὐτοῦ, ἐνῶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἔχομεν πολιτισμὸν ἀπείρου κάλλους καὶ τελειότητος σύμφωνον πρὸς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα ἡμῶν καὶ ἀντάξιον πρὸς τὰς προγονικὰς παραδόσεις.

Τῆς Ἑλληνίδος τὰ ἦθη εἶνε ὅλως ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἦθη ἄλλων ἐθνῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις ἄλλοῖαι ἐπικρατοῦσιν ἰδέαι περὶ οἰκογενειακῶν δεσμῶν καὶ οἰκογενειακῆς ἐστίας, διὰ τοῦτο διάφορος εἶνε καὶ ὁ τρόπος τοῦ ζῆν καὶ συμπεριφέρεσθαι παρ' ἡμῖν.

Ἄλλ' ἄς ἡσυχάσωσιν αἱ ἀναγνώστριά μου. Ἄς μὴ νομίσωσιν, ὅτι ἐζήλωσα δόξαν νομοθέτου! Ὅχι. Οἱ τρόποι τῆς Ἑλληνοπρεποῦς συμπεριφορᾶς δὲν εἶνε τόσον ἀγνωστοὶ εἰς ὑμᾶς ὅσον νομίζετε.

Μήπως ἡ εὐγένεια χαρακτῆρος καὶ ἡ σεμνότης περὶ τοὺς τρόπους δὲν εἶνε τὸ καλλίτερον κόσμημα πάσης ἐναρέτου γυναικός;

Μήπως ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία δὲν ἀποτελοῦσιν ἓνα ἐκ τῶν στιλπνοτέρων ἀδαμάντων πάσης εὐγενούς καρδίας;

Μήπως ἡ γλυκύτης τοῦ ἤθους καὶ ἡ χάρις εἰς τοὺς τρόπους δὲν εἶνε ἀπαραίτητα εἰς μίαν γυναῖκα καλῶς ἀνατεθραμμένην;

Καὶ ὅμως αἱ ἀρεταὶ αὗται δὲν ἔλκουσι τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τῆς Παρίσι ἢ ἀπὸ τῆς Λονδίνου. Ἐὰν ἀναδιψήσωμεν ὀλίγον τὰς σελίδας τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων θὰ ἀνεύρωμεν καὶ τὰς ἀρετὰς ταύτας ἐξόχως προηγμένας πρὸς τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν μητρότητα. ὥστε δὲν δύνασθε νὰ μέμφεσθε τὰς ἀρχαίας ὁμοφύλους σας ἐπὶ **ἐλλείψει πολιτισμοῦ!**

Δὲν ἐγνώριζον βέβαια αἱ ἀρχαῖαι νὰ ψιττακίψουν

Γαλλικά, ὅπως κάμνουν σήμερον τὰ δύο τρίτα τῶν μορφωμένων Ἑλληνίδων μας, εἴτε εἰς συνανιστροφάς, εἴτε εἰς ἐσπερίδας, εἴτε εἰς περιπάτους εὐρισκόμεναι, ἀλλ' ἐγνώριζον πῶς νὰ διοικῶσι τὸν οἶκόν των καὶ πῶς νὰ παρασκευάζωσι πολίτας τιμῶντας τὴν Πατρίδα!

Καὶ νομίζετε, ὅτι ἡ Σπάρτη καὶ αἱ Ἀθῆναι θὰ ἐφθάνον ποτὲ εἰς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἐφθασαν καὶ θὰ κατελάμβανε τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τὴν περιέβλεπον θέσιν τὴν ὁποίαν κατέλαβε καὶ θὰ ἐγεννῶντο οἱ Λεωνίδαὶ καὶ οἱ Μιλτιάδαὶ καὶ οἱ Κίμωνες, ἐὰν δὲν ὑπῆρχον μητέρες, ὡς αἱ Σπαρτιάτιδες καὶ γυναῖκες, ὡς αἱ Ἀθηναῖαι;

Ἡ Σπαρτιάτις, ἥτο πρότυπον μητρὸς φιλοπόλιδος καὶ ὑπερηφάνου. Ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἠσκεῖτο καὶ ἐγυμνάζετο, ἐπιρωνύουσα τὸ φρόνημα καὶ τὴν ψυχὴν, φαντασθῆτε δὲ νεάνιδας συγγυμναζομένας μετ' ἀνδρῶν ἐφήβων εἰς τὰς καλουμένας **γυμνοπαιδιάς**, πιστὰς εἰς τὸ καθῆκον καὶ νομοταγεῖς καὶ σκεφθῆτε πόσον ἡμεῖς ἀπεμακρύνθημεν ἐκείνων ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν περὶ καθήκοντος καὶ ὑποταγῆς εἰς τοὺς νόμους. Καὶ διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καλῆτερον τὴν δύναμιν τοῦ ἥθους καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν γυναικῶν ἐκείνων, φαντασθῶμεν πρὸς στιγμὴν τί θὰ ἐγένετο σήμερον, ἐὰν κατήρχοντο εἰς τὸ στάδιον συναγωνισταὶ νεανίδες τε καὶ νέοι! Βεβαίως σήμερον τὰ πράγματα ἥλλαξαν· οἱ κοινωνικοὶ νόμοι μετεβλήθησαν, ὑπ' ἄλλας δὲ συνθήκας κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ σκεπτόμεθα, δὲν ἥλλαξεν ὅμως καὶ ἡ τύχη τῆς Πατρίδος, ἥτις ἐξαρτᾶται καὶ τώρα, ὡς καὶ τότε, ἐκ τῆς ἐπιμελοῦς ἀνατροφῆς τῶν θηλέων.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη, βεβαίως, ἡ νεωτέρα Ἑλληνὶς νὰ ἀκολουθήσῃ κατὰ γράμμα τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ὁμόφυλον καὶ νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὰς διατάξεις τῆς Λυκούργειου Νομοθεσίας, ἀλλὰ νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἰδέας, αἰτινες διεῖπον τὸ πάλαι τὴν ἀνατροφὴν αὐτῆς.

Νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὸ **κύριον** στάδιον τῆς ἐνεργείας αὐτῆς εἶνε ὁ **οἶκος**, ὃν ὀφείλει νὰ καταστήσῃ ὅσον οἶον τε εὐτυχῆ καὶ δι' ἑαυτὴν καὶ διὰ τοὺς περὶ αὐτὴν διὰ τῆς καλῆς καὶ χρηστῆς αὐτοῦ διοικήσεως. Ὅτι ὁ οἶκος εἶνε τὸ βασιλεῖον αὐτῆς, ἐν ᾧ δύναται νὰ δράσῃ ὡς βασίλισσα, ρυθμίζουσα τὰ πάντα, φροντίζουσα περὶ πάντων, ἐποπτεύουσα ἐφ' ὅλων, ἐκδηλοῦσα ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην ἀπεριόριστον πρὸς τὸν σύζυγόν της, στοργὴν καὶ αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν ἐπὶ τῶν τέκνων της καὶ ἀπονέμουσα δικαιοσύνην εἰς τοὺς ὑπῆρέτας της.

(Ἀκολουθεῖ).

Ε. Σ. Χ.

ΑΚΟΙΚΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητὴ ἀδελφὴ,

Ἡ τελευταία ἐπιστολὴ σου μ' ἐπότισε μέχρι πυθμένουσ τὸ πικρὸν ποτήριον τῶν ἀδελφικῶν ἐπιπλήξεων σου, ὅτι συντελῶ διὰ τῆς στάσεως μου πρὸς τὴν πενθερὰν μὲν εἰς δικαιῶσιν οἰκογενειακῶν ἐρίδων πρὸς ζημίαν μου ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν καὶ ὅτι ἀπὸ κοιτίδος, ἀπὸ τὴν γειτονιά, ἀπὸ τὴν κοινωνίαν εἶμαι προκατειλημμένη κατὰ τῆς πενθερᾶς, ἣν κακοῖθεις παριστῶσιν ὡς τέρας, ἐνῶ εἶνε καὶ αὐτὴ μήτηρ ἀληθῆς διὰ τὴν γύμνην κ. τ. ο. ὥστε ἔχω τώρα δύο πενθεράς! Αὐτὸ μόνον μοῦ ἔλειπε τῆς δυστυχούς νὰ χάσω

καὶ τὴν ἰδικὴν σου ἐνίσχυσιν καὶ παρηγορίαν καὶ μόνον ἐπιθεσεις νὰ ἔχω καὶ ἐκ μέρους σου.

Μὲ προτρέπεις, ἀδελφὴ, ν' ἀνυσκαλίσω εἰς τὴν μνήμη μου καὶ θὰ εὐρω, ὅτι, ἂν μὴ ὄλως διόλου, ἀλλὰ κάπως καὶ ἐγὼ εἶμαι ὑποίτιος τῆς διαμάχης ταύτης.

Μὲ ἀναγκάζεις νὰ περιουτολογήσω λοιπὸν λιγάκι, ἀμυνομένη, νὰ σοὶ εἶπω ὅτι ἐλγισμόνισσας, ὡς φαίνεται, τὸν γλυκὺν καὶ ἤπιον χαρακτήρα τῆς ἀδελφῆς σου, τὴν χρησιμότητά της καὶ ἀνεξιλακίαν πρὸς πάντας, διὰ τὰ ὅποια μὲ ἐπειράζετε καὶ σὺ καὶ ὁ ἀδελφός μας, ἀποκαλοῦντές με ἄκακον ἀρνίον καὶ βλακόμετρον, ἐσάκις ἀπεφρονόμητον καλὴν γνώμην περὶ πάντων τῶν δυσφημιζομένων, καὶ ἀπέστεργον πάντοτε νὰ ἐκδικηθῶ τινα εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἔργου;

Ἄλλ' ἂν τοιαύτην ἀνταμοιβὴν ἔχη ἡ ἀρετὴ, ἐγὼ ἦτις φορῶ ἤδη ἀκάνθινον στέφανον ὑπομονῆς καὶ ἀνοχῆς καὶ καρτερίας, ἂν γείνω παράδειγμα καὶ τῶν ἄλλων τοιουτοτρόπως δοκιμαζομένων καὶ ἀνταμειβομένων ὑπὸ τῆς πενθερᾶς, τῆς δευτέρας μητρὸς μου, καὶ αὐτῆς τῆς γλυκυτάτης καὶ ἀγαπημένης μου ἀδελφῆς, εἶνε ἐπόμενον ὅτι πᾶσα ἄλλη δικαιοσύνη ν' ἀποκαρτερήσῃ ἐν τῷ βίῳ καὶ ρίπτουσα τὸν περὶ τὸν ὄλον κῆρον νὰ ἐξωθήσῃ μία γιὰ πάντα τὰ πράγματα εἰς τὰ ἄκρα καὶ νὰ τελειώσῃ μαζί με τὴν ζωὴν ἢ ἱστορίαν αὐτῆ. Ἀδελφὴ μου, καλὴ μου ἀδελφὴ, μὴ μ' ἐγκαταλείψῃς καὶ σὺ καὶ μὴ φέρεσαι εὐτω πρὸς μίον δυστυχῆ· παραγνωρίζεις σεαυτὴν καὶ τὸ οἶμα σου ἐγένετο νερὸ ψυχρὸν καὶ παγωμένον γιὰ μένα. Ἡ πενθερά μου σοὶ λέγω εἶνε θάλασσα τρικυμιώδης καὶ ἀπύθμενος εἰς τὰ πελάγη τῆς ὁποίας ἀγόμεθα καὶ φερόμεθα μετὰ τοῦ συζύγου μου νυχθήμερον, ἄλλοτε βυθιζόμενοι καὶ ἄλλοτε ἐπιπλέοντες, ἀλλὰ πόντοτε φρίσσοντες καὶ ἀποροῦντες μέσων πρὸς σωτηρίαν.

Μοὶ γράφεις, ὅτι ἡ δυσσέσκεια σὺτη ἀπειλεῖ καὶ τὰ συμφέροντά μας, διότι θὰ γείνη ἀνάγκη νὰ χωρισθῶ τῆς πενθερᾶς μου. Ἡσυχίε ὅμως ὡς πρὸς τοῦτο, διότι καὶ οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητοι ἂν εἴμεθα, οὐδέποτε, μ' ὄλην τὴν φλογερὰν θυμᾶν τῆς πενθερᾶς μου, θὰ ἐγκοτελείπομεν σὺτην εἰς τὸν ἐκ τοῦ πρώτου συζύγου της ἐπορχιώτην καὶ ἄξεστον υἱόν της, τὸν καὶ μνηστῆρα καὶ κληρονόμον τῆς πατρικῆς περιουσίας τῆς πενθερᾶς μου μετὰ τοῦ συζύγου μου.

Κρίμα ὅτι εἰς τὴν τόσον καλὰ εἰσέτι διατηρουμένην καλλονὴν της δὲν εἶδον μιᾶς ἡμέρας, ἐνὸς λεπτοῦ εὐδίου.

Φαντάζεσαι λοιπὸν ὅποιον θὰ εἶναι τὸ ἔπερ μέλλω νὰ φέρω εἰς τὸν κόσμον παιδί μου ὑπὸ τὰς τερατώδεις αὐτὰς μορφὰς καὶ συνθήκας, ποῦ ζῶ. Μὴ ἔρχεται, γλυκυτάτη ἀδελφὴ μου, ἐνίοτε υἱὸς ἰδέα παρηγορός, ὅτι ἴσως ἂν φέρω εἰς τὸν κόσμον ἕνα πλασματάκι, ποῦ νὰ τῆς ὁμοιότης ἐκείνης ἢ τοῦ πατρὸς του, ἴσως μὲ ἀγάπησῃ! . . . Αὐτὴ μόνον ἢ σθερὰ ἴσως σονὶς ἐλπίδος καὶ σωτηρίας μοῦ μένει! Τὸ πιστεύεις, ἀδελφὴ μου, φοβοῦμαι νὰ δεχθῶ καὶ τὴν παρμικρὰν θωπέαν καὶ περιποίησιν τοῦ συζύγου μου ἐνώπιόν της τώρα μάλιστα ποῦ εἶνε ἀνάγκη, διότι πάσχω πολλὰ κακὰ ἕνεκα καὶ τῆς ἐγκυμοσύνης μου, μήπως τὸ τοιοῦτο τὴν παρηγορίαν ἢ δὲν τῆς ἀρέσῃ; Νομίζω ὅτι . . . ζήλ . . . ἀλλ' ὄχι, ὄχι, τὴν ἀδικῶ καὶ ὁ Θεὸς ἂς μὲ συγχωρήσῃ. Καὶ ὄχι μόνον ὑφίσταμαι τὴν στέρησιν ταύτην ἀγογγύστως, ἀλλὰ καὶ προτρέπω πάντοτε τὸν Ἰόλαον νὰ τὴν περιποιῆται περισσότερον ἀπὸ ἐμέ.

Ὅφειλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι δὲν μᾶς ἀφῆκεν ὁ τρό-

προς της οὔτε ὄρεξιν οὔτε καρδίαν δι' ἐγκαρδίους βεβιαίως περιποιήσεις, οὔτε διὰ διασκέδασιν οὔτε διὰ ζωήν. Ἴσως φαινόμεθα ψυχροὶ πρὸς αὐτήν, ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς μας, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἰδικῆς τῆς ψυχρότητος κατ' ἀντανάκλασιν. Τέλος πάντων τί νὰ εἶπω, τὰ ἔχασα πλέον. Μίαν ἡμέραν, ποῦ μὲ εἶδε δι' αὐτὰ ὅλα πολὺ ἄθυμον ὁ Ἰόλαος καὶ ἀνκρούουσαν ἀκουσίως μου, σὲ βεβιαῶ, ἀδελφή μου, ἀκουσίως μου, ἔγεινεν ἔξω φρενῶν κνὶ μοὶ ἐπρότεινεν, ἂν ἤθελον, ἀμέσως ν' ἀναχωρήσωμεν μακρὰν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης, ἀλλ' ἐγὼ ἀντέστην κλαύτασα περισσότερον διὰ τοῦτο, ἔκτοτε δὲ κατὰ παράκλησίν μου δὲν μοὶ ἀνέφερε τι περὶ τῆς μητρὸς του οὔτε περὶ φυγῆς.

Γράφε μου, ἀδελφή μου, στηριζόν με, παρηγόρητόν με, διαφωτισόν με μὲ τὸ φῶς τῆς μοναδικῆς ἀδελφικῆς καρδιάς σου χάριν τοῦλάχιστον τοῦ εὐγενοῦς φορτίου μου.

Σὲ φιλῶ,
Ἀντωνένη.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΟΡΦΑΝΗΣ

⊕⊕⊕⊕⊕⊕

Τὴν πρόνοιάν Σου, ὦ Θεέ, τὴν ὑπαρξίν Σου εἶδα,
Παντοῦ καὶ πάντα Σ' ἐνόω, Πανύψιστε σιμά μου,
Στὰ πρῶτά μου τὰ βήματα, εἰς τὴν παιδικὴν κοιτίδα,
Στὴ νεότητι μου τὴ χαρωπὴ καὶ εἰς τὴν ὄρφανιά μου.

⊕⊕

Στὲς ἀγρυπνίαις τῆς μάνας μου εἰς τὸ προσκέφαλό μου,
Στὰ χάρδια της, στὴν προσευχὴ εἶδα τὸ ἔλεός Σου,
Στὸ βλέμμα τοῦ πατέρα μου, τὸ τόσο στοργικὸ μου,
Ἡ Πρόνοιά Σου ἔλαμπε κ' ὁ θεῖος φωτισμός Σου.

⊕⊕

Κι' ὅταν ἐκεῖνος, ἄκαρδος στὴ συμφορὰ, στὴ στάνη !
Ποῦ ἄστεγοι ριχτήκαμε μ' αὐτὸν μισοπνιγμένοι,
Μᾶς ἔφυγε στοὺς οὐρανοὺς κοντὰ Σου ν' ἀνασάνη,
Ἐκτοτε Σὺ πατέρα μας, Θεέ, μᾶς ἔχεις γένει.

⊕⊕

Στὴ θάλασσα καὶ στὴ ξηρὰ, στὰ ἔρημα τὰ ξένα
Καὶ ὅπου ἀγωνίσθηκα διὰ τὸ ὄνομά Σου
Καὶ ἡ ψυχὴ μου ἔθορσε καὶ μ' ἔφευγαν τὰ φρόνα
Μ' ἐστήριξες ἀπίστευτα, Θεέ, μὲ μιὰ ματιὰ Σου.

⊕⊕

Μεγαλοδύναμε Θεέ! ὕμνω Σε, εὐλογῶ Σε
Μὲ ὄλυν τὴν διάνοια, καρδιὰ καὶ ὑπαρξί μου,
Εὐχαριστῶ Σε πάντοτε, θαυμάζω Σε, ὕμνω Σε,
Τὸ θέλημά Σου καρτερῶ . . . νὰ σῶσῃ ἡ πνοή μου.

⊕⊕

Τὴν Πρόνοιάν Σου, ὦ Θεέ, βλέπω παντοῦ ἐμπρός μου
Στὴν θάλασσα, εἰς τὸν οὐρανὸ, εἰς Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
Ὅταν ὑψώνωμαι εἰς Σε, εἴμι ἐκτὸς τοῦ κόσμου
Καὶ μύρμηκες μοῦ φαίνονται ἔθνη, λαοὶ καὶ κτίσι !

⊕⊕

Τότε θαρρῶ, πῶς οἱ καλοὶ μ' ἀγγέλους λιτανίζουν
Σὲ μιὰ αὐγὴ οὐράνια κ' ἀγάλλονται σιμά Σου,
Κι' ὅλ' οἱ κακοὶ καὶ ἄθεοι, ὡσὰν καπνὸς σκορπίζουν
Καὶ σβύνονται ὡσὰν σκιά, Θεέ μου, ἐμπροστά Σου.

⊕⊕

Δός μου, ὦ Ὑψίστε Θεέ, δός μου πνεῦμα, σοφίαν
Γιὰ νὰ γευθῶ τὴ γνῶσιν σου καὶ τὴν δικαιοσύνην
Νὰ χορτασθῶ στὴ θεὰ Σου, νὰ νοιώσω εὐτυχίαν
Κι' ὁ ἄγγελός μου γιὰ κακὸ ποτὲ νὰ μὴ μὲ κρίνη.

Νοέμβριος 1906.

III. Αὐξιάς.

ΕΝΑΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΚΑΡΠΟΣ

⊕⊕⊕

(Ἀναδημοσιεύομεν ἐξ Ἀθηναίης ἐ.μ.λερίδος τὰ ἐπόμενα ἀξιανάγνωστα διὰ τὰς μαθητρίδας τῶν Ἑλληνικῶν τῆς Νήσου Σχολείων).

Ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων—πλὴν ἐνὸς—ἔλαμαν τὰς θερινὰς διακοπὰς των, ὅπως τὰ ὠδήγησεν ἡ ἐλευθερία, ἡ ὁποία ἀπέλυσεν εἰς τὴν ἀναρχίαν τὰ πόδια των, τὰ χέρια των, τὴν φωνὴν των, τὰς σκέψεις, τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἰδιοτροπίας των. Τρεῖς μῆνες ἀκόμη ἐχάθησαν δι' αὐτὰ μαζί μὲ τὰ δέκα, δώδεκα, δεκαπέντε ἄλλα χρόνια ποῦ ἐπέρασαν, ἐξεχάθησαν, ἐσβύθησαν μέσα στὸν Ὠκεανὸν τὸν παιδακίσιων χρόνων. Μόνον ἓνα πνιδί, μὲ τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς τῆς φρονήσεως,—ἡ Ἀθηναῖς Τζίφου—ἔκαμε κάτι χρήσιμον εἰς τὸ διάστημα οὗτο, ἔπιασε ἓνα κομμάτι χρόνου, ἓνα πτερό του, καὶ τὸ ἐκράτησε διὰ νὰ μὴ χαθῆ ἀσκόπως, μαζί μὲ τὰ παιχνίδια, τὸ μετέβαλεν εἰς εὐεργεσίαν, εἰς μίαν ὠραίαν καὶ τιμητικὴν ἀνάμνησιν.

Εἰς τὸ θεσσαλικὸν χωριὸ ὅπου ἐπέρασε τὸ καλοκαίρι της, ἡ καλὴ μαθήτρια, ἐσκέπτετο δύο ἱερότητας: τὴν πατρίδα καὶ τὴν δυστυχίαν. Τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν πείναν τῶν παιδιῶν της. Καὶ δὲν εὐρῆκεν ἄλλην διασκέδασιν περισσότερον εὐχάριστον παρὰ νὰ ἀπιερώσῃ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναφυχῆς της συλλέγουσα συνδρομὰς διὰ τὰ ὄρφανὰ τῶν Μακεδόνων.

Ἐνῶ τὰ ἄλλα ἀσυλλόγιστα καὶ εὐτυχῆ ἐπαιζαν, αὐτὴ ἐσυλλογίζετο· ἐνῶ τὰ ἄλλα ἐξεκαρδίζοντο αὐτὴ ἐλυπεῖτο· καὶ ἐνῶ τὰ ἄλλα πνιδιά ἐπιπίλιζαν τὸ παγωτό τους, ἡ καλὴ κόρη εἶχεν εἰς τὸν νοῦν της ὅτι ἐκεῖ πάνω ὑπάρχουν πεινασμένα.

Ἀπὸς ἐτελείωσαν αἱ μάταιαι διὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ, ἀλλὰ καρποφόροι δι' αὐτήν, ἡμέραι τοῦ καλοκαιριοῦ, καὶ ἦλθε πάλιν ὁ αὐστηρὸς καιρὸς τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ καθήκοντος, ἡ Ἀθηναῖς Τζίφου ἐπέστρεψε φέρουσα μαζί της διὰ τὰ παιδιὰ τῶν Μακεδόνων 114 δραχμὰς—τὸ ψωμί καὶ τὸ ροῦχο δύο ὄρφανῶν διὰ τὸν χειμῶνα ποῦ ἐπέρχεται.

Ἡ τιμὴ αὐτῆς τῆς πράξεως εἶνε δίκαιον νὰ διανεμηθῇ εἰς δύο: εἰς τὴν μαθήτριαν καὶ εἰς τὸ σχολεῖόν της· εἰς τὸ χέρι, τὸ ὁποῖον τὴν ἐξετέλεσε καὶ εἰς τὴν ἔμπνευσιν, ἡ ὁποία τὸ ἐκίνησεν. Ἡ μικρὰ πατριώτις καὶ φιλόνηρος εἶνε μαθήτρια τοῦ Παρθενωγαγείου τῶν Δων Τριανταφυλλίδου. Εἰς τὸν διάδρομον τοῦ σχολείου αὐτοῦ εἶνε κρεμασμένον ἓνα μικρὸ κουτάκι, τὸ ὁποῖον δέχεται τὰς συνεισφορὰς τῶν μαθητριῶν διὰ τὰ παιδιὰ τῶν Μακεδόνων. Εἶνε καὶ τὸ κουτὶ αὐτὸ ἓνα ἀπὸ τὰ προαιρετικὰ μαθήματα τοῦ σχολείου· ἀλλ' ἡ θερμὴ καὶ ἀκατάπαυστος παρόρμησις τὸ ἔκαμε τὸ εὐχαριστότερον ἀπὸ τὰ ὑποχρεωτικά.

Εἰς αὐτὸ τὸ κουτὶ, εἰς τὸ ὁποῖον μεταμορφώνονται εἰς δεκάρας καὶ εἰς ἄρτον τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα ἔρριψε τὰς 114 δραχμὰς της ἡ εὐγενὴς μαθήτρια.

⊕⊕⊕

πορικόν οἶκον τῆς ὁδοῦ Santier. Τρία φράγκα καθ' ἐκάστην, δέκα ὀκτώ φράγκα τὴν ἐβδομάδα, ἦτο ἐλάχιστον, οὐχ' ἦττον ἀρκετὸν διὰ τὴν τροφήν καὶ συντήρησίν τῆς.

... Ἄλλ' αἱ σχέψεις τοῦ παρελθόντος ἔχασαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἀκρίθειαν αὐτῶν, αἱ εἰκόνες ἐκυμαίνοντο, ἐσυγχύσθησαν καὶ ἡ Κλαίρη ἀπεκοιμήθη.

—Ποῶς ἤνοιξεν τὴν θύραν μου!

Ἡ ἀναρώνησις αὐτῆ, προφερθεῖσα διὰ φοβεροῦ τόνου τὴν ἀφύπνισεν ἀποτόμως.

Ἦτο ὁ πατήρ τῆς, ὁ ὅποιος, μὴ δυνήθεις νὰ κλείσῃ διὰ διπλῆς στροφῆς τὴν θύραν, ἠγγήσεν, ἂν καὶ οἰνοβαρῆς, μετὰ τὸ ἐνστικτὸν τὸ ὁποῖον διδὲι ἡ συνήθεια, ὅτι ἡ θύρα του εἶχεν ἀνοιχθῆ.

Ἡ Κλαίρη ἔφερεν ἀπὸ κεφαλῆς τὰ κλινοσκεπάσματα, κρατούσα τὴν ἀναπνοήν τῆς.

Μουρμουρίζων ὁ μέθυσος ἤναψε τὸ φῶς.

— Ἄ! τὴν α... αὐτὴ λοιπὸν εἰσῆλθε. Βιάζει τὰς θύρας, ἡ κλέπτρια! θέλει νὰ ἀφαιρέσῃ ὅλα τὰ πράγματα, νὰ μὲ ἀφήσῃ χωρὶς λεπτὸν καὶ νὰ φύγῃ... Τώρα βλέπομεν. Ἐγὼ θὰ σὲ ρίψω εἰς τὸν δρόμον, ἀθλία, ἀλλὰ δὲν θὰ λάβῃς μαζί σου τίποτε.

Καὶ αἱ ὄραι ἐδιπλασιάσθησαν.

Τὰ βαρέα βήματα ἐπλησίασαν τὴν κλίνην· πνοὴ ναυτιάσεως μεμιγμένη μετ' ὀσμῆς ἀψίνθου εἰσεχώρησε καὶ ὑπὸ τὰς σινδόνας.

(ἀνολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ρουθκιν.)

Ἀκούομεν νὰ λέγουν περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκος, ὡσὰν τάχα νὰ ἠδύναντό ποτε ταῦτα νὰ χωρισθοῦν ἀπὸ τὴν ἀποστολήν καὶ ἀπὸ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνδρός, ὡσὰν τάχα νὰ ἦσαν ταῦτα καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τῶν πλάσματα ἄλλου ἀνεξαρτήτου εἶδους καὶ ἀσυμβιβάστων ἀξιώσεων. Αὐτὸ τοῦλάχιστον εἶναι παράλογον. Ὅχι ὀλιγώτερον στραβὴ καὶ ἴσως μάλιστα ἐτι ἀνοητοτέρα εἰς τὸν παραλογισμόν τῆς εἶναι ἡ ἰδέα, ὅτι τάχα ἡ γυνὴ εἶναι μόνον σκιὰ καὶ ἀκόλουθος τοῦ ἀνδρός, ὅτι ὀφείλει εἰς αὐτὸν τυφλὴν καὶ χαμαιπετὴ ὑπακοήν καὶ ὅτι εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῆς κρατεῖται ὀρθία διὰ τῆς ὑπεροχῆς τῆς βώμης του. Αὐτὴ εἶναι δὲ ἡ πλέον ἀνόητος πλάνη ἀναφορικῶς πρὸς ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐπλάσθη βοηθὸς τοῦ ἀνδρός. Ὅσων τάχα μία σκιὰ νὰ ἠδύνατο ποτε νὰ τῷ δώσῃ μίαν ἐνεργόν, ἢ μίαν δούλην νὰ τῷ παράσχῃ ἀξιοπρεπῆ βοήθειαν.

§

Πιθανὸν νὰ φρονῆτε, καθὼς πολλάκις θὰ σᾶς ἐλέχθη, ὅτι ἡ γυνὴ ἐπρεπε νὰ κυριαρχῇ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός τῆς, ὅχι ὅμως εἰς τὸν νοῦν του καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας του. Ἄ ὄχι, ἡ κυριαρχία τῆς εἶναι ἄλλου εἶδους· ἡ ἀληθινὴ γυνὴ εἶναι τοῦ ἀνδρός τῆς θεράπαινα εἰς τὸν οἶκόν του, εἰς τὴν καρδίαν του εἶναι βασίλισσα. Πᾶν ὅ,τι ἀριστον ἠμπορεῖ νὰ ἐπινοήσῃ, ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτάται νὰ ἦναι τοιοῦτον· πᾶν ὅ,τι ἐξοχον δικαιούται νὰ ἐλπίσῃ, αὐτὴ πρέπει νὰ τὸ ὑπόσχεται, ὅ,τι ὑπάρχει μέσα του θολόν, αὐτὴ πρέπει νὰ τὸ καθιστᾷ διαυγὲς καὶ καθαρὸν, ὅ,τι ἐντός του λιποψυχεῖ αὐτὴ νὰ τὸ ἐνισχύῃ καὶ νὰ τὸ πραγματοποιήῃ ἐν μέσῳ ὄλου τοῦ θορύβου τοῦ κόσμου, πλησίον τῆς πρέπει νὰ εὐρίσκη τὸ γέρας του καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν πάλιν πλησίον τῆς ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν γαλήνην.

§

Πιστεύω, ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς ὁ ὅποιος νὰ ἐ-

ζῆσε καλὸν βίον, εἰδὼν δὲν ἔγινε καλλίτερος διὰ τοῦ ἔρωτος μιᾶς γυναίκος, εἰδὼν δὲν ἐνισχύθη διὰ τοῦ θάρρους τῆς καὶ εἰδὼν δὲν ἐχειραγωγῆθη ἀπὸ τὴν φρόνησιν τῆς καρδίας τῆς.

§

Αἱ καλλίτεραι γυναῖκες, κατ' ἀνάγκην, δὲν ἀναγνωρίζονται εὐκόλως· τὰς ἀναγνωρίζομεν πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνδρῶν των καὶ ἀπὸ τὴν εὐγενῆ φύσιν τῶν τέκνων των· ὁ ξένος μόνον νὰ μαντεύσῃ τὴν ἀξίαν των ἠμπορεῖ, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ εὐκρινῶς· ἐνίοτε ἐξω τοῦ οἴκου των φαίνονται σχεδὸν ἄπειροι καὶ ὡς ἐγκαταλελειμμένοι.

§

Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς πάσης καλῆς ἀνατροφῆς διὰ μίαν γυναῖκα, νὰ τὴν κάμωμεν ὁπλαδὴ ν' ἀγαπᾷ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὴν ἐστίαν τῆς. Νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλίπη παρὰ ὅσον τὸ δυνατόν σπανιώτερον, ὅπως καὶ μία βασίλισσα τὸ βασίλειόν τῆς καὶ νὰ μὴ αἰσθάνεται παρὰ μόνον ἐντός αὐτῆς τὸν ἑαυτὸν τῆς ἐν ἀπολύτῳ ἡσυχίᾳ.

§

Γενικῶς διατελοῦμεν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐντυπώσεως, ὅτι δᾶθεν τὰ καθήκοντα τοῦ ἀνδρός εἶναι δημόσια, τὰ δὲ τῆς γυναίκος εἶναι οἰκιακά. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα. Ὁ ἀνὴρ ἔχει ἔργα καὶ καθήκοντα προσωπικὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν οἶκόν του, ἔχει δὲ καθήκοντα καὶ ἔργα δημόσια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπέκτασις τῶν πρώτων, ἀναφερόμενα εἰς τὸν λαόν του. Ὁμοίως καὶ ἡ γυνὴ ἔχει ἔργα καὶ καθήκοντα ἀτομικὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐστίαν τῆς καὶ ἔχει ἐπίσης δημόσια ἔργα καὶ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα εἶναι εὐρύτερα ἐπέκτασις ἐκείνων.

Καθῆκον τοῦ ἀνδρός εἶναι ἡ συντήρησις, ἡ προαγωγή καὶ ἡ υπεράσπισις τῆς ἐστίας του τῆς γυναίκος δὲ καθῆκον εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτῇ τὴν τάξιν, τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν χάριν.

Δὲς εὐρύτεραν ἀκτῖνα εἰς τὸν κύκλον ἀμφοτέρων τούτων τῶν καθηκόντων· ὡς μέλος τῆς κοινωνίας ὁ ἀνὴρ ἔχει χρέος νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διατήρησιν, εἰς τὴν προοδὸν καὶ εἰς τὴν υπεράσπισιν αὐτῆς, ἡ δὲ γυνὴ καὶ ἐδῶ χρεωστῆ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν τάξιν, εἰς τὴν εὐμάρειαν καὶ εἰς τὸν ὠραῖον στολισμὸν τῆς ζωῆς.

(Κατὰ μετάφρασιν Ⓢ. Ⓢ.)

ΓΝΩΜΑΙ

Μὴν ἀπορεῖτε διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀνετράφησαν τόσον κακῶς σκεφθῆτε ὅτι καθ' ὅν χρόνον αὐτοὶ ἀνεπτύσσοντο, οἱ γονεῖς των εἶχον τὰς μεγαλύτερας μεταξὺ αὐτῶν διενέξεις.

✿

Ἐπειδὴ ὁ ἀνθρώπος εἶναι φύσει κοινωνικὸν ζῷον κατὰ φύσιν ἐνεργεῖ, ὁσάκις σφίγγει τὸν δεσμὸν τῆς κοινωνίας ταύτης, παρὰ φύσιν, ὅταν τὸν διαλύῃ τὸν σφίγγει μετὰ ἀρετᾶς, τὸν διαλύει μετὰ κακίας του. Ὁ ἐνάρετος λοιπὸν φυλάσσει τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ εἶναι κοινωνικός· ὁ ἐργάτης τῆς ἰατρικῆς ἀποσχίζεται ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν τάξιν τῶν θηρίων, ἐπειδὴ ἐπαυσε πλέον νὰ ἦναι κοινωνικός. Καὶ τοῦτο σημαίνει ὁ πολυθρόνλιτος ὀρισμὸς τῆς ἀρετῆς, ἥτις εἶναι κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς, «τὸ ὁμολογουμένως τῆ φύσει ζῆν».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Ο. Α. Σουέζ. Συνεργάτις μας διαβιβάζει τὰς εὐχαριστίας της διὰ τὴν ἐκτίμησίν σας πρὸς τὰ γραφόμενά της. Προσεχῶς σὰς γράφει. Ἐλάδομεν τὴν συνδρομὴν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Καν Διοτίμαν Ἀλεξάνδρειαν. Διαβεβαιοῦμεν, ὅτι ἡ Νίνα (Ἀντωνίνη) καὶ ἡ πενθερά της δὲν εἶνε πρόσωπα ὄρισμένα, ἀλλὰ προσωποποιήσεις τῆς οἰκτρᾶς διαμάχης μεταξὺ αὐτῶν, ὃς ἑκτακτος συνεργάτις τοῦ «Παρθενῶνος» ἀνέλαβε νὰ συμπιλιώσῃ.

Λάρνακα—Λευκωσίαν. Πρὸς τὰς ἐρωτώσας δύο Κυρίας καὶ μίαν Δεσποινίδα, διὰ ποίου μέσου ἰδύναντο νὰ γίνωσιν ἔρανοι ὑπὲρ τῶν Βουλγαρικῶν θυμάτων τῆ ἐνεργείᾳ Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων καὶ ἐν τῇ πόλει μας, ἀπαντήσομεν προσεχῶς.

Καν Κ. Ν. Ζ. Ἀθήνας. Ἐλάδομεν τὸ δελτάριόν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἐλπίζομεν νὰ μὴ λησμονῆτε τὸν «Παρθενῶνα».

Δηνν Ε. Μ. Ἀθήνας. Φανταζόμεθα πόσον θὰ γελάσετε μὲ τὸ νόστιμον ἐκεῖνο περιστατικόν. Ἐλπίζομεν ἐν τούτοις νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ. Ἀναμένομεν νεώτερά σας.

Κον Ζ. Γ. Σ. Βαρῶδια. Ὁραῖον τὸ ποίημά σας, ὅπου ἔνεκεν ἐλλειψῆως χώρου δημοσιεύσομεν εἰς τὴ προσεχές.

—Πρὸς τὰς ἀξιότιμους τῶν ἄλλων πόλεων συνδρομητριάς τοῦ «Παρθενῶνος» τὰς ἐρωτώσας ἡμᾶς πῶς δύνανται νὰ μᾶς ἐμβάσωσι τὴν συνδρομὴν τῶν ἀπαντῶμεν, ὅτι αἱ μὲν τῆς Λάρνακος, Λευκωσίας καὶ Ἀμμοχώστου δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ἢ ἀπ' εὐθείας διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἢ μὲσω τοῦ κ. Α. Γ. Λοΐζου, εὐγενῶς ἀποδεχθέντος τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ ἐν ταῖς τριῶν ταύταις πόλεσιν, αἱ τῆς Πάφου, ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ μὲσω τοῦ αὐτόθι κ. Λουκᾶ Λοιζίδου, εὐγενῶς καὶ τούτου ὡσαύτως ἀποδεχθέντος τὴν ἀντιπροσωπείαν ταύτην, αἱ δὲ τῶν ἄλλων μερῶν τῆς Νήσου, ὅπου μὲν ἐκδίδονται ἐπιταγαὶ δύνανται διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ μᾶς ἐμβάσωσι τὴν συνδρομὴν τῶν, ἄλλως διὰ γραμματοσήμων.

Πᾶσα αἴτισις ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Κον Εὐφ. Σ. Χουρμούζιον
Λεμεσό.

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

ΠΕΡΙΕΡΤΟΙ ΣΥΝΗΘΕΙΑΙ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ

Καταπληκτικῶς ἀντίθετα μὲ τὰ ἰδικὰ μας εἶνε τὰ ἥθη καὶ αἱ συνήθειαι τῶν Ἰαπώνων. Ὁ Νωδῶ, ὁ περιήγημος ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ζουρνάλ» κατὰ τὸν Ρωσοιαπωνικὸν πόλεμον, ὁ ὅποιος ἐμελέτησε τόσον βαθεῖα, τόσον δημοσιογραφικῶς τὴν ζωὴν τῶν Ἰαπώνων, ἤτον ὁ μόνος κατάλληλος νὰ μᾶς περιγράψῃ αὐτὰς τὰς περιεργότατας ἀντιθέσεις, τὰς ὁποίας δημοσιεύει εἰς ἓν ἐκ τῶν τελευταίων ἄρθρων του.

Ἀκούσατε τὰς κυριώτερας καὶ τὰς περιεργότερας ἐξ αὐτῶν.

—Στὴν Εὐρώπῃ ἀρχίζουσι τὴν κατασκευὴν ἐνὸς σπητιοῦ ἀπὸ θεμέλια καὶ φθάνουσι εἰς τὴν σκεπὴν. Στὴν Ἰαπωνίᾳ τὸ πρῶτον πρῶ

κατασκευάζουσι οἱ ἐργάται μίαν οἰκοδομῆς εἶνε ἡ σκεπὴ. Τὰ θεμέλια εἶνε τελευταία δουλειά.

Ἡ Εὐρωπαϊκὰ ράπτρια περνᾷ τὴν βελόνην της μὲ τὴν κλωστήν. Ἡ Ἰαπωνικὴ βελονιάζει τὴν κλωστήν. Δηλαδή κρατεῖ ὄρθιον καὶ ἀκίνητον τὸ ἄκρον τῆς κλωστῆς καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ ἄκρον προσπαθεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν τρύπην τῆς βελόνης.

Ὅταν δὲ ράπτῃ δὲν κάμνει τὴν βελόνην της νὰ τρέχῃ εἰς τὸ ὕφασμα, ἀλλὰ τὸ ὕφασμα τὸ σουφρώνει καὶ τὸ κάμνει νὰ περασοῖ ἄπο τὴν βελόνην, ἥτις μένει ἀκίνητος.

Εἰς τοὺς σταύλους τῶν Ἰαπώνων τὰ ἄλογα εἶνε τοποθετημένα μὲ τὰ ὀπίσθια ἐστραμμένα πρὸς τὸν τοῖχον καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν εἴσοδον. Ὁ δὲ Ἰάπων ἵππεὺς καθαλικεύει τὸ ἄλογο ἐκ δεξιῶν του, ὅτεων πρῶτον τὸ δεξιὸν πόδι ἐπὶ τοῦ ἀναβολέως.

Οἱ Ἰάπωνες γράφουσι κατὰ στενάς στήλας καθέτους, αἱ ὅποιαι ἀκολουθοῦν ἢ μία τὴν ἄλλην ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά. Ὅπως δὲ γράφουσι οὕτως ἀνάποδα συνθέτουσι καὶ τὰς φράσεις των. Ἀνακατῶνουσι τὰς λέξεις ὡς νὰ τὰς γράφουσι μεθυσμένοι.

Τὰ Ἰαπωνικὰ βιβλία ἀρχίζουσι ἐκεῖ ὅπου τελειῶνουσι τὰ ἰδικὰ μας καὶ τελειῶνουσι ἐκεῖ ὅπου τὰ εὐρωπαϊκὰ ἀρχίζουσι. Γράφοντες τὴν διεύθυνσιν μίαν ἐπιστολῆς, οἱ Ἰάπωνες ἀκολουθοῦν τὴν ἐξῆς τάξιν: Πρῶτον γράφουσι τὸ ὄνομα τοῦ Κράτους, τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας, τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, τῆς συνοικίας, τῆς ὁδοῦ, τὸν ἀριθμὸν τοῦ σπιτιοῦ καὶ τέλος τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται τὸ γράμμα.

Ὅταν ἓνας Εὐρωπαῖος θέλει νὰ διαβάσῃ παίρνει τὸ βιβλίον ἢ τὴν ἐφημερίδα ἢ τὸ γράμμα καὶ τὸ ὑψώνει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ Ἰάπων τὸ θέτει κάτω εἰς τὸ πάτωμα, γονατίζει, σὺβει καὶ τὸ διαβάζει.

Μεγάλα μάτια εἶνε διὰ μίαν Εὐρωπαϊάν ὠραία μάτια. Στὴν Ἰαπωνίαν τὰ στενὰ καὶ μικρὰ μάτια θαυμάζονται.

Στὴν Εὐρώπῃ θεωρεῖται χαριτωμένον νὰ ἔχῃ κανεὶς σγουρὰ μαλλιά. Στὴν Ἰαπωνίαν ὁ παραμικρὸς κυματισμὸς τῶν τριχῶν θεωρεῖται δυσμορφία.

Ἡ περιπόησις πρὸς τὰς γυναῖκας θεωρεῖται εἰς τὴν Εὐρώπῃ ἀρετὴ καὶ εὐγένεια. Στὴν Ἰαπωνίαν θεωρεῖται κἄτι τί γελοῖον.

Εἰς τὰς γυναῖκας τὸ φορεῖν τὸ κάτω ἐσώρρουχον εἶνε πρός-στουχον. Ὅσαι φοροῦν εἶνε βοηθοὶ κτιστῶν, ἀχθοφόροι ἐκφορτώ-τραι πλοίων κλπ. αἱ εὐγενεῖς δὲν φοροῦν.

Ἄλλο ἀλλόκοτον. Οἱ ἄνδρες κάμνουσι τὰ κεντήματα, ὄχι αἱ γυναῖκες.

Ἡμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι θεωροῦμεν ἀπρεπὴ τὴν γυμνότητα ὅταν μᾶς παρουσιάζεται εἰς τὸν καθημερινὸν βίον, ὅταν εἶνε ἀφελῆς. Τερπόμεθα δὲ μὲ τὴν λεγομένην καλλιτεχνικὴν γυμνότητα καὶ θαυμάζομεν τὰς γυμνάς εἰκόνας καὶ τὰ ἀγάλματα. Αὐτὸ ἐκπλήττει τοὺς Ἰάπωνας. Αὐτοὶ εὐρίσκουσι φυσικωτάτην τὴν φυσικὴν γυμνότητα.

Κατὰ κοινωνικὴν συνθήκην δὲν τὴν παρατηροῦν, καὶ ἐπομένως δὲν τὴν βλέπουσι.

Τὸ νὰ γυμνῶνται ἓνας ἄνδρας ἢ μία γυναῖκα διὰ νὰ κάμῃ λουτρὸν εἶνε τὸ ἀπλοῦστερον πρᾶγμα. Ἐὰν τοὺς βλέπετε δὲν τοὺς κοινοῦται. Νὰ πῆτε ὅμως εἰς μίαν γυναῖκα νὰ βγῇ ἔξω ἢ νὰ ὑπόγῃ εἰς χορὸν ντεκολτέ θὰ ἀρνηθῇ.

Διατί; Διότι τὸ λουτρὸν θεωρεῖται φυσικὸν πρᾶγμα καὶ ἐπ' ἀνάγκης, ἐνῶ τὸ ντεκολτέ εἶνε ἐκούσιον, προμελετημένον καὶ σκόπιμον.

Τέλος οἱ Εὐρωπαῖοι ἐκτελοῦντες τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα φέρονται μὲ σεβασμὸν καὶ μὲ κατάνυξιν. Οἱ Ἰάπωνες δεκνύουσι τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς θεοὺς των μὲ χαρὰς καὶ μὲ γέλοισιν.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΛΟΓΟΝ

ΥΓΕΙΑ, — ΚΑΛΟΝΗ, — ΘΕΛΓΗΤΡΑ

— ο —

(Συνέχεια).

Ρυτίδες.

Ἡ ἐπιδερμὶς τῶν παρειῶν εἶνε ἐλαστικὴ καὶ λεπτοτάτη. Ἡ χλόρωσις τὴν ἐξοιδάινει. Ἡ κατάχρησις τοῦ φιλήματος μαρναίνει τὴν τροφερότητα τῆς χροῖας τῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιδερμίδα τοῦ προσώπου, διὰ τὸ νὰ διατηρηθῇ ἡ λειότης του καὶ ἡ λευκόχροια εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀνθιστασθε ὅσον ἡμπορεῖτε εἰς τὰς συγκινήσεις, εἰς τὰς μερίμνας, νὰ ἀποφεύγετε τὰς παρατοταμένας ἐργασίας καὶ ἀναγνώσεις.

Αἱ ρυτίδες δὲν εἶνε μόνον τοῦ χρόνου ἀποτελέσματα ἀλλὰ καὶ τῆς ἀμελείας σας καὶ τῆς περιφρονήσεως τοῦ ἑαυτοῦ σας.

Αἱ ρυτίδες ἔρχονται ἔνωρὶς εἰς τὰς νεοροπαθεῖς, τὰς ὑποκειμένας εἰς κεφαλαλγίας. Εἰς τοὺς ζῶντας μὲ τὴν σκέψιν καὶ μὲ τὴν μελέτην. Εἰς τὰ πρόσωπα, τὰ προσηλωμένα ἀκαταπαύτως εἰς κάποιαν προσοχὴν, εἰς κάποιαν σκέψιν, εἰς κάποιαν θλίψιν.

Διὰ τὸ νὰ ἀποφεύγετε τὰς ρυτίδας, πρέπει ὡραίως νὰ ἀποφεύγετε κάθε ἰσχυρὸν αἰσθημα. Καὶ τὰς θλίψεις καὶ τὰς χαράς.

Ὁ ὑπερβολικὸς γέλως εἶνε ἐπίσης βλαβερὸς ὅπως καὶ τὰ ὑπερβολικὰ δάκρυα. Διότι ἀποκτᾶτε πάντοτε τὴν πτοχὴν τῆς ἐκφράσεώς σας.

Παρατηρήσατε π. χ. τὰς ρυτίδας τῶν ἀκολάστων καὶ τῶν ἐκδότην.

Ἀποφεύγετε . . .

Μὴ κάμνετε λοιπὸν κατάχρησιν τῆς μυικῆς ἐκκινήσεως τοῦ προσώπου. Κάθε μορφοσμὸς ἀφίνει κατόπιν τω ἐν αὐτάκι. Αὐτὸ νὰ μὴ τὸ λησμονεῖτε. Αὐτὸ τὸ αὐτάκι, τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπιπόλαιον, ὀλίγον κατ' ὀλίγον σκάπτει τὴν ἐπιδερμίδα καὶ ἐγκαθίσταται.

Κυττάξετε τοὺς ἠθοποιούς καὶ τὰς πτωχοὺς ρυτίδας των.

Πρέπει πολὺ ὀλίγον νὰ κινήτε τὰ χαρακτηριστικὰ σας, νὰ συγκαταῆτε τὰς ἐκφράσεις τοῦ προσώπου σας ἐντὸς ὁρίων.

Αὐτὸ εἶνε μαρτύριον, ἀλλὰ σκεφθῆτε πόσον ὡραία εἶνε ἡ ἀνταμοιβὴ του!

Ἀποφεύγετε τὸν πολὺν ἥλιον, ἀποφεύγετε τὴν ἀδυναμίαν. Αὐτὸ τὸ τελευταῖον εἶνε οὐροδαιότατον. Ἐξηλείφθησαν αἱ ρυτίδες γυναικῶν 40 καὶ 50 ἐτῶν διὰ τῆς διαίτης κατὰ τῆς ἀδυναμίας.

Τὰ ψιμμύθια, αἱ ἀλοιφαὶ καὶ τὰ λοιπὰ μέσα τὰ φημιζόμενα ὡς ἀπαλυντικά καὶ ἐξαλείφοντα τὰς ρυτίδας εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὅτι ὄχι μόνον δὲν τὰς ἐξαλείφουν ἀλλὰ καὶ τὰς ἀυξάνουσιν;

Μόνον ὁ ἠλεκτρισμὸς, εἰς μερικὰς περιπτώσεις, καλῶς χρησιμοποιούμενος, ἡμπορεῖ νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα· ἀλλὰ σπανίως.

Τὸ πρόσωπον.

Διὰ τὴν ὡραίαν γυναῖκα, τὴν λατρεύουσαν τὴν καλλονὴν καὶ τὴν εὐχροίαν τοῦ προσώπου τῆς, δὲν ὑπάρχει ἀπελπιστικώτερον πρᾶγμα ἀπὸ τὰ διάφορα ἐξανθήματα καὶ σημάδια τοῦ προσώπου. Ὅλα αὐτὰ, εἴτε ἀμαυρότης (ἡλιοκαία) εἶνε, εἴτε σπειρία, εἴτε κηλίδες, πρέπει νὰ καταπολεμῶνται καὶ εὐκόλως κατορθώνεται τοῦτο.

Ἡ ἀμαυρότης.

Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν ἀμαυρότητα, τὴν ἡλιοκαίαν. Ἐὰν ἡ ἀμαυρότης προέρχεται ἀπὸ θαλασσοῦν ἀέρα ἢ ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν, ἐξαλείφεται εὐκόλα μὲ ἐν ἀσπράδι αἰθέρος, τὸ ὅποιον κτυπᾶτε ἔως ὅτου ἀφρίσῃ, προσθέτετε εἰς αὐτὸ καὶ ὀλίγας

σταγόνας ἀπεσταγμένου ὕδατος φύλλων φραουλιᾶς ἢ ροδοστάγματος (ἀνθόνερο).

Πλύνετε τὸ πρόσωπον μὲ τὸ μίγμα αὐτὸ καὶ τὸ ἀφίνετε νὰ ἐξηρανθῇ ἐπὶ 15 ἢ 20 λεπτά Ἄφου ἐξηρανθῇ πλύνεσθε μὲ καθαρὸ νερὸ, περιέχον ὀλίγον βορακα.

Ἐπίσης ὁ ὅπος τοῦ λεμονιοῦ εἰς ἕσσην ποσότητα μὲ ὀπὸν πορτοκαλλιοῦ καὶ μερικὰς σταγόνας γλυκερίνης, ὠφελεῖ πάρα πολὺ. Ἰδίως εἰς τὸ ἀμαυρὸν χρῶμα τῶν μελαχροίνων ἐνεργεῖ αὐτὸ καλλίτερον. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον μεταχειρίζομεθα καὶ αὐτό.

Τὸ βράδυ, ὅταν πρόκειται νὰ κατακλιθῆτε ἐφαρμόζετε αὐτὰς τὰς θεραπείας.

Σεληνιασμοί.

Ἐὰν ἡ ἀμαυρότης προέρχεται ἀπὸ τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς, ἢ ἀπὸ τὴν σεληνίαν—διότι ἔχομεν καὶ σεληνιασμοί, ὅπως ἔχομεν ἡλιασμοί, θεραπεύεται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Ἐὰν ἐπιμένῃ ἡ ἀμαυρότης μεταχειρίζεσθε τὰ ἴδια μέσα χωρὶς ὀμωσ τὴν πλύσιν μὲ νερὸ βορακωμένον.

Ὁ χυμὸς τῶν καρότων—παρ' ὀλίγον νὰ τὸν λησμονήσωμεν—εἶνε καὶ αὐτὸς δραστήριον φάρμακον κατὰ τῆς ἀμαυρότητος. Ἀρμόζει δὲ μᾶλλον εἰς τὰς πυρροξάνθους καὶ τὰς μελαχροινὰς.

Ἀλλὰ ἔχετε ὕψ' ὄψιν σας, κυρία καὶ δεσποινίδες, ὅτι ἡ ἀμαυρότης—ἡλιοκαία, κάψιμο—παθεῖ μόνη τῆς ὅταν παύσῃ ἡ αἰτία.

Αἱ κηλίδες.

Ἄλλη ἀπελπισία εἶνε αἱ κηλίδες αἱ μελανέρυθραι, ἢ πανάδες, αἱ ὁποῖαι προσβάλλουν συνηθέστατα τὰς πολλὰς λευκάς καὶ λεπτὰς ἐπιδερμίδας.

Αἱ αἰτίαι αὐτῶν εἶνε διάφοροι. Προέρχονται καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἀπὸ κακὴν δίαιταν καὶ ἀπὸ κάτι ἐδνοήτους. . . ἀνωμαλίας ἐσωτερικῆς καὶ τέλος ἐξ ἰδιοσυγκρασίας, ὅτε ὑπάρχουν ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας καὶ ὅτε πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἰατρός, διότι ἀπαιτεῖται μεταρρυθμίσις τοῦ ὄργανισμοῦ.

Θεραπεῖα των.

Διὰ τὰς λοιπάς ὅμως κηλίδας, ὑπάρχει εὐκόλος θεραπεῖα διὰ τοῦ ἰωδογόνου, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐφαρμογὴ ἐπιφέρει μισκίην θεραπεῖαν. Ἄλλ' εἶνε δύσκολος ἡ προπαρασκευὴ του.

Ἐντὶ αὐτῆς ἡμπορεῖτε νὰ ἐφαρμόσετε τὴν ἑξῆς συνταγὴν.

Βάμμα ἰωδίου νεποῦ	5 γρ.
Ἐλαιον τερεβινθίνης	10 γρ.
Καλὴ γλυκερίνη	25 γρ.
Ἀμυγδαλόλαδον	5 γρ.

Τὰ ἀνακατώνετε καὶ ἀλείφετε τὰς κηλίδας μὲ τὸ μίγμα, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ φυλάσσετε εἰς κωανοῦν φιαλίδιον. Τὸ κάμνετε κάθε βράδυ ἕως ὅτου ἐξαλειφθοῦν.

Αἱ ἄκμιαί

Αἱ ἄκμιαί, τὰ “ἄνη τῆς νεότητος”, ἀλλὰ πολλάκις καὶ τοῦ γήρατος, τὰ ἀηδῆ ἐξανθήματα τῶν νέων καὶ νεανίδων, προέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ μερικὰς κακὰς συνηθείας.

Ἄλλὰ συνηθῶς εἶνε καὶ ἀποτελέσματα δυσπεψίας, φλογώσεως τοῦ στομάχου, τοῦ ἥπατος.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐξανθήματα ἐξαλείφονται μὲ τὴν ἀνωτέρω συνταγὴν. Ἄλλ' ἂς ἀποφεύγουν ἐπίσης αἱ πάσχουσαι ἐξ αὐτῶν, νὰ πιέζουν τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ νὰ ἐμποδίζουν τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

Ἐχομεν καὶ τὰς κρεατοεληγές, ἄλλο ἐξάμελωμα τῆς καλλονῆς τοῦ προσώπου. Αὐτὰς τὰς ἐξαλείφετε ἐπιθέτοντες ἐπάνω εἰς κάθε μίαν μὲ ἓνα ξυλάκι σπέρτου, μίαν σταγόνα ἄζωτικοῦ ὀξέως, προσέχουσαι νὰ μὴ στάξῃ ἀπ' αὐτὰ εἰς τὸ ὑγιὲς μέρος τοῦ προσώπου.

(ἀκολουθεῖ).

ΑΝΑ ΠΑΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Αἱ εὐρώπαικαί ἐφημερίδες ἀσχολοῦνται κατ' αὐτάς μὲ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀπωλείας ἐνὸς βασιλείου καὶ πολυτιμοτάτου περιδεραίου, ἐξ ἰκανοῦ μεγέθους μαργαριτῶν, τὸ ὁποῖον ἀνήκειν εἰς τὴν αὐτοκράτειραν τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ.

Τὸ περιδέραιον τοῦτο, δῶρον τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐκόσμη πάντοτε τὸν λαμψὸν τῆς αὐτοκρατείας Ἐλισάβετ ἕως ἔτου παρέτηρσεν αὕτη, ὅτι οἱ μαργαρίται ἤρχισαν ν' ἀμαυροῦνται.

Ἐρωτήσατα τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀμαυρώσεως ἔμαθεν, ὅτι οἱ μαργαρίται ἤρχισαν νὰ θνησκούν, τῆς συνέστησαν δὲ διὰ νὰ προλάβῃ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν νὰ ἀφήτῃ τούτους ἐπὶ τινὰ καιρὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἡ Αὐτοκράτειρα τότε μεταβάτα μετὰ τῆς Κυρίας τῆς Τιμῆς εἰς Κέρκυραν ὅπου καὶ τὸ Ἀχιλλεῖον, ἔθεσε τοὺς μαργαρίτας μέσα εἰς ἕνα κιβώτιον μὲ ὕδατος καὶ τοῦτο ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφοῦ προηγουμένως ἔδωκεν αὐτὸ διὰ μακρᾶς ἀλόσεως εἰς τὴν ἀκτὴν.

Μετὰ ἐν ἔτος, ἀφ' ἧς τὸ κιβώτιον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἡ ἀτυχὴς Αὐτοκράτειρα ἐδολοφονήθη καὶ δὲν ἐπρόφρασε νὰ μεταβῇ εἰς Κέρκυραν διὰ νὰ ἀνασῶρῃ τὸ κιβώτιον καὶ εὖρη λάμποντας τοὺς μαργαρίτας τῆς.

Ἡ κορία τῆς τιμῆς ἢ γνωρίζουσα τὸ μέρος ὅπου εἶχε προσδεθῆ ἢ ἄλλοσως, μεταβάτα εἰς Κέρκυραν κατ' ἐντολὴν τοῦ Αὐτοκράτορος ἀνεζήτησεν αὐτὴν, δὲν κατώρθωσεν ὅμως νὰ τὴν εὕρῃ. Ἡ ἄλλοις ἀγνωστον πῶς εἶχεν ἐξαφανισθῆ καὶ μαζί μὲ αὐτὴν καὶ τὸ πολυτιμὸν κιβώτιον.

Ἦδη ὁ Αὐτοκράτωρ διέταξε πολλοὺς δότας μὲ μηχανὰς καταδοκίμικας νὰ μεταβοῦν εἰς Κέρκυραν καὶ ἐνεργήσουσιν ἐρεῦνας πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ κιβωτίου.

Πρὸς τοῦτο ἐδόθη καὶ ἡ ἄδεια ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΦΑΓΗΤΟΝ

Ἀληθινὴ ἔρις ἔγινε διὰ τὸ ζήτημα τοῦ ὕπνου μετὰ τὸ φαγητὸν εἰς μερικὰ παρισινὰ φύλλα μεταξὺ διαφόρων ἰατρῶν. Καὶ ἐπειδὴ ὁμόφωνος γνώμη δὲν ὑπάρχει, ὡς γνωστὸν, διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ, ἡ ἔρις θὰ παρατείνεται ἐπ' ἄπειρον, ἐὰν δὲν ἐπενέβαινεν ὁ διάσημος ἰατρὸς Σιούλ, ὁ ὁποῖος διὰ πειραμάτων ἔλυσε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὀριστικῶς τὸ ζήτημα.

Ὁ παρισινὸς δόκτωρ ἀνέλυσε τὸ περιεχόμενον τοῦ στομάχου δύο ἀνθρώπων, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς εἶχε κοιμηθῆ ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητὸν καὶ ὁ ἄλλος ὄχι. Εὗρε δὲ ὅτι ὁ ὕπνος ἐξασθενίζει τὴν εὐκαμφίαν τοῦ στομάχου, καὶ ἀδεύει τὸ δέξυ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ. Ἀπλοῦν ὅμως θάπλωμα ὑστεραν ἀπὸ τὸ φαγητὸν εὐκολύνει τὴν πέψιν χωρὶς νὰ βλάβῃ τὸν στομάχον, πρέπει ὅμως, ἐννοεῖται, ὁ ἀναπαυόμενος μετὰ τὸ φαγητὸν, νὰ ἀνίσταται, εἰς τὰ δελεάσματα τοῦ Μορφέως καὶ νὰ μὴν κοιμᾶται πρὶν παρέλθουν δύο ὥραι μετὰ τὸ φαγητὸν.

ΟΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Αἱ ὤριμοι ἄνθρωποι ἀποτελοῦσιν ὑγιεινὴν τροφήν καὶ εἶναι ἐξαιρεταὶ καὶ θεραπευτικαί· ἐπειδὴ ὅμως ἢ χρεῖσι δὲν ἀπέχει τῆς καταχρήσεως, γίνονται πολλάκις αὕτη ἀφορμὴ σοβαρῶν ἐπιπλοῶν. Αἱ ἄνθρωποι ἐγκάρπιοι καὶ χλωροί, δύνανται νὰ κατασχεθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας· εἰς ζακχαρώδεις, εἰς ὀξείας καὶ εἰς ἐλαιώδεις. Αἱ ἐγκάρπιοι κατὰ τὸν Ἱπποκράτην

εἶναι κινητικώτεροι, καὶ αἱ χλωροὶ περισσότερον τῶν ξηρῶν.

1ον. Ἡ σταφυλὴ ἀνάγεται εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὡς ὤριμος εἶναι ὑγιεινὴ καὶ δροσιστικὴ ὄψωρα, μάλιστα ἢ λευκὴ ἢ ἄσπρος ὅμως, τραγομένη, δύνανται νὰ προξενήσῃ δυσεντερίαν. Καλὸν νὰ ριπῆται ὁ φλοιός. Ὁ Ἱπποκράτης λέγει ὅτι ἡ σταφυλὴ, καὶ μάλιστα ἢ λευκὴ, εἶναι θερμαντικὴ, ὕγρα καὶ κινητικὴ.

2ον. Τὰ σῦκα καὶ οἱ φοίνικες εἶναι εὐχρηστοί, ζακχαρώδεις καὶ θεραπευτικαὶ ὄψωροι, ξηροὶ δὲ εἶναι νόστιμοι καὶ πραύνηκοι. Τὰ ξυρὰ σῦκα παρατείνονται καὶ ὡς τραγάλια ὑπερβολικῶς ὅμως τραγομένα δύνανται νὰ προκαλέσωσι σοβαρωτάτας δυσπεψίας. Τὰ σῦκα καὶ αἱ σταφίδες εἶνε καυσώδη κατὰ τὸν Ἱπποκράτην. Τὸ χλωρὸν σῦκον εἶνε ὕγρον, κινητικὸν καὶ θερμαντικόν· καὶ ὕγραναι μὲν, διότι εἶναι ἐγγυλον, θερμαίνει δὲ, διότι ἔχει ὄπρον, καὶ εἶνε κινητικόν, διότι ὁ ὄπρος εἶναι γλυκός. Τὰ πρῶτα τῶν σῦκων κατὰ τὸν αὐτὸν εἶναι κάκιστα ὡς ὀπωδέστατα, βέλτεστα δὲ τὰ ὑστατα. Τὰ ξηρὰ σῦκα εἶναι καυσώδη καὶ κινητικά.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.

1. Ὅστις δὲν ἔχει ὑγείαν, δὲν ἔχει τίποτε, καὶ ὅστις ἔχει ὑγείαν τὰ ἔχει ὅλα. Ἡ ὑγεία εἶναι ἢ μονὰς, ἢ διδουσα ἀξίαν εἰς τὰ μηδενικά τοῦ βίου.

2. Ἐπειδὴ ἡ ὑγεία εἶναι τὸ πρῶτιστον ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτῳ, ὁ φρόνιμος δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ δι' αὐτὴν τίποτε.

3. Δύο πράγματα μανθάνονται καλῶς, ὅταν δὲν τὰ ἔχομεν πλέον, ἢ νεότης καὶ ἡ ὑγεία.

4. Ὅλου τὸ μυστικὸν τῆς τέχνης τοῦ παρατείνειν τὸν βίον συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ βραχύνωμεν αὐτὸν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι.

5. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκεν μακρὸν βίον καὶ ἡμεῖς φθειρομεν αὐτόν.

6. Καλλίτερον νὰ κοττάζῃς τὴν ὑγείαν σου παρά τὴν ἀσθενείαν σου.

7. Τὸ ἄριστον φάρμακον συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ ἔχῃς ἀνάγκην ἰατροῦ. Οἱ δύο καλλίτεροι ἰατροὶ εἶναι ἡ ἐργασία καὶ ἡ λιτότης.

8. Ὁ ἀήρ εἶναι ἡ τροφή τῆς ζωῆς. Ὁ ἀήρ, δὲ ἀναπνέεις, πρέπει νὰ εἶναι καθαρὸς, ὡς ὁ ἄρτος δὲν ἐσθίεις. Ὅπου δὲν ἐμβαίνει ὁ ἥλιος, ἐμβαίνει ὁ ἰατρός. Ἐχομεν σονήθως πολλὰ ἐπιπλα καὶ ὀλίγον ἀέρα.

9. Ὁ καιρὸς ἀήρ φονεῖται περισσοτέρος ἢ τὸ ξίφος. Ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι θανάσιμος εἰς τὸν ἀνθρώπον.

10. Ὁ ἀήρ εἶναι ἡ τροφή τῆς ἀναπνοῆς, ὡς δὲ δὲν τρώγομεν ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἤδη ἐφάγομεν, οὕτω δὲν πρέπει ν' ἀναπνέωμεν ἀέρα, ὅστις ἐχρησίμευσεν ἤδη εἰς ἀναπνοὴν.

ΜΑΘΗΜ. ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Ὅταν προσκληθῇ κανεὶς εἰς γεῦμα ἢ δεῖπνον εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποδώσῃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εὐχαριστήριον ἐπίσκεψιν πρὸς τὴν ἐξένισσαν οἰκογένειαν. Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη γίνεσθαι ἐντὸς ἑκτῶ ἡμερῶν. Ἐὰν ὅμως αἱ ἀσυχολαί τοῦ ἀτόμου δὲν ἐπιτρέπουσιν τὸ καθῆκον τοῦτο, τότε πρέπει κανεὶς νὰ ἀποστείλῃ ἐγκαίρως τὸ ἐπισκεπτήριόν του μὲ δύο λόγους συγγνώμης. Μαρικοί συνειθίζουσιν νὰ κάμνουν τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν διὰ τῶν κοριῶν των, ἀλλ' οἱ καλοὶ τρόποι δὲν τὸ ἐπιτρέπουσιν. Εἶναι προτιμότερον εἰς τοιαύτην περίστασιν τὸ ἐπισκεπτήριον.

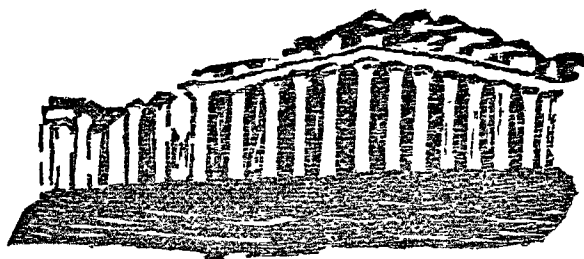
Ἔτος Α'. Τεύχος Βον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΤΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων

«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρου»

Ἔτησίαι Συνδρομῆ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίδια 6

» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα χρ. 10

Πᾶσα ἀγγελία ἀπεστέλλεται

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενώου»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΣ

~~~~~

Γ'.

Μεγαλτέραν ἀφοσίωσιν εἰς τὸν οἶκον καὶ ὀλιγωτέραν σκληρότητα περὶ τὴν ἀνατροφὴν ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀθίδα. Αὕτη δὲν ἔχει τὸ πολεμικὸν μῆνος τῶν Σπαρτιατίδων καὶ τὸ ἀνδρικὸν τοῦ ἦθους, ἀλλ' εἶνε οὐχ' ἥττον φιλόπατρις καὶ φιλόπολις. Εἶνε περισσότερον οἰκοκυρὰ ἢ πολιτικὴ, ἀλλὰ δὲν ἀμελεῖ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθηκόντων της.

Ἐχομεν λοιπὸν δύο τύπους γυναικῶν, ἐξ ὧν δυνάμεθα νάρυσθῶμεν πολυτιμώτατα μαθήματα ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀνατροφῆς τῶν συγχρόνων Ἑλληνίδων. Ἡ μία γενναίοφρων καὶ πολεμικὴ, ἡ δὲ ἄλλη φιλόπατρις οἰκοκυρὰ. Ἡ πρώτη δημιουργὸς τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος, ἡ δὲ δευτέρα παρασκευάστρια αὐτοῦ. Οἱ δύο οὗτοι τύποι τῆς ἀρχαίας Ἑλληνίδος ἄς χρῶσιμεύσωσιν ἡμῖν ὡς ἐξαιρέτα ὑποδείγματα ἀνατροφῆς τῶν θηλέων.

Ἡ σύγχρονος Ἑλληνὶς ἄς ἐμπνευσθῆ τὸν πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτα τῆς Σπαρτιάτιδος, τὴν φιλομουσίαν—διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι αἱ ἀρχαῖαι Σπαρτιάτιδες ἐμάνθανον γράμματα καὶ μουσικὴν—ὡς καὶ τὸν φιλαθλητισμὸν αὐτῆς, ἄς διδαχθῆ δὲ τὴν ἀφοσίωσιν τῆς Ἀθίδος πρὸς τὸν οἶκον καὶ τὸν τρόπον τῆς καλῆς αὐτοῦ διοικήσεως καὶ τότε θὰ ἴδετε ὁποῖα ἀποτελέσματα θὰ ἔχωμεν.

«Πολλὰ παραπονοῦνται, ἔγραφεν ἡ διάσημος Βιρθ, διὰ τὴν κοινωνικὴν τῆς γυναικὸς θέσιν καὶ ὀνειροπολοῦσι δικαιώματα ἴσα πρὸς τὰ τῶν ἀνδρῶν. Αἱ γυναῖκες ὅμως αὗται ἐνεργοῦσιν ἐκ σφαλερᾶς κρίσεως, ἐξ ἰδιοτροπίας ἢ ἐκ παχυλῆς ἀμαθίας διότι τί θὰ ἐγένετο παρακαλῶ οὐ μόνον ἢ δημοσία

εὐδαιμονία, ἀλλὰ καὶ ὁ ἔσω οἶκος, ἐὰν αἱ γυναῖκες μετεῖχον τῶν ψηφοφοριῶν καὶ τῶν πολιτικῶν ἀγώνων, ἐὰν κατεῖχον δημοσία ἀξιώματα ἢ παρήδρευον ἐν τοῖς δικαστηρίοις;

»Τῇ γυναικὶ ἀνατέθειται ἡ εὐημερία τῆς οἰκογενείας, ἡ ἀσφάλεια τοῦ συζύγου, ἡ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων καὶ ἡ εὐδαιμονία πάντων. Μάταιον τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶνε μέγα, ὑψηλὸν καὶ ἐπαρξὲς εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὰς δυνάμεις αὐτῆς; Ἄλλως, περαινέει ἡ Βιρθ, παραβάλλουσαι τὴν θέσιν τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς, οὐδὲν εὐρήσομεν νὰ ἤθονήσωμεν παρὰ τῶν κυρίων ἡμῶν.

Τοιαῦτα καὶ ἄλλα ὠραῖα λόγια, ἐκήρυττεν ἡ σοφὴ ἐκείνῃ γυνή, καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐπιζητήσιν ἴσων δικαιωμάτων πρὸς τὰ τῶν ἀνδρῶν, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν ἔχομεν εὐτυχῶς τοιαύτας ἀξιώσεις ὑπὸ τῶν τρυφερῶν μας ἡμίσεων—ἀχρὶς ὥρας... τοῦλάχιστον—χωλαίνει ὅμως ἡ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων καὶ τοῦτο, διότι εἶνε ἐλλειπὴς ἀκριθῶς ἡ μόρφωσις τῶν μητέρων καὶ ἑνόςφ ἡ γυνὴ καὶ δὴ ἡ Ἑλληνὶς ἀγνοεῖ ἢ παραγνωρίζει τὸν ἀληθῆ αὐτῆς προορισμὸν. ἑνόςφ ἀποφεύγει τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πρὸς τὸν οἶκον καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ μας θέσις οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον θέλει βελτιωθῆ, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον θάξιωθῶμεν νὰ ἴδωμεν Πατρίδα μεγάλην καὶ ἰσχυράν, ὡς τὴν ὀνειροπολοῦμεν καὶ τὴν φανταζόμεθα ἀδιαλείπτως. ἀφ' ἧς ἡμέρας τὴν ἐγνωρίσαμεν ἀπὸ τῶν μαθητικῶν ἐδωλίων, μικροὶ πολὺ μικροὶ, καὶ ἠσθανόμεθα εἰς τὰς καρδίας μας ἐξεγειρόμενον μῖσος ἀδιάλλακτον, ὀγκούμενον ὀλονέν, κατὰ τῶν αἰμοδόρων κατακτητῶν τῶν ὠραίων τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς πατρίδος μας χωρῶν!

Δ'.

Ἡ Ἑλληνὶς δὲν πρέπει νὰ λησμονῆ, ὅτι Θεοσκεία καὶ Πατρίς εἶνε δύο ἀλληλένδετα διὰ τὸν Ἑλ-

λνισμόν και ὅτι ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ δεόν να περι-
έλη και διατηρῆ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς τὸ καλλιφιλοῦ
δένδρον τῆς ἀγίας και παναμώμου ἡμῶν θρησκείας,
διότι δὲν δύναται να νοσηῆ Πατὴρ ἀνευ αληθινῆς
και ἀγνῆς πιστεως. Αὕτη ὡδήγει και ἐνίσχυε τὴν
δρακὰ τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς
Ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν μυριάδων τοῦ Μωάμεθ μα-
χητῶν, τῶν αἰμοδόρων Τούρκων, τοὺς ὁποίους ἐσάρ-
ωσαν ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ὡς σφοδρὰ λαίλαψ,
ἥτις ἐκριζώνει και παρασύρει και διασκορπίζει πᾶν
τὸ προστυχόν.

Ἐν τῇ δουλείᾳ διατελοῦντες οἱ γενναῖοι ἐκείνοι
ἐλευθερωταὶ ἐθερμαίνοντο διὰ τοῦ πυρός τῆς θείας
πιστεως, αὐτὴν ἔχοντες ἐν παντὶ και πάντοτε σύμ-
βουλον και ὀδηγόν, εἰς αὐτὴν καταφεύγοντες και
περιθαλλόμενοι ἐν καιρῷ διωγμοῦ και βασάνων και
δι' αὐτῆς σκεπτόμενοι και ἐνεργοῦντες. Ἀλλὰ διὰ
τοῦτο ἀκριβῶς κατῴρθωσαν οἱ ὀλίγοι ἐκείνοι, προ-
τάσσοντες στήθη γενναῖα και ἀτρόμητα, να καταστύ-
ντρίψωσιν ὡς σκεῦη κεραμέως τὸν παμμέγιστον ἐκεῖ-
νον κολοσσόν και να διασκεδάσωσι τὸν τρόμον, ὑφ'
οὗ κατείχετο τότε ἡ Εὐρώπη ὅλη πρὸ τοῦ Τουρ-
κικοῦ χειμάρρου, ὅστις ὀρμηθεὶς ἀπ' Ἀνατολῶν εἶχε κα-
τακλῦσει σχεδὸν ἅπασαν τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, ἀπειλῶν
αὐτὴν τὴν ἀκεραιότητα τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν.

Ὁ ἴστω ἕστατον ὅθεν τῆς ἀνατροφῆς τῶν Ἑλληνίδων,
εἶνε ὅπως αὐταὶ διατηρῶσιν ἀσβεστον ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν
τῶν λυχνίαν τοῦ θείου φωτός, ὅπερ καταυγάζει τὰς ψυχὰς
ἡμῶν, να ἐμπνέη δι' ἐκάστη και μεταλαμπαδεύη εἰς τὰ
ἐαί τ'ς τέκνα διὰ τε τοῦ παραδείγματός τῆς και κα-
ταλαλῶν νοθεσιῶν τὸ θεῖον και ἅγιον τοῦτο φῶς,
ὅπερ καλεῖται πίστις πρὸς τὸν Θεόν!

Δίον ἀπὸ μινρᾶς ἡλικίας ἡ παῖς να διδάσκεται
ὑπὸ τῶν γονέων τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν και
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· τὸ μὲν πρῶτον, ὀδηγομένη
τακτικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν και διδασκομένη ἐκεῖ,
πρωτίστως διὰ τοῦ παραδείγματος, τὸ σέβας και τὴν
ἐκτίμησιν πρὸς τὸν ναόν τοῦ Θεοῦ διὰ κοσμίας και
εὐπρεποῦς συμπεριφορᾶς και στώσεως ἐν αὐτῷ και οὐχὶ
τὸ τί φορεῖ ἡ μιὰ και ἡ ἕλλη ὀμόφυλός τις ἡ, ποῖα ὑ-
ψέματα ἔφευρεν ὁ τ. ο. ε. και τὰδε ὑφασματοπώλης και
διαφόροις ὄλλας ἀκαίρους σινομιλίας κοτὰ τὴν τέ-
λεσιν τῆς θείας λειτουργίας, καθ' ἣν ὅλοι προσκα-
λοῦμεθα, ὅπως λατρεύσωμεν και εὐχαριστήσωμεν τὸν
Θεόν. Τὸ δὲ δεύτερον, ἐθιζομένη ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων
εἰς τὴν εὐποιαν και τὴν ἐλεημοσύνην, τὴν συμ-
πάθειαν πρὸς τοὺς πόσχοιτας και τὴν ἐκτίμησιν
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ καθήκοντος. Να διδαχθῆ
τὴν ἰσότητα και τὴν προσήθειαν πρὸς πάντα ἄνθρω-
πον, πλοῦσιον και πτωχόν, και τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς
τὸ καθῆκον.

(Ἀκολουθεῖ).

Ε. Σ. Χ.

Π Ν Ε Υ Μ Α

(Ἀπὸ τοὺς μυστικοὺς θησαυροὺς μου).

Ἦ, μετὰ πόσης ταχύτητος θαυμαστῆς κινεῖται τὸ
πνεῦμα, ὅταν ἡ ψυχὴ πραγματικῶς ἀγαπᾷ!

Ὁ Θεός ἐπλασε γῆν και οὐρανόν· ἡ ἔρπει, ἡ ἱ-
πτασαι· μέσος ὁρος δὲν ὑπάρχει.

Μερικῶν ἀνθρώπων ἡ ζωὴ εἶνε ἡμέρα ἀνευ νυκτός,
και ἄλλων πάλιν εἶνε νύξ ἀνευ ἡμέρας.

Ἡ Φύσις τὰ ἔχει ὅλα· ἐν τούτοις δύο πράγματα
ἡμποροῦν να τῆς προσθέσωσιν ἀκόμη: Ἡ μεγάλη
διάνοια, και ἡ ἀγαθὴ καρδία.

Τὰ ἀληθῆ δάκρυα δὲν εἶνε τὰ ὀρατὰ τῶν ὀφθαλ-
μῶν, ἀλλὰ τὰ ἀόρατα τῆς ψυχῆς.

Μὴ σὲ φοβίξῃ τὸ μαρτύριον ἡ ἀληθῆς ζωὴ διέρ-
χεται πάντοτε δι' ἐνὸς σταυροῦ.

Τὸ ν' ἀναστήσῃ τις ἕνα ἡθικῶς ἀποθαμένον, εἶνε
μεγαλειότερον ἀπὸ τοῦ να πλάσῃ ἕνα ζῶντα. Διὰ τὸ
πρῶτον χρειάζεται εἰς ἀγῶν· διὰ τὸ δεύτερον μία
ἡδονή.

Ὅταν δὲν ἔχῃς τίποτε να προσθέσῃς, γινώριζε ὅτι
ἀφαιρεῖς.

Ἀγάπη: ἀντανάκλασις περιπαθοῦς ἐναγκαλισμοῦ
χιλίων δακρύων και ἐνὸς μειδιάματος.

Αἱ σταθερώτεροι ὑποσχέσεις εἶνε αἱ τοῦ πνεύμα-
τος, και αἱ ἀσταθέστεροι αἱ τῆς καρδίας.

Μία μεγάλη ψυχὴ πλειότερον ἀκτινοβολεῖ ἐντὸς
τοῦ σκοτούς, ἢ εἰς τὸ φῶς.

Τὰ δάκρυα μετὰ τὴν ἀγωνίαν τῆς ψυχῆς, εἶνε ὅ,τι
τὸ οὐράνιον τόξον μετὰ τὴν θύελλαν. Ἐξασφαλίζων
τὴν εἰρήνην.

Ὁ ζῶν τὴν ὀραιότεραν ζῶν, εἶνε ἐκεῖνος τοῦ
ὀποίου ἡ ἀνάμνησις συνδέεται μετὰ μίαν σκέψιν, και
παρακολουθεῖται ἀπὸ ἕνα παλμόν.

Πρόσεχε πλειότερον εἰς τοὺς λόγους σου ἢ εἰς
τὸ πρόσωπόν σου· διότι οἱ ὀρατοὶ λόγοι κατορθῶ-
νουν να ἐξωραίσουν τὸ ἀσχημον πρόσωπον, ἐνῶ τὸ
ὀρατὸν πρόσωπον δὲν κατορθώνει να ἐξωραίσῃ τοὺς
ἀσχήμους λόγους.

Συμβαίνει ἐνίοτε τὸ δηλητήριον τὸ ὀποῖον αἰσθα-
νόμεθα εἰς τὴν ψυχὴν μας, ἐξ αἰτίας ἐνὸς ἀνθρώ-
που, αὐτὸ τὸ ἴδιον δηλητήριον να μεταβάλλεται ὀ-
λίγον κατ' ὀλίγον και ἀσυναίσθητως εἰς τὸ γλυκύ-
τερον βάλαμον, ὅταν ἔλθῃ περίστασις να φαιῶμεν
εὐεργέται εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, οὐχὶ διότι μᾶς
εἶνε ἐπιβεβλημένον, ἀλλὰ διότι θέλομεν να φαιῶμεν
ἐπιλήσιμους πρὸς ὅ,τι κακὸν μᾶς ἔκαμεν ἄλλοτε.

Προτίμα ἐν λευκὸν ἐγκλήμα, ἀπὸ μίαν μελανὴν
εὐεργεσίαν.

Ἔρωσ: τὸ ἰδεῶδες τοῦ Οὐρανοῦ.

Ποιητής: πουλὶ μετὰ γιγαντιαίας πτέρυγας, ἀλλὰ
μετὰ καμμένα ἐντόσθια.

Εἰρήνη Μεγαπάνου.

Ἀθῆναι Νοέμβριος 1906.

Ἀθηναῖα.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑΙ

ΜΕΘΩ

Ἀγαπητὴ ἀδελφῆ,

Σοὺ γράφω πετῶντι κατὰμω και προχείρως ἐπὶ τοῦ
μικροῦ ἀτμοπλοίου, δι' οὗ ἐκτόκτως δι' ὑπόθεσιν τῶν
κτημάτων τῆς πενθερᾶς μου, ἀδιαθετούσης τῆς ἰδίας,
ἀναχωροῦμεν εἰς τὸ παρὰ τὰ παρόχθια τοῦ Νείλου κτῆ-

μά της, όπου θά διατρίψωμεν ἐπὶ ἐβδομάδα ἰσως.

Εἶνε πρῶτα ὠραία, ἐκρινή και τὸ ἐλοφρὸν ψυχός της μὲ κάμνει νὰ ἀναπολήσω ὀλίγον τὸν χειμῶνα τῆς ὠραίας Λευκωσίας μας! Ὡ ἱεραὶ ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς αὐτόθι ἡλικίας μας! ἐπανερχεσθε ἤδη μὲ ἄλην τὴν τρελλήν και εὐπετῆ χάριν σας εἰς τὴν μνήμην μου! Και σὺ και σὺ, ἀδελφὴ μου, εἶσαι ἤδη πλησίον μου και μ' ἐλκύεις, ὅπως θκυμάσωμεν ὁμοῦ τὸν ἐκχειλίζοντα Πεδιάτον.

Ὁ ἥρεμος και γλυκὺς ροῦς τοῦ Νείλου ἤδη, τοῦ ἐπιγεῖου τούτου γαλαξίου τῆς χώρας τῶν Φαραῶ, ἐπέχυσεν ἄλην τὴν αἴγλην και τὴν γαλήνην τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν ψυχὴν μου και παρέσυρε τὴν φαντασίαν μου εἰς ἐνθουσιασμόν και ποίησιν ἄφρωνν πρὸς ὕμνον ἐγκάρδιον τοῦ Δημιουργοῦ και τῆς ἡρέμου και γαληνίου ἄλλοτε μετὰ σοῦ ζωῆς μου ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ μας, οὐτινος τῆς ἐστίν ὄνειροπολῶ, φανταζομένη αὐτὴν ὡς μίαν γωνίαν τοῦ παραδείσου, ἀπ' ἧς ἔγὼ ἐξόριστος πρὸ ἔτους, φεῦ!, ἐπανερχομαι ἤδη νοερώς παρ' αὐτὴν, ἵνα θερμανθῶ και αἰσθανθῶ τοὺς ἀγίους ἐκείνους παλμούς τῆς ἀγάπης σοῦ και τῶν γονέων μου.

Νομίζω ὅτι προσβλῦουσιν ἤδη τὸ πρόσωπόν μου αἰμυρωμένα αἶμα τῶν δενδροστοιχιῶν τῆς Λευκωσίας μου και χρυσιζει τὸν ὀρίζοντά της ἡ ἐμφάνισις τοῦ φωτοβόλου Ἀπόλλωνος.

Τὰς πυραμίδας, ἃς ἀηδίασα πλέον, φαντάζομαι ὡς γραφικοὺς λόφους τῆς ὠραίας Κύπρου μας, οὗς διὰ τῆς φαντασίας μου ἐπολλαπλασίασα, δώσασα εἰς αὐτοὺς τὸ σχῆμα τῶν Κυπριακῶν λόφων και ὄρεων, ἐσχημάτισα ὀροπέδιον ἐπὶ τοῦ γηραιοῦ και ἀείποτε χιονοσκεποῦς Κυπριακοῦ Ὀλύμπου μας, ἠπλωσα ἐπ' αὐτοῦ και παρὰ τοὺς πρόποδάς του εὐώδη πευκοφόρα και αὐρσινοφόρα και σχινοφόρα δάση και κοιλάδας και ἀνθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ περιέλαβα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μου και ἀπετύπωσα ἐν τῇ διανοίᾳ μου ἄλην τὴν νύμφην τῆς Μεσογείου, τὴν νῆσόν μας, τὴν ἀπήλαυσα ἄλην ἀπνευστὶ και ἠγαλλίασα.

Ὁ Ἰόλαος, τὸν γνωρίζεις, ὄλος χαρὰ εἰς τὰς ἐκδρομάς, ἀδημονεῖ, διότι δὲν θαυμάζω τὸν Νείλον, τὰς διαφοροστερεῖς ὄχθας του, τὰς πέρον αὐτοῦ ἀμπελοφύτους και φοινοκοφύτους πεδιάδας, αἵτινες ἤδη ἀπλοθνται ὡς βασίλειόν τι τῆς Χλωρίδος ἀπεραντον, κεκαλυμμένον ὑπὸ βελουδίνης γλόης, μὲ ὄλας τὰς ἐναλλαγὰς και ἀποχρώσεις τοῦ πρασίνου και τοῦ φοιοῦ χρώματος, ἐν μέσῳ τῶν ὀποιῶν οἱ φοίνικες ὡς ἀθλοφόροι και τροπαιοῦχοι φρουροὶ ὀρθοῦνται πυκνοὶ μὲ θυσανωδὰς κόμας, μὲ ὑπερήφανον μεδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων και τοὺς ποῦ και που σωζομένους ἐπ' αὐτῶν βυσινωποὺς καρπῶς των.

Ὁραία πρῶτα, ἀλησμόνητος πρῶτα, ἀδελφὴ μου, καθ' ἦν ἀπὸ τοῦ γάμου μου ἠσθάνθην, ὅτι ζῶ και δύναμαι ἀλόμη ν' ἀπολαύω τὴν φύσιν και ἦτις εἶθε νὰ ἦτο ἀνέσπερος ἐν τῷ βίῳ μου.

Προσεχῶς τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐκδρομῆς μας.

Σὲ φιλῶ,

Ἡ Νένα σου.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ
ΤΟΥ ΘΡΑΣΥΒ. ΖΑΪΜΗ

—ο—

(Θνήσκων ὁ δέιμνοςτος Θρασύβουλος Ζαίμης κατέλιπεν εἰς τὰ τέκνα του τὰς ἐπομένας ἐξόχους συμ-

βουλὰς, τὰς ὀποίας χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν μεταφέρωμεν ἐκ τῆς περισπουδάστου ἐφημερίδος τῶν «Πατρίων»).

«Καθορῶν τὴν υγείαν μου ἐπὶ τὰ χεῖρα προβαίνουσιν, » ἔκρινα δέον ἵνα δισβιδάσω πρὸς τὰ ἀγαπητὰ μου τέκνα » τὰς τελευταίας ἐντολὰς μου. Τὰ παρακαλῶ δὲ, ἵνα » πιστῶς ἐκτελέσωσι ταύτας, ἐὰν θέλωσι νὰ τύχωσι τῆς » ἐμῆς εὐλογίας διότι «εὐλογία πατέρων στηρίζουσι τέ- » κνα».

«Ἀποθνήσκων τέκνον γνήσιον τῆς Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐντέλλομαι τοῖς ἀγαπητοῖς μου τέκνοις ἵνα διατελῶσι πιστὰ και ἀφωσιωμένα εἰς τὴν πατρῶν αὐτῶν θρησκείαν. Παραγγέλλω ἐπομένως αὐτοῖς, ἵνα ἀκριβῶς ἐκπληρῶσι τὰ χριστιανικὰ καθήκοντά των και διαφυλάττωσιν ἀμείωτα τὰ Χριστιανικὰ ἔθιμα τῆς Πατρίδος των. Συνίστημι δὲ ἐνθέρμως αὐτοῖς πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν ἐλεημοσύνην. Καθ' ὄλον τὸν βίον μου ὡς τὴν μεγαλυτέραν ἀτέλειαν τῆς ἀνθρωπότητος ἐθεώρησα τὴν μὴ ὑπορξῖν κοινωνικῆς καταστάσεως, ἐν ἣ πόντες οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχωσι τὰ αὐτὰ μέσα τῆς ζωῆς. Τούτου μὴ ὄντος κατορθωτοῦ, ἡ ἐλεημοσύνη πρὸς τοὺς πτωχοὺς εἶνε τὸ χριστιανικώτερον καθήκον και ἡ μεγαλυτέρα τῶν ἀρετῶν. Διὰ τοῦτο παραγγέλλω εἰς τὰ τέκνα μου νὰ βοηθῶσι τοὺς πτωχοὺς, παράδειγμα ἔχοντα τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

«Ἐντέλλομαι τοῖς υἱοῖς μου, ἐὰν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ και χάριση αὐτοῖς ζῶην, ν' ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, ἀποθουντες τὰς ἐγωιστικὰς ιδέας τοῦ συμφέροντος και τοῦ ἀπομισμοῦ. Ἀφοσιούμενοι δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, και ἐκλέγοντες κατὰ τὴν κλίσιν των τὰ ἐπαγγέλματά των, ὀφείλουσι κατὰ γράμμα ν' ἀκολουθῶσι τὴν φιλοπατρίαν, τὴν αὐταπάρησιν και τὴν ἀμνησικακίαν τῶν προγόνων αὐτῶν. Ἡ οἰκογένεια, ἧς φέρουσι τὸ ὄνομα, παρέσχε τῇ Πατρίδι σπουδαίους και ἐναρέτους ἄνδρας, τὸν Παναγιώτην Ζαίμην, πρωτεπαναστάτην τοῦ 1769, τὸν Ἀσημάκη Ζαίμην υἱὸν τοῦ Παναγιώτου, και τὸν Ἀνδρέαν Ζαίμην υἱὸν τοῦ Ἀσημάκη και ἐμὸν πατέρα. Και οἱ τρεῖς οὗτοι προπάτορες αὐτῶν ἔστωσαν ὑπόδειγμα τῆς πολιτείας τῶν ἀγαπητῶν μου υἱῶν. Πολιτευόμενοι, ἃς ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν μόνον τῆς Πατρίδος τὸ συμφέρον και αὐτὸ μόνον. Ἐστωσον δὲ ἦπιοι πρὸς τοὺς ἀντιθέτους αὐτῶν και ἀμνησικακοὶ, διότι ἡ μνησικακία ἀρμόζει μόνον εἰς τὰ θηρία.

«Παραγγέλλω τοῖς υἱοῖς μου και τῇ πολυαγαπημένῃ μου θυγατρὶ Ἐλένη νὰ συζευχθῶσι μετὰ Ἑλλήνων.

«Παρακαλῶ τὴν σύζυγόν μου και μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς τὰ τέκνα μου νὰ τελῶσι κατ' ἔτος τὴν ἤν Μαΐου ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου, νὰ μνημονεύωσι δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν και τὰ ἐξῆς ὀνόματα: Ἀσημάκη, Ἀναστασίας, Ἀνδρέου, Ἐλένης, Παναγιώτου και Αἰκατερίνης Ζαίμη, και τὰ ὀνόματα Ἀναστασίου και Αἰκατερίνης Χαραλάμπη. Παρακαλῶ δὲ τὰ τέκνα μου, ἵνα τὴν ἐντολήν μου μεταβιβάσωσι και εἰς τὰ ἑαυτῶν τέκνα.

«Συνίστημι εἰς τὰ τέκνα μου ν' ἀποφεύγωσι τὴν σπατάλην και τὴν φυλαργυρίαν, διότι ἀμφοτέρα τὰ ἐλαττώματα εἰσὶ μισητὰ».

ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΓΙΑΤΣΑ

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΛΛΘΛΛ

Ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες σήμερα διδακτικωτάτην ὄσω καὶ τερπνοτάτην μελέτην τοῦ Paolo Mantegazza περὶ τοῦ ἠθικοῦ νόμου, ὃν ὁ Πλάστης ἐνεχάραξεν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ μετάφρασιν φιλοτεχνηθεῖσαν ὑπὸ τῆς εὐπαιδέυτου Ἑλληνίδος Ἑλένης Ε. Ζύγουρα, ἣν τόσον εὐαρμοστόως συνέδεσεν ἐσχάτως ὁ Ὑμέναιος μετὰ τῆς ἡμετέρας Νήσου. Συσιστῶμεν εἰς πάσας καὶ πάντας τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὠραιοτάτης ταύτης μελέτης.

Σεῖς ὅσοι μ' ἀκούετε, ἀξιώσατέ με τῆς προσοχῆς σας. Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὡς σεῖς ἔχων τὰς αὐτὰς ἀδυναμίας, τὰς αὐτὰς κλίσεις πρὸς τὸ ὠραῖον καὶ πρὸς τὸ ἀγαθόν, ἐμφορούμενος ὡς σεῖς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μαθάνειν, ἥτις εἶναι κοινὴ εἰς ὅλα τὰ ἐπί γῆς ὄντα. Αἰσθάνομαι καὶ ἐγὼ, ὡς σεῖς, ὅταν εἶμαι μόνος, τὴν μηδυνότητά μου καὶ τὴν ἀδυναμίαν μου· δια τοῦτο αἰσθάνομαι ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ πλησιάσω τοὺς ἀδελφούς μου, νὰ ὀμιλήσω καὶ νὰ ἐργασθῶ μετ' αὐτῶν.

Ἐὰν ρίψω ἐν βλέμμα περίξ ἐμοῦ ἀποκαλύπτω, ὅτι ἀποτελῶ μέρος ἀνεξάρτητον τοῦ κόσμου, ὅστις μὲ περιστοιχίζει καὶ τὸν ὅποιον βλέπω καὶ αἰσθάνομαι· χωρὶς δὲ νὰ εἶμαι φιλόσοφος χωρὶς νὰ ἔχω ἀναγνώσει οὐδὲ γραμμὴν ἐκ τῆς Μεταφυσικῆς, κατανοῶ, ὅτι εἶμαι ἄτομον ἀνήκον εἰς τὸ σύμπαν μὲ τὸ ὅποιον εὐρισκομαι εἰς ἄμεσον σχέσιν.

Εἶμαι ἀκριβῶς ὁμοιος πρὸς σᾶς ἕνεκα τούτου ἐνίοτε αἰσθάνομαι τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐξετάσω τὸν ἑαυτόν μου. Μετὰ μικρὰν σκέψιν ἀνακαλύπτω ὅτι ὑπάρχει μέσα μου ἓνα τι, τὸ ὅποιον αἰσθάνεται, σκέπτεται, κρίνει τότε νομίζω ὅτι βλέπω ἀντανακλωμένην μέσα μου τὴν εἰκόνα τῆς διανοίας μου, ὅπως βλέπω εἰς τὸ κάτοπτρον τὴν εἰκόνα τοῦ σώματός μου. Εἶμαι λοιπὸν πλάσμα, τὸ ὅποιον αἰσθάνεται, σκέπτεται, ἐν ἐνὶ λόγῳ εἶμαι ἄνθρωπος λογικός. Ἀλλὰ προβαίνων περισσότερον εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην, λητμονῶ ὅλα τὰ περιστοιχοῦντά με ἀντικείμενα καὶ προσπαθῶ νὰ εἰσέλθω πλειότερον μέσα μου, δηλαδὴ ἐν τῇ συνειδήσει μου τότε ὄχι μόνον ἔχω κοθρὰν ἀντίληψιν τῆς παρουσίας ὑπάρξεώς μου, ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ὑπῆρξα χθές, πρὸ μηνῶν, πρὸ ἐτῶν. Ἡ δύναμις αὐτῆ διὰ τῆς ὁποίας ἀναπολοῦμεν τὰ παρελθόντα εἶνε ἡ μνήμη. Ἄνευ αὐτῆς θὰ εἶμεθα κατώτεροι τῶν ζῶων διότι δὲν θὰ ἡδυνάμεθα ν' ἀντιληφθῶμεν τὰς μεταβολάς, ὅσαι ἐπέηλθον εἰς ἡμᾶς καὶ τὰ περιστοιχοῦντα ἡμᾶς ἀντιείμενα. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ πολυτίμου τούτου ὁδηγοῦ διέρχομαι τὸν παρελθόντα βίον μου, ὡς ἐὰν ἐφυλλομέτρον βιβλίον, φθάνω δὲ τέλος εἰς ἐν σημεῖον ὅπου αἱ ἀναμνήσεις μου ὅλαι συγχέονται καὶ δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον ἐὰν ὑπῆρχον. Οἱ προγενέστεροι ἐμοῦ ἔρχονται τότε εἰς βοήθειάν μου καὶ μοὶ λέγουσιν, ὅτι ὑπῆρξε στιγμὴ καθ' ἣν ἤρχισα νὰ ὑπάρχω, καὶ ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ παύσω νὰ ὑπάρχω.

Εἶμαι λοιπὸν ὑπαρξίς, ἥτις γεννᾶται, ζῆ καὶ ἀποθνήσκει. Ἐλαθον τὴν ζωὴν παρὰ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου, αὐτοὶ δὲ πόλιν τὴν ἔλαθον παρ' ἄλλων ὡς ἐγὼ, καὶ οὗτοι θ' ἀποθάνωσιν ὡς ἐγὼ. Εἶχον καὶ ἐκεῖνοι προγόνους ὡς ἐγὼ καὶ ἀκολουθούντες τὴν μακρὰν ταύτην διαδοχὴν τῆς ὑπάρξεως θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου, ὅτε ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα αὐτοῦ. Ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ του ἀπεκάλυψεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ δείξῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ καταστῇ ἀξία τοῦ Πλάστου τῆς.

Ἡ συνειδήσις ἐπὶ τῆς ὁποίας χαράσσεται ἡ ἠθικὴ ἡμῶν εἰκὼν εἶναι ἡ ἀντανάλασις τοῦ Θεοῦ καὶ αἱ ἀρεταὶ αἱ ὁποῖαι εὐρισκονται ἐν ἐντῇ ἐντατυπωμέναι εἶναι ἡ Θεοὶ ἀποκαλύψεις. Μόλις γεννηθῶμεν φέρομεν μέσα μας ἀκτινὰ τινὰ οὐρανοῦ φωτός. Οἱ γο-

νεῖς ἀνατρέφοντες ἡμᾶς διδάσκουσι τὸν νόμον τὸν ὅποιον ὁ δημιουργὸς καταλθὼν ἐδίδαξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Οὕτως ἀναζωπυρούντες αὐτὸν ἀκαταπαύστως μεταδίδομεν αὐτὸν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν· τοιοῦτοτρόπως ὁ ἅγιος οὗτος Νόμος, δηλαδὴ ἡ ἱστορία τῆς καταγωγῆς ἡμῶν, θὰ μεταδοθῇ εἰς τὰ τέκνα μας καὶ θὰ διατηρηθῇ μέχρι τῆς συντελείας τοῦ κόσμου.

Σκαρθέντες μίαν μόνην στιγμὴν κατενόησαμεν ποῦ εὐρισκόμεθα καὶ τί εἶμεθα· ὅτι συνδεόμεθα πρὸς τὸν Πλάστην, ὅστις φέρων ἡμᾶς εἰς τὸν κόσμον εἶχε βεβαίως σκοπὸν τινα.

Ἄς κάμωμεν ἀκόμη ἐν βήμα πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἐχομεν ὀφθαλμούς διὰ νὰ βλέπωμεν, χεῖρας διὰ ν' ἀπτόμεθα καὶ ὄτα διὰ ν' ἀκούωμεν. Ἐχομεν ψυχὴν, ἥτις αἰσθάνεται, ἐνθυμεῖται καὶ σκέπτεται. Ἐχομεν νὰ ἰκανοποιήσωμεν πολλὰς καὶ διαφόρους ἐπιθυμίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διαπύρους. Ἐχομεν ἀνάγκην νὰ τρώγωμεν καὶ νὰ πίνωμεν καθ' ἡμέραν καὶ νὰ κοιμώμεθα κατὰ τὴν νύκτα. Ἐπίσης νὰ προφυλόττωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ τοὺς πάγους τοῦ χειμῶνος καὶ ἀπὸ τὰς θερινὰς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας.

Αἱ πολυάριθμοι αὗται ἀνάγκαι εἶναι κοινὰ εἰς ὅλα τὰ ζῶα. Ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν καὶ ἄλλας ἀνάγκας ὑψηλοτέρας· αἰσθανόμεθα ἀναπόφευκτον ἐπιθυμίαν νὰ μεταδώσωμεν τὰς ἰδέας μας εἰς τοὺς ἄλλους, ν' ἀγαπῶμεν καὶ ν' ἀγαπώμεθα, νὰ μαθάνωμεν καὶ ν' ἀπολαμβάνωμεν. Φοβούμεθα μήπως χάσωμεν τὴν ὑπαρξιν, ἥτις κατ' ἀνάγκην θάττον ἢ βράδιον θ' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ πᾶν ζῶον πλάσμα. Συμμερίζομεθα τῆς λύπης τοῦ κλαίοντος ὡς καὶ τὴν εὐθυμίαν τοῦ γελῶντος ἀποτελοῦμεν λοιπὸν μίαν οἰκογένειαν μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες αἰσθάνονται, ἐνθυμοῦνται, καὶ ἔχουσι τὰς αὐτὰς ἀνάγκας, τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας ὡς ἡμεῖς. Πόσα ὠραῖα πράγματα εὐρισκομεν ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν! Ὁ Θεὸς δημιουργῶν τὸν ἄνθρωπον ἀνετύπωσεν ἐν αὐτῷ τὸν νόμον, ὅστις πρέπει νὰ ὀδηγῇ αὐτὸν καὶ οὗτος ὀφείλει νὰ τὸν μελετᾷ, νὰ τὸν ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ σκέπτηται ἐπ' αὐτοῦ διότι ἡ συνειδήσις εἶνε τὸ ἀγιώτερον τῶν βιβλίων καὶ οὐδέποτε ὀδηγεῖ εἰς πλάνην.

Πᾶν ὅ,τι ὀφείλομεν νὰ πράττωμεν καὶ ν' ἀποφεύγωμεν, τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία, τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἀδίκον, πάντα εἶναι γεγραμμένα ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν. Ἐν αὐτῇ εὐρισκονται αἱ βάσεις τῆς ἠθικῆς, αἵτινες εἶναι αἱ αὐταὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, εἰς ὅλους τοὺς τόπους καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς.

Ἡ συνειδήσις εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς τοὺς Πόλους καὶ εἰς τὸν Ἰσημερινόν, εἰς τοὺς μαύρους ὡς καὶ εἰς τοὺς λευκοὺς, εἰς τοὺς γέροντας ὡς καὶ εἰς τοὺς νέους ὥστε καὶ ἡ ἠθικὴ πρέπει νὰ εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ δι' ὅλους.

Πρὸ τῆς συνειδήσεως ἡ ὑπερηφάνεια κλίνει τὸν ἀρχένα, ἡ ὀργὴ ὑποχωρεῖ, ἡ ἀμάθεια συνταυτίζεται μετὰ τῆς παιδείας· αἰσθανόμεθα ὅλοι τὰς κοινὰς ἡμῶν ἀδυναμίας καὶ ὁ αὐτὸς νόμος διευθύνει τὰς ἐπιθυμίας μας. Οἱ βάρβαροι καὶ οἱ ἄγριοι, οἵτινες διαφεύγουσι τὸν νόμον τοῦτον θὰ ἐπονελθῶσι καὶ αὐτοὶ εἰς αὐτὸν θάττον ἢ βράδιον.

Ἐὰν μὲ ἐρωτήσητε τώρα τί εἶναι τὸ καλὸν καὶ τί τὸ κακόν, θὰ σᾶς εἶπω ἡ ἀπάντησις εἶναι γεγραμμένη εἰς τὴν συνειδήσει ἡμῶν, εἰς τὸ βιβλίον καὶ εἰς τὰ ἠθικὰ βιβλία, ὡς ἐπὶ παραδειγματι εἰς τὸ ἀνά χειράς βιβλιάριον.

Δώσατέ μοι τὴν χεῖρά σας καὶ ἄς ἀναγνώσωμεν αὐτὸ μαζί. Θὰ προσπαθῶ νὰ εἰσδύσω μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ συνειδήσει διὰ νὰ εὕρω ἐν αὐτῇ τὸν κώδικα τὸν ὅποιον πρέπει νὰ ἀκολουθῇ πᾶς τίμιος ἄνθρωπος. Ὅταν τελειώσωμεν τὴν μελέτην ταύτην, θὰ εἶμεθα ἰκανοποιημένοι, διότι θὰ γνωρίζωμεν καλλίτερα τὸν ἑαυτόν μας· θὰ λεγιζώμεθα εὐτυχεῖς, διότι θὰ εὐρισκομεν ἑαυτοὺς καλλιτέρους παρὰ πρότερον. Μάθετε τοῦτο καλῶς· εἰς τὸν ἄνθρωπον πολλὰς ἢ τύχη φαίνεται δυσμενῆς, ἀλλ' οὐδέποτε οὗτος χάνει τὸ θάρρος του, ὅταν ἔχη τὴν συνειδήσειν καθαρὰν καὶ τὴν συναίσθησιν ὅτι εἶνε τίμιος.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΜΕΘΩ

Κάτι μου λέγει μυστικά πώς η Άγια Σοφία δέν θά'ναι πάντοτε τζαμί, θα γείνη εκκλησία, τόν μινಾರೆ της τόν ΰψηλό θα δούμε σωριασμένο κ' εκεί στην ίδια θέση του καμπαναριού κτισμένο, καμπαναριό θεώροτο με τόν σταυρόν στολίδι και εύτυχής αδελφία μου όποιος 'πό μας τόν ίδη. Δέν θάγροικάται πιά φωνή χότζα στους μιναρέδες αλλά καμπάνες θα κτυπούν γιορτίς Κυριακάδες. Σ' αυτήν δέν θα ΰψώνεται η κόκκινη σημαία, αλλά η Γαλανόλευκη περίφανη κι' ώραιά· μέσ' τήν άγια Σοφία μας σαρίκι ούτε φέσι δέν θάχει, γιατί θα στηθή τίμιος σταυρός στην μέση· τό γιάρραπ και λάιλλαλλάχ σ' αυτήν δέν θα δονίζει γιατί η άγια του Χριστού εικών θα τήν στολίξη. Σ' αυτήν θα καιη λίβανος θ' ανάπτωσι λαμπάδες και τό Χριστός Άνέστη μας θα ψάλωσι παπάδες. Τό βλέπω με τά μάτια μου γραμμένο στα σύρνια πώς τ' άγιον Ευαγγέλιο θα διώξη τά Κοράνια και μια άγγελική φωνή για πάντα μου φωνάζει πώς όθρθον θάχωμε βαθύ κιόχι σαπάχ-ναμάζι. Σάν γίνη τούτο 'κει στην γη του Κωνσταντίνου, ίσως ν' άξιωθῆ κ' η Κύπρος μας η σκλαβωμένη νήσος να 'δῆ τίς δυό της εκκλησίες που 'χ' εις ξένα χέρια με ΰψηλά καμπαναριά και άγια ξιφτέρια. Γιατί η Κύπρος έχει δυό ώραιάς εκκλησίας που λέγονται μαζί κ' αι δυό ναοί άγίας Σοφίας· πολλές έχει η Κύπρος μας 'κλίσίες ζηλευμένες που σάν και με είνε κι' αυτές αδικώς δουλωμένες, με τόν Χριστόν θα ένωθούν όλες μαζί μια όρα οάν ένωθῆ η Κύπρος μας με τήν γλυκιά Μπτέρα

Ζ. Γ. Σωτηρίου.

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΜΕΘΩ

(Συνέχεια).

Η Κλαίρη άλίγητος κρατεί τήν άναπνοή της, άλλ' επανειλημμένα κτυπήματα διά των γρονθων καταφέρονται κατ' αυτής. Δέν έφώναζε, δέν έκινήθη και τούτο έσύγγισε τόν μέθυσον. —Τί συμβαίνει λοιπόν, έφώναξεν. Δέν σαλεύει δόλοιο. Ίσως απέθανε. —Ακόμη καλλίτερα θα κοιμηθῶ ήσυχος. Και έπήγε να κλεισθῆ εις τό δωμάτιόν του. —Όχι, έψθύρισε η Κλαίρη, ότε άπεμακρόνηθη, όχι, δέν άπέθανα· άλλ' έχάθην έντελωσ δια σέ.

II

Είχε παρέλθει μήν άφ' ότου η Κλαίρη έχρατέλιπε τό πατρικόν άσυλον. Άνεχώρησε φέρουσα ώς μόνην περιουσίαν έν νόμισμα 20 φράγκων, έν δέμα με τά ασπρόρουχα και φορέματά της και έν κιβώτιον άνηκον εις τήν μητέρα της, τό όποιον όμως έμελλε να μείνη άθικτον εις τάς χειράς της μέχρι του είκοστού πέμπτου έτους τής ηλικίας της. Η νεανίς έσπευσε εις αναζήτησιν μετριού δωματίου. Εύρε τοιοῦτον επί τής όδοϋ Rochechouart έντός οικίας καλοῦ έξωτερικου. Ένοικίασε τούτο άντι ένός φράγκου τήν ήμέραν, και τούτο εις τό ὕπερωον. Τό δωμάτιον άνηκεν εις τήν θυρωρόν, άλλ' αῦτη ήδύνατο να τό διαθέτη άφ' ότου ὕπάνδρευσε τήν θυγατέρα της. Η Κλαίρη έξη εκεί μόνη, έν αολιότητι, μετρώσα καθ' έκάστην τά χρήματα, τά όποια έμενον και τά όποια μεθ' όλας τάς οίκονομίας της έξωδεύοντο τόσοσ γρήγορα. Αί καθημεριναι ήσαν όλιγώτερον φοβεραι. Διεσκέδαζε δια τής εργασίας της, έπειτα έντός του γραφείου ὕπῆρχε θερμότης, άλλ' η

Κυριακή. Πόσον θλιβερά ήτο η ήμέρα αυτή. Μόνη, έντελωσ, κατεήνετο να διορθώνη τά ένδύματά της, φωτιζομένη ὕφ' ένός μικρού φαγγίτου προσηρμοσμένου επί τής στέγης, χωρίς θέρμανσιν, και λατά μήνα Δελέμβριον. Ητο η τετάρτη Κυριακή τήν όποιαν διήρχετο ούτως. Τετάρτη ώρα μ. μ. Δέν έβλεπε πλέον να γράψη, και έμενεν εκεί τρέμουσα εκ του ψύχους, με τήν κεφαλήν έντός των χειρών κάμουσα τάς θλιβερωτέρας σκέψεις. —Τί θα κάμω καθ' όλη τήν έσπέραν. Τό πετρέλαιον είνε ακριβόν και καιάται γρήγορα, έπαιτα κάμνει τόσοσ κρύο εδώ. Θα ήτο καλλίτερα να έξέλθω. Βαδίζουσα ταχέως, θα αισθάνωμαι όλιγώτερον ψύχος. Έν τῷ σκότει η Κλαίρη έφόρεσε τόν πύλον της, έρριψε τό έπανοφόριον της και έξήλθεν. Ένω διήρχετο τόν διάδρομον, γυνή κατογινομένη να γεμιση έν δοχείον, έστράφη προς αυτήν μετά περιεργείας, και ένθαρρυνομένη άπό τό μετρούφρον ήθος τής νεάνιδος, τῆ σπηθύουσε τόν λογόν. Α! σεις εισθε η γείτων μου; δέν κάμνετε δόλοιο θέρυον και σχεδόν δέν σῶς βλέπει κανείς. Έσκεπτόμενη μάάλιστα να έρωτήσω τοίος κατοικεί τό παραπλεύρωσ του ιδιου μου δωμάτιον, άνηρ η γυνή, Νέα και με τό μειδίμα επί των χειλέων, η γυνή ούτη, έφάνη συμπαθής προς τήν Κλαίρη. Διατι να μη συνομιλήση μετ' αὔτης όλιγον. Τῆ απήνησε λοιπόν με γλυκύτητα. —Μένω πολυ όλιγον εις τό δωμάτιόν μου. —Έργάζεσθε; —Μάλιστα, έπιστρέφω μόνον τό έσπέρας δια να γευματίσω και να κοιμηθῶ. —Α! Γευματίζετε εδώ; Πώς κατασνευάζετε τό φαγγήτόν σας; —Επί μας λάμπας δι' οίκοπνεύματος, συχνά όμως τρώγω άλλάντας. —Κάμνει πολυ ψύχος αὔτην τήν εποχήν. Άνάπτετε τουλάχιστον φωτιά; —Ω! τούτο κοστίζει ακριβά. —Πώς! μένετε χωρίς φωτιά; άλλά πτωχή μου κόρη θα σῶς εύρουں καμμίαν πρωίαν παγωμένην άπό τό ψύχος. —Τί να κάμω; δέν είνε πλούσια και δέν επιθυμῶ να κάμω χρεη. Όταν πρέπη να πληρώση κανείς τό ένοίκιόν του, να τρέφεται και δέν κερδίζη πλέον των 3 φράγκων τήν ήμέραν, πρέπει να ὕποφέρη πολλὰς στερήσεις. Βλέμμα οίκτου έρριψαν επί τής νεάνιδος η μετ' αὔτης διαλεγομένη. —Πόσα πληρώνετε εις τήν θυρωρόν δια τό δωμάτιόν σας, —30 φράγκα κατὰ μήνα. —Δέν είνε ακριβά, άλλ' είνε πολλά δι' ὕμας. Έντός του ιδιου μου έχω καλήν φωτιά δια να διατηρηται η θερμοκρασία, διότι και έχω όλιγώτερον άπό σας εύρίσκομαι εις τό δωμάτιόν μου, δέν κοιμοῦμαι εδώ. Έκλεισε τόν ένα οφθαλμόν. Έχω σχέσεις με τόν Ίωσηφ τόν κρεσώληνη και έπειδη αὔτος έχει έν δωμάτιον, ηγγαίνω εκεί και διέρχομαι τήν νύκτα. Έαν μένω εδώ εις τό εκτον πάτωμα, η εκεί κάτω, τι ενδιαφέρει τήν κυρίαν, άσοῦ εις τάς έξ τής πρωίας εύρίσκομαι εις τό μαγειρείον. —Και αν η κυρία σῶς έχρειάζετο και σῶς εξήτει. —Δέν ὕπαρχει φόδος, έχει τήν θαλαμηπόλον της τήν Έλπίδα η όποια κοιμάται εις τήν οίκιαν. Θέλετε να ὕπάγωμεν εις τό δωμάτιόν μου να συνομιλήσωμεν; εκεί θα είνε περισσότερο ζέστη. Η Κλαίρη τόσοσ πολυ εκρούωσεν, ώστε η ιδέα να εύρεθῆ πλεον καλής πυράς τήν εύχαριστήσεν. Ηκαούθησε λοιπόν τήν μαγειρίσσαν έντός δωματιου όμοιου με τό ιδικόν της όπου ὕπῆρχεν αρκετη φωτιά. —Φοδούμαι μήπως σῶς προξενῶ ένόχλησιν. Έχετε ίσως να κατασκευάσητε τό φαγγήτόν σας. —Μή ανησυχείτε, οι κύριοι θα γευματίσουν εις τήν πόλιν. Όσοσ δια τό ιδικόν μου γεῦμα, έντός όλιγου θα είνε έτοιμον. Δέν εινε καλλίτερα εδώ παρὰ εις τό δωμάτιόν σας; Δέν είνε βεθαίως τό ιδικόν μου καλλίτερον, άλλ' είνε θερμώτερον, και η θερμότης μεταβάλλει πολυ τό μέρος όπως και τάς ιδέας. —Τούτο είνε αληθές. Έδώ αισθάνομαι πολυ καλλίτερα. —Μετ' όλιγον θα είνε ακόμη καλλίτερα. Θα πίνωμεν εις έγεγαν μας δια να συνέλθωμεν. Έχω εκεί έν ποτόν αρκετά ευγευστον. Η Κλαίρη τήν άφηκε να έτοιμάση.

- “Ωστε είσθε έντελῶς μόνη ;
- Ναί.
- Πτωχή μικροῦλα ! μένετε μόνη, χωρίς χρήματα, χωρίς κα-
νένα ὁ ὅποιος νὰ σᾶς ἀγαπᾷ;
- Τί νὰ κάμω ; δέν ἔχω πλέον γονεῖς!

(Ἀκολουθεῖ.)

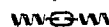
ΕΠΙ Τῶ ΘΑΝΑΤῶ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ

Ἐπαυσεν, οἶμοι, ἡ ζωὴ στὰ στήθη σου νὰ πάλῃ!..
Καὶ συμφορὰ μὲ ἐπληξεν ἀνιάτος, μεγάλη!
Ἐκλείσθη γιὰ μὲ πειδὴ ἡ ματιὰ, ἡ μητρικὴ, τὸ στόμα
Καὶ σκέπασε μνήμα ψυχρὸν τὸ προσφιλές σου σῶμα.
ὦ, ποιὸς τὸν πόνον μου ποτὲ θὰ δυνηθῆ νὰ σβύσῃ ;
Ποιὸς τὴν πληγὴ μου τὴν βαθεῖα νὰ γιάνῃ θὰ μπορήσῃ;
Ὅλον τὸν κόσμον ἤθελα μπτέρα νὰ γυρίσω
Νὰ βρῶ βοτάνι, τὴ φωτιὰ, ποῦ σ' ἔκαιε νὰ σβύσω,
Μ' ἄχ!.. πῶς ὁ Χάρος ὁ σκληρὸς ἐχύθη ἀνάμεσά μας
Καὶ σ' ἄρπαξε, μανοῦλά μου, καὶ πέταξε μακριά μας.
Δέν σ' ἄφηκε στῶ ὑστερνὰ νὰ μᾶς ἴποχαιρετίσῃς
Καὶ μιὰ εὐχὴ σ' ἐμὲ στερνὴ γιὰ συντροφιά ν' ἀφήσῃς!..
Ποῦ πᾶς κι' ἀφίνεις μάνα μου, τὴν ἄτυχὴ σου κόρη ;
Φεῦ ! τᾶψυχα ἀντιλαοῦν τὸν πόνον μου τὰ ὄρη.
Πάγεις νὰ βρῆς τὴν ἄλλη σου, ποῦ τόσο ἐθρηνοῦσες
Κι' ἐθύλαγες τὸ πένθος τῆς στὸν κόσμον ὄσο ζοῦσες.
Μ' ἄρά γε, ἄρά γε ἐκεῖ κ' ἐμένα θὰ θυμᾶσαι ;
Μπροστὰ στὰ κάλλη τοῦρανοῦ κἂν θὰ μὲ συλλογᾶσαι ;
Δίχως μπτέρα κι' ἀδελφὴν στὸν κόσμον πῶς νὰ ζῆσω ;
Ποῦ νὰ στραφῶ γιὰ νὰ ἰδῶ καὶ σὲ νὰ μὴ ζητήσω ;
Ἄ, πῶς μονάχην κ' ἔρημην τὴν κόρη σου ἀφίνεις ;
Μὲ τὴ ζωὴ σου, ἔδυσαν καὶ ἡ ἐλπίδες 'κείνης' ! ....
ὦ εἶθε πρὶν τὰ λούλουδα τῆς νεότης μου περάσου
Ἐν ἄλλο μνήμα νάνοιχθῆ γιὰ μὲ ἐκεῖ σιμά σου,
Γιατ' εἶνε νύχτα σκοτεινὴ ζωὴ χωρίς μπτέρα !
Φουρτουνιασμένη θάλασσα, χωρίς ἥλιον ἡμέρα !

Σ' ἐξέχασα κ' ἐπίγρانا πολλακίς, ὦ Χριστέ μου,
Κι' ἀξίως μ' ἐτιμῶρησες ! Δόξα Σοι Πλαστοργέ μου
Κι' ἄν, ὡς θνητὴ, Σοῦ ἔσφαλε κι' αὐτὴ, συγχώρησέ την,
Κ' εἰς τόπους ἀναπαύσεως, Θεε, κατὰτάξέ την !
Ἐν Ἄρσει Δεκέμβριος 1906.
Ἄρσινὴ Γ. Οἰκονομίδου.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

Ἡ μόδα τοῦ ὀλοσηρικοῦ φαίνεται θριαμβεύουσα κατὰ τὸν ἐ-
νεστῶτα χειμῶνα. Ἰδίᾳ κατὰ τοὺς πρῶτους περιπάτους τῆς ἐ-
ποχῆς ταύτης δύναται τις ν' ἀποθαυμάσῃ ὠραιότητάς καὶ κομ-
ψοτάτας περιβολᾶς ἐξ ὀλοσηρικοῦ. Μεταξὺ ὄλων αὐτῶν τῶν ἐ-
σθῆτων τὰ πλεῖστα τῶν βλεμμάτων εἰλκυσεν ἐσχάτως θελκτι-
κωτάτη ἐσθῆς ἐξ ὀλοσηρικοῦ τοῦ Πεκίνου, χρώματος βαθείας
κυανοῦ. Ἡ ζοῦπα (τὸ μπόι) ἀνήρητο ἐλαφρῶς ὑπεράνω τῆς τάλ-
λιας, ἐν εἶδει πρεσένς καὶ ἀπεκόπτετο ἐπὶ ἐνὸς ἐκ μουσελίνης
μεταξίνης κορσᾶς χρώματος κυανοῦ ὀλίγον ἀπροσδιόριστου ὡς ἐν
παστέλ (φυτόν, τοῦ ὁποίου τὸ φύλλον ἔχει ἀπόχρωσιν κυανῆν)
καὶ ἐπιεκαλυμμένον ἐκ μαύρης μεταξίνης μουσελίνης μετὰ τοῦ
ἐπιθωρακίου ἐκ θαντέλλας λευκῆς διακοπτομένης εἰς τετράγωνα.
Ἐθαυμάσθη ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἐχόντων ἐξαίρετικῶς λεπτήν
τὴν αἰσθητικὴν, ἐτέρα τις περιβολὴ ταγέρ ἐκ μαύρου ὀλοσηρι-
κοῦ. Ἡ ζοῦπα ἦτο βραχεῖα μετὰ πτυχῶν, ἡ δὲ ζακέττα κ. κ. κ.
ψοτάτη, τῆς ὁποίας τὸ κράσπεδον βραχὺ ἔμπροσθεν εὐρύνε-
ται ὀπισθεν διὰ μιᾶς κινήσεως εὐστρόφου καὶ φευγαλέας.
Τὰ ἐξ ὀλοσηρικοῦ ἢ ἐξ ἄλλου ὑφάσματος ταγέρ εἶναι κατὰ

τὴν παρούσαν ἐποχὴν προσφιλέστατα εἰς τοὺς παρισινούς κύ-
κλους τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας. Τὰς ἐσθῆτας ταύτας συνοδεύει
πίλος feutre ἐλαφροῦ χρώματος καστανοῦ κεκοσμημένου ἐκ θυ-
σάνων μύρων τῆς αὐτῆς ἀποχρώσεως λίαν ὁμῶς βαθείας. Τὸ
κομψῶς δὲ ἐκκεντρικὸν ἦν ὅτι αἱ βραχεῖαι ζοῦπαι ἀπεκάλυπτον
μικρὰ ὠραῖα ποδαράκια. Αἱ ὠραῖαι Παρισιναὶ ἔφερον ὑποδήματα
ἀμερικανικῆς κατασκευῆς, δηλονότι μὲ ἄκρας στρογγυλὰς δέρ-
ματος βερνικίου, τὸ μέρος δὲ τὸ ὁποῖον καλύπτει τὴν κνήμην
ἐξ ὑφάσματος χρώματος καστανοῦ. Τὸ σχῆμα τοῦτο τῶν ὑπο-
δημάτων λίαν εὐνοεῖται σήμερον ὑπὸ τῶν εὐμόρφων παρισινῶν
κυριῶν.

Τὰ χειρόκτια τῆς Σουηδίας, ἐν τῷ φυσικῷ αὐτῶν χρώματι
ἢ λευκᾷ, ἐφέτος κατ' ἐξοχὴν τοῦ συρμού, εἶνε ἐπὶ μᾶλλον
μακρὰ μὲ φλέβας ἐπὶ τοῦ καρποῦ, ἀπολήγουσι δὲ εἰς στεφάνας
ἐξ ψελλίων χρυσῶν κερματωμένων καὶ πεποικιλμένων ἐκ πολυτί-
μων λίθων. Τὰ μεγάλα δὲ ἐκ συρῶν ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα συ-
νήθως φέρουσιν εἰς τὰ ἐστιατόρια καὶ θέατρα παρουσιάζουσιν ἐ-
φέτος πρωτοφανῆ πολυτέλειαν. Τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν φιλοτε-
χνοῦνται ἐξ ὀλοσηρικοῦ ἐλαφροῦ χρώματος τουρλοῦζ, ποικίλον-
ται δ' ἐκ σφαιριτῶν τῆς αὐτῆς χροῖός καὶ ἐκ ροδεϊδῶν ἐπι-
κοσμημάτων ἐκ μαύρου ταφεῖ.

Αἱ θαυμάσιαι αὗται περιβολαὶ εἶνε ἐλκυστικώταται ἐν τῷ συ-
νόλῳ αὐτῶν καὶ, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω πολυτελέσταται. Ἐν
τούτοις ἀπὸ τινος κυρίαί τινες, τόσο ὠραῖαι ὅσον καὶ ἀριστο-
κρατίδες, δεικνύουσι τάσεις τινὰς κάπως ἀπροσδοκῆτους, τάσεις
εἰς τὸ ν' ἀνατρέψωσι τὴν ἐπικρατοῦσαν μόδαν τῆς πολυτελείας,
τὴν μόδαν τοῦ ἀμυθῆτου πλούτου. Κυρίαί δυνάμενα νὰ δαπα-
νήσωσι χιλιάδας φράγκων διὰ τὰς ἐσθῆτας αὐτῶν περιορίζονται
εἰς τὸ νὰ παραγγέλλωσι τοιχύτας ἐξόχου μὲν κομψότητος, ἀλλ'
οὐχὶ καὶ πολυτελείας. Ἄτυχῶς ὁμῶς αἱ τάσεις αὗται εἶνε μο-
νομερεῖς καὶ ἡ πολυτέλεια ἐξακολουθεῖ πανταχοῦ θριαμβεύουσα.
Ἄφ' οὗ ὑπάρχουσιν οἱ δαπανῶντες!

Ἡ Παριδινή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΗΧΩ

Λεμεσὸς (Κύπρου) 15 Δεκεμβρίου 1906.

ΕΠΙΤΥΧΕΣΤΑΤΗ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ
τῆς «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας» διοργανωθεῖσα φιλαν-
θρωπικὴ ἀγορὰ ἐν τῇ Λέσχῃ «Ἀθηναίω» ὑπὲρ τῶν πτω-
χῶν τῆς πόλεως μας, ἐπαινοὶ δὲ ὀρεῖλονται ἀ. ηθῶς
πρὸς πάσας τὰς εὐγενεῖς ἐκείνας κυρίας καὶ δεσποινί-
δας, αἵτινες ὑφ' οἰονδήποτε τρόπον παρέσχον τὴν συν-
δρομὴν τῶν εἰς τὸν φιλανθρωπικὸν σκοπὸν τοῦ καλλί-
στου τούτου Σωματείου τῆς πόλεως μας. Ἀλλὰ θὰ
ἦτο οὐσιώδης παράλειψις, ἐὰν παραλείπομεν νὰ κόμω-
μεν εὐφημον μνημῖον περὶ τῆς ἀξιοτίμου Κυ-
ρίας Μαλτάς ἧτις ὄλων ἰδιάζον ἐνδιαφέρον ἔδειξεν
ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἀγορᾶς ταύτης, συντελέσασα
καταλλήλως εἰς τοῦτο, ὡς κοί περὶ τῶν λοιπῶν εὐγε-
νῶν δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων, μελῶν τοῦ Συλλόγου,
αἵτινες εἰργάσθησαν κοί ἐπεστάτησαν λίαν προθύμως ὑ-
πὲρ τῆς ὅσον οἷόν τε ἐπιτυχεστέρας διεξαγωγῆς τῆς ὠ-
ραίας ταύτης ἐορτῆς.

Ὡς πληρορορούμεθα εἰσεπράχθησαν ἀρκετὰ χρήματα
διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐνδυσθῶσι κοί πάλιν ἐφέτος κατὰ
τὴν κοσμοχαρμόσυνον ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἱκανὸς
ἀριθμὸς ὄρφανῶν, τὰ ὁποῖα θὰ εὐλογῶσιν ἑσαεὶ τὰς
εὐγενεῖς προστάτιδάς των.

Η ΕΣΠΕΡΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Καθὰ εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ἡ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν παρ' ἡμῖν ἀρίστων γυναικείων Σωματείων τῆς «Ὀμάδος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» διοργανουμένη ἐσπερίς ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς Βουλγαρικῆς Θηριωδίας δίδεται τὸ προσεχές Σάββατον 16 μεσοῦντος. Παρὰ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς φιλανθρωπίας, τὰ ὁποῖα τόσον θεαρέστως θάλλουν εἰς τὰς καρδίας τῶν εὐγενῶν ἡμῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων δὲν ἀμφεβάλλομεν ὅτι ἐπιμελῶς καλλιεργοῦνται καὶ τὰ ἔθνικα, ἀπελδεχόμεθα δὲ παρὰ πάντων τὴν συνδρομὴν πρόθυμον ὑπὲρ ἐπιτυχίας τῆς ἔθνικῆς καὶ φιλανθρωπικῆς σύναμξ ταύτης ἐσπερίδος, ἧς τὴν διοργάνωσιν τόσον φιλοτίμως ἀνέλωθεν ὁ κάλλιστος Σύλλογος τῆς «Ὀμάδος».

***

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΟΛΓΑΣ.

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐν Λευκωσίᾳ φιλανθρωπικὴν ἀγοράν, περὶ ἧς ἀναφέρομεν κατωτέρω, ἐπρόκειτο νὰ ἐκτεθῶσι καὶ δῶρα τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν Ὀλγας, ἅτινα ὄμως καθυστέρησαν ἀφικνούμενα μετὰ τινος ἡμέρας. Ἡμεῖς ρίπτομεν τὴν ἰδέαν, ὅπως τὰ δῶρα ταῦτα ἀποτελέσωσι τὸν πυρῆνα λαχείου τινός, ὅπερ νὰ συγκλοφορήσῃ εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τοῦ ὁποίου τὸ προϊόν νὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῶν Βουλγαρικῶν θυμάτων. Αἱ ἀρμόδιοι ἄς ἐνεργήσωσιν, ὡς δεῖ.

***

ΘΕΑΤΡΙΚΑ.

Ἄλλεπάλληλοι αἱ ἐπιτυχίαι τοῦ παρεπιδημοῦντος ἐν τῇ πόλει μας Δραματικοῦ θιάσου, τοῦ ἀπὸ μὲν καὶ πλέον τέρποντος τὸ φιλόμουσον τῆς πόλεως μας κοινὸν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ «Ἀκταίου» δι' ἔργων ἐκλεκτῶν καὶ ὀλως νέων. Τῇ ἀληθείᾳ εἶνε ἄξιοι πάσης ὑποστηρίξεως οἱ φιλότιμοι οὔτοι ἠθοποιοὶ, οἵτινες κατῆλθον ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὴν ἡμετέραν Νῆσον μετ' ὅλον τὸν ζῆλον, ὅπως ἀνταποκριθῶσιν ἐπαξίως εἰς τὰ καλλιτεχνικά αἰσθήματα τοῦ κοινού, τὰ ὁποῖα τόσον καλῶς ἐφάνησαν ὅτι γνωρίζουσι νὰ ἐκτιμῶσι.

***

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ.

— **Ἐγένετο** καὶ ἐν Λευκωσίᾳ φιλανθρωπικὴ ἀγορὰ τῇ προστασίᾳ τῆς Λαίδης Κίγκ Χάρμαν, εὐχὴ λαχειοφόρος ὄμως, ὅπως ἐνταῦθα, συνελέχθη δὲ τὸ ποσὸν **ἑκατὸν ἑβδομήκοντα λερῶν**, πλὴν τῶν εἰσπράξεων τοῦ κυλικείου, ὅπου ἀντὶ ἡμίσεως σελλινίου ἠδύνατό τις νὰ πῆ, τέτοιον προσφερόμενον ὑπὸ εὐγενῶν δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων, ἀντὶ δὲ τριῶν ἐν δεῖπνον.

— **Κατασκευαζομένων** μνημόσυνον ἐψάλη ἐν τῷ ἵναῳ τῆς Φαρμακείας ἐν Λευκωσίᾳ, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Π. Γυμνασίου, ὑπὲρ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πεσόντων ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος. Ἡ συρροὴ ὑπῆρξεν ἀπειρος, κατάλληλοι δὲ λόγοι ἐξεφωνήθησαν.

— **Ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου**, ὁ νέος οὗτος ἔθνομάρτυς ὅστις ἐκρατεῖτο ἀπὸ τῶν σφαγῶν τῆς Ἀγχιάλου εἰς τὰς βουλγαρικὰς φυλακὰς ἀπελύθη ἐσχάτως, εὐρισκόμενος νῦν ἐν Κ)πόλει.

— **Προσεχῶς** κατέρχονται εἰς Κρήτην Ἑλληνες ἀξιωματικοὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς ξένης χωροφυλακῆς.

***

ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΟΠΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΕΗΛΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΙΚΩΝ ΒΑΛΑΝΤΙΩΝ ΜΑΣ.

Ἐπεστάλη εἰς ἡμᾶς τὸ ἐπόμενον :

Κατὰ τῶν ξυλοφόρων, οἵτινες διὰ μίαν ἀγκάλην ξύλα ζητοῦν 18—20 γρόσια, ὀχυρώθητε ὀπισθεν γκαζομηχανῆς διὰ τὴν μαγειρικὴν. Διὰ τὴν πλύσιν προμηθεύεσθε κάρβουνα τῆς Ἀνατολῆς. Θὰ ἔχετε 50 τοῖς ο)ο ὠφέλειαν.

Κατὰ τῶν κρεοπωλῶν ὀχυρώθητε ὀπισθεν τῆς χορτοφαγίας καὶ τῶν πουλερικῶν, διότι 16 καὶ 18 γρόσια ποῦ ζητοῦν διὰ μίαν ὀκᾶν κρέατος σβύνει ὅλον τὸ ἡμερομίσθιον σας.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀναγκασθῶσιν αὐτοὶ οἱ δύο ἐχθροὶ, οἱ κρεοπῶλαι καὶ ξυλοφόροι, νὰ γίνωσιν ἡπιώτεροι καὶ ἐν τέλει ν' ἀφοπλισθῶσι.

Κατὰ τῶν ὑπερόγκων ἀπαιτήσεων τῶν μισθῶν τῶν ὑπηρετριῶν ρομφαία δίστομος εἶνε ἡ ποδιὰ τῆς οἰκοδεσποίνης καὶ τῶν θυγατέρων τῆς, μία σκουφίτσα λευκὴ, ὅταν σαρώνουν μόναι τὸν οἶκόν των, μία βούρτζα με χέρι ἐντὸς σαπουνάδας διὰ τὰ πιάτα, καὶ μία ἄλλη χονδρὴ διὰ πλύσιν τῶν σιδερῶν ἀγγείων.

Ἡ οἰκονόμος σας.

***

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ.

Δυν Μ. Γ. Π. Ἀμυόχωστον. Ἐλάβομεν τὴν συνδρομὴν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Ἄδα Ο. Π. Κεῖμα. Ἐλάβομεν τὴν συνδρομὴν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν, ὡσαύτως καὶ διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ «Παρθενῶνος» εὐχὰς σας. Βεβαίως τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ἐνὸς γυναικείου περιοδικοῦ ἐν τῇ νήσῳ ἐλπίζομεν, ὅτι πᾶσαι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἐκτιμῆσωσιν.

Γ Ν Ω Μ Α Ι

Ἄξι' δὲν γεννῶνται σήμερον οἱ σοφοί, ὡς τὰ μανιτάρια, ἀλλὰ γίνονται τοιοῦτοι μετ' ὅσον χρειάζομενον καιρὸν καὶ κόπον.

Ἄδαμάντιος Κοραῆς.

Τὸ ἀληθὲς λογικὸν ἢ ἀληθὲς φρόνησις συνίσταται εἰς τὸ νὰ γνωρίζῃ τις νὰ εἶνε μετριοπαθής.

Βοσσεύτος.

Ἡ πονηρία εἶνε σκέψις ἀτομικὴ ἢ σοφία εἶνε ἡ σκέψις ὀλοκληροῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Κάρμεν Σύλβσ.

Ἡ ὀκνηρία ὁμοιάζει τὴν σκωρίαν, διότι φθείρει πολὺ πλεόντερον ἢ ἡ ἐργασία ἢ συχνὴ χρῆσις τῆς κλειδὸς διατηρεῖ αὐτὴν πάντοτε στιλπνὴν.

Φραγκλίνος.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

ΠΟΙΑ ΗΤΟ Η ΕΥΑ.

Καμία δὲν θὰ τὸ πιστέωσῃ! Ἡ Εὐα ἡ ξανθὴ, ἡ Εὐα ἡ ὠραία καὶ ροδόχροε, ὅπως τὴν ἔπλασαν αἱ φαντασίαι τῶν ζωγράφων δὲν ἦτα τοιαύτη, δηλαδὴ λευκὴ, ἀλλ' ἀραπίνα! Τὴν ἀποκάλυψιν αὐτὴν μᾶς τὴν κόμνει ἕνας βαθὺς μελετητὴς τῆς Ἀγ. Γραφῆς ὁ φρασεολόγος Ριχάρδος Γρέυ. Καὶ τὸ ἀποδεικνύει σθηρίζομενος οὐ μόνον ἐπὶ τῆς φαντασίας τῶν Προφητῶν καὶ τῆς ἀνικλήφωτος τῶν ζωγράφων τοῦ μεσαιῶνος καὶ τῆς Ἀναγεννήσεως, οἷτινες μὴ χαρίζομενοι εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἀδάμ παρέστησαν πάντοτε αὐτὸν ὡς σγορομάλλην μελαγχροινὸν νεανίαν. ἀλλ' εἰς τὴν γεωλογικὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. Ἴδου δὲ τί περίπου γράφει ὁ Ριχάρδος Γρέυ:

“Ἐὰν ἐγκόψωμεν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τῶν πέντε φυλῶν, θέλομεν παρατηρήσει ὅτι αἱ φυλαὶ αὗται, ἡ Λευκὴ, ἡ Μαύρη, ἡ Κιτρινὴ, ἡ Μαλακὴ καὶ ἡ Ἐρυθρὰ ἐγεννήθησαν τοιαῦται ἐξ αἰτίας τῶν εἰς τοῦτο συμβαλλόντων γεωλογικῶν αἰτιῶν. Ἀλλ' ἐὰν ἐξετάσωμεν τὸν ἐκφολισμὸν τῶν πέντε αὐτῶν φυλῶν θὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι δύο εἶναι αἱ γηραιότεραι φυλαὶ. Ἡ Κιτρινὴ καὶ ἡ Μαύρη Ἐκ τῶν δύο αὐτῶν φυλῶν—αἷτινες ἀπὸ τὰς λοιπὰς τρεῖς χωρίζονται διὰ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν—δοσχερεστάτη ἀποβαίνει ἡ ἐκλογὴ τῆς ἀρχαιότητος. Ποία ἐγεννήθη πρώτη; Ἡ Κιτρινὴ ἢ ἡ Μαύρη; Μέχρις ὥρας εἶναι ἄγνωστον τὸ ζήτημα. Ἀρα εἴμεθα βεβαίαι ὅτι ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα, τὸ ζεῦγος ὕπερ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ συμβολίζει τοὺς πρώτους ἐπὶ τῆς γῆς λαλήσαντας ἀνθρώπους, δὲν ἦσαν λευκοί, ὡς κακῶς μέχρι τοῦδε ὅφ' ὄλων παριστάνεται.

„Ἀλλ' ἦσαν Κιτρινοὶ ἢ Μαύροι; Ἴδου τὸ ἐρώτημα εἰς ὃ μόνον ἡ Ἐθνογραφία δύναται νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ. Καὶ ἐρευνῶντες ἀνευρίσκομεν ὅτι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὸ γειτονιάζον Ἰράν, τὴν κοιτίδα αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ κιτρινὴ φυλὴ δὲν ἠδύνατο οὐ μόνον νὰ γεννηθῇ ἀλλ' οὐδὲ νὰ ζῆσθαι ὡς φυλὴ. Ἐνῶ τοῦναντίον βεβαιούμεθα ὅτι ἡ Μαύρη φυλὴ ἐκείθεν ὠρμήθη καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν περὶ τὸν Ἰσημερινὸν χωρῶν, ὡς κάκιστα ὑποστηρίζεται ὑπὸ τινῶν. Ἀρα οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι μαύροι ὀπῆραν.”

Ἀρα καὶ ἡ Εὐα, ἡ ξανθὴ Εὐα ἡ μελανόφθαλμος καὶ πονηροτάτη Εὐα, ἦτο μία Ἀραπίνα, μὲ σιμὴν τὴν ρίνα, μὲ προεταμέναι χεῖλη μὲ ἀγγίως λευκοῦς τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν. ὠραία προμάμμη!

***

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.

1. Δὲν πρέπει νὰ καθαρίζονται μετὰ μεγάλης προσοχῆς μόνον τὰ ἔπιπλα, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀῆρ, διότι πρέπει ν' ἀναπνεύσῃ καὶ ἡ οἰκία διὰ νὰ ἀναπνεύσουσιν αἱ κάτοικοι αὐτῆς.

2. Κατὰ πᾶσαν πρωΐαν ἐγειρόμενος ἀνοίγε καλὰ τὸ παράθυρόν σου πρὸς διασκέδασιν τοῦ μεμολογημένου ἀέρος.

3 Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ἀσφοξίαι, αἱ μὲν τραγικαὶ, ἀνακόπτουσαι εὐθὺς τὸν βίον, αἱ δὲ βραδεῖαι, ἄς περιφρονούμεν καὶ αἷτινες φονεύουσιν ἀσφαλῶς· ἔχουσι δ' αὗται ἕνα μόνον λόγον, κακὴν κατοικίαν στερουμένην ἀέρος.

4. Αἱ οἰκίαι κτιζονται ἵνα κατοικῶμεν ἐν αὐταῖς καὶ οὐχὶ διὰ νὰ τὰς καμαρώνωμεν ἐξωθεν· διὰ τοῦτο ἡ ἐσωτερικὴ ἄνεσις εἶναι προτιμότερα τῆς κομψότητος καὶ τῆς συμμετρίας, ἐκτός ἐὰν δυνάμεθα νὰ τὰ ἔχωμεν ἀμφότερα.

5. Σκεταίνῃ οἰκία, καχεκτικοὶ κάτοικοι.

6. Μηδὲν ἄγαν. Πρέπει νὰ τρώωμεν διὰ νὰ ζῶμεν καὶ οὐχὶ νὰ ζῶμεν διὰ νὰ τρώωμεν, ὀφείλομεν νὰ καταπραΰνωμεν τὴν ψῆσιν καὶ οὐχὶ τὴν λαίμαργίαν.

7. Ποτὲ μὴ τρώγε βίαια, ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ, πρὸ πάντων δὲ μᾶζα καλῶς τὴν τροφήν· εἶναι μωρὸς ὁ καταπίνων τὴν τρο-

φήν ἀμάσσητον. Οἱ ὀδόντες εἶναι εἰς τὸ στόμα καὶ οὐχὶ εἰς τὸν στόμαχον.

***

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τὸ ροδάκινον εἶναι ζαχαρώδες καὶ δροσιτικὸν καὶ εὐπεπτον, καθ' ὅσον προστίθεται συχνάκις οἶνος καὶ ζάχαρις εἰς κόνιν.

Τὸ βερούκοκον εἶναι ἀρωματικώτερον, βαρύτερον ὅμως τοῦ ροδακίνου. Εἰς τοὺς ἀδονάτους κράσεως συνιστῶνται νὰ τρώγονται κατὰ προτίμησιν βρασμένα μὲ ζάχαριν. Τὰ ἀμύγδαλα τῶν βερυκόκων περιέχουσι πρωτεϊκὸν ὀξύ, ἀρκετὸν ὥστε νὰ προξενήσῃ σοβαρὰ κακὰ· τὰ παιδιά πρέπει ν' ἀπέχωσιν αὐτῶν.

Τὰ δαμάσκηνα περιέχουσι πολλὴν ζάχαριν καὶ ὀλίγον ὀξύ, ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ὕδαρά, πρέπει νὰ ὤμεν λιτοὶ καὶ νὰ τρώωμεν αὐτὰ ζαχαρόεφθα. Τὰ ξηρὰ δαμάσκηνα εἶναι ὑγιεινὰ καὶ πῶς διορρηκτικά.

Τὰ κεράσια εἶναι δροσιτικὰ καὶ εὐπεπτα. τὰ στοφὰ ὅμως γίνονται εὐπεπτα ζαχαρόεφθα. Τὰ γλυκὰ καὶ τὰ τραγανὰ πρέπει νὰ τρώγονται μετρίως μάλιστα ὑπὸ τῶν παιδῶν.

***

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Μὴ ὀμίλει ἐν συναναστροφῇ περὶ ἀθηνῶν πρὸς ἱατρον, περὶ οἰκονομικῶν πρὸς τραπεζίτην, περὶ δικῶν πρὸς δικηγόρων, περὶ ἐμπορίου πρὸς ἔμπορον, περὶ πολιτικῶν πρὸς πολιτικὸν ἄνδρα, διότι πάντες οὗτοι ἐπιθυμοῦσι νὰ διασκεδάσωσιν ἀπὸ τῶν συνήθων ἀσχολιῶν αὐτῶν καὶ ἐξ ἄπαιτος δοσαρροτοῦνται ὅταν καὶ ἐν τῇ ἀναστροφῇ περὶ τῶν ἰδίων διαλέγονται πρὸς αὐτοὺς ἀντικειμένους.

Ὅταν πορεύονται καθ' ὄδον δύο, ἢ πρὸς τὰ δεξιὰ θέσις εἶναι ἡ τιμητικὴ, ὅταν δὲ ὡς τρεῖς, ἢ ἐν τῷ μέσῳ. Βαδίζοντες καθ' ὄδον πλησίον τινός, πρὸς δεξιὰ ὀφείλομεν σεβασμὸν, πρέπει νὰ τὸν ἀφίνωμεν νὰ προηγήται καὶ νὰ ρυθμίζωμεν τὸ βῆμα ἐπὶ τοῦ βήματός του.

***

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τῆς ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου, ἧτις ἐγένετο τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1827, ὁ μόνος γνωστὸς ἐπιζῶν Ἀγγλος ἀγωνιστὴς εἶναι ὁ Τζῶν Σταίνερ, ὅστις ζῆ ἀκόμη εἰς Βινστέδ τῆς Ἀγγλίας, πλησίον μιᾶς νήσου τοῦ Οὐάιτ.

*

Τὸ ὄρος Σαγκάι, εἰς Ἐκωσαδὸρ, εἶνε τὸ πλέον ἐνεργὸν ἠφαιστειὸν τοῦ κόσμου. Ἐνεργεῖ διαρκῶς ἀπὸ τοῦ 1728. Διακόσιαι ἐξήκοντα ἑπτὰ ἐκρήξεις ἐμστρήθησαν εἰς μίαν ὥραν.

*

Ἐὰν αἶφνης οἱ ὠκεανοὶ ἀπεξηραίνοντο, διὰ νὰ γεμίσοιεν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς τὰς ἐξηρανωθείσας κοίτας τῶν θά ἐχρειάζοντο 35,000 ἔτη.

*

Εἶνε ἐξηκριθῆναι ὅτι ἕως 40 ἑκατομμύρια ζῶν φονεύονται κάθε χρόνον διὰ τὰ γουαρινὰ των.

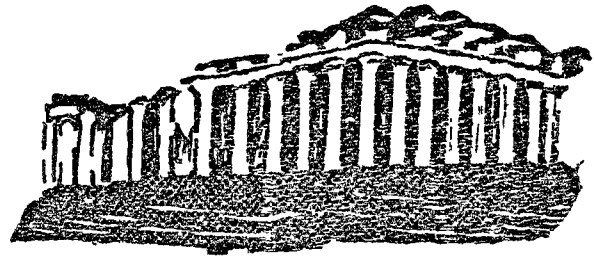
*

Πολὸν δονατὸν τσάι μεμιγμένον μὲ ζάχαριν φονεῖται τὰς μοίας.

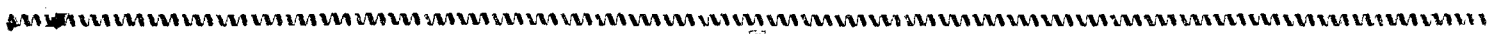
Ἔτος Α'. Τεύχος Βον
 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
 ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
 ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ
 Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
 «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίᾳ Συνδρομῇ
 Προπληρωτέα
 Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίνια 6
 » τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα γρ. 10

Πᾶσα ἀποστολὴ ἀπευθύνεται
 πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 1 Ἰανουαρίου 1907.

1907.

πρὸς τὰς εὐγενεῖς

Συνδρομητρίας καὶ Ἀναγνωστρίας του

ὁ «ΠΑΡΘΕΝΩΝ»

εὐχεται χρόνια πολλά

καὶ εὐτυχισμένα.

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΒΡΕΦΟΣ ΕΝ Τῇ ΦΑΤΝῃ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

ΛΟΓΙΩΝ

Οὕτω ποιητικῶς καὶ ἀνερίκτως καὶ ἀφράστως παρίσταται τὸ ἀχώρητον τοῦ Θεοῦ: Ὁ Θεὸς γεννᾶται ἐν τῇ φάτνῃ!

Δὲν εἶναι ἀνάγκη ἐδῶ χρυσοῦ καὶ ἐλεφαντόδοντος, τῆς σμίλης ἢ γλυφίδος καὶ Πεντελικοῦ ἢ Παρίου λίθου καὶ μαρμάρου καὶ ὕψους καὶ συμμετρίας καὶ ἀναγλύφων, ὅπως ἐκφρασθῇ τὸ μεγαλεῖον καὶ ἀχώρητον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ζεὺς τοῦ Φειδίου ἐν Ὀλυμπίᾳ, ὅστις δι' ὄλων τούτων κοσμοῦμενος παρίστα, ὡς ἐπιστεύετο, τὸ μεγαλεῖον καὶ ἀχώρητον τοῦ Θεοῦ, διότι ἂν καὶ καθήμενος εἶχεν, ὡς λέγεται, 18 μέτρων ὕψος, ἢ δὲ κορυφή του ἤγγιζεν εἰς τὸν θόλον τοῦ ναοῦ, πρὸ τῆς φάτνης, πρὸ τοῦ θείου Βρέφους, τοῦ περιλαμπομένου ὑπὸ

τοῦ φωτὸς τοῦ ἀστέρος, πρὸ τῆς αἰωνίου καὶ θείας ζωῆς, τῆς παλλούσης ἐντὸς τοῦ βρεφικοῦ στῆθους τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἀπαλῶν χειρῶν καὶ τοῦ ροδαλοῦ προσώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐκείνων, τῶν βαλλόντων ἐρευνητικῶς εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς καὶ ἀντανακλώντων δὴ τὴν αἴγλην τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ μειδίσμα τῆς εὐσπλαγχνίας, τῆς συγκαταβάσεως, τῆς πανάγνου καὶ σιληπνῆς ἀθωότητος, πρὸ πάντων τούτων, λέγω, καὶ ἄλλων ἀσυλήπτων τῇ διανοίᾳ μεγαλειότητων καὶ ἐμπνεύσεων ὁ Ζεὺς ἐξαφανίζεται, ἡ θαυμαστὴ τέχνη μηδενίζεται καὶ ὡς τις ἄμορφος ὄγκος λίθου ὠχρῶς καὶ ἄτμητος, ὡς ὁ χρυσοῦς μανδύας του καὶ τὰ χρυσοῦ πέδιλά του καταντᾷ εἰς ἀρκνῆ καὶ γελοῖαν μηδαμινότητα.

πρὸ τῆς φάτνης τῆς Βηθλεέμ, τῆς καταπεσοῦσης ταύτης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φωλεῆς τοῦ Θεοῦ, οἱ μεγαλοπρεπεῖς ναοὶ τοῦ Διὸς καὶ τῶν ὁμοτίμων αὐτῷ θεῶν ταπεινοῦνται καὶ δάλλονται εἰς σκότιον ἔδαφος.

Τῶν Ἡρωδῶν καὶ Καισάρων οἱ θρόνοι συγκλονοῦνται πρὸ τῆς Πανάγνου μικρῆς φάτνης ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ κηρύγματος τῶν σοφῶν Μάγων, ὅτι, «Παιδίον νέον γεννᾶται ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός» ἐν τῇ φάτνῃ, καὶ οἱ ἡγεμόνες καὶ πλοῦσιοι καὶ σοφοὶ καὶ πανίσχυροι Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς ἰλιγγιωσιν ἐξ ἀπιστίας καὶ τρόμου καὶ ἀποπτύουσι τὸν νόμον, τὰς προφητείας καὶ προσδοκίας περὶ τοῦ Μεσσίου των.

Ναὸς τοῦ Θείου Βρέφους, τοῦ μικροῦ αὐτοῦ βασιλέως, ἐκτείνεται ἐπ' Αὐτὸ ὁ ἀστερόεις οὐρανός, καὶ ὠμός του τὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ.

Τὴν θείαν ἐξ οὐρανοῦ καταγωγὴν του καὶ τὴν ἐνανθρώπισιν καὶ συγκατάβασίν του μεταλαμπαδεύει ἀνὰ τὴν ὑρήλιον ὁ ἀστὴρ, οὕτως τὸ φῶς διήκει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ μέχρι τοῦ σπηλαίου.

Ἱερεῖά του, Ἀμάθεια τῆς ζωῆς τῆς παρβενικῆς, τῆς ἀγίας καὶ ὑψηλῆς ἐν τῇ ἀπλότητί της ζωῆς, κύπτει ἀνωθέν Του μετὰ θαυμασμοῦ καὶ εὐλαβείας ἡ Θεία καὶ Πανάγνος Μητὴρ του καὶ ἱερεῖς του, ὁ προστάτης τῆς Μαρίας Ἰωσήφ καὶ οἱ μάγοι· μαντεῖον τῆς δοξῆς του καὶ τῆς ὑψίστης εὐδοκίας εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐν ἀνθρώποις εἶνε οἱ Ἄγγελοι καὶ λατρευταὶ του πρῶτοι οἱ ἄγνοι καὶ ἄκακοι ποιμένες· βασιλείον του ἀπέραντον ἢ χλοάζουσα καὶ ἀνθοκομοῦσα φύσις, ἣν φαιδρύνουσιν αἱ μουσικαὶ καὶ ὕμνοι τῶν περιπταμένων ὡς χερουδαίμπτων, προαγγελλόντων τὴν ἐμφάνισιν νέου ἔαρος ζωῆς διὰ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Τοῦ Χριστοῦ ἡ βασιλεία δὲν εἶνε ἐκ τοῦ κόσμου, ὡς εἶπεν ὁ ἴδιος ἐν τῇ διδασκαλίᾳ του. Ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη καὶ ἔδρασεν ὑπὲρ τῶν ἐγκαταλελειμμένων τοῦ κόσμου, οὗς ἀντέταξε κατὰ τῶν διεσθαρμένων σοφῶν καὶ βασιλέων, καὶ δι' ὧν ἐδημιούργησε νέον κόσμον· ἐκλεξας δὲ ὡς βρεφικὴν κοιτίδα του τὸ σκυθρὸν σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ ἀνύψου τοὺς μικροὺς καὶ ἀσέφους καὶ ἐγκαταλελειμμένους καὶ ἐξισώνει αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἀληθεῖς σοφούς· καὶ ἐντεῦθεν ἄρχεται τοῦ κόσμου τὸ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ, ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀναγέννησις τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς ἐν τῷ σπηλαίῳ κολυμβήθρας τῆς ὑποστάσεως τοῦ ἀνθρώπου κατ' ἀρετὴν καὶ μορφωτικὴν παιδείαν καὶ ἀπλότητα καὶ φυσικότητα καὶ σκληραγωγίαν καὶ αὐταπάρνησιν καὶ εὐεργετικὴν δρᾶσιν καὶ παρρησίαν εὐπρεπῆ καὶ εἰλικρινῆ πρὸς πάντας καὶ φίλους καὶ ἐχθροὺς, ὧν ἀρετῶν καθ' ἅπαντα τὸν βίον του καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὑπῆρξεν ἀνέφικτον πρότυπον τοῖς ἀνθρώποις ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς, ἵνα ἐξαγιασθῇ αὐτοὺς καὶ ἀναδιβάσῃ ἀπὸ τῆς χαμερποῦς ὕλης καὶ τῆς κτηνώδους κακίας καὶ πλεονεξίας καὶ τῶν ἄλλων διηνεκῶν, καταστρεπτικῶν τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος ἀπολαύσεων, εἰς οὐράνια ἰδεώδη καὶ εἰλικρινῆ καὶ φιλόανθρωπα καὶ εὐγενῆ διανοήματα καὶ ἔργα, ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀθανασίαν τῶν ἀνθρώπων ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

Πολυξένη Μοῦζικῆς.

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

***

Ἐν ἡμέραις, καθ' ἃς ὁ ἀπανταχοῦ Χριστιανισμὸς χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος ἐορτάζει τὴν ἐν τῇ φάτνῃ Γέννησιν τοῦ Θεανθρώπου καὶ τὴν ἐν τοῖς ρεῖθροις τοῦ Ἰορδάνου Βάπτισιν Αὐτοῦ, φαιδρὰ καὶ χαροπὴ προβάλλει καὶ ἕτερα ἐορτὴ συγκινοῦσα καὶ συνταράττουσα τὰ μύχια τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, ἡ ἐορτὴ ἢ συμβολίζουσα τὴν πρῶτην τοῦ ἔτους.

Πρῶτη τοῦ ἔτους! ἡμέρα ἀναμενομένη μετὰ παλμῶν καρδίας ὑπὸ τῶν παιδῶν, ὑπὸ τῶν ἀποτελούντων τὴν χρυσοῦν νεότητα καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν γερόντων. Τὰ δῶρα, αἱ εὐχαί, αἱ ἐπισκέψεις καὶ πρὸ παντὸς αἱ ἐλπίδες, οἱ πόθοι ἀποτελοῦσι τὸ ἰδεώδες τῆς ἡμέρας ταύτης· πᾶς τις αἰσθάνεται νέον τι ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· αἱ πικρῖαι τοῦ παρελθόντος κατὰ τὸ δυνατόν λησμονοῦνται καὶ ἡ διάνοια στρέφεται πρὸς ὀρίζοντα μέλλοντος αἰσιωτέρου. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἐτάθη ὑπὸ τῆς Προνοίας ἵνα δίδῃ νέαν ζωὴν εἰς τὸν ἀνθρώπον· θέτει πέπλον εἰς τὰς ἐνοχλήσεις καὶ τὰς στενοχωρίας ὧν πρόξενον ἐγένετο τὸ διαρρεῦσαν

ἔτος, χύνει βάλομον παρηγορίας εἰς τὰς χαινούσας πληγὰς καὶ ἀναγεννᾷ τὴν ἐλπίδα, ἐφ' ἧς ἐδράζεται ἡ ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς. Ἡ ἐλπίς εἶναι ὁμολογουμένως ἐν τῶν πολλαπλῶν ἀγαθῶν, ἅτινα ὁ Πανάγθος ἐδωρήσατο εἰς τὸ δημιούργημα του· καὶ ὅταν μάλιστα αὕτη ἔχει βάσιν τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, τότε ἀποβαίνει τοῦ ἀνθρώπου τὸ πραγματικὸν στίριγμα. Πίστις καὶ ἐλπίς κρατοῦσι τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ παρέχουσι τὸ ἐλαττήριον εἰς πᾶσαν καλὴν πρᾶξιν, εἰς πᾶσαν εὐεργετικὴν δρᾶσιν, εἰς πᾶσαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐνέργειαν καὶ αὐτοθυσίαν. Εὐλογημένη λοιπὸν ἡ πρῶτη τοῦ ἔτους ἡ ἀναζωπυροῦσα τὰ ἀνθρώπινα συναισθήματα, ἡ μεταρροιοῦσα τὴν ψυχὴν, ἡ ἐνσταλάζουσα εἰς τὴν καρδίαν τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω ἐλπίδα· εὐλογημένον πρὸς τούτοις καὶ τὸ προσεγγίζον **νέον ἔτος**, ὅπερ ἀπὸ καρδίας εὐχομαι νὰ ἀποβῇ τοῖς πᾶσι πρόξενον παντὸς ἀγαθοῦ καὶ τῶν πανελλήνων δὲ τοὺς πόθους καὶ τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη νὰ εὐδοῶσιν.

Τοῦτο εἶνε τὸ πρωτοχρονιάτικον δημοσίευμά μου διὰ τὸ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἀρξάμενον γυναικεῖον περιοδικὸν ὁ «Παρθενῶν» εἰς ὃ σὺν ταῖς εὐχαῖς πρὸς προαγωγὴν αὐτοῦ στέλλω καὶ τὴν καλλίστην τῶν εὐχῶν νὰ ἐορτάσῃ καὶ νὰ πανηγυρίσῃ ὡς τάχος τὴν μεγάλην τῆς φίλης πατρίδος ἐορτὴν τὰ **Ἐλευθέρια**.

Χρυσῆς.

Λευκωσία Δεκέμβριος 1906.

ΚΑΤΑ ΤΙΝΑ ΔΥΣΙΝ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

***

Μεγαλοπρεπῆς ὁ ἥλιος δύεται κρύπτων ἀφ' ἡμῶν τὴν ζωηρὰν καὶ γελέεσσαν αὐτοῦ μορφήν ὁ πύρινος αὐτοῦ δίσκος ἀφανίζεται ὅλοεν ὑπὸ τὸν δρίζοντα χρυσιζῶν τοῦτον διὰ τῶν ἐκπεπομένων φλογερῶν ἀναλαμπῶν του.

Ἡ φύσις ἀπασα παρουσιάζεται κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην πρὸ τῶν ὀμμάτων μου μεγαλοπρεπῆς, ἐκπλήττουσα, γοητεύουσα.

Κάτω τὰ Φαληρικὰ ὕδατα μαρμαίροντα ὡς ἐκ' τῶν τελευταίων ἤδη ἐπ' αὐτῶν προσπιπτουσῶν ἀκτίνων τοῦ τῆς ἡμέρας βασιλέως καὶ θαυματοῦ ὑπὸ τῆς ἐλαφρᾶς κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν πνεύσεως ὀροσερᾶς αὔρας θέλγουσι, καθιδνύουσι τὴν ψυχὴν μου. Ἐν μαγευτικὸν πανόραμα ἡ φύσις ὅλη ἀποτελεῖ καὶ ἐνῶ ἡ ψυχὴ μου ἐκστατικὴ θαυμάζει τὸ πᾶν καὶ τέρπεται, αἰφνης τὸ βλέμμα μου τὸ τεθαμβωμένον στρέφεται πρὸς τι ἄλλο μέρος, ὅθεν διαρκῶς ἀκτίνες ἀπλέτου φωτὸς ἐκπέμπονται, φωτὸς φωτίζοντος καὶ ἀναπτύσσοντος καὶ ἐξευγενίζοντος, φωτὸς μορφώνοντος καὶ λεπτύνοντος καὶ αἰθεριοποιούντος τὰς ἀνθρωπίνους ψυχὰς, στρέφεται πρὸς τὸν γηραιὸν ἀλλὰ καὶ πάντοτε νέον ἐκείνον βράχον τὸν περικλείοντα ἐν τοῖς στέρνοις αὐτοῦ σύμπασον τὴν τῆς Ἑλλάδος δόξαν, τὸν διαλαλοῦντα πᾶσι τοῖς ἐπὶ γῆς τὴν ἀνέφικτον καὶ ἰδανικὴν ὄντως τελειότητα εἰς ἣν ἐξήρθησαν οἱ δαυμόνιοι Ἕλληνες, τὸν διακηρύττοντα πᾶσι τὴν ἀθανασίαν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς στρέφεται πρὸς τὸν ἱερὸν καὶ πάνσεμνον τῆς Ἀκροπόλεως βράχον, ἵνα ἐπατενίσῃ τὰ ἐπ' αὐτοῦ ἀθάνατα τῆς Θείας Τέχνης μνημεῖα εὐρη τέρψιν καὶ ἡδονήν.

Ἐν καὶ μόνον βλέμμα πρὸς τὰ ἔργα τῶν ἀθανάτων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες διὰ τῆς λεπτότητος τῆς σμίλης αὐτῶν καὶ τῆς θείας ἐμπνεύσεώς των καὶ πρὸς αὐτὴν ἔτι τὴν φύ

σιν ἡμιλλήθησαν, ἀρκεί δπως σὲ ἀνυψώσῃ εἰς ἀνωτέρας, αἰθερίους σφαίρας, εἰς τὰς σφαίρας τοῦ τελείως ὑψηλοῦ καὶ καλοῦ, ἐν αἷς πάντοτε οὗτοι ἵπταντο.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ!

Ὡ πανδοχάτορ χρόνε! ἡ ὀλεθρία χεὶρ σου δὲν ἐτόλμησε νὰ θίξῃ τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης τὸ ἀγλαίσμα, τῆς Ἑλληνικῆς ἰδανικότητος τὸ τέλειον ἀποτύπωμα! παρέρχεσαι πρὸ τούτου μετὰ σεβασμοῦ, ἀποδίδων οὕτω τὸν δίκαιον φόρον ὀφειλομένου θαυμασμοῦ. Τὰ κίτρινα στίγματα, τὰ ἐλαφρῶς καὶ θωπευτικῶς ἐπιτεθειμένα τούτῳ ὑπὸ σοῦ, ἐπαυξάνουσι τὴν χάριν καὶ τρανότερον διακηρύττουσι τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, καθέσον καὶ σὺ, ὀλεθρία Δύναμις, ἔστης πρὸ τούτου εὐλαδῶς μὴ τολμήσασα μεγαλειότεραν φθορὰν νὰ ἐπενέγκῃς.

Ὡ ἀθάνατον Ἑλληνικὸν Πνεῦμα!
Ἵπερηφανον καὶ πανένδοξον ὑψοῦσαι ἐπὶ τοῦ γηραιοῦ τῆς Ἀκροπόλεως βράχου. Τὸ ὕψος εἰς ὃ τῆς Ἰδανικῆς Τέχνης ἡ θεία χεὶρ ἀνήγαγέ σε, ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ὀπόθεν ὑπὸ σύμπαντος τοῦ εὐγενοῦς κόσμου εἶται ὄρατόν.

Ἀποτυποῖς ἐν σεκυτῷ τὴν λεπτήν τοῦ Ἑλληνος ψυχὴν, τὴν τελείαν τούτου ἀντίληψιν, τὴν θείαν τοῦ ἀγγέλου Ἑλληνικοῦ ἔθνους εἰκόνα.

Ἀγαλλόμεναι αἱ τοῦ Ἰακίνου καὶ Λυσικράτους ἐμπνευσμέναι ψυχαὶ θεῶνται τῆς χειρὸς αὐτῶν τὸ ἀριστούργημα καὶ ἡ ψυχὴ των σκιρτᾷ ἐκ χαρᾶς βλέπουσα τὸν συνεχῆ θαυμασμόν, ὃν σύμπασα ἡ πεπολιτισμένη ἀνθρωπότης προσφέρει καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ προσενέγκῃ τούτῳ.

Βλέπω, βλέπω ἤδη διερχομένην τὴν μεγαλοπρεπῆ τῶν Παναθηναίων πομπήν· σύμπας ὁ χαρῆς λαὸς τῶν Ἀθηναίων παρακολουθῶν εἰσερχεται εἰς τὸν ναὸν τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, καὶ ἀμέσως περιβάλλεται τὸ ἀγαλμα ταύτης διὰ τοῦ ὑπ' εὐσταλῶν παρθένων ὑρασμένου χιτῶνος.

Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ ἀπείρου ἐκείνου πλήθους μία βρορφή ἀνυψοῦται περικαλλῆς καὶ ἀκτινοβολεῖ ἐκ χαρᾶς καταδεικνυούσης τὴν ἀγαλλίασιν, ἣν ἡ εὐγενὴς ψυχὴ τοῦ μεγάλου πολιτευτοῦ, τοῦ σοφοῦ Περικλέους, ἡ οὐδὲν ἄλλο ποθοῦσα, εἰμὴ τὴν ἀνύψωσιν τῆς Πατρίδος του εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς τελειότητος, συναισθάνεται.

Ἐξοχα ἀληθῶς πνεύματα ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι ἡμῶν, πρὸ τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων ἔσκει ἡ ἀνθρωπότης γογγυπετῆς θ' ἀποκαλύπτεται καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης θ' ἀποτίη φόρον θαυμασμοῦ καὶ λατρείας.

Ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἀφῆκα ἐκεῖ προσηλωμένον τὸ ὄμμα μου ὑπὸ τοῦ θείου δ' ἐκείνου κάλλους τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἐκτυλισσομένου ἀραρπυσθεῖσα ἐλησμόνησα ἐμαυτήν, ὅτε μετ' ὀλίγον μετὰ δυσκολίας πλέον διέκρινον τὰ τεκμήρια τῆς αἰωνιότητος τῆς Ἑλληνικῆς δόξης· ὁ μέλας τῆς νυκτὸς πέπλος, περικαλύπτων βαθμηδὸν τὴν μειδιῶσαν φύσιν, ἀπέσπασέ με τοῦ Πραδείσου ἐκείνου, ἐν ᾧ ἐπὶ τοσοῦτον εἶχον ἐντροπήσῃ καὶ μ' ἐπανέφερον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς στυγνῆς πραγματικότητος· ἄκουσα τότε ἀπέσπυρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐκεῖθεν καὶ ἀνεχώρησα θλιβομένη, διότι δὲν ἠδυνήθην ν' ἀπολαύσω εἰσέτι τῶν ψυχωτερῶν θεαμάτων τῆς θεᾶς τοῦ τελείου καὶ ἰδανικοῦ Καλοῦ.

Σαλαμινία.

Ἵπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ ἀνθρωπότης ἦτο δευδομισμένη εἰς τὸ θαθὸ τῆς πλάνης ἔρεβος. Ἡ κακία πανταχοῦ ἐβασίλευον, ἡ ἀλήθεια ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ ψεύδους, ἡ ἀγάπη πρὸ τοῦ μίσους, ἡ δικαιοσύνη πρὸ τῆς ἀδικίας, ὁ πνευματισμὸς πρὸ τοῦ υλισμοῦ!.. Ὁ ἀνθρωπος εἶχεν ἐξέλθει τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ προορισμοῦ, μικροῦ ἐδέθησε ν' ἀποκτηνωθῇ.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς φοβερᾶς ταύτης καταστάσεως διακρίνονται δύο ἀστέρες μικρὸν ἔτι μαρμαρυγίζοντες, ὁ τοῦ Ἰουδαίου καὶ ὁ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐφ' πανταχοῦ ἡ τῆς ὕλης λατρεία θριαμβεῖται, οἱ Ἰουδαῖοι πρῶτοι ἀναγνωρίζουσι ἕνα καὶ μόνον Θεόν, δημιουργὸν πάντων, τέλειον, παντοδύναμον, ἄυλον. Δὲν διατηροῦσιν ὅμως τὴν ὠραίαν τοῦ θείου ἀντίληψιν, ἀλλὰ διαστρέφουσι ταύτην περιβάλλοντες τὴν διὰ διαφόρων δοσειδαιμονιῶν.

Οἱ Ἕλληνες ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς φυσιολατρείας ζητοῦντες τὴν ὑψηλότερον καὶ εὐγενέστερον ἐξιδανικεῖουσι πάντα τὰς ἡθικὰς ἰδέας ὑπὸ ἴδιον ἐκάστην πρόσωπον. Μήπως ὅμως τοῦτο πράττοντες εἶχον ὑπ' ὄψει ἀπειροτέλειόν τι ὄν, ἐν ᾧ πᾶσαι αἱ ἰδέαι αὐταὶ συνηνοῦντο εἰς μέγιστον βαθμόν; Ἄν ὁ ἀπλοὺς λαὸς οὐδὲν τοιοῦτον ἐφρατάζετο, ὁ μέγας ὅμως τῶν φιλοσόφων ἀστὴρ λέγων, ἐμπνευσμένος ὑπὸ τοῦ δαιμονίου αὐτοῦ:

«Εἶτα τὸν λοιπὸν χρόνον καθέδοντες διατελοῖτε ἄν, εἰμὴ τινα ἄλλον ὁ Θεὸς ὑμῖν ἐπιπέμψει, κηθόμενος ὑμῶν, οὐδένα ἄλλον βεβαίως θὰ εἶχε κατὰ νοῦν ἢ τὸ μικρὸν τῆς Βηθλεὲμ βορέρος τὸν μέγαν τῆς Παρθένου Υἱόν!

Καὶ πραγματικῶς αἱ τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος ἰδέαι ὑπῆρξαν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡ φωτοδόλος Ἡώς.

Οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύναμις ἦτο ἱκανὴ πλέον νὰ ἐπιφέρῃ τῆς ἀνθρωπότητος τὴν κάθαρσιν. Συμωθεῖται ἡδὴ ἐν τῇ πλάνῃ καὶ τῇ κακίᾳ Θεὸς μόνον ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο, καὶ τὸ ἔπραξε... Θεὸς ὑπὸ σάρκα ἀνθρωπίνην, Θεὸς ἄπειρος ἐνὲς μικρᾶς φάτης κατῆλθε, πληρωθέντος τοῦ χρόνου, ἵνα τὴν τυφλωθεῖσαν ἀνθρωπότητα ἐξαγάγῃ τοῦ σκοτοῦ καὶ τῆς ἀμαρτίας! Ἀμέσως τότε ἡ γῆ ἐνωρίσθη τῆς φωνῆς τῶν ἀγγέλων ἀναμελπόντων τῆς σωτηρίας τὸ ἠδύλαλον ἄσμα.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Οὐδέποτε γλυκότερα μορφή ἔλαμψεν ἐπὶ τῆς γηίνης σφαίρας! πρὸ τῆς γλυκύτητος δὲ καὶ λάμψεως τοῦ ἀστέρος τούτου ἀγγίως ὠλόλυξε τῆς ἀτωτείας, διαφθορᾶς καὶ κακίας ὁ δαίμων. Ἡ δουλεία καταργεῖται, ἡ κακία φογαδεύεται, ἡ ἀμαρτία ἐκλείπει, ἡ δικαιοσύνη δεσπόζει, ἡ ἀγάπη, τὴν ὁποίαν καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Γολγοθᾶ συνιστᾷ, καθίσταται τῆς ἐξαγωγισθείσης κοινωνίας ἡ βᾶσις, ἰδρῶι τὸ αἰγλήεν βασιλείον τῆς ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ μίσους καὶ οὕτω τῆς ἀνθρωπότητος ἡ σωτηρία ἐκασφαλίζεται.

Χαρὰ λοιπὸν καὶ εἰς καρδίαν ἡμῶν, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς λαμπρᾶς τῶν Χριστουγέννων ἡμέρας, ἃς κατακλύσῃ, ἡ ἀγάπη αὐτὰς πρὸς τὸν Πλάστην των ἃς ἐξοφώσῃ, ἡ συνδρομὴ πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀδελφούς μας καὶ εἰς αὐτοὺς τῆς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας τὴν δρόσον ἃς θαφιλεύσῃ, διότι σήμερον,

«Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἀνατολὴ ἀνατολῶν, καὶ οἱ ἐν σκοτει καὶ σκιᾷ εὕρομεν τὴν ἀλήθειαν; καὶ γὰρ ἐκ τῆς Παρθένου ἐτέχθη ὁ Κύριος.»

Ἐλένη Κατζηλοῦζου.

J. E. LEISSING

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

MΘΩ

(Τὴν ἐπομένην γλαφυρὰν μετάφρασιν ὀφείλομεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἡμετέραν ἀντιπρόσωπον **Δὴνν Εἰρήνην Μεγαπάνου Ἀθηναίου**, πρὸς ἣν λίαν εὐγενῶς τὴν παρεχώρησε διὰ τὸν «Παρθενῶνα» ὁ ἐν Ἀθήναις διαπρεπὴς λόγιος κ. Πολύβιος Δημητρακόπουλος.)

Ποῖος δὲν γνωρίζει τὸ βιβλίον τοῦ Λέσσινγκ τὸ ἐπιγραφόμενον **ἡ Ἀνατροφή τοῦ ἀνθρώπου γένους**; Εἶνε βιβλίον ὑψηλόν, βιβλίον προφητικόν, ἐν τῶν βιβλίων ἐκείνων τῶν παρατόλμως ριπτομένων ἐν στιγμῇ κρίσεως μεταξὺ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος.

Pierre Leroux, De l' Humanité.
Tom. II.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ.

Ἐπιγραφόμενος εὐρίσκειται ἐπὶ λόφου ὀπίθεν νομίζει, ὅτι διακρίνει πέραν τῆς κεχαραγμένης ἐδοῦ τῆς ἐποχῆς του.

Ἀλλὰ δὲν καλεῖ πέραν τῆς πεποστημένης ὁδοῦ κενόνα ἐπειγόμενον τοξιδιώτην, οὐτινος ἀποκλειστικὸς πόθος εἶνε τὸ νὰ ἐπνονακάμψῃ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν κατοικίαν του. Δὲν ἀξιοῖ, ὅπως ἡ ἀποψις ἦτις τὸν θέλγει, θέλξῃ ἐπίσης παντὸς ἄλλου τὸ ὄμμα.

Οὕτω φρονῶ, ὅτι δύνασθε κάλλιστα νὰ τὸν ἀφήσετε ἐξιστάμενον μόνον του ἐκεῖ ὅπου μένει καὶ ἐξίσταται. Ἐὰν ἐν τούτοις, ἐκ τοῦ ἀπέριου μεμακρυσμένου διαστήματος, τὸ ὅποιον ἤπιον λυκαυγὲς ἀφίνει ἀκάλυπτον πρὸ τῶν βλεμμάτων του, ἀπεκόμιζεν ἀπλῶς τεκμηρίον τι οὐτινος ἢ ἔλλειψις τσοσάκις τὸν ἔχει δυσχεράνει!.

Ἴδου ὅτι σκέπτομαι.—Διατί δὲν προτιμῶμεν νὰ θεωρῶμεν ἀποκλειστικῶς, ἐν δλαῖς ταῖς θετικαῖς θρησκείαις, τὴν πορείαν καθ' ἣν ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ἐξελισσεται ἐν ἐκάστῳ τόπῳ, καὶ θὰ ἐξελιγθῇ ἔτι ἐν τῷ μέλλοντι, ἀντί, λέγω, νὰ μειδιῶμεν ἢ νὰ ἐξοργίζώμεθα κατὰ τινος ἐξ αὐτῶν; Αὐτοῦ τοῦ μίσους, αὐτῆς τῆς περιφρονησεως, οὐδὲν, ἐν ταῖς καλαῖς κοινωνίαις, κρίνεται ἄξιον· μόναι οἱ θρησκείαι πρέπει ν' ἀξιῶνται τούτου;—Τῶν πάντων λοιπὸν ἄρα ὁ Θεὸς ἐφορᾷ, ἐξαιρέσει τῶν πλανῶν ἡμῶν;

§ 1.

Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα.

§ 2.

Ἡ ἀνατροφή εἶνε ἡ ἀποκάλυψις ἡ συντελουμένη εἰς τὸν κατ' ἰδίαν ἀνθρώπον· καὶ ἡ ἀποκάλυψις εἶνε ἡ ἀνατροφή ἡ συντελεσθεῖσα καὶ συντελουμένη ἔτι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

§ 3.

Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα.

δυσχερειῶν, τὸ νὰ παραστήσωμεν τὴν ἀποκάλυψιν ὡς ἀνατροφήν τοῦ ἀνθρώπου γένους.

§ 4.

Ἡ ἀνατροφή οὐδὲν δίδει εἰς τὸν ἀνθρώπον τὸ ὅποιον νὰ μὴ κέκτηται οὗτος ἀφ' ἑαυτοῦ: τῷ δίδει ὅτι ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἀφ' ἑαυτοῦ μόνον ὅτι τῷ παρέχει τοῦτο καὶ ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον. Παρομοίως, ἡ ἀποκάλυψις οὐδὲν παρέχει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, οὐδὲν τὸ ὅποιον τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν ἀφιέμενον ἐλεύθερον, νὰ μὴ ἡδύνατο νὰ προσπελάσῃ· μόνον ὅτι τῷ ἔδωκε καὶ τῷ δίδει ταχύτερον τὰ σημαντικώτερα τῶν ἀντικειμένων τούτων.

§ 5.

Καὶ ὅπως εἰς τὴν ἀνατροφήν, δὲν εἶνε ποσῶς ἀδιάφορος ἡ τάξις ἐν ἣ ἐξελισσεται αὐτὴ τὰς λειτουργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ δὲν δύναται τὰ πάντα ν' ἀποκομίσῃ εἰς τὸν ἀνθρώπον διὰ μιᾶς· παρομοίως, ὁ Θεὸς, διὰ τῆς ἀποκαλύψεως του, ἐτήρησεν ὡς ὄφειλε τάξιν τινὰ, μέτρον τι.

§ 6.

Καίτοι ὁ πρωτόπλαστος ἀνθρώπος ἐπροικίσθη ὑπὸ τῆς γνώσεως ἐνός καὶ μόνου Θεοῦ, ἀδύνατον ἐν τούτοις ἦτο ἡ γνώσις αὐτῆ, ἀνακοινουμένη καὶ μὴ εὐρίσκομένη, νὰ ἐμμεῖνη ἐπὶ πολὺ ἐν ὄλῃ τῇ ἀγνότητι τῆς.—Εὐθύς ὡς τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν λοιπὸν, ἀφῆθεν αὐτεξούσιον, ἤρχισεν νὰ ἐπεξεργάζεται τὴν ἰδέαν ταύτην, ἀποσυνέθεσε τὸ ἐν καὶ ἀπειρον ἔον εἰς μέρη πολλαπλᾶ, πεπερασμένα, καὶ εἰς ἕκαστον τούτων προσέδωκεν ἀνὰ ἕνα χαρακτῆρα, ἐν ὁμοίῳ.

§ 7.

Οὕτω ἐγεννήθη φυσικῶ τῷ λόγῳ ὁ πολυθεῖσμός καὶ ἡ εἰδωλολατρεία. Καὶ τίς οἶδεν ἐπὶ πόσα ἑκατομμύρια ἐτῶν τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν θὰ περιστρέφεται ἔτι εἰς τὰς πλάνας ταύτας,—καίτοι πανταχοῦ, ἐν παντὶ χρόνῳ, ἀνθρωποὶ τινες μεμονωμένοι τὰς ἀνεγνώρισαν ὡς πλάνας,—ἀν μὴ προσήρχετο ὁ Θεὸς νὰ τοῖς διατυπώσῃ, διὰ νέου κλονισμοῦ, διεύθυνσιν καλλιτέραν.

§ 8.

Ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἡδύνατο πλέον τότε ν' ἀποκαλυφθῇ εἰς ἕκαστον ἀνθρώπον κατ' ἰδίαν ἐν τούτοις ἤθελε ν' ἀποκαλυφθῇ. Ὅθεν ἐξέλεξε λαὸν ἰδιαίτερον διὰ τὴν κατ' ἰδίαν ἀποκάλυψιν ταύτην· καὶ ὑπῆρξεν ἀκριβῶς ὁ χονδροειδέστερος, ὁ ἀγριώτερος. ὅπως τὰ πάντα ἐκμάθη ἐξ ἀρχῆς.

§ 9.

Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα.

§ 10.

Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπιγραφόμενος εἶνε διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἡ ἀποκάλυψις εἶνε διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα.

§ 11.

Εἰς τὸν νέον καὶ ἀξέστον αὐτὸν λαὸν, ὁ Θεὸς

ἀπεκαλύφθη λοιπὸν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀπλῶς ὡς ὁ Θεὸς τῶν πατέρων του, διὰ τὴν ἐξοικειώσιν πρὸς τὴν ἰδέαν Θεοῦ προστάτου ὅστις τῷ ἀνῆκεν ἐπίσης.

§ 12.

Διὰ τῶν θαυμάτων δι' ὧν ἐξήγαγε τοὺς Ἑβραίους τῆς Αἰγύπτου καὶ τοὺς ἀποκατέστησεν εἰς Χαναάν, ἐξεδηλώθη εἰς τὸν λαὸν ὡς Θεὸς ἰσχυρότερος πάντος ἄλλου θεοῦ.

§ 13.

Καὶ ἐξακολουθῶν οὕτω νὰ ἐκδηλοῦται ὡς ὁ ἰσχυρότερος πάντων,—ὑπεροχὴ ἥτις δὲν ἰδύνατο ν' ἀνίκη εἰμὴ εἰς ἓνα μόνον,—ἐξωκεῖον τὸν λαὸν αὐτὸν πρὸς τὴν γνῶσιν ἑνὸς καὶ μόνου Θεοῦ.

§ 14.

Ἄλλὰ πόσον ἢ γνῶσις αὐτῆ τῆς ἐνότητος ἦτο ἀκόμη ὑποδεστέρα τῆς ἀληθοῦς λογικῆς γνώσεως τῆς ἐνότητος, ἢν τὸ λογικὸν ἐμελλε νὰ πορισθῆ τόσον ἀργά, ἀλλὰ μετὰ βεβαιότητος ἐκ τῆς γνώσεως τοῦ ἀπειροῦ!

§ 15.

Ὁ λαὸς, ἀπὸ πολλοῦ ἔτι, δὲν ἰδύνατο ν' ἀρθῆ εἰς τὴν τοιαύτην περὶ ἐνότητος γνῶσιν,—καίτοι ἦδη οἱ πρῶτοι τοῦ ἔθνους προσήγγιζον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον—καὶ ἐνταῦθα ὑπῆρχεν ἡ μόνη, ἡ ἀληθὴς αἰτία δι' ἣν ὁ λαὸς οὗτος τοσάκις ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν του, νομίζων ὅτι ἀνεύρισκε τὸν ἓνα Θεὸν, δηλαδὴ τὸν ἰσχυρότερον, ἐν τινὶ ἄλλῳ θεῷ ἑτέρου τινὸς ἔθνους.

§ 16.

Ἄλλὰ λαὸς τόσον τραχὺς, τόσον ἀκατάλληλος διὰ τὰς ἀφηρημένας σκέψεις, βεβουθισμένος ἔτι, καὶ τελείως, εἰς τὴν νηπιότητα, ὁποῖα ἠθικῆς ἀνατροφῆς ἦτο ἱκανός;—Οὐδεμιᾶς ἄλλης, εἰμὴ ἐκείνης ἥτις συμβιδάσεται πρὸς τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν τῆς ἀνατροφῆς διὰ τῶν ἀμέσων καὶ ψηλαφητῶν κολάσεων καὶ ἀνταμοιβῶν.

§ 17.

Οὕτω λοιπὸν, ἀνατροφὴ καὶ ἀποκάλυψις συντρέχουσιν ἐνταῦθα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ὁ Θεὸς δὲν ἰδύνατο ἀκόμη νὰ δώσῃ εἰς τὸν λαὸν του ἄλλην θρησκείαν, ἄλλους νόμους, εἰμὴ ἐκείνους ὧν ἡ τήρησις ἢ ἡ ἀθέτησις θὰ τὸν ἔκαμνον νὰ ἐλπίζῃ τὴν εὐτυχίαν ἢ νὰ φοβῆται τὴν συμφορὰν ἐπὶ γῆς διότι τὰ βλέμματα τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ δὲν ἐξετείνοντο ἔτι πέραν τοῦ βίου τούτου. Οὐδὲν ὑπωπτεύετο περὶ ἀθανασίας ψυχῆς· δὲν ἐπεδίωκε ποσῶς μέλλουσαν ζωὴν. Τὸ λογικὸν τοῦ λαοῦ τούτου ἦτο ἔτι τόσῳ περιορισμένον, ὥστε ἂν ὁ Θεὸς τῷ ἀπεκάλυπτε τοιαῦτα πράγματα, θὰ ἐπραττεν ὡς ὁ ματαιόδοξος καὶ ἀπρονόητος παιδαγωγός, ὁ ζητῶν μᾶλλον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ μαθητοῦ του πρὸς ἐπίδειξιν, ἢ νὰ τὸν διδάξῃ μετ' ἑστέρως βραβεῖς.

§ 18.

Ἄλλὰ πρὸς τί, θὰ μ' ἐρωτήσῃ τις, ἡ ἀνατροφὴ αὐτῆ λαοῦ τόσον ἀξέστου, λαοῦ μετ' ὅποιον ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἔχει νὰ ἐπαναρχίσῃ, τὰ πάντα, ἀπὸ τῶν πρῶτων στοιχείων;—Ἀπαντῶ: Διὰ τὴν δυνήθη, ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις, νὰ μεταχειρισθῆ τόσῳ μᾶλλον ἀσφαλῶς μέλη μεμονωμένα τοῦ λαοῦ τούτου, ὡς μορφωτὰς τῶν λοιπῶν ἐθνῶν: ἐν αὐτῷ, ὁ Θεὸς ἀνατρέφει τὸν μέλλοντα διδάσκαλον τῆς ἀνθρωπότητος. Τοιοῦτοι, τῷ ὄντι, κατέστησαν οἱ Ἰουδαῖοι·

τοιοῦτοι ὄφειλον νὰ καταστῶσιν οἱ ἄνθρωποι λαοῦ οὕτω ἀνατραφέντος.

§ 19.

Ἦν ὄντι, προδῶμεν περαιτέρω. Ὅταν τὸ τέκνον νύξῃ ἐν μέσῳ τῶν τιμωριῶν καὶ θωπειῶν, καὶ ἐφθασεν εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ λογικοῦ, ὁ πατὴρ τὸ ἐρριψεν αἰφνης εἰς χεῖρας ξένου· καὶ αἰφνης τὸ παιδίον ἐμαθε νὰ ἐκτιμᾷ τὴν καλοκάγαθον ἥς εἶχεν ἀπολαύσει ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ, καὶ ἦν εἶχε τότε παραγνωρίσει.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΛΟΙΜ

(Louis Mauregy).

(Συνέχεια).

—Καὶ μήπως ἐγάθησαν οἱ φίλοι; Νὰ ἔχῃ κανεὶς φίλους, τοῦτο θερμαίνει τὴν καρδίαν καὶ βοηθεῖ εἰς τὴν ζωὴν. Ἐγὼ, ἀφ' ὅτου γνωρίζω τὸν Ἰωσήφ εἶμαι πολὺ εὐτυχής· γαί ἐν τοῦτοις ἐγκατέλιπα καὶ ἐγὼ τὸ χωρίον μου, τὴν οἰκογένειάν μου. Ὁ Ἰωσήφ ἔχει φίλους, ἴσως δυνάμεθα. . . . μία κόρη ὠραία ὅπως σὺ δὲν πρέπει νὰ μένῃ χωρὶς ἐραστήν.

—Σὰς εὐχαριστῶ, ἀπήντησε ψυχρῶς ἡ νεανίς, ἐγὼ δὲν θέλω ἐραστήν.

—Ἐννοεῖτε λοιπὸν νὰ ζῆτε ἐξακολουθητικῶς μετ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἴσως θὰ ἠμπορούσατε νὰ εὕρητε ἐν μέσον νὰ καρδίχητε περισσότερα. Ἐάν π. χ. ἐδέχσθε θέσιν θαλαμηπόλου εἰς καμμίαν μεγάλην οἰκίαν, θὰ ἐζούσατε καλλίτερα, δὲν θὰ σὰς ἔλειπε τίποτε.

Ἡ Κλαίρη δὲν ἀπήντησε. Μεθ' ἕλας τὰς δυστυχίας τῆς διέμεινεν ὑπερήφανος, εἶχε δὲ μίαν ἀήτητον ἀποστροφήν πρὸς πᾶσαν οἰκιακὴν ὑπηρεσίαν.

—Ἀλήθεια, ἐπρόσθεσεν ἡ μαγειρίσσα, μὴ λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς προτάσεώς της, ἐμιλοῦμεν πλέον τῆς ὥρας καὶ ἡ μία δὲν γνωρίζει τὸ ἔνομα τῆς ἄλλης.

—Ὀνομάζομαι Κλαίρη Germain.

—Καὶ ἐγὼ Μαρία Douron. Ἐπειδὴ δ' ἠγνόησεν ὅτι ἡ νεανίς δὲν εἶνε, ὡς ἐπεθύμει, λάλος, ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ περὶ ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἐρώτων της μετὰ τοῦ Ἰωσήφ.

—Α! τώρα πρέπει νὰ ὑπάγω νὰ ἐτοιμάσω τὸ φαγητόν μου. Ἡ Ἐλπίς φθάνει μετ' ὀλίγον· θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Ἰωσήφ νὰ φάγῃ μαζί μας.

—Εἰς τὴν οἰκίαν τῶν κυρίων σας!

—Ἀφοῦ ἀπουσιάζουν. Ἀλήθεια, θέλετε νὰ γευματίσητε μαζί μας; ὑπάρχει ἀρκετὸν φαγητόν διὰ τέσσαρας—θὰ ἴδῃτε καὶ τὸν Ἰωσήφ, ἐπρόσθεσε θριαμβευτικῶς.

Ἡ Κλαίρη ἐδίστασεν ἡ ἀπρεπὴς αὐτῆ σχέσις ἐπλήγωνα τὴν λεπτὴν καὶ ὑπερήφανον αὐτῆς εὐρίαν.

Ἐμάντευε τί θὰ ἦτο αὐτὸς ὁ Ἰωσήφ, τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ τῆς μαγειρίσσης. Ἄλλ' ἐπίσης ἐσκέθη ὅτι ταχέως θὰ ἐπανεύρισκε τὴν παγωμένην μοναξίαν τοῦ δωματίου της καὶ ῥῆγος τὴν κατέλοβεν.

—Ἐάν δὲν σὰς στενοχωρῶ, εἶπε, δέχομαι εὐχαριστῶς.

Τὸ γεῦμα ὑπῆρξε τέλειον.

Ὁ Ἰωσήφ ἦτο νεανίας χονδρὸς, πολὺ κόκκινος, καὶ σχεδὸν ἀμύσταξ.

Ἦθελε νὰ φανῆ πνευματώδης καὶ δὲν κατάρθωνε παρὰ νὰ λέγῃ βαναυσολογίας, αἰτίνες ἐφαίδρυνον τὴν ψυχὴν τῆς Μαρίας, ἐπρόκάλουν τὸ μαιδίαμα τῆς Ἐλπίδος καὶ μετέβαλλον εἰς κοκκινογοῦλια τὰς ὠχρὰς παρεῖας τῆς Κλαίρης.

—Βλέπετε πόσον εἶνε ὠραῖος ὁ Ἰωσήφ ἔλεγεν ἡ Μαρία, ἐναγκαλιζομένη αὐτόν, καὶ πόσον πνευματώδης!

Αἱ! μικρά μου, ἐάν ἠθέλατε, θὰ εἴχατε καὶ σὺς ἓνα τοιοῦτον. Καὶ τὸν ἠσπάζετο εἰς τὰ χεῖλη.

Ἀφοῦ ἐσέρβηρε τὸν καφέ εἶπεν.

—Πρέπει νὰ χωρισθῶμεν. Δὲν γνωρίζω ποίαν ὥραν ἀκριβῶς θὰ ἐπανέλθωσιν οἱ κύριοι καὶ δὲν ἐπιθυμῶ ἐπιπλήξεις. Ἡ κυρία ἔχει τὰς στιγμὰς τῶν ἀπαιτήσεών της. Ἐμπρός. Ἰωσήφ μετ' ὀλίγον

θά σέ συναντήσω. Ἐλπίς, δός μοι νὰ σείγῃ τὴν χεῖρά σου. Σὺ Κλαίρη δύνασαι νὰ υπάγῃς εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἐὰν τὸ εὐρίσκεις μᾶλλον ἀναπαυτικόν. Θὰ υπάρχῃ ἀκόμη φωτιά, κοιμηθῶ εἰς τὴν κλίνην μου. Αἱ σινδονες εἶνε καθαραί.

Ἡ νεάνις ἐδίσταζεν ἀκόμη, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐσκέφθη τὸ ψῦχος τοῦ ὑπερώου της.

—Θὰ ἐπιωφεληθῶ τῆς προσφορᾶς σας, εἶπεν' εὐχαριστῶ, καὶ καλὴν νύκτα.

—Ὅταν ἐπανέλθωσιν οἱ κύριοι θὰ ἀναβῶ ἐπάνω, ἐπρόσθεσεν ἡ Μαρία—διὰ νὰ παίξω, ἐννοεῖται καλλίτερα τὸ παιγνίδι μου, ἀλλὰ μὴ φοβείσθε, δὲν θὰ μείνω. Τί θὰ ἐγένετο ὁ Ἰωσήφ χωρὶς τὴν συντροφίαν του. Τὸν καυμένον τὸν Ἰωσήφ!

Ἐχωρίσθησαν καὶ ἡ Κλαίρη ζαλισθεῖσα ὀλίγον ἐκ τοῦ οἴνου ἀπεκοιμήθη σχεδὸν εὐτυχῆς μὲ τὰς καθαράς σινδονας καὶ τὸ θερμὸν δωμάτιον.

III

ΚΙΠΡΟΥ

—Δὲν δύναμαι νὰ ἐξακολουθήσω ζῶσα τριτοτάτῳ, ἐσκέπτετο ἡ Κλαίρη, ἐγκατασταθεῖσα ὀριστικῶς ἐν τῷ δωματίῳ τῆς Μαρίας. Οἱ οἰκοδεσπόται θὰ μὲ ἐπιπλήξωσιν ἡμέραν τιὰ καὶ θὰ μὲ ρίψωσιν εἰς τὸν δρόμον ὡς κλέπτριαν. Ἀνυπερθέτως πρέπει νὰ εὖρω τρόπον νὰ κερδίσω τὰ πρὸς τὸ ζῆ, ἀνευ τῆς βοήθειάς τινός.

Περὶ τοῦ πατρὸς της οὐδὲν ἐγνώριζεν Δὲν ἀνησύχησε ποσῶς ἐκεῖνος, διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς κόρης του.

Ἐφυγε, ἔκαμε πολὺ καλὰ, εἶπεν εἰς τὴν κυρίαν Hlambard.

Ἡ Κλαίρη ἀναγινώσκουσα ἐφημερίδα ἐπρόσεξεν εἰς τὴν τετάρτην σελίδα τὴν ἐξῆς εἶδεν:

«Ζητεῖται νεάνις, ἐνήλικος, πεπαιδευμένη ὡς παιδαγωγὸς παρὰ πλουσίαν οἰκογενεῖαν ἐν Ἀμερικῇ. Διεύθυνσις παρὰ τῆ Κᾶ Aubert, «δὸς Moscou».

Μετὰ μίαν ὥραν, ἐνδεδυμένη ὅσον ἦτο δυνατόν εὐπρεπέστερα, δότι τὰ φορέματά της ἤρχισαν νὰ μετέχωσι τῆς ἀθλιότητος ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξῆ, ἡ νεάνις ὠδηγήθη πλησίον προβεβηκυίας κυρίας, τῆς ὁποίας τὸ ἦθος καὶ ὁ τόνος ἐνέπνεον ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην.

—Λοιπὸν, δεσποινίς, εἴσθε ἀποφασισμένη νὰ ἐξορισθῆτε;

—Μάλιστα, Κυρία.

—Εἴσθε ἐνήλικος; Οὐδεὶς συγγενὴς δύναται νὰ σᾶς ἐμποδίσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ σας;

—Οὐδεὶς, Κυρία. Εἶμαι ὀρφανὴ καὶ ἔχω ἡλικίαν εἰκοσιτριῶν ἐτῶν.

—Κάλλιστα. Ἡ θέσις εἶνε καλὴ, ἡ οἰκογενεῖα πλουσία, μεγαλόδωρος... δὲν θ' ἀπειθήσωσιν ἀπὸ ὑμᾶς παρὰ νὰ εἴσθε γλυκαία, περικαλλῆς. Καὶ ἡ ὑγεία σας;

—Οὐδέποτε ἠσθένησα, Κυρία, ἂν καὶ ὑπέφερα ἀπείρους στερήσεις.

—Ἐπεθύμου νὰ ἔχω ἐν πιστοποιητικόν Ἰατροῦ εἶνε ἡ μόνη τάξις τὴν ὁποίαν ἀπαιτῶ παρ' ὑμῶν.

—Πολὺ καλὰ, Κυρία, θὰ υπάγω αὔριον νὰ ἴδω ἓνα ἱατρὸν καὶ θὰ σᾶς φέρω, ἀνευ βραδύτητος αὐτό. Τί μισθὸν προσφέρουσιν;

—100 φράγκα κατὰ μῆνα. Τροφὴν κατοικίαν καὶ πλύσιν. Σᾶς φαίνονται ἀρκετά;

—Μάλιστα, Κυρία.

—Τότε εἰς αὔριον, τέκνον μου, ἐμπιστεύομαι εἰς σέ.

Ἡ Κλαίρη ἠκτινισθῆκε ἀπὸ χαράν. 100 φράγκα κατὰ μῆνα, τροφὴν, κατοικίαν καὶ πλύσιν... Νὰ ζῆ πλησίον πλουσίας οἰκογενείας, ὁποῖον ὄνειρον!

Ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ὄνειρευομένη μαγικὰ παλάτια καὶ χρυσὰ βουνα.

Τὴν πρωίαν ἐσκέφθη τὸ πιστοποιητικόν. Πρὸς ποῖον ν' ἀποτανθῆ. Δὲν ἐγνώριζε κανένα ἱατρὸν. Ἐσκέφθη νὰ συμβουλευθῆ τὴν Μαρίαν.

Ἐκείνη τῇ εἶπεν.

—Ὁ Ἰατρὸς τῆς Κυρίας, κατοικεῖ ἐδῶ πλησίον. Εἶνε νέος πολὺ γλυκὺς καὶ ὁλος ὁ κόσμος ὀμιλεῖ διὰ τὴν καλωσύνην του. Πηγάζετε νὰ τὸν ἴδητε καὶ μὴ διστάσητε νὰ τῷ εἴπητε τὴν θέσιν σας. Θὰ προσέξῃ καὶ δὲν θὰ ζητήσῃ ἀμοιβὴν διὰ τὸ πιστοποιητικόν.

(Μετάρρσις Κκσσ. Ν. Ζήνωνος.)

(Ἀκολουθεῖ.)

Ἐπὶ τὸν χρόνον τὸ γοργόν, τὸ ἀστραπιαῖον βᾶδισμα νεκρῶση πάντα τὰ ὄνειρά σου πτωχὲ θνητὲ τί σοὶ ἐναπομένει πλέον;

Ἐπὶ τὸν χρόνον τὸ γοργόν, τὸ ἀστραπιαῖον βᾶδισμα νεκρῶση πάντα τὰ ὄνειρά σου πτωχὲ θνητὲ τί σοὶ ἐναπομένει πλέον;

Ἐπὶ τὸν χρόνον τὸ γοργόν, τὸ ἀστραπιαῖον βᾶδισμα νεκρῶση πάντα τὰ ὄνειρά σου πτωχὲ θνητὲ τί σοὶ ἐναπομένει πλέον;

Ἡ ἀνάμνησις... τὸ μόνον ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου θαλερὸν καὶ ἀείποτε σχεδὸν ἀκμάζον ἄνθος· διατῆρει τοῦτο ζωηρὸν καὶ φύλαττέ το μετὰ στοργῆς εἰς τι μικρὸν τῆς καρδίας σου παρεκκλήσιον· τοῦτο εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ θὰ σοὶ δίδῃ σχεδὸν τὸ πᾶν.

Ἐπὶ τὸν χρόνον τὸ γοργόν, τὸ ἀστραπιαῖον βᾶδισμα νεκρῶση πάντα τὰ ὄνειρά σου πτωχὲ θνητὲ τί σοὶ ἐναπομένει πλέον;

Ἐπὶ τὸν χρόνον τὸ γοργόν, τὸ ἀστραπιαῖον βᾶδισμα νεκρῶση πάντα τὰ ὄνειρά σου πτωχὲ θνητὲ τί σοὶ ἐναπομένει πλέον;

Ἐπὶ τὸν χρόνον τὸ γοργόν, τὸ ἀστραπιαῖον βᾶδισμα νεκρῶση πάντα τὰ ὄνειρά σου πτωχὲ θνητὲ τί σοὶ ἐναπομένει πλέον;

Σαλαμινέα.

Ο ΧΡΥΣΟΣ

WΘW

- Ἡ Ἀλήθεια
- Ἡ Ἀνθρωπότης
- Ὁ Χρυσὸς
- Ἡ Ἠχώ.

Ἡ Ἀλήθεια.— Ὁ Ἀνθρωπότης. στήθι. στήθι ἐπ' ὀλίγον, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀτένισον πέριξ σου, ἰδὲ τὸ περιβάλλον σε.

Ἡ Ἀνθρωπότης.— Χρυσὸν ζητῶ, πλοῦτη ζητῶ, ὡραία μέγαλα. ἡδέϊας ἀπολύσεις, ἀετὰ ἀρκοῦν δι' ἐμέ. δὲν θέλω εἶποτε. ἄφες με, μὴ μὲ ἐνοχλεῖς διὰ τῶν πομπωδῶν θεωριῶν σου, διὰ τῶν ἀρχῶν σου περὶ ἠθικῆς, τέλος διὰ πράγματα ἀόρατα, ἀφροημένα, μὴ ὑπισταμένα ἕως· βλέπεις ἐκεῖ τὰ πλοῦτη, εἴην αἴγλην τῆς πολυτελείας; θαύμασε μετ' ἐμοῦ καὶ σὺ, ὦ Ἀλήθεια, τρέξε καὶ σὺ πρὸς αὐτὰ, ἰδοὺ τὰ ἰδεώδη, ἰδοὺ τὰ ρωμανεϊκὰ. ἰδοὺ ἡ ἀπόλαυσις.

Ὁ Χρυσός.— Καὶ ὅλα αὐτὰ, ὦ ἀνθρωπότης, μόνον δι' ἐμοῦ δύνασαι νὰ τὰ ἀπακτηγῆς· θέλεις αἴγλην, θέλεις πλοῦ-

τον, θέλεις ἀπολαύσειν, ἔλθε πρὸς με, δοῦλη γενοὺ καὶ σοὶ ὑπό-
σχομαι τὰ πάντα.

Ἡ Ἀλήθεια. — Χρυσέ, ὑπόσχεσαι πολλά καλά, πολλά ἀ-
γαθὰ, πλούτη, ὠραϊότητα καὶ ἀπολαύσεις, λοιπὸν πάντα τὰ
καλά σου διὰ μιᾶς ὑποσχέσεως τὰ ἐκμηδενίζω.

Ὁ Χρυσός. — Ἀγαπητῆ μου Ἀλήθεια, γίνεσαι ἑλοτελωὺς
μωρὰ διὰ τῶν λόγων σου, εἰ δύνασαι νὰ ἀναιτήξῃς εἰς τὴν
λάμπην μου μόνον;

Ἡ Ἀλήθεια. — Τὸ φῶς, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐ οὐδύνασαι.

Ὁ Χρυσός. — Καὶ εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις τῆς
βλῆς;

Ἡ Ἀλήθεια. — Τὴν αἰώνιον ἀπολαύσειν τῆς ψυχῆς.

Ὁ Χρυσός. — Ὅλα αὐτὰ εἰσὶν ἔννοιαι ἄνευ ἀπτῶν ἀπο-
δείξεων.

Ἡ Ἀλήθεια. Ἀπατάσαι Χρυσέ, σὶ ἀποδείξεις μου εἰ-
σὶν ἀπτῶς ἀποδοσιγμέναι καὶ διὰ νὰ σοὶ ἀποδείξω αὐτὸ λά-
βε ἐν μέλος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐγὼ θὰ λάβω ἐν ἕτερον
καὶ μετὰ παρέλευσιν καιροῦ θα ἐπανέλθῃς κομιζων τὸν δοῦ-
λον σου καὶ ἐγὼ τὸν ἰδικόν μου, καὶ τότε θὰ κρίνωμεν ἐξ
αὐτῶν τίς ὁ εὐτυχέστερος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ὁ Βίος τοῦ δοῦλου τοῦ Χρυσοῦ.

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — ὦ Χρυσέ, τέλος σὲ ἀπέκτησα, με-
τῆλθον πάντα τὰ μέσοι, ὑπερεπῆδησα πάντα τὰ ἐμπόδια, ἔγει-
να διὰ τὴν ἀγάπην σου βολοφόνος, κακοῦργος, κλέπτης, τέ-
λος σὲ ἔχω.

Ὁ Χρυσός. — Δοῦλε, εἶνε ἀληθές ὅτι με ἔχεις κτημά
σου, τώρα ρίψου εἰς τὰς ἀπολαύσεις, μηδενὸς φείδου, ὅλα
εἶνε ἰδικά σου, ἀπᾶς ἐν μέρος μου σοὶ ἀνήκει.

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — Τί ὠραία συμπίσσια! τί ὠραία ζωὴ!
τὰ πάντα μοὶ εἶνε ῥόδινα, σὺμπασσα ἡ ἀνθρωπότης εἰς ἐν νεῦ-
μα μου κλίνει τὴν κεφαλὴν τῆς, διότι ὁ δοῦλος κατέστησε
δοῦλον τὸν ἄρχοντα τοῦ παντός, τὸν Χρυσόν.

Ὁ Χρυσός. — Σπεῖδε λοιπὸν, ὦ δοῦλέ μου, κορέσθητι ἀπὸ
ἡδονῶν, διότι πλησιάζει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου καὶ θὰ με ἀπο-
χωρισθῆς. Σπεῖδε.

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — Ἡ ὥρα; Θάνατος; ὥστε θὰ ἀποθάνω;
τόσον ἀγρήγορα θὰ σὲ χάσω; ἀλλὰ ἐγὼ, Χρυσέ, ἔδαπάνησα
ὅλην μου τὴν ζωὴν διὰ νὰ σὲ ἀποκτήσω ὑπέφερα, ἔπραξα
καὶ ἔπαθεν πολλά δι' ἐσέ, καὶ τώρα μεὶ λέγεις νὰ οπεῖσω,
διότι θὰ ἀποθάνω; Βλέπεις, ἐκ τῶν ἀκολασιῶν, ἐκ τῶν κακοορ-
γισμάτων κατήνησα ἡ σικιά ἐμαυτοῦ καὶ τώρα ὅπου ἔπρεπε
αἰώνιος νὰ ἀπολαύω τὰ καλά, εἰ μοὶ ὑπεσχέθῃς μοὶ λέγεις
ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου μου;

Ὁ Χρυσός. — Φεῖ!... δοῦλε εὗτω προῦρίσται...

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — Δὲν εἶνε διόλου αὐτὸς ὁ προορισμός
τί ἔπραξα; διὰτι ἤλθον ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον; διὰτι ἐκοπίασα;
διὰτι ἔφθειρα τὴν ζωὴν μου; διὰ νὰ σὲ κατακτήσω; αὐτὸς
εἶνε λοιπὸν ὁ προορισμός τῆς ἀνθρωπότητος; ὦ ἀνθρωπό-
της, ἐγὼ ὁ ἄμαρτωλὸς σὲ οἰκτεῖρω...

Ἡ Ἡχώ. — Σὲ οἰκτεῖρω... Σὲ οἰ... κτείνω... ρωωωω...

(Ὁ δοῦλος τοῦ Χρυσοῦ πίπτει ἐπὶ τῆς ἐπιθανασίου κλίνης
τοῦ πλήρης ἀπελπισίας, διότι πολλὰ διαπράξας ἐν τῷ βίῳ του,
διὸρα αὐτὰ καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν βλέπει ἐν μέγα ΜΗ-
ΔΕΝ ὅσον προσεγγίζει πρὸς τὸν θάνατον τὸ ΜΗΔΕΝ μεγε-
θύνεται πρὸ τῶν ἐσθεσμένων ἐκ τῆς ἀγωνίας τοῦ θανάτου ὁ-
φθαλμῶν του καταπληκτικώτατα, ἐμβάλλων δὲ τὴν ὕστατην
πνοὴν ψυθιρίζει πικρῶς.)

Ἐπράξα ἐν μέγα ΜΗ.... ΔΕΝ.....

.....

Ὁ βίος τοῦ δοῦλου τῆς Ἀληθείας.

Δοῦλ. Ἀληθείας. — ὦ Ἀλήθεια... πόσον εὐδαίμονα
με κατέστησας! σὲ ἔκαμον κτημά μου διὰ μεγάλων κόπων

καὶ μόχθων, ἀλλὰ τώρα ὅπου με περιβάλλεις, με θροαίσεις
ὡς ἡ αὔρα, με λαμπουρίζεις ὡς ἀστέρα, εἶνε ἀληθές ὅτι θὰ
σὲ κατέχω αἰώνιος;...

Ἡ Ἡχώ — Αἰώνιος... αἰ... ω... ωωνίτι... ωωωω...

Ἡ Ἀλήθεια. — Ναι, τέκνον μου, αἰώνιος, αἰώνιος... ἐγὼ
θὰ σὲ φωτίζω πρὸς τὰς ἐρεῖνας σου, ἐγὼ θὰ σοὶ διδώ θέρ-
ρος εἰς τὴν μελέτην σου. Μάνθανε, μάνθανε αἰώνιος, διότι
δι' αὐτὸ προωρίσθης.

Δοῦλ. Ἀληθείας. — Ἀλλὰ πλησιάζει ἡ ὥρα τοῦ θανά-
του καὶ λυοῦμαι ὅτι θὰ σὲ ἀποχωρισθῶ.

Ἡ Ἀλήθεια. — Οὐδόλω, φίλε μου, θὰ με ἀποχωρισθῆς,
διότι ἐγὼ δὲν κατέχω τὸ εὐτελές σαρκίον σου, ἀλλὰ τὴν ψυ-
χὴν σου περιβάλλω καὶ θὰ περιβάλλω πάντοτε.

Δοῦλ. Ἀληθείας. — Αἰθερία χαρὰ κατέχει τὴν ψυχὴν
μου, ἄφατος εὐδαιμονία... Ἰπέφερα πολλά, ἐδίψασα, ἐπεί-
νασσα, ἀλλὰ πάντα ἐκεῖνα ἦσαν πρόσκαιρα, ἐνφ ἡ εὐτυχία μου
αὐτὴ αἰσθάνομαι ὅτι θὰ εἶνε αἰώνια. Τώρα ἄς ἀποθάνω, εἶμαι
εὐδαίμων, διότι ἐν τῇ προσκαίρῳ ζωῇ μου ἐπρομηθεύθην αἰ-
ωνίαν τοῦ αἰωνίου μου ἐγὼ τροφήν. Χαῖρε, Ἀλήθεια, διότι με
κατέστησας εὐτυχῆ... καὶ ἐκπνέει με τὸ μείδιμα εἰς τὰ
χεῖλη ψιθυρίζων... Χαῖρε ἀθάνατος Ἀλήθεια, χαί... ..
ρε.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

[Ὁ δοῦλος τοῦ Χρυσοῦ συναντᾷ τὸν δοῦλον τῆς Ἀλη-
θείας ἐν τῇ αἰωνίῳ ζωῇ. Ἰσταται ἱκετευτικῶς πρὸ τοῦ τελευ-
ταίου]

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — Πεινώ, διψῶ, οἰκτεῖράτέ με.

Δοῦλ. Ἀληθείας. — Τί ἔπραξας ἐν τῷ κόσμῳ;

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — Εἰργάσθην ὅπως ἀποκτήσω χρυσοῦν.
Καὶ οὐ;

Δοῦλ. Ἀληθείας. — Εἰργάσθην ὅπως ἀποκτήσω τὴν ἀλη-
θειαν. Ποῖος τῶν δύο εἶνε ὁ ἐκτελέσας τὸν προορισμόν σου;

Δοῦλ. Χρυσοῦ. — Σὺ! Τρισευδαίμων ἄνθρωπε. Τρισκατάρατε
Χρυσέ ἔσο ἡ ἀπώλεια τῶν ἀναστησάντων σε.

Καὶ γονυπετῶν πρὸ τῆς ἀληθείας καὶ συμπλέκων τὸς χεῖρας.
Χαῖρε πηγὴ τῆς θεότητος.

Χαῖρε Ἀλήθεια!

Εἰς αὐτὸ ἡ Ἀλήθεια ἐκαλόφθη ὑπὸ αἴγλης φωτὸς καὶ ἐκ
τῆς λάμπσεως τῆς ἡμαυρώθη ὁ Χρυσός, ὅστις καὶ κατέπεσον
εἰς τὰ ἄεθλα τοῦ σκοτοῦς.

Ἐκτοτε ὁ χρυσὸς κατέστη ὁ κακὸς δαίμων καὶ ὁ ἀπαραί-
τητος τῆς Ἀνθρωπότητος κήριος.

Ἀλλὰ τρέμε Χρυσέ διότι ἡ λάμψις τῆς Ἀληθείας φθάνει
καὶ θὰ σὲ ἀμαρῶσῃ διὰ παντός. Λ. Σ.

ΓΝΩΜΑΙ

—ο—

Ἡ πενία ἀποστερεῖ πολλάκις τὸν ἀνθρώπον πάσης ἐνεργητι-
κότητος καὶ πάσης ἀρετῆς. Σάκκος κενὸς δύσκολον εἶναι νὰ
σταθῇ ὀρθός.
Φραγκλίνος.

Ὅταν μία γονὴ ἐπιδιώκῃ ἐπιτυχίας ἐξω τοῦ εἰκείου κύκλου
ἄγει εἰς τὸ νὰ καταλέξῃ τις αὐτὴν μεταξὺ τῶν ἡθοποιῶν.
Ἰούλιος Σίμων.

Δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν τὸ καθῆκον διὰ τοῦ λόγου, τὴν
ἐβερgeoisίαν διὰ τῆς ἀγαθότητος· ἀλλ' ἡ πίστις μόνη δύναται
νὰ ἐξηγήτῃ τὰ ἔργα τῆς αὐταπαρνησίας ὑπὲρ τῶν δυστοχούν-
των καὶ ταλαιπωρουμένων.

Ἐρν. Ρενάν.

ΤΟ ΓΡΑΦΤΟ

ΠΡΩΤΗ

Ἀφιερώνεται τῇ Διδ. Κ. Σ.

Μακροὰ, μακροὰ, κάτω σ' ἕνα μικρούτσικο μὲ ὤμορφο χωριό, ἀγαπήθησαν δύο ψυχές, ὁ Μῆτρος καὶ ἡ Μαρῶ. Ὁ Μῆτρος εὐσελικόπαιδο ἀφ' τὰ καλὰ τοῦ τόπου, καὶ ἡ Μαρῶ φτωχῆ, μὰ τίμια καὶ φρόνιμη χωριατοπούλα, κόρη τσουπάνου. Μιὰ βραδυνή, λίγο πλεῖο ὕστερα ἀφ' τὸ βασιλεμμά τοῦ περῆφανου Ἡλίου, στοῦ χωριοῦ τῆς βρόβις τὸν δρόμο, ἀντίμα βρέθηκαν ἡ δὴ ψυχές διπλα ἀφ' τῆ βροσί κατὰ τὸ ῥέμμα μεγάλο ἴφ'τρωσε φρουρωτὸ πλατάνι, ποῦ στὴν ρίζα του κάτω τ' ἀργωμένα κυλοῦσε νερά του καθάριο ποτάμι, ποῦ δίπλα ἀφ' τῆς ὄχθης του τὰς πρασινομένους καὶ μουσχομύριστες γιὰ λίγη καθῆσαν ὥρα νὰ κουδενειάσουν γιὰ τῆς καρδιάς των τοὺς καῦμους οἱ δύο ἀγαπημένοι, μὰ ἐξέφυγαν ἐπὶ κοὐδένιασμα ἀπάνου κοιμισμένοι εὐρέθη ἐπὶ τρυφὰ τῆς Μαρῶς του στήθη ὁ Μῆτρος, γιὰ τὸν εἶχε ναννοορίζει τὸ ὤμορφο τῆς βοσκοπούδας τραγοῦδι.

“Μιὰ βοσκοπούλα ροδοπλασμένη
τ' ἀρνί τῆς χάνει στὴν ἐρημιὰ
καὶ θακροσμένη τὰ δάση πέρνει
καὶ τὸ ζητάει μ' ἀπελπισιά.”

τραγοῦδι ποῦ ὕταν τὸ τραγουδοῦσε ἡ Μαρῶ σφιχτὰ σφιχτὰ ἀπὸ ζούλια σφαλνοῦσε τὸ στόμα ὁ κορυθαλδὸς ποῦ σὲ ἀντίπερη ἴσια καθισμένος, ἔψελνε μὲ τόνο παράξενο τὸν ἐρχομὸ τοῦ χειμῶνα.

Μὰ ὕταν ἐνόχωνε δλότελα ὁ Θεὸς καὶ ἐθύνησαν ὁ Μῆτρος μεθυσιμένος ἀκόμα ἀφ' τοῦ τραγουδιοῦ τὴν ἠχώ, ἕνα ἐχάρισε φιλιὰ ἐπὶ τὸ μάγουλο τῆς Μαρῶς, κοκκινισμένο μάγουλο μὲ χροῶμα τῆς ἀγάπης καὶ κίνησε γοργὰ γοργὰ γιὰ τὴν δική του τὴν ατάνη, ποῦ σὲ ἀφήλθ τὴν εἶχε χειρὸς ἐταμπούρι.

Σὲ λίγο δαιμόνας μαῦρος ἐσκέπασε τὰ χρυσιμένα τῆς Μαρῶς ὀνειράτα μὲ δάκρυα, γιὰ τὸ μὲ ἄλλους συφώνησε ὁ Μῆτρος τέσσαρες σὲ ἕνα νὰ βούνη μέρη ζῆσι, γιὰ τὸ δικὸ τους τὸν τόπο βερίστησαν νὰ ζοῦν τυρανισμένη ζωή. Μὰ ὕταν σημάθη ἀφ' τὸ πλερὸ τῆς Μαρῶς του ὁ Μῆτρος καὶ κίνησε ν' ἀνεμώθη τοὺς ἄλλους, τρία τῆς χάρισε φιλιὰ καὶ ἄρο φρικτὸ τῆς εἶχε ὀμώσει, πῶς πάλαι πρὶν τὸ ταχὺ θὰ γορίθη καὶ θὰ τὴν στεφανώσει.

Μὰ ὕταν ἐμπαρκάρισε καὶ ἦταν γιὰ ἐκκίνηση οἱ καὶ ἐπὶ πανιὰ τὸ παράδι, τὸν ἄρο ποῦ τῆς ἔκαμε τὸν εἶχε ἀληθμο- νήσει καὶ δὲν ἐγόρισε γιὰ ν' ἀποχαιρείση τὴν Μαρῶ, ποῦ ὡς τὸν γιὰτὸ κατέδθη νὰ τὸν ἐσπεροδοθήσει καὶ ἔτσι καῦμο, παράπονο τὸ πῆρε αὐτὴ πικρὸ καὶ τοῦ εἶπαν “ὅν σε' ἀλήθεια ἔχασες νὰ μὲ φιλήτης Μῆτρο, μὰ ἔχεις μέτα σὲ στήθη σου ἀληθινή ἀγάπη, οὔρε, καλὲ μου, σὲ καλὸ ἐγὼ σ' τὸ συχωρῶ μὰ ὅν τὸκαμες ἐπίτηδες γιὰ νὰ μ' ἀληθμονήσης ἐμένα ποῦ σοῦ ἔχαισα, βρὲ Μῆτρο τὴν τιμήν μου, νὰ σὲ φιλήσω ἐγὼ νεκρὸ στὴν ἐκκλησιὰ ἕνα ποῦρνό!! Τοῦ ἔψελνε τὰ λόγια αὐτὰ, τὴν ὥρα ποῦ ἦταν ἔτοιμοι γιὰ νὰμποῦν σὲ ἀφορεμένο καίκι, μὰ ὁ Μῆτρος ἄπονος αὐτοῦ, γιὰ πάντα συχάθη τὴν Μαρῶ, αὐτὴν ποῦ τῆς ἔμαθε τῆς τιμῆς τῆς τὰ φύλλα ὁ πλάνος, μὰ ἀφ' τὴν στείγην ποῦ τὸ ἔκαμεν ἀνάπασι δὲ βρισκαί, γιὰ τὸ ὅποιος ἀγάπη ἀρνήθη ἀληθινή στὸν κόσμο καὶ τὸν Θεὸν ἀρνεῖται, γιὰ τὴν ἀγάπη εἶν' ὁ Θεός· μὰ τὸν ἀρνεῖται καὶ ὁ Θεός.

Τὴν ἔκουσε ἡ θάλασσα τῆς Μαρῶς τὴν κατάρα, τὸν Μῆτρο μίσησε κι' αὐτὴ σὰ ἔχασε τὴν Μαρῶ κι' ἔτσι ὅταν ἦταν ἦτοχη μιὰ φοδερὴ ἀντάρρα ὅταν νὰ ἦταν μαῦρο μῆνομα ἀφ' τὸν σκληρὸ τὸν Χάρο ἐξέφυγε ἀκούστη ἀπὸ μακροτὰ κι' ἐνῶ τὰ κόματα γοργὰ, γοργὰ
[γιὰ λίγη ὥρα
ἔξεσχιζε περῆφανε τὸ ξενικὸ καίκι,
στὰ ὑστερὰ ἐπλάκωσε καταραμένη μπόρα
καὶ στὴν στερητὴ φοδερὴ πῶς θὰ ῥιχτε τὸ μπρίκι.
Τὴν ὥρ' αὐτῆ τοῦ παλαίμου τοὺς ναῦτες μὲ τὸν Χάρο θυμήθηκ' ὁ

Μῆτρος τὰ ὑστερα λόγια τῆς Μαρῶς μὰ ἦταν ἀργά· γιὰ τὴν μπόρα ἀντάμα σιφονεῖ ἀφ' τὸν οὐρανὸ ἐπὶ πέλαο μαῦρο κατέβη σονεπαίρνει τὸ μπρίκι καὶ στῆς μαῦρης θάλασσας τὸν βοθὸ ἢ τέσσαρες ἔβρησαν τὰ κόμα τους μνήματα.

ἕνα φεράδικο, μικρὸ, ἀφ' τῆς Τουρκίᾳς τὰ μέρη, ποῦ ἤρχετο εἰς τὸ χωριὸ τοῦ Μῆτρο γιὰ νὰ φέρη σπουγγάρι, μαῦρο μῆνομα μὲς σὲ χωριὸ τοὺς φέρνει ἢ τέσσαρες πῶς βρέθηκαν ἐπὶ πέλαο πνιμένοι.
“Οἱ ἐκλάψαν ἐπὶ χωριὸ τὸν Μῆτρο ποῦ τὸν πῆρε
Ἐπ' τῆς ζωῆς τὴν ἀγκαλιὰ καταραμένος Χάρος
Μὰ ποὶ πολλὰ ἀκούονται τὰ κλάματα τῆς Μαρῶς
Γιὰ ἦταν ἡ κατάρρα τῆς τὸν Μῆτρο ποῦ τὸν ἔβρε!

Κι' ὕταν ἕνας ποῦ σῶθηκεν ἀφ' τὸ παράδι εἶπε, πῶς ὡς τὴν ὑστερη στείγη, ὁ Μῆτρος ἐσφυχοῦσε μὲ τὸ ὄνομα τῆς Μαρῶς στόμα του, ἀφ' τὸν πόλον τῆς τὸν καῦμο ἡ Μαρῶ, ἐτρελλάθη. Κι' ἔτσι τρελλή, μπροστὰ σὲ μιὰ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ποῦ εἶχε στὸν τοῖχον κρεμαστὴ γονάτισε κι' ἀπὸ τὰ βάρη τῆς καρδιάς τῆς εἶπ' αὐτὰ γονατιστή.

“Χριστέ, Ἐὶς ποῦσαι ἴφ'τὸ ἐπὶ τῆς κορφῆς τοῦ κόσμου.
δύναμι λίγη δός μου.

Κι' ἔκουσε μιὰ παράκλησι ποῦ θὰ σοῦ κάμ' ἡ Μαρῶ,
ἕνα μαχαίρι κορτερὸ χάρις' μου γιὰ τὸν Χάρο
Θέλω νὰ πᾶρω ἀπ' αὐτὸν τὴν ἀπονη ψυχὴ ἀφοῦ αὐτὸς ἀλόπητα
[τὸς ἰδικές μας πέρνει.]

Εἶπε καὶ τὸ κεφάλι τῆς σὲ μι' ἄλλη εἰκόνα γέρνει.
ἦταν τῆς Παναγίας. *Καὶ Σὺ, Μῆτέρα τοῦ Χριστοῦ
[γλοκαὶά μου Παναγία

Ποῦ Τέτοιο ἔχεις γοῖο
Ἄκουσε καὶ θὰ σοῦ πᾶ μέσα σὲ τοῦτο τὸ χωριό,
Σὲ τοῦτο δᾶ ποῦ γνώρισε τὸν Μῆτρο μου Παρθένα
Χάρισε, Παναγία μου, χαρὰ καὶ εὐτυχία
Τὲς λώπες διώχτες μακρὰ ἐπὶ ἀφ' τὸν καθένα
Καὶ Σὺ, Θεέ, ποῦσαι ἴφ'τὸς ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐπάνω
ἔκουσε, μιὰ παράκλησι καὶ εἰς ἐσὲ θὰ κάνω.
Θέλω, ἀκούεις; μὲς στὸν Παράδεισον ὁ Μῆτρος νὰ καθῆται
καὶ νᾶναι Βασιλέας καὶ ἔτσι χάρις' τοῦ γοργὸ γιὰ νὰ
[καβαλλικέψη

γιὰ τὴν μετανοῶν, Θεέ μου, νὰ ζητήση
νὰ καταβῆ σ' αὐτὴν τὴν γῆ τὴν Μαρῶ του νὰ κλέψη
Κ' ἔτσι κ' αὐτὴ βασίλισσα σὲ χρυσιμένο θρόνο, σιμά του
[νὰ τὴν κάνη

αὐτὰ τὰ λίγα σοῦ ζητῶ Θεέ αὐτὰ καὶ μόνο.,
Σταυροκοπιέται τρεῖς φορές καὶ ἐσφυχᾶ ἡ Μαρῶ
κι' ἀντὶ τοῦ Μῆτρο γι' ἄντρα τῆς ἐπῆρε ποιο; τὸν Χάρο
ἔτσι τῆς ἦταν τὸ γραφτὸ τῆς Μαρῶς νὰ τὸ πᾶθη
τοῦ Μῆτρο ἦταν γραφτὸ γιὰ νὰ χαθῆ κ' ἐχάθη!
(Καϊάφας).

Κομψότατον βιβλιαρίον ἐξεδόθη ἐσχάτως ἢ ΝΥΧΤΕΣ

συλλογὴ ἐκλεκτῶν καὶ χαριτωμένων διηγημάτων τῆς ἐν Ἀθήναις καλλιστῆς λογογράφου Δδος Εἰρήνης Μεγαπάνου Ἀθηναίας, τιμώμενον ἀντὶ φράγκων χρ. δύο.

Συνιστῶμεν ὀλοψύχως εἰς πάσας καὶ πάντας τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὠραιότατου τούτου βιβλιαρίου. Ἀπευθυντέον:

Δννν Εἰρήνην Μεγαπάνου Ἀθηναίαν
ὀδὸς Χορμοβίου 13, Ἀθήνας.

Οἱ βουλόμενοι δύνανται νάπευθυνθῶσι καὶ πρὸς ἡμᾶς.

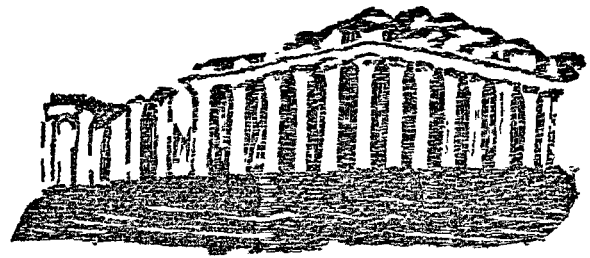
Ἔτος Α'. Τεύχος 7ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΒΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΒΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίᾳ Συνδρομῇ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίνια 6

» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα χρ. 10

Πᾶσα αἰτήσις ἀπευθύνεται:

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρον) 15 Ἰανουαρίου 1907.

ΤΙΣ Η ΑΛΗΘΗΣ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

***

(Ἐν μᾶθημα ἐν τῷ Ἀρδακείῳ περὶ Θρησκείας).

Καθηγητής: Πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι θρησκείαν τινά, ἀδιάφορον ἂν καλὴν ἢ κακὴν, ἀληθῆ ἢ ψευδῆ· ἐρωτῶ μόνον διατί νὰ ἔχουν θρησκείαν; τίς ἢ πραγματικῆ, ἢ ἀληθῆς ἀνάγκη τῆς θρησκείας;

Μαθήτρια: Ἡ θρησκεία εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀναγκαία, διότι μόνον εἰς αὐτὴν θὰ εὔρη παρηγορίαν ἐν περιπτώσει δυστυχίας.

Καθηγητής: Λοιπὸν κατὰ τὴν γνώμην ταύτην ἡ θρησκεία εἶναι ἐν εἶδος ἀποταμιεύματος χρησίμου διὰ τὰς μαύρας ἡμέρας, ἀπαράλλακτα καθὼς φρόνιμος οἰκογενειάρχης τοποθετεῖ εἰς ἀσφαλὲς μέρος ὀλίγας χιλιάδας δραχμὰς διὰ κάθε ἀνάγκην· ἐννοεῖται ὅτι κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, ἂν δὲν ἐπέλθῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον καμμία δυστυχία, ἡ θρησκεία εἶναι περιττή. Λοιπὸν ἀπλούστατα χάριν τοῦ συμφέροντός μας ἔχομεν τὴν θρησκείαν, ἵνα μᾶς βοηθήσῃ καὶ μᾶς παρηγορήσῃ εἰς ἐνδεχομένας συμφοράς. Ἐρχόμεθα ἀναγκαίως εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἀπὸ τῆς θεείσης ἐβραϊκῆς, συμφεροντολογικῆς ἀρχῆς ἢ ὄχι;

Μαθήτρια: Ἐρχόμεθα.

Καθηγητής: Λοιπὸν τότε ἀνάγκη ἀπόλυτος εἶναι νὰ ζητηθῇ ἀλλοῦ ἢ ἀνάγκη τῆς θρησκείας καὶ ὄχι εἰς τὸ συμφέρον ἡμῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἂς παρατηρήσωμεν καλύτερον τὸν ἄνθρωπον ἐν μέσῳ τῆς περιβαλλούσης αὐτὸν φύσεως. Καὶ λοιπὸν ἐξετάζοντες τί βλέπομεν; βλέπομεν τὸν ἄνθρωπον βασιλέα ἀπόλυτον πάντων τῶν περὶ αὐτόν· οὗτος ἐδάμασε καὶ ἡμέρωσε τὸν κύνα, τὸν ἵππον, τὸν βοῦν,

τὸ πρόβατον, τὴν αἶγα, καὶ τὰ λοιπὰ κατοικίδια ζῶα, ἐξεδίωξε δὲ καὶ ἐξωλόθρευσε τῶν λοιπῶν τὰ ἐπικινδυνωδέστερα, οἷον τοὺς λέοντας, τὰς τίγρεις κλπ. Ἐξημέρωσε καὶ ἐκαλλιέργησε τοσαῦτα φυτὰ, ἐξεύρε τρόπον νὰ συλλαμβάνῃ τοὺς ἰχθύς, ἠδάμασε καὶ ὑπέταξε καὶ αὐτὴν τὴν ἄψυχον φύσιν, οἷον τὰ ὕδατα, ἅτινα ἐχρησιμοποίησε πρὸς τὸν σκοπὸν του, τοὺς ἀνέμους τοὺς ὁποίους ἐπειθανάγκασε νὰ κινῶσι τὰ πλοία, ὑπέταξε τὴν θάλασσαν, ἥτις σήμερον ὑπακούει εἰς αὐτόν, διὰ τοῦτο τῶρα ὑπολογίζει ὅτι θὰ εἶναι λ. χ. ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν δεῖνα λιμένα, χωρὶς καθόλου νὰ λογαριάσῃ τὴν φοβερὰν δύναμιν αὐτῆς. Τώρα κταντῆ νὰ δαμάσῃ καὶ τοὺς ἀέρας καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ ταξιδεύῃ ἐναερίως καὶ μάλιστα ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον τῶν πτηνῶν. ὅπως πραγματικῶς σήμερον ταξιδεύει ἐπὶ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης ταχύτερον τῶν πτηνῶν. Ὁμοίως καθυπέταξε τὰς φυσικὰς δυνάμεις· ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὸν ἠλεκτρισμὸν! Οὗτο πᾶσα ἡ φύσις, ἐμψυχος καὶ ἄψυχος, δουλεύει σήμερον εἰς τὸν ἄνθρωπον! Ἡ ἐλαία κάμνει καρπὸν, ἵνα ἐξ αὐτοῦ φυτρώσῃν ἄλλαι ἐλαίαι καὶ διαιωνισθῇ τὸ εἶδος τῆς κατὰ τοὺς αἰώνιους φυσικοὺς νόμους ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀπόλυτος κύριος πάντων μεταχειρίζεται τὸν καρπὸν αὐτῆς πρὸς ἰδίαν χρῆσιν. Τὸ αὐτὸ κάμνουν πάντα τὰ δένδρα καὶ φυτὰ καὶ πάντα τὰ ζῶα τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, πάντα ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου!

Ἀλλὰ ποῖος, παρακαλῶ, κατέστησε τὸν ἄνθρωπον ἀπόλυτον κύριον πάντων τούτων τῶν ἀγαθῶν; Ὁ ἄνθρωπος ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλα ζῶα εἶναι ἐν πολλοῖς κατώτερος· παρατηρήσατε τὴν ρώμην τοῦ λέοντος, τὴν ταχύτητα τῆς ἐλάφου, τὴν ἀντοχὴν τοῦ βοῦς, τὴν πονηρίαν τῆς ἀλώπεκος κλπ. κλπ. Ἐπειτα εἶναι γυμνός, ἐνῶ τὰ ἄλλα ζῶα φέρουν τρίχωμα, πτερὰ, ἀναπτύσσεται καὶ μεγαλώνει βραδέως κλπ. Λοιπὸν πῶς ἠδυνήθη νὰ παλαίσῃ καὶ καταβάλῃ πάντα τὰ ἄλογα ζῶα ταῦτα;

Μαθήτρια : Διὰ τοῦ λογικοῦ του.

Καθηγητής : Ναί, διὰ τοῦ λογικοῦ του. Ἄλλὰ τίς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ λογικὸν τοῦτο; Τίς ἄλλος ἢ ἐκεῖνος ὅστις ὄτε ἔπλασεν αὐτὸν, εὐλόγησε καὶ εἶπεν: «**Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε** τῆς γῆς; Τίς ἄλλος ἢ ἐκεῖνος ὅστις ἐνεψύσασεν εἰς αὐτὸν τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς ἰδικῆς του θείας οὐσίας; Ὁ Θεὸς λοιπὸν κατέστησεν αὐτὸν ἰκανὸν εἰς τοῦτο. Ἄς σκεθῶμεν τώρα ὡς ἐξῆς: Ἄνθρωπός τις ἔχει μέγα κτήμα καὶ διορίζει εἰς αὐτὸ πολλοὺς καὶ διαφόρους ἀνθρώπους καὶ ὀρίζει εἰς ἕνα ἕκαστον καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, λ. χ. εἰς τὸν ἕνα νὰ σκάπη, εἰς τὸν ἄλλον νὰ ποιμαίνει, εἰς τὸν ἄλλον νὰ κόπη καὶ φέρη ξύλα, εἰς τὸν ἄλλον νὰ σηκῶν φθορτῖα, καὶ οὕτω καθένης· ἐπὶ κεφαλῆς δὲ πάντων αὐτῶν ἔθηκε καὶ κατέστησε τρόπον τινὰ κύριον ἕνα ἄλλον, τὸν ὁποῖον ἐπροτίμησε καὶ ἐξέλεξε. Ἐ! τώρα αὐτὸς ὁ εἰς ὁ προτιμηθεὶς, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἄλλων, ὀφείλει τίποτε εἰς τὸν κύριον τοῦ κτήματος ἢ δὲν ὀφείλει;

Μαθήτρια : Ὄφείλει εὐγνωμοσύνην.

Καθηγητής : Καὶ βεβαίως εὐγνωμοσύνην τόσῃ μεγαλυτέραν ὅσῃ μεγαλυτέρου κτήματος καὶ περισσοτέρου προσωπικοῦ κατέστησεν αὐτὸν ἐπιστάτην, καὶ ὅσῃ περισσοτέραν ἐξουσίαν καὶ δικαιοδοσίαν ἐπ' αὐτῶν τοῦ παρεχώρησεν· ἔχει οὕτως ἢ ὄχι;

Μαθήτρια : Ἐχει.

Καθηγητής : Ἄλλὰ ποῖος εἶνε τώρα αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς ὄχι κτήματος τινός, ἀλλὰ ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου ζῶν καὶ φυτῶν, ἐπὶ ὀλοκλήρου φύσεως, καὶ ὁ ὁποῖος ἔλαβε πλήρη καὶ ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ὁ ὁποῖος ἐπομένως θὰ ὀφείλῃ ἀπειροῦ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν ἀληθινὸν ποιητὴν καὶ κύριον τοῦ μεγάλου τούτου κτήματος, τὸ ὁποῖον λέγεται κόσμος; Ὅλοι λέγετε ὁ ἄνθρωπος. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅπου εὐρομε τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς θρησκείας· ὄχι συμφέρον ἰδικόν μας, ὄχι ἔλπις παρηγορίας ἐν ἐνδεχομένῃς δυστυχίαις, ἀλλὰ καθῆκον εὐγνωμοσύνης, καὶ εὐγνωμοσύνης ἀπειροῦ ἀναλόγου πρὸς τὸ μέγεθος τῶν παραχωρηθέντων ἀγαθῶν καὶ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς πλήρους ἐξουσίας μας ἐπ' αὐτῶν, καθῆκον εὐγνωμοσύνης μᾶς ἐπιβάλλει τὴν θρησκείαν. Πῶς δὲ λέγεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος, ἐνῶ ὀφείλει εὐγνωμοσύνην καὶ μάλιστα μεγίστην, δὲν τὴν ἐνθυμεῖται ἀλλὰ τὴν λησμονεῖ; Καὶ πῶς λέγεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐνῶ ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ ἄρῃ καὶ νὰ εἶναι ἀνώτερος πάντων, κατανατᾶ νὰ γίνεται ψεύστης, κλέπτης, ἀπατεῶν, ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁμοῖος μὲ ἐκεῖνα τὰ ἄλογα ζῶα τὰ ὁποῖα παρηγγέλθη νὰ ἐξουσιάσῃ; Μᾶς τὸ λέγει ὁ προφήτης Δαυὶδ: «**ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ δυνῆκεν· παραδυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὠμοιώθη αὐτοῖς**», ὁ ἄνθρωπος, λέγει, ἦτο εἰς μεγάλην τιμὴν πλησίον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐνόησε καὶ κατήντησε νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ τὰ ἄλογα ζῶα. Λοιπὸν ὅστις δὲν ἐνθυμεῖται τὴν μεγίστην εὐγνωμοσύνην τὴν ὁποίαν χρεωστοῦμεν ὅλοι μας εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δὲν ἔχει θρησκείαν, ὅστις κάμνει παρὰ τὰς ἐντολάς τῆς θρησκείας του, ἢ ψεύδεται, ἀπατᾶ, κλέπτει, κ.τ.λ., ἐκεῖνος ἀποβάλλει τὸν ἀνθρωπισμὸν του, ἐκπίπτει ἀπὸ τῆς ἐντίμου θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐτοποθέτησεν ὁ Πλάστης, ἀτιμᾶζει τὸν ἄνθρωπον καὶ γίνεται ὁμοῖος μὲ τὰ κτήνη.

Λοιπὸν ἡ θρησκεία εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸν ἄνθρωπον, διότι εἶναι ἀνομολογία καὶ ἀναγνώρισις τῆς ἀπειροῦ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεόν, καὶ διότι ὅστις λησμονεῖ τὸ καθῆκον τῆς εὐγνωμοσύνης ταύτης καὶ τὰ ἄλλα ὅσα συνδέονται μετὰ τῆς ὑ-

περόχου θέσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος ἀποβάλλει τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν, ἐκεῖνος κατανατᾶ κτήνός.

Καὶ τώρα σεῖς, ἀφοῦ βλέπετε τίνα σημασίαν ἔχει ἡ θρησκεία, ἦτοι ἡ πίστις εἰς τὸν Θεόν καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πρὸς αὐτὸν, ἀφοῦ βλέπετε ποῦ κατανατᾶ ἡ παράβασις τῶν ἐντολῶν τοῦ Πλάστου, τοῦ τοποθετήσαντος ἡμᾶς ὑπεράνω πάσης τῆς ἀλόγου φύσεως, δὲν θὰ θελήσετε νὰ μένετε πάντοτε πιστοὶ εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων σας; δὲν θὰ θελήσετε νὰ διασώζετε πάντοτε τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν τηροῦσαι τὰς ἐντολάς Του καὶ νὰ εἰσθε σήμερον μὲν ἡ χαρὰ τῶν γονέων, τῶν συγγενῶν καὶ οἰκείων σας, αὔριον δὲ ἡ εὐλογία καὶ ὁ στολισμὸς τοῦ οἴκου σας καὶ τῆς μεγάλης Πατριδος μας;

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑΙ

ΜΕΘΩΝ

Ἀγαπητὴ ἀδελφή,

«Ἐλαστος ἄνθρωπος τῶνόντι ἔχει ἴδιον τρόπον τοῦ εὐτυχεῖν».

Ὅ,τι θὰ ἐθεωροῦμεν ἡμεῖς δυσδόστακτον δυστυχίαν, βαρβαρότητα καὶ εἴ τι ἄλλο ἐνταῦθα, ἐν τῇ ἀγροτικῇ ταύτῃ ζωῇ τῶν Ἀράβων θεωρεῖται ἀπόλαυσις. Εἰς τὰς ἐργασίας τῆς φυτείας, ἄς διενεργεῖ δι' Ἀράβων ὁ Ἰόλος ἐν τῷ κτήματι τῆς μητρὸς του καὶ ἐγὼ κατ' ἀνάγκην, ὅπως διέλθω ἐν ἀσχολίᾳ τινὶ ὀλίγας ὥρας, τὰς ἐπισκέπτομαι, ἐσπούδασα ἐκ τοῦ σύγγενος τὴν ζωὴν τῶν εὐτυχῶν τούτων ἀνθρώπων.

Ἡ πρὸς τὰ τέκνα τῶν στοργῆ εἶνε τυπικὴ τις σχέσηις, ἐνῶ τὰς συζύγους τῶν φαίνονται ὅτι ἀγάπῳσι περισσοτέρον. Ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσις τῶν εἶνε τόσον ἔμφρτος, ὥστε μετὰ δεινὸν συλλοφάγημα μεταξὺ τῶν, κατ' ὁ πετοῦν τὰ αἵματα καὶ πολλάκις οἱ ὀφθαλμοὶ, ἡ θυμικὴ τῶν κατάστασις ἀνακτᾶ ἀμέσως τὴν εὐθυμίαν καὶ ἀρχίζουσιν ἄδοντες περιπληθέστατα ζηλεύω τὴν ὀρεξίαν τῶν μετὰ πόνον καὶ κόπον, τὴν ὀλιγάρκειαν τῶν ὡς πρὸς τὰ εἶδη τῆς τροφῆς καὶ τὴν τέχνην τῶν ὡς πρὸς τὴν ἀπλὴν μαγειρικὴν τῶν ὀσπρίων καὶ λαχανικῶν, ἦν ἡ γλυκύτης πολλάκις μὲ εἰλκυσεν εἰς στομαχικὸς διαταραξίεις.

Μεθ' ὅλα τούτα ἔμως αἰσθάνονται ἐν σέβας εἰς τὴν ἐστίνων τῶν καὶ εἰς τὴν συζυγικὴν θέσιν τῶν, προκινδυνεύοντες τῶν συζύγων τῶν σχεδὸν πάντοτε. Ἄνθρωποι ἄξεστοι μὲ συγκεχυμενος περὶ Θεοῦ καὶ ἀνθρωπισμοῦ ἰδέας, τοιαῦτα τρέφοντες οἰσθήματα οἰκογενειακᾶ, παρέχουσιν ἐν γνώρισμα οἰσθήματος ἐνυπόρχοντος εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὴν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεως οἰκογενείας καὶ κοινωνίας μετοξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν ἰεράν ἀλληλεγγύην καὶ ἀμοιβαίαν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ εἶνε τις ἀφωσιωμένος εἰς τοὺς πλησιεστάτους του.

Τὴν ἀρετὴν ταύτην ἀτυχῶς δὲν ἔχουσιν οἱ περὶ ἐμὲ πάντες, ὑποθέτω δὲ ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο καταλυμαίνεται πολλῶν ἐκ τῶν λεγομένων πολιτισμένων τούτων οἴκους καὶ τὰς συνειδίσεις, ἐν ἔγῳσι τοιαύτας!

Αἱ ἐπίπλαστοι εὐγένεια καὶ ὑποκρίσεις τοῦ ἀνδραδέλου μου πρὸς τοὺς ξένους καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν συζυγὸν του, ὅταν εὐρίσκονται ἐκτὸς τῆς οἰκίας τῶν, αἱ σπαρκατικαὶ σκηναὶ τῆς διαμάχης πρὸς τὴν ταλαίπωρον σύζυγον του ἐντὸς τῆς οἰκίας τῶν καὶ δὴ πρὸ τοῦ ὕπνου σχεδὸν πάντοτε, ὧν σκηνῶν παρεστήν πολλάκις μᾶς-τους, μετὰ φρίκης καὶ δδελυγμίας ἀνεβίβασαν τοὺς ἄξεστους

αυτοὺς Ἄραβας πλειότερον εἰς τὴν ἐκτίμησίν μου, ποιούσης συνεχῶς τὴν σύγκρισιν μετὰ τῆς στωικῆς καὶ ζωώδους ἀπαθείας των πρὸς τὰς ἀσθενείας τῶν τέκνων των καὶ τῆς ἐπιμυθιωμένης εὐγενείας τοῦ θηριώδους ἀνδραδέλφου μου.

Φρίσσω εἰσέτι, φρίσσω δι' ὅτι εἶδον καὶ ἤκουσα νὰ πράττει καὶ νὰ λέγει κατὰ τοῦ θύματός του, τῆς συζύγου του ὁ κύριος οὗτος· Εἶνε λοιπὸν θηρίον δίπουν ὁ ἀμόρφωτος καὶ σκληρὸς ἄνθρωπος; τόσον ἀλλοιοῦται καὶ ἀποθηριούται ἡ ἀνθρωπίνη εὐγενὴς φύσις τοῦ ἀνθρώπου;

Καὶ εἶνε, ἀδελφὴ μου, εὐγενὴς ἡ πτωχὴ συννυμφάδα μου, περιποιητικὴ, σιωπηλὴ μᾶλλον, φιλεργὸς καὶ πρὸ πάντων τιμίαι· ἔχει χαρακτηριστικὰ λεπτὰ, ὀφθαλμοὺς μελιχροὺς, ὠραίους, γλυκεῖς, ἀνάστημα μέτριον καὶ γραφικόν· γνωρίζει ἄριστα τὴν διοίκησιν τοῦ οἴκου, περιπλέον δὲ τὴν γαλλικὴν, διότι ἐσπούδασεν εἰς τὴν σχολὴν τῶν καλογραυῶν ἐν Τήνῳ καὶ εἶνε καλλίφωνος, ὡς ἀηδῶν. Ὅταν νανουρίζῃ τὸ τέκνον τῆς καὶ μεσάνυκτα ἂν τύχῃ τοῦτο, ἐξυπνῶ εὐτυχῆς καὶ προσέχω νὰ τὴν ἀκούσω, διότι ξενίζομαι ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς καὶ κοιμῶμαι πολὺ πλησίον τοῦ δωματίου τῆς. Σπογγίζει ἡ χρηστὴ καὶ τρυφερὰ μήτηρ τὰ δάκρυά τῆς καὶ νανουρίζει τὸ τέκνον τῆς!... Ὁ μέγας ἄρχων καὶ τύραννός τῆς κοιμᾶται μόνος εἰς τι δωματίον μεμονωμένον τῆς λοιπῆς οἰκίας.

Τί ἄλλου εἶδους προτερήματα ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἡ καλὴ αὐτὴ ἀδελφὴ μου διὰ νὰ τὴν ἐκτιμᾷ καὶ τὴν ἀγαπᾷ τὸ φιλήδονον τοῦτο τέρας, ὁ ὁποῖος ἀπαξιοῖ νὰ τὴν καλέσῃ διὰ τοῦ ὀνόματός τῆς καὶ μόνον; «Ἐ! σύ; ποῦ εἶσαι;» φωνάζει, ὅταν ἔχῃ νὰ ἀναφέρῃ τι εἰς αὐτὴν σχετικὸν μὲ τοὺς στολισμούς του ἢ μὲ τὰ πολυποίκιλα φαγητά του;

Εὐτυχῶς, τί λέγεις διὰ τοῦτο, ἀδελφὴ μου; τὴν ἱκανοποιεῖ ἡ λατρεία τῆς πενθερᾶς μου!!! ἦν θεοποιεῖ ἡ καλὴ νέα. Μοὶ λέγει χθές, «καλὰ ποῦ σᾶς ἔχω καὶ σᾶς καὶ μὲ παρηγορεῖτε καὶ μὲ ἀγαπᾶτε, ἀλλὰ ἄς ἦτο ἐδῶ ἡ πένθερά μου, ἄχ, ἄς ἦτο ἡ μητέρα μου αὐτὴ ἐδῶ· σὰν γατάκι ζαρώνει ἐμπρὸς τῆς· τότε ἀκούω ἀπ' αὐτὸν καὶ τῶνομά μου» ὥστε πάσσαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται. Πλείονα προσεχῶς.

Σὲ φιλῶ,

Ἡ Νίνα σου.

Υ. Γ. Καταρῶμαι τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἠσθένησεν ἡ πενθερὰ μου καὶ ἡμεῖς ἀντ' αὐτῆς ἤλθομεν ἐδῶ, ὅπου ἐπέπρωτο νὰ λυπηθῶ τόσον, διότι μοὶ ἀπεκαλύφθη ἡ θηριώδης φύσις τῶν ἀνθρώπων ἐν ὄλῃ τῆς τῆ εἰδεχθεία, δὲν βλέπω δὲ τὴν ὥραν, ποῦ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅπου προτιμότεραι χίλιαι πενθεραὶ ἢ ἡ θεα τοῦ ἐπαράτου αὐτοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτον καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτῶ, ἔχει καθῆκον πᾶς τις νὰ καταρᾶται καὶ νὰ περιφρονῇ καὶ ν' ἀποστρέφεται ὅλαις δυνάμεσιν, ἵνα μὴ μαιίνωσι τὸ ἀνθρώπινον αἷμα καὶ ἐξευτελίζουσι τὴν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν ἐνθαρρυνόμενοι ὑπὸ τῆς ἀνεχεῖας μας.

Νίνα.

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΜΑΣ ΟΛΓΑΣ

~~~~~

Μέσα σὲ τόση δυστυχίᾳ ποῦ ἔχει στὴν Ἀθήνα,
Τὴν γύμνια τόσων ἀδελφῶν, ποῦ τρέχουν διωγμένοι
Ἀπ' τοὺς δημίους Βούλγαρους, μέσα σὲ τόση πείνα,
Ὅπου γι' αὐτὰ ἡ καρδοῦλά σου εἶνε φαρμακεμένη,

~~~~~

Ποῦ δὲν τοὺς φθάνουν τὰ σχολειὰ ἀλλ' οὔτε κι' ὁ
[στρατώνας
Καὶ κάθε σπῆτι ἀρχοντικὸ ἔχειε πανδοχεῖο
Καὶ κλάματα καὶ δυστυχίᾳ κατάρας κυκεῶνας
Βοᾶ, μεσ' τὰς Ἀθήνας σου, μέσα σὲ τόσο κρῦο,

~~~~~

Ποῦ τρέχουσι τὴν πείνᾳ τοῦς καὶ γύμνια νὰ θερμάνουν
Τῶν Ἑλληνίδων ἢ «Ἐνωσι» κατὰ τὸ θέλημά Σου,
Μοιροπολίται κι' ἀρχοντες ποῦ τρέχουν νὰ γλυκάνουν
Τὴν πίκρα τόσων δυστυχῶν, ἀνοιξες τὴν καρδίᾳ Σου

~~~~~

Κι' ἐδῶ στὴν Κύπρῳ, ποῦ πιστὴ στὸ σκῆπτρό Σου
[ἔχει ζήσει,
Καὶ μόλις, ποῦ τὸ μήνυμα σοῦ στέλλ' ἡ Λευκωσία
Γιὰ τοὺς φτωχοὺς τῆς ἔλεος κι' αὐτὴ νὰ σοῦ ζητήσῃ,
Τῆς ἔστειλες τὰ δῶρά Σου!... Βασίλισσα Ἀγία!

~~~~~

Ἀλλὰ, Θεά μου, ἀνοιχτός κι' ὁ «Εὐαγγελισμός σου»
Στὸ ἔθνος Σου, σ' Ἀνατολὴν κι' ἀκόμα καὶ τὴν Δύσει
Σκορπάει τὴν ἀγάπην Σου, χύνει τὸ ἔλεός Σου·
Ἦ εἶθε τᾶστρο Σου, Θεά, παντοῦ φῶς νὰ δωρήσῃ!

~~~~~

Στὰ δυὸ τὰ τίμια βάζα σου, ποῦ ἔστειλες γιὰ δῶρα,
Τί νάχουν μέσα, τί ἀψηλὰ κι' ἀλάλητο μεγαλεῖο!
Κι' ἐκίνησε εἰς τὸ νησί, ἀπ' τὴν ξακουστὴ τὴν Χώρα
Ἐνα παλμὸ ἀσίγητο γιὰ Σὲ, Θεά, καὶ Θεῖο;

~~~~~

Στὸ ἕνα βάζο ἔβαλες τῆς Κύπρου τὴν ἐλπίδα,
Πῶς μιὰ κολῶνα ἀψηλὴ π' αὐτὸ σὲ μιὰ ἡμέρα
Θὰ ξεφυτρώσῃ, σὰν καὶ Σὲ, μὲ φῶς ζωῆς κι' ἀχτίδα
Ἐλευθερίας, καὶ θὰ στηθῇ τὸ σκῆπτρό Σου ὀδῶ πέρα.

~~~~~

Στὸ ἄλλο τὴν ὑπομονὴ, Θεά, ὡς ν' ἀνατεῖλῃ
Στὸν Κυπριακὸ σου Ὀλυμπο αὐγὴ τοῦ Παρνασοῦ Σου
Καὶ θ' ἀνοιχτοῦνε τὰ κλειστὰ καὶ μαραμμένα χεῖλη
Μαζὶ κι' ὅλες ἡ καρδιῆς τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ Σου,

~~~~~

Νὰ ψάλλωσι τὴν Ἐνωσι! Ἦ ὄνειρα! ὦ χάρι!
Ἦ ἅγια ἡμέρα, πρόφθασε!.. Ἄγγελοι τὴν εὐχή μου
Στὸν οὐρανὸ πάρτε γοργὰ, ὁ χάρος μὴ μὲ πάρῃ,
«Πρὶν νὰ ἰδῶ τὴν ἡμέρα αὐτὴ, νὰ μὴ μοῦ βγῇ
[ἡ ψυχὴ μου».

Λαυδωνία.

J. E. LEISING

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

(Συνέχεια).

ΛΙΘΑΝ

§ 20.

Ἐν ᾧ ὁ Θεὸς ὠδήγει τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν δι' ὄλων τῶν βαθμῶν ἀνατροφῆς παιδικῆς, οἱ λοιποὶ λαοὶ τῆς γῆς εἶχον ἐξακολουθήσει τὴν πρὸς τὸ φῶς τοῦ λογικοῦ πορείαν των· τὸ πλεῖστον τούτων εἶχον ὑπολειφθῆ, μακρὰν τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ· τινὲς μόνον τὸν εἶχον ὑπερτερῆσει. Καὶ τοῦτο συμβαίνει ἐπίσης εἰς τὰ παιδιὰ τ' ἀφιέμενα ὅπως ἀναπτύσσονται μόνα των· πολλὰ ἀπομένουσι παντελῶς ἄξεστα· τινὰ τούτων διαμορφοῦνται μέχρι βοθμοῦ καταπληκτικοῦ.

§ 21.

Ἄλλὰ καθὼς αἱ εὐτυχεῖς αὐτοὶ ἐξαιρέσεις οὐδὲν ἀποδεικνύουσι κατὰ τῆς χρησιμότητος καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀνατροφῆς, παρομοίως ἢ ἐξαιρέσεις λαῶν τινων εἰδωλόλατρικῶν οἴτινες, μέχρι τοῦδε, φθίνονται ὑπερτερῆσαντες ἐν τῇ γνώσει τοῦ Θεοῦ τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν, οὐδὲν ἀποδεικνύει ἐναντίον τῆς ἀποκαλύψεως. Τὸ τέκνον τῆς ἀνατροφῆς ἀναπτύσσεται βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς· ἀργεὶ νὰ ἐξισωθῆ πρὸς τὸ τέκνον τῆς φύσεως τὸ κάλλιον διωργανωμένον, ἀλλ' ἐξισοῦται πρὸς οὐτὸ ἐν τούτοις· μετ' οὐ πολὺ τὸ ὑπερτερεῖ, καὶ τοῦ λοιποῦ ἐκεῖνο οὐδέποτε πλέον τὸ καταρθάνει.

§ 22.

Παρομοίως, —χωρὶς νὰ καμῶ λόγον καὶ περὶ τοῦ δόγματος τῆς ἐνότητος τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται καὶ δὲν εὐρίσκεται ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς—διὰ τὸν λόγον ἐπίσης ὅτι, τὸ περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς δόγμα, καὶ τὸ μετ' οὗτοῦ συνδεόμενον, τὸ δόγμα τῶν κολάσεων καὶ τῶν ἀνταμοιβῶν εἰς μέλλουσαν ζωὴν, εἶνε ἐξ ὀλοκλήρου ξένα πρὸς τὰ βιβλία ταῦτα, ἢ τοιούτη παραδοχὴ ἥμιστα ἐπίσης μαρτυρεῖ κατὰ τῆς θείας αὐτῶν καταγωγῆς. Καὶ τοῦτο δύναται κάλλιστα νὰ συμβιβασθῆ ἔτι πρὸς τὰ θαύματα καὶ τὰς προφητείας τὰς ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ περιεχομένας: διότι, ὑποθέσατε ὅτι οὐ μόνον δὲν εὐρίσκει τις τὰ δόγματα ταῦτα ἐν τῇ Βίβλῳ, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ πλέον δὲν εἶνε ποσῶς ἀληθῆ· ὑποθέσατε ὅτι διὰ τοὺς ἀνθρώπους, τῶ ὄντι, τὰ πάντα συνεχλείπουσι μετὰ τοῦ ἐπὶ γῆς βίου: ἢ ὑπαρξίς τοῦ Θεοῦ ἢ ἦτο δι' αὐτὸ ὀλιγώτερον ἀποδεδειγμένη; Ἢ ἦτο ὀλιγώτερον ἐπιτετραμμένον, ὀλιγώτερον πρέπον εἰς τὸν Θεὸν τὸ νὰ μεριωνῆσθ ἀπ' εὐθείας περὶ τῆς θνητῆς τύχης λαοῦ τινος τῆς παροδικῆς αὐτῆς γενεᾶς;—Τὰ θαύματα ἅτινα ὁ Θεὸς ἐπέτελεσε χάριν τῶν Ἰουδαίων, αἱ προφητεῖαι αἷς δι' αὐτοὺς ὑπηγόρευσε, δὲν ἦσαν ποσῶς διὰ τινος μόνον θνητοῦς Ἰουδαίου καθ' οὗς χρόνους θαύματα καὶ προφητεῖαι ἐξεδηλοῦντο, διεδίδοντο: ὁ Θεὸς εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὀλοκλήρον τὸν Ἰουδαϊκὸν λαὸν, ὀλοκλήρον τὴν ἀνθρωπότητα λαὸν, ἀνθρωπότητα, μέλλοντας ἴσως αἰωνίως νὰ διαρκῶσιν ἐπὶ γῆς, καὶ ἐν ἧ ἔτι περιπτώσει εἰς ἕκαστος Ἰουδαῖος, εἰς ἕκαστος ἀνθρώπος, θὰ ἀπέβησθε διὰ παντός.

§ 23.

Διὰ μίαν ἔτι φοράν, ἢ ἔλλειψις τοῦ περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς δόγματος ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς οὐδὲν ἀποδεικνύει κατὰ τῆς θείας προελεύσεως τῆς βίβλου ταύτης. Ὁ Μωυσῆς ἦτο λοιπὸν ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, κοίτοι τὸ κῆρος τοῦ νόμου τοῦ ἀπέβλεπεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν παρόντα βίον.—Καὶ πρὸς τί νὰ ζητήσῃ πλειότερον;—Ἦτο ἀπεσταλμένος ἀποκλειστικῶς πρὸς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν, ἀποκλειστικῶς πρὸς τότε Ἰσραηλιτικὸν λαόν· καὶ ἢ ἀποστολὴ του ἦτο τελείως ἐστρωμισμένη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς γνώσεις, τὰς δυνάμεις, τὰς κλίσεις τοῦ τότε Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, ὅπως ἦτο καὶ ἐπὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ μέλλοντος Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ.—Καὶ τοῦτο ἀρκεῖ.

§ 24.

Ὁ Οὐρβυρτὼν (Warburton) ὄφειλε νὰ σταμωθῆσθ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, καὶ νὰ μὴ ὑπερβῆ αὐτό· ἀλλ' ὁ σοφὸς ἀνὴρ ἐτάνυσε πολὺ τὸ τόξον του. Μὴ ἀρκούμενος εἰς τὸ ὅτι ἢ ἔλλειψις τοῦ δόγματος τούτου κατ' οὐδὲν ἔθιγε τὸ θεῖον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Μωυσέως, ἠθέλησεν ἐπὶ πλέον ν' ἀποδείξῃ τὸ θεῖον τῆς ἀποστολῆς οὗτῆς. Καὶ ἂν ἀπλῶς ἐζήτηε νὰ ἐξηγάγῃ τὴν ἔνδειξιν ταύτην ἐκ τῆς ἀρμοδιότητος τοιοῦτου νόμου διὰ τοιοῦτον λαόν! Ἄλλ' ὄχι· κατέφυγεν εἰς θαῦμα συνεχίζομενον, ἐμμένον ἀπὸ τοῦ Μωυσέως μέχρι τοῦ Χριστοῦ· θαῦμα καθ' ὃ ὁ Θεὸς κατέστησεν ἕλαστον Ἰουδαῖον εὐτυχῆ ἢ δυστυχῆ, συμφώνως ἀκριβῶς πρὸς τὸν βαθμὸν ὑπάκοης ἢ παρακοῆς αὐτοῦ πρὸς τὸν νόμον. Τὸ θαῦμα τοῦτο ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν τοῦ περὶ ἀθανασίας ψυχῆς δόγματος, ἄνευ τοῦ ὁποῖου οὐδεμία κατάστασις ἠδύνατο νὰ διαρκῆ· καὶ τοιοῦτη ἀνταμοιβὴ ἀποδεικνύει ἀκριβῶς ὅτι ἢ ἔλλειψις αὐτῆ φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἀρνούμενη.

§ 25.

Καλὸν ὅτι ὁ Οὐρβυρτὼν κατ' οὐδὲν ἠδυνήθη ν' ἀποδείξῃ τὸ μόνιμον τοῦτο θαῦμα, εἰς ὃ ἀπένεμε τὴν οὐσίαν τῆς Ἰσραηλιτικῆς Θεοκρατίας· ὅτι κατ' οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ καταστήσῃ πιθανόν· διότι, ἂν ἤθελε δυνηθῆ τοῦτο, θὰ καθίστα τὴν δυσχέρειαν ἀδιέκδοτον,—δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον:—διότι ὅτι τὸ ἔνθεον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Μωυσέως ὄφειλε νὰ διαφωτίσῃ, θὰ καθίστατο δι' αὐτῆς ἀμφίβολον ἐπὶ πραγμάτων ἅτινα ὁ Θεὸς ἤθελεν ἀναμφιβόλως τότε νὰ μὴ ἀνακοινώσῃ, ἀλλὰ δὲν ἤθελε βεβαίως καὶ νὰ τὰ καταστήσῃ ποσῶς σκοτεινά.

§ 26.

Τὸ κατ' ἐμὲ, κηρύσσομαι ὑπὲρ τῆς ἐναντίας γνώμης τῆς ἀποκαλύψεως.—Βιβλίον τι στοιχειῶδες διὰ τοὺς παῖδας δύναται νὰ παραδράμῃ ἐν σιγῇ τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα οὐσιῶδες μέρος τῆς ἐπιστήμης ἢ τέχνης ἢ διδάσκει, ὅταν ὁ διδάσκαλος ἔκρινεν ὅτι τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἦτο ἀκίμη πρόσφορον διὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν παιδιῶν δι' ἃ γράφει. Ἄλλ' ὄφειλε νὰ μὴ παραλείψῃ οὐδὲν τὸ δυνάμενον νὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὴν ἄγουσαν πρὸς τὰ σημαντικὰ ταῦτα μέρη· τούναντίον αἱ τοιαῦτα δίοδοι πρέπει ἐπιμελῶς νὰ τηρῶνται ἀνοικταί· καὶ ἐκτρέπων τις τὰ παιδιὰ ἀπὸ μιᾶς

τῶν διέδων τούτων, ἢ καὶ ἀπλῶς ἐπιβραδύνων τὴν πρὸς αὐτάς προσπέλασιν, καθιστᾷ οὕτω τὸ βιβλίον οὐχὶ ἀτελές ἀλλ' οὐσιωδῶς ἐλαττωματικόν.

§ 27.

Παρομοίως εἰς τὴν Πηλοϊκὴν Γραφήν, τὸ στοιχειῶδες τοῦτο βιβλίον τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, τοῦ τόσοσιν τραχέος, τόσοσιν ἀργαρίου εἰς τὸ σκέπτεσθαι, τὸ δόγμα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ ἀμοιβῶν ἠδύνατο κάλλιστον νὰ λείψῃ· ἀλλ' ἐπίσης τὰ στοιχεῖα ταῦτα ὤφειλον ἀπολύτως νὰ μὴ περιλάβωσιν οὐδὲν τὸ δυνάμενον ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἀγούσης πρὸς τὰς μεγάλας ταύτας ἀληθείας πρόοδον τοῦ δι' ἑν ἐγράφησαν λαοῦ. Καὶ τί θὰ ἠδύνατο νὰ τῷ ἀναστείλῃ τὴν πρόοδον, διὰ νὰ μὴ εἶπω τι πλειότερον, εἰμὴ ἡ ὑπόσχεσις τῆς θαυμαστῆς οὐτῆς ἀνταμοιβῆς ἐν τῷ παρόντι βίῳ, ὑπόσχεσις ἰδίως γενομένη παρ' ἐκείνου ὅστις οὐδὲν ὑπόσχεται τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι κύριος;

§ 28

Διότι ἂν ἡ ἄνισος διανομὴ τῶν ἀγαθῶν τοῦ παρόντος βίου, διανομὴ ἥμιστα ἐν ἀρμονίᾳ διακειμένη πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν, δὲν ἦναι ποσῶς ἢ ἰσχυροτέρα τῶν ἐνδείξεων ἣν δυνάμεθα νὰ ἐπιναλθεσθῶμεν ὑπὲρ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ ἐτέρας ζωῆς ἐν ἣ τὸ ζήτημα τοῦτο λύεται, εἶνε τοῦτοχρόνως βέβηλον ὅτι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ἄνευ τοῦ ζήτηματος τούτου, δὲν θὰ εἶχεν ἀπὸ πολλοῦ, — ἴσως δὲ καὶ οὐδέποτε, — ἐπιτύχει ἐνδείξιν ἰσχυροτέραν, πλέον συμπυκνῆ. Διότι τί θὰ τὸ παρῶρα ν' ἀναζητήσῃ τὴν ἐνδείξιν ταύτην; Ἡ περιέργεια καὶ μόνη.

§ 29.

Ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα Ἰσραηλίτης ἠδύνατο κάλλιστον ἀνμφιβόλως νὰ ἔχῃ ἀκούσει τὰς θεῖας ἀπειλὰς καὶ ὑποσχέσεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἔθνους, εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν αὐτοῦ κατ' ἰδίαν, καὶ νὰ ἔχῃ προσηλωθῆ ἐπὶ τῆς σταθερᾶς οὐτῆς σκέψεως, ὅτι ὅστις-δήποτε εἶνε εὐσεβὴς δέον νὰ ἦναι ἐπίσης εὐτυχὴς, καὶ ὅτι ὁ ὢν ἢ καθιστάμενος δυστυχὴς φέρει τὴν τιμωρίαν τῶν ἀδικιῶν του, τιμωρίαν ἣτις θὰ μεταβληθῆ ἐκ νέου εἰς εὐλογίας ἅμα ὡς ἀποδύθῃ τοὺς ῥύπους αὐτοῦ. — Τοιοῦτος εἶνε, κατὰ τὰ φαινόμενα, ὁ γράψας τὴν βίβλον τοῦ Ἰώβ: διότι τὸ σχέδιον τοῦ βιβλίου τούτου ἔχει ἐξ ὀλοκλήρου συλληφθῆ ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα.

§ 30.

Ἄλλ' ἦτο ἀδύνατον ἡ καθημερινὴ πείρα νὰ ἐπεβεβαίωσιν τὴν δοξασίαν ταύτην· ἢ, ἂν τὴν ἐπιστοποιεῖ, τὸ ἔκαμνε μόνον διὰ τὸν λαὸν ἐν τῷ συνῆλω του, διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ γνωρίσῃ καὶ δρᾷ τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς ἀνταμοιβῆς καὶ κολάσεως ἣν δὲν εἶχεν ἀκόμη προσοικειωθῆ. — Ἐὰν ὁ θεοσεβὴς ἄνθρωπος, τῷ ὄντι, ὑπῆρξε πληρέστατα εὐτυχὴς καὶ ἂν, ἐπὶ πλέον, συνέπεια τῆς εὐτυχίας του ἦτο τὸ ὅτι καμμία σκέψις θανάτου, τρομακτικῆ, δὲν ἔπρεπε νὰ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν του, ὅτι θ' ἀπέθνησκεν ἐν προκεχωρημένῃ ἡλικίᾳ καὶ κυριευθεὶς ἐκ τῆς ζωῆς, πῶς ἠδύνατο νὰ τρέφῃ πόθους πρὸς ἄλλαν ζωὴν; πῶς νὰ σκεφθῆ κατόπιν τούτου εἰς ἐκεῖνο πρὸς ὃ οὐδόλως

ἔτεινον οἱ πόθοι του; — Ἄλλ' ἂν ὁ θεοσεβὴς δὲν ἐσκέπτετο ποσῶς εἰς τὸ μέλλον τοῦτο, ποῖός λοιπὸν ἔπρεπε νὰ σκεφθῆ; — Ὁ κηκός, — ἔστις ἠσθάνετο τὸ βᾶρος τῶν παραπτωμάτων του, καὶ, ὅταν ἀπεστρέφετο τὴν παροῦσαν ζωὴν, τόσοσιν κατεφρόνει τὴν ἄλλην;

§ 31.

Πολὺ ὀλγώτερον ἄξιον λόγου ἦτο τὸ ὅτι τινὲς Ἰσραηλίται ἠρνοῦντο τυχὸν ἀπροκαλύπτως, ρητῶς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν μελλούσαν ἀνταμοιβήν, διότι ὁ νόμος δὲν ὑπηγίνετο ποσῶς τοῦτο. — Ἡ ἄρνησις ἐνδὸς μόνου, — ἔστω καὶ ὁ Σολομὼν ἐν ἦτο οὗτος, — δὲν θ' ἀναγκάιζε τὴν πρόοδον τῆς κοινῆς διανοίας, καὶ ἦτο ἤδη καθ' ἐαυτὴν ἐνδείξις ὅτι ὁ λαὸς εἶχε κάμει ἐν μέγα βῆμα πρόοδου πρὸς τὴν ἀλήθειαν: διότι περιορισμένος τις ἀριθμὸς προσώπων δὲν ἀρνεῖται εἰμὴ ὅτι οἱ πολλοὶ ἐξετάζουν καὶ ἐμβραθύνουν εἰς αὐτό· καὶ ἐξετάζουν, καὶ ἐμβραθύνουν εἰς ἐκεῖνο περὶ ὃ πρότερον δὲν ἠσυχολούμεθα ποσῶς, εἶνε τὸ ἥμισυ τῆς πρὸς τὴν γνῶσιν ἀγούσης.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΡΚΑΤΣΑ

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΛΛΘΛΛ

(Συνέχεια ἐκ 5ου τεύχους).

Ἡ ἀξία καὶ ἡ ἀμοιβή.—Τὸ σφάλμα καὶ ἡ τιμωρία.

Ἐὰν προῖαν τινα ἐγερθῆτε μὲ τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ θέλητε νὰ ζήσητε χωρὶς νὰ φάγητε καὶ νὰ πῖητε δὲν θὰ παρέλθῃ πολλὸς καιρὸς χωρὶς νὰ αἰσθανθῆτε τοὺς νοημοὺς τῆς πείνης. Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν θὰ δοκιμάσητε τὰς ἐκ τῆς πείνης καὶ δίψης ἐνοχλήσεις καὶ τὴν επομένην θὰ πέσητε ἄρρωστοι. Ἄν ἡ ἰδιοτροπία σας αὕτη διαρκέσῃ περισσότερο, θὰ ὑποκόψητε χωρὶς νὰ ἐπιτύχητε τοῦ σκοποῦ σας, δηλαδὴ νὰ ζήτε χωρὶς νὰ φάγητε καὶ νὰ πῖητε. Δὲν ἔχομεν λοιπὸν τὴν δύναμιν νὰ κατασιγάσωμεν τὰς φυσικὰς μας ἀνάγκας.

Ἐὰν ἀφ' ἐτέρου θελήσητε νὰ μείνητε ἐπὶ πάντες λεπτὰ χωρὶς νὰ εἰσπνεύσητε ἢ νὰ σταματήσητε τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας σας, θὰ ἀποτύχητε ἐπίσης, καὶ οἱ πνεύμονές σας καὶ ἡ καρδία σας θὰ ἐξακολουθήσωσι τὰς λειτουργίας των ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς σας. Δὲν εἰσθε λοιπὸν κύριοι τῆς φυσικῆς λειτουργίας τοῦ σώματός σας.

Ἐὰν ὑπάρχοσιν ὅμως ἐπιθυμίαι εἰς τὰς ὁποίας δύνασθε νὰ ἐνδύσητε. Ἐὰν, ἐπὶ παραδείγματι, ὀφείλητε εἰς τὰς ἐπτά νὰ εὐρίσκησθε εἰς τὴν ἐργασίαν σας, μίαν ὅμως ἡμέραν δὲν ἔχγητε διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν καὶ ἡ ἐβδόμη σὰς εὐρίσκη εἰς τὴν κλίνην, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ ἀκολουθήσητε τὴν ἐπιθυμίαν σας. Οὐδεὶς σὰς ἀναγκάζει νὰ εἰσθε ὀκνηροὶ ἢ νὰ ἐκτελέσητε τὸ καθήκον σας.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν εἰφὲς περιδιαβάσετε ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ἔχοντες τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια καὶ τίς οἶδε πῶς ἔχοντες τὸν νοδὸν, ὃ πῶς σας προσκαθεῖ εἰς μικρὸν σάκκον, ὅστις ἦχει μεταλλικῶς τὸν ἀνοίγεται καὶ εὐρίσκετε ἐντὸς δύο χρυσᾶ νομίσματα. Ἡ καρδία σας τότε πάλλει βιαίως καὶ ἀμέσως φαντάζεσθε πόσας ἐπιθυμίας δύνασθε νὰ πληρώσητε μὲ τὰ δύο αὐτὰ νομίσματα. Ἄφνης σὰς ἐπέρχεται ἡ ἰδέα ὅτι τὸ χρῆμα τοῦτο δὲν εἶναι ἰδικόν σας. Τὸ ἔχασε κάποιος, ὅστις ἴσως εἶχε μεγάλην ἀνάγκην αὐτοῦ· καθήκον σας λοιπὸν εἶναι νὰ ἀνα-

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΥΠΕΡΚΟΠΩΣΙΣ

ΛΛΛΛΛΛ

Ἐλλην ἰατρός τις ἐποιήσατο πρό τινας τὴν ἐπομένην πολυλοῦ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀναλοίνωσιν:

Ἄπό τινας ἀπαρτοῦσθε τοὺς υγιεινολόγους καὶ ἡ μάστιξ ἐκείνη τοῦ ἀνθρωπίνου ὄργανισμοῦ, ἣς ἔχει τὴν πηγὴν αὐτῆς εἰς τὴν ὑπέρμετρον σωματικὴν καὶ πνευματικὴν κόπωσην. Ἦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀναπόδραστο αὕτη κατάχρησις τῆς ἐντάσεως τῶν φυσικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, ἣς προέλαθε κατὰ τοὺς τελευταίους τοὺς χρόνους διατάξεις λίαν ἐπικινδύνους ὑποκίπται θαθέως τὴν ζωτικότητα τῶν φυχῶν καὶ ἀποτελεῖ κοινωνικὴν μάστιγα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐσχάτως ἐπέστησαν θαθεῖαν τὴν προσοχὴν τῶν οἰ ἀρμοδιώτεροι τῆς Ἐσπερίας ἐπιστήμονες.

Σποδαίειται παρατηρήσεις γίνονται ἀπό τινας καὶ ἐν Ἄγγλιᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἐπὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ὑπερκοπώσεως εἰς ἕκαστον τῶν ἀνθρωπίνων ὀργάνων. Καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ χεῖριστα ἀποτελέσματα τοῦ ἐκφυλοσμοῦ τοῦ εἴθους καὶ τῆς ἀνεπανορθώτου ἀλλοιώσεως τοῦ ἀτόμου πηγάζουσι ἐκ τῆς ὑπερμετροῦ ἐργασίας. Εἰς τὴν σοβαρὰν ταύτην φυσιολογικὴν μελέτην ἐπεδόθησαν ἤδη ἀπὸ ἐτῶν οἱ διασημότεροι ὄλων τῶν ἐπιστημονικῶν κέντρων σοφοὶ καὶ μεταξὺ ἄλλων οἱ Ἄγγλοι Davay, Holm, Mac Rouyal, οἱ Γερμανοὶ Amperq, Grinvak, Crepelng καὶ οἱ Γάλλοι Bint, Richet Souris. Τὴν πρώτην δὲ εἰς τὰς εἰδικὰς ταύτας μελέτας ὡθίτην εἰδώκε τὸ πολύκροτον καὶ ὑπὸ πάντων ἐκθειάζομενον ἔργον τοῦ γάλλου ἱατροῦ Sachnin, ἰδὸν τὸ φῶς τῷ 1900 καὶ ἀποθησαυρίζον πολὺτιμὰ περίγραμμα τοιοῦτων εἰδικῶν παρατηρήσεων.

Ἐσπερος συνάδελφος, ὁ ἱταλὸς ἱατρός Mosso, ἀνεκάλυψε ἐσχάτως δύο χρησιμώτατα ἐργαλεῖα, τὸν «Ἐργογράφον» καὶ τὸ «Πολόμετρον», δι' ὧν μετρεῖται ἡ νευρικὴ διὰ τῆς ἐργασίας κατανάλωσις καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ ὄργανισμοῦ. Τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα σηματοῦσι τὴν ἀλλοίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν μυῶν καὶ τῶν νευρικῶν κέντρων κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ὄχιμοῦ τῆς κοπιώσεως. Ὅταν ἡ τοιαύτη ἀλλοίωσις ὑπερβῇ ἐπιτιθήσεται ὡσεὶ μέτρον, ἀπειτεῖται δὴσμος τοῦ ἀλάχιζτον ἀνάπτουσι, ὅπως τὸ μωλικόν σύστημα καὶ τὰ κύτταρα τῶν νεύρων ἀναλλάξωσι τὴν φυσικὴν τῶν κατάστασιν. Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ κόπου τὸ αἷμα εἶνε πληρὸς ἀνθρακικοῦ οξέος, ὅπῃ τῆς ἐπιπέσειαν τοῦ ὁποῖου ἐξερθερίζονται καὶ τὰ νευρικὰ κέντρα τῆς ἀναπνοῆς.

Ὁ ἱατρός Sachnin ἐξετάζει καὶ τὰς ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐργασίας βλάβας εἰς τὸν σῶμαχον καὶ τὸ νῆπρ. Ὁ ὑπέρμετρος κόπος ἐλαττοῖ τὴν πρῶτην, ἄλλοιοῖ δὲ τὴν ποσότητα τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ καὶ διατεταται τὰς κνιωνικὰς συστολάς τοῦ στομάχου, ἀνεσ τῶν ὁποῖων ἀδύνατον εἶνε ἡ πέψις καὶ ἡ ἀφομοίωσις. Ἐξ ἄλλου εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων ἐξάντλησις παρέχει σκάδιον ἐνόοικδν καὶ εἰς τὸ μόλοσμα τῶν μικροβίων, εἰς τὰς καταστάσεις δὲ ἰδίᾳ τάσεις τοῦ λαοῦ ἡ ὑπερβολὴ τοῦ κόπου ἀποδιδίνει ὀλεθρία, προδιαθέτουσα τὴν φθίσιν, προκαλοῦσα στομαχικὰ καὶ καρδιακὰ νοσήματα καὶ ἀξάνουσα τὴν θνησιμότητα.

Ὅταν τις καταπονηθῇ παράγονται εἰς τὸν ὄργανισμὸν καὶ ἰδίως εἰς τὸ καταπονηθὲν μέρος τοῦ σώματος τοξίναι δηλητηριώδεις, ἐπανεργοῦσαι οὐ μόνον μερικῶς εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἀλλὰ καὶ ἐφ' ὄλοκλήρου τοῦ ὄργανισμοῦ. Ἄν δὲ αἱ εἰδικαὶ αὐταὶ τοξίναι δὲν ἀποβληθῶσιν ἐκ τοῦ ὄργανισμοῦ μετὰ τῆς ἀπαυτουμένης ταχύτητος ἢ δὲν ἐξουδετερωθῶσιν, ἐπιφέρουσι δηλητηρίασιν, κόπωσην καὶ χανώσιν σωματικὴν τε καὶ πνευματικὴν.

Ἡ θεωρία αὕτη ἀπεδείχθη καὶ πειραματικῶς. Ἄν ἐκ τῶν καταπονημένων μυῶν ζῶον τινὸς κατασκευασθῇ ἐκχυλίσμα καὶ δι' αὐτοῦ γίνῃ ξυστις εἰς τοὺς μύς ἄλλου ζώου, θὰ ἐπὴλ-

θωσιν εἰς αὐτὸ τὰ ἴδια συμπτώματα κοπιώσεως καὶ χανόντητος καὶ ἡ ἀνάγκη πρὸς ὕπνον.

Ὅθεν ὁ αἰσθανόμενος ὑπερκόπωσην δεόν νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς φύσεως καὶ νὰ ἀναπαύσῃ, ἄλλως καθιστᾷ τὸν ὄργανισμὸν τοῦ πολὺ εὐπρόσβλητον εἰς τὰς νόσους.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον κατόπιν ἀϋπνίας, πνευματικῆς ἢ σωματικῆς παρατεταμένης κοπιώσεως αἰσθάνεται τις ἀδιαθεσίαν, κροολογεῖ εὐκόλως καὶ δύναται νὰ ἀσθενήσῃ σοβαρῶς, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸ ἀληθὲς αἷτιον παῶν τῶν διαταράξεων τοῦτων.

Εἰς τὸν ἐξ ἀϋπνίας καὶ κοπιώσεως κίνδυνον ὑπόκεινται πρὸ πάντων τὰ παιδία, αἵτινα, ὑποδαλλόμενα εἰς τὸ μαρτύριον θαατρικῶν ἢ χορευτικῶν παννυχίδων, προσβάλλονται εὐκολώτατα ὑπὸ λίαν ἐπικινδύνων νόσων.

Τὸ αἰσθημα τῆς κοπιώσεως εἶνε φυσικὴ ἔνδειξις ἀνάγκης τῆς ἀναπαύσεως καὶ τοῦ ὕπνου καὶ δὲν πρέπει νὰ παραβαίνῃ τις τοὺς φυσικοὺς κανόνας. Μεγίστη δὲ ἀνάγκη εἶνε διὰ τοὺς παιδας πρὸ πάντων ὁ πολύωρος ὕπνος, διότι ὁ ἀτελής εἶσει ὄργανισμὸς τῶν εἶνε πολὺ εὐπρόσβλητος ὑπὸ τῶν νόσων, αἷτινες εὐρίσκουσι προσφρωνώτερον ἔδαφος εἰς τὸ ἐκ τῶν τοξίνων τῆς κοπιώσεως καὶ τῆς ἀϋπνίας δηλητηριαζόμενον σῶμα.

Εἰς πάσας ἐν γένει τὰς τάσεις τῆς κοινωνίας ἡ ὑπερβόλοισι καὶ διαρκῆς τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος κόπωση εἶνε κακὸν παγκόσμιον τῆς συγχρόνου ἐποχῆς καὶ τὸ μᾶλλον παντός ἄλλο ἄνθρωποκτόνον. Ἡ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ μέλλοντος κείται εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν ὑπερμέτρων καταλιπωρίων τῶν ἐργατικῶν ἰδίως καὶ ἀπόρων τάσεων, εἰς τὸν μετριασμὸν τῆς ὑπερμέτρον σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ἐξαντλήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν πᾶς ἄνθρωπος, οἱ αἰσθητοὶ κοινωνικῆς τάσεως ἢ οἰκονομικῆς θέσεως, ὀφείλει εἰς ἐκείτον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν νὰ θέσῃ ἐν λογικῶν ὄριον. Δύναται δὲ ἀκόμη καὶ νὰ μετριάσῃ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς διὰ τῆς λοιπῆς περὶ τὸν βίον σωφροσύνης καὶ τῆς φειδοῦς τῶν νευρικῶν τοῦ δυνάμεων.

Ο ΑΥΤΟΔΗΜΙΟΥΡΓΗΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΛΛΛΛ

Ἡ περίοδος ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους μέχρι τοῦ πέμπτου εἶνε ὑπὸ πολλὰς ἐπιπέσεις ἢ πλέον κρίσιμος τῆς ζωῆς μας. Ἄν ἡ καλὴ ἀρχὴ δὲ, ἔγινε κατ' αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα, δύσκολον εἶνε κατὰ τὰ μετέπειτα ἔτη ν' ἀναπληρωώμεν τὰς ἐλλείψεις. Ἡ μνήμη μας, ἡ φαντασία μας, ἡ φιλοργία μας, ἡ ὑγεία μας καὶ διάφοροι ἄλλοι περὶ τὰς ἐπιπέσεις εἶνε τῶν βίῃ ἠρτηται ἀπὸ τῆς ἐπιπέσεως ἢ ὁποῖα καταβλήθη δι' ἡμᾶς κατὰ τὰ πρώτα πέντε ἔτη τῆς ὑπάρξεώς μας. Τούτοι ἐξαρτάται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τῆς ἐέργειαν τῆς μητρὸς.

Μεγάλῃ πλάνῃ εἶνε ἡ ἰδέα μας τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ τὸν «αὐτοδημιουργὸν ἄνθρωπον». Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν εἶνε αὐτοδημιουργός. Οὐδέποτε ὑπήρξεν αὐτοδημιουργὸς ἀνὴρ ἢ γυνή. Ὅλοι χρῆζομεν πολλῆς χειραγωγίας ἐκ μέρους ἄλλων προώπων καὶ τὸ πρώτιστον τῶν προώπων τούτων εἶνε ἡ μήτηρ.

Ὁ ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν εἶνε ἀβοήθητος ὄντων καὶ ἡ πέτρα. Ὅτι χρειαζόμεθα, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸ ἔχομεν, ἢ ἄλλως νὰ τὸ χάζωμεν, εἶνε βοήθεια, ἐνίσχυσις, συμβουλή, προστασία, καὶ τὸ ὁποῖον νὰ τὸν ὑπεργείρη. Εἰς μερικὰ πρόσωπα, ὡς τοιαύτη ἐνίσχυσις χρησιμεύει ἡ οὐζογος εἰς ἄλλα, τὸ τέκνον, ἢ μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ τέκνον στοργή Ἄλλ' ὅταν δυνθώμεν ν' ἀντλήσωμεν αὐτὰ ὅλα κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς ζωῆς μας εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρὸς μας, ἔχομεν ἔκτοτε κερδοῖσι μίαν ἀνυπολογίστως μεγάλην κινήτηριον δύνανσιν ἐπὶ τὰ πρόσω.

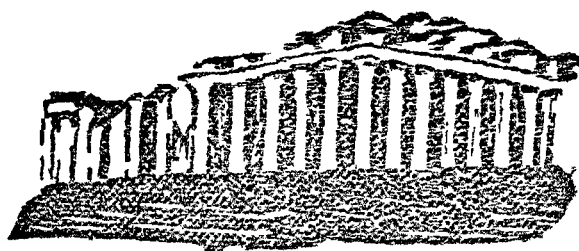
Ἔτος Α'. Τεύχος Βον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΛΕΙ ΣΥΜΦΕΡΤΑΣΙΑ

ΔΟΤΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

~~~~~

Ἔτησίαι Συνδρομῆ
Προσληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλλάδινα 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 1 Φεβρουαρίου 1907.

ΠΑΤΡΙΟΝ ΕΙΜΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΑ ΝΑ ΜΕΤΕΞΗ

ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

~*~*~

Ὅποια δόξα περιβάλλει τὸ τίμιον τοῦ **Κόδρου** ὄνομα, ὅστις ἐκουσίως προσήγαγεν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Πατρίδος!

Ὅποیان αἰγλὴν δόξης ἀφθίτου σκορπίζει εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ λεοντοθύμου **Δεωνίδου** ἢ σκιά!

Μετὰ πόσης στοργῆς καὶ ὑπερηφανίας ἡ Ἑλλὰς προσαγορεύει τῆς Ἀλαμάνας τὸν **Ἡρώα**, ὅστις καὶ ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἐτι τὴν πατρίδα σκεπτόμενος εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο τὸ φρικτὸν μαρτύριον, ἀλλ' ἐνῶ ἡ κνίσα τοῦ ὀλοκαυτώματός του ἐμιγνύετο μετὰ τῶν ἀρωμάτων τῆς ἀνοίξεως, αἱ ἤχοι τῶν πέριξ ὄρεων ἀπέδιδον τοὺς στόνους τοῦ τελευταίου του παραπόνου.

Γιὰ ἰδὲς καιρὸ ποῦ ἰδιάλεξεν
ὁ χάρος νὰ μὲ πάρῃ
τώρα π' ἀνθίζουν τὰ κλαριά
καὶ βγάξ' ἡ γῆ χορτάρι!

Ἄλλ' ἐὰν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας τὰς φωτεινὰς σελίδας λαμπρύνουσι πολλὰ ἠρώων ὀνόματα ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, ἀπὸ τοῦ Κόδρου μέχρι τοῦ Μελά, κοσμοῦσιν ὅμως ταύτας καὶ πλεῖστα Ἑλληνίδων τοιαῦτα, αἵτινες οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς Πατρίδος παντοιοτρόπως εἰργάσθησαν, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὰς προσέφεραν πρὸ τοῦ σελτοῦ Αὐτῆς βωμοῦ εἰς χρόνους χαλεπούς.

Καὶ ἰδοὺ πρώτη ἡ **Ἀγλαυρος** ἐμπλεως ὑπερη-

φανίας καὶ χαρᾶς, διότι αὐτὴν ὁ Θεὸς ἐξέλεξε διὰ τοῦ μαντείου ὡς σώτειραν τῆς Πατρίδος, κατακρημνίζει ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀκροπόλεως βράχου, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τῆς πτώσεως ταύτης ἀνυψοῦται μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ Παρθενῶνος! Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐπαξίως τιμῶντες τὴν ἠρωίδα βασιλόπαιδα, πρώτην αὐτὴν μεταξὺ τῶν ἱστορῶν θεῶν κατατάσσουσιν εἰς τὸν στρατιωτικὸν αὐτῶν ὄρκον.

Ἡ συνεσταλμένη καὶ ἀσθενικὴ τὸ σῶμα, ἡ σεμνὴ Ἀργεῖα ποιήτρια **Τελέσιλλα**, ὡς γίγας ἀνορθοῦται ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἡ Πατρίς αὐτῆς μέλλει νὰ κύψῃ ὑπὸ τοῦ κλεομένουσ τὴν ὀρμὴν. Καὶ ἐπὶ κεφαλῆς θεθεῖσα τῶν Ἀργείων γυναικῶν, ἀπὸ τῶν ἐπάλλεων μάχεται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ τοσοῦτον θαρρύνει τοὺς ἀποδειλιάσαντας ἀνδρας, ὥστε ὑπὸ ἀκρατήτου πολεμικοῦ μένους καταληφθέντες οὗτοι γενναίως ἀποκρούουσι τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν ἐπαπειλοῦντα τὸ Ἄργος κίνδυνον. Καὶ αἱ μὲν ἐν τῷ πολέμῳ πεσοῦσαι θάπτονται τιμῆς ἕνεκεν ἐν τῇ Ἀργεῖᾳ ὁδῶ, πρὸς τιμὴν δὲ τῶν ἐναπολειφθεισῶν ναὸς ἰδρύεται εἰς τὸν Ἐνυάλιον Ἀπόλλωνα καὶ ἐορτὴ καθιεροῦται, καθ' ἣν οἱ μὲν ἀνδρες γυναικεῖον πέπλον περιβάλλονται, χλαμύδα δὲ καὶ χιτῶνα αἱ γυναῖκες εἰς ἐνδειξιν τῆς ἀνδρικήσ γενναϊότητος, ἦν ἐν τῷ πολέμῳ ἐπέδειξαν.

Ἡ **Μαροῦλα** τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ ξίφος τοῦ πεσόντος πατρὸς ἀναλαβοῦσα ἐμψυχώνει τοὺς κατοίκους τῆς Λήμνου καὶ μετ' αὐτῶν ἐξορμᾷ καὶ ἐξαναγκάζει τὸν Σουλειμάνον νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τῆς νήσου. Προκαλεῖ δὲ οὕτω τὸν θαυμασμὸν τοῦ Ἐνετοῦ ἀρχιστρατήγου Λορεδάνου, ὅστις γενναίως ἀνταμείβων αὐτὴν προτείνει νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον μετὰ τῶν εὐγενεστερῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐνετικοῦ στρατοῦ, ὑποσχόμενος συγχρόνως τὴν ἐκ μέρους τῆς Δημοκρατίας προικοδοτίσιν αὐτῆς.

Οἱ ἀπορρώγες τοῦ Μακεδονικοῦ Ὀλύμπου βράχοι ἀπηχοῦσιν εἰσέτι τὸ ἐνδοξὸν ὄνομα τῆς νεαρᾶς Μα-

κεδονίδος Αικατερίνης Χατζηγεωργίου, τῆς ἀδελφῆς κόρης, ἥτις χθές ἀκόμη διὰ τῆς τέφρας τοῦ σώματος τῆς ἐδέχθη τῆς Ἀθανασίας τὸν ἀσπασμόν. Ἡπλώσε, διὰ τοῦ σχολείου, τοὺς βραχίονας ἢ γενναία κόρη καὶ περιέβαλε διὰ τούτων τὰ πτήσσοντα τῆς πατρίδος αὐτῆς τέκνα, ἵνα εἰς τὰς ἀπαλὰς τούτων ψυχὰς ἐμφυσήσῃ τὸν ἀκοίμητον τῆς φιλοπατρίας σπινθήρα ἐκ τῆς ἀνεσπέρου ἐστίας, ἥτις τὴν ἐνθουσιώδη καὶ ἀγνὴν αὐτῆς ψυχὴν διεθέρμαινε. Καὶ ἀντέτασεν ὑδριστικὴν περιφρόνησιν κατὰ τῶν συριγμάτων τῶν Βουλγαρικῶν ἐχιδνῶν, αἵτινες ἐπανειλημμένως τῇ ἐπέτατον νὰ καταλίπῃ τὴν διδασκαλικὴν ἔδραν. Ὡπλίσθη τότε ἡ δολοφόνος χεὶρ δι' ὀλεθρίου πυρσοῦ, ἀλλ' ἡ ἠρωικὴ κόρη «Ζήτω ἡ Ἑλλάς» ἀνεβόα μέσῳ τῶν φλογῶν εἰς πείσμα τῶν δοκίμων τῆς οἴτινες ἐλάσσων ἐξ ὀργῆς. Εἰς τέφραν μετεβλήθη τῆς κόρης τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὸ ὄνομα ἕνα ἐτι λαμπρὸν ἀστέρα προσθέτει εἰς τὸ στερέωμα τοῦ Ἐθνικοῦ Πανθέου.

Μυρία ὅσα παραδείγματα θὰ ἰδυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν, καταδεικνύοντα ὅτι ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων ἡ Ἑλληνὶς ὑπερὸ πάντα τὴν Πατρίδα ἔθετο, καὶ μετὰ θεὸν ἐν μόνον ἰδεῶδες εἶχε, πρὸς ἐν μόνον ἡ δράσις αὐτῆς ἀπέβλεπε, πρὸς τὴν Πατρίδα.

Θεὸς καὶ Πατὴρ ὑπῆρξαν αἱ δύο θεότητες, αἵτινες ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀπετέλεσαν τὸ ἀντικείμενον τῆς Ἑλληνικῆς λατρείας καὶ ἀείποτε ἀπαράβιαστον βωμὸν τὴν καρδίαν τὴν Ἑλληνικὴν. Εἰς τὰς δύο ταύτας θεότητας ὀφείλει τὸ ἔθνος ἡμῶν τὸν ἐνδοξὸν στέφανον ὅστις περιβάλλει τὴν σεμνὴν αὐτοῦ κεφαλὴν. Εἰς αὐτὰς σήμερον ὀφείλει ὁ Ἕλληνας τὴν ἀποτίναξιν ἐπαχθοῦς ζυγοῦ, ὅστις ἐπὶ τετράδα αἰώνων τὸν ὑπερήφανον αὐτοῦ τραχηλὸν κεκυρωμένον ἐκράτει. Δι' αὐτῶν ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι αἱ πολυπαθεῖς θυγατέρες θ' ἀναπαύσωσι τὴν βεβαρνημένην αὐτῶν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ πολυφιλήτου ὤμου τῆς Μητρός.

Ναί, μόνη ἡ καθαρὰ καὶ πεφωτισμένη ἰδέα τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος δύναται νὰ καθοδηγήσῃ ἡμᾶς ἀσφαλῶς πρὸς τὰ φωτεινὰ τῆς Λευκῆς θεᾶς μέγαρα, δύναται νὰ καταστήσῃ ἡμᾶς ἀξίους ἐλευθερίας. Καὶ παλιν μόνη ἡ γυνὴ δύναται νὰ ὀπλίσῃ διὰ τῶν εὐγενῶν τούτων πυρσῶν τὰς χεῖρας τῶν ἀπαντοχοῦ Ἑλλήνων. ἀνατρέφουσα αὐτοὺς διὰ τῶν ναμάτων τῆς ἀγάπης πρὸς τὰς δύο ταύτας θεότητας.

Ὁ οἶκος εἶνε τὸ φυτώριον ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἀποσπώμενα καὶ ἐν τῇ κοινῶν ἀποκαθιστάμενα τὰ τέκνα ἀποβαίνουν καλὰ ἢ κακὰ ἀναλόγως τῶν κόπων, οὗς ὁ κηπευτὴς κατέβαλεν ὑπερὸ τῆς εὐδοκίμησεως αὐτῶν. Ὁ κηπευτὴς δὲ οὗτος εἶνε ἡ γυνὴ, εἶνε ἡ μήτηρ.

Ἐὰν λοιπὸν ἡ μήτηρ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων γαλουχῇ τὰ τέκνα αὐτῆς δι' ἀκραιφνοῦς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐλευθερίαν ζήλου, τότε ἄς εἴμεθα βέβαια ὅτι ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου θὰ προέλθωσιν αἱ εὐγενέστεραι ψυχαὶ, οἱ ἀγαθώτεροι πολῖται, οἱ ἰσχυρότεροι τῆς ἐλευθερίας πρόμαχοι.

Ἄλλ' ὅπως ἡ γυνὴ ἀποθῇ τοιαύτη ἀνάγκη νὰ παρέχῃται αὐτῇ οὐχὶ σωρεία γνώσεων ἀχρήστων καὶ ἀνεφαρμοστων τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ ἐθνικὴ παιδείσις ὑγιῆς καὶ ἐπαρκῆς, ὅπως διὰ ταύτης εἰδύση καὶ κατανοήσῃ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἵνα γνωρίσῃ καὶ ἐκτιμήσῃ τῶν προγόνων αὐτῆς τὴν ἀρετὴν καὶ καταστῇ ἱκανὴ νὰ βαδίσῃ τὴν ὑπ' ἐκείνων χαραχθεῖσαν ὁδὸν τοῦ θριάμβου καὶ τῆς νίκης.

Εὐφροσύνη Λοῦζου.

ΠΟΙΟΥΣ ΜΙΜΟΥΜΕΘΑ;

ΛΛΘΛΛ

Ἐὰν ἀληθεύῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε φύσει ζῶν μιμητικὸν, ποίους μιμούμεθα ἡμεῖς; Τοὺς προγόνους μας Κυπρίους, τοὺς ἀγαπώντας τόσον τὰ πανηγύρια καὶ τὰ ἐξοχικὰ γεύματα ὡς μέχρι σήμερον φαίνονται οἱ χωρικοὶ τοῦλάχιστον οἱ νεώτεροι, οἱ ὁποῖοι ὀλόχαροι, χάριν ὀλίγης ἀνέσεως, χάριν προσκυνήσεως, τρέχουν εἰς ὅλα τὰ πανηγύρια; Ὅχι. Ἀλλὰ τοὺς Ἀθηναίους;—διότι ἐκεῖθεν μάς ἦλθον πολλὰ καὶ κατὰ καὶ κακά.— Ὅχι—διότι οὗτοι ὅπωςδῆποτε διασκεδάζουν, τελειοποιοῦν τὸ θέτηρόν των, ἔχουσι τόσα δημόσια θεάματα καὶ ἀκούσματα, περιπλέον δὲ εἶνε καὶ θρησκῶν καὶ φιλακόλουθοι φοιτῶντες ἀπαραίτητως κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἄλλην ἑορτὴν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ ἀκροαζόμενοι εὐσεβέστατα τὰ θεῖα καὶ εἰς τὸ μικρότερον ἐκκλησάκι, ποῦ πανηγυρίζει, φοιτοῦν καὶ συνεισφέρουν ὅχι μόνον ὁ μικρὸς λαὸς, ἀλλὰ πᾶσιν ἀνεξαιρέτως αἱ κοινωνικοὶ τάξεις. Ἀλλὰ μιμούμεθα τοὺς ἄγγλους; Ὅχι, προκειμένου περὶ τῶν θείων καὶ τῆς υγιείας μας.—Διότι καὶ ἐκεῖνοι εἶνε τακτικοὶ εἰς τὴν φοίτησιν των εἰς τοὺς ναοὺς, καὶ δημιουργοῦν μικρὰ πανηγύρια πολὺ συχνὰ χάριν ἀναψυχῆς συναθροιζόμενοι εἰς τὸ τέιον, εἰς τὰ παίγνια των εἰς τὰς ἐκδρομὰς καὶ τὰ κυνήγια.

Καγὲν λοιπὸν δὲν μιμούμεθα καλὸν ἀπὸ κανένα. Δὲν κινούμεθα, δὲν ἐορτάζομεν πλέον, δὲν πανηγυρίζομεν, δὲν τὸ κουνουμένον ἀπὸ τὸ σπῆτι' ὀλίγον σχολεῖον, καφενεῖον,—Ἐκκλησίαν τίποτε σχεδὸν, ἢ ἄπαξ τοῦ ἔτους.—Ἐκεῖ φοιτῶσιν ἡ γρηῆς! καὶ εἶνε κοινοτομία ἰδικὴ μας οὕτῃ—πανηγυράκι κανένα δὲν ἀξιοῦμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν, ἐκδρομὴν καμμίαν, γυμναστικὴν τίποτε, παίγνια τίποτε καὶ μόνον... καθισθὲ ἀπὸ τὸ ὁποῖον κινδυνεύομεν ὀλοφάνερα! Κατηργήσαμεν τὴν πανηγυρίαν τῆς Δευτέρας τῆς Καθαρᾶς, τῆς πρωτομαγιῆς μας, τὰ δειλινὰ μας εἰς τὰ περιβολάκια, εἰς τοὺς κάμπους, εἰς τὰς ἀκρογιαλιὰς, ποῦ μέσ' τῆς ἀμμουδιᾶς καὶ τὰ χαλίκια ἐπαίζαμεν συχνὰ ὅλα τὰ κατηργήσαμεν καὶ κατεδικάσαμεν αὐτοὶ ἑαυτοὺς εἰς ἀκίνησιαν καὶ θάνατον, διότι θάνατος εἶνε ἡ στέρησις πάσης ψυχικῆς καὶ σωματικῆς τενώσεως, διότι τώρα! . . . ποῦ καταγίνεται ἡ νεότης, ποῦ γελᾷ, ποῦ παίζει, ποῦ τρέχει νὰ ἐνδυναμωθῇ καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ νὰ ἐμπνευσθῇ;

Ἐξάρνα τὸ μικρὸ Ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἤγε προχθὲς πανηγυρίαν. Δὲν βαρέσαι; ποῖος ἢ ποιά ὑπῆγεν ἐκεῖ νὰ τὸ χαρῆ τὸ Ἐκκλησάκι, ποῦ ἀνέζησε καὶ ξυνάνεστήθη ἐκεῖ ὑψηλὰ καὶ θριαμβευτικὰ μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν του, ποῦ τὸ ἀνέστησαν κάποιοι χρομάληδες καὶ κάποιοι χειρῶνακτες τῆς συνοικίας του κάτοικοι ζητιανεύοντες γι' αὐτὸ συνδρομὴν ἀπὸ κάθε εὐσεβῆ χριστιανόν; Καὶ ἔπειτα νὰ προσκυνήσουν καὶ τὸν Ἅγιον καὶ νὰ δώσουν καὶ κάτι διὰ συντήρησιν τοῦ ναοῦ του; Ἐν τούτοις ὁ λαὸς, ὁ ὄχλος, ὁ Ἄτλας αὐτῆς τῶν ἐθνῶν, τὸ ἐτίμησεν ἄθροος καὶ ἐγὼ μαζί του ἔτρεχα μετὰ συγκίνησιν ἀληθινὰ πολλὴν καὶ τὸ ἔβλεπα καὶ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ ΚΑΙ ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΑ

***

Μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου ἔτους 1907 ἐξεδόθη ἐν Γερμανίᾳ περισπούδαστον καὶ πρωτότυπον Ἑλληνικὸν ἔργον, ὀφειλόμενον εἰς τὸν κάλαμον τοῦ γνωστοτάτου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἱατροῦ κ. Ἀριστείδου Ἀραβαντινοῦ.

Ἐὰν ἐκάστη Ἐπιστήμη ἔχη τὴν ἱστορίαν αὐτῆς δι' ὅλα τὰ ἔθνη καὶ δι' ὅλους τοὺς λαοὺς, ἐπιστήμη δὲ ἄνευ ἱστορίας δὲν ἴσχυει νὰ ὑπάρξῃ, ὅπως δὲν ἴσχυει νὰ ὑπάρξῃ καὶ οἰκοδόμημα ἄνευ θεμελίων, ἡ ἱστορία τῆς ἀρχαιοτάτης τῶν ἐπιστημῶν τοῦ κόσμου, τῆς Ἰατρικῆς, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἀρχικῶν αὐτῆς πηγῶν. Ἄν δι' τοῦτο εἶνε ἀληθὲς δι' ὅλα τὰ ἔθνη, διὰ τοὺς Ἑλληνας ἱατροὺς ἡ ἔρευνα αὐτῆ ἐπιβάλλεται, φρονῶ, καὶ ὡς καθῆκον ἱερὸν ἀπέναντι τῆς μεγάλης δόξης εἰς ἣν ἀνήλθε καὶ ἡ ἰδέα τῆς Ἰατρικῆς εἰς τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν προγόνους, οἵτινες ἐθιζαν ἐν παντὶ τὴν τελειότητα.

***

Τὸν τίτλον τὸν παρέχω ὡς ἐπικεφαλίδα τοῦ παρόντος: «Ἀσκληπιὸς καὶ Ἀσκληπιεΐα» τὸ δὲ ἔργον εἶνε προῖον μικρᾶς καὶ ἀτύτου ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ εὐρύμαθης ἀσκληπιάδης ἀνοίγει νέαν ὁδὸν εἰς τὴν Ἰατρικὴν ἐπιστήμην, δώσας πολλάκις καὶ ἄλλως δείγματα τῆς περὶ τὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας τῆς ἐπιστήμης ἐπιδόσεώς του, διὰ σειρᾶς ἐπιστημονικῶν διαλέξεων, ἐπαγωγῶν καὶ πρωτοτύπων εἰς τὸ εἶδος αὐτῶν, σχετιζομένων δὲ πρὸς τὴν Ἰατρικὴν ἐν τῇ Τέχνῃ, ἐν τῇ Θερσκειᾷ, ἐν τῇ Ἰστορίᾳ κλπ.

Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ, ἐκτὸς τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ βαρύτητος ἀποτελεῖ μοναδικὸν διὰ τὴν ἑλληνικὴν βιβλιοθηκὴν κομψοτέχνημα, τυπωθὲν ἐν Λειψίᾳ, καὶ πλουτισμένον μὲ πληθὺν εἰκόνων καὶ σχεδιαγραμμάτων, τὰς πλείστας τῶν ὁποίων ἔλαβεν ὁ ἴδιος, ἐπισκεφθεὶς ἐπὶ τόπου τὰ ἀρχαῖα Ἀσκληπιεΐα, καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων λειψάνων αὐτῶν συναγαγὼν παραδόξως πολλὰ καὶ πολύτιμα διὰ τὴν ἐπιστήμην καὶ διὰ τὴν ἀρχαιολογίαν συμπέραςματα.

Νὰ τὸ ἀναλύσω εἰς τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ δὲν ἀποτολμῶ· εἶνε ὑπὲρ τὰ ὅρια μιᾶς γυναικείας ἐγκυκλοπαιδικῆς ἀντιλήψεως, καὶ ἀνάγεται εἰς δύο ὁμοῦ εἰδικότητος, τῶν ὁποίων ὁ κριτικὸς πρέπει νὰ ἦνε κράτιστος κἀτῆχος: εἰς τὴν Ἀρχαιολογίαν καὶ εἰς τὴν Ἰατρικὴν. Ἀλλ' ἡ χρησιμότης τῆς ἐργασίας ταύτης, καὶ πρὸ πάντων τὰ κολοσσιαῖα πνευματικὰ κεφάλαια, ἅτινα διετέθησαν πρὸς τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, εἶνε τόσοσιν καταφανῆ, ὥστε καὶ ἂν δὲν εἶχε προλογίσῃ τὸ ἔργον εἰδικῶς ὁ πολὺς τῆς Γερμανίας ἱατροφιλόσοφος, καὶ καθηγητῆς τῆς Ἰστορίας τῆς Ἰατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου Ἰούλιος Πάγκελ, ὁ τίτλος μόνος τοῦ βιβλίου θὰ ἦτο ἱκανὸς ὅπως τιμήσῃ τὸν ἑλληνικὸν κάλαμον διὰ τῆς πρωτοτυπίας αὐτοῦ.

***

Ὁ κ. Α. Ἀραβαντινὸς ἐν τῷ περισπούδαστῳ ἔργῳ του δύο τινὰ προσπαθεῖ ν' ἀποδείξῃ, ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἀρχαιολογία καὶ ἡ Ἰατρικὴ ἐξέφρασαν μέχρι τοῦδε σπουδαιοτάτας ἀμφιβολίας.

Πρῶτον ὅτι ὁ πατὴρ τῆς Ἰατρικῆς Ἀσκληπιὸς

δὲν εἶνε μυθολογικὸν πρόσωπον, συμβολίζον κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας τὴν Θεραπείαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ πάσης βροτολογίου νόσου, ἀλλὰ πρόσωπον πραγματικὸν καὶ ἀληθῆς θεμελιωτῆς τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης.

Καὶ δεύτερον ὅτι αἱ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐν τοῖς ἀσκληπιείοις ἐπιγραφικαὶ πλάκες, πᾶν ἄλλο μαρτυροῦσιν ἢ Θεραπείας πλάστῃς, ὀφειλομένας εἰς τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν ἱερέων, ὅπως δι' αὐτῶν ἀγρεύωσι παρὰ τοῦ ἀπλοικοῦ καὶ δεισιδαίμονος λαοῦ χρήματα καὶ δῶρα. Ἐξ ἐναντίας, κατὰ τὰ συμπεράσματα τοῦ Ἑλλήνου ἱατροῦ, αἱ πλάκες αὗται παραδίδουσιν ἡμῖν τρόπους Θεραπείας ἥμισυ διαφέροντας τῶν σημερινῶν, οἵτινες ἐφαρμόζονται ἐπὶ διαφόρων νοσημάτων.

Ἡ παρατήρησις αὕτη τοῦ σοφοῦ ἐπιστήμονος, ἐνεποίησε τόσων αἰσθησιν εἰς τὸν ἐν Βερολίῳ καθηγητὴν τῆς Ἰστορίας τῆς Ἰατρικῆς Pagel, ὡς προείπομεν, ὥστε ἠναγκάσθη ἀπροκαλύπτως νὰ ταχθῆ ὑπὲρ τῆς νέας ταύτης γνώμης κατηγορηματικῶς, ἀναγνωρίσας τὴν ὀρθότητα τῶν παρατηρήσεών του.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν ν' ἀναλύσωμεν ἐν τοσοῦτῳ περιορισμένῳ χώρῳ τὰ διάφορα κεφάλαια τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἔργου, διότι τὸ κύριον αὐτοῦ μέρος πραγματεύεται καθαρῶς ἱατρικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ ζητήματα, διαφεύγοντα ἴσως τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μὴ εἰδικῶν πρὸς τὰς μελέτας ταύτας.

Ἀπαντῶμεν ὅμως ἐν αὐτῷ συχνότατα καὶ πλείστα μέρη τόσοσιν ἐπιχαρίτως ἐκτεθειμένα, ὥστε ν' ἀποτελέσωσι θαυμάσιον ὄσον καὶ πρωτότυπον ἐντύπωμα, διὰ πάντα ἄνθρωπον καταγιγνόμενον περὶ τὴν εὐγενῆ μόρφωσιν. Ὡς τοιοῦτον ἐπαγωγὸν ἀνάγνωσμα εὐροίμεν ἰδίᾳ τὸ τρίτον τοῦ βιβλίου τούτου μέρος, τὸ πραγματευόμενον περὶ τοῦ Θεοῦ τῆς Ἰατρικῆς ἐν τῇ Ἰστορίᾳ, τῇ Μυθολογίᾳ καὶ τῇ Τέχνῃ.

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὁ βαρὺς ἐπιστήμων αἶρεται ἀκουσίως καὶ πέραν τοῦ πεζοῦ τῆς Ἰατρικῆς ζητήματος, ἀναγράφων δι' ὀραίων στροφῶν ὀλόκληρον τὸν θρῆνον τῆς γενέσεως τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὸν συμβολισμὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπολήγων εἰς θαυμάσιον ἐπίλογον. σκοποῦντα τὴν ἀνύψωσιν τοῦ φρονήματος τῆς ἑλληνικῆς ἱατρικῆς νεολαίας. Πρὸς τοῦτο ἐνεπνεύσθη ἐξ ἑνὸς ὀραίου βοιωτικῆς ἀγγείου, παριστῶντος τὴν ἱατρικὴν δρᾶσιν τοῦ ἱατροῦ Θεοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ὑγείας, τὸ ὁποῖον ἀφιερώνει ἐν τέλει δι' ὀραίας ἀποστροφῆς ὁ πολυμαθὲς συγγραφεὺς εἰς αὐτὸν τοῦτον ἰὸν Ἀσκληπιόν.

Ἀθῆναι.

Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία.

G. E. LEBSING

Ἡ ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

***

(Συνέχεια).

§ 32.

Ἀναγνωρίσωμεν ἐπίσης ὅτι εἶνε ὑπακοή ἥρωικῆ, τὸ τηρεῖν τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ ἀποκλειστικῶς διότι εἶνε νόμοι τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι διότι ὑπεσχήθη ν' ἀνταμείψῃ ἐδῶ καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον τοὺς τηρητὰς τῶν νόμων τούτων· τὸ τηρεῖν αὐτοὺς, καίτοι ἐξ ὀλοκλήρου ἀμφιβάλλει τις περὶ τῆς μελλούσης ἀνταμοιβῆς, καὶ δὲν εἶνε ποσῶς βέβαιος περὶ τῆς προσκαιροῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀνταμοιβῆς.

§ 33.

Λαός ἀνατραφεὶς ἐν αὐτῇ τῇ ἥρωικῇ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπακοῇ, δὲν ὤφειλε νὰ εἶναι προωρισμένος, δὲν ὤφειλεν, ὑπὲρ πάντα ἄλλον, νὰ εἶναι ἱκανὸς ὅπως προβῆ εἰς θέσις θεωρίας ὅπως εἰδικάς;—Κάμετε τὸν στρατιώτην, ὅστις ὑπακούει τυφλῶς εἰς τὸν ἀρχηγόν του, νὰ πεισθῆ ἐπίσης περὶ τῆς συνέσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τούτου· καὶ εἰπέτε μοι τί ὁ ἀρχηγὸς αὐτὸς, τί δὲν θὰ πολμήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ, τί δὲν θὰ κατορθώσῃ μετ' αὐτοῦ!

§ 34

Μέχρι τοῦδε ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς εἶχε λατρεύσει ἐν τῷ Ἰεχωβά του τὸν ἰσχυρότερον μᾶλλον ἢ τὸν συνετώτερον πάντων τῶν Θεῶν· τὸν εἶχε φοβηθῆ μᾶλλον ὡς Θεὸν ζηλότυπον, ὀργίλον, ἢ ἀγαπήσει.—Καὶ τοῦτο χρησιμεύει ὡς ἐνδείξις τοῦ ὅτι ἡ ἰδέα, ἣν ἐμόρφου περὶ τοῦ ἐνὸς καὶ ὑψίστου Θεοῦ, δὲν ἦτο ἀκριβῶς ἢ ὀρθὴ ἰδέα ἣν πρέπει νὰ συλλάβωμεν περὶ Θεοῦ.—Ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ ἰδέα οὕτη ὤφειλε νὰ εὐρυνοθῆ, νὰ ἐξευγενισθῆ, νὰ διορθωθῆ: πρὸς τοῦτο ὁ Θεὸς ἔκαμε χρῆσιν μέσου φυσικωτάτου, μέτρου ἀκριβεστέρου, συμφώνως πρὸς τὸ ὅποιον ὁ λαὸς εὗρε τὴν περίστασιν νὰ τὸν ἐκτιμήσῃ.

§ 35.

Ἐν ᾧ ἔως τοῦρα ὁ ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἐξετίμα μόνον τὸν Θεὸν του ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ὄθλια εἰδῶλα τῶν μικρῶν καὶ χονδροειδῶν γειτονικῶν λαῶν, μεθ' ὧν ἔζη ἐν διηνεκεὶ ἀνταγωνισμῷ, ἤρχισεν, ἐν τῇ δουλείᾳ, ἐν μέσῳ τοῦ σοφοῦ ἔθνους τῶν Περσῶν, νὰ τὸν ἀντιπαραβάλλῃ πρὸς τὸ ὄν τῶν ζῶντων, ὅποιον διάνοια πλέον ἐξησκημένη τὸν εἶχεν ἀνογνωρίσει καὶ τιμήσει.

§ 36.

Ἡ ἀποκάλυψις εἶχε καθοδηγήσει τὸ λογικὸν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ· καὶ ἤδη τὸ λογικὸν διεφώτιζε τὴν φερόν αὐτὴν τὴν ἀποκάλυψιν.

§ 37.

Ἦτο ἡ πρώτη ἀμοιβαία ἐκδούλευσις ἣν πορεύοντο πρὸς ἀλλήλας καὶ, πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ Πλάστου, τοιαύτη ἀμοιβαία ἐπιρροή τῶν ὀλίγων ἀνάμμοστος εἶνε, ὥστε ἀνευ οὐτῆς τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο, ἀποκάλυψις ἢ λογικόν, ἤθελε κατασπῆ περιττόν.

§ 38.

Ὁ παῖς, σταλαίς παρὰ τοῖς ξένοις, εἶδεν ἄλλους παῖδας γνωρίζοντας πλείοτερα, ζῶντας κοσμιώτερον, καὶ ἐσκέφθη κατησχυμμένος:—Διατί δὲν ἠξέυρω καὶ ἐγὼ ἐπίσης τοῦτο; διατί δὲν ζῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Δὲν ἠδύναντο νὰ μοὶ διδάξωσι τοῦτο εἰς τὸν πατρικόν μου οἶκον; δὲν ἠδύναντο νὰ μὲ κρατήσωσιν ἐκεῖ δι' αὐτό;—Τότε ἀναζητεῖ τὰ στοιχειώδη τοῦ βιβλίου, ἀτινα ἀπὸ πολλοῦ ἔχει ἀηδιάσει, διὰ νὰ ἐπιρρίψῃ τὸ σφάλμα εἰς τὰ βιβλία ταῦτα.—Ἄλλ' ἴδετε! ἀνογνωρίζει ὅτι τὸ σφάλμα δὲν ἔγκειται ποσῶς εἰς αὐτὰ τὰ βιβλία· ὅτι τὸ σφάλμα εἶνε ἐξ ὀλοκλήρου ἰδικόν του, ὅτι ἐαυτὸν καὶ μόνον ὀφείλει νὰ μεμψῆ διότι δὲν γνωρίζει ταῦτα πάντα ἀπὸ πολλοῦ, διότι δὲν ζῆ ἀπὸ πολλοῦ οὕτω.

§ 39.

Ὡς ἔκτοτε οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ τῶν ἀγνωτέρων δογμάτων τῆς Περσίας, ἀνεγνώρισαν ἐν τῷ Ἰεχωβά αὐτῶν οὐ μόνον τὸν μέγιστον πάντων τῶν ἐθνικῶν θεῶν, ἀλ-

λὰ τὸν Θεὸν πρὸ παντός· ὡς ἠδυνήθησαν νὰ τὸν εὕρωσι τοιοῦτον εἰς τὰς ἐκ νέου μελετηθείσας ἤδη ἀγίας τῶν Γραφῶν, καὶ νὰ καταδείξωσιν εἰς τοὺς ἄλλους ὅτι ἐμπεριέχεται πράγματι ἐν αὐταῖς· ὡς ἀπέδειξον, ἢ τοῦλάχιστον ἀνεῦρον ὑποδεικνυομένην ἐν ταῖς Γραφαῖς οὐταῖς τὴν φρίκην πρὸς πᾶσαν αἰσθητὴν παράστασιν τοῦ Θεοῦ τούτου, φρίκην ἐπίσης ἰσχυρὰν ὅση ἦτο ἀνέκαθεν καὶ ἡ τῶν Περσῶν· τί τὸ ἀπορίας ἄξιον εἶναι μετὰ τὴν πρὸς τὴν Θεότητα λατρείαν, εὗρον χάριν παρὰ τῷ Κύρῳ, λατρείαν ἣν ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς ἀνεγνώριζε μὲν βεβαίως πολὺ ὑποδεστέραν τῆς καθαρᾶς πυρολατρείας, ἀλλὰ κατὰ πολὺ ἀνωτέραν ἐν τούτοις τῶν χονδροειδῶν εἰδωλολατρειῶν αἰτινες εἶχον ἐξαπλωθῆ ἀνὰ τὰς ἐγκαταλειφθείσας ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων χώρας;—

§ 40

Οὕτω διαφωτισθέντες ἐπὶ τοῦ ἰδίου τῶν θησαυροῦ, ἀγνωστοῦ ἄχρι τοῦδε, ἐπανήλθον λαὸς ὅπως διαφορετικὸς, λαὸς οὕτινος ἡ πρώτη φροντίς τοῦ λοιποῦ ἦτο τὸ νὰ καταστήσῃ παρ' αὐτῷ τὸ φῶς τοῦτο διαρκές. Πάραυτα ἔπαυσεν ὀλοτελῶς τοῦ νὰ γίνεταί πλέον λόγος περὶ ἀποστασίας ἢ εἰδωλολατρείας· δύνατοί τις, τῷ ὄντι, ν' ἀπιστῆ πρὸς ἓνα Θεὸν ἐθνικόν· ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεὸν, οὐδεποτε, ἄμα ὡς ἀποξ' ἐγνώρισεν αὐτόν.—

§ 41

Οἱ θεολόγοι ἐζήτησαν διαφόρους τρόπους δι' ὧν νὰ ἐξηγησῶσι τὴν πλήρη αὐτὴν μετεβολὴν τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἔθνους· καὶ εἰς τούτων, κάλλιστα ἀποδείξας τὸ ἀνεπαρκές ὅλων αὐτῶν τῶν διαφόρων ἐπεξηγήσεων, ἐζήτησαν ἐπὶ τέλος νὰ καταδείξῃ ὡς τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς μετεβολῆς αὐτῆς αὐτὴν αἰσθητὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπαγγελθεισῶν καὶ γραφεισῶν προφητειῶν ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Βαβυλωνῶνος. Ἄλλ' αὐτὴ αὕτη ἡ αἰτία, ἐν ἣ περιπτώσει ὑποτεθῆ ὡς ἡ ἀληθής, δὲν δύναται νὰ ἦναι τοιοῦτη εἰμὴ ἐφ' ἔσον προυποθέτῃ ἤδη ἰδέας ὑψηλοτέρας περὶ Θεοῦ. Πρέπει ἐν πρώτοις οἱ Ἰουδαῖοι νὰ ἔχωσιν ἀνογνωρίσει ὅτι τὸ χάρισμα τῶν θαυμάτων καὶ τῆς προρρήσεως τοῦ μέλλοντος ἀρμόζει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Θεόν: δύο δυνάμεις ἄς εἶχον κατ' ἀρχὰς ἀπονεύμει εἰς ψευδῆ εἰδῶλα· πράγμα τὸ ὅποιον ὑπῆρξε τὸ αἴτιον δι' ὃ θαύματα καὶ προφητεῖαι εἶχον ἔως τότε ἐπ' αὐτῶν ποραγάγει ἐντύπωσιν τῶν ἀσθενῆ, τῶσφ παροδικῆν.

§ 42.

Ἀναμφιβόλως οἱ Ἰουδαῖοι εἶχον γνωρίσει τὸ περὶ ἀθανασίας ψυχῆς δόγμα ἐν μέσῳ τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν Περσῶν· εἶχον ἐξοικειωθῆ πρὸς τὴν ἰδέαν ταύτην ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων ἐν Αἰγύπτῳ.

§ 43.

Ἐν τούτοις ὡς, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἀγίας Γραφάς, βλέπομεν ὅτι ὅπως διάφορον ἦτο τὸ δόγμα τοῦτο πρὸς τὸ δόγμα τῆς ἐνότητος καὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τὰς βίβλους ταύτας τοῦτο μὲν ἐπληττε τὰ ὅμματα καὶ τῶν ὀλιγώτερον δξυδερκῶν τοῦ ὀλοφρονος αὐτοῦ λαοῦ, τὸ δὲ ἄλλο ἐξ ἐναντίας ἤθελε ν' ἀναζητηθῆ· ὅτι, ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου δόγματος, ἀπητοῦντο π ρ ο π α ρ α σ κ ε υ α ἰ, καὶ ὅτι ἔως τότε δὲν ἐγένοντο ἐπ' αὐτοῦ εἰμὴ μόνον ὑπαινιγμοὶ καὶ ἐνδείξεις· ἢ πίστις πρὸς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, φυ-

σικῶ τῶ λόγῳ, δὲν ἠδύνατο ποτὲ τοῦ λοιποῦ νὰ καταστή ἢ πίστις τοῦ κοινοῦ ὄχλου: ἦτο καὶ ἔμεινε πάντοτε ἢ πίστις ἰδιαίτερας τινὸς αἰρέσεως.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΡΚΑΤΣΑ

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΛΛΞΛΛ

(Συνέχεια).

Ὅλα τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη ἔχουσι κώδικας, οἵτινες προβλέπουσιν ὅλα τὰ ἐγκλήματα, τὰ ὅποια δύνανται ὁ ἄνθρωπος νὰ διαπράξῃ καὶ ὀρίζουσιν ἐλάττω τὴν ἀνάλογον ποινὴν. Ἄς ἀποστρέψωμεν τὰ βλέμματα ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου, τοῦ ὁποῦ οὐδέποτε θὰ λάθωμεν ἀνάγκην. Ὡς οἱ ἱεραὶ ἔχουσιν ἀναδεχθῆ τὴν σπουδαίαν καὶ ἐπιμοναν ἀποστολὴν νὰ θεραπεύωσι τὰς νότους, οὕτω καὶ ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι εἶναι ἀφιερωμένοι εἰς τὴν σπουδὴν τῆς κακίας καὶ τοῦ τρόπου τῆς τιμωρίας αὐτῆς. Οὗτοι εἶναι οἱ φύλακες ἄγγελοι τῆς κοινωνίας καὶ ὀφείλομεν νὰ τοὺς ἐκτιμῶμεν καὶ νὰ τοὺς σεβώμεθα ὡς φρουροὺς, οἵτινες ὑπερασπίζουσι τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν περιουσίαν μας.

Ἄφ' ἐτέρου ἢ κοινῆ γνώμῃ, χωρὶς νὰ συγγράψῃ νόμους οὕτε κώδικας ἀποδίδει στεφάνους καὶ πατάττει τοὺς ἐνόχους· διότι πάντες καὶ ἀκουσίως ἡμῶν τιμῶμεν διαφοροτρόπως τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς ἥρωας διὰ τῆς ὑπολήψεώς μας καὶ διὰ τοῦ σεβασμοῦ μας καὶ τιμωροῦμεν διαφοροτρόπως διὰ τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς περιφρονητικῆς τοὺς κηκούς καὶ φαύλους. Οἱ διάφοροι βαθμοὶ τῆς τιμωρίας καὶ τῆς ἀμοιβῆς δὲν μετροῦνται διὰ τοῦ μέτρου οὐδὲ σταθμίζονται διὰ τῆς πλάτυγος, ἀλλὰ κρίνονται διὰ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἥτις σπανίως ἀπαταῖται. Ἡ ἀμοιβὴ εἶναι πάντοτε ἀνωτέρα τοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὸ ὅποιον ἀποδίδεται.

Ἐὰν εἶμαι πλουσιώτατος καὶ διανέμω ἕκαστον ἕτος μικρὰν μερίδα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων μου εἰς τοὺς πτωχοὺς, δὲν δεικνύω μεγάλην ἀρετὴν, διότι ἀπλῶς ἐκτελῶ τὸ καθήκον μου.

Περιπατῶν ἡμέραν τινὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς ἀκούω θρηνώδη φωνὴν, ἥτις καλεῖ ἐκ τοῦ δάουτος, ἔνθα εὕρισκω διαδάτην τινὰ πληρωθέντα καὶ ἀπογομνωθέντα ὑπὸ τῶν ληστῶν· εἶνε δὲ καθήκον μου νὰ βοηθήσω τὸν δυστυχῆ τούτον· νὰ καλέσω καὶ ἄλλους διὰ νὰ τὸν μεταφέρωμεν εἰς τὴν οἰκίαν του· ἢ πράξις αὕτη δὲν ἔχει μεγάλην ἀξίαν.

Εἶμαι πτωχός, ἔχω εἰς τὸ θυλάκιόν μου δύο δραχμάς προερχομένας ἐκ τῆς ἐπιπόνου ἐργασίας ἑλθῆς τῆς ἡμέρας καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὴν οἰκίαν μου μανθάνω, ὅτι ὁ γείτων μου ἀσθενήσας βραδίως ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὴν οἰκογενεάν του ἄνευ ἄρτου Τυλαντεύομαι τότε μεταξὺ τῆς πτωχίας καὶ τοῦ καθήκοντος, καὶ τέλος πείσας ἑμαυτὸν ὅτι μία μόνον δραχμὴ θὰ μὲ ἀρκέσῃ διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, δίδω τὴν ἄλλην εἰς τὸν γείτονά μου καὶ ἐλπίζω ὅτι ἢ Θεῖα Πρόνοια θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν αὔριον. Ἡ πράξις αὕτη ἔχει πολὺ μεγαλύτεραν ἀξίαν ἢ αἱ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαι.

Ἵποθέσωμεν, ὅτι ταξιδεύων συναντῶ ἄνθρωπον περιττοιχοῦμενον ὑπὸ πολλῶν κακοποιῶν καὶ σπεύδω εἰς βοήθειάν του, λησμονῶ δὲ τὸν κίνδυνον εἰς ὃν ἐκτίθεμαι· εἰς τὴν περιέστασιν ταύτην ἢ πράξις μου ἔχει πολὺ μεγαλύτεραν ἀξίαν τῆς προηγουμένης.

Ἀκούω νὰ ὀμιλοῦν περὶ τοῦ Πάτρου, ὅστις εἶναι, τίμιος ἄνθρωπος κατοικῶν εἰς τὸ πλησίον χωρίον· δὲν τὸν γνωρίζω προσωπικῶς, ἀλλ' ἤκουσα πολλὰκις νὰ λέγωσι περὶ αὐτοῦ ἐν νήπιόν μου, ὅτι εἶναι ὁ καλλίτερος τῶν ἀνθρώπων. Ἐνώμων καὶ

ἐγὼ τοὺς ἐπαίνους μου μετὰ τῶν ἄλλων· καὶ ἢ πράξις αὕτη εἶναι ἀπλῶς δικαία.

Ὁ Γεώργιος πιλοποιός, ὡς ἐγὼ, ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ὁδὸν εἰς τὴν κατοικίαν· ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωσήφ θέλει νὰ ἐνοικιάσῃ ἔρχεται νὰ πληροφορηθῇ παρ' ἐμοῦ τὰ κατ' αὐτὸν, καὶ ἐγὼ γνωρίζων αὐτὸν ὡς τίμιον ἄνθρωπον, πλέκω δι' αὐτὸν ἐγκώμια· ἢ πράξις μου τώρα εἶναι μὲν δικαία, ἀλλ' ἔχει μεγαλύτεραν ἀξίαν τῆς προηγουμένης.

Ὁ Ἄντωνιος μὲ προσέβαλεν εἰς ὅτι ἔχω ἱερώτερον προσεπάθησεν ὄλαις δυνάμεσι νὰ μὲ ἀτιμάσῃ· οὕτως περιπλεχθεὶς εἰς δυσχερεῖς κερδοσκοπίας ἀπειλεῖται ὑπὸ χρεωκοπίας, ἥτις θὰ ἐπέφερα τὴν τελείαν καταστροφὴν του. Βλέπω τοὺς δανειστάς του, ἐγγυώμαι δι' αὐτὸν· δίδω καλὰς πληροφορίας διὰ τὸ ἄτομόν του καὶ οὕτω σφῶ τὴν τιμὴν του καὶ τὴν περιουσίαν του. Ἡ πράξις αὕτη δὲν εἶναι μόνον δικαία ἀλλὰ καὶ ὑψηλὴ καὶ γενναία. Οἱ βαθμοὶ τῆς κακίας εἶναι ἐπίσης ἀναριθμητοί· ἢ κλίμαξ αὐτῶν ἀρχίζει ἀπὸ παραπτώματα ἐλαφρότατα καὶ φθάνει βαθμηδὸν μεχρὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ἄς ἀποστρέψωμεν τὰ βλέμματα ἡμῶν ἐκ τοῦ λοιποῦ τούτου θεάματος καὶ ἄς ἀγαληθώμεν μόνον περὶ τοῦ καλοῦ.

Μεταξὺ μας δὲν πρέπει ποτὲ νὰ κάμνωμεν λόγον περὶ τοῦ κακοῦ καὶ περὶ τῶν κακῶν πράξεων. Ἡμεῖς οἵτινες δὲν εἴμεθα οὔτε Θεὸς οὔτε λειτουργοὶ τῆς δικαιοσύνης πρέπει οἴκτον μόνον νὰ αἰσθανώμεθα διὰ τὴν κακίαν τοῦ πλησίον.

Τὸ κακὸν εἶναι ὅσον ἀπεχθεῖς, ὥστε, ὅταν πλησιάζωμεν ἢ ἐρουνώμεν αὐτὸ πολὺ, αἰσθανώμεθα ἀναδιδομένην ἀηδίαν ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὰ ἐκ βόθρων ἀνυπόφορα μιάσματα.

Ἴδού βαθμολογίαι τινὲς τοῦ καλοῦ παριστάμεναι ὅσον τὸ δυνατόν σαφεῖς καὶ καθιστάμεναι εὐνόητοι διὰ παραδειγμάτων.

Πράξις ὑψίστης σημασίας.

Ὁ γείτων σας ἀρτοποιός εἶναι μὲν πτωχότατος ἀλλὰ πλουσιώτατος εἰς τέκνα. Στεῖς εἴθε μόνος καὶ ὕγιης. Διὰ τῆς ἐργασίας ποριζόμενοι τὰ πρὸς τὸ ζῆν κατωρθώτατα νὰ ἀποταμιεύητε μερικὰ χρήματα. Μίαν ἡμέραν ἰστάμενοι εἰς τὸ παράθυρόν σας ἀκούετε τὸν γείτονά σας λέγοντα πρὸς τὴν σύζυγόν του· «πτωχὴ μου γυναῖκα, ἔαν αὔριον δὲν ἔχω πεντακοσίας δραχμάς νὰ πληρώσω εἰς τοὺς δανειστάς μου, εἶμαι χαμένος· κανεὶς δὲν ἐμπιστεύεται τὸν τίμιον, ὅταν εἶναι πτωχός· θὰ τρελλαθῶ. Αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἶδον ὄλους τοὺς πελάτας μου, ἀλλ' οὐδεὶς θέλει νὰ μοὶ δώσῃ».

Μετὰ τινὰς στιγμὰς εἰσχωρεῖτε κρυφὰ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ γείτονός σας καὶ θέτετε ἐπὶ τοῦ γραφίου του πεντακοσίας δραχμάς μὲ μικρὰν ἀνώνομον σημείωσιν, καὶ τὸν κάμνετε νὰ πιστεύσῃ ὅτι χεῖρ ἄγνωστος καὶ γενναία ἔκαμεν εἰς αὐτὸν τὸ δῶρον τούτο.

Πράξις γενναία.

Εἶμαι ἀρτοποιός εἰς μικρὸν τι χωρίον καὶ μόλις κερδίζω τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐπέσαν τινὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ κατάστημά μου ὄμιλος ἐθελοντῶν, ἐτοίμων νὰ μεταβῶσι πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος, καὶ ζητοῦσιν ὄλους τοὺς ἄρτους ὅσοι εὕρισκονται· τοὺς δίδω ὄλους καὶ ἀρνοῦμαι νὰ λάθω τὴν πληρωμὴν, σκεφθεὶς ὅτι δύναμαι νὰ θυσιάσω διὰ τὴν πατρίδα μιὰς ἡμέρας ἐργασίαν.

Πράξις εὐγενής.

Εἶμαι πτωχότατος καὶ ἄνευ ἐργασίας, ὡς ἐκ τούτου ἀναγκάζομαι νὰ δίδω τὸν ἄρτον μετρημένον εἰς τὰ τέκνα μου. Μίαν πρωίαν εἰσέρχομαι εἰς τὴν οἰκίαν νησιεύου καὶ δίδω τὸν ἄρτον τὸν ὅποιον ἠγόρασα εἰς τὰ τέκνα τοῖς λέγω· Φάγετέ τον γείε, ἐγὼ δὲν ἔχω ὄρεξιν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΓΕΙΑ

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΛΟΝΗ.—ΘΕΛΓΗΤΡΑ.

(Συνέχεια).

Τὸ στόμα.

Τὸ στόμα εἶνε, μετὰ τὸ βλέμμα, τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς ἐκφράσεως. Εἶνε δὲ ἐν ἀπὸ τὰ κάτωρα τῆς ὑγείας. Χεῖλη ροδοκόκκινα, δόντια καλῶς διατηρούμενα καὶ καλῶς τοποθετημένα, οὐδα κόκκινα καὶ στερεὰ εἶνε δείγματα καλῆς κράσεως.

Εἶνε βέβαιον ἐπίσης ὅτι αἱ κακαὶ ιδιοσυγκρασίαι, αἱ ὀργανικαὶ παθήσεις ἀντανακλοῦν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τοῦ σώματος, κερνίζουσιν τὰ χεῖλη, σαπίζουσιν τὰ δόντια, ἀσπρίζουσιν καὶ αἱματώνουσιν τὰ οὐδα.

Τὸ στόμα εἶνε τέλος ὁ σπουδαιότερος συνεργάτης καλῆς πέψεως καὶ τὸ ὄργανον τῆς ὥραιας ὀμιλίας. Ἄς σταματήσωμεν λοιπὸν εἰς τὸ σπουδαῖον αὐτὸ κεφάλαιον.

Ὁραῖον στόμα . . .

Ἐπειδὴ τὸ στόμα λέγει ἕνας ποιητῆς εἶνε μία κοραλλένια κοσμηματοθήκη περιέχουσα μαργαριτάρια.

Ἡ θήκη ἢ κοραλλένια εἶνε τὰ χεῖλη, τὰ ὅποια δίδουσιν εἰς τὸ στόμα τὸ πᾶν: τὸ σχῆμα, τὰς διαστάσεις, τὸ κάλλος ἢ τὴν ἀσχημίαν.

Ἀπὸ τὰ χεῖλη καὶ τὰς διαστάσεις του καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν κοιλότητά τοῦ στόματος φαίνεται ἂν ἕνα στόμα εἶνε μεγάλο ἢ μικρό.

Διὰ τὰ ἔχετε μικρὸν στόμα, πρέπει νὰ συνειθίζετε ἀπὸ ἐνωρίς νὰ γελάτε προσεκτικῶς, νὰ χαλαρᾶσθε ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἀνοίγουσαι τὸ στόμα, νὰ ὀμιλήτε προσέχουσαι ἐπίσης νὰ τὸ ἀνοίγετε μὲ προσοχήν.

Αἱ φύλτρα καὶ αἱ γλωσσόσθες ἔχουσιν μεγάλο στόμα καὶ εἶνε φυσικόν, ἀφοῦ τὸ ἔξασκῶν τόσο ἀπεριορίστως.

Ἐνας ἀσθηρὸς καλλιτέχνης θὰ σᾶς ἔλεγε μάλιστα: Μὴ γελάτε ποτέ σας! Μόνον νὰ μειδιάτε. Τὸ μειδιάμα εἶνε τὸ ἄνθος τοῦ προσώπου. Τὸ στολιζέει. Δὲν τὸ παραμορφώνει.

Τὰ χεῖλη.

Διὰ τῆς χροιάς των τὰ χεῖλη μεταδίδουσιν εἰς τὴν χροίαν τοῦ προσώπου ιδιότητα καὶ ἀποχρώσεις προωρισμένας νὰ ἀναδείξουσιν τὴν καλλονὴν των.

Τὸ σχῆμα καὶ τὸ πάχος τῶν χειλέων διαφέρουσιν ἀναλόγως τῶν φυλῶν καὶ τῶν ιδιοσυγκρασιῶν. Ἐν ᾧ εἰς τὴν φυλὴν τῶν Ἀρίων, εἰς τὴν Ἑλληνολατινικὴν, τὴν λευκὴν, ταῦτα εἶνε ἀνάλογα μὲ τὸ σύνολον τοῦ προσώπου, μᾶλλον δὲ λεπτά, εἰς τοὺς μαύρους εἶνε σαρκώδη πρηγμένα εἰς προσκεφαλάκια. Τὸν μέσον ὄρον κατέχουσιν οἱ Ἀνατολίται. Οἱ Ἰσραηλίται τὰ ἔχουσιν ὅπως καὶ οἱ Ἀνατολίται μὲ προσέχον τὸ κάτω χεῖλος.

Ὅπως τὰ ἄλλα μέρη τῆς φυσιογνωμίας τὰ χεῖλη φανερόνουν μερικὰς ιδιοσυγκρασίας καὶ μερικὸς χαρακτήρας. Τὰ λεπτά χεῖλη ἐμφαίνουσιν χαρακτῆρα μᾶλλον ἐγωιστικὸν παρὰ γενναίωφρον.

Ἡ λαιμαργία, ἡ φιληδονία καὶ ἡ ἀγαθότης ἀνήκουσιν εἰς τὰ μᾶλλον παχέα χεῖλη.

Ἡ ὑγιεινὴ των.

Διὰν ἐκτεθειμένα εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπιδράσεις, εὐαίσθητα εἰς τὸ ψῦχος, εἰς τὸν θαλασσίον ἀέρα καὶ εἰς τὸν καύσωνα τὰ χεῖλη ὑποκείνται εἰς μικρὰς φλογώσεις προσενοῦσας γδαρσίματα, πολλὰκις ὀδονηρὰ, πάντοτε δὲ ἐνοχλητικὰ.

Αἱ ὑγιεινὰ φροντίδες, τὰς ὁποίας ἀπαιτοῦν τὰ χεῖλη, εἶνε συνήθως ἀπλοῦσταται. Ἡ τόνον ντελικάτη μεμβράνη, ἡ ὁποία τὰ περιενδύει, πρέπει νὰ εἶνε ἀντικείμενον ἐνδελεχοῦς μερίμνης

καὶ καθαριότητος, ἰδίως εἰς τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐνώσεως, ὅπου τὰ ἐρηγικὰ ἐξανθήματα εὐκόλως παράγονται.

Μὴ τὰ δαγκάνετε.

Μία ἀπὸ τὰς καταστρεπτικὰς συνηθείας τῶν γυναικῶν εἶνε νὰ δαγκάνουσιν τὰ χεῖλη διὰ νὰ τὰ κοκκινίσουσιν. Διὰ νὰ ἐπιτύχουσιν ἐν προσωρινὸν ψευδόχρωμα, συντελοῦν μὲ τὸ δάγκμα εἰς τὸ νὰ τὰ πρήσκουσιν καὶ νὰ τὰ παραμορφώουσιν.

Μὴ δαγκάνετε λοιπὸν οὔτε τὰ χεῖλη σας, οὔτε τῆς μικρῆς πέτσης, αἱ ὅποια εὐρίσκονται εἰς αὐτὰ, οὔτε τὰ σπειράκια, τὰ ὅποια, ὅπως καὶ τοῦ προσώπου, ἐξαλείφονται μόνον των.

Ἄλλ' ἐπειδὴ εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν θὰ μᾶς ἀκούσετε, ἐκτελεῖτε τοδύλαχιστον αὐτὴν τὴν πομμάδα: Ροδόμελι 50 γραμμ. Κερί καθαρὸν 5 γρ. Βούτυρο κακάου 5 γρ. Σκόνη ρατανίας 5 γρ. Καρμίνιον 0. 50 γρ. Σκόνη ἀρόλου 3 γρ.

Μόναι σας

Τὴν συνταγὴν αὐτὴν τὴν ἐκτελεῖτε μόναι σας, ὡς ἐξῆς: Θέτετε εἰς ἕνα μικρὸ γουδί τὸ ροδόμελι (rouge rose) καὶ τὴν ρατανίαν καὶ τὰ ἀνακατώνετε. Ἐπειτα προσθέτετε τὸ βούτυρον τοῦ κακάου καὶ τὸ κερί, τὸ ὅποιον προηγουμένως δι-αλύετε. Τὸ καρμίνιον τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶνε νὰ χρωματίσῃ τὴν πομμάδαν, τρίβεται μὲ δύο τρεῖς σταγόνας νερό. Ἀνακατώνετε καλὰ τὸ ὅλον καὶ ἔχετε τὴν καλλιτέραν ἀλοιφὴν διὰ τὰ χεῖλη. Τὴν διατηρεῖτε ἐπὶ μῆνας, ἀρκεῖ νὰ μὴν τὴν βλέπη φῶς. Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ὁποίαν χρησιμοποιεῖτε καθημερινῶς, περιφρονεῖτε ὅλας τὰς ἐνοχλήσεις τῆς ἀτμοσφαιρας.

Ἄλλὰ ὄχι κατάχρησιν.

Ἡ ἀναπνοὴ σας.

Ἡ δροσερὰ, ὕγιης, εὐχάριστος ἀναπνοὴ εἶνε ἕνα θέλημα δι' ἐκείνον ποδὲ τὴν ἀσφραίνεται. Δριμεῖα, δυσώδης, πυρετώδης, ἀηθρὴ, εἶνε ἀληθῆς ἀποκροστικὸν καὶ πρόξενον ἀντιπαθείας.

Ἡ ἀναπνοὴ—ἄς ὀμιλήσωμεν καὶ ὀλίγον ἐπιστημονικῶς—δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ὁ ἀέρας, τὸν ὅποιον βγάζομεν ἀπὸ τοὺς πνεύμονας ἐστερημένον μέρους τοῦ ὀξυγόνου του, τὸ ὅποιο ἀναπληρώνη ἴση ποσότης ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ ὀλίγιτον νερό. Περιέχει ἐν διαλύσει ὀργανικὰς οὐσίας.

Ἡ ὑγιὴς ἀναπνοὴ δὲν ἔχει καμμίαν ὀσμὴν.

Εἰς τοὺς ἡλικιωμένους ἢ ὀσμὴ τῆς εἶνε δυνατὴ, ἀηθρῆ, μυρίζει σαπίαν.

Τὸ πρῶν κάθε ἀναπνοὴ εἶνε συνήθως δριμεῖα καὶ δυσώδης, ὡς ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν ὀπολειμμάτων τῶν τροφῶν ἢ τῶν ἀλκοολικῶν καταχρήσεων.

(Ἀκολουθεῖ).

ΜΙΚΡΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

—ὑπὸ τῶν ἐν Λάρνακι καλλίστων κυρίων Μιχ. Κοντοπούλου καὶ Δ. Ι. Μελά ἐκδίδεται προσεχῶς Κυπριακὸν Ἡμερολόγιον μὲ πλουσίαν καὶ ἐκλεκτὴν ὕλην πολλῶν ἐγκρίτων λογίων.

Τὸ ἔργον ἐκτυπούμενον ἐν Ἀθήναις ἐπὶ ὠραίου χάρτου, θὰ κοσμηθῆται καὶ ὑπὸ εἰκονων, ἐλπίζομεν ὅτι ὅτι θὰ τύχη τῆς ὑποστηρίξεως παντὸς φιλομούσου.

—Ἐνεκα πλῆθους ὕλης ἀποσταλείσης ἡμῖν παρ' εὐγενῶν τοῦ «Παρθενῶνος» συνεργατῶν τὸ ἡμέτερον ἄρθρον «περὶ μορφώσεως Ἑλληνίδος μητρὸς» θὰ συνεχισθῆ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Γυναικείον πάνθεον.

Κατὰ τὰς πληροφορίας Ἀμερικανικοῦ φύλλου θιασώται τινες τοῦ "ἀθανάτου" γυναικείου κάλλους ἀπεφάσισαν νὰ ἱδρῶσιν Πάνθεον. θηλονότι Στοῦν τῶν ἑρκίων γυναικῶν τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ὀχιο!

Ἐν τῇ Στοῦν ταύτῃ θὰ ἀναρτῶνται εἰς μέγα σχῆμα αἱ φωτογραφίαι τῶν καλλονῶν τοῦ Ὀχιο, μὲ μικρὰς βιογραφικὰς σημειώσεις. Αἱ καλλοναὶ αὗται θὰ λαμβάνωνται ἀπὸ πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις! Δικαιοσύνη.

Μήπως εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴν μόνον ἐπαρχοῦσιν αἱ μωρομέναι ὀρσιότητες καὶ αἱ χαϊδεομέναι καλλοναί; μήπως εἰς τὰς κατωτέρας κοινωνικὰς τάξεις δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀπαντήσῃ τις καὶ τὴν ζωῶν καὶ τὴν ἀρεκίρουσαν καὶ τὴν ἐνθεοτέραν καλλονήν; Αἱ καλλοναὶ θὰ λαμβάνωνται καὶ ἀπὸ τὰς πλέον φωτολόγητους αἰθούσας καὶ ἀπὸ τὰς ταπεινότερας κολύβας, θὰ λαμβάνωνται καὶ ἀπὸ τὰ ἀστειρότερα ἔτι μοναστήρια, ἐὰν ἔχωσι καταφύγει τοιαῦται ἐκεῖ, καὶ ἀπὸ τὰ θεοβωδέστερα τῶν φαιδρῶν κέντρων. Οὐδεμία ὑπέρχει ἐξίρισις, οὐδεμία ἀποκλείεται! Ἄρκει νὰ εἶνε ἑρπία!

Καὶ τὸ κορμίμα! Αἱ ἑρπία γυναικῶς θ' ἀπαθανατίζονται ζωῶσι! Θὰ ἐκλέγῃται διὰ τοῦτο ἡ φρονεῖσι εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἀποτελεσμένης ἐκ τῶν μελῶν τῶν λαδόντων τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συστάσεως τῆς Στοῦς τῶν ἑρπιαίων τῆτων τοῦ Ὀχιο! Καὶ αὐτὸ Ἀμερικανικόν!

***

Ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Κίνας—ἀκούσατέ το καὶ ἀπορήσατε—εἶνε φιλαθλός. Δεικνύει κάποιαν ἐπιτηδεύσητα εἰς τὸ νὰ τοξέη καὶ λέγεται ἀκόμη ὅτι ἐπιδίδεται καὶ εἰς τὴν πογκμαχίαν, ἔχουσα ὡς διδασκαλὸν ἕνα γηραιὸν εὐνοδοχόν. Μὲ δὺα τῆς εὐ ἐπὶ θῆρας 70 ἔτη, ἔχει ἐξωτερικὸν νεκρικώτατον, καὶ μόλις ἠμπορεῖ νὰ διακρίνῃ τις καμμίαν ψαρρὰν τρίχα εἰς τὴν κόμην τῆς. Αὐτὴ εἶνε ἡ τροφρὰ ὄφει τῆς διαθέσεως τῆς τραχειας καὶ σκληρᾶς αὐτῆς βασιλείου, καὶ εἶνε ὅπως φιλόθυρος εἰς ὅτῳς περιβάλλει διὰ τῆς εὐνοίας τῆς.

***

Εἰς τὰ Μαρθεναγωγεία τῆς Βουλγαρίας.

Ἀπυροσβῆθ νὰ φροῦν τὰ κοράσια κοροβῶν. Ἡ ποιητὴ εἰς ἐκείνην ἡμῶς θὰ παραβῆ τὴν διάταξιν εἶνε ἀποβολὴ ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

***

Διατί ἡ ὀκνηρία εἶνε ἐπιβλαβής.

Ἀκούομεν πολλὰ διὰ τοὺς κινδύνους τῆς ὑπερκοπώσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνεπαρκὴς ἐργασία καὶ ἡ ὀκνηρία εἶνε ἐπίσης ἐπιβλαβῆ.

Διὰ νὰ προκαλέσωμεν ἐνέργειαν, εἶνε ἐπ'ἀνάγκας νὰ καταπονήσωμεν τὰς δυνάμεις μας εἴτε διὰ φυσικῆς εἴτε διὰ πνευματικῆς ἐργασίας. Ἡ ἐργασία ἐνισχύει τὰ σωματικὰ ὄργανα, ὅπως ὥστε ἐλκύουν ὀξυγόνον, καὶ τὴν τροφὴν τὴν ἀπαιτουμένην ὅπως ἀναπληρώσῃ, καὶ πλέον ἔτι, τὰς ἀναλωθείσας δυνάμεις.

Δι' αὐτὸ ὅπταν ἔχομεν ἐργασίην καὶ κατόπιν ἐλάδομεν τὸν ἀρμόδιον βαθμὸν ἀναπαύσεως, αἰσθανόμεθα εὐεξίαν καὶ ρώμην. Τὸ σῶμα ἐνισχύθη ἐλκύσῃ εἰς ἐκὸς δαφιλὲς ἐφόδιον νωπῆς ἐνεργείας.

Ἡ ὀκνηρία, ἢ ἡ ἀνεπαρκὴς ἐργασία, προξενοῦν ἀπώλειαν ἐνεργείας, ἥτις δὲν ἐπανορθώθη ἐξ ὀλοκλήρου δι' ἔλλειψιν τῆς ἐνισχύσεως ταύτης.

***

Καλλιεργεῖτε τὴν εὐθυμίαν.

Τίποτα δὲν συντελεῖ εἰς νὰ λαμπρῶνῃ τόσον τὸν οἰκογενειακὸν κύκλον καὶ νὰ τὸν καθιστᾷ ἐλκυστικὸν ὅσον ἓν εὐθυμόν

μέλος τῆς οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοοῖ ποτὲ νὰ κακοκρδίη δταν τὰ πράγματα πηγίνωσιν στραβὰ καὶ εἶνε πάντοτε ἔσκαμον δι' εὐθυμίαν καὶ ἀστερολογίας.

Καλλιεργεῖτε τὴν εὐθυμίαν· θὰ εὕρητε δι' αὐτὴν καθιστᾷ εἶνα ἀξιαγάπητον, καὶ δι' ἀλαφρόναι τὸ φορτίον τοῦ χρόνου. Ἐπὶ τέλους εἶνε καὶ αὐτὴ μία ἕξις, ὅπως ἡ στρουπότης καὶ ἡ ἀπαισιόδοτος μελαγχολία.

***

Ἰπποτισμὸς εἰς τὸν χορόν.

Μία Κυρία Ἀγγλῆς διακηρύττει ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην τῆς, ὁ πλέον εὐπρόσδεκτος κακῆμένος εἰς μίαν χοροσπερίδα εἶνε ἐκεῖνος ὅστις ὄχι μόνον ζητεῖ εἰς τοὺς χοροὺς τὰς κορπίας αἱ ὁποῖαι περημαθήθησαν ἀπὸ ἄλλους χορευτὰς, ἀλλὰ καὶ ἔχει τὴν λεπτότητα νὰ τὸ καμῆ μὲ τρόπον, ὅστις νὰ μὴ διδῇ εἰς αὐτὰς οὕτε ἔχνος ὑπονοίας ὅτι τὸ κάμνει μὲ συγκαταβατικότητα.

***

Πῶς νὰ ἐκλέγετε τὸ κρέας.

Ὅταν ἀγοράζετε βοδιὸν, πιέσατέ το μὲ τὸν ἀντίχειρα. Ἐὰν ἐνασηκῶνεται ταχέως τὸ κρέας εἶνε καλόν. Τὸ κρέας προεπαὶ νὰ εἶνε πυκνόν, ἐκτὸς δταν εἶνε πολὺ παχύ. Τὸ καλὸν πρόβειον πρέπει πάντοτε νὰ ἔχη βαθύ χρῶμα, ἐκτὸς δταν εἶνε πολὺ νωπόν.

Ὅταν ἀγοράζετε ἰχθύς προέχεται τὸ κρέας τῶν· νὰ εἶνε στερεὸν εἰς τὴν ἀρήν· δταν τὸ πιέσετε μὲ τὸ δάκτυλον νὰ ἀνασηκῶνεται πάλιν ἀκαρικῶς. Τοῦ νωποῦ ἰχθύος, οἱ ὀφθαλμοὶ εἶνε λαμπροὶ, οἱ πνεύμονες κόκκινοί, καὶ τὰ λέπια δὲν τρίβονται εὐκόλως. Τὸν ἀστακὸν τὸν δοκιμάζετε τραβῶντες τὴν οὐράν του πέραν τοῦ σώματος. Ἄν εἶνε ἐλαστικὴ καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν τῆς διὰ μίαν, ὁ ἀστακὸς εἶνε νωπός.

***

Τὰ χρωματιστὰ ὀμματοῦάγια ὡς θεοφαινευτικόν.

Ἐἰς Γάλλος ὀφθαλμολόγος, λέγεται, ὅτι ἰατρεῖαι τὰς ὀφθαλμικὰς παθήσεις διὰ τῆς χρήσεως ὀμματουάγιων διαφόρων χρωμάτων.

Τὴν ἀνακάλυψιν του ὀρεῖται εἰς ἕνα πάσχοντα ὅστις εἶπε ὅτι ἡ χρῆσις κίτρινων ὀμματουάγιων (τὰ ὁποῖα μετεχειρίζετο ὀλων ἐκ τῆς) τὸν ἐθεράπευσεν ἀπὸ τὰς ἡμικρανίας.

Ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ ἔπαθον ἀπὸ ὑπερκόπασιν ὁ ὀφθαλμολόγος σοιστᾷ νὰ φορῆτε κίτρινα ὀμματουάγια. Τὰ ροδόχροα ὀμματουάγια σοιστῶνται ἐπίσης καὶ αὐτὰ, ἀλλὰ πλέον γενικῶς εἰς περιπτώσεις νευραθενειῶν προκαλομένων ἀπὸ ἀθηνη ὄραση.

Ὅπου αἱ ὀπτικαὶ διαταράξεις δὲν ἀνταποκρίνονται ἀλέως εἰς αὐτὰ τὰ χρώματα, σοιστῶνται ὀμματουάγια χρώματος πρασίνοιο ἢ μώδ' Εὐρέθη δι' οἱ ὀφθαλμοὶ μὲ τὴν μέθοδον αὐτῆν τῶν ὀμματουάγιων, ἀντελοῦν ἀνάπαυσιν ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ χρώματος.

ΣΟΦᾶ ΛΟΓΙΑ

—Νὰ μὴ κολακῶσης κανένα, οὕτε νὰ περιμένῃς ἀπὸ κανένα νὰ σὲ κολακῶσῃ, τερπνὴ θέσις, χρυσοῦς αἰὼν, κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ἢ πλέον φυσικῆ.

—Ὁ δοῦλος ἔχει ἕνα μόνον κύριον· ὁ φιλόδοξος ἔχει τόσους ὅσοι δύνανται νὰ φανοῦν χρήσιμοι εἰς τὴν τὸχην του.

—Ἡ ἐπιδοκιμασία ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εἶνε φειδωλοὶ ἐπαίνοι, μᾶς εἶνε διπλάσιος πολυτέμπος.

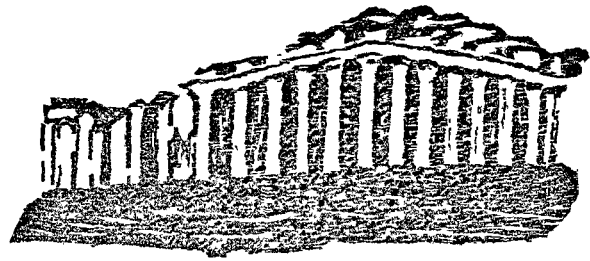
Ἔτος Α'. Τεύχος Θον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων μυλλῶγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

~~~~~

Ἔτησία Συνδρομὴ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίδια 6

» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 13 Φεβρουαρίου 1907.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΣ

~~~~~

Δ'.

Ἐξεθέσαμεν ἐν τοῖς προηγουμένοις δι' ὀλίγων καὶ ἐν περιλήψει ποῖα εἶνε τὰ καθήκοντα πάσης Ἑλληνίδος μητρὸς καὶ πόθεν αὕτη δύναται νὰ ἀρυσθῆ παραδείγματα οἰκιακοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου, συνάγοντα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν αὐτῆς καταγωγὴν, καὶ μορφώσῃ τὸ ἦθος Ἑλληνοπρεπὲς, ἐν ἀναδείξει βλαστούς ὠραίους καὶ γενναίους προμαχοὺς τῆς Πιστεως καὶ τῆς Πατρίδος. Ἡ καταγωγὴ ἡμῶν, ἡ ὁποία μᾶς ἐπιβάλλει καθήκοντα, διὰ τὸ μέλλον τῆς Πατρίδος μας, δέον ζωνρῶς νὰ ἐντυπώνεται εἰς τὰς ψυχὰς τῶν θηλέων ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας καὶ νὰ ἐθίζονται μικρὰ ἔτι εἰς ὄνειροπολήσεις ὠραίου μέλλοντος Μεγάλῃς Πατρίδος, φθάνουσαι δὲ εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν νὰ διδάσκονται τὸν μέγαν αὐτῶν προορισμὸν χειραγωγούμεναι ὡς δεῖ καὶ ὑφ' ὧν δεῖ, νὰ μὴ ἀφίενται δὲ μόναι νὰ εἰσέρχονται ἐξ ἐφόδου, ὡς θὰ ἔλεγον οἱ στρατιωτικοὶ, εἰς τὴν γυμνότητά τῆς πραγματικότητος, τοῦθ' ὄπερ σπουδαίως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἠθῶν, δὲν εἶνε δὲ σπάνιον τὸ θέαμα κορασίων μόλις καταλιπόντων τὰ ἀθῶα τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἔτη, νὰ ρίπτουν βλέμματα αὐθάδη καὶ ἀδιάκριτα, ἐστερημένα πάσης αἰδοῦς καὶ σεμνότητος. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν **μόρφωσιν Ἑλληνίδος μητρὸς.**

Ε'.

Ἄλλ' ἡ γυνὴ παρὰ τὰ κοινωνικὰ καὶ πατριωτικὰ καθήκοντα—μεταξὺ δὲ τῶν τελευταίων κατατάσσομεν καὶ τὰ μητρικὰ—ἔχει ὡς εἶπομεν καὶ **οἰκιακὰ**, ἅτινα χρῆζονται βεβαίως σπουδῆς καὶ μελέτης, πρὸς σύμπληξιν οἴκου εὐτυχοῦς. Διότι δὲν εἶνε τόσον εὐ-

κολον, διὰ μίαν νεαρὰν οἰκοδέσποιναν, ἢ διεύθυνσις οἴκου, ἥτοι ἐνὸς βασιλείου, ὡς ἴσως πολλὰ πιστεύουσιν, ὥστε καὶ ἐν τούτῳ ἡ μέλλουσα οἰκοδέσποινα δέον νὰ ἐφοδιασθῆ μὲ τὰς ἀναγκαίας γνώσεις καὶ ὀδηγίας, ἵνα καταστήσῃ τὸν οἶκόν της ὠφέλιμον καὶ δι' ἑαυτὴν καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν, χάριν δὲ τῶν νεαρῶν δεσποινῶν εὐχαρίστως παρατιθεμεθα ἐνταῦθα χωρὶα τινὰ διδακτικὰ καὶ λίαν ὠφέλιμα. Καὶ κατὰ πρότον :

Περὶ τάξεως.

Ἡ δὲ ἀταξία ὁμοίον τί μοι δοκεῖ εἶναι οἶον περ εἰ γεωργὸς ὁμοῦ ἐμβάλοι κριθὰς καὶ πυρούς καὶ ὄσπρια' κάπαιτα ὅποτε δέοι ἡ μάζης ἢ ἄρτου ἢ ὄψου, διαλέγειν δέοι αὐτῶ ἀντὶ τοῦ λαβόντα διευκρινημένως χρῆσθαι.

Μισῶ τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν ἀκαταστασίαν ὅπου τὰς βλέπω (λέγει συγγραφεὺς τις), διότι σημαίνουν ἢ περιφρόνησιν πρὸς τὰς λεπτομερείας ἢ ἀνικανότητα πρὸς τὸν ἔσω βίον. Ὅταν ταξιδετώμεν τὰ ἀντικείμενα, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὀφείλομεν νὰ ζῶμεν, ἀποκαθιστώμεν μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν τοὺς δεσμοὺς τοῦ εὐτρεπισμοῦ καὶ τῆς εὐπρεπείας καὶ παρασκευάζομεν τὰς καλὰς συνηθείας, ὧν ἄνευ ὁ ἄνθρωπος τείνει πρὸς τὴν ἀγρίαν κατάστασιν. Ὑποπτεύω τὸ φρόνημα καὶ τὴν ἠθικότητα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἷς οὐδὲν μέλλει ἢ ἀκαταστασία καὶ οἵτινες ζῶσιν εὐκόλως ἐν τοῖς σταύλοις τοῦ Αὐγείου. Τὰ περὶ ἡμᾶς ἀντικείμενα ἀντικατοπτρίζουσι πάντοτε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν ἐσωτερικὴν ἡμῶν φύσιν. Ἡ ψυχὴ ὁμοιάζει πρὸς τὰς κεκαλυμμένας ἐκείνας λυχνίας, αἵτινες καὶ πάλιν ἐκπέμπουσιν συγκεκρασμένον φῶς. «Ἐὰν αἱ κλίσεις μὴ προδίδωσι ποσῶς τὸν χαρακτήρα, τότε δὲν λέγονται πλέον κλίσεις, ἀλλ' ἐνδιάθετοι ὄρμαί.»

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐφαρμόζεται ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ οἴκου. Ὅταν θέλῃ τις νὰ κρίνῃ περὶ τῶν προσόντων τῆς οἰκοδεσποίνης, ἄς ἴδῃ πῶς

διοικείται ὁ οἶκος αὐτῆς, ἐὰν δηλ. ᾧσι τὰ πάντα ἐν τάξει, ἐὰν τὰ πάντα ἐν τάξει ἐγένοντο.

Ἄνωμολογημένον τυγχάνει ὅτι ἡ εὐημερία καὶ ἡ σπουδαίονα τοῦ οἴκου εἶναι μᾶλλον ἔργον τῆς γυναικὸς ἢ τοῦ ἀνδρός.

Μάτην θὰ ἐργασθῆ ὁ ἀνὴρ μετὰ ζήλου καὶ θὰ διέλθῃ ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν κόπῳ ἵν' αὐξήσῃ τὴν εὐπορίαν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἀνάγκας· ἐὰν ἡ γυνὴ, ἀντὶ λελογοισμένης φειδοῦς καὶ τάξεως, ἃς κέκληται νὰ καταστήσῃ διαρκεῖς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς, ἀφήσῃ νὰ παρεισδύσωσιν ἡ ἀμέλεια, ἡ ὀκνηρία καὶ ἡ σπατάλη, ὁ ἐργατικὸς οἰκογενειάρχης θὰ ἐργασθῆ μάτην καὶ ἡ ἐργασία αὐτοῦ θὰ ἦ ὡς ἄγονος γῆ. Τὸν τλήμονα! Κατέστρεψεν αὐτὸν ἡ σύζυγός του! Ὅποσα δυστυχήματα συμβαίνουσιν ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ ἐκ τῆς ἀκαταστασίας τῆς γυναικός!

Καὶ πάλιν ὁ Ξενοφῶν λέγει:

Ἐρχεται μὲν γὰρ εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τῶν τοῦ ἀνδρός πράξεων τὰ κτήματα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δαπανᾶται δὲ διὰ τῶν τῆς γυναικὸς ταμιευμάτων τὰ πλεῖστα· καὶ εἴ μὲν τούτων γιγνομένων αὐξοῦνται οἱ οἴκοι, κακῶς δὲ τούτων πραττομένων μειοῦνται οἱ οἴκοι.

Ἡ τάξις εἶναι ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῆς φειδοῦς καὶ ἡ κυριώτερα αὐτῆς δύναμις φειδῶ ἄνευ τάξεως, καθαριότητος καὶ ἀκριβείας δὲν λογίζεται φειδῶ.

Ἡ τάξις λοιπὸν ἀπαραίτητόν ἐστι τῇ οἰκοδεσποίνῃ προσόν. Τὸ λεγόμενον, Αἱ γυναῖκες καταρτίζουσιν οἴκους καὶ αὗται πάλιν καταστρέφουσιν αὐτοὺς, ἐφαρμόζεται πρὸ πάντων τῇ φιλίᾳ τῆς τάξεως γυναικὶ καὶ τῇ ἀκαταστάτῳ. Ἡ τὴν ἀλήθειαν ταύτην συνειδυῖα οἰκοδέσποινα τίθησι τάξιν καὶ μέθοδον εἰς πάντα, εἰς τὰ πράγματα ἐν ἄλλοις λόγοις, εἰς τὰ ἔργα, εἰς τὸν τρόπον τοῦ ζῆν. Ὅταν καθ' ἐκάστην καθιστᾷ χρῆσιμον τὸν χρόνον, προβλέπει πᾶσαν ἐργασίαν, διακανονίζονται πάντα τὰ ἔργα τοῦ οἴκου καὶ οὐδὲν ἀφίεται εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης. Εἶναι καθωρισμένοι αἱ ὄραι τῆς ἐκ τοῦ ὕπνου ἐξεγέρσεως, τῆς παραθέσεως τοῦ φαγητοῦ, τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ὕπνου ἡ αὐτὴ δὲ ἀπαντᾷ τάξις καὶ ἐν τοῖς ἀπείροις ἐλαχίστοις τοῦ οἴκου πράγμασιν.

Ἡ φιλία τῆς τάξεως οἰκοδέσποινα ἔχει βιβλίον καὶ σημειοῖ ἐν αὐτῷ τακτικῶς πάντα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, προσλαθοῦσα ὥστε ταῦτα νὰ μὴ ὑπερβῶσιν ἐκεῖνα, μηδὲ ὅπως μὴ ἡ εἰς τὸν ἐνιαυτὸν κειμένη δαπάνη εἰς τὸν μῆνα δαπανᾶται.

Ἡ αὐτὴ τηρεῖται τάξις ἐν τῇ ἀνταποκρίσει. Τὰς ἀποδείξεις θέτει ἐν ἰδιαιτέρῳ θέσει, ἐν τῷ συρταρίῳ τοῦ γραφείου αὐτῆς, ἵνα ᾧσι πρόχειροι εἰς πρώτῃν ἀναζητήσιν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

«ΤΟ ΝΕΡΟΝ ΤΗΣ ΟΔΥΝΗΣ»

(κατὰ Κυπριακὴν παράδοσιν).

***

Κάτω ἴσθην ἄκρη τοῦ βουνοῦ
π' ἀνθίζει τὸ θυμάρι
ἐκεῖ στήν ὄχθη τ' αὐλακιοῦ
ὅπου βλαστοῦν μὲ χάρι
ἡ ἀροδάφνη, ἡ μυρσινιά
καὶ χίλια λουλουδάκια,

πεῦκος ψηλὸς γλυκὰ σφυρᾷ
καὶ ψάλλει εἰς τ' ἀρνάκια
τὰ ἔσπλωμένα στὴ σκιά
καὶ εἰς τὴν βοσκοπούλα
ποῦ τραγουδᾷ λυπντερὰ
μ' ἀγγελικὴ φωνούλα:

«Ἦταν μιὰ μάνα δυστυχισμένη
ἀπὸ τοῦ Χάρου τὴν μαχαιριᾷ,
τρία παιδάκια ἢ καὶ μὲν
τὰ εἶχε χάσει σὲ μιὰ χρονιά!
Τὸ τελευταῖο τὸ ἀγγελοῦδι
ἴσταν τὸ ἀφτέρωτο τὸ πουλί
ἦταν τῆς μάνας τοῦ τὸ λουλοῦδι
καὶ ἡ χαρὰ τῆς καὶ ἡ ζωή...
Μ' αὐτὸ πεσμένο στὴν ἀγκαλιά τῆς
μέσα στὴ ζέση καὶ τὴ φωτιά
ποῦ εἶχε καύσει τὰ σφθικά τῆς
τρέχει μ' ἐλπίδα εἰς τὴν δουλειά.
Μὰ ἐκουράσθη· θὰ πέση πλέον
νὰ περπατήσῃ δὲν εἴμπορεῖ
καὶ εἰς τ' αὐλάκι αὐτὸ τ' ὄραϊον
τρέχει ὀλίγο νὰ δροσιθῆ.
Στοὺς μαύρους βράχους βάλλει ἐκεῖνη
τὸ ἀγγελοῦδι καὶ κατεβαίνει
κάτω σὲ τοῦτο ὄδω τὸ μερσινί,
ποῦ μέσ' τὸ κρύσταλλο ὄλο μένει.
Σκύβει μὲ δίψα, πίνει μὲ πόθο
καὶ μόλις ἤπιε τὴν πρώτη σταλιά,
ὄτε ἀκούει δίπλα τῆς κρότο
καὶ ρίπτει, τρέμουσα, μιὰ ματιά...
Θεέ! τί βλέπουν τὰ δυὸ τῆς μάτια!!
τ' ἀγγελοκάτω τῆς παιδι
τὸ βλέπει κάτω χίλια κομμάτια
νὰ βάρη μ' αἶμα τὴν μαύρη γῆ...
Τ' αὐλάκι ἐγίνε ὄλο αἶμα
χαμαὶ στὸν βράχο ἐν' τὸ μυαλό του
καὶ τὰ κομμάτια τὰ πέρνει τὸ ρέμα...
...κι' ἡ μάνα βλέπει τὸν θάνατό του...
βουβὴ... ἀμίλητη... σὸν τρελή!
κι' ἐκεῖ ποῦ ἦταν γονατισμένη
τὰ χέρια ὑψώνει καὶ μὲ φωνὴ
ποῦ σιγοτρέμει κι' ὄλο πεθαίνει
βάλλει κατάραν εἰς τὸ νερό:
Γλυκὸ σὲ ἤπια! πικρὸ νὰ μείνης!
—τὸ νερὸ μένει ποῦ τότε πικρὸ
καὶ τ' ὀνομάζουν «**Νερὸ τῆς ὀδύνης.**»—
—Καὶ τρέχει τότε κι' ἀναστενάζει
πάνω στοὺς βράχους, μὲ τὰ νερὰ
πλανᾶται πάντοτε, ὄλο φωνάζει
καὶ δὲν εὐρίσκει παρηγοριά.—
Τὴν νύχτα ἐρχεται ἀναμαλιάρα
εἰς τὸ πικρὸ «**Νερὸ τῆς ὀδύνης**»
τὴν ἴδια πάντα βάλλει κατάραν
Γλυκὸ σὲ ἤπια, πικρὸ νὰ μείνης...»

Ἄντινος Μ. Ροδόπουλος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑΙ

***

Ἀγαπητὴ ἀδελφῆ,

Πρὶν ἢ εἶπω τι περὶ τῆς ἐπεσθῆ διαμονῆς μου καὶ τῶ
ἐντροπώσεών μου ἐκ Λεμεσοῦ καὶ Λάρνακος, διὰ νὰ ἐξοφλήσω
ἐντελῶς ὡς πρὸς τὸ δ,τι σχετίζεται μὲ τὴν πικρὰν ἐνδὲς ἔτους
διαμονὴν μου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ νὰ μὴ ἔχω τι πλέον γ' ἀγα-

G. E. LESSING

§ 51.

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΠΛΩΜ

(Συνέχεια).

§ 44.

Προπαρασκευή τις εις τὸ δόγμα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, — ἀποκαλῶ οὕτω, ἐπὶ παραδείγματι, τὴν θείαν ἀπειλὴν τῆς τιμωρίας τῶν ἐγκλημάτων τοῦ πατρὸς ἐπὶ τῶν τέκνων, μέχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς, — ἐξωκείου τοὺς πατέρας πρὸς τὴν σκέψιν τοῦ ζῆν μετὰ τῶν ἀπογόνων τῶν πλέον μεμακρυσμένων, καὶ τοῦ προαισθάνεσθαι τὴν συμφορὰν ἣν ἐπέσυραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀθῶων τούτων.

§ 45.

Ἰπαινιγμὸν, ἀποκαλῶ ὅ,τι ὄφειλεν ἀπλῶς νὰ ἐλύσει τὴν περιέργειαν καὶ προκαλέσῃ ζήτημά τι. — Τοιοῦτος εἶνε ὁ πολλάκις παρευσιάζομενος τρόπος τοῦ ὁμιλεῖν: **συννηῶθη πρὸς τοὺς πατέρας του**, ὅπως ἀποθάνῃ.

§ 46.

Ἐνδειξιν, ἀποκαλῶ ὅ,τι ἐνέχει ἐν μέρει σπέρμα τι ὁπόθεν ἡ ἀλήθεια, συγκαταουμένη ἔτι, μέλλει νὰ προκύψῃ καὶ νὰ ἐξελιχθῇ. — Τοιοῦτο ἦτο τὸ παρά τοῦ Χριστοῦ ἐξαχθὲν συμπέρασμα ἐκ τῆς ὀνομασίας τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Ἡ ἐνδειξις αὕτη μὲν φαίνεται ἐπιδεκτικὴ νὰ μετατραπῇ εἰς ἰσχυρὰν ἀπόδειξιν.

§ 47.

Εἰς τοιαύτας προπαρασκευὰς, ὑπαινιγμοὺς καὶ ἐνδείξεις, συνίσταται ἡ **θετικὴ** τελειότης βιβλίου στοιχειώδους ὅπως καὶ ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα ιδιότης, ἀρκεῖ αὕτη νὰ μὴ βραδύνη ποσῶς, ἢ νὰ μὴ παραπλανήσῃ ποσῶς ἐν τῇ ὁδῷ ἀληθείας τηρουμένης ἔτι κεκρυμμένης, εἶνε ἡ **ἀρνητικὴ** οὕτης τελειότης.

§ 48.

Προσθέσατε εἰς τοῦτο τὸ περικάλυμμα τῆς σκέψεως, καὶ τὸ ὕφος: — ἀληθείας ἀφηρημένης ἃς δὲν πρέπει νὰ παραλίπη τις, παρευσιάζομένης ὑπὸ μορφᾶς ἀλληγορικῆς καὶ ἱστορικῆς καταλλήλους πρὸς διδασχὴν, ἐξιστορουμένης ὡς γεγονότα πραγματικὰ ἀλληγορίας μεταξὺ τῶν ὁπείων ἢ πλάσις ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἀνατελλούσης ἡμέρας ἢ πηγῆ τοῦ κοκοῦ ἐν τῇ ἀφηγήσει τοῦ ἀπηγορευμένου δένδρου ἢ γένεσις τῶν διαφορῶν γλωσσῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πύργου τῆς Βαβέλ κλπ.

§ 49.

Τὸ ὕφος, — ὅτε μὲν συνεπτυγμένον καὶ ἀπλοῦν, ὅτε δὲ ποιητικόν, πλήρες ταυτολογιῶν, ἀλλὰ τοιούτων ὥστε ἐξασκεῦσιν αὐτοὶ τὴν διορατικότητα, φαινόμενα ὅτε μὲν ὅτι λέγουσιν ἄλλοῖόν τι, ἐν ᾧ ἐν τούτοις δὲν λέγουσιν εἰμὴ ὅ,τι πράγματι ἐκφράζουσιν ὅτε δὲ, ὅτι λέγουσιν ἀπλῶς ὅ,τι ἐκφράζουσιν, ἐν ᾧ κατὰ βάθος σημαίνουσιν ἢ δύνανται νὰ σημάνωσιν ἄλλοῖόν τι.

§ 50.

Καὶ ἔχετε οὕτω ὅλας τὰς καλὰς ιδιότητας βιβλίου στοιχειώδους, τόσον διὰ τοὺς παῖδας ὅσον ἐπίσης καὶ διὰ λαὸν ἐν νηπιώδει διατελοῦντα καταστάσει.

Ἄλλὰ πᾶν βιβλίον στοιχειώδες εἶνε κατάλληλον μόνον διὰ τινὰ ἡλικίαν. Ὅταν ὁ παῖς ἡλικιωθῇ, τὸ νὰ τονηθῆναι εἰς αὐτὸ προσηλωμένον πλέον τοῦ δέοντος, εἶνε ἐπιβλαβὲς διότι διὰ νὰ δυναθῶμεν νὰ τῷ καταστήσωμεν τότε τὸ βιβλίον αὐτὸ ὅπως δῆποτε χρήσιμον, πρέπει νὰ ζητῶμεν νὰ ἐξαγάγωμεν ἐξ αὐτοῦ πλείοτερα τῶν ὅσων πράγματι περιλαμβάνει πρέπει νὰ ἐπιζητῶμεν ἐπιμελῶς τοὺς ὑπαινιγμοὺς καὶ τὰς ἐνδείξεις, νὰ ἐνδιατριβῶμεν πολὺ εἰς τὰς ἀλληγορίας νὰ βασιμίζωμεν τὰς λέξεις. Τοῦτο καθιστᾷ τὴν ἀντίληψιν τοῦ παιδὸς ταπεινὴν, σχολιαν, σοφιστικὴν ἢ τοῦτο καθιστᾷ τὸν ποῦδα μυστικὸν, λεπτολόγον, πλήρη καταφρονησεως, πρὸς πᾶν ὅ,τι εἶνε εὐκόλον, εὐληπτον.

§ 52.

Τοιοῦτος εἶνε ὁ τρόπος καθ' ὃν οἱ ραββῖνοι διεχειρίσθησαν τὰ ἱερά των βιβλία ἢ τοιοῦτος εἶνε ὁ χαρακτήρ ὃν μετέδωκαν ἐντεῦθεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ των!

§ 53.

Καλῆτερός τις διδάσκαλος μέλλει νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ ν' ἀποσπάσῃ τῶν χειρῶν τοῦ παιδὸς τὸ ἐξαντληθὲν βιβλίον — Ἦλθεν ὁ Χριστὸς.

§ 54.

Τὸ μέρος τῆς ἀνθρωπότητος ὅπερ ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ περιλάβῃ εἰς ἐν μόνον σχέδιον ἀνατροφῆς, — ἠθέλησε δὲ μόνον νὰ περιλάβῃ ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ τὸ μέρος τὸ συνδεθὲν ἤδη διὰ τῆς γλώσσης, τῶν πράξεων τῆς ἀγωγῆς, διὰ τῶν λοιπῶν φυσικῶν καὶ πολιτικῶν σχέσεων, — ἦτο ὠριμον διὰ τὸ δεύτερον σημαντικὸν βῆμα τῆς ἀνατροφῆς.

§ 55.

Ἄλλαις λέξεσι, τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀνθρωπότητος εἶχε φθάσει εἰς σημεῖον τοιοῦτο ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ λογικοῦ του, ὥστε εἶχεν ἀνάγκην καὶ ἰδύνατο νὰ κόμῃ χρήσιν, διὰ τὰς ἡθικὰς του πράξεις, ἀρχῶν εὐγενεστέρων, ἀξιοπρεπεστέρων, ὅποιοι δὲν ἦσαν οἱ μέχρι τούδε πρόσκαιροι ἀντομμοί καὶ τιμωρίαι. — Ὁ παῖς ἐγένετο ἔφηβος. — Διχνεύματα καὶ ἀθύρματα τίθενται κατὰ μέρος πρὸ τοῦ γεννωμένου πέθου τοῦ νὰ καταστή ἐπίσης ἐλεύθερος, ἐπίσης τιμώμενος, ἐπίσης εὐτυχῆς οἷος βλέπει τοὺς πρεσβυτέρους ἀδελφοὺς του.

§ 56.

Ἀπὸ παλαιστάτης ἤδη ἐποχῆς, οἱ ὑπέρτεροι ἄνθρωποι τοῦ μέρους τούτου τῆς ἀνθρωπότητος ἦσαν ἐξωκειωμένοι εἰς τὸ ν' ἀφίενται νὰ καθοδηγῶνται ὑπὸ σκιᾶς τινος τῶν εὐγενῶν τούτων ἀρχῶν. Διὰ νὰ ἐπιζήσῃ μόνον μετὰ τὸν παρόντα βίον ἐν τῇ ἀνομνήσει τῶν συμπολιτῶν των, ὁ Ἕλληνας καὶ ὁ Ῥωμαῖος τὸ πᾶν ἔπρωττον.

§ 57.

Ἦτο καιρὸς ὅπως ἕτερόν τι ἀληθὲς μετὰ τὸν παρόντα βίον ἀσκησῇ, διὰ τῆς προσδοκίας, ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν λαῶν τούτων ἐπίδρασιν τινὰ ἐν τῷ βίῳ.

§ 58.

Οὕτω ὁ Χριστὸς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος θετικὸς καὶ πρακτικὸς διδάσκαλος τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

περιμένονσα καλλιτέρευσιν τύχης νὰ διατηρήσητε τὴν ἐνεστώσαν θέσιν σας. Ἐκτὸς τούτου μὲ τὸν νέον τρόπον τοῦ βίου τὸν ὁποῖον θὰ σᾶς προτείνω δὲν ἔχετε πλέον νὰ ὑπορέρητε ἀπὸ πείναν, ψυχῆς καὶ μοναξίαν. Ἰπάρχει, ὄχι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, εἰς τὴν ὁδὸν Λακραγέτ μοναστήριον ἀδελφῶν αἰτίνας δέχονται οἰκοτρόφους νεάνιδας, ἄνευ οἰκογενείας, ἐκ Παρισίων ἐργαζομένης ἐκτὸς.

Φυσικὰ ἡ ἠθικὴ ὄλων αὐτῶν τῶν μοναχῶν εἶνε πολὺ αὐστηρά. Ἡ τιμὴ τῆς οἰκοτροφίας εἶνε μετρία. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι εἶνε ἔξοχον ἔργον ἐλεημοσύνης διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ δὲν προσβάλλεται ἡ ὑπερηφάνεια τῶν προσερχομένων. Μὲ 50 φράγκα κατὰ μῆνα ἔχετε κατοικίαν καὶ τροφὴν καὶ τοιοῦτοτρόπως θὰ δυνήθητε νὰ ζήσητε ἀνετώτερα.

—Βεβαίως, ἀλλ' εἶνε ἐν τούτοις αἰχμαλωσία· ἔπειτα θὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι ἐὰν ὑπῆρξα ἄλλοτε εὐσεβὴς ἔπαυσα τώρα νὰ ἤμμι ὁ θάνατος τῶν συγγενῶν μου καὶ ἡ δυστυχία μὲ ἔκκαμαν ν' ἀλλάξω σκέψεις.

—Δὲν φαντάζομαι ὅτι αἱ μοναχὶ θὰ σᾶς ἐπιβάλλωσιν ἔργα ἐναντίον τῶν ιδεῶν σας. Θὰ σᾶς πᾶρακινήσωσιν, ἀνακριβῶς εἰς τὴν ἐπιστροφὴν πρὸς τὴν πίστιν, ἀλλὰ δὲν θ' ἀπειτήσωσι τοῦτο. Ἐκτὸς τούτου ἐξηγήθητε περὶ πάντων εἰλικρινῶς μὲ τὴν ἡγουμένην, κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψίν σας. Ἡ εἰλικρινεία εἶνε ὁ καλὸς λίτερος, ὁ μόνος τρόπος διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῶν σεβασμῶν.

—Ἐχετε δικαίον, ἰατρέ. Συγχωρήσατέ με ἐὰν δὲν δέχωμαι τὴν πρότασίν σας μὲ περισσύτερον ἐνθουσιασμῶν. Θὰ ἐπερτίμων πολὺ περισσύτερον μίαν ἀποκατάστασιν λαϊκὴν ἢ ἰδέα τοῦ μοναστηρίου μοὶ δίδει εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τὴν σκέψιν γυμνῶν τοίχων, μεγάλων δωματίων, ψυχρῶν, αὐστηρῶν καὶ ἐντὸς τοιαύτης ἀτμοσφαιρῆς θὰ πνιγῶ.

—Φρονῶ, δεσποινίς, ὅτι ἡ ἰδέα τὴν ὁποῖαν ἔχετε περὶ τῆς κατοικίας αὐτῆς δὲν εἶνε ὀρθή· σκερθητε ὅτι θὰ συναντήσητε ἐκεῖ πλέον τῶν πενήκοντα νεανίδων αἱ ὁποῖαι θὰ ζητώσιν εὐκαιρίαν νὰ φλυαρήσωσι καὶ νὰ γελάσωσιν. Καὶ τέλος πάντων ἔχετε καιρὸν νὰ σκερθητέ· ὑποσχεθῆτέ μοι ὅμως νὰ ὑπάγητε εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἡγουμένης. Ἐπερτίμισα μίαν ἐκ τῶν πελατιδῶν μου, Mme de Croix Breton νὰ σᾶς συστήσῃ ἰδιαιτέρως. Θὰ τύχητε καλῆς ὑποδοχῆς.

—Ἰατρέ, σᾶς ὑπόσχομαι νὰ ἶδω τὴν ἡγουμένην τὴν προσεχῆ Κυριακὴν, διότι καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα πρέπει νὰ ἐργασθῶ, τακτικὰ αἱ ἀπουσίαι μου φαίνεται ὅτι δυσχερέστησαν τὸν καταστηματαρχὴν.

—Κάλλιστα· θὰ εἰδοποιήσω τὴν Mre Marie—Clotilde νὰ σᾶς περιμένῃ τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν λειτουργίαν, ἢ καλλίτερα τὴν Τετάρτην, πρώτην Ἰανουαρίου. Θὰ ἦνε ἐπίσης καὶ δι' ὑμᾶς ἡμέρα ἀργίας;

—Ναί, θλιβερὰ ἀρχὴ τοῦ ἔτους.

—Θάρρος, τέκνον μου· ὁ μέλλων βίος θὰ ἦνε μᾶλλον εὐχάριστος· θὰ ἔχετε φίλους.

Ἡ Κλαίρη ἔκαμε χειρονομίαν θλιβερὰν ἐκφράζουσαν πόσον ὀλίγην ἐμπιστοσύνην εἶχε πρὸς τὴν φίλιαν.

—Σᾶς ἀρίων, δεσποινίς Κλαίρη, μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ὀνομάξω οὕτως; Θέλω νὰ γίνω δι' ὑμᾶς ἀδελφὸς μεγαλύτερος καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ ἀρρώστια μου θὰ κερδίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην σας. Κάμετέ μοι γνωστὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συναντήσεώς σας μετὰ τῆς Mre Marie—Clotilde. Ἰδοῦ, λάβετε τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκοτροφείου. Καλὴν ἐντάμωσιν, τέκνον μου, σᾶς συνιστῶ θάρρος καὶ ἐλπίδα. Καὶ ὁ ἰατρὸς ἀπεσύρθη ἀρίων τὴν νεάνίδα γοητευμένην μὲ τὸ στήριγμα τὸ ὁποῖον τῇ προσέφερετο, ἀλλὰ πολὺ λυπημένην διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην αὐτῇ αἰχμαλωσίαν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΟΛΙΓΑΙ ΛΕΞΕΙΣ Τῆς ΔΩΡΩΣ ΘΑΝΟΥΣῆς ΝΕΑΝΙΔΙ Αἰκατερίνης ΡΟΥΣΟΥ

ΛΕΘΩ

Φεῦ! μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, γλυκεῖα Αἰκατερίνη μου, ἔδωσε διὰ παντὸς καὶ τὸ γλυκὺ τῶν παρθενικῶν ὀφθαλμῶν σου φῶς!

Εἰς ἡμέρας χειμῶνος σκοτεινοῦ καὶ δριμύος ἔφθινεν ἡ λεπτοφυὴς ὑπαρξίς σου, κατατροχούμενη πρὸ

μυῶν ὑπὸ ὑπούλου καὶ ἀνιάτου νόσου, ἐνῶ τὸ ἔαρ τῆς νεότητός σου, καλὴ Παρθένε, ἦνθει ἐπὶ τῶν χειλέων σου καὶ νύγαζεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἐπιθανατίου κλίνης σου, ὅπου ἐφυλλορόησαν ἐν πρὸς ἐν τὰ ἄνθη τῶν 20 Μαΐων σου!

Ἐκ παραδρομῆς τῆς τυφλῆς τύχης ἐγεννήθης θνητὴ τὸ σῶμα, ἀγαπητὴ κόρη μου, ἐνῶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν μορφήν ἦσο ἄγγελος!

Ἡ ἄξενος διὰ σὲ καὶ ἀχάριστος μήτηρ φύσις, σοὶ ἔγινε σκληρὰ μπτριά. Φθονήσασα τὰ σεμνὰ ἴα σου, τὴν ὡς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου χρυσίζουσαν κόμην σου, τὴν δέιποτε ἐν χάριτι θεῖα γελαστὴν μορφήν σου, σοὶ ἠρνήθη ὀλίγην ἰκμάδα ζωῆς, ἢν ἐζήτησας ἀπὸ τὰ σκληρὰ στήθη τῆς, ὅπου μοιραίως ἐλάμβανες τὴν ζωὴν σου.

Ὡς λεπτὸν ἄνθος ἔαρινῆς αὐγῆς ἐσκόρπισας εἰς τὴν παγερὰν πνοὴν τοῦ ψυχροῦ καὶ ἀχάριστος καὶ ἀσφυκτικοῦ περιβάλλοντος τῆς σημερινῆς νεότητος!

Ὡς πτηνὸν παραδείσιον, Αἰκατερίνη μου, διωχθὲν ὑπὸ καταγίδος εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος, μάτην ἐζήτηεις νὰ σωθῆς, νὰ ἐμπνευσθῆς καὶ ζήσης εἰς ἀγνὴν καὶ καθαρὰν ἀτμόσφαιραν, ἐν ἣ ἵπταται ἡ μουσοτραφῆς νεότης ἐν ἀγγελικαῖς παιδαῖς καὶ ἄσμασι, μέσῳ γαλήνης αἰωνίας καὶ ἀνθέων, ζεφύρων καὶ χαρίτων!

Καὶ ἐκλείσας, προσφιλὴς μοι μαθήτρια, τοὺς ὀφθαλμούς προῶρος καὶ ἐστερήθημεν πάντες ἡμεῖς οἱ πλησιέστατοί σου τῆς γλυκερᾶς θεᾶς σου, ἀλλὰ τὸ θεῖον ἐκεῖνο μεϊδιάμα σου, ὅπερ πάντοτε ἠνθίζεν ἀμύραντον ἐπὶ τῶν χειλέων σου, εἶνε καὶ μένει ζῶν πρὸ ἡμῶν, ὡς μία περιφρόνησις καὶ ἀπάρνησις τῶν γνίνων, ὡς μία φωτεινὴ αἴγλη, ἀνοίγουσα ἡμῖν εὐφροσύνην τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ. Τοιαύτην ἀγνὴν ὑπαρξίν καὶ λεπτὴν ὡς πέταλον ῥόδου, τοιαύτην ἀγγελικὴν ψυχὴν, ὡς τὴν ἰδικὴν σου, πολὺκλαυστε Αἰκατερίνη μου, δὲν ἦτο ἰκανὴ ἢ τυφλὴ καὶ ἀστοργος καὶ ἀδίκος γῆ νὰ καταστήσῃ ποτὲ ἐπαξίως εὐτυχῆ.

Ἐξάπαντος ἄλλης ζωῆς, ἄλλου κόσμου οὐρανοῦ κάτοικος ἦσο, Αἰκατερίνη μου.

Ἦδη ἀπαλλαγείσα τῶν δεσμῶν τῆς γῆς ἢ ἀγνὴ ψυχὴ σου πετᾷ εὐθυμος καὶ εὐτυχῆς εἰς τὴν οὐρανίαν καὶ ἀγγελικὴν κατοικίαν καὶ ἀληθῆ Πατρίδα σου.

Ἀγάλλου, ὦ ἐλευθέρα καὶ Παρθένε ψυχὴ, εὐφραίνου μετὰ τῶν ἀδελφῶν σου ἀγγέλων καὶ ἰκέτευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν εἰσέτι δεσμίων, τῶν δυστυχησάντων ἐντελῶς διὰ τοῦ θανάτου σου, τὸν Πανεύσπλαγχνον καὶ Δίκαιον Θεόν.

Πολυξένη Λοῦζιάς.

ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΡΚΑΤΕΑ

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΛΕΘΩ

(Συνέχεια).

Πρᾶξις καλὴ.

Κρατῶν ἄρτον, τὸν ὁποῖον εἶχον ἀγοράσει διὰ τὴν οἰκογενεῖάν μου. συναντῶ πτωχόν· κόπτω ἐν τεμάχιον ἐξ αὐτοῦ τὸ δίδω εἰς τὸν πτωχόν.

Πρᾶξις καλὴ.

Ἐνῶ τρώγω, τὸ τέκνον μου ζητεῖ ἄρτον, τῷ δίδω

τὸ καλλίτερον τεμάχιον καὶ τὸ στεροῦμαι ἐγώ.

Πράξις καλή.

Ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας μου διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὴν ἀγορὰν διέρχομαι καὶ ἐρωτῶ τὸν ἄρρωστον γείτονά μου ἐὰν θέλῃ νὰ τῷ ἀγοράσω τίποτε, λέγων· Ἄν θέλῃς τίποτε, εἰπέ το χωρὶς συστολήν.

Πράξις ἀδιάφορος.

Εἰσερχομαι εἰς ἀρτοποιεῖον, ἀγοράζω ἄρτον καὶ τὸν πληρώνω.

Πράξις δικαία.

Ἡ ἀδελφή μου παρακαλεῖ νὰ τῆς ἀγοράσω ἄρτον· ὁ ἀρτοποιὸς ἀλλάσσει τὸ νόμισμα, μοὶ δίδει δύο δεκάρας περισσότερον τὸ ἀντιλαμβάνομαι καὶ τὰς ἐπιστρέφω ἀμέσως.

Πράξις ἐγωϊστικὴ.

Ὁ γείτων μὲ ἐπιφορτίζει νὰ τῷ ἀγοράσω ἄρτον. Ἀγοράζω ἓνα καὶ δι' ἐμὲ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν ἐκλέγω τὸν μεγαλιέτερον καὶ καλλίτερον καὶ τὸν κρατῶ, τὸν δὲ ἄλλον δίδω εἰς τὸν γείτονά μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἡ ἀπάτη τῆς ἰδίας ἡμῶν συνειδήσεως.

Εἶδομεν ἤδη ὅτι δὲν εἶνε πάντοτε εὐκολον νὰ πράττωμεν τὸ καλόν, ἐνίοτε μάλιστα εἶνε δυσκολώτατον, καὶ ὅτι τοῦτο ἔχει τόσον μεγαλιέτερον ἀξίαν, ὅσον ἡ θυσία τὴν ὁποίαν ὑπέστημεν εἶνε μεγαλιέτερα. Ἐνίοτε μάλιστα ὅταν τὸ καθῆκον ἀντίκειται πρὸς τὸ συμφέρον μας εὐρισκομεθα εἰς ἀμηχανίαν παλαιότες μεταξὺ τοῦ συμφέροντος τὸ ὁποῖον μᾶς σύρει, οὕτως εἰπεῖν, ἐκ τῆς ἄκρας τοῦ φορέματος καὶ ζητεῖ νὰ μᾶς δελεάσῃ, πείθον ἡμᾶς νὰ πράξωμεν ὅ,τι μᾶς ἀρέσκει καὶ ὄχι ὅ,τι πρέπει. Διστάζομεν τότε, ἀμηχανοῦμεν δὲ ὡς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἀκούει νὰ τὸν καλοῦν ἐκ δύο ἀντιθέτων διευθύνσεων καὶ δὲν γνωρίζει ποῦ νὰ στρέψῃ δεξιὰ ἢ ἀριστερά.

Τὸ βαλάντιόν σας εἶναι ἐλαφρὸν καὶ ζῆτε ἐν στερήσει μὴ δυνάμενοι νὰ πληρώσητε τὰς ἐπιθυμίας σας, καταπιεζόμενος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ὅτε αἰφνης βλέπετε προκηρυσσόμενον διαγωνισμὸν διὰ θέσιν τῆς ὁποίας οἱ ἀπολαβαὶ θὰ σᾶς ἔφερον τὴν εὐμάρειαν ἐξάγουσαι ὑμᾶς ἐκ τῆς σκληρᾶς δοκιμασίας τῆς πτωχείας.

Πλήρης ἐλπίδων ἀποφασίζετε νὰ λάβητε μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν καὶ ἐρωτᾶτε πρὸς ποῖον πρέπει νὰ ἀποταθῆτε διὰ νὰ ἐκτελέσητε τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν θέσιν. Ἡ πρώτη πληροφορία τὴν ὁποίαν λαμβάνετε εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ ἔχητε συστατικὸν προσώπου τινὸς τὸ ὁποῖον περιφρονεῖτε παρὰ πολὺ, διότι εἶναι ἄνθρωπος ἀνίκανος καὶ μηδαιμιος. Ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ζητήσητε συστατικὸν ἀπὸ πρόσωπον οὐχὶ εὐπόληπτον τὸ ὁποῖον πολλακίς ἐκακολογήσατε, ἡ ἰδέα αὕτη σᾶς στενοχωρεῖ καὶ σᾶς προξενεῖ φρίκην· ἀλλὰ ἡ θέσις εἶναι ἐπικερδὴς καὶ τοῦτο σᾶς δελεάζει· συνάπτετε πάλιν μεταξὺ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας.

Ἀλλὰ πρὸς τί τοιοῦτος δισταγμὸς, τιαυτὴ λεπτολογία; Δὲν σκοπεῖτε νὰ ζητήσητε ἀπὸ τὸν κ. Ν... τίποτε κνηκὸν αὐτῷ. Ζητεῖτε ἀπλῶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐργασθῆτε καὶ τίποτε περισσότερον. Καὶ ἂν ἐτι ἐξ αὐτοῦ ἐξηρτᾶτο νὰ μὴ δοθῇ ἡ θέσις αὕτη, σκέπτεσθε, θὰ μοὶ τὴν ἔδιδε διότι εἶμαι ἀξίος αὐτῆς, καὶ τὸ καθῆκόν εἶνε νὰ κάμῃ

καλὴν ἐκλογὴν, ὡς τὸ ἰδικόν μου νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὰς προσδοκίας του. Θὰ μεταβῶ εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν ἐσπέραν καὶ οὐδεὶς θὰ μὲ ἴδῃ κατόπιν, ὅταν ἐπιτύχω τοῦ ποθυμένου, θὰ τὸν χαιρετίσω ψυχρῶς ὅταν τὸν συνοντήσω καθ' ὁδόν. Ἐπειδὴ θὰ συντελέσῃ νὰ λάβω μίαν θέσιν, δὲν θὰ εἶμαι διὰ τοῦτο ὑποχρεωμένος νὰ εἶμαι φίλος του. Θὰ τὸν περιφρονῶ ὡς καὶ πρὶν, καὶ δὲν θὰ τὸν θεωρῶ ἢ ὡς ἀπλῶς ὄργανον διὰ τοῦ ὁποῖου ἀπέκτησα τὸ δικαίωμα νὰ κερδίζω τὸν ἄρτον μου καὶ ὀλίγην ἀφθονίαν. Οὐδεὶς θὰ ἐδεικνύετο τόσον λεπτολόγος καὶ εἶμαι ἀνόητος ὅπου ἔχασα τόσον ὄφρα σκεπτόμενος.—Θὰ πορακαλέσω τὸν Ν... νὰ μὲ προστατεύσῃ.

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κάμνετε πολλὰς ἀνωφελεῖς ἐπισκέψεις εἰς τὸν κ. Ν... διότι δὲν τὸν εὐρίσκετε εἰς τὴν οἰκίαν του.—Δὲν πρέπει νὰ χάνω καιρὸν, λέγετε, θὰ τῷ γράψω. Λαμβάνετε τὴν γραφίδα ἐνθυμούμενος τὰς ἀπειρους κακολογίας, ἃς εἶπετε δι' αὐτὸν, καὶ τώρα τῷ γράφετε κολοκρευτικὰς λόγους.

Διὰ νὰ γράψητε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐθυσιάσατε τὰς ἀρχὰς σας. Τὴν ἀποστέλλετε εἰς τὴν διεύθυνσίν του καὶ ὁ κ. Ν... σᾶς δίδει συνέντευξιν καὶ σᾶς προσκαλεῖ εἰς γεῦμα. Στεναίσετε, ἀλλ' ἐν τούτοις δέχεσθε. Ἀπὸ ὑποχωρήσεως εἰς ὑποχώρησιν καταντᾶτε ἐμπιστος ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου θὰ ἠσχύνεσθε νὰ χαιρετίσητε.—Ἐπετύχατε τὴν θέσιν καὶ ἔχασατε τὴν ἀξιοπρέπειάν σας.

Ἄλλοτε πάλιν εἰς φίλος σᾶς λαμβάνει ἰδιαίτερος καὶ ἀφοῦ σᾶς ἐξορκίσῃ εἰς τὴν τιμὴν σας καὶ εἰς τὴν φιλίαν σας ἐμπιστεύεται σπουδαῖον μυστικὸν ἐξορκίζων καὶ πάλιν ὑμᾶς νὰ μὴ τὸ εἶπητε εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὑπόσχεσθε ἐπὶ λόγῳ τιμῆς καὶ πράγματι ἐπὶ καιρὸν σιωπάτε. Μίαν ἡμέραν ἡ σύζυγός σας ὁμιλεῖ ἀκριβῶς περὶ τοῦ φίλου τούτου καὶ σεῖς θυσιάζοντες τὴν ὑπόσχεσίν σας εἰς τὴν ματαιότητα λέγετε εἰς αὐτὴν κερμάζοντες «γνωρίζω πολλὰ περὶ αὐτοῦ». Οἱ λόγοι οὗτοι εἶνε σπινθηρὲς καὶ ἀνάπτουσι φεβερὰν πυρκαϊάν.—Πῶς! καὶ γνωρίζεις! εἰπέ μοι λοιπόν! διότι καὶ ἐγὼ καὶ ἡκουσα νὰ ψιθυρίζεται δι' αὐτόν.

«Ἐγὼ δὲν γνωρίζω τίποτε πρὸς βεβαίω.»

«Αὐτὸ μᾶς λείπει τώρα, νὰ ἔχῃς μυστικὰ ἀπὸ τὴν γυναικά σου! Νὰ εἶσαι βέβαιος περὶ τῆς ἐχεμυθίας μου, ἄλλως τε δὲν ἔχεις περὶ τούτου τόσοσ ἀποδείξεις;»

Ἐνῶ σᾶς παρακαλεῖ, σᾶς ἰκετεύει, σᾶς ἐξορκίζει, σᾶς πιέζει, σεῖς ἐνθυμεῖσθε τὴν ὑπόσχεσίν σας, ἀλλ' ἡ σύζυγός σας δὲν περιλαμβάνετο βεβαίως εἰς τὸν ὄρκον ἐκεῖνον· διότι ἀποτελεῖτε ἐν μετ' αὐτῆς· εἶσθε δύο σώματα μὲ μίαν ψυχὴν, τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν θεωρεῖτε καθῆκον νὰ μὴ τῇ ἀποκρύψητε τίποτε.

Ἀφοῦ τὴν ἰκετεύσατε νὰ μὴ ἐπιμένῃ, ἀφοῦ ἐπανελάβετε χιλιάκις. Ἄλλ' ὄχι! ἀλλὰ σὲ διαβεβαίω... Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ... ἐπὶ τέλους ἀπεκαλύψατε τὸ μυστικὸν καὶ ἐπροδώσατε τὸν φίλον σας.

(Ἀκολουθεῖ).

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΦΥΤΟΦΑΓΙΑΣ

Λοιπόν φυτοφάγοι ή κρεοφάγοι; Πρέπει να διαλέξωμεν. Το ζήτημα επείγει και ο νεοτόστατος έν' Αθήναις Σόλλογος 'Υγείας ζητεί άπαθός. Ες την Εύρώπην έν τούτοις εξακολουθεί ή συζήτησις περί τοϋ ά, είνε περισσότερο κερδισμένοι οί μόν παρά οί δέ Φλίεσαι δέ δει ή φυτοφαγία κάμνει έλματα και δει πλησιάζει ο καιρός να επικρατήγη όριστικώς.

Μας έξεκούσαναν οί όπαδοί της τελευταίας με τα φανατικά των άρθρα. Άκούων κανείς αυτούς ήσπορεί να όνειροπολήση άσφαλώς την άθινασίαν. Κατά τούδ φυτοφάγους ή φυτική διαίτα έχει θεοματουργούς ιδιότητες επί της ιδιοσυστασίας, της υγείας, τοϋ χαρακτῆρος και τοϋ ήθους τοϋ ανθρώπου, ένφ οί κρεοφάγοι πολύ δυσκόλως άνθίστανται εΐς την μόλονσιν τοϋ όργανισμοϋ των υπό της τροφῆς των.

Δέν έχουν έν τούτοις μέγα άδικον. Ίδού δέ τι έτηκριθήθη πλέον σήμερον υπό της έπιστήμης έν σχέσει με τας δυο άντιπάλους διαίτας.

'Η φυτοφαγία προλαμβάνει και θεραπεύει πολλές άσθενείας, ώρισμένως δέ δίδει δύναμιν και άντοχήν. Το κυριώτερον προτέρημα της φυτοφαγίας είνε ότι ή φυτική διαίτα δέν είνε τόσον επικίνδυνος, όσον ή τοϋ κρέατος. Τα κρέατα είνε πολλάκις γεμάτα από ζώια και ένεργόντα παράιτα. Το εθ-προσληγότερον δέ όλων είνε το βόειον.

Έντός αυτού, τα κρέατα παράγουν περισσότερα των φυτών χημικά σώματα και μειώσεις λευκιματωδών ούριων—ούρικόν όξύ και "ουρίνας," (purines)—των όποιων ή ένεργεια προσέ-νει πολλές γενικές άσθενείας άπορροούσας, κατά το μάλλον ή ήττον εκ τοϋ άρθριτισμοϋ.

'Όλαι αΐ τροφί δέν παράγουν ίσην ποσότητα ουρινών. Άλλαι παράγουν περισσότερας, ώς τα κρέατα (ιδίως δέ οί άδένες, το ήπαρ, το μυαλό, οί μύς) Άλλαι όλιγωτέρας, ώς το γάλα, τα αυγά, άκόμη δέ όλιγωτέρας τα λαχανικά και τα όσπρια. 'Ο κρεός και τα τεύα άδένουν το ούρικόν όξύ. Άπ' έναντίας τα όπωρικά το έλατώνουν.

Τα φυτικά λοιπόν είνε τα μάλλον άκίνδυνα. Και μεταξό δέ αυτών πρέπει να διακρίνωμεν τα όσπρια (μπιζέλια, φα-σόλια, φακές) τα όποια παράγουν περισσότερας παρά τα δημητριακά (σιτάρι, ρίζ).

'Ως γνωστόν δέ, το ούρικόν αυτό όξύ, άφθονεί εΐς την άρθριτιδα και εΐς την ψυμψίασιν. Και αΐ ουρίναι φέρονται ώς προσενοούσαι άρθριτικές παθήσεις, ώς πονοκέφαλον, άρθρα, μερικάς δυσπεψίας λευκιματωσίαν και διαταραχάς της καρδίας και των νεφρών. 'Η φυτική διαίτα ώ φαθεί εΐς τας παθήσεις αυτάς. 'Ο Haig όστις άφιέρωσε την ζωήν του εΐς την μελέτην τοϋ προβλήματος αυτού διηγείται, ότι ύποφέρων καθ' όλην την ζωήν του από πονοκέφαλον, άπηλλάγη αυτού διά της φυτοφαγίας, παρατηρήσας συγχρόνως ότι οί παροξυσμοί τοϋ πονοκέφαλου του συνέπιπτον με ύπερβολικήν παραγωγήν ούρικου όξέος.

'Άλλο γεγονός σπουδαιότατον συνηγορουν ύπερ των φυτοφάγων είνε, ότι αΐ φυτικά τροφί παρέχουν εΐς τον όργανισμόν τα έλακτά στοιχεία τα χρησιμεύοντα εΐς τας ανάγκας της φυσιολογικής μας ένεργείας, εΐς την λειτουργίαν των μυών και εΐς την θέρμανσιν τοϋ όργανισμοϋ. Αυτά τα στοιχεία είνε οί υδρεάνθρακες—των όποιων ο κοινός τύπος είνε ή ζάχαρις—οί ύπάρχοντες έν άφθονία εΐς τα δημητριακά και τα όσπρια.

Το κρέας μας δίδει κυρίως άζωτούχος ύλας. Αυται έχουν πρωτίτως προορισμόν να άνανώνουν το ζών όλικόν των όστων μας. Άλλά δέν γνωρίζομεν άκριδώς πώς χρησιμεποιούνται, ούς ποία ποσότης επακριδώς απαιτείται διά τας καθημερινάς ανάγκας μας.

Και αΐ φυτικά τροφί μας δίδουν άζωτούχα στοιχεία,

όπως και το κρέας, άλλ' εκτός αυτών δίδουν και υδατάνθρακας, οί όποιοι παράγουν την θερμότητα καίόμενοι έντός τοϋ όργανισμοϋ μας διά να διατηροϋν το σώμα εΐς μέσην θερμοκρασίαν 37 βαθμών, και χρησιμοποιοϋνται διά την λειτουργίαν των μυών.

'Ας συγκρίνωμεν την σχετικήν άξίαν τοϋ κρέατος και των φυτικών τροφών ως προς την παραγωγήν της θερμότητος τοϋ σώματός μας. Προς ταύτα μετροϋμεν εΐς "θερμίδας," (calories) την ένεργειαν έκάστης τροφῆς. Και έχομεν τον έξής πίνακα:

Εΐς 1000 γραμμάρια: Το τυρί της Σβίτσσερας περιέχει 3732 θερμίδας. Αΐ φακάι και λοιπά όσπρια 3725 Το φώμη 2718, το αυγό 1530, το κρέας 1180, το γάλα 750 και ο ζωμός 30.

Έπομένως, διά να έχομεν την αυτήν θερμικήν ένεργειαν, την όποιαν περιέχουν 30 δράμια φακής—ή συνήθους μερίς—πρέπει να φάγωμεν τριπλασίως περισσότερον κρέας.

Ζήτω λοιπόν ή φακή! Είνε πλάνη, κατόπιν τούτων, και μεγάλη πλάνη μάλιστα, το να θέλωμεν—διά να επαρκώσωμεν εΐς την μυικήν λειτουργίαν, ή διά ν' άντεπεξέλωμεν κατά τοϋ ψύχους—ν' αδξήσωμεν το ποσόν τοϋ κρέατος. Ίπό την έποψιν αυτήν μία χούφτα ρίζι είνε προτιμότερα από δυο κοτολέτες.

'Εκτός της θρεπτικής και υγιεινῆς άπόψεως ύπάρχει και άλλη σπουδαιότητη: ή οικονομία. Το λεύκωμα, το όποιον λαμβάνομεν από το κρέας, στοιχίζει δέκα περίπου φορές περισσότερο από το λεύκωμα το περιεχόμενον εΐς τας φυτικές τροφάς. Άκόμη δέ ακριβώτερα είνε ή θρεπτική ένεργεια ή εκφραζομένη εΐς θερμίδας. Ίπελογισθη ότι ή τιμή 1000 θερμίδων, παρεχομένων υπό τοϋ κρέατος, είνε 1,60 φρ., ένφ ή υπό τοϋ σίτου είνε 12 λεπτών και ή υπό της πατάτας 11 μόνον.

'Επειαι εκ τούτου, ότι διά την τροφήν του, ο μόν κρεοφάγος δαπανά 2½ φράγκα την ήμέραν, ο δέ φυτοφάγος μόνον 60 λεπτά.

'Όλα αυτά είνε καλά. Άφοϋ αΐ φυτικά τροφί δίδουν όλιγωτέρας τοξίνας, άποϋ χορηγοϋν δυο και το κρέας άζωτούχα στοιχεία, άσυγκρίτως δέ περισσότερους υδατάνθρακας—των όποιων μας χρειάζονται καθ' έκάστην μεγάλην ποσότητες διά να κινήθωμεν και να θερμανθώμεν—και άποϋ μας παρέχουν τας τροφάς αυτάς εΐς τιμάς δεκάκις μικροτέρας, διατι να μη γίνωμεν φυτοφάγοι;

Το κατ' έμέ—έπάγεται ο γράφων τα άνωτέρω Γάλλος έπιστημονικός χρονογράφος.—εΐς όρους μ' έρωτοϋν τι φρονώ περί φυτοφαγίας, θα τοϋς εΐπω τι κάμνω. Πρὸ πολλοϋ διέκοψα το κρέας από τα έσπερινά μου γεύματα και έκαμα πολύ καλά. 'Η πέψις γίνεται εύκολώτερα και ο ύπνος καλλίτερος. Συμβουλεύω δέ συχνά την διαίταν αυτήν εΐς τούς άσθενείς μου και τούς φίλους μου, οί όποιοι μένουν εύχαριστημένοι.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

'Εάν θέλετε να δοκιμάσετε το γάλα αν είνε άδολον ή όχι, έμβαπτίσατε έντός αυτού μίαν καλτζαβελόνην. Εάν δέν μείνη επ' αυτης ούτε μία σταγών γάλακτος, εΐστε βέβαιοι ότι το γάλα είνε νοθευμένον.

'Εάν συμβῆ ποτε να κόψη το γάλα σας βραζόμενον, έμβαπτίσατε άμέσως το δοχείον έντός τοϋ όποιοϋ έδραζε, μέσα εΐς ψυχρόν νερό. Προσθέσατε όλίγον ύλας και κινήσατε ζωηρώς την κατσαρόλαν. Το κακόν θα διορθωθῆ.

Το ρόζι εάν βρασθῆ με γάλα αποκτά περισσότερο άρωμα παρά εάν βρασθῆ με νερό.

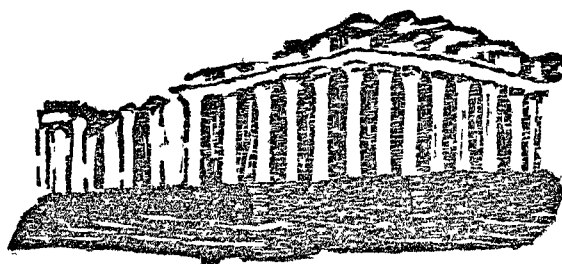
Ἔτος Α'. Τεῦχος ΙΘοῦ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρου»

Ἔτησίαν Συνδρομὴ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλλάδιαν 6
» τὸ Ἐξωτερικόν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:

Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 4 Μαρτίου 1907.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΗΣ

ΜΘΜ

Περὶ τάξεως.

(Συνέχεια).

Τὰ ἐνδύματα τῆς οἰκοδεσποίνης, τὰ τοῦ συζύγου καὶ τὰ τῶν τέκνων εἶναι πάντοτε καθαρά καὶ ἐν καλῇ καταστάσει· ἅμα δὲ τ' ἀπεκδυθῶσι, καθαρίζονται, σκουπίζονται καὶ τίθενται εἰς τὴν θέσιν των. Τὰ δὲ ἀσπρόρουχα διπλώνονται καλῶς, φέρονσι τὸ ἀπαιτούμενον σημεῖον, σιδερόνονται καὶ τίθενται ἐν τάξει καὶ συμμετρίᾳ ἐντὸς τῆς ἱματιοθήκης. Ἐκάστη στήλη εἶναι τακτοποιημένη μετὰ προσοχῆς, οὕτως ὥστε νὰ εὐρίσκωνται εὐκόλως ἐν πρώτῃ ἀναζητήσει.

Οὐδέποτε φαίνεται τι παρερριμμένον ἐπὶ τῶν ἐπίπλων ἢ ἐντὸς τῶν συρταρίων. Ἐκαστον ἀντικείμενον ἔχει ἰδίαν θέσιν, οὕτως ὥστε νὰ μὴ συμβαίη ἀπώλεια χρόνου, ὅταν χρειασθῇ. Ἐνὶ συντόμῳ λόγῳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς καλῆς οἰκοδεσποίνης ὑπάρχει.

Μία θέσις δι' ἕκαστον πρᾶγμα

Καὶ κάθε πρᾶγμα ἔχει μίαν θέσιν.

Τὰ κοράσια οὐδέποτε πρέπει νὰ λησμονῶσιν ὅτι διὰ τῆς τάξεως διατηροῦνται τὰ πράγματα. Ὄταν θέλωσι νὰ προφυλάξωσιν αὐτὰ ἀπὸ ἀπώλειας καὶ νὰ τὰ διατηρήσωσι περισσότερον χρόνον, ὀφείλουσι νὰ τὰ περιποιῶνται ὅταν τὰ διευθετῶσιν. Ὄταν θέλωσι νὰ τὰ εὐρίσκωσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ νὰ τὰ ἔχωσι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν των, ὀφείλουσι νὰ τὰ ταξιθετῶσιν. Ὄταν θέλωσι ν' αὐξήσωσι τοὺς πόρους αὐτῶν, ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι τάξιν εἰς τὰ κατ' αὐτά. Ὄταν θέλωσι νὰ πλουτήσωσι διὰ τῆς φειδοῦς, ὀφεί-

λουσιν αὐστηρὰν τάξιν εἰς τὰ ἔσοδα καὶ εἰς τὰ ἐξοδα αὐτῶν. Ὄταν θέλωσι νὰ ἐξοικονομῶσι τὸν χρόνον, τὸν πολυτιμώτατον τῶν θησαυρῶν, ἔχουσι τάξιν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν στιγμῶν αὐτῶν, εἰς τὴν διανομὴν τῶν ἡμερησίων ἀσχολιῶν. Ἡ ἀταξία δημιουργεῖ μυρίας δυσχερείας καὶ μυρία προσκόμματα· ἡ ἀταξία εἶναι ἡ συνηθεστάτη αἰτία τῆς καταστροφῆς. Ἡ τάξις εἶναι ἐτι μᾶλλον ἀναγκασιότερα εἰς τὰς ἥκιστα εὐπόρους οἰκογενείας, ὡς ἀποτελοῦσα τὸν ὅρον τῆς εὐπορίας καὶ τῆς ἀσφαλείας, ὅσον δὲ ὀλιγώτερα ἔχεις τὰ μέσα, τόσον σπουδαῖα ἀποβαίνουσιν ἡ τάξις καὶ ἡ φειδώ.

Τάξις καὶ ἀταξία.

Ἡ τάξις ἔχει τρία καλά· ἀνακουφίζει τὴν μνήμην, ἐξοικονομεῖ τὸν χρόνον καὶ διατηρεῖ τὰ πράγματα· ἡ δὲ ἀκαταστασία τρία κακὰ· τὴν ἀνίαν, τὴν ἀνυπομονήσιν, τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρόνου. Ἡ τάξις ἔχει ἀνάγκην τριῶν ὑπηρετῶν, θελήσεως, προσοχῆς καὶ ἐπιτηδειότητος, ἡ δὲ ἀκαταστασία τριῶν κυρίων, τῆς πολλῆς σπουδῆς, τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς ἀπερισκεψίας.

Τίς δὲν παρέστη ἐν πρωϊνῇ ἐπισκέψει εἰς παράδοξον ἀντίθεσιν δύο πολλακίς ἀδελφῶν; Ἡ μὲν ἐξ αὐτῶν ἐγείρεται ἀπὸ τῆς αὐγῆς, ἐνδύεται, εὐτρεπίζει τὸ δωμάτιον αὐτῆς, καθαρίζει τὸ κλωβίον τῶν πτηνῶν τῆς καὶ ἐκτελεῖ χίλια δύο μικρὰ καθήκοντα, ἅτινα ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ ἅμα ἐγερθῆ ἐκ τοῦ ὕπνου καλῇ κόρῃ. Ἄρωμα ἀγνότητος ἐκπέμπουσιν ἢ μετ' ἐπιμελελημένης τέχνης ἐκτεινομένη κόμη, τὸ δροσερὸν πρόσωπον, τὸ ρόδινον χρῶμα τῶν ὀνύχων, ἡ λευκότης τῆς ἐσθῆτος, καθαρὰς καὶ ἀρτι σιδερωθείσης, τὰ καθαρά περιπόδια καὶ αἱ στίλβουσαι ἐμβάδες.

Ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς, ἐνῶ τὴν αὐτὴν καὶ αὐτὴ ἀφουρνίσθη ὡραν, δὲν ἔκαμε καρδιὰ νὰ ἀφήσῃ τὸ κρεβάτι, ἀλλ' ἀφοῦ παρεδόθη εἰς τρυφήλῶν ρευμασδόν, δὲν παρηκολούθησε μετ' ὀλίγον ὁ μακρὸς τῆς πρωΐας ὕπνος, ὁ βαρύνων τὴν κεφαλὴν, ὁ τοὺς ὀφθαλμοὺς

θαμβών και καθιστών τὸν ἄνθρωπον ἄτονον, ἀποφασί-
σασα ἐπὶ τέλος νὰ ἐγερθῆ, ἤρχισε νὰ χασμάται, νὰ τα-
νύπται καὶ νὰ ριγῆ δυσφοροῦσα· ἔμενε δὲ ἀκίνητος μὴ
ἔχουσα τὸ θάρρος νὰ ἐνδύθῃ. Αἰσθάνεται ἀποστροφὴν,
πλησιάζουσα εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἀναβάλλει τὴν ὥραν τοῦ
νὰ νιφθῆ. Φορεῖ τὰ περιπόδια ἀτημελῶς, διότι δὲν τὰ
προσδένει λίπτοντα ἐπὶ τῶν πτερνῶν, καὶ ἀφίνει τῶν
ἐμβάδων τὰ σειρήτια ἄδετα, πατοῦσα αὐτὰ, καὶ ἐπὶ τέ-
λους μόνον ποῦ δὲν πέφτει ἀπ' ἐπάνω της τὸ μεσοφού-
στανόν της.

Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ὡς μὴ ἐκτενι-
σμένη καὶ ἐνδεδυμένη ἀκόμη, ἀναγκάζεται νὰ ρίψῃ ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς της παλαιὸν σκούφον, νὰ ἔχῃ ἐν ἀταξία
τὴν κόμπην, νὰ καλύψῃ ἐν σπουδῇ διὰ τινος φορέματος,
χεῖρας καὶ ὤμων, καὶ ἐν τοιαύτῃ γελοία περιβολῇ κα-
ταβαίνει καὶ κάθεται εἰς τὴν τράπεζαν, φέρουσα προσω-
πεποιημένην τὴν ἀκαταστασίαν.

Ἡ ἀντίθεσις αὕτη τῶν δύο νεανίδων δὲν θὰ ὑπάρχῃ
μόνον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ ἐνδύεσθαι καὶ τὴν θέαν
τοῦ προσώπου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς συνθηκὰς καὶ εἰς ὅ,τι
θίγει αὐτὰς μᾶλλον ἢ ἥττον ἐν τῷ βίῳ.

(Ἡροσεχῶς περὶ καθαριότητος).

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑΙ

ΛΛΕΛΛ

Ἄγαπητῆ ἀδελφῆ.

Ἡ Λεμεσός.

Εἶνε ὡραία πόλις· μία γραφικὴ ἀγκάλη γῆς πλέουσα
καὶ κολπυμένη εἰς γαλανὸν αἰγιαλὸν καὶ ἥλιον καὶ ζε-
φύρους μὲ τὰ πλῆσιον δάση καὶ ὑπερθεὶν τὸν καταγάλα-
νον Ὀλύμπου, μεγαλοπρεπῶς ὑψούμενον μὲ τὴν χιο-
νοῦφῃ φωτοδόλον διφθέραν του, καὶ μὲ τὰ θυσανωτὰ
δάση του.

Διαμένω πλῆσιον τοῦ στρατιωτικοῦ ἐπιμελητηρίου,
ὅπου ἐξ ὅλων τῶν σημείων τοῦ ὀρίζοντος τῆς Λεμεσοῦ
πλήττεται ἡ ἀκοή μου ὑπὸ τῶν συριγγῶν τῶν ἐργο-
στασιῶν. Πόλις μὲ βιομηχανίαν, μὲ στόλον ἐμπορικόν,
μὲ καθεδρὸν ναὸν, ἀριστοῦργημα, μὲ πολυπληθεῖς
λέσχας μαρμαρογλύφους καὶ καφενεῖα ποικίλα, καὶ
σχολεῖα λαμπρὰ ἀρρένων, γυμναστήριον πενιχρὸν ὀ-
μως, καί... φρικτὸν εἰπεῖν! μὲ παρθεναγωγεῖον ὅμοιον
πρὸς παλαιὰν κουδούκαν ἀχρήστου ὑδρομύλου! Φρι-
κτὸν, ναί, διότι ἐκ τοιούτου παρθεναγωγείου μετὰ δε-
καετίαν αἱ στρεβλούμεναι τὸ σῶμα καὶ τὸ αἰσθητικὸν
καὶ καλαισθητικὸν ἐκεῖ μέσα κόραι ἐπὶ τῶν ἰκρίων ἐ-
κείνων τῶν θρανίων, χωρὶς φῶς εἰς τινὰς τρώγλας ἢ
ἐν ἀποτυφλωτικὸν φῶς εἰς τινὰς ἀναπεπταμένας εἰς τὸν
ὀφθαλμὸν τοῦ ἡλίου αἰθούσας, θὰ φέρωσι θνησιγενῆ τέ-
κνα εἰς τὴν ἀνθοῦσαν ἐκ μέλλοντος καὶ φιλοπατρίας
ἄλλως τε καὶ φιλανθρωπίας πόλιν Λεμεσόν. Κύριε ἐλέ-
ησον! ὁποῖαν σπαρακτικὴν ἀντίθεσιν πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα
τῆς πόλεως αὐτῆς παριστᾷ τὸ παρθεναγωγεῖον! ἀλλ'
εἶνε ἱκανὸν τοῦτο νὰ χαρακτηρίσῃ πολὺ κακῶς τὴν εὐ-
πρόδοτον πόλιν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν...

Καὶ ἡ «Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων» τῆς Λεμεσοῦ, ποῦ
ἄλλοῦ ἔδει νὰ περισπᾶται πλειότερον καὶ ὅλαις δυνά-
μεσιν ἢ περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποστολῆς της, ἥτοι
περὶ καταλλήλου μορφώσεως καὶ παιδείσεως τῶν Ἑλ-
ληνίδων; Ἡ εἶνε μακρὰ ἢ θαλασσία ὁδὸς μέχρις Ἀλε-
ξανδρείας, ὅπου ἡ Ἐνωσις αὐτῆ, ἀφοῦ κενώσῃ ὑπὲρ
τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ τὸ ταμεῖόν της καὶ ἐνεργήσῃ
ἐράνους ἐν τῇ πόλει, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς
τοῦ παρθεναγωγείου, νὰ σπεύσῃ διὰ δύο ἀντιπροσώπων

της, τῆς διευθυντρίας ἐξαφνα, τῆς σκλάβας τῆς
πατρίδος, ὡς εὐαρεστεῖται αὕτη ν' αὐτοκαλῆται,
καὶ τῆς Προέδρου της καὶ νὰ ἐνεργήσῃ καὶ παρὰ τῆ
«Κυπριακῆ Ἀδελφότητι» καὶ ἐπιτύχῃ διὰ γενναίας
συνδρομῆς της τὴν ἰδρυσιν ἀνθρωπίνου παρθεναγω-
γείου.

Διότι, καθὼς φαίνονται τὰ πράγματα, ἄλλως πως δὲν
εἶνε δυνατόν νὰ ἰδρυθῇ παρθεναγωγεῖον· διὸ ὑπεύθυνοι
πλέον ἐκούσιοι διὰ τὴν ἀθλίαν αὐτὴν κατάστασιν τοῦ
παρθεναγωγείου καὶ τὰ φοβερὰ ἀποτελέσματά της, εἶνε
μετὰ τῆς πόλεως ὅλης καὶ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν σχολείων
καὶ ἡ «Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων» πᾶσα δὲ περαιτέρω
ἀναβολὴ πρὸς ἰδρυσιν παρθεναγωγείου εἶνε αὐτόχρημα
φανερὰ θυσία τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς τῶν μπετέρων τοῦ
ἔθνους.

Ἡ Λάρναξ. Εἶνε μία Λεμεσὸς μὲ τὸ μειονέκτημα
ὅτι ἐδῶ δὲν ὑπάρχει βιομηχανία ὅμοια καὶ μὲ τὸ πλε-
ονέκτημα ὅτι ἐφρόντισαν οἱ Λαρνακεῖς περὶ τοῦ ζω-
τικωτέρου, περὶ τῆς εὐεστοῦς τῆς ψυχῆς τῆς Ἐσθίας
καὶ τῆς πατρίδος, νὰ ἐκπαιδεύωσι τὰς κόρας των κατὰ
τὰς συνθήκας τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς καλαισθησίας εἰς
λαμπρὸν παρθεναγωγεῖον, οὗτινος ἰδρυτῆς εἶνε ὁ μέ-
γας ὄντως τὴν καρδίαν κ. Εὐρυδιάδης Ἀντωνιάδης.

Διὰ τὰ Βαρῶσια, ἀφοῦ τὰ ἐπεσκέφθης δις ἕως τώρα,
ἀδελφῆ μου, καὶ διότι ἐκουράσθην γράφουσα τόσα πολ-
λά, εἶνε περιττὴ πᾶσα περιγραφή.

Ἄθριον λοιπὸν ἀναχωροῦμεν!... διὰ Λευκωσίαν. Ἡ
συγκίνησις μου εἶνε τόση, ὥστε φοβίζει τὸν Ἰόλαον διὰ
τὴν ἐνδιαφέρουσαν κατάστασίν μου· ἀλλὰ θὰ σὲ παρα-
καλέσω νὰ μὴ ξεφωνήσῃς εἰς τὴν συνάντησίν μας!—
«Θεέ μου! καὶ πῶς;» νὰ μὴ μὲ ἀσπασθῆς, οὔτε νὰ μ'
ἐγ-
γίσης τὴν χεῖρα. Νά μὲ χαρετίσης ψυχρὰ καὶ θυμω-
μένη· οὕτω θὰ συγκρατηθῶ, πιστεύω. Ἐν πρώτοις νὰ
μένῃ κλειστὸν, ὡς πάντοτε, τὸ ἔρημον καὶ ὄρφανὸν δω-
μάτιον, ἐνῶ μ' ἐλίκνισεν ἡ εὐλογημένη μήτηρ μας καὶ
μ' ἐθώπευσε τὸ πατρικὸν βλέμμα. Μὴν ἐλθῆς δὲ εἰς τὸν
σταθμὸν, πρόσεξον. Οὔτε τὴν γάταν μας νὰ ἴδω εὐθύς
ὡς εἰσέλθω, οὔτε τὸν γηρόσαντα πιστὸν κύνα μας Μόψ...
Ὅλα θὰ τὰ ἴδω κατόπιν. Χαῖρε, χαῖρε, ἀδελφῆ μου.
καλὴν ἀντάμωσιν.

Ἡ Νίνα σου.

Ο ΚΟΡΑΚΑΣ

ΛΛΕΛΛ

(Μία ἀπὸ τὰς σπαρταριστὰς εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι κο-
σμοῦν τὸ κομψοτυπωμένον βιβλιαράκι τῆς Δδος Εἰ-
ρήνης τῆς Ἀθηναίας, τὰς «Νύχτες», καὶ εἰς τὰς
ὁποίας ὁ ἀναγνώστης εὐρίσκει πλοῦτον ἰδεῶν καὶ χά-
ριν εἰς τὴν ἐκφράσιν (ηλευτήν).

Κοντοζυγώνει ἡ αὐγή.

Ἀκόμα δὲν ἔχει ξημερώσῃ· μὰ ὁ εὐρανὸς φαίνεται σὰν νὰ μὴ
θελῇ νὰ ξημερώσῃ ποτέ. Μία πινελιά μεγάλη καὶ ἀνώμαλη, ποῦ
λὲς πῶς κάποιος γίγαντας τὴν ἔσυρε μὲ ἀναλυμένο μολύβι, σκε-
πάζει τὸν ὀρίζοντα ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Μοιάζει μὲ πρόσωπο ποῦ
σπαράχθηκε ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ τώρα ἐκοιμήθηκε μὲ τὴν ἀπαισιώτερη
γαλήνη. . .

Σύννεφα ἀπὸ ἀτμούς σέρνονται ἐδῶ, καὶ κυλιῶνται ἐκεῖ.

Μὰ ἡ αὐγή δὲν φαίνεται ἀκόμη· εἶνε ἡ ὥρα ποῦ μόλις ἀρχίζει
νὰ προβάλλῃ δαίλῃ μὲ τὰ ροδά της, πίσω ἀπὸ τὸ μολυβένιο σεντόνι,
καὶ ὑποχωρεῖ χλωμῇ καὶ κουρασμένη, γιὰτὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ προσ-
περάσῃ καὶ νὰ ροδίσῃ τὴ γῆ. . .

Σὲ μιὰ φύσι ἀνοιχτῇ, ποῦ τὴ σκάβει βαθειὰ ἕνα ρέμα στεγνὸ καὶ
πεπρωμένο, μὲ λίγα ξερὸθανθρα ποῦ σκύβουν στὰ πλευρά του, δὲν
φαίνεται κανένα ἄλλο σημάδι ζωῆς· ἀλλὰ οὔτε καὶ θάνατος. Κά-
ποιο εἶδος θανάτου, μὲ ὅψι ζωῆς καὶ κάποιον εἶδος ζωῆς, μὲ ὅψι
θανάτου. Ὅλη ἐκείνη ἡ φύσις ἕνα γύρω της παρουσιάζει, μία πα-

φάσεν η έκφρασι ζωής: μοιάζει σάν ένα κόσμο ζωντανών, που τον διευθύνει ένας πεθαμένος.

Ένα ύγρο αέρι φουῶ, και κάνει νά χτυποῦν τὰ γέρικα κλεδιά παραπονεμένα' λές και χτυπάει κάποιο μακρυνό σήμαντρο, γιὰ νά εἰπῆ στό κόσμο πῶς πεθαίνει καμμιά δμορφή παρθένα' λές και χτυπάει κάποια καρδιά, γιὰ νά εἰπῆ στόν κόσμο πῶς πεθαίνει ένα δ-νερο γλυκό.

Και ὅμως καμμιά φωνή σωστή, και ἦχος κανέναν' ἔσπασαν ἡ καρδές ἀπ' τὰ δοξάρια, και ἡ ὀρχήστρα τῆς ζωῆς δέν παίζει...

Ἀλλά, σάν νά ἠθέλησε ὁ Θεός νά δώση και κάποιο ἦχο πού νά ταιριάζη μέσα σ' ἐκείνη τῆ σιγαλιά, ένα ντοῦπ! ἀκούστηκε στό βάθος τῆς ρεματιῶς.

Και σωριάστηκε ένα πτώμα.

Ἄρχισε τώρα νά παίζει ἡ ὀρχήστρα τοῦ θανάτου, με τὰ σπασμένα δοξάρια τῆς ζωῆς. . .

* * *
ΚΥΠΡΟΥ

Ἄπ' τὸν ἀντικρυνό βράχο ένας κόρακας ξεπετᾶ με ὀρμή. . . .

Ὁ αέρας συρίζει στό σχίσμο τῶν μακρῶν φτερῶν, λές και θέλει νά δώση περισσότερη γρηγοράδα στό πέταγμά του. Και τὸ πουλι πετᾶ, πετᾶ πρὸς τὸ μέρος τῆς ρεματιῶς, πού ἐκυλίθη μιά ζωὴ με ένα κρότο, σάν νά ἠθέλε νά δείξῃ πῶς δέν θά ξανασηκωνότανε πειά.

Τὸ μάτι του ἄστραψε τώρα και ἐκοκίνησε. Γιατί σὰ ὄντα πού τρέφονται με τὸ αἷμα, ἡ πείνα δίνει στό μάτι τὸ χρώμα τοῦ αἵματος. Κι' ἔτσι γιὰ ὅλα τὰ ὄντα, τὸ μάτι εἶνε πάντα ἡ εἰκόνα τῆς ψυχῆς τους.

Δέν ἠθέλε νά ἰδῆ τίποτε ἄλλο' ἀκούστηκε μόνο ἀπὸ ψηλά ένα ἀπαίσιο κροῶ, — λές και ἦταν ὁ ἀντίλαλος πού ἄρρησε ὁ οὐρανός στόν τελευταῖον χτύπο τῆς ζωῆς, — κατέβηκε σάν μετέωρο μαῦρο, ἐσκέπασε με τὰ φτερά του τοῦ πτώματος τὸ κεφάλι κι' ἐδάγκωσε: ἡ εἰκόνα τῆς νύχτας πού κυλᾶ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, γιὰ νά σκεπάσῃ μιά ἡμέρα πού ἔχει δύση. . .

Και ὅμως, ἂν ἦταν κανεὶς ἐκεῖ κοντὰ, και μπορούσε νά χύση τὴν ψυχὴ του ἔπὸ τοῦ Κόρακα τ' αὐτὶ ὡς τὸ στόμα τοῦ πεθαμένου, θ' ἄκουε μιά φωνὴ μυστική, ἐπὸ καίνες πού μόνον ἡ ψυχὴς τῶν ἀνθρώπων ἀκοῦνε.

Και ἡ φωνὴ αὐτὴ ἔλεγε:

— Στάσου! . . . στάσου μιά στιγμή. . . ἀνασαινε ἀλόμα ἡ ψυχὴ μου' μὴ χτυπᾶς και σὺ . . . σ' ἔσένα δέν ἔκαμα κανένα καλό' γιατί χτυπᾶς λοιπὸν τὸ ράμφος σου με τόση δύναμη στὰ μάτια μου; Ένα ρεῦμα ἀπὸ τῆς καλωσύνης πού ἔκαμα, ένα ρεῦμα ἐσήλωσε ὄλους τοὺς ἄλλους ψηλά, ἐγύρισε ὑστερα κατ' ἐπάνω μου, και με παρέσυρεν ἐμένα, και μ' ἐγκρέμισεν ἐδῶ κάτω. Στάσου, μαῦρο πουλι! Θέλεις νά καταλάβῃς τί θά εἰπῆ ἀχαριστία; . . . Ὁχι! μὴ σχίζης τὰ μάτια μου' σ' αὐτὰ θά βρῆς μόνο τὸ ὑπόλοιπο ἀπὸ τὰ δάκρυά μου, πού δέν προφθάσανε νά χυθῶνε . . . Θέλεις νά καταλάβῃς τί θά εἰπῆ ἀχαριστία; Πειὸ κάτω χτύπα . . . στό στήθος . . . ἀριστερά . . . ἐκεῖ! . . .

* * *

Και σάν ἄκουσε τὸ μαῦρο πουλι τῆ φωνὴ ἐκείνη τῆ μυστικῆ, γλυστράει παρὰ κάτω χτυπάει με δύναμη ἐπάνω στὴν καρδιά, και κόβει ένα κομμάτι . . .

Ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νά τὸ πάη και νά τὸ μοιράσῃ στὰ μικρά του. . .

Με τὸ κομμάτι ἐκαίνο στό ράμφος, πετάει πάλι ψηλά με μιά μεγάλη φωνὴ χαρῆς.

Εἶνε ἡ χαρὰ τῆς ἄγριας στοργῆς' ἡ χαρὰ μιᾶς κακίας, πού κρύβεται πίσω ἀπὸ μιά ἀρετῆ.

Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη φωνὴ. Με μόλις ἐβγήκε ἡ φωνὴ τῆς χαρῆς ἀπὸ τὸ λαιμὸ του, ὁ Κόρακας βάζει δεύτερη φωνὴ, τινάζει σπασμωδικὰ τὰ φτερά του και ἀρχίζει νά κατακυλᾶ στόν αέρα. . .

Δέν φαίνεται πειὰ τί εἶνε' μιά βάζα ἀπὸ μαῦρα και ἀναμαλλιασμένα φτερά εἶνε, πού κρατεῖ ένα λαιμὸ τετωμένο, και ένα κεφάλι πού παραδέρνει με ἀγωνία. . .

Τὸ μάτι του τώρα πετάει φωτιᾶς πειὸ κόκκινες και πειὸ ματωμένες.

Εἶνε ἡ τελευταία προσπάθεια πού κάνει ἡ ζωὴ, γιὰ νά ξεφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θανάτου τὰ νύχια. . .

Μὰ δέν τὸ κατορθώνει.

Ὅλω κατακυλᾶ με γρηγοράδα φανταστικὴ πρὸς τὰ κάτω, και ὄλω πλησιάζει πρὸς τὸ ρέμα, σάν νά τὸν τραβᾶ ἐκεῖ κάποια ἔλξης μυστικῆ. . .

Σὲ λίγο ἀκούεται και δεύτερο ντοῦπ, κι' ὅπως τὸ πρῶτο, ταραάζει κι' αὐτὸ γιὰ δεύτερη φορὰ τῆ πένθημη φύσι. . .

Εἶνε τώρα τὸ πτώμα τοῦ πουλιοῦ, πού κυλιέται πλάγι στοῦ ἀνθρώπου τὸ πτώμα. . .

Ὁ Κόρακας εἶχε φαρμακωθῆ!

ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΙΑΣ ΕΡΗΜΙΤΙΔΟΣ

ΛΛΛΛΛ

Ὁ γάμος σπανίως εἶνε ἡ ἀρμονικὴ ἔνωσις δύο ἀτόμων εὐρισκομένων εἰς τὴν αὐτὴν αἰσθηματικὴν κατάστασιν. Συνηθῶς δέν εἶνε ἄλλο παρὰ ἡ ἔνωσις δύο ἀναγκῶν: μιᾶς ἀνάγκης νά τελειώσῃ τις και μιᾶς νά ἀρχίσῃ.

ΛΛΛΛΛ

Μεταξὺ συζύγων ὑπάρχει μιά ἄλλη κοινότης ἐκτὸς τῆς κοινότητος τραπέζης και κοίτης: εἶνε ἡ κοινότης τῆς σκέψεως. Συνηθέστατα δὲ αἱ δύο αὐταὶ ὑπάρξεις, αἱ ὕλικῶς ἠνωμένοι, κατοικοῦν ὑπὸ πνευματικὴν ἔποψιν δύο κόσμους διαφόρους, και μάλιστα ἀντιθέτους.

ΛΛΛΛΛ

Ἄν και εἶνε, δυστυχῶς! τὸ πρῶτον θῦμα, ὁ ἀνδρας δέν ἔχει τὸ δικαίωμα νά παραπονητῆ διὰ τὰς ἐλλείψεις, οὔτε και διὰ τὰ ἐλαττώματα τῆς γυναικός. Αὐτὴ δέν ἔχει παρὰ ένα σκοπὸν εἰς τὸν κόσμον, νά τὸν κατακτήσῃ' και διὰ νά τὸ κατορθώσῃ συμμορφώνεται με τὰς ἐπιθυμίας του. Τί δὲ τῆς ζητεῖ ὁ ἀνδρας; Θέλητῃ και ἡδονῆν' Πίνεται λοιπὸν φιλάρεσκος, ἐλαφρὰ, ψεύτῃ, διὰ νά τὸν γοητεύσῃ.

Ἄντι νά παραδίδεται εἰς τοιαύτας γοητείας, ἐὰν προετίμα μᾶλλον τὰς πνευματικὰς και τὰς ψυχικὰς ἀρετὰς, θά ἐπιλοτιμείτο νά τὰς ἀποκτήσῃ και θά ἐγένετο μετ' ὀλίγον ἀφελῆς, εἰλικρινῆς, σοβαρὰ, ἐνάρετος, διότι τὰ πάντα δύνανται διὰ νά ἀρέσκῃ.

ΛΛΛΛΛ

Αἰσθάνομαι ἐνίοτε ἀληθινὴν ὀργὴν, δταν βλέπω, δτι ένα μεγάλο πνεῦμα δέν φροντίζει νά προφυλάξῃ τὰς γυναίκας ἀπὸ τὰς πλάνας και τὰς ἀδυναμίας. Ἄπ' ἐναντίας νομίζει κανεὶς, δτι αὐταὶ εἶνε τὸ νόμισμα, με τὸ ὁποῖον οἱ ἀνδρες πληρώνουν τὴν ὑπεροχὴν των. Καυμέναι γυναῖκες! διὰ σᾶς ἡ καρδιά και πρὸ πάντων αἱ αἰσθήσεις φυλάττουν τὰς χειροτέρας ἀπάτας των.

ΛΛΛΛΛ

Τὸ νά ἀλλάζωμεν τόπον, εἶνε ὡς νά ἀλλάζωμεν συγχρόνως και τὰς θεὰς τῆς ψυχῆς μας. Μερικαὶ λυπηραὶ ἀναμνήσεις, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκοντο ἐμπρὸς, ὀπισθοχωροῦν εἰς τὰ ἀπώτατα τῆς μνήμης, και δταν ἀργότερα ἐπανακτοῦν τὴν συνηθῆ θέσιν των δέν ἔχουν πλέον τὰς αὐτὰς γραμμὰς και τὰ αὐτὰ χρώματα.

ΛΟΥΪΖΑ . . .

G. E. LEISSING

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΛΛΛΛΛΛ

(Συνέχεια).

§ 61.

Καὶ ὁ Χριστὸς ὁ πρῶτος τοῦλάχιστον ἐδίδαξε τὸ ἰθύνειν οὕτω τὴν διαγωγὴν.—Διότι καίτοι ἤδη ἡ πίστις αὐτῆ εἶχεν εἰσαχθῆ πρὸ αὐτοῦ παρὰ πολλοῖς, λαοῖς, καὶ αἱ κακαὶ πράξεις ἐτιμωροῦντο ἀκόμη καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν, ἐτιμωροῦντο ἐν τούτοις μόναι αἱ προξενούσαι βλάβην τῇ κοινωνίᾳ, αἵτινες, δι' αὐτὸ, καὶ ἐδῶ κάτω ἐλάμβανον ἤδη τὴν δέουσαν τιμωρίαν. Τὸ νὰ συστήσῃ ἀγνόητα καρδίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπάρχει ἐτέρα ζωὴ, εἰς τὸν Χριστὸν μόνον ἐπεφυλάσσετο.

§ 62.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐνεφύτευσαν πιστῶς τὸ δόγμα τοῦτο καὶ ἂν ἔτι δὲν παρείχον ἄλλην ἐκδούλευσιν ἢ ὅτι ἔδωκαν τροπὴν γενικωτέραν εἰς δόγμα τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς διὰ τοὺς Ἰουδαίους μένους ἐφαίνετο προορίσας, θὰ ἠριθμοῦντο ἤδη δι' αὐτὸν τὸν λόγον μεταξὺ τῶν κηδεμόνων καὶ ευεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

§ 63.

Ἄλλὰ τὸ ὅτι συνέδεσαν τὸ μέγα τοῦτο δόγμα πρὸς ἄλλα ὧν ἡ ἀλήθεια ἦτο ὀλιγώτερον καταφανής, ὧν ἡ χρησιμότης ἦτο ὀλιγώτερον σημαντικὴ, τοῦτο οὕτω ᾤφειλε νὰ γίνῃ. Ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ μὴ τοὺς ψέξωμεν διὰ τοῦτο, ἀλλὰ μᾶλλον ν' ἀναζητήσωμεν σοβαρῶς ἐὰν αἱ δοξασίαι, ἃς πρὸς αὐτὸ ἀνέμιξαν, δὲν ὑπῆρξαν νῆα ὧθησις δοθεῖσα πρὸς τὸ ἀνθρώπινον λογικόν.

§ 64.

Τοῦλάχιστον, εἶνε ἤδη πρόδηλον, ἐκ πείρας, ὅτι τὸ περιεχόμενον τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐνθα τὰ δόγματα ταῦτα εὐρέθησαν τηρούμενα ὀλίγον μετέπειτα χρόνον, παρέσχε καὶ παρέχει ἔτι τὸ δεύτερον στοιχειῶδες βιβλίον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, βιβλίον ἤδη καλλίτερον τοῦ πρώτου.

§ 65.

Τὸ βιβλίον τοῦτο, ἀπὸ χιλίων ὀκτακοσίων ἐτῶν, ἔχει ἀπασχολήσει τὴν ἀνθρωπίνην ἀντίληψιν πλέον παντὸς ἄλλου βιβλίου· πλέον παντὸς ἄλλου βιβλίου ἔχει διαφωτίσει, ἔστω καὶ διὰ τοῦ φωτὸς τὸ ὁποῖον ἔκαμα νὰ ἐκπορευθῆ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος.

§ 66.

Ἄδύνατον θὰ ἦτο πᾶν ἄλλο βιβλίον νὰ ἐγίνετο δεκτὸν τόσον γενικῶς παρὰ λαῶν τόσον διαφορῶν καὶ εἶνε ἀδιαφιλονεικῆτον ὅτι μὲ τρόπους τοῦ σκέπτεσθαι καὶ πιστεῦειν τόσον ἀνομοίους ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου, τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα προώδευσεν πλείοτερον, ἢ ἂν εἰς ἕκαστος λαὸς ἰδιαιτέρως εἶχε τὸ ἰδίον τοῦ στοιχειῶδες βιβλίον.

§ 67.

Λίαν ἐπάναγκες ἐπίσης ἦτο ὅπως ἕκαστος λαὸς δυνηθῆ, ἐπὶ μακρὸν χρόνον, νὰ τηρήσῃ τὸ βιβλίον τοῦτο ὡς τὸ μὴ περαιτέρω τῶν γνώσεών του.—Διότι ὁ ἔφηβος ὀφείλει νὰ θεωρῆ τὸ στοιχειῶδες αὐτοῦ βιβλίον ὡς τὸ πρῶτον πάντων, ὅπως ἢ ἀνυπομονησίᾳ τοῦ ν' ἀποπερατώσῃ τὸ βιβλίον τοῦτο

μὴ τὸν παρασύρῃ ποσῶς εἰς πράγματα δι' ἃ δὲν ἔθηκεν ἀκόμη καμμίαν ἀρχὴν, καμμίαν βάσιν.

§ 68.

Καὶ τοῦτο, ἀκόμη καὶ τώρα, εἶνε ὑψίστως σημαντικόν: Πρόσεχε, σὺ ὁ ἰκανώτερος, σὺ ὁ θύων καὶ ἀπολύων ἐπὶ τοῦ τελευταίου φύλλου τοῦ στοιχειῶδους τούτου βιβλίου· πρόσσεχε μὴ κάμῃς νὰ παρατηρήσουν οἱ ἀσθενέστεροι συμμαθηταὶ σου, ὅτι σὺ ὑποπτεύεσαι, ἢ ἀρχίζεις ἤδη νὰ βλέπῃς.

§ 69.

Καὶ ἕως οὗ σὲ προσεγγίσωσιν, οἱ ἀσθενέστεροι αὐτοὶ συμμαθηταὶ, στρέφου μᾶλλον πάλιν ἀπαξ ἔτι, καὶ ἀναζητεῖ μὴ, ἐκεῖνο ὅπερ ἐξελάμβανες ὡς τρόπους μεθόδου, ἀρτύματα διδακτικῆς, ἦναι τι ὑπέρτερον.

§ 70.

Εἶδες ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τοῦ δόγματος τοῦ ἐνιαίου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτει ἐπίσης ἀμέσως ἀπλᾶς νοητὰς ἀληθείας, ἢ ἐπιτρέπει καὶ ὑποβάλλει ὅπως ἀπλᾶς νοηταὶ ἀλήθειαι διδάσκωνται ὡς ἀλήθειαι ἀμέσως ἀποκεκαλυμμένα, ἵνα τὰς διαδώσῃ ταχύτερον, τὰς ἐδραϊώσῃ σταθερώτερον.

§ 71.

Τὸ αὐτὸ ἢ πείρα σὲ διδάσκει, ἐν τῇ ἐφηβικῇ ἡλικίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς πρὸς τὸ δόγμα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.—Καταπραΰνεται αὕτη ἐν τῷ στοιχειῶδει βιβλίῳ, ὡς ἀπόκαλυψις, δὲν διδάσκεται ὡς ἀποτελεσμα πορισμάτων ἀνθρωπίνων.

§ 72.

Καθὼς τώρα δυνάμεθα, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δόγμα τοῦ ἐνιαίου τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ ἔχωμεν ἀνάγκην τῆς παλαιᾶς Γραφῆς· καθὼς ἀρχίζομεν ἐπίσης ἀνεπαισθήτως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δόγμα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, νὰ δυνάμεθα νὰ θέτωμεν κατὰ μέρος τὴν Νεῖαν Γραφήν:—ἀλήθειαι τινες ἃς ἐπὶ πολὺ ἔτι ὀφείλομεν νὰ θεωρῶμεν μετ' ἐκπλήξεως ὡς ἀποκαλύψεις, ἕως οὗ τὸ λογικὸν μάθη ἐπὶ τέλους νὰ τὰς ἐξαγάγῃ ἀπὸ ἄλλων ὀρισμένων ἀληθειῶν, καὶ τὰς συνενώσῃ πρὸς αὐτάς, δὲν ἠδύνατο ἔτι νὰ θαμβῶσι τὰ βλέμματα ἡμῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ βιβλίῳ;

§ 73.

Ἐπὶ παραδείγματι, τὸ δόγμα τῆς Τριάδος:—δὲν ἠδύνατο τις νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὡς ἐὰν τὸ δόγμα τοῦτο, κατ'ἐπὶν ἀπείρων παραπλανήσεων δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, ἔμελλεν ἐπὶ τέλους νὰ φέρῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν δύναται νὰ εἶναι εἷς ἐν τῇ ἐννοίᾳ, καθ' ἣν τὰ πεπερασμένα πράγματα εἶναι ἐνιαῖα· ὅτι οὕτω δέον νὰ ἦ ἐνιαῖόν τι νοητὸν τὸ ὁποῖον δὲν ἀποκλείει ποσῶς εἶδος τι πολλαπλότητος;—Ὁ Θεὸς, τοῦλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν πληρῆστεραν ἐξεικόνισιν ἑαυτοῦ, ἐξεικόνισιν δηλαδὴ ἐν ἣ εὐρίσκεται πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἐν ἑαυτῷ; Ἄλλὰ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἐν ἑαυτῷ θὰ εὐρίσκετο ἐν τῇ ἐξεικόνισι ταύτῃ, καὶ ἐν ἣ ἔτι περιπτώσει τῆς ἀναγκαίας πραγματικότητός του, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν του ιδιοτήτων. ἀπλῆ τις μόνον ἐξεικόνισις ὑπῆρχεν, ἀπλῆ τις πιθανότης;—Ἡ πιθανότης αὕτη ἐξαντλεῖ τὴν οὐσίαν τῶν λοιπῶν του ιδιοτήτων· ἀλλ' ἐξαντλεῖ ἐπίσης τὴν οὐσίαν τῆς ἀναγκαίας αὐτοῦ πραγματικότητος;—Δὲν τὸ πιστεῶ. —Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ὁ Θεὸς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλήρη ἀναπαράστασιν ἑαυτοῦ, ἢ ὅτι ἡ πλήρης αὕτη ἀναπαράστασις δέον νὰ ἦ ἐ-

πίσης ἀναγκαίως πραγματικὴ ὅσον εἶνε τοιοῦτος καὶ αὐτός. Ἀναμφιβόλως ἢ εἰς τὸν καθρέπτην ἀντικατοπτριζομένη εἰκὼν τοῦ ἐγώ μου, εἶνε ματαία τις ἀναπαράστασις ἐμαυτοῦ, διότι ὁ καθρέπτης οὗτος δὲν ἔχει ἐξ ἐμοῦ εἰμὴ τὰς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του προσπιπτούσας φωτεινὰς ἀκτῖνας.— Ἀλλ' ἐάν ἡ εἰκὼν αὐτὴ ἐνέκλειε τὸ πᾶν ἀνεξαιρέτως, πᾶν ὅ,τι ἐγὼ αὐτὸς ἔχω, θὰ ἦτο κοί τότε ἔτι ματαία τις ἀναπαράστασις; δὲν θὰ ἦτο μᾶλλον ἀληθὴς διπλασιασμὸς ἐμαυτοῦ;— Ὅταν νομίζω ὅτι ἀγνοῶ παρόμοιον διπλασιασμὸν ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ἴσως ἢ πλάνη μου ἔγκειται μᾶλλον εἰς τὰς λέξεις ἢ εἰς τὰς ιδέας· καὶ ἐν τούτοις μένει πάντοτε ἀδιαφιλονέηκτον ὅτι οἱ θέλοντες νὰ ἐκλαικεύσωσι τὰς ιδέας ταύτας, δυσκόλως θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκφρασθῶσιν ἐναργέστερον, προσφορύτερον ἢ διὰ τῆς ἀνακηρύξεως Υἱοῦ ὃν ὁ Θεὸς ἐγέννησε διὰ πάντας τοὺς αἰῶνας.

§ 74.

Καὶ τὸ δόγμα τοῦ προπατορικοῦ ἀμαρτήματος:—δὲν ἠδύνατό τις νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὡς ἐάν τὸ πᾶν ἀπέληγεν εἰς τὸ νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος, κατὰ τὸν πρῶτον καὶ ταπεινότερον βαθμὸν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ του, δὲν εἶνε τόσον τελείως κύριος τῶν πράξεών του ὥστε νὰ δύναται νὰ παρακολουθῇ τὸν ἠθικὸν νόμον;

§ 75.

Καὶ τὸ δόγμα τῆς διὰ τοῦ Σωτῆρος λυτρώσεως:—δὲν ἠδύνατό τις νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὡς ἐάν τὸ πᾶν μᾶς ἠνάγκαζε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς, μεθ' ἑλθὼν αὐτὴν τὴν ἀρχικὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἶχεν ἐν τούτοις προτιμήσει νὰ τῷ δώσῃ νόμους ἠθικούς, καὶ τῷ συγχωρήσῃ τὰς πολυαριθμούς του παραβάσεις ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ εἰσοῦ του, —δηλαδὴ ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ ἀπολύτου συνόλου ὄλων αὐτοῦ τῶν τελειοτήτων, συνόλου πρὸ τοῦ ὁποίου καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκάστη ἀτέλεια τοῦ ἀτόμου ἐκλείπει, —τοῦ νὰ μὴ τῷ δώσῃ ποσῶς τοὺς νόμους τούτους, καὶ τὸν ἀποκλείσῃ πάσης ἠθικῆς εὐδαιμονίας, εὐδαιμονίας ἣτις δὲν δύναται νὰ κατανοηθῇ ἄνευ ἠθικῶν νόμων;

§ 76.

Ἄς μὴ μοὶ παρατηρήσῃ τις ὅτι οἱ λεπτοὶ αὐτοὶ συλλογισμοὶ εἶνε ἀπηγορευμένοι ἐπὶ τῶν μυστηρίων τῆς θρησκείας.— Ἡ λέξις μυστήριον ἐσημαίνει, ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις τοῦ χριστιανισμοῦ, πρᾶγμα ὅλων διάφορον τοῦ ὅ,τι τῶρα ἐννοοῦμεν: καὶ ἡ μεταμόρφωσις τῶν ἀποκεκαλυμμένων ἀληθειῶν εἰς νοητὰς ἀληθείας, εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαία, ἐάν πρέπει νὰ συνδράμῃ κατὰ τι τὴν ἀνθρωπότητα. Ὅταν ἀπεκαλύφθησαν, δὲν ἦσαν ἀναμφιβόλως ἔτι ἀληθῆαι νοηταί· ἀλλ' ἀπεκαλύφθησαν διὰ νὰ καταστῶσι τοιαῦται. Ὁμοιάζον πρὸς τὸ ἐξαγόμενον τὸ ὁποῖον ὁ ἀριθμητικὸς δίδει εἰς τοὺς μαθητὰς του, ἵνα δυνηθῶσι νὰ ὀδηγηθῶσιν ἐντεῦθεν εἰς τοὺς ὑπολογισμούς των. Οἱ μαθηταὶ θέλουν ν' ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸ ἐκ τῶν προτέρων δοθὲν ἐξαγόμενον: οὐδέποτε θὰ μάθωσι νὰ ὑπολογίζωσι, καὶ δὲν θὰ πληρῶσωσιν οὕτω τὰς προθέσεις ὑφ' ὧν κινούμενος ὁ ἀγαθὸς διδάσκαλος τοῖς ἔδωκεν ὀδηγὸν διὰ τὴν ἐργασίαν των.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΛΙΘΩΝ

(Louis Maurecy).

(Συνέχεια).

V.

Ὅπισθεν σιδηρᾶς θύρας παρουσιάζετο μακρὸς καὶ πλατὺς διάδρομος τὸν ὁποῖον ἡ νεάνις διήλθεν ὀδηγομένη ὑπὸ ἀδελφῆς πρὸς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπευθυνθῆ κατὰ πρῶτον.

Ὁ διάδρομος κατέληγεν εἰς μεγάλον κήπον ὅπου τὰ πολυάριθμα δένδρα ἐξέτεινον τοὺς γυμνοὺς κλάδους των. Λειμῶν, μεγάλη δεξαμενὴ καὶ ἐν ἄγαλμα τῆς Παναγίας ἦσαν ἡ μόνη ποίησις τοῦ μέρους τούτου. Περικυκλωμένοι ἀπὸ μεγάλας οἰκοδομὰς αἰτνες μὲ ταῦς λευκοὺς αὐτῶν τοίχους καὶ τὰ ἄνευ παραπετασμάτων παράθυρα ἐφαίνοντο μᾶλλον στρατώνες. Ἐπιτελῶς εἰς τὸ βάθος τοῦ κήπου εὐρέσκετο τὸ διαλεκτήριον τετράγωνον δωμάτιον μὲ καθέκλας τοποθετημένας ἐν εὐθυγραμμίᾳ ἐπὶ ἐκάστης πλευρᾶς.

Ἡ ἀδελφὴ ἀπεσύρθη ὄψασα μόνην τὴν νεάνίδα.

Ἡ Κλαίρη ἦτο ἐτοιμὴ νὰ κλάσῃ. Μία ἄπειρος ἐντύπωσις μανώσεως τὴν κατέλαβεν. Πόσον μικρὰν, ξένην ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἐντὸς τῆς μεγάλης αὐτῆς οἰκίας! Γέλωτας ἠκούσθησαν ὑπὸ τὰ παράθυρα τὰ ἔχοντα ὄψιν πρὸς τὸν κήπον· ὁμὰς νεανίδων διήρχετο. ἐφαίνοντο εὐτυχεῖς· μία ἐξ αὐτῶν ἐκράτει δεσμίδα ἐξ ἀνθῶν ἐσταμάτησαν μίαν μοναχὴν, βεβαίως τὴν Mère Marie-Clotilde ἣτις διηθύνετο εἰς τὸ διαλεκτήριον.

Ἄντηλλάγησαν ὀλίγα λέξεις· τὰ ἄνθη ἐπέρασαν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς οἰκοτρόφου εἰς ἐκείνης τῆς μοναχῆς, ἀντηλλάγησαν φιλήματα, ἔπειτα ἡ ὁμὰς ἀπεμακρύνθη καὶ ἡ μοναχὴ ἀνοίγουσα τὴν θύραν εὐρέθη πρὸ τῆς Κλαίρης.

ὑπὸ τὸν πέπλον ὅστις ἔκρυπτε μέρος τῆς ὄψεώς της ἡ νεάνις παρτήρησε πρόσωπον λεπτὸν φωτιζόμενον ἀπὸ μέλανας μεγάλους ὀφθαλμούς, τῶν ὁποίων τὸ βλέμμα ἐνεβάθυνεν εἰς τὴν ψυχὴν—ὀφθαλμοὺς δικαστοῦ, μᾶλλον ἐξεταστικοῦ ἢ γλυκεῖς.

—Mère Marie-Clotilde; ἠρώτησεν ἡ Κλαίρη συγκακινημένη

--Εἶμαι ἐγὼ, τέκνον μου.

—Ma Mère, εἶμαι ἡ δεσποινὴς Germain περὶ τῆς ὁποίας θὰ σὰς ὠμίλησαν τελευταίως.

—Ναί, ἡξέρω· ὁ Ἰατρὸς Silvain ὁ ὁποῖος θεραπεύει μίαν ἐκ τῶν οἰκοτρόφων, σὰς ἐσύστησεν ἰδιαίτερως. Θέλετε νὰ καθήσητε, τέκνον μου; Ἐδηλώσατε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ εἰσελθῆτε ἐδῶ διότι ἡ μόνωσις σὰς στενοχωρεῖ;

—Ναί Ma Mère καὶ διότι κερδίζω πολὺ ὀλίγα διὰ νὰ ζῶ μόνη.

—Ἐδῶ αἱ νεανίδες μας ὑποβάλλονται εἰς μίαν τακτικὴν ἢ ὁποία δὲν εἶνε μὲν αὐστηρὰ ἀλλὰ συνετὴ. Δὲν ὀφείλουν ποτὲ, ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ εἰσελθῶσι μετὰ τὰς ἑννέα τῆς ἐσπέρας, διότι ἔτσι κλειστὴν τὴν θύραν. Τὴν Κυριακὴν δὲν ἀπουσιάζουν, ἐκτὸς ἂν ἡ πρόφασις γίνεται δεκτὴ ἀπὸ τὴν γενικὴν ἡγουμένην· ἡ ἐνδυμασία καὶ τὸ κτάνισμα αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ προκαλῆ τὴν προσοχὴν. Εἰσθε διατεθειμένη νὰ δεχθῆτε ὑπὸ τοιαύτας συμφωνίας.

—Ναί, Ma Mère.

—Ἀγαπᾶτε τὴν θρησκείαν; τέκνον μου· ἐδῶ αἱ νεανίδες εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκπληρῶσι τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα.

—Θὰ σὰς ὁμολογήσω, Ma Mère, ὅτι εἶμαι καθολικὴ· ὅτι ἄλλοτε εἶχον πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ τινος χρόνου αὕτη ἀγωνίζεται ἐν τῇ ψυχῇ μου· μία πνοὴ δύναται νὰ τὴν ἀνάψῃ πάλιν, ἐπίσης ὅμως καὶ νὰ τὴν σβύσῃ.

—Ζῶσα μεταξὺ ἡμῶν θὰ ἐπανακτήσητε τὴν πρώτην εὐσέδειάν σας. Ἡμεῖς θὰ προσευχηθῶμεν δι' ἡμᾶς, τέκνον μου, ὅπως ὁ Θεὸς φωτίσῃ τὴν ψυχὴν σας.

Πότε θέλετε νὰ εἰσελθῆτε ἐριστικῶς;

—Ἀὔριον Ma Mère, εἰς τὰς ἑξ μ. μ. διὰ τὸ γεῦμα.

—Καλὰ, κόρη μου, θὰ σὰς περιμένωμεν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ.

Ἡ Κλαίρη διήλθε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας μὲ εὐθυμίαν, ἐπρογευματίσεν ἐν συντροφίᾳ μετὰ τῆς χονδρῆς Μαρίας, τῆς Ἐλπίδος καὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Ἡ μαγείρισα ἦτο ἀληθῶς, μία γενναία καρδιά. Εἶχε μαντεύσῃ ὅτι ἡ νεάνις ὡς ἐκ τῆς μορφώσεώς της ὑπερῆγεν αὐτῆς καὶ ταχέως ἤλλαξε τρόπον· ὠμίλει πρὸς τὴν Κλαίρην μὲ τὸν αὐτὸν σεβασμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ὠμίλει καὶ πρὸς τὰς κυρίας της.

Τοιουτοτρόπως ἡ νεάνις ἠδυνήθη ἐλευθέρως νὰ προσκολληθῆ εἰς φιλίαν ἣτις ἔτεινε νὰ καταλήξῃ εἰς ἀφοσίωσιν.

Τὴν ἐπομένην ἐσπέραν, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας της, ἡ Κλαίρη ἤλθε νὰ παραλάβῃ τὰ πράγματά της, τὰ ἀσπρόβροχά της

Ἡ ἀθωότερα ἀπάτη τῆς συνείδησεως εἶναι πάντοτε δόλος, καὶ ὄχι μόνον δὲν ἀφαιρῶ τὴν σκιάν τῆς ἐνοχῆς ἀπὸ τὴν πράξιν μας, ἀλλὰ καὶ προσθέτω εἰς αὐτὴν καὶ ἄλλο λάθος, τὸ ψεῦδος.

Μὴ ταπεινώμεθα ποτὲ μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ προσφεθώμεν εἰς αὐτοὺς τοὺς δόλους, εἰς αὐτὰς τὰς ἐλασινὰς ἀδυναμίας αἰτίνας μᾶς καταστρέφουσι. Πρέπει νὰ εἴμεθα καὶ ἀπάναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας εὐλικρινεῖς ὡς καὶ ἀπάναντι τῶν ἄλλων, καὶ ν' ἀκολουθώμεν μετὰ προσοχῆς τὸ καλόν. Ἐὰν παρουσιασθῶσιν ἐμπόδια εἰς τὴν ὁδὸν μας ἅς ὑπερπηδήσωμεν αὐτὰ καὶ ἅς προχωρήσωμεν. Ὅσον δὲ περισσοτέραν ἀντίστασιν κατανικήσωμεν τόσοον μεγαλειτέρα θὰ εἶναι ἡ ἀξία μας. Ἡ ὁδὸς τοῦ παραδείσου εἶναι δύσκολος· τὸ γνωρίζετε; Διὰ νὰ ἀπολαυθῶν τις ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τῶν γυνικῶν ἐκτιμήσεων, πρέπει πολλάκις νὰ θυσιάσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον καὶ νὰ ἐκπληροῖ ἀπόλυτως τὸ καθήκον του. Σὰς λέγω δὲ ἐμπιστευτικῶς, ὅτι οἱ τίμιοι ἄνθρωποι εὐρίσκονται πάντοτε καρδιόμενοι.

Ὅταν βλέπω τὰ παιδιὰ ἀγωνιζόμενα εἰς τὸν δρόμον καὶ διεκδικουμένα τὸ βραβεῖον, μοὶ φαίνεται ὅτι παρίσταμαι εἰς τὸν μεταξὺ τιμίων καὶ ἀπατεῶνων ἀγῶνα. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐπιδειξίως παραγωνίζοντες τοὺς ἀντιπάλους των κατορθώνουσι νὰ καταλάβουν τὴν καλλιτέραν θέσιν καὶ ἀρχίζουν νὰ τρέχουν πρὸ ἄλλων τῶν ἄλλων· ἀλλ' οἱ τίμιοι ἀκολουθοῦντες τὴν εὐθείαν ὁδόν, χωρὶς οὐδένα νὰ ὠθηθῶσι, χωρὶς νὰ ἀναχωρήσωσι πρὶν τὸ σῶμα δεσθῆ, θὰ φθάσωσι τοὺς ἄλλους ἀσθμαίνοντας καὶ κατακόπους.

Θὰ μοὶ εἴπητε, ὅτι πολλάκις, ἂν καὶ ἔχει κανεὶς ὀλην τὴν διάθεσιν νὰ πράξῃ τὸ καθήκον του, δὲν ἔχει ἐν τούτοις ἀκριβῆ γνώσιν τοῦ τί πρέπει νὰ κάμῃ καὶ οὕτω σφάλλει ἐξ ἀγνοίας μᾶλλον παρὰ ἐκ κακῆς προθέσεως.

Ὁμολογῶ, ὅτι εἰς αὐτὸ ἔχετε δίκαιον, ἀλλὰ θὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἀγνοία εἶνε πρόφασις προβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἐγωῦσμοῦ, ὅστις εἶναι ὁ ἄριστος καὶ ὁ εὐφρόστερος τῶν δικηγόρων. Ἄν συμβουλεύωμεθα πάντοτε τὴν συνείδησίν μας ἄνευ ὑστεροβουλίας, εὐλικρινῶς καὶ ἀφόδως, αὐτὴ θὰ μᾶς δεικνῆ τὴν ἀλήθειαν.

Ὅταν διατάζωμεν μὴ γνωρίζοντες ποῖαν ὁδὸν πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν, ἂν ἀποταθῶμεν εἰς τοὺς φίλους μας ἢ εἰς πρόσωπόν τι εἰς τὸ ὅποιον ἔχομεν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην, αὐτοὶ θὰ μᾶς ὑποδείξωσι τὸ ὀρθόν καὶ θὰ διαλόσωσι τοὺς δισταγμούς μας.

Ἐν τούτοις ἔχετε ὅπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς:

Πράξις βλάπτουσα τὸν πλησίον μας δὲν εἶνε καλῆ.

Οὐδέποτε, ἐν οὐδεμίᾳ περιστάσει πρέπει νὰ παραβαίνωμεν τὰς ἀρχὰς μας ὅταν αὐταὶ εἶναι ὀρθαὶ καὶ δίκαιαι, διότι οὐδέποτε τὸ κακὸν εἶναι καλόν. Ἡ κοινὴ γνώμη εἶναι ὁ χειρίστος τῶν συμβούλων καὶ συχνάκις γίνεται συνήγορος τῆς ἰδιοτελείας καὶ τοῦ συμφέροντος.

Κακὴ πράξις, δὲν εἶναι ὀλιγώτερον κατακριτέα, διότι εἶναι ἄγνωστος εἰς ὅλους, ὑπάρχει ΕἰΣ ὅστις μετρᾷ καὶ σταθμίζει ὅλας ἡμῶν τὰς πράξεις, καλὰς ἢ κακάς.

Ὅταν εὐρίσκησθε εἰς ἀμηχανίαν (ὑπερ εἶναι σπανιώτατον) μὴ γνωρίζοντες ποῖαν ἐκ τῶν δύο πρὸ ὑμῶν παρουσιαζομένων ὁδῶν πρέπει νὰ ἀκολουθήσητε, πρέπει ὅμως ἀπολύτως νὰ ἐκλέξητε μίαν, κάμνετε τὴν ἐξῆς σκέψιν, ἥτις πάντοτε θὰ σᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ ὀρθόν:

“Τούτο εἶναι μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ συμφέροντός μου, ὅτι θὰ κερδίσω περισσότερο;” Τότε πράττετε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἀντικαίεται πρὸς τὸ συμφέρον σας.

Ἐὰν οὐδὲν ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια σᾶς θέτοισιν ὡς ζήτημα εἶναι κακόν, ἀλλ' ἀπλῶς τὸ μὲν ἐν εἶναι καλόν καὶ τὸ ἄλλο καλλίτερον, τότε τὸ μὲν συμφέρον μᾶς παρεστῆναι νὰ πράξωμεν τὸ καλόν, διὰ δὲ τὸ καλλίτερον ὑπερασπιστῆς εἶνε ἡ θυσία ἥτις εἶναι ὁ μετριώτατος καὶ ἀνίκανος συνήγορος καὶ ἡ φωνὴ τῆς δυσκόλως ἀκούεται εἰς τὸ δικαστήριον τῆς συνείδησεως. Πολλάκις δυσκολοῦσθε νὰ λάβητε ἀπόφασιν, διότι δὲν ἀποφασίζετε νὰ πράξητε τὸ ἀντικείμενον εἰς τὸ συμφέρον σας ἂν καὶ σᾶς ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ καθήκοντος.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΠΕΡ

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΟΝΗ.—ΘΕΛΓΗΤΡΑ.

(Συνέχεια).

Τὰ Δόντια.

Τὰ δόντια, τὰ ὅποια μὲ τόσῃν προφύλαξιν περικαλύπτουσι τὰ χεῖλη εἶνε, ὅπως καὶ αὐτὰ, εὐαίσθητα εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ φόχου καὶ τῆς ζέσεως. Ἵφίστανται τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀτμοσφαιρας, διότι εἶνε οὐσαὶ νταλικάται, δὲν εἶνε κόκκαλα, ὅπως φαίνονται. Ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὴν ὀδοντίνην καὶ ἀπὸ τὸ σμάλτο.

Τὰ τόσοον λεπτὰ καὶ χρήσιμα αὐτὰ ὄργανα, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν ἐκτιμῶμεν μόνον ὅταν τὰ χάσωμεν ἔχουν προορισμὸν νὰ τρίβουν τὰς τροφὰς καὶ ὄχι νὰ σπάζουν σκληρὰ σώματα ἢ νὰ κόπτουσι κλωστοῦς.

Κάθε φορὰν ποδ παρεκτρέπομεν τοιοσποτρόπως τὰ δόντια ἀπὸ τὸν φυσιολογικὸν σκοπὸν τοὺς ραγίζομεν τὸ σμάλτο τοὺς—τὸν θώρακά τοὺς—καὶ ἀνοίγομεν ἀπὸ τὸ ράγισμα αὐτὸ μίαν θύραν εἰς τὴν τερηδόνα.

Ἡ Προφυλάξις.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν λοιπὸν πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ σμάλτου, καὶ πρωτίστως τὰς ἀποτόμους θερμκρασίας, νὰ μὴ πίνωμεν πράγματα οὔτε παγωμένα, οὔτε πολὺ ζεστά. Καὶ τὸ πολὺ ψυχρὸ καὶ ἡ πολὺ θερμότης σκάζουσι τὸ σμάλτο καὶ καταστρέφουσι τὰ δόντια.

Τὸ παράδειγμα τῶν Ἀγγλῶν, οἱ ὅποιοι πίνουσι τὸ τσάϊ πολὺ ζεστὸ, ἢ τῶν Ἰσπανῶν οἱ ὅποιοι ροφεύουσι καυτὴν σοκολάταν εἶνε πασίγνωστα, ὅπως καὶ τὰ παράπονα τῶν ὅτι δὲν ἔχουσι καλὰ δόντια.

Περισσότερον ἀκόμη ἐπικίνδυνος εἶνε ἡ μετάβασις ἀπὸ τὸ ζεστὸ εἰς τὸ κρύο. Ἐπεμένως μὴ πίνετε νερὸ ἢ κρασί ἀμέσως μετὰ τὴν σούπαν ἢ ἄλλο φαγητὸν ζεστὸ.

Δις τῆς ἡμέρας.

Ἡ περιποίηση τῶν δοντιῶν ἐπιβάλλεται ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας. Δόντια ἀπεριποίητα δὲν εἶνε μόνον πρᾶγμα ἄσχημον, ἀλλ' εἶνε καὶ αἰτία πολλῶν ἀσθενειῶν τοῦ στομάχου, ἐν γένει δὲ τῆς πέψεως καὶ πολλάκις τῆς κωδύσεως πνοῆς.

Αὐτὴ ἡ περιποίηση πρέπει νὰ γίνετα δις τῆς ἡμέρας. Τὸ πρῶτ καὶ τὸ βράδυ. Ἡ πρῶτὴ περιποίηση πρέπει νὰ συνίσταται εἰς τὴν ἐπάλειψιν τῶν ὀδόντων μὲ ὀδοντότριμμα ἢ μὲ σαποῦνάδα ἀπὸ σαποῦνι Ζιμπέρ, ἀντισηπτικόν, μὲ εἶα σφουγγαράκι εἰς τὸ ὅποιον σκάζομεν καὶ ὀλίγας σταγόνας ἐλιξηρίου τῶν ὀδόντων.

Ἡ βραδυνὴ πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ βόθροσαν τῶν ὀδόντων ἀντι μὲ σφουγγαράκι.

Ἡ Ἐλασθερὰ νερά.

Μερικὰ πόσιμα νερὰ βλάπτουσι τὰ δόντια. Τούτο ἐξηγεῖ διατε² μερικοὶ τόποι ἀνάλογοι καὶ ὅμοιοι ὡς ἐκ τῆς φύλης καὶ τῶν ἡθῶν παρουσιάζουσι κατοίκους τόσοον διαφέροντας ὡς πρὸς τὰ δόντια καὶ τὴν κατάστασιν των. Τὰ νερὰ τὰ περιέχοντα μαγνησίαν, σίδηρον, καὶ ἰδίως ἄσβεστον—ὅπως μερικὰ πηγαδίσια, φημιζόμενα ὡς εὐκολοχώνεστα καὶ ὑγιεινότετα, πολλάκις κατηγορήθησαν ὡς καταστρέφοντα τὰ δόντια.

Αἱ τροφὰς.

Ἡ διαίτα καὶ τὰ φαγητὰ ἔχουσι ἰδιαιτέραν σπουδαιοτάτην σημασίαν.

Μεταξὺ τῶν φαγητῶν, τὰ ὅποια βλάπτουσι τὰ δόντια, εἶνε κορίως καὶ πρωτίστως τὰ ὀξεᾶ, ὡς τὸ ξίδι, τὸ λεμόνι κλπ. καὶ αἱ ζαχαρώδεις τροφαί. Κατὰ τοῦτο βλάπτουσι τὰ ζαχαρώδη εἰς τὰ δόντια, καθ' ὅτι μεταβάλλουσι τὴν ζάχαριν εἰς γαλακτικὸν ζέδ, τὸ ὅποιον προσβάλλει τὸ σμάλτο τῶν ὀδόντων.

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΤΕ ΔΙΑ ΤΟ ΣΩΜΑ ΣΑΣ

ΛΛΘΩΛ

Τὸ κήρυγμα μετὰ Γερμανίδος
ὁμοφύλου σας.

Πολλὰ πάρα πολλά εἶνε τὰ νέα βιβλία, ποδ ἐκδίδονται, καὶ ἐκ μέρους γυναικῶν συγγραφέων ἀκόμη. Ἄλλ' ἢ ἀξία των καὶ τὸ πραγματικόν των ἐνδιαφέρον δὲν ἀφθονεῖ ὅπως καὶ τὸ πῶσόν των. Ἐνα βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ἡ κ. Δοκτωρέσσα Βέες Μ. Μένξενδικ φαίνεται νὰ εἶνε ὠφέλιμον ἢ ἐνδιαφέρον. Ἡ κ. Μένξενδικ εἶνε μία κορία, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν αἱ ὁμοφύλοι τῆς δύνανται νὰ διδαχθοῦν πολλά. Σουθεάζει τὴν πρωτοτυπίαν τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν τόλμην τῆς ἐκφράσεως των μὲ τὴν γνώσιν καὶ τὴν πείραν τῆς ζωῆς. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ βιβλίον τῆς "Ἡ ἐπιμέλεια τοῦ γυναικείου σώματος, εἶνε κήρυγμα διὰ τὰς γυναῖκας, τὸ ὁποῖον ἀξίζει ν' ἀκουσθῆ.

Τὸ σύνθημα τοῦ αἰῶνός μας εἶνε ἡ ὑγιεινὴ. Αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι, αἱ ὁποῖαι σήμερον ὅσον ποτὲ ἄλλοτε ἔφθασαν εἰς ἀνώτερον ὕψος, ἐξῆλθον ἀπὸ τὸν ἀποκλειστικὸν θεωρητικὸν κύκλον των καὶ ἀνεσποκρίνονται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Φιλάνθρωποι φυσιοδίφαι κατέρωθωσαν ἤδη ὥστε νὰ ἐξογιανθοῦν τὰ σχολεῖα καὶ τὰ ἐργαστήρια, νὰ καταπολεμηθοῦν τὰ ἐπιβλαβῆ βακτηρίδια καὶ ν' ἀποστειρωθοῦν αἱ ὑποκοί τρωπαί.

Καὶ θὰ ἐπερίμενε κανεὶς μετὰ τὴν εἰσόδον ταύτην τῶν νεωτέρων ἠθασυρῶν τῆς τέχνης, ὅτι καὶ ἡ ἀνθρωπότης θὰ εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ τόπους τελειοτέρας σωματικῆς ἀναπέδεως. Ἄλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἀντίθετον. Μολονότι εἰς τὴν ἀναταραχὴν τῶν νηπίων ἐφαρμόζονται ὅλα τὰ σόνδεα μηχανήματα τῆς ἐπιστημονικῆς ὑγιεινῆς, μολονότι ἡ σχολικὴ ἐκπαίδευσις γίνεται ὑπὸ ὄρωος ἐξασφαλίζοντας τὴν ὑγίαν εἰς αἰθούσας (*) μὲ τὴν ἀρμόζουσαν κανονικὴν θερμοκρασίαν, μὲ ἐξαιρετον φωτισμόν, μολονότι λαμβάνεται ἡ ἀναγκαῖα φροντίς διὰ τὴν καλὴν στάσιν τοῦ σώματος τῶν μαθητῶν κατὰ τὸ κάθισμα, ἐν τοῦτοις ἡ νεωτέρα γενεὰ ἐξερχομένη ἐκ τοῦ σχολείου εἰς τὴν ζωὴν εὐρίσκειται εἰς οἰκτρὰν σωματικὴν κητέσασιν.

Ἡ θέσις τῶν ἀρρένων εἶνε κἄπως καλλιτέρα ἔχουν κἄμει τοδλάχιστον ὀλλγὴν γυμναστικὴν καὶ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία συμπληροῖ τὴν σωματικὴν των ἀγωγὴν.

Ἄλλὰ τὰ κορίτσια;

Τὸ σῶμά των εἶνε καμποριασμένον καὶ ἡ φυσιολογικὴ λειτουργία του εἶνε ἐλλειπὴς ὑπὸ πολλὰς ἐπιπτώσεις. Μετὰ τινα ἔτη, τὰ ὁποῖα περνοῦν καθήμενα, εἰς τὸ σχολεῖον, ἔρχονται αἱ βαρύτερα ἀπαιτήσεις διὰ τὴν φυσικὴν των ἰκανότητα: ὁ γάμος, ἡ τεκνοποιία, τὸ θήλασμα, ἡ οἰκιακὴ ἐργασία κτλ. Τὴν ἰκανοποίησιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἀπαιτήσεων πληρῶνον συνήθως μὲ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀναλογιῶν καὶ τῶν ὠραίων γραμμῶν τοῦ σώματος των. Καὶ ὑπὸ αὐτὰ τὰ ἐνδύματά των προδίδεται ἢ τὸ ἄμωρον πάχος των ἢ ἡ ἀκαλαίσθητος ἰσχνότης.

Διατὲ ἐκφυλιζονται αἱ γυναῖκες μας.

Πῶς ἐξηγεῖται, λοιπὸν, αὐτὸς ὁ φυσικὸς ἐφρολισμὸς παρ' ὅλα τὰ λαμβανόμενα ὑγιεινὰ μέτρα;

Σχεδὸν πᾶν ὅ,τι κἄμνον αἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς μας χάριν τῆς ὑγείας των περιορίζεται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν, τὴν ἀγοραστὴν ὑγιεινὴν νομίζουσι, ὅτι ἡ ὠραιότης, ἡ δροσερότης καὶ ἡ δύναμις ἀγοράζονται μὲ χρήματα ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, εἰς τὰ φαρμακεία ἢ τὰ σανατόρια. Εἰς αὐτὸ συνίσταται ἡ ἐλευθρία πλάνη.

Ἀκριβῶς σήμερον, ὅτε ἡ ἐπιστήμη ἐφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τοῦ πλούτου τῆς ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέσα ποδ διαθέτει, ὁ κόσμος, κ' αὐτὸς ὁ μορφωμένος ἀκόμα, εὐρίσκειται εἰς σημεῖον παρομιμώδους ἀγνοίας ὡς πρὸς τὰς ιδιότητας τοῦ σώματος. Ἀκριβῶς δὲ αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἢ ὁποῖα ἐπέφερα τὴν τὴσὴν κατὰ τῆσὴν εἰς εἰδικὸς κλάδους εἶνε ἡ ἀφορμὴ ὥστε ὁ ἀδάης νὰ θεωρῆ τὴν γνώσιν τοῦ σώματος του ὡς ἀποκλειστικὸν μονοπώλιον ἀκαδηματικῶς μορφωμένων ἐπιστημόνων. Ὁ ὄργανισμὸς του εἶνε δι' αὐτὸν μία μηχανή, τὰ κλειδιά τῆς ὁποίας κατέχει μόνον ὁ ἱατρός.

Τὰ κορίτσια μας ἔχουν ἀκριβεῖς γνώσεις παρὶ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης καὶ τῶν ἀστρῶν, παρὶ τῶν ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν διάπλασιν τοῦ σώματος των εὐρίσκονται εἰς παντελῆ ἀγνοίαν.

Μία ἀναμόρφωσις εἶνε ἀναγκαῖα εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἡ γυναικα πρέπει νὰ διδαχθῆ πῶς νὰ περιποιεῖται τὸ σῶμά της διὰ νὰ τοῦ ἀσφαλίσῃ τὴν ὑγίαν καὶ τὴν ὠραιότητα. Πρέπει νὰ μάθῃ, ὅτι ὅπως δὲν δύναται νὰ τὴν ἀναπληρώσῃ ἄλλος εἰς τὸ φαγητόν της κ' εἰς τὸν ὕπνον της, τὸ ἴδιον ὀφείλει νὰ φροντίσῃ μόνη της διὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ σώματος της. Καὶ τὸν ἀγῶνά της αὐτὸν διὰ τὴν ὑγίαν καὶ τὸ κάλλος πρέπει νὰ τὸν ἀντιληφθῆ ὅχι ὡς ἀτομικὸν ἀγῶνα ἀλλ' ὡς φολετικὸν καθήκον. Ἐκ τοῦ τρόπου τῆς περιποιήσεως τοῦ σώματος της ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς γενεᾶς της.

Προσφωῶς ἐκφράζεται ὅσον ἀφορᾷ αὐτὸ, ὁ Νίτσε: "Ἡ ὠραιότης δὲν εἶνε σύμπτωσις. Ἡ ὠραιότης τῆς φυλῆς ἢ τῆς οἰκογενείας ἀποκτάται κ' αὐτὴ διὰ τῆς ἐργασίας: εἶνε, ὅπως κ' ἡ μεγαλοφυΐα, τὸ συναχόμενον τῆς συντελεσθείσης ἐργασίας γενεῶν. Κάθε καλὸν εἶνε κληρονομία, ὅ,τι δὲν ἐκληρονομήθῃ δὲν εἶνε τέλειον, εἶνε ἀρχή."

Ἡ μὸδα καὶ ἡ εὐπρέπεια.

Ἄλλο μέγα πρόσκομμα, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ ὑπερπηδήσῃ ἡ γυναικα εἶνε αἱ ἐμβολιασμένοι εἰς τὸ αἷμά της ἀντιλήψεις τῆς μῸδας καὶ τῆς εὐπρεπείας. Αἱ συνθήκαι τῆς τελευταίας καταδικάζουσι εἰς ἀχρησίαν πολλὰ μοικὰ συμπλέγματα τοῦ γυναικείου σώματος καὶ συνεπῶς εἰς μαρasmus.

Μία κορία ὅπως πρέπει εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ κρατῆ τοὺς ἀγκῶνας κεκαμμένους πλησίον τοῦ σώματος ἢ χρῆσις τῶν ἐκατακῶν μῶδων εἶνε χυδαία. Συνέπεια: ἡ παράλοσις τῶν ὀπισθίων μῶδων τοῦ βραχίονος, ἢ ὁποῖα κἄμνει τόσον δυστοχεῖς μερικὰς νεαρὰς κορίας ὅταν πρόκειται νὰ παρουσιασθοῦν ἔξωμοι.

Τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τοὺς μῦς τῶν κάτω ἄκρων. Ἡ εὐπρέπεια ἐπιβάλλει τὴν ἐπι ὄρας πολλὰς καταδίην εἰς ἀκαμψίαν τῶν μῶδων αὐτῶν, ἢ ἔκτασις, ἢ ἀλλαγὴ τῆς θέσεως τῶν ποδῶν εἶνε ἀνάρμοστος.

Ἐπίσης τὸ κόψιμον τοῦ φορέματος, τὸ σχῆμα τῶν παπουτσιῶν, ὁ κορσὸς καὶ τὰ ἐσώρρουχα συντελοῦν εἰς τὸ ὅτι αἱ γυναῖκες ἀπώλεσαν τὸν φυσικὸν τρόπον τοῦ βαδίσματος καὶ τριποδίζουσι ἀντὶ νὰ περιπατοῦν. Ἐπίσης εἰς τὴν συνήθειαν τοῦ κορσὸ καὶ τοῦ σφιζίματος δι' αὐτοῦ ὀφείλεται ἡ ἀπώλεια τῆς χάριτος, τὴν ὁποῖαν ἔχουν αἱ ἐλευθεροὶ κινήσεις τῶν ἰσχιῶν. (Ἀκολουθεῖ).

«ΝΥΧΤΗΣ»

ΛΛΘΩΛ

Σειρὰ διηγημάτων καὶ εἰκόνων γραμμένων μὲ περισσὴν χάριν καὶ ἐμπνευσιν ὑπὸ τῆς συμπαθεστάτης καὶ γνωστοτάτης εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον

Δδος Εἰρήνης Μεγαπάνου Ἀθηναίας.

Συνιστῶντες εἰς πάσας τὰς ἀξιότιμους συνδρομητριάς μας τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν ἀξιουσστάτου τούτου βιβλιαρίου, δηλοῦμεν εὐχαρίστως, ὅτι ἀναλαμβάνομεν νὰ διαδιδάσωμεν πᾶσαν σχετικὴν αἴτησιν.

Τιμὴ ἐκάστου ἀντιτύπου φρ. χρ. 2.

(*) Ὡσάν τὰς τοῦ Παρθενωγίτου μας λόγου χάριν (!)

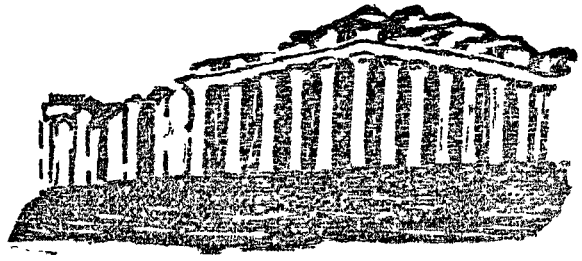
Ἔτος Α'. Τεύχος IIον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΒΑΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνδρομῆ
Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίνια 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα στήσις ἀπευθύνεται

Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενώου»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρον) 15 Μαρτίου 1907.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ

***

Οὐδένα λανθάνει ὅτι ἡ γυνὴ ἐπλάσθη νὰ εὐσεβῇ πιστῶς διότι ἔχει βαθὺ εἰς τὴν ψυχὴν της τὸ αἶσθημα τῆς θρησκείας.

Ἐπίσης εἶνε διατεθειμένη ἐκ φύσεως νὰ πονῇ διὰ τοὺς δυστυχεῖς, διότι εἶνε λίαν τρυφερῶν αἰσθημάτων.

Εὐσεβὴς τηρήτρια τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν νόμων τῆς Πατρίδος πονεῖ μᾶλλον διὰ τὴν πατρίδα, ἢ τις προστατεύει τὰ τέκνα της, παρὰ διὰ τὰ ἴδια τέκνα της· διὰ τοῦτο, ὅταν κινδυνεύῃ ἡ γυνὴ νὰ ἀποδώσῃ δούλα τέκνα εἰς τὴν Πατρίδα ἢ προδότας αὐτῆς καταστρέφει καὶ τὴν ἰδίαν ὑπαρξίν της, καὶ τὰ τέκνα της ὡς ἡ μήτηρ τοῦ Πανσανίου, ὡς αἱ Σουλιώτιδες.

Εἶνε ἀξιοπρεπὴς, διότι εἶνε λεπτὴ καὶ φιλότιμος, περιέπουσα τὴν ἀξιοπρέπειάν της καὶ λεπτότητά της καὶ κατ' αὐτὰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς της, ὡς ἡ Πολυξένη, ἡ θυσιασθεῖσα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως, φροντίσασα νὰ πέσῃ σεμνῶς καὶ εὐπρεπῶς.

Εἶνε φιλόξενος ἡ γυνὴ, διότι αὐτὴ εἶνε ἡ Ἐφέστιος θεὰ παντοῦ, ὡς ἡ Πηνελόπη λέγουσα εἰς τὸν εἰσελθόντα ὡς ἐπαίτην εἰς τὰ ἀνάκτορά της Ὀδυσσεά της, ὅτι πρέπει νὰ τὸν περιποιηθῇ ὡς ξένον καὶ πτωχόν, διότι οὕτω θέλει φανῆ ὅτι εἶνε βασίλισσα. Καὶ ἐν τῇ μικρῇ πόλει μας τοιαῦται ἑλληνικαὶ καὶ χριστιανικαὶ καρδίαι πάλλουσιν εὐσεβῶς εἰς τὰ στήθη τῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων μας.

Ἐν στενῷ κύκλῳ δρῶσαι καὶ ὀλίγα μέσα διαθέτουσαι κατορθοῦσι σχετικῶς πολλὰ καὶ ἄξια ἀναγραφῆς.

Οὕτως ἂν ἐρευνήσωμεν τὰ ἀπὸ τοῦ τέλους περίπου τοῦ 1906 μέχρι σήμερον, ἐντὸς ὀλίγων μῆνῶν δηλαδὴ λαβόντα χώραν θὰ εὗρωμεν δράσιν ἀξιοσημείωτον :

Αἱ σπαρακτικαὶ φωναὶ τῶν σφαγιαζομένων ἀδελφῶν Ἀγγιαλιτῶν συνεκίνησαν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, καὶ τὰς Ἑλληνίδας τῆς Λεμεσοῦ διὸ ἐπὶ τῆς ἀντιπροεδρείας τῆς Καρ Κλεοπάτρας Οἰκονομίδου τὸ προεδρεῖον τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» μετ' αὐτῆς ἀκαμάτως ἐργάσθη καὶ κατώρθωσε διὰ τινος ὑπὲρ τῶν θυμάτων τούτων παραστάσεως καὶ διὰ συνδρομῆς τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου μας «τῶν Ὀλυμπίων» νὰ πέμψῃ καταλλήλως £ 31.

Τὸ «Κυριακὸν σχολεῖον» τῆς «Ἐνώσεως» λειτουργεῖ καὶ ἐφέτος τακτικῶς καὶ ἀπροσκόπτως μὲ βιβλία καὶ λοιπὰ χρειώδη δωρεάν εἰς τὰς πτωχὰς ἐργάτιδας καὶ ὑπηρετρίας.

Ἰδίᾳ δαπάνῃ δὲ ἡ «Ἐνωσις» ἀπέστειλε μετὰ τοῦ πάσχοντος ἀδελφοῦ της κόρην ἐντιμοτάτης, ἀλλὰ δυστυχοῦς καὶ ὀρφανῆς πατρὸς οἰκογενείας. ὅπως σπουδασθῆ νοσοκόμος ἐν τῷ «Εὐαγγελισμῷ» Ἀθηνῶν ὅπου ἤδη θεραπευόμενος καὶ ὁ ἀδελφός της ἐργάζεται καὶ ἀνακουφίζει διὰ τοῦ περισσεύματος τῶν κόπων του τὴν χήραν μητέρα του καὶ τὰς ἀδελφάς του.

Μετ' ὀλίγους μῆνας ἐπιστρέφει καὶ ἡ τρίτη νηπιαγωγὸς τῆς «Ἐνώσεως» ἢ τις ἀπόρου οἰκογενείας κόρη προώρισται βεβαίως νὰ διδάξῃ τὰ νήπιά μας καὶ σώσῃ τὰ ἐξ ἀδελφῆς της καὶ τοὺς γονεῖς της τῆς δυστυχίας.

Προσεχῶς δὲ κατὰ τὰς Ἁγίας ἡμέρας τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ μας θὰ δοθῶσι τὰ τακτικὰ βοηθήματα τῆς «Ἐνώσεως» εἰς ἐντελῶς ἀπόρους οἰκογενείας.

Τοιαῦτη ἐν συντόμῳ ἡ δράσις τῆς «Ἐνώσ. τῶν Ἑλληνίδων» κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας, ἀναγράφομεν δὲ ταῦτα, καίτοι γνωστὰ εἰς τοὺς εὐγενεῖς ὑποστηρικτάς τοῦ σωματείου τούτου, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας τῆς πόλεώς μας, διότι εὐρέθη ποτὲ ἀτομόν

ἐξ ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως νάδικήσῃ τὸ σωματεῖον ἰπὸν ὅτι ἡ «Ἐνώσις» ὑποστηρίζει **πρόσωπα** μόνον.

Βεβαίως πρόσωπα ἔχουσι καὶ οἱ δυστυχεῖς προστατευθέντες καὶ προστατευόμενοι τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» ἀλλὰ πρόσωπα ὡχρὰ καὶ πελιδῶν ἐκ τῆς ὀρφανίας καὶ τῆς πείνης, πρόσωπα ἐρρυτιδωμένα ἐκ τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ ἐγκαταλελειμένου γήρατος καὶ τῆς ἀσθενείας, τὰ ὅποια διὰ τῆς προστασίας τῆς «Ἐνώσεως» ἤλπισαν, ἐφαιδρύνθησαν καὶ ἐσώθησαν καὶ ἐσιήριξαν τοὺς οἴκους των, καὶ εὐνογέτησαν τὰ νήπια τῆς πόλεως μας ὡς νηπιαγωγοὶ καὶ τὰς παρθένους ὡς διδάσκαλοι καὶ ἐν τῇ πόλει μας καὶ ἐν ἄλλῃ ἀκόμη πόλει τῆς Κύπρου.

Ἄφ' ἑτέρου πάλιν τὸ ἕτερον τῶν γυναικείων σωματείων τῆς πόλεως μας ἡ «Φιλόπτωχος Ἀλεξάνδρα» ἐπὶ τῆς ἀντιπροεδρείας τῆς Ἑλληνίδος Κυρίας Μαλτὰς ἐπίσης ἐνθουσιωδῶς εἰργάσθη μετ' αὐτῆς καὶ τοῦ προεδρείου της, ἐνδύσαν καὶ ὑποδύσαν καὶ ἐφέτος διὰ τινος ἐπιτυχοῦς φιλανθρωπικῆς ἀγορᾶς τοῦ 45 ἄπορα, ἄρρενα καὶ θήλαα, τὰ ὅποια εὐλογοῦν τὰς εὐγενεῖς προστάτιδάς των.

Ὅμάδες δὲ ἄλλων κυριῶν ἰδίᾳ πρωτοβουλία τρέχουσιν ἄλλαι μὲν νὰ σώσωσιν ὑπὸ στέγην θύματα τοῦ βαρέος ἐφετεινοῦ χειμῶνος, ἄλλαι δὲ δίδουσι γεῦμα καλὸν καὶ ποικίλον εἰς ὄλους τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐπαίτας τῆς πόλεως τὸ παρελθὸν Σάββατον τῆς Τυροφάγου, ἡ δὲ συμπαθῆς Ἀθηναία Ἑλληνὶς ἐνεργεῖ ἐσπερίδα μετὰ τοῦ φιλανθρώπου συζύγου της Κου Κορσελλῆ ὑπὲρ τοῦ νοσοκομείου μας.

Ταῦτα πάντα βεβαίως εἶνε ἀρκετὰ τεκμηρία φιλανθρωπίας καὶ ψυχικῆς εὐγενείας καὶ ἐμφύτου συμπαθείας καὶ ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς **Ἐλαχίστους** Ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὴν Μεγάλην Πατρίδα μας φόρος εὐγνωμοσύνης καὶ λατρίας καὶ ἐξάσκησης εὐγενῶν χριστιανικῶν καὶ πατριωτικῶν καθηκόντων, διαπιστούντων τὴν ὑπαρξίν ἐν Λεμεσῷ δρώσης Χριστιανικῆς καὶ Πατριωτικῆς κοινωνίας καὶ πολιτείας Κυριῶν καὶ δεσποινίδων.

Οὐδ' ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, ὅταν εὐνοϊκώτεροι, προϊόντος τοῦ χρόνου, καταστῶσιν αἱ συνθήκαι τῆς ἡμετέρας κοινωνίας καὶ ἡ ἀξία τῆς συμμετοχῆς τῆς γυναικὸς ἐν τῇ κοινωνικῇ καὶ πατριωτικῇ λειτουργίᾳ ἐκτιμηθῇ καὶ ὑποστηριχθῇ δεόντως καὶ εὐλακρινῶς καὶ προαχθῇ καταλλήλως ἡ γυνὴ καθ' ὅλα τὰ στάδια τοῦ βίου της, θέλει ἀποβῆ αὐτῇ, ὡς εἶνε ὁ ἀληθὴς προορισμὸς της, ἡ τροφὸς μιᾶς γενναίας ἐν πᾶσι Ἑλληνικῆς φυλῆς, ὡς τὸ πάσαι, καὶ ὀτρυνὸς παράγων τῆς οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς εὐδατημονίας τοῦ ἔθνους, ἀναγεννῶσα αὐτὸ καὶ πάλιν ἱκανὸν νὰ διεκδικήσῃ τελεσφόρως ὅ,τι ἀπέβαλεν, ὡς μὴ ὄφειλε, παρελκυσθὲν μετ' αὐτῆς τῆς γυναικὸς ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐνδόξου καὶ φωτοβόλου ἀνὰ τὴν ὑψηλίαν πορείας του ὑπὸ τῆς ἀδρανείας τοῦ ξενισμοῦ, τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ.

5)3)1907

H. Λοϊζιάς.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΗΣ

ΠΡΩΤΗ

(Συνέχεια ὡφελίμων ἀπορροπασμάτων ἐκ Γαλλικῶν εἰδικῶν συγγράμματος.)

Περὶ καθαριότητος.

Ἡ καθαριότης εἶναι ἀπόρροια τῆς τάξεως· ἡ ἔχουσα τάξιν οἰκοδέσποινα εἶναι κατ' ἀνάγκην καθαρά.

Ἡ καθαριότης εἶνε ἀρετὴ τοῦ πλουσίου καὶ πολυτέλεια τοῦ πτωχοῦ, καθιστᾷ δὲ τὴν πτωχείαν ἥττον ἀλγεινὴν καὶ προσεγγίζει πρὸς τὴν εὐπορίαν. Ἀρεσκόμεθα εὐρισκόμενοι ἐν καθαρᾷ οἰκίᾳ καὶ λησιμονοῦμεν ὅτι εἶναι πτωχὴ ὁ οἰκογενειάρχης εἶναι περιχαρὴς καὶ σχεδὸν ἐπαναπελαυμένος ἐκ τῶν κοπιαστικῶν αὐτοῦ ἐργῶν, ὅταν, εἰσελθὼν εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, εὐρίσκη πανταχοῦ περίξ αὐτοῦ τὴν φαιδρότητα καὶ ἀρωματοδόλον καθαριότητα.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοιοῦτου τινὸς οἴκου, οὗ οἱ κάτοικοι βιοῦσιν ἐν τάξει, καθαριότητι καὶ ἐν ποιᾷ τινι ραστώνῃ καὶ εὐθυμίᾳ, οὐδεὶς παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν τοίχων ἢ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς ἰστὸς ἀράχνης, τὸ δάπεδον ἐσαρώθη καὶ ἐκαθαρίσθη ἀπὸ πρῶτας, τὰ ὑαλοπαράθυρα ἐσπογγίσθησαν καὶ τὰ παραπετάσματα τῶν παραθύρων εἶναι λευκότερα. Ἐκάστη καθέκλα εὐρίσκεται ἐν τῇ θέσει της ἐν καλλίστῃ καταστάσει καὶ ἀνευ ἀντικειμένου τινὸς, ριθθέντος ἐπ' αὐτῆς κατὰ τὴν διέλευσίν τινος ἢ ἱματιοθήκῃ, ἢ κλίνῃ, οἱ πόδες τῆς τραπέζης καὶ τῶν καθελῶν λάμπουσιν, εἰς μαρτύριον ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα τὰ καθαρίζει συχνάκις καὶ ὅτι γνωρίζει τὰ συστατικὰ τοῦ ἐγκαυστικοῦ (*) πρὸς εὐθηνὴν στίλβωσιν τῶν ἐπίπλων.

Ἡ κλίνη δινηθετήθη μετὰ προσοχῆς καὶ μετὰ συμμετρίας, τὸ σκέπασμα εἶναι καλὰ τραβηγμένον καὶ γυρισμένον ἀπὸ τὰ ἄνω ἀνευ τινὸς πτυχῆς, ἡ ραφὴ τῶν ὀθονῶν εὐρίσκεται ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς κλίνης, τὸ πτερωτὸν προσκεφάλαιον καὶ τὸ πτερωτὸν τῶν ποδῶν σκέπασμα εἶναι καλῶς ἀνατετιναγμένα καὶ ἐξωμαλισμένα.

Ἡ τράπεζα εἶναι ἐτοίμη. Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ γεύματος. Τὸ τραπέζομάνδηνον, ἂν καὶ ἐμβαλωμένον εἰς δύο μέρη, εἶναι καθαρώτατον, τὰ χειρόμακτρα καὶ τὰ τρυβλία ἀπλᾶ μὲν ἀλλὰ καθαρώτατα. Αἱ παροψίδες εἶναι τεθειμέναι ἐν συμμετρίᾳ, τὰ δὲ ποτήρια νομίζει τις ὅτι εἶναι κρουστάλλινα. Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἀπλουσιότης αὐτῆς τράπεζα εἶναι θελκτικὴ.

Ἡ ἱματιοθήκη δὲν εἶναι σχεδὸν πεπληρωμένη ρακῶν καὶ τὰ ὀλίγα ἀσπρόρρουχα τῆς οἰκογενείας δὲν εἶναι ἐσκορπισμένα τῆδε κακεῖσε. Ἐκαστον εἶδος ἀποτελεῖ στήλην καὶ τὰ φορέματα εἶναι τεθειμένα ἐν συμμετρίᾳ ἐπὶ τῶν θέσεων τῆς ἱματιοθήκης. Τὰ ἐνδύματα τῆς οἰκοδοσποίνης, τὰ τοῦ συζύγου καὶ τὰ τῶν τέκνων καλοσκομισμένα καὶ γυρισμένα κρέμονται κάτω τῶν θέσεων.

Ἐὰν δ' ἐκ τοῦ δωματίου εἰσελθῶμεν εἰς τὸ μαγειρεῖον, τὴν αὐτὴν βλέπομεν τάξιν, τὴν αὐτὴν περιποίησιν. Τὰ ὀλίγα μαγειρικὰ σκεύη εἶναι τριμμένα καὶ λάμπουν, καὶ εὐρίσκονται κατὰ σειρὰν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἕκαστον θέσει· καὶ αὐτὴ δὲ τοῦ μαγειρείου ἡ σανὶς καὶ ἡ τράπεζα εἶναι λευκαί· καὶ αὐτὸ τὸ φώγανον εἶναι τριμμένον μὲ μολυβδοῦχον γῆν. Ὁ νεροχύτης δὲν εἶναι κατάφορτος ἐκ ρυπαρῶν τρυβλίων, οὐδὲ ἀπόζει.

Τὰ παιδία νιθθέντα καὶ κτενισθέντα εἶναι καθαρώτατα, ζωρὰ καὶ εὐάρεστα τὴν ὄψιν, πάντα δὲ ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ οἴκῳ, οὗ τὴν μόνην πολυτέλειαν ἀποτελοῦσιν ἡ τάξις καὶ ἡ καθαριότης, μεγάλην περιποιούσιν τὴν τῆς οἰκοδοσποίνης, ἥτις ἐλκύει τὴν ἀγάπην τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ τὴν ὑπόληψιν πάντων· διότι ἡ καθαριότης τῆς οἰκίας μαρτυρεῖ συνηθείας φιλεργοῦ οἰκοδοσποίνης καὶ σέβας τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ἄπερ ἐπιβάλλει καὶ αὐτὸ τῶν σεβασμῶν.

(*) Κίτρινος κηρὸς ἀναλελυμένος εἰς ἄλιγαν στακτόνερον.

Ἄλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ καθαριότης μόνον ἐντὸς τοῦ οἴκου· δέον νὰ ὑπάρχη καὶ ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν, διότι ἡ καθαριότης τοῦ σώματος προδιαθέτει τοὺς ἄλλους ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἐμπνέει συμπάθειαν, ἐνῶ ἡ ἀκαθαρσία ἐμπνέει μόνον ἀποστροφήν. Ἡ καθαριότης τοῦ σώματος ἐπιβάλλεται καὶ ὑπὸ τῆς ὑγιεινῆς, διότι ἡ ἀκαθαρσία τῶν φορεμάτων καὶ τοῦ σώματος προξενεῖ ἀσθενείας καὶ παράσιτα καὶ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς ἄλλους.

Ἡ καθαριότης τέλος πάντων ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ, ὡς ἀποδεικνύει ὁ Schulze, διότι οὐ μόνον ἡ ὑγεία τῶν ἀνδρῶν ἐξαρτᾶται πολὺ ἐκ τῆς καθαριότητος (λέγει), ἀλλ' ἀποτελεῖ καὶ δύναμιν τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς εὐθυμίας, τῆς ἐνδομύχου εὐχαριστήσεως, καὶ ἐνίοτε μάλιστα τῆς ἠθικότητος αὐτῶν. Ἐν τοῖς ἀκαθάρτοις χωρίοις καὶ ἐν ταῖς καλύβαις ἀπαντῶσι κυρίως ἡ ὀκνηρία, ἡ ἀποκτίνωσις, ἡ δολιότης, ἡ κλοπὴ καὶ παντὰ τὰ ἐλαττώματα. Ἡ ἔλλειψις καθαριότητος δὲν συντελεῖ μόνον εἰς τὸ νὰ μὴ εἶναι τὸ σῶμα ἀσπιλον, ἀλλὰ βλάπτει καὶ τῆς ψυχῆς τὴν ἀγνότητα. Ὡστε ἡ οἰκοδόσποινα βφείλει ν' ἀγαπᾷ τὸ πολύτιμον τοῦτο προσὸν, τὴν καθαριότητα, ὅπερ δικαίως ἀπεκλήθη μισή ἀρχοντιὰ, καὶ νὰ συνειθίσῃ ἐνωρὶς τὰ τέκνα αὐτῆς νὰ ὦσι καθαρὰ τὸ σῶμα καὶ νὰ περιποιῶνται τὰ φορέματα αὐτῶν καὶ πᾶν ὅ,τι τοῖς χρῆσιμεῖται.

Φιλεργία.

Δουτυχῆς ἐκαῖνος, ὅστις ἀγνοεῖ τὰ θέληττα τῆς ἐργασίας· θὰ γνωρίσῃ πολὺ ἐνωρὶς τὴν ἀγνότητα τῶν τέρψεων.
(De Levis).

Πάντες ἐγεννήθημεν διὰ νὰ ἐργαζόμεθα· ἡ ἀδράνεια καὶ ἡ ἀργία δὲν προσιδιάζουσι τῇ ἡμετέρᾳ φύσει, ἐτι δὲ μᾶλλον ἀπαιτεῖται εἰς τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν νὰ ὦμεν ἐνεργητικοί· οὕτως ὥστε ἡ ἐργασία, ἥτις ἀποτελεῖ μίαν τῶν τέρψεων τοῦ ἀνθρώπου, νὰ εἶναι συνάμα αὐτῷ μέσον εὐδαιμονίας καὶ ὑγείας.

Ἡ ἀδράνεια ἐπιφέρει τὴν ἀπιδίαν καὶ τὴν ἀνίαν, αἰτινες κἀταντῶσιν εἰς μελαγχολίαν, καὶ αὕτη προξενεῖ ὑποχονδρίαν. Ἄνθρωπος ἀργὸς καὶ ἀνάληπτος ἀποβαίνει κατὰ τῆς, στρυφνὸς καὶ φίλαυτος, δυσπηρεστημένος δὲ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀγει βίον νοσηρὸν καὶ ἀνώφελῆ, καὶ ἡ καταβιβρώσκουσα αὐτὸν ἀνία ἀποτελεῖ δικαίαν τιμωρίαν. Ὡμεν λοιπὸν φιλεργοί, διότι ἡ ἐργασία συνεπάγεται τὴν ὑγείαν, τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸν πλοῦτον· πρὸ πάντων δὲ ὀφείλει νὰ ᾖ φιλεργὸς ἡ οἰκοδόσποινα, ἥτις κέκληται νὰ διευθύνῃ ποτὲ οἶκον.

Ἄδύνατον ἡ γυνὴ νὰ ᾖ καλὴ οἰκοδόσποινα ἐὰν μὴ γνωρίσῃ τὸ τίμημα τοῦ χρόνου, ἐὰν μὴ ἀγαπᾷ νὰ καθιστᾷ αὐτὸν ἐπωφελῶς χρήσιμον, ἐὰν ἐν ἐνὶ συντόμῳ λόγῳ μὴ ἔχη κλίσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι πρὸς καλὴν διοίκησιν ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίσῃ καλῶς ἡ γυνὴ πῶς ἐκτελεῖται τὸ διατασσόμενον, διὰ νὰ δυνηθῇ δὲ ἡ κόρη νὰ διευθύνῃ βραδύτερον τὸν οἶκον αὐτῆς, δέον νὰ ᾖ φιλόπονος. Αἱ κόραι ὀφείλουσι νὰ καταγίνωνται εἰς πάντα τὰ κοινὰ εἰς τὸ φῦλον αὐτῶν ἔργα καὶ οὐδὲν ἐκ τῆς οἰκονομίας νὰ παραλείψωσιν· ἀπὸ τοῦδε δὲ πρέπει νὰ συναντιλαμβάνωνται τὰς μπτέρας αὐτῶν ἐν τοῖς οἰκιακοῖς ἔργοις. Πρέπει νὰ βάλλωσι τὸ χέρι των εἰς πάντα, εἰς τὰς χύτρας καὶ εἰς αὐτὸν τὸν νεροχύτην, διότι ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν κατ' οἶκον δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ θεωρία, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἐφαρμογή. Μὴ δὲ θεωρῶσι τὰ ἔργα ταῦτα κα-

τώτερα τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, διότι δὲν εἶναι ἐντροπὴ νὰ καταγίνωνται τις εἰς τὰ ταπεινὰ τοῦ οἴκου ἔργα καὶ ἀντὶ νὰ ταπεινοῦται ἡ γυνὴ, ἥτις ἀληθῶς ἐννοεῖ τὴν ἀποστολὴν τῆς οἰκοδοσοῦσιν καὶ ἥτις θεωρεῖ κλέος αὐτῆς τὸν τίτλον τῆς νοικοκυρᾶς, αὕτη εἶναι κατὰ πάντα ἀξία ἐπαίνων. Τοιαύτη εἶναι τῆς Βίβλου ἡ καρτερόψυχος γυνὴ. «Γυναῖκα δὲ ἰσχυρὰν τις εὐρήσει; Τιμιώτερα ἐστὶ λίθων πολυτελῶν.»

Καὶ ἔπειτα ἡ οἰκοδόσποινα ὀφείλει νὰ δίδῃ τὸ παράδειγμα τῆς ἐργασίας εἰς πάντας. Ὀφείλει νὰ γίνωνται ἐργάτις ἐν μέσῳ τῶν ἐργατιδῶν, ὡς ἀπασχολεῖ, διότι ἡ κλίσις αὐτῆς θὰ διευθύνῃ τὴν κλίσιν τούτων, ἡ δραστηριότης αὐτῆς θὰ διεγείρῃ τὴν ραθυμίαν αὐτῶν, καὶ αὕτη θὰ ταῖς δείξῃ νὰ ἐκτελῶσι τὸ ἔργον αὐτῶν καλλίτερον καὶ ταχύτερον ἐργαζομένη ἐνώπιον αὐτῶν ταχέως καὶ καλῶς ἐκείναι δ' αἰτινες τὴν βλέπωσι ζωντὰν καὶ ἐνεργητικὴν, δὲν θὰ φοβηθῶσι τὴν ἐργασίαν καὶ δὲν θὰ τολμήσωσιν νὰ φανῶσιν ὀκνηροὶ ἐνώπιον τοσοῦτου φιλοπόνου οἰκοδοσοῦσιν. Ἡ μήτηρ ὀφείλει πάντοτε νὰ δικαιοῦται νὰ λέγῃ εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἡ οἰκοδόσποινα εἰς τοὺς ὑπηρέτας τῆς: Μήπως μὲ βλέπετε μὲ σταυρωμένα χέρια; Καὶ τὸ μάθημα τοῦτο εἶναι ἀποτελεσματικώτερον πάσης συμβουλῆς καὶ πάσης μομφῆς.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΛΑΟΥΣΑ

Καρδιά, ποῦ πάλλει γιά φτι
Καὶ μάτι, ποῦ δακρυζεῖ
Γιά τὸ γυμνὸ τὸ ὄρφανὸ
Ποῦ ἡ πείνα τὸ πεθαίνει,
Φῶς καὶ ἀγάπη τοῦ Χρι
Μέσα τῆς πλημμυρίζει
Καὶ δρόσος ἐπουράνια
Τὴν ὑπαρξί τῆς ραίνει.

Τὸ χέρι ὅπου τὸ φτωχὸ
Ταγίζει καὶ τὸ σκέπει
Τὸν ἀρραδῶνα ἐφόρεσε
Μεγάλῃς εὐτυχίας,
Δὲν τρέμει εἰς τὸ γῆρας
Λουλούδια πάντα ὀρέπει
Λουλούδια ἀγάπης τοῦ Χρι
Λουλούδια Εὐλογίας.

Λεμεσῶ, 3)3)1907.

ΛΑΟΥΣΑ

G. E. LEISING

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΠΡΩΤΟΝ.

(Συνέχεια).

§ 77.

Και διατί, και ήμεις επίσης, δεν ήδυνάμεθα να καθοδηγηθώμεν υπό θρησκείας ής ή ιστορική αλήθεια, είν τὸ θέλετε, τόσον φαίνεται επαμφοτερίζουσα; διατί, εν τούτοις, δεν ήδυνάμεθα να κατευθυνθώμεν πρὸς ιδέας ὀρθωτέρας, πλέον προσεγγιζούσας πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐπὶ τῆς θείας οὐσίας, ἐπὶ τῆς φύσεως ἡμῶν, ἐπὶ τῶν σχέσεων ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν, ιδέας πρὸς ἃς τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν οὐδέποτε θά ἔφθανεν ἀφ' ἑαυτοῦ;

§ 78

Δεν εἶνε ἀληθές τὸ ὅτι ἔρευναι ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐγένοντό ποτε πρόξενοι κακοῦ, ὑπῆρξάν ποτε ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ὅχι, οὐχὶ εἰς τὰς ἐρεῦνας, ἀλλ' εἰς τὴν ἀφροσύνην, εἰς τὴν τυραννίαν πρὸς παρεμπόδισιν τῶν ἐρευνῶν τούτων εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας ἀσχολίαν τὸ μὴ ἐπιτρέπειν τὰς τοιαύτας ἀσχολίας, πρέπει νὰ ἐπιρρίψωμεν τὴν μομφὴν ταύτην.

§ 79.

Ἐξ ἐναντίας, αἱ ἐρεῦναι αὗται εἰσὶν ἀναμφισβητήτως, οἰαιδήποτε και ἂν ὦσιν ἐν τῷ ἀτόμῳ, αἱ πλέον ἐμπρέπουσαι ἀσχήσεις τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἐν γένει, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά, ἐν γένει δεν εἶνε ἰκανὴ τοῦ ἀγαπᾶν τὴν ἀρετὴν εἰμὴ διὰ τὰς αἰωνίως κείσας συνεπείας αὐτῆς.

§ 80.

Διότι, μὲ τὸ ἐγωιστικὸν ἐκείνο ἐνδιαφέρον τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, τοῦ νὰ μὴ θέλῃ ν' ἀσκήσῃ ἐπίσης τὴν διάνοιαν τῆς εἰμὴ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς σωματικὰς ἡμῶν ἀνάγκας, θά τὴν ἡμβλύνουεν μᾶλλον ἀντὶ νὰ τὴν δξύνωμεν.—Ἡ διάνοια αὕτη θέλει ἀπολύτως νὰ διεγείρεται πρὸς ἀντικείμενα πνευματικὰ, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πλήρη τελειοποίησιν τῆς, και παραγάγῃ τὴν καθαρότητα καρδίας ἐκείνην ἧτις μᾶς καθιστᾷ ἰκανοὺς ν' ἀγαπῶμεν τὴν ἀρετὴν δι' ἑαυτήν.

§ 81.

Ἡ ἔτι, ἡ ἀνθρωπότης δεν μέλλει ποτὲ νὰ ἐξιχθῇ εἰς τὸν ὑψηλὸν αὐτὸν βαθμὸν φωτὸς και ἀγνότητος;— Οὐδέποτε;

§ 82.

Οὐδέποτε;—Ὁ ἰσχυρὸς Θεὸς δεν μοι τὸ ἐπιτρέπει ποτὲ νὰ ἐξενέγκω τοιαύτην διαβολὴν!—Ἡ ἀνατροφή κέκτηται τὸν σκοπὸν τῆς τόσον διὰ τὸ γένος ὅσον και διὰ τὸ ἄτομον. Ὅ,τι εἶνε ὑψηλὸν, εἶνε ὑψηλὸν διὰ κάτι τι.

§ 83.

Αἱ κολακευτικαὶ ἀπόψεις ἄς ἀποκαλύπτουεν εἰς τὸν ἔφηβον, αἱ τιμαὶ, ἡ εὐημερία ἦν ἐκθέτουεν πρὸ τῶν ὁμ-

μάτων του, τί ἄλλο εἶνε, εἰμὴ μέσα ἔπως τὸν ἀνυψώσωμεν μέχρι τοῦ ἀνδρός, μέχρι τοῦ ἀνδρός, ὅστις τότε και δταν ἔτι αἱ ἀπόψεις αὗτοι τιμῶν και εὐημερίας ἐκπνεύωσιν, εἶνε τοῦλάχιστον ἰκανὸς νὰ ἐκτελῇ τὸ καθήκον του;

§ 84.

Τί! ἡ ἀνθρωπίνη ἀνατροφή ἀφορᾷ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, και ἡ θεία ἀνατροφή ἠδύνατο νὰ μὴ τείνῃ πρὸς οὐτόν;—Ὅ,τι ἐπιτυγχάνει ἐν τῇ τέχνῃ μετὰ τοῦ ἀτόμου, δεν θά ἐπετύγχανεν ἐν τῇ φύσει μὲ τὸ εἶδος; Συκοφαντία! συκοφαντία!..

§ 85.

Ὅχι. Θά ἐπέλθῃ, θά ἐπέλθῃ ἀναμφιβόλως, ὁ χρόνος τῆς συντελείας· θά ἐπέλθῃ ὁ χρόνος καθ' ὃν ὁ ἀνὴρ, αἰσθητινός ἑαυτὸν πλέον πεπεισμένον περὶ μέλλοντος πάντοτε καλητέρου, δεν θά εἶνε ἐν τούτοις ἠναγκασμένος ν' ἀρῆται ἀπὸ τοῦ μέλλοντος τούτου τὴν ἀρχὴν τῶν πράξεων του: Τότε θά κάμνῃ τὸ καλὸν διότι εἶνε καλὸν, και ὄχι δι' αὐθαιρέτους ἀνταμοιβὰς τασσομένας πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ἀνταμοιβὰς αἴτινες μόνον οὐτῶν σκοπὸν ἔσχον ἄλλοτε τὸ νὰ προσηλώσωσι, καταστήσωσι σταθερὸν τὸ ἀσταθές του βλέμμα, ἵνα τὸν διδάξωσι ν' ἀναγνωρίξῃ τὰς καλητέρας ἀνταμοιβὰς, τὰς ἐσωτερικὰς.

§ 86.

Θά ἐπέλθῃ ἀναμφιβόλως ἡ ἐποχὴ νέου, αἰωνίου εὐαγγελίου, περὶ οὗ μᾶς ὑπόσχεται αὐτὸ τοῦτο τὸ στοιχειῶδες βιβλίον τῆς καινῆς διαθήκης.

§ 87.

Ἴσως ἔτι τινὲς θεοφώτιστοι (1) τοῦ δεκάτου τρίτου και δεκάτου τετάρτου αἰῶνος εἶχον δράξει ἀκτίνα τοῦ νέου τούτου αἰωνίου εὐαγγελίου· και δεν ἠπατώοντο ὡς πρὸς αὐτὸ, εἰμὴ κατὰ τὸ ὅτι ἀνήγγελλον πολὺ προσεγγίζουσιν τὴν ἐμπάνισιν του.

§ 88.

Ἴσως ἡ τριπλῆ αὐτῶν ἡλικία τοῦ κόσμου δεν ἦτο τόσῳ μάταιον δνειροπόλημα. Και βεβαίως αἱ προθέσεις αὐτῶν δεν ἦσαν κίβδηλοι, δταν ἐδίδασκον ὅτι ἡ νέα διαθήκη θά ἐγήρασεν ὅπως εἶχε γηράσει ἡ παλαιά: ἦτο πάντοτε δι' αὐτοὺς ἡ αὕτη οἰκονομία τοῦ αὐτοῦ Θεοῦ· πάντοτε,—ἵνα τοὺς κάμω νὰ λαλήσωσι τὴν γλῶσσάν μου,—τὸ αὐτὸ σχέδιον τῆς παγκοσμίου ἀνατροφῆς τῆς ἀνθρωπότητος.

§ 89.

Μόνον, ἐπέσπευδον πολὺ τὴν ἐποχὴν αὕτην μόνον ἀδίκως, ἐνόμιζον ὅτι θά δυνηθῶσι νὰ καταστήσωσι τοὺς συγ-

(1) Ὁ Λέσιγγ ἐνταῦθα ὑπανίσταται τὰ δόγματα τοῦ Ἀμαλρικού, και ἰδίως τὰ τοῦ Ζοακίμ, ἀδελφῆ τῆς Φλώρης, ἐν Καλαβρία. Ὁ Ἀμαλρικός και οἱ ὀπαδοὶ του εἶχον ἐπινοήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ Πατρὸς διὰ τοὺς Ἰουδαίους, τοῦ Θεοῦ Υἱοῦ διὰ τοὺς χριστιανοὺς, και τὴν τοῦ Θεοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἧτις, κατ' αὐτοὺς, ἐμελλε ν' ἀρχίσῃ.—Τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Ζοακίμ τὸ ἀνασκευάζον τὸ σύγγραμμα τῶν Ἀποφθεγμάτων τοῦ Πέτρου Λομβαρδοῦ, ἐγένετο ἡ ἀφορμὴ αἰρέσεως ἧς τὰ μέλη ἀπῆρτισαν τὸ παρ' αὐτῶν κληθὲν αἰώνιον Εὐαγγέλιον, θεμελιωθὲν ἐπὶ τῆς ιδέας τῶν τριῶν βασιλείων, ἦν πρῶτον εἶχον ἀσπασθῇ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἀμαλρικού. Ἴδε Potter: Ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ, τόμ. 6ος.

χρόνους αὐτῶν, μόλις ἐξεληθόντας τῆς νηπιότητος, ἀφωτίστοις, ἀπαρασκεύους, ὅτι θὰ δυνηθῶσι νὰ τοὺς καταστήσωσι διὰ μιᾶς ἄνδρας ἰκανοὺς τῆς τρίτης αὐτῶν ἡλικίας.

§ 90.

Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε τὸ καταστῆσαν αὐτοὺς θεοφωτίστους.—Ὁ θεοφωτίστος ρίπτει πολλάκις βλέμμα ὀρθότατον πρὸς τὸ μέλλον· μόνον ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὸ τὸ μέλλον. Εὐχεται τὸ μέλλον τοῦτο νὰ ἐπιταχυνθῇ, καὶ ποθεῖ νὰ ἐπιταχυνθῇ δι' αὐτοῦ. Ἡ τελειοποίησις αὐτῆ, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἡ φύσις λαμβάνει τὸν χρόνον ἀνὰ ἑκατοντάδας ἐτῶν, ὀφείλει νὰ ὠριμάσῃ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαρκείας τοῦ θεοφωτίστου. Διότι εἰς τί θὰ τῷ ἐχρησίμευον τὰ προμαντεύματα του, ἐὰν ὅ,τι ἀναγνωρίζει ὡς τὸ καλῆτερον δὲν μέλλῃ ἀκόμη νὰ εἶνε τὸ καλῆτερον ἐν τῇ ἐποχῇ του; Θὰ ἐπανεέλθῃ; Πιστεύει ὅτι θὰ ἐπανεέλθῃ;—Εἶνε παράδοξον ὅτι, ὁ θεοφωτισμὸς αὐτὸς μεταξὺ ὄλων τῶν θεοφωτίστων, δὲν γίνεται πλέον τοῦ συρμού!

§ 91.

Βιάδιζε τὴν ἀδιόρατόν σου πορείαν, αἰωνία Πρόνοια!—Προσπάθει μόνον ὥστε διὰ τὸ ἀδιόρατον τοῦτο νὰ μὴ ἀπελπίζωμαι ἀπὸ σοῦ.—Προσπάθει νὰ μὴ ἀπελπίζωμαι ἀπὸ σοῦ, ὅταν ἔτι τὰ δῆματά σου ἤθελον μοὶ φανῆ ὀπισθοχωροῦντα!—Δὲν ἀληθεύει ποσῶς ὅτι ἡ συντομωτέρα γραμμὴ εἶνε πάντοτε ἡ εὐθεία.

§ 92.

Ἐχεις τόσα ἀντικείμενα νὰ παρασύρῃς ἐπὶ τῆς αἰωνίας σου πορείας, τόσας νὰ κάμῃς παρεκκλίσεις δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ!—Αἶ πῶς! ἐὰν ἦτο εὐλογον ὡς ἀποφασισθῆ ὅπως ὁ μέγας βραδύς τροχὸς ὁ φέρων ἀπαύστως τὴν ἀνθρωπότητα ἐγγύτερον πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῆς, μὴ δύναται νὰ τεθῆ εἰς κίνησιν εἰμὴ διὰ μικροτέρων τροχῶν ταχυτέρων, ὧν ἕκαστος παρέχει μεμονωμένως τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐνέργειαν!

§ 93.

Λοιπὸν, οὕτω ἀκριβῶς συμβαίνει.—Τὴν ὁδὸν ἐφ' ἧς τὸ ἀνθρώπινον γένος προχωρεῖ πρὸς τὴν τελειοποίησιν του, ἕκαστος ἄνθρωπος κατ' ἰδίαν (ὁ μὲν θάπτων ὁ δὲ βράδιον) ὀφείλει ἐν πρώτοις νὰ τὴν ἔχει διατρέξει.—Τί! ἐν μιᾷ μόνῃ καὶ τῇ αὐτῇ ζωῇ νὰ τὴν ἔχῃ διατρέξει; Ὁ ἄνθρωπος δύναται, ἐν τῷ αὐτῷ βίῳ, νὰ ὑπῆρξεν ἐβραῖος ὑλόφρων ἅμα καὶ χριστιανὸς πνευματιστής; δύναται, ἐν τῷ αὐτῷ βίῳ, νὰ τὰ ἔχῃ ἀμφοτέρω ὑπερβῆ;

§ 94.

Ὅχι οὕτω, ἀναμφιβόλως!—Ἀλλὰ διατί ἕκαστος ἄνθρωπος νὰ μὴ δύναται νὰ ἔχῃ προϋπάρξει πλέον ἢ ἅπαξ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ!

§ 95.

Ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε ἄρα καταγέλαστος διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι εἶνε ἡ ἀρχαιοτέρα; διότι ἡ ἀνθρωπίνῃ διάνοια, προτοῦ τὰ σοφίσματα τῆς σχολῆς τὴν ἀποπλάνησωσι καὶ ἐξασθενίσωσι, τὴν εἶχε πάραυτα συλλάβει;

§ 96.

Διατί δὲν ἠδυνάμην, ἀπαξ ἤδη, νὰ ἔχω κάμει ἐπὶ γῆς πρὸς τὴν τελειοποίησιν μου ὅλα τὰ βήματα ἅτινα δύναται νὰ παραγάγῃ διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀποκλειστικῶς τιμωρίας καὶ ἀνταμοιβᾶς προσκαίρους;

§ 97.

Καὶ διατί δὲν θὰ ἔλαμνον ἄλλην φορὰν ὄλην τὴν πρόδοον ἣν ἡ ἀποψις τῶν αἰωνίων ἀνταμοιβῶν μᾶς ὑποβοηθεῖ τόσον ἰσχυρῶς νὰ κάμωμεν;

§ 98.

Διατί δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐπανερχώμαι ὅσον συχνάκις ἤθελον εἰς τὴν ἀπόκτησιν νέων γνώσεων, νέων προσόντων; Τόσον λοιπὸν μακρὰν, ἀρχῆθεν, ἔχω παρκαπλάνηθῃ, ὥστε δὲν ἀξίζει πλέον τὸν κόπον νὰ ἐπανεέλθω;

§ 99.

Ὅχι. Οὐχὶ διὰ τοῦτο;—Μήπως τότε διότι λησμονῶ ὅτι ἤδη προὔπηρξα;—Τόσῳ τὸ καλῆτερον ἐὰν τὸ λησμονῶ. Ἡ ἀνάμνησις τῶν προηγηθεισῶν καταστάσεων μου δὲν θὰ μοὶ ἐπέτρεπεν ἢ νὰ κάμνω κακὴν χρῆσιν τῆς παρούσης. Καὶ ὅ,τι ὀφείλω νὰ λησμονῶ τώρα, εἶνε τοῦτο λόγος ἵνα αἰωνίως τὸ λησμονῶ;

§ 100.

Μήπως, ἐπὶ τέλους, διότι θὰ ἔχανον πολὺν καιρὸν; Θὰ ἔχανον;—Καὶ τί λοιπὸν ὑπάρχει τὸ ὅποιον χάνεται; Ἡ αἰωνιότης σύμπασα δὲν μοὶ ἀνήκει;

Τέλος.

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΛΟΥΙΣ ΜΑΥΡΕΥ

(Louis Maurecy).

(Συνέχεια).

Ἐντὸς εὐρυχώρου αἰθούσης, πλακοστρωμένης, δέκα τράπεζα εὐρίσκοντο ἐν εὐθυγραμμίᾳ τοποθετημέναι εἰς δύο σειράς. Πέριξ ἐκάστης αὐτῶν ἕξ νεάνιδες εἶχον λάβει θέσιν.

Συνωμίλουν μεταξὺ τῶν διὰ χαμηλῆς φωνῆς.

Μόνῃ ἐντελῶς, ἡ Κλαίρη, χωρισθεῖσα τῆς συντρόφου τῆς, ἥτις ἔσπευσε νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν τράπεζαν, ἴστατο λίαν συγκεκλιμένη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας, μὴ γνωρίζουσα πρὸς τίνα ὡς ἀποταθῆ.

Μία μοναχὴ τὴν ἐπλησίασαν· ἀλλ' ἡ νεᾶνις δὲν ἀνεγνώρισε τοὺς μεγάλους μελανὰς ὀφθαλμοὺς τῆς *Mère Marie-Clotilde*. Εἶχε τὸ πρόσωπον ὡχρὸν ὡς νεκροῦ. Οἱ κατανοεὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν ἄνευ ἐκφράσεως, ἡ φωνὴ τῆς ἦτο παραπονετικὴ καὶ μόλις ἠκούετο.

—Τί θελετε, τέκνον μου;

—Τὴν *Mère Marie-Clotilde*.

—Γευματίζει κατὰ ταύτην τὴν ἑώραν, θὰ εἰσθε ἀναμφιβόλως, ἡ νέα οἰκότροφος περὶ τῆς ὁποίας ἡ Ἡγουμένη μᾶς ὠμίλησε τὴν πρωτάν; ἡ δεσποινὶς *Germain*.

—Ναί, ma *Mère*.

—Καλὰ κόρη μου, ἄφατε τὸ κιβώτιόν σας, ἀφαιρέσατε τὸν πῖλόν σας, τὸ ἐπανωφόριόν σας καὶ ἔλθετε νὰ γευματίσητε.

Ἡ Κλαίρη μετ' ὀλίγον ἐλάμβανε θέσιν εἰς μίαν τῶν τραπεζῶν Ὀλίγος ζωμὸς, δύο σαρδέλλαι, ἐν τεμάχιον τυροῦ ἀπετέλουν τὸ γεῦμα· ὁ ἄρτος ἦτο ἄφθονος, ἀλλὰ τόσον σκληρὰς, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ χορτάσῃ τὴν πεινᾶν τῆς.

Ἄνα πᾶσαν στιγμὴν δάκρυα ἀνῆρχοντα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆ καὶ ἐκοπίαζε πολὺ νὰ τὰ συγγρατῆσῃ.

Μετὰ τὸ γεῦμα, ἀκολουθοῦσα τὸ παράδειγμα τῶν συντρόφων τῆ εἰσήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἐργασίας καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἄλλο μὴ καμμίαν ἀσχολίαν, διέμεινεν ἐκεῖ μελαγχολικὴ καὶ ὄνειροπλοῦσα, μόνῃ μεταξὺ τῶν συντρόφων τῆς αἵτινες συνωμίλουν εὐθυμότατα.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάτης ἑώρας ἐφάνη ἡ *Mère Marie-Clotilde* Διερχομένη πρὸ τῆς Κλαίρης τῇ ἀπηύθυνε ὀλίγας λέξεις εὐμνεῖς· κατόπιν ἄρου ἠρίθμησε τὰς διαφόρους ἐργασίας ἔδωκε τὸ σμῆρον καὶ ὅλαι ἔκλιναν γόνυ διὰ τὴν προσευχὴν.

Ἡ Κλαίρη πρὸ πολλοῦ εἶχε λησμονήσει νὰ προσεύχηται· κουε τὴν προσευχὴν ἀλλοφρονοῦσα, λιχνίζουσα τὴν βαθεῖαν νοὸς τῆς μελέτην εἰς τὸν ἦχον τῆς ψαλμωδίας τῆς Ἡγουμῆ καὶ τῶν συντρόφων τῆς.

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΤΕ ΔΙΑ ΤΟ ΣΩΜΑ ΣΑΣ

ΛΛΛΛΛ

Τι κήρυγμα μιᾶς Γερμανίδος
ὁμοφύλου σας.

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Τὸ νεώτερον μεταρρυθμιστικὸν φρόνημα δὲν τὸ θεωρεῖ ἡ κορὶα Μενζενδικ ὡς ἐνδειγμένον μέσον πρὸς καταπολέμησιν τοῦ σωματικοῦ ἐκφολισμοῦ τῆς γυναικός. Ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸν λόγον, τὸν ὅποιον τῆς ἐδίδαξε ἡ πείρα, ὅτι ἐκείνη μόνον ἡ ἀνάπτυξις τῶν ὠραίων γραμμῶν εἶναι ἀμεμπτος, ἡ ὁποία καθιστᾷ δυνατὴν τὴν θέαν αὐτῶν εἰς τὸ κριτικὸν βλέμμα τοῦ παρατηρητοῦ. Ἐνδομα περιβάλλον τὸ σῶμα ὡς σάκκος ἔχει μόνον τὸ προτέρημα νὰ κρύπτῃ παχύτερα ἢ ἰσχυρότερα τοῦ δέοντος μέλη τοῦ σώματος.

Ἡ μεταρρυθμισίς πρέπει νὰ γείνη κατ' ἄλλον τρόπον. Ἡ γυναίκα πρέπει νὰ μάθῃ τὴν τέχνην νὰ ἐξουσιάζῃ καὶ νὰ διαπλάτῃ τὸ σῶμά της. Πρέπει ν' ἀρνηθῇ τὴν ψευδῆ δοξασίαν, ὅτι ἡ ὠραιότης συνίσταται μόνον εἰς τὴν κανονικότητα τῶν χαρακτηριστικῶν ἢ τὴν λεπτότητα τῆς χροιάς τοῦ δέρματος. Ὑπάρχει ἀνωτέρα μορφή ὠραιότητος: ἡ χάρις τῆς στάσεως τοῦ σώματος καὶ τῶν κινήσεων αὐτοῦ, ὁ τρόπος τοῦ βυδισματος, ἡ λεγόμενη ἔκφρασις ὄλου τοῦ σώματος. Καὶ ἡ ὠραιότης αὕτη δύναται νὰ προσκτηθῇ.

Ὁ Δελσάρτε, ὁ μεγαλοφυῆς διδάσκαλος τῆς Ραχὴλ, ἦτο ὁ πρῶτος, ὅστις ἐδίδαξεν εἰς τὰς νεωτέρας γυναίκας, ὅτι ἡ ὠραιότης τῶν Ἑλληνίδων συνίστατο εἰς τὸν τέλειον ροθμὸν κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ μίμικου συστήματος. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν δὲ πρῶτος ἐδίδαξε κατόπιν ὁ Δελσάρτε, αἱ γυναίκες ἐχρησιμοποίησαν ἐπὶ τρεῖς δεκαετηρίδας αὐτὰ τὰ διδάγματα. Τὰ κορίτσια ἤδη ἡλικιούμενα γνωρίζουν καλὰ ἀπὸ τὸ μάθημα τῆς στοιχειώδους ἀνατομίας, τὸ ὅποιον διδάσκεται εἰς τὰ σχολεῖα, ὅτι ἡ ἐλαττωματικὴ στάσις ἐπιφέρει τὴν αἰσθητικὴν ἐκμηδένισιν τοῦ ὄλου σώματος.

Ὁ δρόμος πρὸς τὴν καλλονίαν.

Ὅλαι αἱ γυναῖκες ἔχουν τὸν ζῆλον τῆς καλλονῆς, ἀλλὰ λείπει εἰς αὐτὰς ἡ γνώσις πῶς ἔγκειται ἡ κατασεροφή ταύτης. Ὅταν δὲν εἶναι εὐχαριστημέναι μὲ τὸ παρουσιαστικόν των ἀρχίζουν νὰ βίβρουν τὰ μαλλιά των καὶ τὰ μάγουλα ἀντὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ διορθώσουν ἐλλείψεις τῆς στάσεως καὶ τῶν κινήσεων των. Ἀπὸ τὰς κορῖας λείπει κυρίως ὁ καλὸς σύμβουλος εἰς τὴν ὥραν τῆς ἀνάγκης τῶν διὰ τὴν ὠραιότητά των.

Οἱ ἄρρνες ἰατροὶ θεωροῦν ὡς ἐξουσιαιτικὸν τῆς ἀξιοπρεπείας των τὴν ἐνασχόλησίν των μὲ τέτοια ζητήματα. Μήπως εἶναι ἔργον των ἡ προαγωγή τῆς γυναικείας φιλαρσεκείας!

Ὁλιγωτέραν ἐλπίδα ἔχουν αἱ δυστοχεῖς γυναῖκες ἀπὸ τὰς συμβουλάς των ὁμοφύλων των ἰατρῶν εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα. Αἱ τιτλοῦχοι δοκτορίσαι ἔχουν συνήθως τὴν φιλοδοξίαν νὰ μιμοῦνται τὰ ἄρρνα πρότυπά των, νὰ ζητοῦν μάλιστα νὰ τὰ ὑπερσερήσουν εἰς τὴν σοβαρότητα καὶ ἀδυσρότητα.

Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ πόθος τῆς καλλονῆς εἶναι δικαιολογημένος εἰς τὰς γυναῖκας, φθάνει μόνον νὰ ὑποδειχθῇ εἰς αὐτὰς ὁ ἀληθὴς δρόμος πρὸς αὐτήν. Ὅπως καὶ ἡ ὑγεία οὕτω καὶ ἡ ὠραιότης δὲν προέρχεται: ἔξωθεν ἀλλὰ πρέπει ν' ἀναπτυχθῇ ἐντὸς τοῦ ἀτόμου. Ἡ γυναίκα, κατὰ τὴν γνώμην τῆς κ. Μενζενδικ, μόνον εἰς τοὺς συγχρόνους διδασκάλους τῆς ἐπιμελείας τοῦ σώματος δύναται νὰ ζητήσῃ τοὺς συμβούλους της. Αὐτοὶ σὲν διδάσκουν πῶς ν' ἀποκτήσῃ τὴν γνώσιν τῶν ὠραίων γραμμῶν.

Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος χρειάζεται συνήθως τὴν ἐξωτερικὴν εὐκαρίαν ἐνὸς ὠραίου φορέματος λ. χ. ἢ τῆς ἱκανοποιήσεως

μιᾶς φιλοδοξίας του, διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν συνείδησιν πῶς νὰ κινήται ἐντὸς ὠρισμένου χώρου καὶ ποίας γραμμὰς κινήσεως ἢ στάσεως νὰ διαγράψῃ μὲ τὸ σῶμά του.

Πρέπει ὅμως πρὸ πάσης κινήσεως νὰ συλλαμβάνωμεν εἰς τὸν νοῦν μας τὴν ἰδέαν τῆς παραστατικῆς ὠραιότητος τῆς κινήσεως αὐτῆς. Ὅπως ὁ καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος διαγράφει πρῶτον εἰς τὸ πνευμά του λ. χ. τὸ τόξον, τοῦ ὁποῖου τὸ σχῆμα θέλει νὰ δώσῃ εἰς μίαν μορφήν, οὕτω καὶ κάθε κορὶα πρέπει νὰ βλέπῃ καλὰ μὲ τὴν φαντασίαν της κάθε κίνησιν τῆς προτοῦ νὰ τὴν ἐκτελέσῃ.

Λ. χ. ἂν θέλῃ νὰ δείξῃ κάποιος ἀντικείμενον πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ κίνησις θὰ εἶναι ἄσχημη, ἂν ἐκτείνῃ βιαστικὰ τὸν δάκτυλόν της μαζὶ μὲ ὄλο τὸ χέρι. Ἀπεναντίας ἂν ἐκτείνῃ πρῶτον τὸν βραχίονα, ἔπειτα τὸ ἀντιβράχιον καὶ κατόπιν τὸ χέρι καὶ μετ' αὐτοῦ τελευταῖον τὸν δάκτυλον, ἡ κίνησις λαμβάνει μίαν ἁρμονικὴν κοματωσίδῃ γραμμὴν.

Εἰς ἐδάρεστα ἀποτελέσματα δύναται ἐνοσῆσαι νὰ ἐθάρσῃ κανεὶς μόνον μὲ καθημερινὴν συστηματικὴν ἄσκησιν. Ἡ κορὶα Μενζενδικ περιλαμβάνει εἰς τὸ βιβλίον της ὁλόκληρον σύστημα τοιούτων ἀσκήσεων, αἰσθητικῆς γυμναστικῆς, τὴν ὁποίαν δικοσμεῖ μὲ τὰς εἰκόνας μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γυναικός, εἰς τὴν ὁποίαν παρατηρεῖ κανεὶς τὴν ἐκπληκτικὴν πρόδον κατὰ τὰ διάφορα στάδια ἔσον ἀφορᾷ τὴν στάσιν τοῦ σώματος καὶ τῶν κινήσεων. Τοιαῦται ἀσκήσεις εἶνε ἀξιοσώστατοι διὰ τὸ φῶλον, τὸ ὅποιον ἔχει καθῆκον νὰ εἶνε ὠραίου. Μὲ αὐτὰς ἡ γυναίκα θὰ γίνη ἢ μηχανικὸς τοῦ ἰδίου σώματός της.

ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Ὁ πολὺς ὕπνος.

Ὁ ὕπνος εἶνε βεβαίως φυσιολογικὴ καὶ φυσικὴ ἀνάγκη, ἢ κατὰχρησις ὅμως τῆς ὁποίας ἢμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ ἐπιβλαβέστατα ἀποτελέσματα. Ἡ μακροτέρα ἐν τούτοις ἀπόλαυσις δύναται νὰ συγχωρηθῇ τὸν χειμῶνα καθόσον ἡ βραχεῖα διάρκεια τοῦ ἡλίου φαίνεται προδιαθέτουσα ὁλόκληρον τὸν ζωικὸν κόσμον εἰς παράτασιν τοῦ ὕπνου πρὸς ἀποζημίωσιν τρόπον τινὰ τῆς ὑπωλείας τῶν ἀναζωογονητικῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, τῆς προερχομένης ἐκ τῆς βραχείας περιόδου τῆς ἐπιρρείας τοῦ χειμερινοῦ ἡλίου.

«ΝΥΧΤΗΣ»

Σειρὰ διηγημάτων καὶ εἰκόνων γραμμένων μὲ περισσὴν χάριν καὶ ἐμπνευσιν ὑπὸ τῆς συμπαθεστάτης καὶ γνωστοτάτης εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον

Ἄδος Εἰρήνης Μεγαπάνου Ἀθηναίας.

Συνιστῶντες εἰς πάσας τὰς ἀξιοτίμους συνδρομητριάς μας τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν ἀξιοσυστάτου τούτου βιβλιαρίου, δηλοῦμεν εὐχαρίστως, ὅτι ἀναλαμβάνομεν νὰ διαδιβάσωμεν πᾶσαν σχετικὴν αἴτησιν.

Τιμὴ ἐκάστου ἀντιτύπου φρ. χρ. 2.

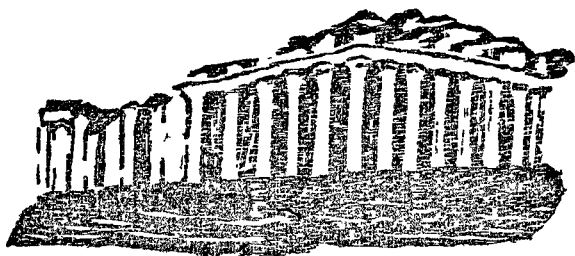
Ἔτος Α'. Τεύχος 12ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων

«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνδρομῆ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλληνικῶν 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενώου»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 1 Ἀπριλίου 1907.

Η 25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

ΜΘΜ

Ἀπόγονοι τῆς ἐνδόξου γενεᾶς τῶν Τουρκομάχων, ἀναμέλψωμεν εὐγνωμοσύνης ἕμνον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καθ' ἣν ὁ ζοφερός τῆς ἀμαρτίας πέπλος ἀνεπετάσθη καὶ προέβαλεν ἡ ἀνθρωπότης καθαρά, ἀγνή, ἀναμάρτητος. Πανηγυρίζωμεν εὐφροσύνης τὴν ἱερὰν ταύτην ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ Ἐλευθερία πηδῆσασα ἀπὸ τῶν ἀπροσίτων ὁρέων καὶ χαραδρῶν, ὅπου ἐνδιητᾶτο, κατῆλθε καὶ εἰς τὰς πεδιάδας, ἵνα τὴν μαστίζουσαν τὸ ἔθνος κακοποιὸν δουλοσύνην καταβάλλῃ καὶ ἀποδιώξῃ.

Ἀναθεωρήσαντες σήμερον τὸ ἐνδοξον παρελθόν, θαυμάσωμεν τὴν Ἑλληνίδα ἀρετὴν καὶ ἐξυμνήσωμεν τὰς πράξεις ἐκείνων, ὧν ἡ Ἐθνικὴ συνειδησις οὐδαμῶς ἠμβλύθη ὑπὸ τῶν κακώσεων καὶ θλίψεων τεσσάρων αἰῶνων.

Κλίνωμεν εὐλαβῶς τὸ γόνυ σήμερον, ὅποτε τὸ Ἐθνικὸν λάβαρον καὶ ὁ σταυρὸς ἠνώθησαν εἰς ἀδελφικὸν ἀσπασμόν.

Ἀποθέμενοι βιωτικὰς μερίμνας στρέψωμεν σήμερον τὴν διάνοιαν πρὸς τὸν ἱερὸν ἐκείνον βράχον τῆς ἀγίας Λαύρας, ὅπου θὰ διακρίνωμεν εὐσεβῆ τοῦ Ὑψίστου λειτουργὸν καὶ ἱταμόν τῆς πατρίδος πρόμαχον, ἀνυψοῦντα τῆς Ἐλευθερίας τὸ σύμβολον, τὴν κυανόλευκον, πρὸς ἣν ἔν ἔθνος εὐγενὲς εὐλαβῶς ἀτενίζον, ἐνθουον ὤμοσεν ἐλευθερίαν ἢ θάνατον!

Σκιρτήσωμεν, εὐγενεῖς Ἕλληνες, ἐπὶ τῷ θριάμβῳ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ὡς ἀναλάμπῃ δάκρυ θαυμασμοῦ πρὸς τοὺς ἀλκίμους ἡμῶν προγόνους καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Πανάγαθον, ὅστις διὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ τῆς τε ἀνθρωπότητος ἐγένετο λυτρωτῆς καὶ τοῦ Ἕλληνο

ῶδήγησε τὸν στιβαρὸν βραχίονα εἰς ἀγῶνα μέγαν καὶ νικηφόρον. Ἦτο δὲ ὄντως μέγας καὶ ἀνίσος ὁ ἀγὼν ἐνὸς λαοῦ ἀσυντάκτου, στερουμένου πεζικῆς τε καὶ ναυτικῆς δυνάμεως πρὸς ἔθνος, οὗ αἱ κτήσεις ἐξετείνοντο ἐπὶ τριῶν ἡπείρων.

Πᾶς τις θὰ ὑπελάμβανε πάντως ἀνόητον τὸ κίνημα τοῦτο τῶν Ἑλλήνων μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὸ βαρὺ τοῦτο ἀντιστάθμημα, ὅπερ καλεῖται ἀνδρεία καὶ ὑψηλόφροσύνη. Ὁ Ἕλληνας ἔστρεψεν μὲν πολεμοφοδίων, ἀλλ' ἐπληροῦτο μένουσ.— Ὁ Τούρκος ἦν ἰσχυρότατος εἰς πολεμικὰς παρασκευὰς, ἀλλ' ἔστρεψεν ἀνδρείας.

Ὡς δ' ὁ βραχὺς τὸ σῶμα Δαυὶδ ἐπέρχεται μετὰ πέντε λίθων καὶ μιᾶς σφενδόνης κατὰ τοῦ γίγαντος καὶ πανόπλου Γολιάθ, οὕτω καὶ ὁ Ἕλληνας θαρραλέως ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ κολοσσοῦ ἐκείνου, ὅστις Τουρκία ἐκαλεῖτο.

Ἐπὶ τέσσαρας ὅλους αἰῶνας ἡ Τουρκικὴ μαστιξὴ κατεφέρετο βαρεῖα καὶ φθοροποιὸς ἐπὶ τὸν υπερήφανον τοῦ Ἕλληνοσ ἀύχενά, ὅστις ἠναγκάζετο νὰ κύπτῃ πρὸ τῶν θηριωδῶν τοῦ τυράννου κακώσεων! Ἐπὶ τέσσαρας ὅλους αἰῶνας τῆς Ἑλληνίδος ὁ ὀφθαλμὸς ἐθολοῦτο καὶ ἡ καρδία κατεσπαράσσετο, μὴ δυναμένης νὰ προσφέρῃ τῷ τέκνῳ τῆς, οἷαν ἐπόθει ἀγωγὴν. Ἐπὶ 400 ἔτη οὐδὲ ἓν εἶδος θηριωδίας ὑπῆρξεν, ὅπερ τὸ σαρκοδόρον καὶ αἰμοχαρὲς τέρας δὲν ἐξήσκησεν ἐπὶ τῶν Χριστιανῶν, οὐδὲ μία ἀπαισία μέθοδος παρελείφθη πρὸς κατάπνιξιν καὶ ἐξόντων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Φρίττει πᾶσα εὐγενὲς καρδία πρὸ τοῦ παιδομαζώματος, τοῦ ὀλεθρίου τούτου φόρου, ὃν ἡ θηριωδία τοῦ Ἰμβραήμ ἐπενόησε τὸ μὲν πρὸς κόλασιν τῶν ἀθῶων Χριστιανῶν, τὸ δὲ πρὸς ἰδίαν ἀσφάλειαν.

Πάντες εἶναι εἰδήμονες τῶν μόχθων, οὓς οἱ εὐσεβεῖς τοῦ κορανοῦ τηρεῖται κατέβαλον, ἵνα τοὺς ἀτυχεῖς ὑποδούλους καταρρίψωσιν εἰς τοὺς ζοφεροὺς τῆς ἀμαθίας κευθμῶνας.

Ἄλλὰ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτω

νος, τοῦ Περικλέους καὶ Ἀριστείδου, τοῦ Φειδίου καὶ Καλλικράτου ὁν πτοῦσιν ἐξωτερικαὶ δυστυχίαι, διότι, καίτοι ἐκλείσθησαν αἱ σχολαὶ τῶν, ἐν τούτοις νεκτὸς ἐπαίδευσεν τὰ ἑαυτῶν τέκνα, ἀποστέλλοντας πρὸς τοὺς εὐλαβεῖς τοῦ Ὑψίστου λειτουργοὺς οἵτινες ἀνέπτυσσον καὶ ὑπεξέκαιον τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ ὑπεδαύλιζον τῆς φιλοπατρίας τὸ πῦρ, παρασκευάζοντες οὕτω τοὺς Ἑλληνοπαῖδας εἰς ἱκανοὺς τῆς πατρίδος ἀμύντορας καὶ τὴν κρηπίδα τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας τιθέμενοι.

Πᾶν ἔτιρον ἔθνος πρὸ τῶν χειμάρρων τοῦ αἵματος καὶ τῆς ἀνεκδιμηγύτου καὶ ὑπὸ τῆς φαντασίας ἐτι ἀσυλλήπτου τῶν πολεμίων μάχης θά ἐμαραίνεται, θά ἐφθίνεν ἢ θά ἐξισλαμίζετο. Ἀλλὰ τί τὸ τηρήσαν τον Ἑλληνα ἐν τῇ ζωῇ ἐν μέσῳ τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου κλύδωνος; Εἶνε τὸ γλυκὴ τῆς θρησκείας φῶς καὶ ἡ Ἱστορία. Ἡ θρησκεία ἐνέπνευσε τῷ Ἑλληνικῷ γένει ἐγκρατέρησιν ὑπεράνθρωπον· αὕτη βροντοφωνοῦσα κατ' ἐκάστην ἐν τῇ Ἑλληνικῇ συνειδήσει, ὅτι ὁ **δικῆς ὄφθαλμὸς** θά στυλιτεύσῃ καὶ κατασυντριψῇ ἡμέραν τινὰ τῶν ἀκάρδων κατακτητῶν τὴν θρασύτητι, ἐνεπλήρωσεν γλυκερῶν ἐλπίδων καὶ θάρρους. Ἡ δὲ Ἱστορία ὑπενθυμίζουσα τὴν χρυσὴν τοῦ Περικλέους ἐποχὴν, τοῦ Κόδρου τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὸν περιλαμπρὸν καὶ ἀμάραντον στέφανον, ὅστις ἐστεψε τὸ μέτωπον τοῦ Παλαιολόγου διὰ κλέους ἀφθίτου, παρῶρα εἰς θραῦσιν τῶν δεσμῶν καὶ ἀποσεισιν ζυγοῦ ἑπαχθοῦς.

Καὶ ἔκλινε μὲν ὁ Ἕλληνας τὸ σῶμα ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν διετήρησεν αἰετοεὶ ἐστραμμένην πρὸς τὸν τιλαυγῆ τῆς ἐλευθερίας ἀστέρᾳ. Καὶ μὲ τὴν δύναμιν, ἣν δίδει ἡ ἀπελπισία, μὲ τὸ πάθος, ὅπερ γεννᾷ ἡ παντελὴς στέρησις ἀέρος ἐλευθέρου, μὲ τὴν ψυχὴν καθαρῶς ἐκ τῶν θλίψεων, ὡς ὁ σίδηρος ἐκ τοῦ πυρός, ὑπὸ τὰς ἡδυμύλους στροφὰς τοῦ νεώτερου Τυρταίου, τοῦ κατακλυοῦντος τὰ ὄτα λαοῦ καλλιτέχνου, ὄρμῃ ξιφῆρης, διατόρως φωνάζων :

«Καλλίτερα μίᾳ ὥρας ἐλεύθερον ζωὴν
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή.»

Τῆς φιλοπατρίας ὁ σπινθὴρ μεταβάλλεται ἤδη εἰς φλογας οὐρανομήκεις. Μάχεται ὁ Ἕλληνας, πίπτει καὶ ἀνίσταται, βλέπει τῆς Χίου τοὺς εὐάνθεϊς λειμῶνας μεταβαλλομένους εἰς νεκροταφεῖα ἀπέραντα, ἀκούει τῶν Φαρῶν τὴν ραχὴν τὴν ὀλόμαυρον ἐν ἀπαρμυθῆσιν θρηνοῖα καλοῦσαν τοὺς τεθνεῶτας μαχητὰς. βλέπει τὰ τέκνα σφγιαζόμενα πρὸ τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν καὶ τὴν θάλασσαν πορφυρομένην ἐκ τοῦ ἀθῶου αἵματός τῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ψυχῆς του φυγαδεύεται ἡ δειλία, διότι ἐν τῇ καρδίᾳ του ἔχει ἐδραιωθῆ τῆς θρησκείας καὶ πατρίδος ἡ ὑψηλὴ σημασία. Καὶ ἰδοὺ τέλος ἡ πληθὺς μακροχρονίων δεινῶν συγκινεῖ τὴν Εὐρώπην καὶ τοῦ Πανταδυνάμου ἡ κραταῖα χεὶρ στέφει δι' ὀριστικῆς νίκης τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα.

Ἡ ἀδικία ὑποχωρεῖ πρὸ τοῦ δικαίου, ἡ ἀγρία θρασύτης πρὸ τῶν λοιπῶν αἰσθημάτων, ὁ βαρβαρισμὸς πρὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ! Ἡ ἀνδρεία ἀμείβεται καὶ πατοῦσα ἐπὶ ἐδάφους ἐρυθροῦ αἰγλήεσσα ἐμφανίζεται ἡ **ἐλευθερία**, καθαίρουσα καὶ ἐξωραίζουσα τὴν βαρείαν καὶ πνιγηρὰν τῆς δουλείας ἀτμόσφαιραν.

Σήμερον, ὅτε τὸ λάβαρον γηθοσύνης χαιρετίζει τῆς παρθένου τὴν δάφνην, θερμὴν καὶ ἐγκάρδιον ἀναπέμφωμεν τῷ Ὑψίστῳ εὐχὴν, ἵνα, ὡς οἶόν τε τάχιστα, ἀρθῇ ὁ δυσβάστακτος ζυγός, ὑπὸ τὸν ὁποῖον στένει ὑπόδουλος ἐτι πληθὺς ἡρωϊκῶν τμημάτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ ἰδωμεν ταχέως ἀνατέλλουσαν τὴν

φωταυγῆ ἡμέραν τῆς πληρώσεως τῶν Ἑθνικῶν μῶν πόρων.

Περσεφόνη Α. Παπαδοπούλου.

Βερώσια.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑΙ

ΜΘΩ

Ἰόλαέ μου,

Γνωρίζουσα πόσον ἀποδοκιμάζεις τῆς πτωχῆς καρδίας μου τὸν πόνον ἐπὶ τῷ χωρισμῷ μας καὶ ὅτι μὲ θέλεις σιδηρᾶν μακρὰν σου καὶ τρυφερὰν πλησίον σου καταστέλλω τὸν πόνον μου, ἵνα φανῶ συνεπὴς πρὸς ἡν ἔδωσά σοι ὑπόσχεσιν κατὰ τὴν ἐκ Λευκωσίας διὰ Κ. καιρον ἀναχώρησίν σου, ὅτι θέλω ἀντλεῖ δύναμιν καὶ ὑπομονὴν, ἐν τῇ πρὸς τὸν Θεὸν διὰ σὲ προσευχῇ μου ἐπὶ προσδοκίᾳ ταχείας βεβαίως συναντήσεως.

Ἀπορῶ ὅμως, πῶς τηρεῖς ἀπόλυτον σιγὴν ἐπὶ τῶν ὑποθέσεών σου, ὧν ἕνεκα ὑπέβλήθημεν ἀμρότεροι εἰς πικρὸν χωρισμὸν. Πρέπει, Ἰόλαέ μου, νὰ γνωρίζω τὰ πάντα, ναυάγιον ἢ ἐπιτυχίαν καὶ νὰ συμμερίζωμαι τὰ πάντα μετὰ σοῦ. Μὲ θέλεις καλὴν οἰκοδόποιον καὶ συνετὴν οἰκονόμον, σύμπλουν τοῦ βίου σου καὶ πηρολιούχον ἀγρυπνον τοῦ οἴκου καὶ ὅμως μὲ κρατεῖς εἰς παντελῆ ἀγνοιαν τῶν οἰκονομικῶν σου καὶ ποῦ φερόμεθα, ἂν εἰς λιμένα ἀσφαλείας ἢ κατὰ σκοπέλων καὶ ὑφάλων προσκρούοντες φερόμεθα εἰς ναυάγιον.

Ἐδοκιμάσθη ἤδη ἀρκούντως, Ἰόλαέ μου, εἰς πολλὰς περιστάσεις γνωστάς σοι καὶ ἡ νῦν περίστασις τοῦ χωρισμοῦ μας, ἐνῷ τοιοῦτον διατρέχουσα κίνδυνον ἴσως κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα τοῦ τοκετοῦ μακρὰν σου ἔσπερξα τὸν χωρισμὸν τοῦτον, ὅποτε ἴσως δὲν θά σὲ ἐπανίδω!... μαρτυρεῖ περὶ τῆς συνέσεώς μου καὶ τοῦ ἡρωισμοῦ μου. Ὅστε πιστεύω, ὅτι δὲν θέλεις μὲ θεωρεῖ πλέον παιδίον, εἰς τὸ ὁποῖον μόνον ψευδῆ ἀθύρματα δίδουσιν, ὅπως χαίρει καὶ ἀνοπτύσσεται ἡσυχῶς. Ἐγὼ ἀρκετὰ ὄριμον τὴν κρίσιν καὶ εἶμαι ἀξία τῆς ἐμπιστοσύνης σου, ὅπως μοὶ ἐμπιστευθῆς καθαρῶς εἰς ποίαν θέσιν εὐρίσκοντες τὰ οἰκονομικά μας διὰ νὰ κανονίσω τὰς δαπάνας μου συμφώνως πρὸς τούτα. Αἰσθάνομαι τὴν δύναμιν νὰ σοὶ εἶμαι εἰς κολὸς σύμβουλος ἐν πᾶσι καὶ δι' ὅλα καὶ νὰ σὲ ἀνακουφίσω μοιροζομένη μετὰ σοῦ πιστῶς πᾶσαν εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν· διὸ δὲν θά φροντίσω τι πρὸς ἐπίπλωσιν τῆς οἰκίας μας, οὔτε διὰ στυλισμὸν μου νέα φορέματα κτλ. μέχρις οὔ μοὶ γρόψης τὰ καθ' ἕκαστα. Ὅ δια ταῦτα πρόχειρος προυπολογισμὸς τῶν δαπανῶν διὰ τοὺς 6 μῆνας τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου ὑπερβαίνει τὰς 130 Λ. Ἐν ἀνάγκῃ, Ἰόλαέ μου, δύνανται οὗτος νὰ κατέλθῃ εἰς 50 καὶ εἰς 25. Ὁ λαμπρότερος στολισμὸς μου εἶσαι σὺ, Ἰόλαέ μου ἢ πλεον δυνατὴ εὐμάριον εἶνε ἡ οἰκονομία καὶ ἡ ἐντιμος καὶ ἄνευ χρεῶν γρηῃσι τῶν τοῦ βίου.

Ἐν ἀνάγκῃ θά κλείσω τὴν θύραν μου εἰς τὰς ἐπισκέψεις ἐπισκέψεις θ' ἀποπέμψω τὰς ὑπηρετρίας καὶ θ' ἀσχληθῶ μόνη εἰς τὴν δι' ὀλίγων οἰκονομίαν τῶν πολλῶν, παρασκευάζουσα μόνη τὴν λιτὴν τροφὴν μου καὶ τὰ λιτὰ ἐνδύματά μου. Ἴδου οἰκονομία ἄλλων 70 Λ. κατ' ἔτος! Ὅποια εὐτυχία δι' ἐμὲ, Ἰόλαέ μου, νὰ δύναμαι νὰ συνεισ-

φέρω εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖόν μας ἐκ τῆς οἰκονομίας μου ταύτης ἐν ποσόν, καὶ οὐ γὰρ ἐργάζομαι ἄλιγώτερον γὰρ νὰ μὴν ἐξαντλήσαι τόσον... Ἐν ἀνάγκῃ θὰ ἐξασκήσω τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμά μου, τὸ ὅποιον τόσον ἀγαπῶ καὶ τὸ ὅποιον δὲν ἐξήσκητα εἰσέτι κρύπτουσα, ὡς ὁ πονηρὸς δούλος, τὸ μικρὸν τάλαντόν μου.

Περιμένω λοιπὸν καθαρὰν τὴν ἀλήθειαν, Ἰσάκ μου, πρὸς ἡσυχίαν μου καὶ ὁδηγίαν μου. Σὲ ὀκίζω εἰς τὸν ἰερὸν δεσμόν μας νὰ μὴ μοι τὴν ἀποκρύψῃς ἄλλως θ' ἀπειθυνθῶ πρὸς τὴν πενθεράν μου καὶ θὰ μάθω τὰ πάντα παρ' αὐτῆς. Ἦς οἱ κατ' ἐμοῦ ὑπαινεῖται ἄλλοτε, ὅτι ἀφειδῶς σπολίζομαι καὶ ἀλογίστως δαπανῶ, μὲν ὀνοίγουσιν ἤδη τοὺς ὀφθαλμοὺς καλῶς, ὅπως κάμω τὰς σκέψεις τούτας καὶ γένην ἐνήμερος τῶν οἰκονομικῶν μας καὶ δαπανῶ λογιζομένως καὶ μεμετρημένως.

Ἀσπάζομαι σε μετὰ τῆς σεβαστῆς πενθερᾶς μου καὶ ἐκ μέρους τῆς ἀδελφῆς καὶ διατελῶ,

Ἡ Νίνα σου.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΗΣ

ΛΘΩ

Θ'

(Συνέχεια ὠφελίμων ἀποσπασμάτων ἐκ Γαλλικοῦ
εἰδικοῦ συγγράμματος.)

Περὶ φειδοῦς.

Ὄρθως λέγεται ὅτι ἡ φειδωλὴ γυνὴ εἶναι θησαυρός. Ἐνῶ ἡ ἄσωτος καὶ πολυδάπανος διασπαθᾷ τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν, αὕτη διὰ μετρίων πόρων ἔχει μυρία μέσα καὶ μυρίους μεταχειρίζεται τρόπους οὐ μόνον πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῆς ἐνδεΐας ἀπὸ τοῦ οἴκου, ἀλλὰ καὶ πρὸς συντήρησιν σχετικῆς τινος εὐπλορίας.

Ἡ φειδωλὴ γυνὴ γνωρίζει τὸ «φείδου χρόνον καὶ τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων» δραστηριῶς δὲ αὕτη βλέπει καὶ αὕτη συντηρεῖ τὰ ἴδια αὐτῆς φορέματα, τὰ τῶν τέκνων καὶ τὰ τοῦ συζύγου μάλιστα, καὶ εἴαν μὴ εἶναι πλουσία, εἶναι καὶ μοδίστρα ὀλίγον καὶ σιδερώτρια καὶ πλύντρια, καὶ κερδαίνει τοισυτοτρόπως πολλὰ ἡμερομίσθια ἐργατῶν καὶ ραπτικά, ἅτινα εἶναι τοσοῦτον ὑπερβολικά μὲ τὰς ραπτρίας ἐνίστε.

Ἡ φειδωλὴ γυνὴ εἶναι προβλεπτικὴ, φροντίζουσα περὶ τοῦ μέλλοντος ὅσον καὶ περὶ τοῦ παρόντος, ἐνῶ δ' ἐπιτηρεῖ ἐκτελοῦσα τὸ ἡμερήσιον αὐτῆς ἔργον, σκέπτεται καὶ διὰ τὰ τῶν ἄλλων ἡμερῶν, καὶ τὸ ἐσπέρας δὲν λησμονεῖ νὰ εἴπῃ εἰς ἕκαστον τὴν ὀφείλει νὰ πράξῃ τὴν ἐπιούσαν. Προβλέπει ὡσαύτως ἐνδεχομένας ἀσθενείας, δυστυχήματα καὶ ἀργίαν, καὶ δὲν εἶναι ἐνδεὴς τῶν κατὰ δυσφορέτους περιστάσεις ἀπαιτουμένων ἐξόδων. Ὁμοιάζουσα δὲ πρὸς τὴν μέλισσαν, προμηθεύεται τὰ χρειώδη καὶ γνωρίζει νὰ ποιῇ τοῦτο ἐν καταλλήλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ περιπλέον δὲ κάμνει μόνη τὰς ἀγορὰς τῆς καὶ πληρώνει πάντοτε τοῖς μετρητοῖς, εἴ εἰδύναται ὅτι ἡ πίστωσις εἶναι πηγὴ πειρασμῶν, οὗς ὀφείλει ν' ἀποφεύγῃ, καὶ ὅτι πλουτεῖ πληρώνουσα τὰ χρεῖα αὐτῆς.

Τὰ ἐπιπλά, ὡς ὄντα πάντοτε καθαρὰ καὶ ὡς καλῶς διατηρούμενα δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην συνεχοῦς καὶ ἀπανηρᾶς ἐπιδιορθώσεως.

Ἡ οἰκοδέσποινα, ἡ ἐμφορευμένη φρονήματος τάξεως καὶ προσηρατικότητος, δὲν χάνει τίποτε ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς τὰ πάντα εὐρίσκονται ἐν τῇ θέσει τῶν καὶ ἔχουσι τὴν κατάλληλον χρῆσιν, καὶ αὐτὸ τὸ ἀπλούστατον τεμάχιον τοῦ ξύλου, ὡς καὶ τὸ ἐλάχιστον βράκος ὑφάσματος, ἀντὶ δὲ ν' ἀφίνη τὰ βράκη νὰ χάνωνται ἢ νὰ τὰ ρίπτῃ ὡς περιττὰ, ὡς τόσα ἄλλα πράγματα, τὰ συνάζει, τὰ κόπτει φιλοκάλως καὶ συμμετρῶς καὶ τὰ μεταποιεῖ εἰς ὠραίους τάπητας, διὰ τῶν ὁποίων στολίζει τὸ πτωχικὸν αὐτῆς ὠμῆτιον ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου ἐξόδου. Πρὸ πάντων διὰ τῆς σκέψεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ διὰ τῆς περιμαζεύσεως καὶ τῶν ἐλαχίστων ἢ φειδωλῆ οἰκοδέσποινα ὠφελεῖται οὐ μικρὸν καὶ ἐπιτελεῖ θαύματα, ἐνθυμούμενη ὅτι οἱ μικροὶ ποταμοὶ κάμνουν τοὺς μεγάλους, ἢ, ὡς λέγομεν καλλίτερον, ὅτι «φασοῦλι φασοῦλι, γεμίζει τὸ σακούλι» ἀποφεύγει τὴν σπατάλην καὶ τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων, δὲν εἶναι ὅμως καὶ φιλάργυρος, ἀφειδῶς δαπανῶσα ἐφ' ἃ δεῖ, καὶ δὲν ξείδεται πρὸ πάντων τῆς τροφῆς τῶν ὑπηρετῶν ἢ τῶν ἄλλων μισθωτῶν ἐργατῶν, ὡς οὐδὲ τῆς ἰδίας αὐτῆς καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῆς. Διὰ τῶν μικρῶν δὲ τούτων ἀρετῶν καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων, ὅς αὕτη γνωρίζει, ἐξοικονομεῖ πολλὰ, ἡ γυνὴ, ἀποφεύγουσα τὰ μικρὰ, οὐδὲ κἀν φαντάζεται, καὶ μετὰ τῆς μάλλον περιωρισμένης προσοδοῦ θὰ κατορθώσῃ νὰ καταστήσῃ ἰσοσκελῆ τὸν προϋπολογισμόν καὶ νὰ φέρῃ ἀνέτως ἐν τέλει τοῦ ἔτους «ταῖς δύο ἄκραις εἰς μίαν.»

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΤ' ἘΞΕΡ

ΛΘΩ

«Ἐσο ἰσχυρὸς εἰς τὴν θλίψιν.

Μὴν ἐπιθυμῆς τὸ ἀνέφικτον καὶ τὸ ἀνάξιον.

Ἐσο εὐχαριστημένος μὲ ὅ,τι φέρει ἡ ἡμέρα.

Ζήτησον εἰς ὅλα τὰ καλὸν καὶ χαρὰν εἰς τὴν φύσιν καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Διὰ χιλίας πικρὰς ὥρας παρηγορήσου μὲ μίαν ὥραν μόνον καὶ σύμβαλε πάντοτε πρὸς τὸ καλὸν, κ' ἂν ἀκόμη δὲν σοῦ ἀποδίδῃ καμμίαν εὐχαριστήσιν.

Ὅστις μαθαίνει καὶ γνωρίζει ταῦτα ἐκεῖνος εἶναι ἐλεύθερος, εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος· ἡ ζωὴ του θὰ εἶναι πάντοτε ὠραία.

Ὅστις εἶναι δύσπιστος διαπράττει ἀδίκημα κατὰ τῶν ἄλλων καὶ βλέπτει τὸν ἑαυτόν του.

Ἐχομεν τὸ καθῆκον νὰ θεωρῶμεν πάντα ἄνθρωπον ὡς καλόν, ἐν ὅσῳ οὗτος δὲν μᾶς ἀποδεικνύει τὸ ἐναντίον.

Ὁ κόσμος εἶναι πολὺ μέγας καὶ ἡμεῖς πολὺ μικροὶ ἐπομένως ὅλα δὲν δύνανται νὰ εἶναι πρὸς ὄφελός μας.

Ἄν μᾶς βιάσῃ τι, ὅπερ μᾶς λυπεῖ, ποῖος εἴμπορεῖ νὰ γνωρίξῃ ἂν αὐτὸ δὲν εἶναι πρὸς ὄφελός τῆς ἅλης Δημιουργίας.

Εἰς κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον, εἴτε καλὸν αὐτὸ εἶναι εἴτε διαφορετικόν, ἐνυπάρχει ἡ μεγάλη σοφὴ θέλησις τοῦ Παντοδυνάμου καὶ παντογνώστου Δημιουργοῦ.

Ὅπως ὅλα ἔχουν ἔτσι πρέπει καὶ νὰ εἶναι εἰς τὸν κόσμον· καὶ ἂν οὕτως ἔχουν αὐτὸ σημαίνει τὸ καλὸν καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Δημιουργοῦ».

Η ΕΛΠΙΣ

ΛΟΘΩ

Όταν τοῦ χρόνου ἡ εὐμετάβολος, μοχθηρὰ καὶ μάγος χεὶρ καταθρυμματίζουσα ζωῆς ἀφρόντιδος καὶ εὐτυχούς τὰ εὐφρόσυνα ὄνειρα ἀπαλείφῃ καὶ ἀμαυρώῃ τὰ ὠραῖα καὶ θαμβοῦντα χρώματα, δι' ὧν ἐζωγράφει ἡ φαντασία τὸ μέλλον, ὅταν τῆς εὐδαιμονίας αἱ πολυπόθητοι καὶ γλυκεῖαι ἀκτίνες παύσωσι πλέον θερμαίνουσαι τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν καὶ εἰς τῆς ψυχῆς τὴν σκοτίαν εἰσδύσῃ τῆς ἀπογνώσεως ὁ μιαιρὸς σάραξ, ὅταν τῆς λύπης ὁ ἴδς καταπιεράνη καὶ ἀποσβέση καὶ τὴν τελευταίαν ἀναλαμπὴν τῆς χαρᾶς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ θροεῖ μόνον τῆς ἀναμνήσεως ἡ ἄλυσις, ὅταν τῆς ταυσιπτέρου φαντασίας τὴν ὀρμὴν ἀνακόπη καὶ περιστέλλῃ τῆς θλιβερᾶς καὶ πεζῆς πραγματικότητος ἡ δύναμις καὶ ἡ ψυχὴ βαθυαλγῆς καὶ περιδάκρυς προσατενίζῃ τὸ ἄγνωστον δυσδιοράτου μέλλοντος, ἀπόστως νοσταλγοῦσα εὐτυχιᾶν ἀπεπτάσαν, τί ἀναθρῶσκει ἐκ τῆς σωροῦ τῆς τέφρας εὐτυχούς παρελθόντος;

Ἡ Ἐλπίς! Ἡ παρήγορος καὶ φωτοβόλος αὐτὴ θεὰ, ἡ ἀπαραίτητος αὐτῆ τῆς ζωῆς σύντροφος, ἡ γεννωμένη ἅμα τῇ γεννήσει τοῦ ἀνθρώπου καὶ πιστῶς ἀκολουθοῦσα αὐτὸν μέχρι τάφου!

Όταν τοῦ ὀρίζοντος τῆς ζωῆς τὴν εὐδίαν διαδεχθῶσιν αἱ καταγίγδες καὶ τὸν τέως αἴθριον οὐρανὸν κατακαλύψωσι παμμέλανα σύννεφα, τίς εἶνε ἱκανὸς νὰ μετριάξῃ τὴν ἔκρηξιν καὶ καθιστᾷ τὴν ζωὴν ἀνεκτικάν;

Ἡ Ἐλπίς! Ἡ ὠραία αὐτὴ καὶ εὐσπλαγχνος θεὰ, ἡ γνωρίζουσα ν' ἀπομάσῃ ἠδέως τὰ δάκρυα, ἡ Ἐλπίς, ἡ γνωρίζουσα νὰ βαλσαμώῃ τοὺς πόνους, ἡ Ἐλπίς, ἡ γνωρίζουσα νὰ παρατείνῃ τὸ ζῆν, ἡ Ἐλπίς, τῆς ἀνθρωπότητος ἡ σῴτειρα!

Όταν αἱ ἄγριαι λαίλαπες σύρῳσιν ἐν τῷ πολυχυμάντῳ τοῦ βίου ὠκεανῷ τὸν ἀνθρώπον, ὡς δεινῶς χειμαζόμενον πλοῖον, τίς ἄλλος ἢ ἡ Ἐλπίς παρέχει σωσίδιον καὶ σφῆζει ἀπὸ τελείου καταποντισμοῦ;

Τίς τὸ ἔρεβος τῶν ἀτυχιῶν γνωρίζει νὰ διαλευκαίνῃ κάλλιον τῆς Ἐλπίδος;

Τίς, ὡς φαεινὸς καὶ σωτήριος φάρος, ὠδήγησε τὰ παραπαίοντα βήματα τοῦ πολυπαθοῦς;

Καὶ τίς ἠδύτερον τῆς Ἐλπίδος ἐβαυκάλισε καὶ τὴν ὡς ἠλιακὴν ἀκτῖνα ὠραίαν παιδικὴν ἠλικίαν καὶ τὴν χρυσὴν νεότητα καὶ τὸ ἐπίπονον γῆρας;

Καὶ ὅτε τὰ ὠραῖα ἔτη διέφρυσαν καὶ ἡ ἀκατάσχετος τοῦ χρόνου φορὰ ἐκύρτωσε τὸ πρῶν ἀθλητικὸν σῶμα καὶ αἱ ρυτίδες κοτέσκαψαν καὶ ἡ δυσθυμία ἐμάρανε τὴν πρῶν γελόεσσον μορφήν, καὶ ὅτε εἶδεν ὁ ἀνθρώπος τὸν καπνὸν ἀποτεφρωθέντων ὄνειρων καὶ συντρίμματα βιωτικῶν ναυαγίων καὶ πολυετείς μοχθούς ματαιωθέντας καὶ τοῦ θανάτου τὸ βάρος θρον γοῖνον, τίς ἔτι ἐφώναξεν αὐτῷ διατόρως:

«Ζῆθι»;

Ἡ Ἐλπίς!

Βαρύσις.

Περσεφόνη Α. Παπαδοπούλου.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Πόσον πικρὸν εἶνε νὰ ἀντλή τις ἀντὶ εὐτυχίας πικρίαν καὶ ἀπογοήτευσιν ἀπὸ πρόσωπα ἅτινα μετὰ στοργῆς καὶ τρυφερότητος ἠγάπησεν.

Τὸ τάλαντον δὲν ἀξίζει τίποτε ἂν λείπῃ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐργασίαν.

Τὸ νὰ γίνῃ κανεὶς πλούσιος θεωρεῖται ὑπὸ τινῶν ἐπιτυχία. Ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ δὲν εἶνε ἀξιοσύστατος.

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἐπαινοῦν ἐνθουσιωδῶς τὰ σοβαρὰ βιβλία καὶ ἀποφεύγουν τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν.

Αἱ Αἰτιολοεῖς

ΛΟΘΩ

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἐνθουσιώδους ἄρθρου τοῦ φιλέλληλος Ἰταλοῦ δημοσιογράφου **Λάλια Πατερονόστρο** περὶ τῶν γυναικῶν τῶν Ἀθηνῶν:)

Ὁ Ἄμπον δὲν εὔρε τίποτε ὠραῖον εἰς τὸ ταξειδί του εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν εὔρε τίποτε ὠραῖον εἰς τὸν ἀθηναϊκὸν γυναικίον κόσμον.

Ἡ καλαισθησία του, δυστυχῶς τόσον ὀλίγον Παρισινῆ, δὲν ἱκανοποιήθη εἰς τὴν θεᾶν τόσου καὶ τόσον ἐκλεκτοῦ γυναικίου κόσμου!

Ἴσως ἐνεθυμῆτο μὲ πολλὴν ἐπιμονὴν τὰς θελκτικὰς Παρισινὰς καὶ δὲν εὔρε τρόπον—ἀφηρημένος ὅπως ἦτο εἰς ἄλλας ἀναμνήσεις—νὰ παρατηρήσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀνθησιν τῆς γυναικὸς εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀπσοχολήθη πολὺ μὲ τὰ οικονομικὰ καὶ τὴν πολιτικὴν, καὶ δὲν εἶχε καιρὸν ν' ἀφῆθῃ εἰς τὸ θέλητρον τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου καὶ ἐπροτίμησε νὰ τὸν ἰδῇ νὰ περνᾷ χωρὶς νὰ θαυμάσῃ.

Καὶ ὁμῶς ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπισκέπτεται διὰ πρώτην φορὰν ἕνα ξένον τόπον, ἔχει καθῆκον νὰ παρατηρήσῃ πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν γυναῖκα ἢ ὅποια ἐμπνέει κάθε ὠραῖον, εὐγενὲς καὶ ἀγνόν.

Ἐγὼ ἠσθάνθην τὸ καθῆκον, αὐτὸ, καὶ παρετήρησα, καὶ ἔμεινα—ὁμολογῶ τὴν ἀδυναμίαν μου,—αἰχμάλωτος καὶ μαγευμένος ἀπὸ τὴν Ἀθηναίαν γυναῖκα.

Ἄ, ἂν ὁ Τερτουλιανὸς εἶχε θαυμάσῃ τὰς γυναῖκας, τὰς ὁποίας εἶδα ἐγὼ ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδανικῶς φωτεινὴν παρένθεσιν, δὲν θὰ ἔλεγε: «Γυνή, σὺ εἶσαι ἡ πύλη τῆς Κολάσεως», οὔτε ὁ Σάν Μποναδεντούρα, θὰ ἔγραφε: «Γυνή, ὁμοιάζεις μὲ τὸν σκορπίον».

Εἰς τὸν Ἀττικὸν παράδεισον δὲν ὑπάρχουν παρὰ ὑπέροχοι Ναΐδες!

Αἱ Ἀθηναῖαι ἔχουν ὅλοι ἕνα χαρακτηριστικὸν σημεῖον πρωτότυπον, τὸ ὁποῖον ἐξεγείρει ἡμᾶς τοὺς δυστυχημένους θνητούς. Ἡ χάρις καὶ ἡ καλλονὴ δὲν τὰς ἀφίνουν ποτέ. Περνοῦν κομψαὶ καὶ μειδιῶσαι ὡς πλάσματα ὄνειρώδη, προχωροῦν ὑπερήφανοι εἰς τὴν ζωὴν, ὡς σύμβολα ποιήσεως καὶ ἰδανισμοῦ. Εἰς τὸν δρόμον διαβαίνουν μὲ ἰδιαιτέραν χάριν, χω-

Νά μὴ εἶναι ἄσωτος.

Να μὴ κακολογῇ

Να μὴ συκοφαντῇ.

Να μὴ φθονῇ

Να ἔλεθῇ τοὺς πάσχοντας.

Να εἶναι εὐγνώμων πρὸς τὸν ἐβεργετοῦντα αὐτόν.

Να προστατεύῃ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ καταπιεζομένους.

Να λέγῃ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν.

Να ἀναγνωρίζῃ καὶ νὰ σέβηται τὴν ἀξίαν τῶν ἄλλων.

Να σέβηται τὸν ἐγωισμόν τοῦ πλησίον τοῦ.

Να ὑπακούῃ εἰς τοὺς ἀνωτέρους τοῦ.

Να εἶναι μετριόφρων.

Να εἶναι ταπεινός.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΠΙΘΙ

Η΄.

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΟΝΗ.—ΘΕΛΓΗΤΡΑ.

(Συνέχεια).

Ἡὰ μαλλιά.

Αἱ τρίχες διαφέρουν κατὰ τὸ σχῆμα, κατὰ τὴν διάμετρον, κατὰ τὴν ἀντίστασιν καὶ κατὰ τὸ χρῶμα.

Ὡς πρὸς τὸ σχῆμα, ἄλλαι τρίχες εἶνε καλινδρικοί καὶ ἄλλαι πεπλατυσμέναι. Αἱ τελευταῖαι εἶνε ὅτι βοτρυχώνονται (φριζήρονται) καὶ τῶν ἀράπηδων.

Ὡς πρὸς τὴν διάμετρον ὑπάρχον τρίχες λεπτόταται καὶ τρίχες παχυτάται. Αἱ πρώται εἶνε ἐλαστικαὶ καὶ κύματιζουσαι αἱ ἄλλαι σκληραὶ καὶ ὀρθαί.

Ὡς πρὸς τὴν ἀντίστασιν αὕτη φαίνεται ἀνάλογος πρὸς τὴν διάμετρον των. Εἰς τὰς λεπτοτέρας ἢ ἀντιστασις αὕτη εἶνε ἀκόμη μεγαλύτερα.

Τὸ χρῶμα των τέλος ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, τῶν ἀτόμων, τοῦ κλίματος κλπ. Εἶνε δὲ συνήθως αὐτὸ τὸ χρῶμα οὐμφανον καὶ ἀναρμόνιον πρὸς τὸ χρῶμα τοῦ δερματος.

Αἱ τρίχες

ἐν γένει εἶνε εὐλύγιστοι καὶ ἐλαστικαί. Ὑποκίπτουν εἰς κάθε διεύθυνσιν τὴν ὅποιαν τοὺς διβῶμεν τραβοῦμεναι βραδεως καὶ βαθμηδόν, μακραινουν κατὰ τὸ ἕν πέμπτον ἢ καὶ τέταρτον.

Αἱ τρίχες ἐλύθουν τὴν ὑγρασίαν καταπληκτικα. Ὑγραίνονται δὲ ἀξάνουν κατὰ μῆκος. Διὰ τοῦτο αἱ σοχναὶ πλύσεις ὄντε-λοδὸν εἰς τὴν μάκρυνσιν αὐτῶν.

Ὅταν πάλιν ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε ξηρὰ χάνουν μέρος τῆς ὑγρασίας των καὶ κονταίνουν. Εἰς τὴν ιδιότητα αὐτὴν τῆς τριχὸς στηρίζεται ἡ κατασκούη τοῦ ὑγρομέτρου.

Ἡὶα περιεργος

Ἰδιότης τῶν τριχῶν, τὴν ὅποιαν κανὲν ἄλλο στοιχεῖον τοῦ ἀνθρώπινου σώματος δὲν ἔχει, εἶνε ὅτι ἔμπορον νὰ ζήσουν καὶ νὰ ἀναπτυχθῶν ἐπὶ νεκροῦ σώματος. Δὲ εἶνε πράγματι σπάνιον νὰ παρατηρήσωμεν αὐτὴν τὴν καταπληκτικὴν ζωικότητα τῆς τριχὸς ἐπὶ πτωμάτων ἐκθαπτομένων πολλοὺς μῆνας μετὰ τὸν θάνατον.

Ἄλλη ιδιότης τῶν τριχῶν εἶνε ὁ ἤλεκτρισμός, τὸν ὅποιον παράγει διὰ τῆς προστριβῆς. Ἴδιως ὁ ξηρὸς καιρὸς ἤλεκτριζει τὰς τρίχας.

Ἡθραία η

Εἶνε γοητεία, εἶνε ἢ δόξα τῆς γυναικὸς, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Σομβουλοῦμεν ἐδῶ νὰ μὴ κόπτωνται τὰ μαλλιά τῶν κορασιῶν ὀλόκληρον. Να περικόπτωνται μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ ἄκρα, τὸ καλλίτερον καθὲ τρεῖς μῆνας.

Νὰ μὴ δένωνται ποτὲ, ὅτε νὰ σφιγγωνται. ἐν γένει δὲ νὰ ἀποφεύγετε πᾶν ὅ,τι ἐπιβαρύνει ἢ ἐνοχλεῖ τὰ μαλλιά καὶ πᾶν ὅ,τι τὰ στερεῖ ἀπὸ τὸ ἐλεύθερον ἀέρισμά των.

Ὁ ἀέρας, ὁ ἥλιος, τὸ φῶς εἶνε καὶ διὰ τὰ μαλλιά τέσον ἀπαραίτητα ὅσον καὶ διὰ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ ὄργανισμοῦ μας. Καὶ δι' αὐτὸ εἶνε λαμπρὰ συνήθεια καὶ ἔξοχον μέσον ὑγεινῆς τῆς κόμης νὰ τὴν ἀφίνετε σοχνὰ καὶ καθ' ἑκάστην νὰ κοματίζη ἐλεύθερος εἰς τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα.

Ἡ περιεργος

τῶν μαλλιῶν ἔχει μεγάλας καὶ λεπτάς ἀπαιτήσεις. Ἐν πρώτοις, ἐπαναλαμβάνομεν τὸν ἀερισμόν, ὅστις εἶνε τὸ καταλληλότερον μέσον τῆς ἐρωστίας των. Ὁ ἀερισμὸς γίνεταί μετὰ μεγάλην, ὀλοθηρὰν καὶ ἀραιὰ θόνητα ἔχουσαν τσατσάραν, ἀπαλὰ δὲ καὶ ἐπιπολαίως. Τὸ κτένι τὸ πανάργαιον καὶ δολοφόνον εἶνε εἰς τὰς χωρικὰς γυναίκας. Αὐτὸ ἐρεθίζει τὸ τριχωτὸν δέρμα καὶ εὐξάνει τὴν πιτυρίαν.

Ἡ βοῦρτσά

ἐνδεικνύεται ὠρῶτως διὰ τὰ μαλλιά. αὕτη δὲ πρέπει νὰ εἶνε σκληρὰ. Αἱ μεταλλικαὶ βοῦρτσαι εἶνε πολὺ ὑγειναὶ καὶ διατηροῦν τὴν καθαριότητα καὶ τὴν ζωικότητα τοῦ τριχωτοῦ δερματος.

Ἐν γένει ὅμως ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν μαλλιῶν καὶ τῆς κεφαλῆς, πρέπει νὰ διατηροῦνται εἰς ἄκραν καθαριότητα. Τὰ καθαρίζετε δὲ βοθίζουσαι μετὰ κάθε χρῆσιν εἰς διαλοσιν αἰνοπνεύματος ἢ φαινικῶ βοῦρτσας, τσατσάρας, τριπόνια, κορδέλλας, φιλέ κλπ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποφεύγετε ἀσφαλῶς τὰ παρῶσιτα τῶν ἀσθενειῶν τοῦ τριχωτοῦ δερματος.

Ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνη ἀπὸ τὴν κόμην περὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς υγείας, διότι ὅλα συνδέονται εἰς τὴν ἀνθρωπινὴν φύσιν, τῆς ὅποιας ὅλα τὰ ὄργανα εἶνε ἀλληλένδετα ἕπως εἰς τὸ κανονικὸν σῶμα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

Χωρικός τις ἰδὼν ἐν θαλάσῃ πλοῖον φορτηγόν, τὸ ὅποιον ὡς ἐκ τοῦ βάρους ἐξεῖχε τοῦ ὕδατος μίαν σπιθαμὴν, ἀνέκραξεν: «Ἐὰν τὸ ὕδωρ ἦτο μίαν σπιθαμὴν ὑψηλότερον, ἔθελε καλύψει ἀφεικτως τὸ πλοῖον».

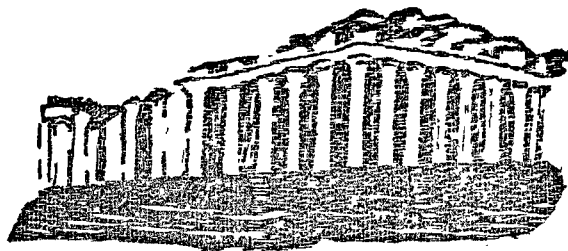
Ἔτος Α'. Τεύχος 13ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΟΥΡΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνδρομῆ
Προπληρωτέα
Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίνια 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται
πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 15 Ἀπριλίου 1907.

Ἡ ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

Ἡ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

***

... Οὐδεμία γνῖν φιλοσοφία ἐπετέλεσε τὴν ριζικὴν ἐπανάστασιν, ἣν ἀπειργάσατο ἡ διδασκαλία τοῦ Ναζωραίου. Ἐκ θεμελίων κατεκρήμνισεν. ἀλλὰ καὶ ἐκ θεμελίων ἀνίγειρε. Καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, θεμελιωθὲν εἰς τὰ βαθύτατα ἔγκατα τοῦ Πλανήτου, ἐστεγάσθη εἰς τὰ ἀπώτατα ὕψη τοῦ Οὐρανοῦ.

Εἰς τὰς ἀπεράντους χώρας τῆς Ἀσίας ἐβίωσαν νομοθέται καὶ βασιλεῖς, ἀόρον κεκτημένοι τῆς διανοίας τὸ φῶς καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως τὴν ἀπόφασιν Ἀλλὰ παρῆλθον. Ἀφετε τὴν Ἀλήθειαν, εἰς τοῦ χρόνου τὴν ἔκτασιν, νὰ τελέσῃ τὸ ἀκαταμάχητον καὶ θεῖον ἔργον τῆς, τὸ φωτεινὸν καὶ σωτήριον. Θὰ πέσῃ ἡ κρατοῦσα ἐτι δόξα καὶ ὁ νόμος αὐτῶν, διότι εἶνε ἀνθρωπίνῃ ἡ δόξα, καὶ ἔργον ἀνθρώπων ὁ νόμος τῶν.

Ὁ κόσμος εἶνε πολὺ παλαιός, νήπιος ὄμως εἶνε εἰσέτι τῶν ἀνθρώπων ὁ νοῦς. Ἀλλὰ ἐν Ἰουδαίᾳ ἐλαμψε τὸ φῶς, καὶ πρὸ τοῦ φωτὸς ἐκρύβη τὸ σκότος. Ἡφανίσθησαν οἱ ὑπώχροι δορυφόροι ἐνώπιον τῆς φωτεινοτάτης ἀδίδου τῆς ἀληθείας ἐστίας, ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐψέμωσε τὸν Γάγγην καὶ ὑπερθεν τῶν Ἰμαλαίων ἀγέρθησαν οἱ ταπεινοὶ γήλοφοι τῆς Γαλιλαίας.

***

Καὶ αὐτὴ ἐτι τῶν Ἑλλήνων ἡ σοφία, καὶ αὐτὴ ἐτι προσῆλθεν εἰς τὴν πηγὴν τῆς ἀληθοῦς ζωῆς, ἀντλοῦσα πίστιν καὶ συμπλήρωμα. Εἶνε ἡ περικαλ-

λῆς Σαμαρεῖτις, ἣν ὁ Κύριος εἶδε παρὰ τὸ φρέαρ, καὶ ἥς ἐσκέδασε τὰς συγγνωστὰς πλάνας. Πρώτη, αὐθόρμητος, κραταῖα, τῶν Ἑλλήνων ἡ φιλοσοφία ἐκλήθη νὰ χωρήσῃ πρὸς τοῦ Χριστοῦ τὴν διδασκαλίαν. Καὶ ὅταν ὁ θεῖος Διδάσκαλος ἀκούει ὅτι «ἦσαν καὶ Ἕλληνες οἱ μετ' αὐτοῦ συναναβάντες» λέγει ὅτι «νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου».

—*—

Μοναδικὸν καὶ ἐκπληκτικὸν φαινόμενον. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐπεζήτει τὸν Ἑλληνισμὸν, καὶ οὗτος, συμπληρῶν τὸ κάλλος καὶ τὸ ὕψος του, σπεύδει πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν. Ἡ γνῖν θεότης, ἡ ἐν τῷ Ἑλληνισμῷ ἐνσαρκωθεῖσα, τελειοῦται ἐν τῇ ἀληθεῖ θεότητι, τῇ ἐκ τῶν Οὐρανῶν ἐκπορευθεῖσῃ. Τὴν τρισυπόστατον ἐνότητα τοῦ Θεοῦ, τὸν ἀγνωστον αὐτὸν ἀλλ' ἀληθῆ Θεὸν, ἐξαλλος ἀκούει ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος. Πιστεύει εἰς αὐτὸν καὶ πιστεύων τὸν διαδίδει.

Ὁ Ἑλληνισμὸς ἦτο ἡ εἰς λύτρωσιν χωροῖσα ἀνθρωπότης. Ὁ Χριστιανισμὸς ἦτο τὸ πνεῦμα καὶ ὁ δάντυλος τοῦ Θεοῦ, ὁ τὴν ἀνθρωπότητα φωτίσας ὀδηγήσας καὶ σώσας. Τὸ ἔργον θεμελιοῖ ἡ Θεία Σοφία, καταλείπει ὄμως τοῖς ἀνθρώποις τὴν διάδοσιν. Καὶ πρῶτοι οἱ Ἕλληνες ἐγκολλοῦνται, στηρίζουσι, πιστεύουσιν εἰς αὐτό. Γήνιοι Θεοὶ ὑπῆρξαν οἱ Ἕλληνες ἀσφοί. Σωκράτης δὲ καὶ Πλάτων αἶρονται ἥδη Βαπτισταὶ Ἰωάνναι, οὐχὶ βοῶντες ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλὰ φωτίσαντες τὰ πνεύματα καὶ παρασκευάσαντες τὰς συνειδήσεις πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ θεοῦ σπόρου.

Δόξα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ὅπερ, ἀφοῦ ἐξηγγένισε καὶ ἐγεώργησε τὰ πνεύματα, ἐσάλπισε διὰ τῆς ἐθνικῆς του γλώσσης τὴν νέαν θρησκείαν. Ὁ ἐπὶ τῶν καρῆνων τοῦ Ὀλύμπου Ζεὺς, κρονόληρος ἥδη, ἀδυνατεῖ νὰ περισφιγῆ τὸν κεραυνόν. Ἐντὸς ποιητικῆς νεφέλης κρύπτεται τὸ δάλυμπιον Πάνθεον,

καὶ εἰς τὴν γοητείαν τοῦ θέλγοντος Ἑλληνικοῦ μύθου ἀλλὰ, μύθου δι' ἑλληνικῆς πάλιν χειρὸς, καὶ γλώσσης πάλιν ἑλληνικῆς, ἀναστλοῦται ἔμπεδος ἡ Ἀλήθεια τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ὁ ἥλιος τῆς Βηθλεὲμ φωτίζει καὶ, μεσουρανῶν τηλανυχῆς καὶ ἀνέσπερος, χέει ἐπὶ τὸν φθαρτὸν κόσμον τὴν ἀδρᾶν ἀκτινοβολίαν του. Καὶ ὅταν δύση ὁ βίος ἡμῶν, ὅταν εἰς ἄλυτον αἰωνίαν νύκτα κλεισθῶσι τὰ βλέφαρά μας, ὁ φωνεινὸς καὶ παρήγορος ἀστὴρ τοῦ Σταυρωθέντος ἐκπέμπει καὶ πέραν τοῦ τάφου πλούσιον κύμα φωτός, καὶ ἐλπίδος θεῖον ἐφόδιον, ἀνυψοῦν ἐτι τὴν ζῶσαν συνείδησιν καὶ ψυχὴν. Οὐδὲν ἢ ἐλάχιστα αἱ γίνονται φιλοσοφίαι ἰσχυσαν ἐπὶ τοῦ τεταλαιπωρημένου ἀνθρωπίνου νοῦ, τυρβάζοντος περὶ τὸ μυστήριον τοῦ Θανάτου. Ὁ Θεὸς Ναζωραῖος ἔλυσεν αὐτὸ ὀριστικῶς, καὶ μόνῃ ἢ πῶρωσις ἐξηγηρωμένης ἢ ἐξελκωθείσης ψυχῆς δύναται νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν ἀπελπισίαν καὶ εἰς τὴν ταπεινώσιν τῆς ἀνυπαρξίας.

Σπυρίδων Παγανέλης.

ΙΕΡΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ἠΘΩΝ

Ὡ ἱεραὶ ἀναμνήσεις τῶν ἀθῶν καὶ εὐπίστων καὶ ἀμερίμων παιδικῶν καὶ νεανικῶν χρόνων· γλυκέα ὄνειρα καὶ παλμοὶ καὶ ποθοὶ ἀγγελικοὶ καὶ εὐτυχία τελεία εἰς ἀπολαύσεις ἀγνωτέρας τῶν πτηνῶν τῶν λειμώνων ἱεραὶ πανάγνου παρελθόντος πτήσεις καὶ ἐμπνεύσεις γλυκέα καὶ σεπτὴ μορφή τῆς προσευχομένης καὶ ἀείποτε ἐρηγορούσης ὑπὲρ ἡμῶν μητρός ἐμπνευσμένα ἔτη ἡμερῶν ἀγίων τρυφερᾶς πίστεως καὶ στοργῆς. Ὡ δάκρυα συγκινήσεως ἰερᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀδόλου, ἄτινα, ὡς ἀδωμαντοστάλακτος δρόσος ροδιζούσης αὐγῆς εὐώδους καὶ παρθένου δάσους, ἐσταλάζετε ἄρθονα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς πρὸ τῆς θέας τοῦ Ἐσταυρωμένου Σωτῆρος καὶ τῆς ἀωγιώσης θείας Μητρός του· ὧ ἔνθεοι λεπταὶ ἀνατριχιάσεις, ὅσαι περιεχύνετε τὸ ἀγνίζον σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἀνυψοῦτε εἰς αἰθερίους κόσμους καὶ πεποηθῆσεις ἀδιασείστους ἐνεπνέετε ἐπὶ τῆς συγκαταβάσεως τοῦ Θεανθρώπου καὶ τῆς ἀγάπης Του καὶ τῆς προσδοκίας μιᾶς ἀγνωστοῦ εὐτυχίας, μιᾶς ἀγάπης ἐγκαρδίου πάντων τῶν περὶ ἡμᾶς, πῶς ὅλα ἡμεῖς κατὰ τὰς Ἀγίας ταύτας ἡμέρας ἀναγεννώμενα ἐν τῇ μνήμῃ καὶ φαντασίᾳ μου μὲ κατέχετε ὄλην καὶ παρελαύνετε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου χαρωπά, πραγματικά, παλλόμενα καὶ μειδιῶντα ἐντὸς λευκοροδίνου περιβάλλοντος ;

Πῶς ἡ τέως πογωμένη καρδίᾳ μου σκιρτᾷ τῶρα εἰς τὴν ἀνάμνησίν σας καὶ πλέει πάλιν ὁ λογισμὸς μου εἰς τὰς θείας ἐκείνας ἐκστάσεις καὶ ἀπολαύσεις ;

Πάλιν, πῶς οἱ ἔναστροι οὐρανοὶ μοὶ φαίνονται, ὅτι, ὡς τότε, συμπλέκοντες τεχνηέντως διὰ τῶν λαμπροτέρων σαπφειρίνων καὶ ἀδαμαντίνων ἀστέρων των τὸ ὁμοίωμα τοῦ Σταυροῦ, κύκλῳ Αὐτοῦ ἐκτεινόμενοι, στεφανόνουσιν Αὐτὸν θεσπεσίως ;

Ἡ ἰδίᾳ λιτονεῖα τῶν ἀνθέων ἐν πυρετώδει ἐργασίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἱερότητι σκεπτικῇ, ἀναπάλλει διὰ τῶν ἀνθοστολιστῶν λειμώνων καὶ πεδιάδων, καὶ μεταξὺ ἰων καὶ νεκρανθέμων ἀμιλλῶνται ταῦτα, ποῖον πρῶτον νὰ ράνῃ τὴν διὰ στεφάνου ἀκανθῶν ἐστεμμένην καὶ ἡρέμα κλίνουσαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ Θεῖαν κεφαλὴν τοῦ Μεγάλου Νεκροῦ !

Καὶ τῶρα, Χριστέ μου, μήπω ὀσφρανθέντα ὑπὸ τινος

ρόδα σπεύδω νὰ δρέψω καὶ δι' αὐτῶν τὸν νεκρὸν Σου νὰ ράνω, γόνυ κλίνουσα ἐνώπιόν Σου, καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Πυρροσευὴν τῶν Μεγάλων καὶ φρικτῶν παθῶν Σου ποθῶ καὶ πάλιν νὰ ἐμβάψω εἰς ὄξος τὸν ξηρὸν ἄρτον μου καὶ νὰ κοινωνήσω δι' αὐτοῦ τῆς Σεπτῆς ὀδύνης, τῆς πικρίας καὶ τῆς δίψης Σου.

Νομίζω καὶ τῶρα ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν παραδίδουσαι ὑπὸ τοῦ ἀχρῖστου μοθητοῦ καὶ τύπτεσαι δι' ἀγάπην μας καὶ ἐμπτεῖσαι καὶ σταυροῦσαι, ἀγωνιῶ μετὰ Σοῦ καὶ θνήσκω καὶ ἐγείρομαι μετὰ Σοῦ.

Δὲν γηράσκει ποτὲ λοιπὸν ἡ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου ; Δὲν ἔχει πέρας ἡ νεότης τῆς ψυχῆς, ἡ ποτιζομένη διὰ τοῦ θεοῦ νάματος τῆς Ἀγάπης Σου, τῆς ὑψίστης θυσίας Σου καὶ θρησκείας Σου, Χριστέ μου, δὲν ἀποκόμνει ἡ ψυχὴ, ἡ ἐντροφῶσα εἰς τὰς ἀνομήσεις Σου, ἀλλ' ὡς τὸ λευκὸν ὄρος, ὃ ὑπερήφανος καὶ αἰώνιος Λίδανος, φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὁ ἀνθρώπος τὰς χιόνας, εἰς δὲ τὴν ψυχὴν του τὸ αἰώνιον ἔαρ ;

Γίνεται λοιπὸν ποτε πνεῦμα ὁ ἀνθρώπος, ὃ εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν ἐντροφῶν καὶ τὴν ὑπέροχον θυσίαν Σου μελετῶν, ἀγαπᾷ τοὺς πάντας διὰ Σοῦ καὶ ἐν τῷ ὀνόματι Σου καὶ τῇ ἰδιδασκλίᾳ Σου παιδαγωγούμενος καὶ χειραγωγούμενος, ὅπου καὶ ἂν στρέψῃ τὸ βλέμμα, ἀποθαυμάζει τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων Σου, ἄτινα ἐν τῇ πλήρει τελειότητι των προσπίπτουσιν εἰς τὴν ἀντίληψίν του πρὸς ἀπόλαυσίν του καὶ δόξαν Σου ;

Τοῦ γαλανοῦ αἰγιαλοῦ αἱ γαληνιαῖαι ἐκτάσεις, ἡ λαμπρῶν τοῦ ἡλίου, ἡ πτήσις τῶν πτηνῶν, ὁ θροῦς καὶ ἡ εὐωδία τῶν ἀνθέων, τὸ Μαρτύριόν Σου τὸ Μέγα μοὶ ψάλλουν ἤδη, Χριστέ μου, καὶ πρὸς τὴν Ἀγίαν Γῆν τῶν Παθῶν Σου καὶ τῆς Δόξης Σου ἀέννάως μὲ φέρει ἡ θεά των.

Ὡκεανὸς γαλήνης ἀμαρτωλῶν συνειδήσεων καὶ ψυχῶν μήπως δὲν ἔγειναν τὰ ἄφθονα καὶ αἱματοστάλακτα δάκρυά Σου, καὶ αὐτοθυσίας ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἀγάπης πέλαγος δὲν ἦτο ἡ ψυχὴ Σου ;

Ὁ ἥλιος δὲν ἐδάνεισεν ὄλην τὸ φῶς του εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ σπηλαίου τῆς Βηθλεὲμ ἀστέρα, δι' οὗ τὰ σκότη τῆς δουλείας διεσκεδάσθησαν καὶ μετελαμπαδέυθη εἰς τὴν οἰκουμένην διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Εὐαγγελίου Σου τὸ σωτήριο φῶς τῆς ἀγάπης Σου καὶ τῆς θρησκείας Σου ;

Ἀλλάστρον πολυτίμου μύρου νάρδου πιστικῆς, εὐωδιστέρας τῶν ρόδων, δὲν ἔχυσεν ἐπὶ τοὺς ἀχραντοὺς πόδας Σου ἡ Θεόληπτος Μαρία ἐν Βηθανίᾳ ;

Μήπως τὸ πᾶν πρὸ πάντων κατὰ τὰς Ἀγίας ταύτας ἡμέρας διὰ τῆς εὐλόλου ἀηδόνος δὲν ὑμνεῖ τὴν θυσίαν καὶ συγκατάθεσίν Σου καὶ διηθησιμὸν τόσῳ θαυμασίως καὶ πλέον εἰς διαυγῆ καὶ αἰθρίον οὐρανὸν δὲν διηγεῖται τὴν Δόξαν Σου ;

Ἀλλὰ τ' ἀθάνατα πτερυγίσματά της ἡ ψυχὴ, ὅσα ἀντλεῖ ἀπὸ τοῦ μεγαλείου τῆς οὐρανιας καταγωγῆς της καὶ ἀπὸ τῶν ὑπερκοσμίων ἐμπνεύσεων τῆς Ἀθανάτου ὑποστάσεώς της ἐνδύεται κατ' αὐτὰς ἐν ὑπεράτῃ κατανύξει πρὸς σύλληψιν τῆς ἀπεράντου καὶ ἀσυλλήπτου ἐννοίας Σου, καὶ τῆς πρὸς Σε πίστεως, Χριστέ μου· ὁ αἰώνιος καὶ ἀσθεστος σπινθηρ ζωογονῶν ἀείποτε τὴν ὑπαρξίν φέρει ἡμᾶς ἐξάλλους μετὰ θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῶν πτερυγίων τῆς φαντασίας ἀπὸ τῆς Βηθλεὲμ εἰς τὸν Γολγοθᾶν νῦν, καὶ ἀπὸ τοῦ θεηλάτου καὶ προσφιλοῦς Σου ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, τοῦ ὄρους τῶν δακρῶν Σου καὶ τῆς Δόξης Σου, εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Δεμεσὸς

Λαυσονία.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ Β. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΜΕΘΗΜ

Φίλε κ. Συντάκτα τοῦ «**Παρθενῶνος**»,

Προσεπάθησα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ φίλου ὑμῶν περιοδικοῦ, νὰ περικλείσω ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων συνήθους ἀνταποκρίσεως τὰ ἀπεριόριστα αἰσθήματα τῆς εὐκρινούς χαρᾶς καὶ τοῦ ἀγνοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὡς καὶ τὴν ὑπερέντασιν τῆς φρενίτιδος, ἥτις, ὡς ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, κατέχει σύμπαντα τὸν λαὸν τῆς Ἑλληνικῆς πρωτεύουσας, ἀδιακρίτως φύλου, τάξεως καὶ ἡλικίας, ἀπὸ τοῦ ἀπλουστέρου ἀστοῦ μέχρι τοῦ βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου ἀπὸ τοῦ νηπιῦ μέχρι τοῦ ἐσχατογῆρου.

Πρώτην ἤδη φορὰν ὑποδοχὴ ὑπῆρξε τὸσον αὐθόρμητος καὶ τὸσον εὐκρινῶς ἐνθουσιώδης, διότι καὶ διὰ πρώτων ἴσως ἤδη φορὰν μονάρχης Ἐθνους, μεθ' οὗ μᾶς συνδέουσιν ἀρρήκτως ἱστορικαὶ ἀπ' αἰῶνων παραδόσεις, καὶ κοινὰς μεθ' ἡμῶνσχόντος τὰς τύχας. ἐπισκέπτεται ἐπισήμως τὴν πρωτεύουσαν τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ βασιλείου.

Δὲν θὰ ἐνδιατρίψω εἰς λεπτομερείας τῆς αὐτόχρονα ἀποθεωτικῆς ταύτης ὑποδοχῆς, καθ' ὅτι οὔτε ὁ χρόνος οὔτε ὁ χώρος ἐπιτρέπουν τούτο, ἀλλὰ θὰ περιγράψω ταύτην εἰς ὅσον οἶόν τε γενικωτέρας γραμμᾶς.

Τὴν 3ην μεταμσημβρινὴν ἀκριβῶς ὥραν τῆς 26ης Μαρτίου εἰσῆρχετο εἰς τὸν ὑπόγειον σταθμὸν τῆς Ὀμονοίας, πλουσίως διακεκοσμημένη ὑπὸ μύρτων καὶ σημαίων, ἡ φέρουσα τὸν Βασιλέα Βίκτωρα, ὡς καὶ τοὺς εἰς Πειραιᾶ πρὸς δεξιῶσιν αὐτοῦ κατελθόντας, βασιλέα καὶ πρίγκηπα, ἀμαξοστοιχία. Ἀμέσως δὲ τοῦ παρατεταγμένου στρατοῦ, παρουσιάζοντος ὄπλα, καὶ τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς παιανίζουσας τοὺς Ἐθνικοὺς ὕμνους Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, κατέρχεται πρῶτος ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος δίδων τὴν χεῖρα εἰς τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουήλ. Μετὰ τοὺς βασιλεῖς ἐξέρχονται οἱ λοιποὶ πρίγκηπες καὶ μετὰ τούτους οἱ Ἰταλοὶ ὑπουργοὶ Τιττόνι καὶ Μιραμπέλλο. Ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας τοῦ σταθμοῦ ἀναμένουν κατὰ σειρὰν ὁ πρωθυπουργὸς κύριος Θεοτόκης μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐν οἷς διακρίνεται ὁ Ἰππότης τῆς Κρήτης Ἀρμοστής κ. Ζαΐμης. Πάντας τοὺς ἀνωτέρω ἢ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Γεώργιος παρουσιάζει εἰς τὸν Ἰταλὸν Ἄνακτα. Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἀνέρχονται τὴν κλίμακα τοῦ σταθμοῦ, ἐπεστρωμένην διὰ βαρυτίμου πορφύρου τάπητος, ἡγουμένων μουσικῶν πρακτόρων τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Ἰταλικῆς ἀστυνομίας, οἵτινες δι' ἀνησυχῶν βλεμμάτων ἐπισκοποῦσι τὸ ἀσφικτικῶς συνωθούμενον πλῆθος, τὸ κατακλύζον τὸν σταθμὸν καὶ τὴν πλησιόχωρον πλατεῖαν τῆς Ὀμονοίας πλὴν εἰς μάτην οἱ φόβοι καὶ αἱ ἀνησυχίαι τῶν ἀστυνομικῶν. Διότι ὑπὸ οὐρανὸν διαυγῆ καὶ εὐδίων ὡς τὸν Ἀττικόν, δὲν δύναται νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὁ Βασιλοκτόνος τὸ ἀπαίσιον ἔργον του. Ἐκ τοῦ σταθμοῦ τῆς «Ὀμονοίας» μετὰ θερμότητος προσφώνησιν τοῦ κ. Δημάρχου, εἰς ἣν συγκεκινημένος ἀπῆντησεν εὐχαριστῶν ὁ Βασιλεὺς, ἡ βασιλικὴ πομπὴ ἐπέβη 12 αὐλικῶν ἀμαξῶν, ἐξ ὧν αἱ μὲν β, φέρουσαι τοὺς Ἰταλοὺς ὑπουργοὺς, τὸν Αὐτάρχη καὶ τοὺς ὑπασισταῖς τοῦ Ἰταλοῦ βασιλέως καὶ τοὺς ξεναγούς τούτων. προεπορεύοντο τῆς 7ης τεθρίππου ἢς ἐπέβαινον οἱ βασιλεῖς Ἑλλάδος

καὶ Ἰταλίας μετὰ τοῦ ἡμετέρου Διαδόχου, αἱ δὲ λοιπαὶ ἠκολούθουν φέρουσαι τοὺς πρίγκηπας Γεώργιον, Νικόλαον καὶ Ἀνδρέαν μετὰ τῶν ἀκολουθῶν αὐτῶν, καὶ, διὰ τῆς θαυμασίως διακεκοσμημένης ὑπὸ Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν σημαίων καὶ θυρεῶν ὁδοῦ Σταδίου, ὑπὸ τὰς οὐρανομήκεις καὶ ἀτελευτήτους ζητωκραυγὰς τοῦ μαινομένου πλήθους, ὅπερ κατὰ μυριάδας ἐκάλυπτε τὰ πεζοδρομια τῆς ὁδοῦ καὶ τοὺς ἐξώστας καὶ τὰ παράθυρα τῶν τε οἰκιῶν καὶ Ξενοδοχείων, καὶ ὑπὸ βροχὴν ἀνθέων καὶ μικρῶν σημαίων, φθάνει εἰς τὴν φιλοκάλως καὶ πλουσίως διακεκοσμημένην πλατεῖαν Συντάγματος, καὶ ἐκεῖθεν, διὰ τῆς ὁδοῦ Ὀθωνος, ἐκατέρωθεν τῆς ὁποίας παρατεταγμένοι 4 ἱλαὶ ἰππικοῦ ἀπέδιδον τὰς τιμὰς, εἰς τὴν Πλατεῖαν τῶν Ἀνακτόρων, τὴν μᾶλλον πλουσίως κεκοσμημένην πάντων τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς πρωτεύουσας. Ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ ἡ Πλατεία κατακλύζεται ὑπὸ πελωρίου κύματος ἐξάλλων ἀνθρώπων, οἵτινες δι' ἀδιαλείπτων ζητωκραυγῶν προσκαλοῦσι τοὺς βασιλεῖς εἰς τὸν ἐξώστην τῶν Ἀνακτόρων. Πράγματι δὲ, μετ' ὀλίγον, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν πριγκηπισσῶν γενομένην, ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῶν Τροπαίων, δεξιῶσιν εἰς τὸν προσφιλεῖ τῆς Ἰταλίας Ἄνακτα, ἐξέρχεται οὗτος, προφανῶς συγκεκινημένος, ἔχων ἐκ δεξιῶν μὲν τὴν βασιλίτσαν, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὸν βασιλέα ἡμῶν ἐκατέρωθεν δὲ αὐτῶν ἴστανται οἱ βασιλόπαιδες μετὰ τῶν πριγκηπισσῶν Σοφίας, Ἑλένης, Ἀλίκης. Τὴν ξανθὴν κεφαλὴν τῆς Ἀλίκης καταυγάζει δι' αἴγλης ἀρρήτου σύμπλεγμα ἀδαμαντίνων ἀστέρων. Ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἔλαβε χώραν εἶναι ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς. Κλυδωνιζόμενος καὶ ἐγὼ εἰς τὰ ἀνθρώπινα ἐκεῖνα κύματα, ἠδυνήθην νὰ ἴδω γύρω μου πολλοὺς ὀφθαλμοὺς δακρυσιμένους. Ὁ ἐνθουσιασμὸς ὁ ἀκράτητος τοῦ φρενιτιῶντος ἐκείνου πλήθους, ἐκσπῶν εἰς ἀτελευτήτους ἐπευφημίας, ἐδόνει ἐπὶ μακρὸν τὸν ἀέρα. Ὁ Βίκτωρ ἐνθουσιῶν καὶ αὐτὸς ὑπεκκλίνοτο συνεχῶς μειδιῶν. Ὁ Βασιλόπαις Ἀνδρέας ἀπέμασε τὰ κρυστάλλινα δάκρυα; ἅτινα ἡρέμα ἐκυλίοντο ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Πριγκηπισσῆς Ἀλίκης; ὁ δὲ βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιος, κρυπτόμενος ὀπισθεν τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, ἐδίδε πρῶτος τὸ σύνθημα τῶν ἐπευφημιῶν, σείων ζωηρῶς λευκὸν μανδύλιον. Τοῦτο διήρκεσε πέντε περίπου λεπτά, μεθ' ὃ καὶ πάλιν οἱ βασιλεῖς εἰσῆλθον εἰς τὰ ἀνάκτορα, τὸ δὲ πλῆθος ἐξεχύθη εἰς τὰς ὁδοὺς ζητωκραυγάζον ἀκαταπαύστως ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς Ἰταλίας καὶ τῶν βασιλέων αὐτῆς.

Κατὰ τὴν τετραήμερον διαμονὴν του ἐν Ἀθήναις ὁ Ἰταλὸς Ἄναξ ἐπεσκέφθη ὅλα τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, τὸ ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, τὴν Σιναίαν Ἀκαδημίαν, ὡς καὶ τὸ ἐν αὐτῇ εὐρισκόμενον νομισματικὸν Μουσεῖον. Ἐξέδραμεν εἰς Δεκέλειαν συνοδευόμενος πάντοτε ὑπὸ τῆς Βασιλ. Οἰκογενείας, παρέστη εἰς τοὺς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ γενομένους ἐν τῷ Σταδίῳ σχολικοὺς Ἀγῶνας, ὧν ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἑκτακτος καὶ παρεκάθησεν εἰς τιμητικὰ δεῖπνα.

Τὴν δὲ νύκτα τῆς 29 Μαρτίου ἀνεχώρησεν ὁ προσφιλεῖς Ἄναξ προπεμφθεὶς ἐπίσης ἐνθουσιωδῶς, ὡς ἐγένετο δεκτός. Ἀπῆλθεν ὡς φωτεινὸν μετέωρον, ὅπερ, ἂν δὲν προώρισται νὰ ἔχη εὐεργετικὴν τινα ἀντανάκλασιν ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ὀρίζοντος τῆς ἡμετέρας Πατρίδος, κατῶρθωσεν ὅμως νὰ συσφίγξῃ στενώτερον τοὺς δεσμούς τῆς στοργῆς οἵτινες συνδέουσιν ἀπ' αἰῶνων τὰ δύο ἀδελφὰ Ἔθνη, διαλύσαν διὰ τῆς αἴγλης του τὰ ἀραιὰ νέφη, ἅτινα τελευταίως ἐσκίασαν πρὸς στιγμὴν τὸν οὐρανὸν τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης των.

Ἀθῆναι 30 Μαρτίου '07.

Βίκτωρ Ν. Ζήνωνος.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΑΜΑΛΙΣΜΟΥ

ΜΕΘΩΝ

(Ἐπίκαιρον θεωροῦμεν τὴν κάτωθι πραγματείαν περὶ **δαμαλισμοῦ**, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὁποίας συνιστῶμεν εἰς πάσας τὰς ἀναγνώστριάς μας, ἵνα, ὅσαι ἠμέλησαν, προβῶσιν ὡς τάχιστα εἰς τὸν δαμαλισμὸν τῶν τέκνων των καὶ ἑαυτῶν πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς εἰδεχθοῦς νόσου εὐλογίας, ἥτις ἀνεφάνη, εὐτυχῶς ἐν περιορισμένῳ ἐπὶ τοῦ παρόντος κύκλῳ, εἰς τὴν πόλιν μας).

Ἐἰς αἰὼν καὶ πλέον συμπληροῦται ἀπ' ὅτου ὁ ἀθάνατος Ἄγγλος Τζένερ (Jenner) ἀνεκάλυψε τὴν δαμαλίδαν, τὸ σωτηριον αὐτὸ προφυλακτικὸν κατὰ τῆς ἀπαισιωτέρας καὶ μάλιστα φονικῆς μάστιγος, ἀπὸ ὅσας λυμάνονται τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ποίας δὲ καταστροφῆς ἔλαμεν ἡ εὐλογία εἰς τὸν κόσμον πρὶν ἢ εἰς τὴν δαμαλίδαν κρίνομεν περιττὸν νὰ περιγράψωμεν ὧδε.

Διὰ τῆς δαμαλίδος ἐμβολιάζεται εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα μία πολὺ ἐλαφρὰ καὶ ἀθῶα ἀσθένεια, ἡ δαμαλιτις ἢ δαμαλιδικός πυρετός, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅμως ἀμα προσβληθῆ ἀπαξ τὸ σῶμα, δηλ. ἐν ἄλλοις λόγοις ἅμα φέρῃ ἀποτέλεσμα (πιάση) ὁ δαμαλισμὸς, τότε πλέον γίνεται ἀπρόσβλητον ἀπὸ ἄλλην βαρυτάτην νόσον, τὴν εὐλογίαν.

Ἡ δαμαλις εἶνε τὸ μόνον μέσον τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖ νὰ προφυλάξῃ τὰ τέκνα μας ἀπὸ τῆς εὐλογίας· ὀφείλομεν λοιπὸν χωρὶς δισταγμοῦ καὶ προφάσεις νὰ ἐνεργῶμεν τὸν δαμαλισμὸν (ἐμβολίασμα) παντὸς νεογνοῦ ἀνεξαιρέτως καὶ ἀνεπιφυλάκτως.

Τὸ ζήτημα μόνον εἶνε πότε πρέπει νὰ δαμαλιζῶνται τὰ παιδιά. Ἐὰν τυχὸν ὑπάρχῃ ἐπιδημία εὐλογίας ἢ ἔστω καὶ ἀραιὰ κρούσματα εἰς τὸ μέρος ὅπου διαμένετε, ἀνάγκη ἀπόλυτος νὰ ἐμβολιασθῆ τὸ νεογνὸν εὐθὺς ἐντὸς τῆς πρώτης ἑβδομάδος, πρὶν ἢ πρωτοεξέλθῃ ἐκτὸς τῆς οἰκίας. Ἐὰν δὲ δὲν ἀκούεται οὐδαμοῦ περὶ ἑσῶς τὸ νόσημα εἶνε δυνατὸν νὰ ἀναβάλλητε τὸν ἐμβολιασμὸν μέχρι τοῦ δευτέρου ἢ τρίτου μηνός, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ὑπερβῆτε τὴν προθεσμίαν αὐτήν. Πᾶσα περαιτέρω ἀνβολὴ εἶνε σὺν ἄλλῳ χρημᾶ ἐγγληματικὴ ἀμέλεια κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ βρέφους καὶ κρατοῦν τῇ ἀληθείᾳ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ βραδύρου τὰ τέκνα των ὅσαι μητέρες ἐξ ἀμαθείας ἢ ἀδιαφορίας ἀναβάλλουν ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα τὸν δαμαλισμὸν των. Καὶ δυστυχῶς παρ' ἡμῶν ἡ ἀμέλεια αὕτη εἶνε σχεδὸν γενικὸν κακὸν, εἰς τὰς ἀνω τάξεις ἰδίως, καὶ εἶνε, φαίνεται, ἔμφυτον ἐλάττωμα τοῦ Ῥωμηοῦ νὰ παραμελῆ ὅσα προφυλακτικὰ μέτρα ἐπιβάλλει ἡ ὑγιεινὴ καὶ ὅταν ἀκόμη τῷ τὰ προσφέρουν δωρεάν, ὅπως τὸν δαμαλισμὸν. Δι' αὐτὸ ἀκούει τις συχνότατα πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ ἀδυσλόγους ἐπιδημίας εὐλογίας, διότι, ὅπως εἰς ὅλα μας, οὕτω καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ μόνον ὅταν ἐπιστῇ ὁ κίνδυνος ἐνθυμούμεθα νὰ φροντίσωμεν περὶ προφυλακτικῶν μέτρων, ἐνῶ ἐὰν πᾶς οἰκογενειάρχης θεώρῃ καθήκον του νὰ ἐμβολιάσῃ τὰ τέκνα του μόλις πατοῦν τὸν 2ον ἢ 3ον μῆνα τῆς ηλικίας των, ἐφρόντιζε δὲ ἕκαστος κατὰ δεκαετίαν ν' ἀναδαμαλιζῆται ἢ

ἐὰν ἐπέβαλλον ὑποχρεωτικῶς τὸν ἀναδαμαλισμὸν εἰς τοὺς πολίτας οἱ Κυβερνήσεις, βεβαίως ἢ εὐλογία ἢ εἶχε πρὸ πολλοῦ διαγραφῆ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν νοσημάτων.

Ὅπως διόλου ἀδιάφορον καὶ ἀσήμαντον εἶνε τὸ ζήτημα τῆς ὥρας τοῦ ἔτους, τοῦ ψύχους ἢ τοῦ καύσωνος, τῆς καλοκαιρίας ἢ κακοκαιρίας ὁ δαμαλισμὸς εἰμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ γίνηται εἰς οἰανδήποτε ἐποχὴν τοῦ ἔτους καὶ ὑπὸ οἰανδήποτε καιρὸν, ἢ δὲ δυναμὶς τῆς δαμαλίδος κατ' οὐδὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικός μεταβολάς.

Καλὸν εἶνε μόνον ν' ἀνυβάλληται τὸ ἐμβολίασμα ἐὰν τυχὸν τὸ παιδίον εἶνε πολὺ ἀδύνατον καὶ καχεκτικὸν καὶ πάσχη βρογχίτιδα ἢ χρονίον διάρροισιν, ἢ εἶνε σκεπασμένον ἀπὸ ἔκζεμα κηριῶδες (πυροφύτης) ἢ ἄλλο δερματικὰ νοσήματα, τὰ ὁποῖα ἐνδεχομένον νὰ ἐξερεθισθοῦν ἀπὸ τὸν δαμαλισμὸν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις φρόνιμον εἶνε νὰ περιμείνωμεν ν' ἀνακτήσῃ τὴν ὑγίαν των τὰ παιδιά καὶ ἔπειτα νὰ ἐμβολιασθοῦν, ἐκτὸς μόνον ἂν ἐπικρέμαται ὁ μεγαλειότερος κίνδυνος τοῦ ἐξ εὐλογίας μολυσμοῦ.

Ἄλλοτε ἐνεβολιάζον ἀπὸ βραχίονος εἰς βραχίονα δῆλα δὴ ἐλάμβονον ὕλην ἀπὸ δαμαλιδικὴν φλύκταινα ἐνὸς παιδίου ἢ ἐνήλικος καὶ ἐνεβολιάζον ἄλλα παιδιά γίνεσθαι δὲ τὸ πρῶγμα ἀκόμη καὶ σήμερον εἰς πολλὰ μέρη ἀπόκεντρον τῶν ἐπαρχιών. Ἄλλ' ὁ τρόπος οὗτος ἐγκατελείφθη τὴν σήμερον διότι ἐμβολιάζοντες ἐν παιδίον μὲ τὴν δαμαλιδικὴν λύμφην (μόλι) τὴν ληφθεῖσαν ἀπὸ τὸν βροχίονα ἄλλου παιδίου, τρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ μεταδώσωμεν εἰς ἐκεῖνο καὶ κανὲν σοβαρὸν πάθος ἐκ τοῦ ὁποῖου τυχὸν πάσχει τὸ ἄλλο παιδίον καὶ μάλιστα τὰς δύο σοβαρωτέρας ἀσθενείας τοῦ ἀνθρώπινου σώματος δηλ. τὴν σύφιλιν καὶ τὴν φθίσιν.

Ἰώρα λοιπὸν προτιμᾶται ὡς ἀσφαλεστάτη ἢ μέθοδος τοῦ νὰ δαμαλιζῆται τὸ παιδίον διὰ λύμφης εἴτε λαμβανόμενης ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ δαμαλιδόφορον ζῶον (μοσχίδα), εἴτε διατηρουμένης ἐντὸς ὑαλίνων σωληναρίων λεπτοτάτων κλειστῶν ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα, καὶ τὰ ὁποῖα θραύονται μόνον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς χρήσεως· δαμαλις ἢ ὁποῖα ἔμεινεν ἔστω καὶ ὀλίγην ὥραν ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐγένεσε σκόνην δυνατὰ νὰ προξενήσῃ φλεγμονὰς καὶ σοβαρὰ ἀποστήματα.

Ὡστε καθαρὰ ἐντελῶς καὶ ἀσηπτος πρέπει νὰ εἶνε ἡ δαμαλις, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνον τοῦτο· πρέπει ἀσηπτον νὰ εἶνε καὶ τὸ ἐργαλεῖον μὲ τὸ ὁποῖον γίνεσθαι ὁ δαμαλισμὸς καὶ τὸ μέρος τοῦ δέρματος, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ κεντηθῆ. Δι' αὐτὸ, τὸ μὲν δέρμα καθαρίζεται καλῶς ἀμέσως πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ σάπωνος, εἰ δυνατὸν δὲ καὶ μὲ διάλυσιν βορικοῦ ὀξέος 4 ο(ο κοτόπιν, τὸ δὲ νυστερίον καθαρίζεται ἐμβυθιζόμενον ἐπὶ τινὰ ὥραν εἰς βρόζον ὕδωρ ἢ θερμαινόμενον ἐντὸς φλογὸς καιομένου οἰνοπνεύματος (καμινέτο). Ἡ αὕτη ἀσηπτοποίησις τοῦ νυστερίου πρέπει νὰ γίνηται κάθε φορὰν καὶ ὁσάκις ἐμβολιάζονται πολλὰ παιδιά τὸ ἐν μετὰ το ἄλλο, διὰ νὰ μὴ τυχὸν μεταδοθῆ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο κανὲν πάθος.

Ὅσο μικρότερον εἶνε τὸ παιδίον τόσῳ ὀλιγώτερον νύγματα (ἐμβόλιον) πρέπει νὰ τοῦ γίνωνται· ἀνὰ ἐν νύγμα εἰς

8) ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΠΚΑΤΣΑ 8

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΛΜΘΛΛ

Τὰ καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου

(Συνέχεια).

γ'.) Ἐκαθήκοντα οἰκογενειακά.

Ὁφείλει νὰ ἀγαπᾷ πάντας τοὺς περὶ αὐτὸν ὑπὲρ πάντα ἄλλον.
Ὁ υἱὸς ὀφείλει πρὸς τοὺς γονεῖς ἀγάπην, εὐγνωμοσύνην, σέβας, ὑπακοήν.
Ὁ ἀδελφὸς πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἀγάπην, βοήθειαν, συμβουλάς.
Ὁ σύζυγος πρὸς τὴν σύζυγον, ἀγάπην, εὐπειθειαν, πίστιν, ἀφοσίωσιν.
Οἱ γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα, ἀγάπην, προστασίαν, καλὴν ἀνατροφήν (ἀγωγήν).
Ὁ συγγενὴς ὀφείλει πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ πᾶν ὅτι εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλ' εἰς πολὺ μεγαλειότερον βαθμὸν, διότι πρὸς αὐτοὺς συνδέεται διὰ τῶν ἱερῶν τοῦ αἵματος δεσμῶν.

δ'.) Καθήκοντα τοῦ πολίτου

Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ πληρῶνῃ εἰς τὴν πατρίδα τὸν ἱερὸν φόρον τοῦ αἵματος καὶ τῆς διανοίας του, διότι εἶναι υἱὸς τῆς Πατρίδος.
Νὰ μὴ ἀφίη ποτὲ νὰ καταπατῆται καὶ νὰ προσβάλληται ἢ ἀνεξαρτησίαι, τὰ συμφέροντα, καὶ ἡ δόξα τῆς Πατρίδος του.
Νὰ ὑπακούῃ, νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ σεβῆται τὸν βασιλεῖα καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους του.
Νὰ ὑπακούῃ εἰς τοὺς νόμους.
Νὰ συμπράττῃ διὰ τὴν γενικὴν εὐημερίαν.
Νὰ σέβηται τὰς ξένας ἐθνικότητας.
Νὰ θυσιάζῃται ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἰδίως, ἐὰν εἶναι ἄρχων.
Ὁ λόγος του ἢ φιλοδοξία νὰ εἶναι πῶς νὰ καταστήσῃ τὴν πατρίδα εὐδοξὸν καὶ εὐτυχεῖν.

ε'.) Καθήκοντα ἀτομικά

Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ διατηρῇ καὶ νὰ τελειοποιῇ ἑαυτὸν.
Νὰ μορφῶνῃ καὶ διαπλάττῃ τὸ σῶμά του, φροντίζων διὰ τὴν ὑγείαν του, διατηρῶν τὸ σῶμά του καθαρὸν, ὦν ἐγκρατῆς, τὴν δε καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν ἀθῶν, μορφῶνων ἑαυτὸν ἠθικῶς, σπουδάζων τὰ συναίσθηματα καὶ τὴν συνείδησίν του, ἀγαπῶν τὴν ἐργασίαν, ἐπιτιμώμενος εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας, ὧν ἕκαστος φιλοφρονῶν καὶ εὐγενῆς τοῖς πᾶσι.
Παρηγορεῖται τις, τῇ ἀλήθειᾳ, ρίπτων ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ πίνακος τοῦτου τῶν καθήκοντων μας. Ὅσας εὐγενεῖς καὶ ὠραίας πράξεις δύναται τις νὰ πράξῃ ἐν τῷ βίῳ του! Εἶναι ἀληθῶς βλασφημία τὸ νὰ ἐρωτῶμεν διατὶ καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν εὐρισκόμεθα εἰς τὸν κόσμον.
Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ καθήκοντος πάντες ἀδιακρίτως, μεγάλοι καὶ μικροί, πλούσιοι καὶ πένητες, βασιλεῖς καὶ χειρῶνακτες, ἐνοῦνται διὰ νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν γενικὴν εὐημερίαν καὶ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ μόνη διαφορὰ ἢ, ὅποια μεταξὺ τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τοῦ ἀσθενοῦς ὑφίσταται εἶναι ὅτι ὁ ἰσχυρὸς, προικισθεὶς ὑπὸ τῆς τύχης διὰ περισσοτέρων μέσων, ἔχει περισσότερα καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ ὀφείλει νὰ σκορπίζῃ ἐπὶ μεγαλειότερας ἐκτάσεως τοῦ θησαυροῦ τοῦ πλούτου ἢ τῆς εὐφύας του.
Εὐτυχῆς κοινωνία εἶναι ἡ συνισταμένη ἐκ χρηστῶν πολιτῶν. Εἰς τὴν τοιαύτην κοινωνίαν ἕκαστος ἔχει τὸν προορισμὸν του· οὐδεὶς εἶναι ἀνωφελῆς καὶ ὅλοι δύνανται νὰ εἶναι ὑπερήφανοι καθὼς προσφέροντες ὑπηρεσίαν τινὰ εἰς τὴν πατρίδα των καὶ συμβάλοντες ἕκαστος διαφοροτρόπως εἰς τὴν γενικὴν εὐδαιμονίαν.
Καθὼς ὅταν ἀπολαύσωμεν τι μὲ πολλοὺς κόπους καὶ μόχθους, ἢ εὐχαρίστησίς μας κατοπιν εἶναι μεγαλειότερα, ὡς ὅταν μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς μας δρέψωμεν ἄνθος εἰς τὴν κορυφὴν ὄρους εὐρισκόμενον, μᾶς φαίνεται τοῦτο πολὺ ὠραϊότερον, οὕτω καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος μᾶς προξενεῖ τόσον μεγαλειότεραν εὐχαρίστησιν, ὅσον ἢ ἐκπλήρωσις αὐτοῦ ἦτο δυσχερεστέρα.
Διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαινώμεν τὴν πατρίδα μας

καὶ νὰ ἀπολαμβάνωμεν τῶν ἀγαθῶν τοῦ πεπολιτισμένου βίου ὀφείλωμεν νὰ καταβάλλωμεν ὅλας ἡμῶν τὰς προσπάθειας διὰ νὰ τιμῶμεν τὴν πατρίδα μας καὶ νὰ φαινώμεθα χρήσιμοι εἰς τοὺς συμπολίτας μας.

Ἄς ἐκτελώμεν λοιπὸν πάντοτε τὸ καθήκον μας, καὶ ἄς μελετῶμεν συχνὰ τὸν ἀνωτέρω παρατιθέμενον πίνακα τῶν καθήκοντων μας τὸν ὅποιον διὰ νὰ καταρτίσω ἐξήγησα καλῶς τὴν καρδίαν μου καὶ τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Περὶ τῶν δικαίων.

Ἄν κανεὶς ἀπὸ σᾶς, ἀφοῦ ἀναγνώσῃ τὰς πρώτας σελίδας τοῦ βιβλίου τοῦτου, ἤθελε μοι εἶπει "Μᾶς ἐπαναλαμβάνετε καθ' ὅλους τοὺς τρόπους ὅτι καθήκον μας εἶναι ν' ἀγαπῶμεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ βοηθῶμεν τοὺς δυστυχεῖς, νὰ παρηγορῶμεν τοὺς ληπτημένους καὶ πάντοτε νὰ λέγωμεν τὴν ἀλήθειαν... Ἀλλὰ τίς θὰ ἐσκέπτετο δι' ἡμᾶς, ἐὰν δίδωμεν τὸ περισσεύμα εἰς τοὺς πτωχοὺς; Τίς θὰ τείνῃ τὴν χεῖρα, ὅταν θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην; Τίς θὰ μᾶς ὑπερασπίσῃ ὅταν ἀπειλώμεθα ἐὰν πάντοτε καταγινώμεθα μὲ τοὺς ἄλλους ἐὰν ἀκαταπαύστως ἔχωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὰς χεῖρας καὶ τὸ πνεῦμα διὰ νὰ ἐκτελώμεν τὸ καθήκον;"

Αὐτὴ ἡ ἀμφιβολία νὰ μὴ σᾶς λοιπῇ, φίλοι μου. Ἐκαστον καθήκον τὸ ὅποιον ἐκτελεῖται προϋποθέτει ἐξ ἀνάγκης δικαίωμα, τὸ ὅποιον οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ ἐκτελώσιν μὲ τὴν σειράν των. Ἐὰν πρέπει νὰ δώσῃτε τεμάχιον ἄρτου εἰς τὸν πεινῶντα, ἔνα ποτήριον ὕδατος εἰς τὸν διψῶντα, θὰ βοηθηθῆτε καὶ σεῖς ὅταν θὰ ἔχητε ἀνάγκην βοήθειας.

Ἐὰν ὀφείλετε ν' ἀγαπᾶτε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπίσης πρέπει νὰ σᾶς ἀγαπῶσιν. Ὅπως δὲν δύνασθε νὰ οἰκιοποιηθῆτε τὰ καλὰ τῶν ἄλλων, οὕτω πρέπει νὰ σεβασθῶσι καὶ οἱ ἄλλοι ὅτι σᾶς ἀνήκει. Ἐὰν πρέπει νὰ λέγητε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, ὅλος ὁ κόσμος πρέπει νὰ τὴν λέγῃ, ὅπως σεῖς. Ἄς λησμονήσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν τὸ ἠθικὸν ὕψος τοῦ λόγου τοῦτου καὶ ἄς προσπαθῶμεν νὰ δώσωμεν μίαν ψηλαφητὴν ἰδέαν τοῦ δικαίουματος. Τὸ δικαίωμα εἶναι μία συναλλαγματικὴ πληρωνομένη ἅμα τῇ ἐμφανίσει εἰς πάντα τόπον παρ' ἐκείνου τὸν ὅποιον τὸ καθήκον ὑποχρεῖται νὰ τὴν πληρώσῃ.

Ἄς ἴδωμεν τώρα διὰ τίνος νομίματος καὶ ποῦ δύναται ν' ἀγοράσῃ τις μίαν τόσον πολυτίμον συναλλαγματικὴν τοῦτο θὰ σᾶς εἶπω ἁμέσως. Ἔστε τίμιοι, κάμετε τὸ καλὸν πάντοτε πρὸς ὅλους καὶ τότε θὰ ἔχητε εἰς τὴν χεῖρά σας τὴν πολυτίμον συναλλαγματικὴν τοῦ δικαίουματος, διὰ τῆς ὁποίας ἔχει καθήκον ἢ κοινωνία νὰ εἶναι πρὸς σᾶς καλὴ, δικαία, εὐκρινὴς καὶ γενναία.

Ὅταν διὰ τῆς διαγωγῆς σας ἀξιωθῆτε μιᾶς τοιαύτης συναλλαγματικῆς, δύνασθε νὰ τὴν ἐξαργυρώσῃτε πανταχοῦ, διότι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην θὰ εἶναι τραπεζίται σας καὶ θὰ πληρώσωσιν εὐχαρίστως μέχρι λεπτοῦ καὶ μὲ πρώτην αἴτησιν.

Ὁ ἄνθρωπος ὅστις δὲν ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντά του, δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ πλέον τὴν πολυτίμον ταύτην συναλλαγματικὴν, καὶ ἂν τὴν ἀπέκτησε καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν κρατήσῃ διὰ τῆς βίας, ἢ κοινῇ γνώμῃ θὰ τὴν ἀποσπάσῃ ταχέως ἐκ τῶν χειρῶν του. — Ὅτι σᾶς δώσω μερικὰ παραδείγματα. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐλευθεροί. Ὁ κλέπτης ὅστις ἔβαλεν ἔνοχον χεῖρα ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πλησίον του χάνει τὸ ἱερὸν δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας καὶ ἡ δικαιοσύνη τὸν συλλαμβάνει καὶ τὸν φυλακίζει. Δὲν ἔκαμε τὸ καθήκον του; ἔχασε τὴν συναλλαγματικὴν τοῦ δικαίουματος. Ὁφείλωμεν ν' ἀγαπῶμεν καὶ νὰ ὑποληπτῶμεθα τὸν πλησίον μας, ἀλλὰ παρὰ τοῦ δεῖνος, ὅστις, περιφρονῶν ὅλους, παρέβη τὸ ἀγώτερον καθήκον, ἢ κοινωνία ἐπήρην ὅπισω τὴν συναλλαγματικὴν, τὴν ὅποιαν εἶχε δώσει εἰς αὐτὸν, ἦται τὸ δικαίωμα τῆς πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. (Ἀκουθεθεῖ)

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΛΛΟΥ

Νέαν ασθενείαν ανέκλυψεν ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη εἰς τὸ Λονδίνον, καὶ ἡ ἀσθένεια αὐτὴ ἀπειλεῖ πρὸ παντός τοὺς εὐαίσθητους καὶ νευρικούς ἐκ τῶν φαθοφορόντων καὶ ρεπουμπλικοφορόντων.

Ἡ ἀσθένεια συνίσταται εἰς ἰδιόρρυθμον πονοκέφαλον μετὰ αἰσθημα ὑπερκοπώσεως εἰς τὸ μέτωπον καὶ τοὺς κροτάφους, ἐνφ' τὰ μάτια ὑφίστανται ἐλαφρότατον παροδικὸν ἀλλοιοθωρισμὸν.

Εἰς τὴν ἀρχὴν οἱ ἱατροὶ τοῦ Λονδίνου ἐνόμισαν ὅτι πρόκειται περὶ συνηθούς νευρικοῦ κεφαλοπόνου, ἀλλ' ἐπισταμένη ἐξέτασις τῶν συμπτωμάτων ἐπιστοποίησαν, ὅτι ἡ ἀσθένεια εἶνε ὅλως νέα καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν διαρκὴ ἀνησυχίαν μῆπως ὁ ἀνεμος παρασύρῃ τὸ καπέλλο ἀπὸ τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπὸ τὴν διαρκὴ προσπύθειαν νὰ τὸ συγκρατῇ κανεῖς!

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἀρπαγῆς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὑποκινεῖται ἰδίως τὰ ψάθινα καπέλλα καὶ ἡ ρεπουμπλικες, ἡ παρατήρησις ὅτι τὸν χαρακτηριστικὸν αὐτὸν πονοκέφαλον πάσχουν ὅσοι φοροῦν τοιαῦτα καπέλλα, καὶ ἰδίως τὴν ἐποχὴν τῶν σφοδρῶν ἀνέμων, ἤγαγεν εἰς τὸ συμπέρασμα τοὺς ἱατροὺς νὰ ὀρίσουν τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῆς κεφαλαλγίας.

Ἐνα ἄλλο σύμπτωμα τῆς νόσου εἶναι καὶ τὸ νὰ περιπατῇ σκυμμένος κανεῖς, σὰν νὰ ἔχῃ κρεμασμένο στὴ μύτη του κάποιον βαρὺ πρᾶγμα ἢ νὰ στραβῶνῃ κατὰ διαφόρους τρόπους τὸν λαιμὸν του καὶ νὰ προσβλέπῃ διαρκῶς διὰ λοφῶν βλέμματος τὸ καπέλλο του, καὶ νὰ εὐρίσκειται διαρκῶς μετ' ἐντεταμένην καὶ συγκεντρωμένην τὴν προσοχὴν του εἰς τὸ καπέλλο.

Ὅλη λοιπὸν ἡ νευρική ἐνέργεια, ἰδίως τῶν μυῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς γενικῶς, καὶ ἡ διαρκὴς ἀνησυχία προκαλοῦν κόπωσην καὶ πονοκέφαλον, τοῦ κακοῦ δὲ παρατεινομένου ἤμπορεῖ νὰ προσκληθῇ καὶ καμμία νευρική ἀσθένεια ἀθεράπευτος.

Τι πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ;

Οἱ ἱατροὶ τοῦ Λονδίνου συνιστοῦν νὰ φοροῦμε καπέλλα δυνάμενα νὰ προσαρμόζονται στερεῶς εἰς τὸ κεφάλι. Οἱ κοῦκοι δὲ ὑπὸ τὴν ἐποψίν αὐτὴν εἶνε οἱ καλλίτεροι ἐν ὥρᾳ θουατοῦ ἀνέμου.

***

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

πρὸ τῆς ἐξεγέρσεως ἐκ τῆς κλίνης.

Ἡ δυσκολία, τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται τινες νὰ ἐγερθοῦν ἐκ τῆς κλίνης εἶνε δυνατὸν νὰ κατακινήθῃ εὐκόλως δι' ἀπλῆς χειρονομίας, συνιστωμένης ὑπὸ ἱατρῶν διασώμων. Μετὰ τὴν πολὺωρον ἀνάπαυσιν τῆς νυκτός, ὁ ἐγκέφαλος πληροῦται ἀκαθάρτου αἵματος, τὰ δὲ λεμφοφόρα ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα μεταφέρουν τὸ ἄχρηστον ὀλικὸν ὑπερπληροῦνται καὶ ἀποναρκοῦνται. Διὰ τοῦτο ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν ὅταν ἐξυπνήσωμεν τὸ πρῶν νὰ μένωμεν ἐπὶ δεκα λεπτὰ ἀκόμη εἰς τὸ κρεβάτι καὶ δεῖ, ἔχομεν πολλὴν ὕσιν κατὰ τὸ πρόγευμα. Πολὺ βραδέως ὁ ἐγκέφαλος ἐλευθεροῦται ἀπὸ τὰ ἐπιπροσθούντα εἰς τὴν λειτουργίαν του κωλύματα. Τοῦτο ἐπιταχύνεται διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ ὡς ἑξῆς:

Ἐὰν προσαρμόσωμεν τὸ ἄκρον τοῦ δείκτου ἐπὶ τοῦ ἀγγένου, ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ ὠτός καὶ πιέσωμεν αὐτὸν προχωροῦντες ταχέως πρὸς τὸν ὦμον κατὰ μῆκος τῆς σφαγιτίδος φλεβός, τότε τὸ ἀκάθαρτον αἷμα κατέρχεται πρὸς τὰ κάτω, ἀφίνον ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον διὰ νέον αἷμα. Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἀρκεῖ νὰ γίνῃ δις εἰς ἑκάτεραν τῶν σφαγιτίδων φλεβῶν. Μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ θέσωμεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ ἀγγένου ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ κρανίου καὶ νὰ τὰς κινήσωμεν πρὸς τὰ κάτω ὅσον δυνάμεθα μακρὰν αὐτοῦ. Τοῦτο ἀποκαθαίρει τὰ λεμφοφόρα

ἀγγεῖα καὶ προλαμβάνει ἐξοιδήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τόσος κόσμος ὑποφέρει.

Ἐπαναλάβετε αὐτὴν τὴν ἀσκήσιν ἐξ ἡ ὀκτώ φοράς καὶ θὰ ἴδητε μεγάλην διαφορὰν.

***

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ

Ἡ φρουτοφαγία.

Τὰ συμπέρασματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξεν ὁ καθηγητὴς Ἰάφρα τῆς Καλιφορνίας εἶνε ὅτι τὰ φρούτα γενικῶς ἀποτελοῦν ὄργανον καὶ ἐπιθυμητὸν συμπλήρωμα τῆς διαίτης μας καὶ παρέχουν σημαντικὸν μέρος τῶν θρεπτικῶν στοιχείων καὶ τῆς ἐνεργητικότητος, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ἡ καθημερινὴ λειτουργία τοῦ ὄργανο. — "Ἱατρικὰ Χρονικά," (Νέα Ὑόρκη)

Σοσιαλισμὸς καὶ οἰκογένεια.

Ὁ σοσιαλισμὸς δὲν εἶνε, καθὼς θεωρεῖται ἐνίοτε, ὁ ἐχθρὸς τοῦ κεφαλαίου. Ὁ πραγματικὸς ἀνταγωνιστὴς τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἡ δύναμις κατὰ τῆς ὁποίας ἀντιπαλαίει ὁ σοσιαλισμὸς καὶ ἡ ὁποία πρέπει νὰ καταστραφῇ διὰ νὰ νικήσῃ ὁ σοσιαλισμὸς, εἶνε ἡ οἰκογένεια. — "Θεατὴς," (Λονδίνον)

Ἡαιθικὰ ὀεληγήματα.

Τὸ μουσικὸν τῆς ἐπιτυχίας τῶν παιδικῶν διηγημάτων ἐγκριεῖται εἰς τὸ νὰ κατορθώσῃ ὁ συγγραφεὺς νὰ θέτῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ παιδίου. Ὅ,τι ἐπιθυμῇ τὸ παιδίον πρέπει νὰ τοῦ λέγεται μετ' ἐντελῶς παιδικῶν τρόπων. Ὅποιος ἐπομένως ἐπιθυμῇ νὰ γράψῃ παιδικὰ διηγήματα ὀφείλει κατὰ τὴν καρδίαν καὶ τὰς σκέψεις νὰ εἶνε παιδίον. "Μηνιαία Ἐπιθεώρησις," (Λονδίνον).

***

ΜΗΛΟΝ ἢ ΛΕΜΟΝΙΟΝ

Μία περίεργος λόσις ἐδόθη διὰ τὸν καρπὸν μετ' ὅποιον ἠπάτησεν ἡ Εὔα τὸν Ἀδάμ.

Καὶ τὴν λόσιν ἔδωκεν ὁ καθηγητὴς Ὁλιβερ Τζόνσον εἰς μίαν Ἀμερικανικὴν Φιλολογικὴν Συνέλευσιν

"Ὅτι ὁ καρπὸς, διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ Εὔα ἠπάτησε τὸν Ἀδάμ, εἶπε, δὲν ἦτο μήλον, εἶναι φανερόν, διότι τοῦτο εἶναι καρπὸς τῶν ἐυκράτων ζωνῶν. Ἀποκλειομένου λοιπὸν τοῦ μήλου, δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ ἀπατηλὸς καρπὸς ἦτο λεμόνι!, τὸ ὁποῖον εἶνε καρπὸς τῆς διακεκαυμένης ζώνης."

***

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ἸΝΩΣΕΙΣ

Ὁ φλοιὸς τῶν πατατῶν.

Ἐν Ἀγγλικῶν περιοδικῶν μαγειρικῆς ἰσχυρίζεται ὅτι αἱ εἰς τὸν φούρνον φηγόμεναι πατάται εἶναι πλέον θρεπτικαὶ τῶν βραστῶν.

Αἱ πατάται κατὰ τὸ αὐτὸν περιοδικὸν βραζόμεναι μετὰ τοῦ φλοιοῦ των χάνουν 3 % μόνον τῶν θρεπτικῶν των οὐσιῶν, ἐνφ' ἄνευ αὐτοῦ χάνουν 40 %.

***

Πρωτότυπος ρεκλάμα.

Κάτωθεν εἰδοποιήσεως ἱατροῦ ὀπῆρχεν ἡ ἐξῆς σημείωσις:

"Πληρώων τὸ ἥμισο τῆς δαπάνης τῆς κηδείας ἐν περιπτώσει ἀποτοχίας."

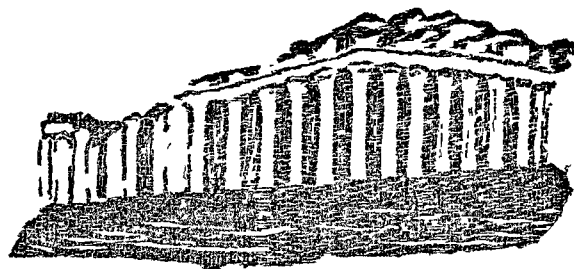
Ἔτος Α'. Τεύχος 140

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων

«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνοδρομή

Προσληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλλάδιαν 6

» τὸ Ἐξωτερικόν Φράγμα χρ. 10

Πᾶσα αἰτήσις ἀπευθύνεται:

Ἐπὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 1 Μαΐου 1907.

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ!

***

Ἡ γῆ τῆς εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ ἡ γῆ τῆς διχονοίας τῶν ἔθνων· ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῆς προδοσίας καὶ ἀχαριστίας ἡ γῆ· ἡ γῆ, ἐν ἧ ἀνυψώθη ἡ περιφρονημένη γυνὴ καὶ κατασυνετριβὴ ἡ δουλεία, ἡ γῆ τῶν περιωνύμων καλλιφύλλων καὶ εὐδῶν ρόδων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκανθῶν, δι' ὧν ἀγνωμότως καὶ παλιμβούλως περιέβαλον παλινωδοῦντες τὸν Βασιλέα τοῦ σύμπαντος καὶ Μεσσίαν τῶν οἱ κλητοὶ τοῦ Ἰσραήλ! ἡ γῆ τῶν δακρύων καὶ τῶν πόνων καὶ τῶν ἐμπαιγμῶν καὶ τῆς ταπεινώσεως τοῦ Ὑψίστου, ἀλλὰ καὶ ἡ γῆ τῆς Δόξης Του καὶ τοῦ θριάμβου Του, ἡ γῆ δι' ἧς ἀνέτειλεν ὁ ἄδυτος ἥλιος τῆς εὐσπλαγχνίας Του καὶ συνετελέσθη τὸ μοναδικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν αἰῶνων μέγα σωστικὸν ἔργον τοῦ Ἰησοῦ, τὸ ἔργον τῆς κατακρημνίσεως τῶν ἀπαισίων καὶ διεφθαρμένων καὶ διαφθειρόντων τοὺς λατρευτάς τῶν θεῶν, καὶ τῆς ἀναστυλώσεως ἀντ' αὐτῶν τοῦ Σταυροῦ Του, τοῦ Συμβόλου τούτου τῆς ἀγάπης, τῆς ἐθελοθυσίας, τῆς ἐξαγνίσεως καὶ τῆς ἀληθοῦς καὶ κοσμοσωτηρίου πνευματικῆς θρησκείας Του. Ἡ Ἱερουσαλήμ! ἡ βαλβίς τοῦ οὐρανοῦ, δι' ἧς ὁ Θεὸς κατήλθε πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀνθρώπους, ἵνα διὰ τῆς ὑπερόχου θυσίας Του καὶ τῆς Πατρικῆς ἀγάπης Του προσελκύσῃται αὐτοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος καὶ παντὸς ἰδεώδους καὶ εὐγενοῦς αἰσθήματος τὴν ἔμπνευσιν. Φεῦ! ἡ ὠραία Ἱερουσαλήμ, ἡ κυλλίτεκος Ραχὴλ, ἡ ἀγιωτάτη τῶν ἐκκλησιῶν Σιών, ὁ ποτὲ εὐώδης καὶ κατάφυτος λειμῶν, τὸ προσφιλὲς ἐνδιαίτημα Ἐνὸς Θεοῦ, ὁ σύνδεσμος κῆπος τῶν κέδρων, τῆς ἱερᾶς ἐλαίας καὶ λεμονέας καὶ τοῦ φοίνικος καὶ παντοίων εὐδῶν θάμνων, ἡ γῆ, ἐξ ἧς ῥεεὶ μέλι

καὶ γάλα, ἀλλὰ καὶ ἡ γῆ, ἡ διὰ βραχυδῶν λόφων διαστιζομένη καὶ πετρωδῶν τοπιῶν καὶ λατομείων κυκλουμένη, ἡ γῆ, ἡ εἰς ἓν ἀγαγοῦσα διὰ τῆς Ἀειπαρθένου πάντα τὰ ἐναντία καὶ πάντα τὰ ἀσύλληπτα καὶ ὑπερθαύμαστα, ἡ γῆ τῶν ὀνείρων καὶ τῶν βαυκαλισμάτων ἀπὸ τῆς βρεφικῆς μας ἡλικίας, (1) ἡ Ἱερουσαλήμ, λέγω, εἶνε ἥδη ὑπὸ φυσικὴν ἐποψιν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν πεφημισμένην καλλονὴν τῆς, μᾶλλον βραχυδῆς, ἀνδρὸς, καὶ πολὺ ὀλίγον γόνιμος χώρα, ἐν ἧ ποῦ καὶ ποῦ φύονται ἀραιοὶ ἀμπελώνες καὶ κωνοειδῆ λεμονοειδῆ δένδρα καὶ σπαρτὰ ὠχροπράσινα, παριστῶντα τὴν ὠχρὰν ὄψιν τοῦ Ἐσταυρωμένου ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὸ στόμα νομίζει τις, ὅτι ἐκχειλίζει ἀκόμη, ἡ ἦν ἀπέστεργε νὰ πῆ πικρὰ χολὴ καὶ τὸ ὄξος, ἅτινα ἔδωκαν ἀντὶ τοῦ μάννα καὶ εἰς τὴν δίψαν Του οἱ κλητοὶ τοῦ Ἰσραήλ.

Ἦτο ἐπόμενον ἡ σφριγῶσα ἄλλοτε Ἱερουσαλήμ ἐκ βλαστήσεως καὶ κάλλους νὰ στεριεῦσῃ καὶ ν' ἀποψιλωθῆ ἐντελῶς τῶν δασῶν τῆς καὶ ν' ἀπολιθωθῆ εἰς βράχον, ὡς ἡ Νιόβη, διότι, ἐνῶ ἐκαυχῆθη ὅτι ἐγέννησε τὸν Θεόν, ἠθέλησεν ἔπειτα ἐκ φθόνου κατ' αὐτοῦ, ὡς ἄλλος Κρόνος καὶ αὐτὴ, νὰ καταπῆ τὸ Τέκνον τῆς· ἀλλὰ καὶ κατὰ θεϊαν οἰκονομίαν κατέστη τοιαύτη ἡ Ἱερουσαλήμ, κριμασι τοῦ πλειστάκις κλαύσαντος διὰ τὴν κακίαν τῆς Ἰησοῦ, ἵνα ὑψῶνται ἐδῶ καὶ ἐπιβάλληται εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς θνητοὺς διὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου μόνος ὁ σκυθρὸς Γολγοθᾶς, ἐν ᾧ ἀποκρυσταλλοῦνται πάντα, τὰ περὶ Θεοῦ ἔμφυτα εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων πάντων τῶν αἰώνων, τὰ μυστήρια καὶ αἱ περὶ τῆς Ἀγάπης του καὶ τῆς αὐτοθυσίας Του προφητεῖαι καὶ μαρτυρίαι τῶν σοφωτέρων πόλεων καὶ ἔθνων τῆς οἰκουμένης, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποῖου Γολγοθᾶ, ὡς ἀπὸ οὐρανοῦ ἐστίας

(1) Ἐν τῇ πατρίδι Κύπρῳ ἀκόμη καὶ τώρα ἡ μήτηρ νανουρίζουσα τὸ βρέφος τῆς, ψάλλει· «Κοιμήθου, ποῦ νὰ σὲ χαρῶ, κοιμήθου ποῦ νὰ ζήσης, Στὸν ἅγιον Τάφον τοῦ Χριστοῦ νὰ πᾶς νὰ προσκυνήσης».

Ἀγάπης Θείας καὶ συγκαταβάσεως, γλυκεῖαι καὶ φωταυγεῖς φλόγες, ὧν τὸ ἱερὸν πῦρ τηρεῖ ἄσβεστον ἢ εὐσέβεια τῶν αἰώνων διὰ τῶν θεοπνεύστων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, θ' ἀναπέμπονται ἀείποτε φωτίζουσαι τοὺς ἐν σκότει καθεύδοντας ἐτι **ἀδόφους δοφούς καὶ μωρούς** καὶ ζωογονοῦσαι τοὺς ἀληθεῖς ὁπαδοὺς τοῦ Χριστοῦ.

Ὅτι αἰσθάνεται ὁ χριστιανὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας πρὸ τῶν μνημείων τούτων δὲν περιγράφεται μόνον αὐτὰ τὰ μνημεῖα δύνανται νὰ τὸ εμπνεύσωσι καὶ τὴν ἀπήχησιν τοῦ Μεγαλείου τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν φιλανθρωπίαν του νὰ αἰσθανθῇ ἢ καρδίᾳ καὶ ἢ διάνοια καὶ πιστὴν νὰ καρπωθῇ καὶ συντριβὴν καὶ μετάνοιαν καὶ περιφρόνησιν πρὸς πάντα τὰ γίγνα, τὰ μάταια καὶ ἀντίξοα, καὶ τὴν συγγενειάν της πρὸς τὸν Θεὸν νὰ ἀντιληφθῇ ἢ ψυχῇ. Ἀπὸ τὰς μοναδικὰς καὶ εὐρείας καὶ ἀπεράντους ἡχοὺς τῶν βράχων, καὶ λόφων τῆς περιλήσιου Ἱερουσαλὴμ ἀντηχεῖ εἰσέτι τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν ψυχὴν.

Συρίζουσα μὲ πικρὸν παράπονον ἢ αἴρα διαλαλεῖ ἀκόμη καὶ μεταδίδει εἰς τὴν ψυχὴν τὸν πόνον τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα.

Πᾶς βράχος, πᾶς λόφος, πᾶν σπήλαιον, πᾶσα ρωγμὴ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἀκανθόσπαρτα τοπία καὶ οἱ μικρότεροι λίθι νομίζεις ὅτι ὁμιλοῦν περὶ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ, κλαίοντα τὴν καταστροφὴν τῆς ὠραίας ἀλλοτε Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν ἰδίαν των τύχην.

Ὁ ὀφθαλμὸς ἐδῶ δὲν ἐλιζντεῖ δαψίλειαν φυσικῶν καλλονῶν ζητεῖ ἐρείπια, μεθ' ὧν σχετίζεται ὁ βίος καὶ ἡ ὁρᾶσις τοῦ Ἰησοῦ· τὰ πάντα ἐδῶ διέρχονται ἀπαρτίρητα πρὸ τοῦ ἐκπεπληγμένου προσκυνητοῦ, συναρπαζομένου ὑπὸ τῶν ὑψηλοτέρων ἰδεωδῶν τῆς θρησκείας, τῆς ἀρετῆς, τῆς ἠθικῆς καὶ αὐταπαρνησίας, ὅσα αὐτὰ τὰ ἱερὰ ἐρείπια μεγαλοφρονότατα διδάσκουσιν. Αἱ ὑπερύψηλοι νεότευκτοι οἰκοδομαὶ τῆς πόλεως καὶ τὰ διμύσια κτίρια τῆς μαρτυροῦν μίαν ματαίαν ἀγωνίαν διὰ τὴν νέαν ἐπιδεικτικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, μηδενιζόμενα ἀπέναντι τῶν μεγαλείων τῶν ἱερῶν ἐρειπίων, καὶ ὁ κακόζηλος ζυλὸς τοῦ μωσαιοῦ τούτου τῶν δογμάτων καὶ γλωσσῶν καὶ ἔθνικοτήτων, ὅπως ὑποσκελισσοὶ τοὺς Ἑλληνας ὀρθοδόξους εἰς πάντα τὰ ἱερὰ τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐλέγχεται ἐπίσης μάταιος, διότι ἀκούεται εἰσέτι ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ, ὅτι «τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου θὰ δοξασθῇ ὑπὸ Ἑλλήνων» οἱ ἴντες κυρίως ἐφέτος φαίνονται ὅτι κατενόησαν τὸν προορισμὸν των ὡς πρὸς τὴν προφητείαν τοῦ Χριστοῦ, διότι ἀθροοὶ προσῆλθον εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Γολγοθᾶ, ὧν οἱ πλείστοι ἐκ τῆς φιλοχρίστου Κύπρου.

Τὸ «Δεῦτε πάντες οἱ κεκοπιακότες κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς» ἐδῶ εὐέλπι ψιθυρίζει εἰς τὸ οὖς τῆς ψυχῆς.

Ὅτι ἀκούομεν περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ ἐκ παίδων καὶ τὸ συναισθανόμεθα νέοι ἢ γέροντες καὶ μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς ἐκπλήσσει, ἐδῶ ἔξαλλοι ἐκ θαυμασμοῦ, μετ' ἱλίγγου τὸ βλέπομεν ἀναπαριστώμενον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων καὶ διὰ τῶν ἱερῶν τελετῶν ἐν τοῖς ναοῖς ὁρῶν καὶ ἐνισχύον τὸ εὐγενὲς ἰδεῶδες τῆς πνευματικῆς ζωῆς μας. Ἐδῶ δάκρυα, δάκρυα εὐγνωμοσύνης καὶ συναισθήσεως τῆς εὐγενοῦς καὶ θεοφιλοῦς ὑπάρξεώς μας καὶ τῆς ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας μας θυσίας τοῦ Χριστοῦ ἐκβλύζουσιν ἀνὰ πᾶν βῆμα τῶν ὀφθαλμῶν, καθαίροντα τὴν ψυχὴν καὶ μεταρσιοῦντα εἰς οὐρανοὺς. Ἐδῶ τέλος εἰς τὴν Ἀγ. πόλιν αἰσθάνεται τις τελειὰν εὐδαιμονίαν καὶ ἐλπίζει ὅτι θ' ἀντλήσῃ νέας δυνάμεις, ὅπως κίταστῇ ἱκανὸς ν' ἀναφωνήσῃ ἠσυχῶς καὶ εὐσυνειδήτως, κατὰ Χριστὸν πολυτευόμενος. διὰ τὸ μικρὸν ἐγὼ του καὶ διὰ τοὺς περὶ ὧν εὐθύνεται, τὸ Τετέλεσται, διότι ἀναζῆ εἰς τοὺς

κόλπους τοῦ Θεοῦ, ἀναγεννώμενος ἐκ τῆς δυνάμεως Του θεσπεσίως, καὶ ἀπολαύει στιγμῆς οὐρανοῦ αἰωνιότητος, ἐμπνεόμενος ὑπὸ τοῦ αἰωνίου καλοῦ· ἦτοι τοῦ Θεοῦ τῆς Ἀληθείας, τῆς Ἀγάπης, τῆς αὐτοθυσίας ὑπὲρ του καθήκοντος καὶ τῆς ἐναρμονίου Ἰδέας τῆς τελειότητος καὶ τῆς Ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

Ἱερουσαλὴμ 20/4 1907.

Π. Λούζαξ.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΗΣ

ΛΛΘΛΛ

(Διελάβομεν ἐν προηγουμένοις περὶ τοῦ πῶς δεῖ εἶναι τὴν Ἑλληνίδα καὶ ὡς μητέρα καὶ ὡς φύζυγον καὶ ὡς οἰκοκυρὰν ἐν τοῖς παρούσι καιροῖς, καθ' οὓς πολλαχῶς καὶ ὑπὸ ποικιλοῦντων ἐχθρῶν ὑποοκᾶπτεται τὸ ἔθνικὸν μέλλον τῆς ἡμετέρας φυλῆς, χάριν δ' ὠφελείας τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν παραθέτομεν καὶ ἄλλα ἀξιανὰ γινώστα θέματα περὶ τῶν προσόντων, ὧν δεόν νὰ εἶνε κάτοχος πᾶσα οἰκοδέσποινα πρὸς καλὴν καὶ εὐδόκιμον διακινδύνησιν τοῦ ἐμπειπιστευμένου αὐτῇ βασιλείου.)

Περὶ τοῦ μνημονικοῦ.

Πρώτων δὲ μάλιστα τὴν μνήμην τῶν παίδων ἀσκεῖν καὶ συνεθίζειν. (Πλουτ.)

Προάδοξον πιθανῶς θὰ θεωρηθῇ ὅτι κατατάσσεται τὸ μνημονικὸν εἰς τὰ οὐσιώδη προσόντα τῆς οἰκοδεσποίνης· κατατάσσεται εἰς αὐτὰ, διότι ὄνει μνημονικὸς ἀδύνατος ἐπιτυχῆς τοῦ οἴκου διεύθυνσις, τοῦτο δὲ διδάσκει ἢ πείρα. Τὸν ἰδιάζοντα χαρακτήρα τῆς νοικοκυροσύνης ἀποτελεῖ πλῆθος ἰδιαιτέρων γνώσεων, ἀνεξαρτήτων μὲν, κατὰ τὸ φαινόμενον, τῶν μὲν ἀπὸ τῶν δὲ, συμπιπτουσῶν ὁμῶς πασῶν εἰς τὸ συμφέρον τῆς διοικήσεως τοῦ οἴκου. Ὅσον περισσοτέρως κέκτηται ἢ οἰκοδέσποινα γνώσεις καὶ ὅσον περισσότερον πιστῶς ἐφαρμόζει αὐτάς, τόσον καλλίτερα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνει ἐν τῇ ἐφρρμογῇ.

Ἡ οἰκοδέσποινα ἔχει ἀνάγκην νὰ κατατάσῃ τὰς ἀνομνήσεις αὐτῆς καὶ πρυγματικῶς ὠφελεῖ αὐτῇ ἢ μνήμη, οὐχὶ ἢ ὀδρανῆς ἐκείνη καὶ ποθητικῆ, ἐν ἣ ἀποτυπώνται αἱ ἐντυπώσεις διασωζόμεναι ὄνει τάξεως, ἀλλ' ἐκείνη, ἣν ἐνισχύει ἢ θέλησις καὶ διαφωτίζει ἢ κρίσις, καὶ ἣτις ὡς ἀσφαλῆς φύλαξ παρεχει πᾶν τὸ ἀπαιτούμενον εἰς σώφρονα διοίκησιν τοῦ οἴκου.

Εἶναι ἄρα γε ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῶσι τὰ ἐκ καλοῦ μνημονικοῦ ὠφελήματα τῆς οἰκοδεσποίνης; Πῶς δύναται νὰ ἐνθυμηθῆται ἄνευ καλοῦ μνημονικοῦ τὴν τιμὴν μυρίων ἀντικειμένων, ἃ εἶναι ἡνγκασμένη ν' ἀγοράσῃ, εἴτε τοῦ μαγειρείου ὡοὶ ταῦτα, εἴτε διὰ τὴν ἐπιπλοσκεινὴν, εἴτε διὰ τὰ φορέματα τῆς οικογενείας;

Ἰποθέσωμεν οἰκοδέσποιναν ἔχουσαν τὴν φροντίδα τῶν τροφίμων. Ἡ πείρα διδάσκει αὐτὴν ἐκάστοτε ὅτι πρῶματὰ τινα ἀγοράζονται ὠφελιμότερον παρὰ τοῦ Πικλοῦ ἢ παρὰ τοῦ Κώστα καὶ τὸ σκέπτεται μὲν προτιμότερα, ὁμῶς λησμονεῖ κατὰ τὴν πρᾶξιν, καὶ τὰς

ἀγοράς της κάμνει ἀπὸ δεύτερο χέρι, ἐνῶ ἠδύνατο νὰ τὰς ἔχη πρώτης ποιότητος. Ὅταν δυσχερεττηθῆ κατὰ τινος ἐμπορίου σκέπτεται ὅτι πρέπει αὐτοπροσώπως αὐτῇ ἢ ἰδίᾳ νὰ τῶ δώσῃ ἐν μάθημα, ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ ὑπηρετῆται καλῶς καὶ τὸ συλλογίζεται μὲν κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν, τὸ πρῶτ' ὅμως τὸ λησμονεῖ, τί δ' ἐκ τούτου προκύπτει; Πᾶσα ἢ οἰκογένεια ὑποφέρει ἐκ κακῆς ἀγοράς, καὶ ἐλλείψει μνημονικοῦ ἢ τὸ ψαμμί εἶναι καμμένον ἢ ἄψητον, ἢ τὸ κρέας κακῆς ποιότητος τρώγεται.

Καὶ ναὶ μὲν λέγεται ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα, ἢ μὴ ἔχουσα μέγα μνημονικόν, ἀναπληρᾷ τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ σημειωματαρίου (πραγματικῶς δὲ εἶναι τοῦτο ἀνοηχαιότατον), πλειστάκις ὅμως ἀνησυχολημένη, δὲν ἔχει καιρὸν νὰ σημειώσῃ τὰς ἀγοράς αὐτῆς, ἀναγκασμένη ν' ἀναβάλλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ἐσπέρας ἢ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἀλλὰ τότε δὲν δύναται νὰ τὰ ἐνθυμηθῇ ὅλα, καὶ αἱ ζημίαι εἶναι ἀναπόδραστοι.

Ὅταν ἡ οἰκοδέσποινα ἔχη καλὸν μνημονικόν—καὶ ἡ πείρα διδάσκει ὅτι εἶναι τοῦτο δυνατόν μέχρι τινὸς διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς θελήσεως—τὰ πάντα βαίνουσιν ἐν τάξει καὶ ἀκριβεῖα καὶ ὅταν ὑπάρχωσι τὰ δύο ταῦτα προσόντα, διὰ τοῦ μνημονικοῦ ἐξασφαλίζονται τ' ἀπετελέσματα. Ὅταν τυγὼν ἔχητε ἐπιλήσμονας ὑπηρετάς, μὴ φοβῆσθε ὅτι θὰ διατηρήσουν ἐπὶ μακρὸν τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, ἅμα στοχασθῶσιν ὅτι τίποτε δὲν ἀφεύγει τὴν μνήμην σας, διότι ποιά τις ἀνησυχία θὰ καταλάβῃ αὐτοὺς, ὅταν πρόκηται νὰ παραλείπωσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των, ἢ νὰ λησμονήσωσιν σύστασίν σας τινα; τὸ ὀκνηρὸν μνημονικόν των θὰ φοβηθῇ τὸ ἰδικόν σας καὶ θὰ προσπαθῆσῃ νὰ ἐνθυμηθῇ. Φρονεῖτε ἄρα γε ὅτι ὅταν οἱ ὑπηρετῆται ἔχωσιν ἐπιλήσμονα ἢ ἀμελεῖ οἰκοδέσποιναν, θὰ λάβωσιν τὸν κόπον νὰ κουράσωσιν τὸν μυαλὸν των! Ἀσμενέστατα θὰ πρᾶξουσιν τὸν ἐπιλήσμονα, τὸ τοιοῦτο ὅμως θὰ ἐγίνετο συνήθεια καὶ θ' ἀπέβαιεν εἰς ζημίαν τῆς τρεφούσης αὐτοὺς οἰκοδεσποίνης. Ὅταν τὸ μνημονικόν τῆς οἰκοδεσποίνης ἔχη τὸ τῶν ὑπηρετῶν ἐν ἐργηγόρσει, λησμονοῦσιν οὗτοι ὀλίγα πράγματα, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα δὲν λησμονεῖ τίποτε.

Ὅστε ἀπαραίτητον ἀποβαίνει τῇ οἰκοδεσποίνῃ μνημονικὸν ἡσκημένον καὶ νοῆμον, καὶ ἐκάστη γυνὴ δύναται νὰ τὸ ἀποκτήσῃ. Διὰ τῆς θελήσεως καὶ τῆς προσοχῆς πᾶσα οἰκοδέσποινα δύναται νὰ κατορθώσῃ νὰ ἔχη καλὸν μνημονικόν, ἀρκεῖ δὲ νὰ τὸ θέλῃ σπουδαίως, διὰ νὰ γίνῃ συνήθεια τὸ προσὸν τοῦτο.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

1ον) Ἡ μήτηρ πρέπει νὰ ἀνατρέφῃ τὰ τέκνα της χριστιανικῶς καὶ ἐν ἀπολύτῳ σεβασμῷ πρὸς τοὺς γονεῖς των, νὰ μὴ ἀναδέχεται δὲ ποτὲ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν των, μίαν ἀπάντησιν ἢ χειρονομίαν ἀτοπον.

2ον) Νὰ ἐμπνέῃ εἰς αὐτὰ τελείαν ἐμπιστοσύνην πρὸς

τὴν μητέρα των καὶ πρὸς τοῦτο νὰ λέγῃ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν.

3ον) Νὰ μὴ κάμνῃ αὐτὰ νὰ ὑφίστανται τὸν ἀντίκτυπον τῆς διαθέσεως της δεικνυομένη ἐξ ὑπ' ἀμοιβῆς καὶ ἄνευ λόγου φιλόστοργος ἢ δύστηνος.

4ον) Νὰ μὴ κρίνῃ ποτὲ ἐνώπιον αὐτῶν τὴν διαγωγὴν τοῦ πατρὸς των ἢ τῶν διδασκάλων των κτλ.

5ον) Νὰ τιμωρῇ αὐτὰ ἂν ὑπάρχῃ λόγος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ δεικνύῃ θυμὸν καὶ μνησικακίαν.

6ον) Νὰ μὴ τὰ χαιδεύῃ, ἀλλὰ ν' ἀφοσιούται εἰς αὐτὰ τόσον φιλοστοργῶς καὶ τόσον ἀπολύτως, ὥστε νὰ αἰσθάνωνται, ὅτι ἡ μήτηρ των εἶνε καὶ θὰ εἶνε πάντοτε ἡ καλλίστη φίλη των.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

I. S. A.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Δὲν εἶνε ζήτημα ὅτι ἀγαπᾶτε τὰ τέκνα σας. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πολλάκις ἐθέσατε ἐνώπιόν σας τὴν περίπτωσιν τῆς ὀρφανίας αὐτῶν.

Τὶ εἶνε τοῦ χάριτος τὸ φύλλον εἰς τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου, τὸ ἄχυρον εἰς τὴν ὄρμην τοῦ ρεύματος, εἰς τὴν φλόγα τὸ φρύγανον, εἰς τὴν θύελλα τὸ μὴ εὐρίσκον καταφυγὴν πτηνόν; Μυριάκις θλιβερώτερα εἶνε ἡ τύχη τοῦ ὀρφανοῦ.

Ὁ ἄνεμος ἀρπάζει τὰ φύλλα. Ὁ θάνατος δύναται νὰ ἀρπάξῃ σας. Πότε; Καὶ διατὶ ὄχι καὶ αὔριον; Ποῖος δὲ σας ἐγγυᾶται ὅτι εἰσθε ἀσφαλεῖς καὶ διὰ τὴν σήμερον; Καὶ τότε ἰδοὺ τὰ τέκνα σας χωρὶς τὸν ὀφθαλμὸν σας τὸν ἄγρυπνον, χωρὶς τὴν χεῖρά σας τὴν σκέπουσαν. Τί δι' αὐτὰ προεβλέψατε εἰς τοιαύτην περίπτωσιν;

Τοῖς ἐξουφαλίσασμεν, θὰ εἴπητε, τὸν ἄρτον των.

Ἀλλὰ σεῖς δὲν ἠξεύρετε ὅτι κολοσσιαῖαι ὀρφανικαὶ περιουσίαι ἠφανίσθησαν εἰς τὸ πέλαγος τῆς φιλοστοργίης τῶν κτεδεμόνων. Ἐπειτα, ἐσκέφθητε ὅτι ὁ πλοῦτος εἶνε γῆ ἀσφαλείας, ἀλλὰ καὶ παγὶς ἀπωλείας, ἀναλόγως τοῦ νοῦ καὶ τοῦ χαρακτῆρος, ὁ ὁποῖος θέλει τὸν μεταχειρισθῆ.

Πῶς λοιπὸν σεῖς ἀνεθρέψατε τὰ τέκνα σας; Ποίους ὀδοιπόρους καὶ ναύτας τὰ κατεστήσατε;

Ἴδοὺ ἔτοιμον νὰ τὰ κτυπήσῃ ἐκεῖνο τὸ κύμα. Ἴδοὺ ἐνώπιόν των δρόμος ἄγνωστος καὶ ἐπικίνδυνος. Ἴδοὺ θελκτικὸς ἀνθῶν, ὑπὸ τὸν ὁποῖον δυνατόν νὰ κρύπτηται ὄφις. Τὶ θὰ ἀπογίνουιν;

Πρὸ παντὸς, γονεῖς, μάθετέ τα νὰ πιστεύουν, νὰ προσεύχωνται, νὰ ἐλπίζουιν, νὰ ἐγκαρτεροῦν. Πόσα ὀρφανά δὲν ἐσώθησαν μόνον διότι ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας των ἠξευραν νὰ εὐρίσκουν τὴν ὁδὸν των ὑπὸ τὸν λύχνον τοῦ Θεοῦ! Καὶ εἰς ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ περὶ αὐτὰ ἐρημία θὰ τοῖς φέρῃ τοὺς θρήνους καὶ τὰ ὀλόπικρα δάκρυα, μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι τὸ καλλίτερον ἐφόδιον δύναται νὰ εἶνε δι' αὐτὰ ἡ πίστις εἰς τὸν οὐράνιον ἐκεῖνον Πατέρα, ὁ ὁποῖος μόνος ποτὲ δὲν ἀποθνήσκει καὶ δὲν ἐγκαταλείπει ποτέ.

MIX. I. ΓΑΛΑΝΟΣ.

Η ΕΛΑΤΤΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΑΜΩΝ

***

Οι γάμοι ωλιγόστευσαν επισιθητῶς ἐν Εὐρώπῃ εἰς σημεῖον λίαν σοβαρὸν. Καὶ μὲ τὴν ἐλάττωσιν τῶν γάμων ἐπέρχονται καὶ ἄλλα σπουδαῖα κακά. Κακὰ τὰ ὅποια ἐπιφέρουν μυρίας βλάβας ἠθικῶς καὶ κοινωνικῶς.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐκίνησε μεταξύ τῶν ἄλλων τὴν προσοχὴν τῆς Μισθίλδης Σερσό τῆς γνωστῆς Ἰταλίδος λογογράφου καὶ εἰς σπουδαῖον ἄρθρον παρ' αὐτῆς γραφέν εἰς τὴν ἡμερίδα τῆς «Ἡμέραν» ἐξηγεῖ καὶ ἀναπτύσσει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ὀλιγόστευσαν οἱ γάμοι.

Ἡ πρώτη αἰτία—κατὰ τὴν Σερσό—δι' ἣν δὲν γίνονται τῶρα πλέον πολλοὶ γάμοι εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆς γυναικός. Οἱ ἄνδρες θεωροῦν ὡς σκόπελον καὶ δικαίως τὸν γάμον.

Διότι οἱ νεάνιδες, εἴτε διὰ τὸν ἕνα εἴτε διὰ τὸν ἄλλον λόγον, δὲν ἐννοοῦν νὰ σκεφθοῦν μὲ φρόνησιν καὶ νὰ υπολογίσουν τὸν γάμον ὅπως πρέπει: Δηλαδή εἰς μίαν σύμβασιν ἢ ὅποια δὲν ἔχει προορισμὸν νὰ διτηρηθῇ ὀλίγον ἢ νὰ παράσχη στιγμὰς εὐχαριστήσεως ἄλλ' εἰς μίαν ἔνωσιν αἰώνιαν... ἐνὰ δεσμὸν ἀδιάρρηκτον, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐκτιμῆσεως καὶ ἀγάπης ἀμφοτέρων.

Ἄλλὰ δυστυχῶς ἀντὶ νὰ μαζεύσουν τὰ κορίτσια τὰ μυσλάτων καὶ νὰ κανονίζουσι τὸ μέλλον των μὲ σλέψεις φρονήσεως, τὸνναντίον ἀφίνουσι νὰ παρασύρωνται ἀπὸ ἕνα τυφλὸν καὶ ἀνόητον ἐγωισμόν.

Μόλις ἔλθῃ εἰς ἡλικίαν νὰ συλλογισθῇ διὰ σύζυγον μία νεᾶνις, ἀμέσως γυρίζει τὸ βλέμμα γύρω τῆς. Ἐξερρουνᾶ ποῦ θὰ εὐρεθῇ ὁ μεσαιωνικὸς ἐκεῖνος ἱππότης τοῦ παραμυθιοῦ... ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ νὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρά τῆς. Καὶ οὕτω ἀρχίζει νὰ φουσκῶνῃ τὸ μυσλό τῆς.

Ἄν ἔχῃ δέκα χιλιάδας προῖκα, ζητεῖ σύζυγον μὲ ἑκατόν. Ἄν εἶναι ὠραία, ζητεῖ δοῦκα ἢ ἑκατομμυριοῦχον τοῦλάχιστον.

Δὲν φροντίζει νὰ μελετήσῃ, νὰ κυττάξῃ ποῖος εἶναι ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅστις συμφωνεῖ μὲ τὸν χαρακτήρα τῆς, μὲ τὸν ὁποῖον ἐνωμένη θὰ ζῆσῃ εὐτυχῆς!... Ὅχι! Δὲν συλλογίζεται τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς θὰ ἀνοίξῃ σαλόνια πῶς θὰ φιγουράρῃ εἰς τὰ σαλόνια, ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

Ἐπόμενον εἶναι λοιπὸν, ὅτι εἰς τοιοῦτος γάμος δεμένος μὲ φόμαρα ἐγωισμοῦ καὶ τρέλλας, εἰς γάμος χωρὶς κανένα ὑπολογισμὸν, μία τοιαύτη ἔνωσις δὲν δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ, καθὼς συνήθως βλέπομεν.

Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα τοιοῦτον γάμον φυσικὸν εἶνε νὰ γεννηθοῦν πολὺ ταχέως διχόνοιαι.

Ὅπου ὁ γάμος εἶνε ζήτημα ἀπλῶς ὑπολογισμοῦ, φυσικὰ λείπει ἡ θερμότης ἐκείνη ἣτις πρέπει νὰ τὸν διαπνέῃ καὶ ἐπομένως ταχέως κρυώνει, παγώνει, σβύνεται ἢ σπύθα ἣτις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης συνέδεεν ἀμφοτέρους.

Καὶ τότε; Τότε ὁ γάμος αὐτὸς δὲν ὑφίσταται εἰμὴ κατὰ τύπους.

Ἐτελείωσε! Κάθε δεσμὸς ἠθικὸς μεταξύ των ἔλειψε... ἐκόπη διὰ παντός.

Ἄλλαι ἀπεναντίας νομίζουν ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν τὸν

σύζυγόν των δοῦλον τῶν ἐπιθυμιῶν των. Νομίζουν ὅτι δύνανται νὰ τὸν σύρουν ὅπως ἡ γυλῆ τὸ βάρκος.

Ἄλλαι—αἱ περισσότεραι δυστυχῶς—δὲν ἔχουν τὸν ἀπαιτούμενον μυαλὸ διὰ νὰ κρίνουν τὴν θέσιν των καὶ ζητεῖν μεγαλεῖα, πολυτέλειαν, διὰ τὰ ὅποια δὲν ἐπαρκεῖ τὸ βολάντιον τοῦ ἀτυχοῦς συζύγου.

Ὁ δυστυχῆς σύζυγος διαμαρτύρεται. Καὶ ἀπὸ τὴν σκηνὴν αὐτὴν ὄνο τινὰ γεννῶνται: ἡ τὸ διαζύγιον.. ἢ ἡ ἐξεύρεσις τοῦ ποσοῦ δι' οὗ θὰ πληρωθῇ ὁ λ)σμὸς τῆς μοδίστως κτλ.

Πρὸ τοιούτων λοιπὸν δεδομένων εἶνε φυσικὸν, λέγει ἡ Σερσό, κάθε νέος νὰ σκεπτεται πολὺ ἂν πρέπει νὰ ριφθῇ εἰς τὸ ἐπικίνδυνον πέλαγος τοῦ γάμου, διότι πλείστοι φόβοι εἶνε ὅτι θὰ ἐξέλθῃ ναυαγός.

Ποῖοι λοιπὸν πταίουσι εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν γάμων. Αἱ γυναῖκες, οἱ νεάνιδες.

Διότι ἂν ἦσαν σεμνότεραι—σοβαρώτεραι,—πρηντικώτεραι,—δὲν θὰ ἐφόβιζον τόσοσιν τοὺς ἄνδρας,—καὶ οἱ γάμοι θὰ ἦσαν συχνότεροι.

Καὶ τελευτῶσα τὸ ἄρθρον τῆς ἐρωτᾷ;

—Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχουν λοιπὸν καὶ γυναῖκες καλὰὶ διὰ νὰ γίνουσι σύζυγοι;

—ὦ! ναί, ἀπαντᾷ, εἶνε πολλοί... παρὰ πολλὰὶ μάστιστα... Εἶνε οἱ γυναῖκες ἐκεῖναι σίτινες νυμφευόμεναι πούσιν πλέον τὴν πολυτέλειαν, πούσιν πλέον τὰς τρέλλας διασπιδάσεις—ἀφουσιούμεναι εἰς τὴν οἰκογένειάν των,—εἰς τὰ παιδιὰ των... εἰς τὴν ἐστίν των!...

Ἀπὸ τοιούτης γυναῖκας ἔχομεν λοιπὸν ἀνάγκην, καὶ ὄχι ἀπὸ γυναῖκας νὰ ὄνειροπολοῦσι νὰ γίνουσι δεύσισαι καὶ ἑκατομμυριοῦχοι καὶ φορτῶνουν τοὺς πῖλους των μὲ περισσότερα πτερά.

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤῆ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ

***

Ἡ τόση μου λατρεία καὶ ἡ θερμὴ ἀγάπη ποῦ ἡ καρδιά μου κλείει στὴ πλειὸ βθεῖα γωνία, σκορπίζει στὴ γιορτῆ Σου σήμερα μυρωμένες κ' ἐγκάρδιες εὐχοῦλες, μὲ μιὰ λαχτᾶρα ἀγία.

Ναί, σήμερα ἡ καρδιά μου χίλιες θερμὲς δεήσεις μετὰ παλμῶν ἀγίων στὸν Πλάστην ἀπευθύνει, ὅπως χαρὰ αἰώνια σ' ἀκολουθεῖ κι' ὑγεία καὶ ἀγνωστος νὰ Σ' εἶνε στὸν βίον ἢ ὀδύνη.

Ναί Πάτερ μου, τοῦ γέλοιου τῆς ἀδολεῖς χαρᾶς καὶ τῆς καλῆς ἐλπίδος τὸ φῶς τὸ ζωηφόρον καὶ ἱλαρὸν ἃς λάμπει παντα στὸ πρόσωπό σου καὶ στὴν καρδιά Σ' ὁ πόνος ποτὲ νὰ μὴ βρῆ χώρον.

Εἶθε τὸ ταχυπόρον καὶ ἄστοργον τοῦ χρόνου καὶ βιασμένον βῆμα, γιὰ Σὲ νὰ σταματήσῃ ἐπὶ πολὺ, καλὲ μου, λατρευτέ μου Πάτερ, καὶ τῆς ζωῆς τὸ νῆμα μακρὸν νὰ καταστήσῃ.

ὦ! πότε μόνον τότε, κι' ἡ τάλινα καρδιά μου ποῦ γέμει πρὸς Σὲ ἀγάπην, θερμὴ εὐγνωμοσύνη, θὰ αἰσθανθῇ βαθέως χαρὰ πολὺ μεγάλη καὶ δάκρυ εὐδαιμονίας ἀληθινῆς ὅα χύνη.

Τῆ 23)4)1907.

Σαλαμινία.

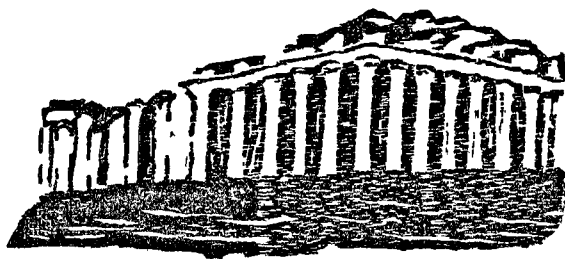

Έτος Α'. Τεύχος ΙΒον
 ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
 ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
 ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ
 Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΦΗΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

Υπό τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
 «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνδρομὴ
 Προπληρωτέα
 Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίτια 6
 » τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:
 Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»
 — — —
 Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσός (Κύπρου) 15 Μαΐου 1907.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ Η ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

(Λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τοῦ «Κατὰ τοῦ Ἀπελιτισμοῦ» τελευταίου ἔργου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κράτους κ. Ἀντ. Σπηλιωτοπούλου ὁ διαπρεπὴς ἐν Ἀθήναις νευρολόγος καὶ ψυχίατρος κ. Σ. Βλαβιάνος δημοσιεύει ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένη «Ψυχιατρικῇ καὶ Νευρολογικῇ Ἐπιθεωρήσει» ὡραίαν καὶ ἀξιοπρόσηπον μελέτην, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰς ἐπομένους περιλήψεις:)

Ἐν τῇ ψυχολογίᾳ τῶν Λαῶν ἡ αἰσιοδοξία εἶναι παράγων ἔθνικος καὶ ψυχολογικός ἀπαράμιλλος, ὡς καὶ ἐν τῇ ψυχολογίᾳ τῶν ἀτόμων. Ἡ χαρὰ εἶνε δυναμογόνος. Τοῦτο ἀπεδείχθη καὶ διὰ πειραμάτων, καθ' ἃ διὰ δυναμομέτρου εὐρέθη αὐξήσις τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτόμου ὑπὸ τὸ κράτος χαρμωσύνων συναισθημάτων, ὡς ὑπὸ τὸ κράτος λυπηρῶν τοιούτων εὐρέθη κατάπτωσις τῶν δυνάμεων, ἐξακριβωμένη τελείως καὶ μαθηματικῶς διὰ τοῦ δυναμομέτρου, ἀλλὰ καὶ γραφικῶς εὐρέθη ἡ διαφορὰ αὐτῆ, καὶ δὴ διὰ τοῦ σφυγμογράφου, πληθυσμογράφου καὶ τῶν παρεμφερῶν εὐφυστάτων μηχανημάτων καὶ συσκευῶν ἀκριβείας (Mosso, Mates κλπ.), πιστοποιουμένου πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ὅτι ἡ μὲν χαρὰ εἶνε δυναμογόνος, ἡ δὲ λύπη δυναμοφθόρος. Καὶ τὴν μὲν χαρὰν ἀντιπροσωπεύει ἡ αἰσιοδοξία τὴν δὲ λύπην ἡ ἀπαισιοδοξία. Αἱ δύο αὗται μεγάλαι ψυχικαὶ καταστάσεις ἀνήχθησαν εἰς ὀλόκληρα φιλοσοφικὰ συστήματα καὶ σχολὰς, ἀντιπροσωπευόμενα κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ὑπὸ τοῦ γελασίνου Δημοκρίτου, αἰεὶ γελῶντος, καὶ τοῦ κλαυσίνου Ἡρακλείτου, αἰεὶ θρηνηοῦντος, κατὰ δὲ

τοὺς νεωτέρους ὑπὸ τοῦ Φενελῶνος καὶ ἰδίως τοῦ Leibnitz, ὡς ἀντιπροσώπων τῆς αἰσιοδοξίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Βύρωνος, Leopardi, Mme Ackermann, Schopenhauer καὶ Hartmann ὡς ἀντιπροσώπων καὶ ἀρχηγῶν τῆς ἀπαισιοδοξίας.

Ὁ ψυχολογικὸς λοιπὸν τύπος εἶναι ἀπλούστατος καὶ σαφέστατος, τῆς μὲν αἰσιοδοξίας οὕσης δυναμογόνου, τῆς δὲ ἀπαισιοδοξίας δυναμοφθόρου. Καὶ ὅπως ἐπὶ ἀτόμων, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἔθνων ἡ ἐπίδρασις τῶν δύο τούτων ψυχολογικῶν καταστάσεων ἔχει τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς ἀποτελέσματα, τηρουμένων ἐννοεῖται πασῶν τῶν ἀναλογιῶν τῶν ἀπορρουσῶν ἐκ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς τοῦ ὑπολειμένου, ἐφ' οὗ μελετᾶται ἡ ἐπίδρασις τῶν εἰρημένων ὡς ἄνω παραγόντων. Ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας θὰ διδάξῃ ἡμᾶς καὶ θὰ ὑπομνήσῃ ὅτι οἱ μὲν λαοὶ ὅσοι θαρρούντως ἐβάδισαν πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ μὲ ἔθνικὴν αὐτοπεποιθήσιν καὶ μὲ αἰσιοδοξίαν περὶ τῆς τύχης καὶ τῆς ἐπιτυχίας των, οἱ λαοὶ οὗτοι προώδευσαν, ἐπέτυχον, ἔζησαν, ἔδρασαν, δυνατοὶ καὶ πανίσχυροι ἐγένοντο καὶ βαθῆα τῆς διαβάσεως αὐτῶν κατέλιπον τὰ ἴχνη ἐν τῇ ἱστορίᾳ, οἱ δὲ λαοὶ ὅσοι ἀπώλεσαν τὸ ἠθικὸν αὐτῶν, οἱ λαοὶ ὅσοι ἀπώλεσαν τὴν αὐτοπεποιθήσιν, τὴν ἐλπίδα, τὴν αἰσιοδοξίαν, οἱ λαοὶ οὗς ὁ σάραξ τῆς ἀπαισιοδοξίας προσέβαλε, πάντες ἀπώλοντο καὶ ταχέως ἀπώλοντο καὶ τινες ἀνεπιστρεπτὲι ἀπώλοντο. Διότι ἡ αἰσιοδοξία καὶ ἀπαισιοδοξία θεωρητέαι, ὡς καὶ εἰσὶ, δύο ψυχικαὶ καταστάσεις, δρῶσαι καθ' ὑποβολὴν ἐπὶ τε τοῦ ἀτόμου καὶ τῶν λαῶν, εἰσὶν αὐθυποβολή, καὶ δὴ ἡ μὲν αἰσιοδοξία σώτειρα αὐθυποβολή, ἡ δὲ ἀπαισιοδοξία, ὀλέτειρα. Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ ἐν τῇ μάχῃ στρατιώτης πέποιθεν ἐπὶ τὴν νίκην ἔχει κερδίζει τὸ ἡμισυ τῆς μάχης καὶ τῆς νίκης, καὶ τοῦναντίον ἂν ὑπὸ ἀπαισιοδόξων κατέχεται

σκέψεων ἔχει κατὰ τὸ ἡμισυ νικῆθῃ πρὶν ὁ ἀγὼν ἀρ-
ξῆται καὶ ἡ μάχη κριθῆ. Τοῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ δι-
ελέκκληρον στράτευμα ἢ Ἔθνος. Ἡ αὐτοπεποιθήσις ἢ
οἰσιοδοξία εἶνε δυναμογόνος, ἢ ἀπαισιοδοξία, ὁ ἀπελ-
πισμὸς εἶνε δυναμοφθόρος. Τὰ ζητήματα τῆς αὐθυπο-
βολῆς, τῆς καλῆς ἢ κακῆς, εἰσὶ καὶ ἐν γενικωτέρῃ
ἐφαρμογῇ τοιαῦτα ἐὰν ἐπὶ παραδείγματι πρόκειται νὰ
διέλθῃτε στενὴν τινα γέφυραν, ὑπερκειμένην ποταμοῦ,
καὶ φοβεῖσθε ὅτι θὰ πέσητε διερχόμενοι αὐτήν, θὰ πέ-
σητε ὄντως ἢ κινδυνεύετε νὰ πέσητε, διότι ἡ ἔλλει-
ψις πεποιθήσεως κλονίζει τὰς ψυχικὰς σας δυνάμεις
καὶ τὴν ψυχραϊμίαν, ἥτις χρειάζεται ὅπως ἐπιχειρήσῃτε
ἐπιτυχῶς καὶ τελεσφόρως τὴν πράξιν ταύτην, ἐὰν δὲ
τοῦναντίον θαρρόλῃως προβῆτε εἰς τὴν διελευσιν τῆς γε-
φύρας ἔχετε πολλῶν περισσοτέραν εὐνοικὴν τύχην ὅπως
διέλθῃτε ταύτην ἀσφαλῶς. Ἀπὸ ἄλλης τινὸς ἀπόψεως
καὶ ἐπὶ ἄλλου θέματος εἰς ῥήτωρ ἀνερχόμενος τὸ βῆ-
μα, ἐὰν μὲν ἔχη πεποιθήσιν ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ καλῶς
καὶ τὸ ἀροατήριόν του εὐμενῶς εἶνε διατεθειμένον ἢ
θὰ διατεθῆ, ἐπιτυγχάνει καὶ ὁμιλεῖ θαυμασίως, ἐνῶ
ἐὰν δισταγμοὺς καὶ ἀμφιβολίας καὶ φόβους ἔχη, ἀπο-
τυγχάνει καὶ καταγέλαστος γίνεται. Ἐὰν ἀρχόμενοι ἐρ-
γασίας τινὸς διαπνεόμεθα ὑπὸ τῆς οἰσιοδοξίας, ὅτι θὰ
περατώσωμεν αὐτήν ὡς ποθοῦμεν, ὄντως θὰ ἐπιτύχω-
μεν καὶ τοῦναντίον ἐὰν μετ' ἀμφιβολιῶν καὶ διττῶν
γνωμῶν ἢ ἀπαισιοδόξων στοχασμῶν κατηρξάμεθα τοῦ
ἔργου δυσχερέστατα εἰς πέρας θὰ ἀγαγωμεν καὶ πολλοὶ
φόβοι ὑπάρχουσιν ὅτι ἀτελεσφόρητον θὰ μείνῃ ἢ ἀτελὲς
θὰ γίνῃ καὶ κολαβόν.

Ἡ αὐθυποβολὴ διαδραματίζει σπουδαῖον πρόσωπον
καὶ ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡμῶν σχέσεσι· διὰ πρόσωπόν
τι ἐπὶ παραδείγματι αὐθυποβαλλόμεθα κακῶς καὶ νο-
μίζομεν ὅτι δὲν διάκειται εὐμενῶς καὶ συμπαθῶς πρὸς
ἡμᾶς· κατὰ τὴν συνάντησιν αὐτοῦ διαπνεόμενοι ὑπὸ
τοιούτων τινῶν ἰδεῶν συμπεριφερόμεθα πρὸς αὐτὸ ἴσως
καὶ ἀκουσίως ἢ ἀσυναίσθητως, ἄπως ψυχρῶς τῆς ψυχρό-
τητος ταύτης ἀντιλαμβανόμενον ἐκείνο κλονίζει ἀναλόγως
καὶ δικαίως, τὴν πρὸς ἡμᾶς συμπεριφορὰν του ἐπιφυ-
λακτικὴν καὶ ἥμισυ διαχυτικὴν. Τοῦτου ἀντιλαμβανό-
μενοι ἡμεῖς ἀγόμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ πρώτη ἡμῶν
ἀντίληψις δὲν ἦτο ἐσφαλμένη καὶ εἰς δευτέραν συνάν-
τησιν γινόμεθα ψυχρότεροι, καὶ οὕτω διὰ τῆς ἀλλή-
λεπιδράσεως ταύτης, τῆς ἐξ αὐθυποβολῆς ἀπορρεούσης,
φθάνει στιγμή καθ' ἣν πραγματροποιεῖται κατάστασις λίαν
δυσάρεστος καὶ σχέσεις λίαν τεταμέναι μεταξὺ ἡμῶν
καὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου ἢ καὶ ὅλως ρηγνύομεν τὰς
σχέσεις ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ προφάσει. Τοῦθ' ὅπερ δὲ ἰσχύει
διὰ τὰ άτομα καὶ τὰς σχέσεις αὐτῶν, ρητέον καὶ περὶ
τῶν λαῶν, τῶν σχέσεων αὐτῶν καὶ τῆς ψυχολογίας
αὐτῶν.

Θὰ ἠδυνάμεθα διὰ μυρίων παραδειγμάτων νὰ κατα-
δείξωμεν τὴν μεγάλην ἰσχύν τῆς αὐθυποβολῆς, δι' ἄλλων
δὲ τόσων θὰ ἦν ἡμῖν εὐχερέστατον νὰ ἀποδείξωμεν ὡσαύ-
τως τὴν ἰσχύν τῆς ὑποβολῆς, τῆς ἐκ μέρους τρίτων δηλονό-
τι ὑπαγορεύσεως ἰδεῶν ἢ τῆς θελήσεως αὐτῶν ἐπ' ἡ-
μῶν, καὶ τοῦτο ἐν τε ταῖς ἰδιωτικαῖς καὶ δημοσίαις

σχέσεσι τῶν ἀτόμων, παρὰ τε ταῖς ἀτόμοις καὶ ταῖς
πλήθεσι, ἢ ἄλλαις λέξεσι ταῖς Κοινωνίαις ἢ ταῖς Λαοῖς.
Οἰσιοδοξία λοιπὸν καὶ ἀπαισιοδοξία δὲν εἶνε ἄλλο τι
ψυχολογικῶς ἢ αὐθυποβολὴ καὶ ἑτερουποβολή, καὶ ἡ
εὐεργετικὴ ἐνέργεια τῆς οἰσιοδοξίας ἢ ἡ καταστρεπτικὴ
τῆς ἀπαισιοδοξίας διὰ τε τὰ άτομα καὶ τοὺς λαοὺς
εἶναι προφανεστάτη καὶ ἐκδηλος. Τούτων οὕτως ἐχόντων
οἱ μὲν οἰσιοδόξως σκεπτόμενοι καὶ τὴν οἰσιοδοξίαν εἰς
τὸν λαὸν ἐνσπείροντες εἰσὶν ἀπόστολοι μεγαλείου καὶ
προόδου, οἱ δὲ ἀπαισιοδόξοι καὶ τὸν ἀπελπισμὸν κατα-
σπείροντες εἰσὶν ἐχθροὶ ἐκούσιοι ἢ ἀκούσιοι τοῦ λαοῦ
ἐκείνου καὶ τοῦ ἔθνους, οὗ τὸν ὄλεθρον παρασκευάζουσιν
ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ.

Ο ΘΕΟΣ ΤΙΜΩΡΕΙ

ἠϥωω

Ἐνθυμοῦμαι ἓνα ἄσῃμα, ἀρκετὰ ἀπληρχιωμένον, ἀλλ'
ἀρκετὰ ἐποικοδομητικὸν διὰ τὰ θρησκευτικὰ αἰσθημά-
τα, τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἠθικὴν, τὸ ὅποιον ἐψάλλαμεν
στὶς σοῦσες μας καὶ τὸ ὅποιον ἠψυχίζεν ὡς ἐξῆς:

Τῆς Μυρτιάς τὸ τραγούδι θὰ ψάλλω
Ἐἶνε, φίλοι, σκοπὸς θλιβερὸς
Ἠλὴν θὰ μάθετε, δὲν ἀμφιδάλλω,
Ὅτι δὲν λησμονεῖ ὁ Θεός.

Τὸ θῦμα, ἡ Μυρτιά, ἦτο μία κόρη, ἦν ἠρνήθη ὁ μνη-
στήρ της, ἦτις ἀπεθάνε φθισικῇ νομίζω ἐκ θλιψεως διὰ
τοῦτο καὶ τῆς ὁποίας ὁ μνηστήρ εὗρεν ἄδικον ἐπίσης
καὶ ὅμοιον καὶ σύντομον θάνατον.

Δὲν ἐπίστευον ὅμως ὅτι ὑπάρχουσι ταιαῦτα ἀδική-
ματα εἰς τὸν κόσμον τῆς σήμερον τοῦλάχιστον καὶ ὅτι
κάποιος θρησκοκόλυπτος ἐπλάσε μὲ τὴν φαντασίαν του
αὐτὸ τὸ παραμῦθι τῆς Μυρτιάς.

Ἐν τούτοις, φίλοι μου καὶ ἐγὼ θὰ ψάλλω σήμερον
ὄχι τῆς φαντασίας πλάσμα, ἀλλ' ἀληθῆς συμβάν πρό
τινων ἐτῶν ὅμοιον, ἀληθέστατον.

Ἡ νέα Μυρτιά, φίλη μου καὶ σύγχρονός μου σχεδὸν,
δὲν ἦτο ὡραία ἦτο ὅμως πλουσία, νύμφη περιζήτη-
τος, εὐπαιδευτος, καλλίστης οικογενείας κόρη, καλ-
λιτέχνις, μὲ ὅλα τὰ προτερήματα τέλος προικισμένη,
μὲ μεγάλην καρδίαν, ἀλλὰ μὲ μικρὸν νοῦν, διότι ἀ-
φῆκε νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς ὄρκους ἑνὸς νέου, ὅστις εἰς
πρώτην συνάντησίν της καὶ δευτέραν προσεποιήθη ἔ-
ρωτα πρὸς αὐτήν καὶ ἀφοσίωσιν, ἐπιστεῖθη ὑπ' αὐτῆς,
ἦτις καὶ τὸν ἐμνηστεύθη παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γο-
νέων της καὶ τῶν γονέων τοῦ νέου.

Μετ' ὀλίγους μῆνας οἱ γονεῖς τοῦ νέου κατώρθωσαν
νὰ ἐμπνεύσωσιν ἀποστροφὴν πρὸς τὸν υἱὸν των διὰ
τὴν μνηστικὴν του, διότι εἶχον ἄλλην νύμφην τῆς ἀρε-
σκείας των νὰ δώσουν εἰς αὐτὸν, καὶ ὁ ἀρραβῶν συνε-
πῶς διελύθη.

Ἡ ἀτυχὴς νέα ἠσθένησεν, ἀπῆλπισε καὶ ἐπὶ τέλους
κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν.

Μίαν ἡμέραν σχεδὸν συρομένη καὶ ἀσθμαίνουσα
ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μας νὰ μᾶς ἀποχαιρε-
τίσῃ, ὡς ἔλεγε, κλαίουσα διὰ τελευταίαν φορὰν.

Ἦμην μόνη δυστυχῶς ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ κα-
τελήφθην ὑπὸ τρόμου, μήπως ἀποθάνῃ ἐνώπιόν μου,
διότι ἐπασχε νόσον ἀνίατον ἦν ἤρπασεν ἐκ κρυολογη-
μάτων εἰς τὰ ὅποια ἐξετίθετο ἕνεκα τῆς ἀπελπισίας της,
τρέχουσα ὡς τρελλὴ τὰς νύκτας ἐκτὸς τοῦ δωματίου
της καὶ κλαίουσα καὶ ἐπικαλουμένη τὴν τιμωρίαν τοῦ

ἀπίστου μὲ ὑψωμένας πάντοτε τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν.

ὡς αὐτὴν τὴν θέσιν τὴν εἶδομεν πολλακίς, ὁσάκις τὴν ἐπεσκεπτόμεθα, καὶ αὐτὴν τὴν στάσιν ἔλαβεν, ὅταν ἦλθεν, ὡς εἶπον, νὰ μᾶς ἀποχαιρετίσῃ διὰ παντός.

Ἐγονάτισε! καὶ μὲ φωνὴν βραχνὴν ἐκ τῆς ἀδυναμίας καὶ τῆς νόσου μ' ἔσυρεν ἐκ τοῦ ἐνδύματος νὰ γονατίσω καὶ ἐγὼ καὶ τὸν καταρασθῶ μετ' αὐτῆς.

Χωρὶς νὰ θέλω, ἐγονάτισα καὶ ἐκλαυσα μαζί της, καὶ παρεκάλεσα τὸν Θεὸν νὰ τὴν ἐνισχύσῃ καὶ τὴν θεραπεύσῃ!..

Μετ' ὀλίγης ἡμέρας ἐκλείσει διὰ παντός ἡ δυστυχὴς φίλη μου τοὺς ὀφθαλμούς, ἀδακρυτὴ ἐγκαταλείψασα τὸν κόσμον τοῦτον.

Ἄλλ', ὦ οἰκίαιε Θεὲ, τί εἶδον μετ' ὀλίγα ἔτη; Εἶδα φεῦ! τὸν ἀτυχῆ νέον, τὸν ἀπίστον μνηστῆρα, ὠχρὸν, ἐτοιμοθάνατον, τὰ ἴδια πάσχοντα, ὡς ἐκεῖνι, ἡ φίλη μου. Ἐνόμισα ὅτι ἐβλεπον ὄνειρον, καὶ ὅμως ἦτο ἡ ἀλήθεια. Ὅταν ἔμαθον βέβαιον τὸν θάνατόν του ἐκ τῆς ἰδίας νοσοῦ, ἐξ ἧς ἀπέθανε καὶ ἡ μνηστὴ του, ἡ ψυχὴ μου συνετρίβη ἐκλαυσα καὶ διὰ τοὺς δύο καὶ ἐφύλαξα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου ἐγκεκαυραγμένην τὴν ἀλήθειαν ὅτι: **Ὁ Θεὸς τιμωρεῖ!**

Λαυδωνία.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ Τῆς Οἰκοδόμοιοινης ΜΕΘ' ἑ Β'.

Περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ λογαριάζωμεν
μὲ τὸν νοῦν.

Ἐὰν ἡ κρίσις καὶ τὸ μνημονικὸν εἶναι ἀναγκαῖα προσόντα εἰς τὴν οἰκοδόμοιοιναν, ὀφείλει αὕτη νὰ ἔχῃ καὶ τὸ προτέρημα τοῦ νὰ λογαριάζῃ ταχέως μὲ τὸν νοῦν, τὰ τρία δὲ ταῦτα προσόντα εἶναι ἀναπόσπαστα.

Ἡ συνήθεια τοῦ νὰ λογαριάζωμεν μὲ τὸν νοῦν εἶναι μὲν ἀναγκαῖα εἰς πάντα οἰασθῆποτε κοινωνικῆς τάξεως, καλῶς ὅμως ἐξεταζομένων τῶν διαφορῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου, βλέπομεν ὅτι αἱ γυναῖκες ἔχουσι πολλῶν μείζονα ἀνάγκην τοῦ προφορικῶ μᾶλλον ἢ τοῦ γραπτῶ λογαριασμοῦ, καὶ ὅτι ὁ πρῶτος ἀποτελεῖ δι' αὐτὰς γνώσεις πρωτίστης ἀνάγκης.

Ἄμεγαλη τῶν νεανίδων ἡ ὠφέλεια ὡς πρὸς τὸ μέλλον αὐτῶν (λέγει ἡ Καμπάν), ὅταν συνειθίσωσι δι' ἀπλῶν ἀσκήσεων νὰ λογαριάζωσιν ἀνευ καλάμου.» Ἀτυχῶς ἐλλείπει ἡ συνήθεια αὕτη εἰς πολλὰς γυναῖκας. Τίς δὲν ἐγένετο μάρτυς τῆς εὐκολίας, μεθ' ἧς ἄνθρωποι, ἀγνώτες ὅπως ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς, λύουσι διὰ τοῦ νοῦ δυσχερέστατα προβλήματα, ἐνῶ κυρίαί, τυχοῦσαι ἐκπαιδευσεως, δὲν τὸ κατορθοῦσι, καὶ εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὸν κάλαμον ἢ εἰς τὴν μολυβδία;

Πόσαις γυναῖκας, κυρίαί τοῦ κόσμου, εὐρισκόμεναι ἐν τινὶ καταστάματι πρὸς ἀγορὰν, πεοῖστανται εἰς ἀμηχανίαν, ὅταν ἐπιστῇ ἡ ὥρα τῆς πληρωμῆς; Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ζητοῦσι νὰ εὕρωσιν οὐχὶ τὰ χρήματα ἐν τῷ θυλακίῳ διότι τὰ κρατοῦσιν εἰς χεῖρας, ἀλλὰ τὸ ὀλίγον ποσὸν τοῦ λογαριασμοῦ, καὶ μὴ εὐρίσκουσαι αὐτὸ ταχέως, ἐρυθριῶσι, ταράσσονται, καὶ ἐπὶ τέλους ἐρωτῶσι. Πόσα εἶναι; Πόσα σὰς χρεωστώ;

Τοῦτο δύναται νὰ παρατηρήσῃ τις καθ' ἐκάστην ἐν

αὐτῇ τῇ θύρᾳ τῆς οἰκίας. ἔνθα βλέπει λαχανοπώλας ὅπως ἀγραμμάτους νὰ εὐρίσκωσιν ἐντὸς δευτερολέπτων τινῶν τὸ ὀλίγον ποσὸν τοῦ λογαριασμοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον πολλοὶ θέλουσι μολυβδοκόνδυλον καὶ τμηειωματάριον· ἐνίστε δὲ ἀπλοικοὶ ἄνθρωποι περιγελάσωσι τοὺς πλουσίους πελάτας αὐτῶν λέγοντες «Γὰρ ὁῦτε σεῖς ἀνθρώπους ποῦ ἔκαμον καὶ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ δὲν ἤξεύρουσιν νὰ λογαριάσωσιν πέντε παραοιδῶν πρᾶγμα, ἐνῶ ἡμεῖς οἱ καυμένοι χωρὶς γράμματα κάμνομεν τοὺς λογαριασμούς μας;»

Τὰ κοράσια θ' ἀπορύγῃσι βραδύτερον τοιοῦτην ταπεινώσιν συνειθίζοντα ἐκ νεαρῆς ἡλικίας νὰ λογαριάζωσιν μὲ τὸν νοῦν· τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀύσκολον, διὰ μικρᾶς δὲ προθυμίας καὶ ἀσκήσεως ἀποκτάται μετ' οὐ πολλῆς μεγάλης πρὸς τοῦτο εὐκολία. Ἡ οἰκοδόμοιοιναν, ἧτις δὲν ἔχει τὴν εὐκολίαν ταύτην, ὑπόκειται εἰς συνεχεῖς ἐξουθενήσεις, ἀγορᾶζουσα ἢ πωλοῦσά τι.

Ἄλλ' ὁ διὰ κονδυλίου λογαριασμοῦ δὲν πρέπει νὰ λείψῃ διὰ τοῦτο. Νεανίδες τινες φρονοῦσιν ὅτι τὴν ἀριθμητικὴν δύνανται νὰ μάθωσι καὶ βραδύτερον· τοῦτο εἶναι ἀμέλεια, διότι πάντοτε ὑπάρχει καιρὸς νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς αὐτὴν. Τί δὲ καὶ συμβαίνει; Αἱ νέαι, αἵτινες δὲν ἐξωκειώθησαν ἐνωρὶς πρὸς τοὺς ἀριθμούς, αἰσθάνονται πρὸς τοὺς λογαριασμοὺς μεγάλην ἀντιπάθειαν, καὶ ὅταν βραδύτερον ἀναλάβωσιν ὡς οἰκοδόμοιοιναν σπουδαίαν ὑπηρεσίαν, αἰσθάνονται ἀληθῆ ἀνίαν καὶ θεωροῦσιν ὅτι ἐπικλήθηται ἐπ' αὐτῶν ἐπιείκεια, ὅταν ἀναγκασθῶσι νὰ διέρχωνται καθ' ἐκάστην ὀλίγας στιγμὰς μὲ τοὺς ἀριθμούς.

Ἡ ἠθικὴ μορφωσις τῶν παιδῶν

Γνωρίζομεν πάντες, ὅτι ἡ ἠθικὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει ν' ἀρχῆται ἀπὸ τῆς νηπιακῆς αὐτοῦ ἡλικίας, ὅποτε, ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπαλωτάτη οὕσα προσδέχεται πᾶσαν ἐντύπωσιν καλὴν ἢ κακὴν, καὶ διατηρεῖ ταύτην δι' ὅλου τοῦ βίου του. Ἐκ μικρᾶς ἡλικίας, ὀφείλομεν ν' ἀσκῶμεν πρακτικῶς τοὺς παῖδας εἰς πᾶσαν ἀρετὴν, καὶ νὰ προφυλάττωμεν αὐτοὺς ὡς κορὴν ὀφθαλμοῦ ἀπὸ παντὸς πονηροῦ καὶ ἀσέμνου θεάματος, διότι μία μόνη λέξις, μία καὶ μόνη εἰκὼν, μία καὶ μόνη πράξις, δύναται εὐλόγως νὰ ὠθησῇ τὸν παῖδα εἰς τὸ πρῶτον βῆμα τῆς ἀνηθικότητος, καὶ παρακοῆς, διότι οὐδεὶς βλέπει καλλίτερον τοῦ παιδὸς, οὐδεὶς ἀκούει ὀξύτερον, καὶ οὐδεὶς ἀνερευνᾷ ἔταστικώτερον αὐτοῦ. Ὁ οἶκος πρέπει νὰ ἦναι ἡ εἰκὼν τῆς ἠθικῆς τελειότητος, διότι ἐν τῷ οἴκῳ δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τὸ ἠθικὸν δένδρον τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ᾧ ἔχει τὰς ρίζας αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτου, ὅταν ἐν τῇ πατρικῇ ἐστία πνέῃ ἡ ζωογόνοσ ἀῶρα τῆς ἀρετῆς, τότε καὶ τὸ ἠθικὸν δένδρον τοῦ ἀνθρώπου, προκόπτει, θάλλει καὶ καρποφορεῖ. Ἐὰν ὅμως ἐν τῇ πατρικῇ ἐστία πνέῃ ὁ πνηγρὸς ἄνεμος τῆς κακίας καὶ μοχθηρίας, τότε τὸ ἠθικὸν δένδρον τοῦ ἀνθρώπου παράγει ἀθλίους καὶ σεσηποτάς καρπούς. Λέγοντες περὶ τοῦ οἴκου, (τοῦ τροφοῦ τοῦ ἀνθρώπου) γνωρίζομεν ἐκ πείρας ὅτι ὅταν οἱ γονεῖς μεταχειρίζονται τὸ ψεῦδος, τὴν μέθην, καὶ ἄλλα μὴ σχετιζόμενα ποσῶς μὲ τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου, θεδαίως οἱ παῖδες αὐτῶν ὄχι μόνον θα ψεύδωνται, θὰ υεθῶσιν, ἀλλὰ καὶ θα πράττωσιν ἀνώτερα πάσης ἀσχημίας καὶ ἀποστροφῆς, καὶ τότε δὲν ἔχομεν τι, νὰ προσέσωμεν παρὰ τα Κυπριακά γινωμικά: **Ἐπῆρε ποῦ τοὺς γονεῖοὺς του.»** **Ἄυτὰ τὰ ἔκαμνε καὶ ὁ πατέρας του.»** I. Σ. Δ.

2)

ΕΘΝΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

(2)

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΞ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΛΟΓΙΟΝ

(Συνέχεια).

Ὁ στρατάρχης ἀκούσας ὅλον τὸ σχέδιον τῶν Μεσολογγιτῶν περὶ τῆς ἐφῆδου διὰ τὴν ἐπιούσαν νύκτα, ἐκάλεσε τὸν Κιουταχὴν πρὸς σύσκεψιν, ἀπειλῶν ἅμα τὸν προδότην ὅτι τὴν ἐπαύριον, ἐὰν διαψευθῶσιν αἱ πληροφοροίαι αὐτοῦ, θὰ ὑποστῇ τὰς φρικαλεωτέρας τῶν θασάνων, καὶ διέταξε νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀυστηρὰν ἐπιτήρησιν πλυσίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἀπαγορεύσας πᾶσαν μετ' αὐτοῦ ἐπικοινωνίαν τῶν ὀπλιτῶν.

Τὰ πρόσωπα τῶν Τούρκων στρατηγῶν ἀπῆστραψαν ὑπὸ χαρᾶς. Τὴν προτέραν ἀθυμίαν καὶ κατήφειαν αὐτῶν διεδέχθη εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις πλὴν σοδαρὰ ὑπόνοια ἐμετρίαζε τὴν εὐθυμίαν αὐτῶν. Μὴ ἄρα ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος Μεσολογγίτης, ἀποφασίσας νὰ θυσιάσῃ χάριν τῆς ἐπιτυχίας σχεδίου τινὸς τῶν συμπολιτῶν του, καὶ ἐλθὼν ν' ἀπατήσῃ τοὺς Τούρκους, κατ' εἰσήγησιν ἐκείνων; Ἐγίνωσκον κάλλιστα οἱ Τούρκοι, ὅτι δὲν ἦτο ἀσυνήθης παρ' Ἑλλήσι τοιαύτη αὐταπάρνησις! Καὶ οὕτω, ἐν ᾧ ἄψ' ἑνὸς ἔλαβον πάντα τ' ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς ἀπόκρουσιν πάσης ἐνδεχομένης ἐξόδου, οὐχ ἦττον ἐξησφάλισαν καλῶς τὰς θέσεις των.

Τὸ στράτευμα οὐδὲν ἔμαθε μέχρι πρωίας, ὅτε ἐμελλόν κατά τὰ προαποφασισθέντα νὰ ἐπιληθῶσι τῆς ἀναχωρήσεως. Πλὴν ἀντὶ τούτου ἔλαβον διαταγὰς νὰ παρασκευασθῶσι πρὸς μάχην τὴν ἐσχάτην καὶ ἀποτελεσματικὴν.

Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδυσφόρησαν, καταρῶμενοι τὴν στιγμήν καθ' ἣν δὲν ἐφόρευσαν τὸν προδότην, προτοῦ ἴδῃ οὗτος τὸν στρατάρχην, ἵνα μὴ ματαιωθῇ ἡ περὶ ἀπόπλου ἐλπίς των, ἀλλ' ἄψ' ἑτέρου ἡ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πολιορκουμένων καὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν πληροφορία ἐνεκαρδίου αὐτοῦς.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα τῆς Παρασκευῆς πρὸς τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ὁ Κότσικας διέταξε νὰ κατασκευάσωσι τέσσαρας γεφύρας ἐπὶ τῆς τάφρου, πρὸς τὸ βορειανατολικὸν μέρος, ἐνθα ὑπῆρχον οἱ προμαχώνες τοῦ Νότι Μπότζαρη καὶ τοῦ Δημητρίου Μακρῆ, ἵνα ἐπιβῶσιν εὐκόλως οἱ ἀδύνατοι πρεσβῦται καὶ αἱ γυναῖκες. Κατεσκευάσθησαν δ' αἱ γεφύραι ἐκ δοκῶν, ἃς ἀπέσπασαν ἀπὸ τῶν ἠρειπωμένων οἰκιῶν, ἐπεστάται δὲ τοῦ ἔργου ὁ μηχανικὸς Κοκκίνης.

Ἄμα τῇ αὐγῇ οἱ Τούρκοι στρατάρχαι συνεκέντρωσαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὄσους στρατιώτας ἠδύναντο ν' ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τοῦ Κρουονερίου, κειμένου πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἀπέχοντος δύο περιπου ὥρας ἀπὸ τῆς Σταμνᾶς, κειμένης πρὸς δυσμὰς καὶ ἀπεχούσης 4 ὥρας καὶ ἀπὸ τοῦ Αἰτωλικοῦ ἀπέχοντος δύο ὥρας, ἔταξαν ἵπλικὸν εἰς ἐνέδραν ἠμίσειαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως καὶ ἀπέστειλαν δισχιλίους Ἀλβανούς κατὰ τοῦ σώματος τοῦ Κώστα Μπότζαρη, ὅπερ κατὰ συμβουλήν τοῦ Καραϊσκάκη ὑπερβάν τὰς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Πλατάνου κορυφὰς καὶ φθάσαν εἰς τὸν δασώδη Κραβάσαρᾶν ἐμελλε νὰ κατέλθῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατὰ τὰ συμπεφωνημένα εἰς τὴν πεδιάδα.

Διέταξάν νὰ κομίσωσι τὰ μέγιστα τῶν πυροβόλων καὶ νὰ στήσωσιν αὐτὰ ἀπέναντι τοῦ μέρους, ὁπόθεν εἶπεν ὁ Βούλγαρος ὅτι καὶ πρὶν πολλάκις τὴν νύκτα ἐσχεδίαζον νὰ ἐξέλθουν ξιφῆρεις, ἂν δὲν ἐ-

λάμβανον ἐγκαίρως τροφὰς διὰ λέμβων. Ὄρισαν δὲ ἵνα πυκνωθῶσιν ἐνταῦθα οἱ λογχοφόροι τακτικοὶ καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ εὐζωνοὶ τουρκαλβανοί. Εἰς δὲ τὸ τέλος εὐθάλῃς ὑπὸ φυτείας ἐλαιῶν, νῦν δὲ τελείως ἀπογυμνωμένον πεδίον, τοῦ ὁποίου τὰ δένδρα εἶχον ἀποκόψει οἱ βάρβαροι πρὸς καύσιμον ὕλην, ὤρισαν νὰ διωκεδασθῶσιν οἱ Ἀραβες ἱππεῖς, μετ' τὴν προσταγὴν τοὺς μὲν ἄνδρας νὰ φονεύσωσι, νὰ ζωγρηθῶσι δὲ τὰς γυναῖκας.

Τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου ἡ 10 Ἀπριλίου ἀνέτειλε πέθιμος καὶ σκυθρωπὴ διὰ τὸ Μεσολογγίον ὁ ἥλιος δὲν ἐχρύσωνε διὰ τῶν ἀκτίων αὐτοῦ τὰς ἀπέναντι τῶν ὄρεων κορυφὰς, ἀλλὰ σταγόνες λεπτῆς βροχῆς πίπτουσι ἀπαύστως, ὡς εἰ καὶ αὐτὸς ὁ θόλος τοῦ οὐρανοῦ ἐδάκρυε προβλέπων τὴν ἐγγίζουσαν δεινὴν πανώλεθριαν. Μόλις ἐπελθόντος τοῦ λυκαυγαῦς, οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν μετ' ἐλαφρὰν τὴν κροῦσιν καλοῦσι τὸν εὐσεβῆ λαὸν εἰς μετάληψιν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἡ θεία λειτουργία τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐγενετο συντομωτάτη ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς, τὸ δὲ πλῆθος μετ' ὕμνους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤκουσε τοὺς λόγους τῶν ἱερέων μὴ γινώσκον ἂν ἐμελλεν ἄλλοτε ν' ἀκούσῃ θείους ὕμνους.

Κατόπιν ὁ ἐπίσκοπος Ρογῶν Ἰωσήφ διέταξε νὰ συναθροισθῶσιν ἅπαντες εἰς τὴν πρὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς πλατείαν, κειμένην ἐνθα νῦν ὁ στρατῶν, καὶ ἐκεῖ ἀσκεπεῖς οἱ ἱερεῖς νὰ μεταδώσωσιν εἰς τὸν λαὸν τὰ ἀχραντα μυστήρια. Οἱ ἐπιζήσαντες, διηγούμενοι τὰ τῶν στιγμῶν ἐκείνων κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους, συνεκίνουν ἡμᾶς μετὰ δακρύων. Ἦτο σπαραξικάρδιον, ἔλεγον, νὰ βλέπῃ τις τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ζητούντας μετὰ δακρύων καὶ λυγμῶν συγχώρησιν παρὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, οὓς ἐμελλόν τὸ ὕστατον νὰ ἴδωσι καὶ αὐτοὶ οἱ μαχηταὶ οἱ χαλύβδινον ἔχοντες τὴν καρδίαν, καὶ εἰθισμένοι εἰς τὸ νὰ βλέπωσιν αἶματα καὶ σφαγὰς, ἀνελύοντο εἰς δάκρυα καὶ δὲν εἶχον τὸ σθένος νὰ ἀποσπασθῶσι τῶν τέκνων των ὡσεὶ δι' ὑστάτην φρονὴν ἀσπαζόμενοι αὐτὰ ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ φερέτρου.

Τὰ ταλαιπώρα παιδία συγκινουῦνται καὶ ρήγγυνται ὡς ἐξ ἐνστίκτου εἰς κλαυθμηρισμοὺς, ἀναρτώμενα ἀπὸ τοῦ τραχήλου τῶν δυσμοίρων γονέων. Οἱ δὲ λυγμοὶ τῶν γυναικῶν καὶ οἱ θρῆνοι γενικεύονται καὶ σπαράσσουσι τὴν καρδίαν τῶν συζύγων καὶ τῶν ἀδελφῶν μετ' ἐξέσεις, ἃς εὗρισκεν ἡ ἀμετρος αὐτῶν θλίψις. Καθαιμάσσοσι τὰς παρειὰς των καὶ πλῆττουσιν ἀνπλεῶς τὰ τρυφερά των στήθη μὴ δυνάμεναι δ' ἐκ τῆς ἀδυναμίας νὰ ἴστανται ἐπὶ τῶν μαύρων ἐρειπίων τῶν οἰκιῶν των καὶ, βρέχουσαι μετὰ πύρινα δάκρυα τοὺς λίθους καὶ τὸ χῶμα, ἀνέτεινον πένθιμον ᾠδὴν, ὡς εἰ μοιρολογοῦσαι τὴν πόλιν των, καὶ ὡς εἰ προαισθανόμεναι τί ἐμελλε ν' ἀκολουθήσῃ.

«Πῶς εἶναι ὁ οὐρανὸς θολὸς, καὶ τᾶστρα ματωμένα, καὶ ὁ ἥλιος ὁ παντοτεινὸς τῆ λάμπῃ του δὲν ἔχει; θάψτομ ἄνθρωποις ζωντανούς 'ς ἀραχνιασμένο τόπο. κλαῖν οἱ μαναδες γιὰ παιδιὰ καὶ τὰ παιδιὰ γιὰ μάναις, καὶ οἱ γέροντες ἀνοίγουνε τὴ γῆ νὰ μπουνε μέσα. Δὲν κλαίμε γιὰ τὸ σκοτωμὸ, ποῦ θὲ νὰ σκοτωθοῦμε μὸν' κλαίμε γιὰ τὸ σκλαβωμὸ ποῦ θὲ νὰ σκλαβωθοῦμε».

Μετὰ τὴν λειτουργίαν, οἱ μετ' ὀπλίται ἐπορεύθησαν εἰς τὴν συνέλευσιν, αἱ δὲ γυναῖκες, συλλέξασαι πάντα τὰ τιμαλῆα αὐτῶν πρῶγματα, τὰ ἔκρυπτον ὑπὸ τὴν γῆν καὶ ἐντὸς τῶν φρεάτων, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ἐξέβαπτον αὐτὰ, ἐὰν ἤθελον εὐτυχῆσαι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν γενέτειραν. Οἱ γέροντες, στέρ-

τότο βιβλίον καὶ νὰ μὴ ἐροθριάζετε ποτὲ διὰ τὰς πεποθηγίας σας.

Μὴ ὑποτάσσασθε ποτὲ εἰς τὸ σέβας τῶν ἀνθρώπων. Μὴ ταπεινούσθε πρὸς ἐνὸς δούλου, διότι καὶ ὁ ἀνθρώπινος σεβασμὸς ὑπακούει εἰς ἄλλους δούλους, ὡς αἰετοτε ἔρμαιον τῶν παθῶν καὶ τῆς ματαιότητος.

Προσθέσατε πίστιν εἰς ὅ,τι πρέπει νὰ πιστεύητε καὶ σέβασθε τὴν γνώμην τῶν ἄλλων χωρὶς νὰ γίνησθε ποτὲ κριτῆς Ἐκείνου τὸν ὅποιον οὐδὲν ἀνθρώπινον δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταδικάσῃ ἢ νὰ ἀθωώσῃ.

Ἡ συνειδησις εἶναι ἡ ἀπαραβίαστος κληρονομία ἐκάστου! οὐδὲν ἄκοιμον οὐτε ὑλόκληρος ἢ ἀνθρωπότης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνηται κριτῆς.

Ἀποφεύγετε πάντῃ ὑπεκφυγὴν μὴ παραδέχεσθε κανένα συμβιβασμὸν τῆς συνειδήσεως διὰ ν' ἀποφύγητε καθήκον ὅστις θὰ σὰς ἐσυμβούλευε τὸ τοιοῦτον θὰ ἦτο ἀνθρώπος ἐπίσης ἀδύνατος ὡς σεις.

Ὁ ἱερεὺς εἶναι ἀνίκανος νὰ μορφώσῃ νὰ τροποποιήσῃ ἢ νὰ ὀρίσῃ τὴν θρησκείαν. Αἱ ἀρεταὶ τοῦ δὲν θὰ ἦσαν ποτὲ ἱκαναὶ νὰ τὴν καταστήρωσιν ἀγιωτέραν, οὐδὲ τὰ ἐλαττώματά του νὰ τὴν καταβιάσωσιν ἔστω καὶ κατα ἓνα βαθμὸν ἐκ τοῦ ὕψους εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκειται.

Ὁ ἱερεὺς εἶναι ὁ λειτουργὸς τῆς θρησκείας ἢ ἄξιος ἢ ἀνάξιος εἶναι, ὁμιλεῖ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ. Δὲν πρέπει νὰ βλέπητε ἐν αὐτῷ τὸν ἀνθρώπον, ἀλλ' Ἐκείνον ὅστις δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀπατήσῃ οὐτε ν' ἀπατηθῇ.

Ἡ ἀγνή καὶ ἀθῶα χεὶρ ἐνὸς παιδιοῦ ἢ ἡ ρυπαρὰ καὶ ἐνοχος ἐνὸς δολοφονοῦ σὰς προσφέρει ἓν ροδόν. Τὸ ἄνθος δὲν παύει ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναδιδῶν τὴ μαγευτικὴν ἄρωμά του.

Ἡ ἀδυναμία ἢ ἡ ἀδικία τῶν ἀνθρώπων δὲν δύναται καὶ δὲν θὰ δυνήθῃ ποτὲ νὰ βεβηλώσῃ τὴν θρησκείαν αὕτη εἶνε ἄγία αὕτη καθ' ἑαυτήν ὡς ἐκ τῆς οὐσίας τῆς, οὐδέποτε δὲ ὁ βόρβορος τῶν αἰσχυρῶν παθῶν θὰ δυνήθῃ νὰ τὴν κηλιδώσῃ.

Ὅσοι κάμνουσι τὴν θρησκείαν ὄργανον τοῦ δεσποτισμοῦ ἢ τῆς ἀδικίας θὰ κριθῶσι παρὰ τοῦ Θεοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς εἰς ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ, ἃς εἴμεθα πιστοὶ παρατηρηταὶ τῆς ηθικῆς καὶ τῆς θρησκείας.

Διὰ τὰ δικαστήρια καταδικάζουσι συχνάκις τὸν ἀθῶον καὶ ἀθώωνουσι τὸν ἐνοχόν; Διὰ τὰ πλῆθος ἐκάλυψε μὲ βόρβορον τοὺς ἀθῶους καὶ ἐστεφανώσε τοὺς ψευδορκοῦντας; Ἦλλαξαν τὸν κώδικα τῆς δικαιοσύνης ἢ κατήχησαν τοὺς νόμους τῆς ἠθικῆς;

Ἄρα, ἐὰν τὸ ἔγκλημα, ἡ συκοφαντία, ἡ κατάχρησις τῆς δυνάμεως δὲν ἠδυνήθησαν τίποτε ἐναντίον τῶν νόμων τῶν δοθέντων εἰς τὸν ἀνθρώπον, αἱ ἀδυναμίαι τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκκλησίας θὰ δυνήθωσι νὰ ἐξασθενώσιν τὴν θρησκευτικὴν ἀλήθειαν, νὰ καταστήρωσιν ὀλιώτερον ἀγνὸν καὶ ὀλιώτερον ἱερὸν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον προέρχεται κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸν Θεόν;

Λατρεύετε τὸν Πλάστην καὶ πιστεύετε

Σκέπτεσθε τὴν ματαιότητα τοῦ βίου καὶ ἐλπίζετε.

Βλέπετε τὰς ἀδυναμίας, τὰς ἀτελείας τὰς ἰδικὰς σας τὸσον καθαρῶς ὅσον βλέπετε τὰς τῶν ἄλλων καὶ ἀγαπάτε.

Ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς, ἡ ἐλεημοσύνη ἀποτελοῦσι τὸ τρίγωνον ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται τὸ σὺμπαν Ἀὕτη εἶναι ἡ ἄλυσις, ἣτις δένει τὸν πρόσκαιρον καὶ εὐθραστον βίον τῆς κοιλάδος ταύτης τοῦ κλαυθμῶνος μετὰ τῆς “αὐτῆς τῆς ἡμέρας, ἣτις δὲν θὰ ἔχη ποτὲ νόκτα”.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ⲙⲉⲑⲱⲛ

Θ'.

ΥΓΕΙΑ.—ΚΑΛΛΟΝΗ.—ΘΕΛΓΗΤΡΑ.

Ἀποφεύγετε τὸ συχνὸν λούσιμον.

Μία πολὺ κακὴ συνήθεια διὰ τὸ κεφάλι καὶ πολὺ διαδε-

δομένη, εἶνε τὸ συχνὸν λούσιμον τῆς κόμης, εἴτε μὲ σαποῦνι, εἴτε μὲ ἀπλοῦν νερό.

Μία στατιστικὴ ἀπέδειξεν ὅτι αὐτὴ ἢ συνήθεια εἶνε μία ἀπὸ τὰς αἰτίαις τῆς τριχοπτώσεως, τῆς ἀλωπεκιάσεως. Ἐπὶ 100 ἀλωπεκιακῶν, οἱ 85 ἐλόοντο συχνά.

Ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ νεροῦ, ὁ βολβὸς τῆς τριχὸς φουσκώνει καὶ ρίπτει τὴν τρίχα, ἢ ὅποια γίνεταί ξηρὰ καὶ ἀσθενῆς.

Ἐπομένως δεῖται φοβεῖσθε τὴν τριχόπτωσιν πρέπει νὰ εἰσθε ὑδρόφοδοι, νὰ ἀποφεύγετε ἀπὸ τὸ νὰ βοθίζετε συχνά τὸ κεφάλι σας εἰς τὸ νερὸ τῶν λουτρῶν, καὶ κατὰ τὸ θέρος νὰ βρέχετε τὴν κόμην σας.

Μείαν ἢ δύο

φορὰς τὸν μῆνα μόνον, πρέπει νὰ λούσθε μὲ χλιαρὸν πιτυρόνερρον, εἰς τὸ ὅποιον ρίπτετε ἓνα ἢ δύο κρόκους αὐγοῦ καὶ τὸ ἀναταράττετε ἢ ὀλίγα γραμμάρια διαλελομένου βόρρακος.

Τὰ ξηρὰ μαλλιά πρέπει νὰ πλύνωνται ἅπαξ τοῦ μηνός. Τὰ λιπαρὰ δύο.

Τὰ ξηρὰ μαλλιά ἀλείφονται πρῶτον μὲ δύο-τρεις κρόκους, εἰς τὰς ρίζας τῶν τριχῶν, ἀφοῦ δὲ μένουσιν ἐπὶ 1 τέταρτον καὶ ξηρανοῦσιν πλύνονται μὲ χλιαρὸν νερὸ ὀλίγον ἀλατισμένον (μίαν κουταλιάν τοῦ γλυκοῦ ἀλάτι εἰς κάθε λίτραν νεροῦ)

Ἐὰ καστανά

καὶ ὀλίγον λιπαρὰ μαλλιά περιέχουσι περισσότερον ἤλεκτρισμὸν καὶ συνήθως, ὅταν τὸ φῶχος εἶνε ξηρὸν, τὰ ἀκούομεν νὰ τρίξουν καὶ νὰ βγάξουν σπιθας εἰς τὴν συνάφειάν των μὲ τὴν τσατσάραν.

Τὸ πλύσιμον μὲ δειρολίθανον ἀρμόζει ἰδιαίτερος εἰς τὰ μαλλιά αὐτά.

Τὰ ξανθὰ καὶ τὰ πυρρόξανθα, εἴτε λιπαρὰ εἶνε εἴτε ξηρὰ, πρέπει νὰ πλύνωνται μὲ τὸ νερὸ, τοῦ ὁποίου τὴν συνταγὴν ἐδώσαμεν.

Ὅταν πέπτουσι

τὰ μαλλιά εἰς πρέπει νὰ κάμνωμεν:

Προηγουμένως πρέπει νὰ κάμνωμεν μίαν μικρὰν ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν τῶν αἰτίων, τὰ ὅποια ἐπιφέρουσι τὴν πτώσιν.

Τὰ αἶτια αὐτὰ εἶνε ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ.

Μεταξὺ τῶν ἐσωτερικῶν αἰτίων, πρέπει νὰ καταταχθοῦν ὄλαι.αὶ δερματικαὶ ἀσθενεῖαι, ἰδιαίτερος δὲ τὸ ἔκζεμα, ἢ ἀκμή ἢ ψωρίασις, ἢ λειχήν, ἢ πιτυρίασις καὶ ὁ ἔρπηξ.

Αἱ ἔχουσαι ἐξωτερικὴν τὴν πηγὴν ἀσθενεῖαι προέρχονται ἀπὸ διαφόρους μεταδόσεις, ἀπὸ τραυματισμοῦς προερχομένου ἐξ ἐρεθιστικῶν προστριβῶν ἢ ξέσεων, ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ καμένου σιδήρου, ἀπὸ τὴν πολὺ βεβιασμένην ἐφαρμογὴν καρφιδίων καὶ ἀπὸ μερικὰς πομμιάδας, κοσμητικὰ βραχὰς καὶ ἀπὸ παράσιτα.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΓΓΕΛΙΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ⲙⲉⲑⲱⲛ

Ἐπειδὴ πολλοὶ μου φίλοι μὲ προτρέπουσι γὰρ νὰ βγάλω τῆς Κυπριακῆς μου Μούσης τὰ τραγούδια τὰ φτωχὰ Σὲ τομίδιον ὠραῖον κ' ἐγὼ τώρα θὰ τὰ βάλω Κι' ὁ καθείς θὰ τ' ἀγοράζῃ δυὸ σελίνια μοναχά!

Ἐν Λευκωσίᾳ.

Ι. ΠΕΡΔΙΟΣ.

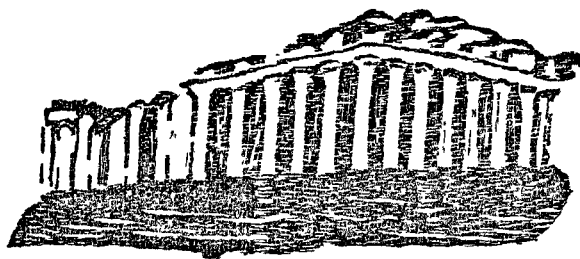
Ἔτος Α'. Τεύχος 16ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΟΥΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΔΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνοδρομῆ

Προσληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλλάδιαν 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα χρ. 10

Πᾶσα αἰτησις ἀπευθύνεται

Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 1 Ἰουνίου 1907.

Ἡ ΑΠΟΦΡΑΣ ΗΜΕΡΑ

ΛΛΘΛΛ

Θλιβεράν ἐπέτειον ἐτέλει σύμπαν τὸ Πανελλήνιον πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, τὴν ἐπέτειον τῆς ἀλώσεως τῆς Βασιλευούσης ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β'. Ἐφέτος ἡ ἐπέτειος αὕτη συνέπεσεν ἀκριβῶς ἡμέραν Τρίτην, ἥτις καὶ δικαίως ὑπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκλήθη ἀποφράς διὰ τὴν μεγίστην ἐθνικὴν συμφορὰν, ἣν ὑπέστη οὗτος κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Μέχρι σήμερον ἐτι πᾶσα Ἑλληνικὴ καρδία δὲν ἔπαυσεν ὑπολαμβάνουσα τὴν ἡμέραν ταύτην ὡς ἐπικατάρατον, διὸ οὐδεὶς Ἑλλήν κατ' αὐτὴν προβαίνει εἰς ἔναρξιν οἰασδήποτε αὐτοῦ ἐργασίας, οὐδεμία δὲ Ἑλληνὶς οἰκοδέσποινα ἐγγίζει πρῶτην φορὰν οἰονδήποτε αὐτῆς ἔργον, μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας τηροῦσα τὴν πατροπαράδοτον ταύτην ἀποστροφὴν.

Ἄλλ' ἀτυχήσαν τὸ ἡμέτερον ἔθνος δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον νὰ κηρύξῃ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἐλπίδος διὰ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν Μούσης :

Σημαίνει ὁ Θεὸς, σημαίνει ἡ γῆ σημαίνουν τὰ ἐπουράνια, σημαίνει κ' ἡ Ἁγία Σοφία, τὸ μέγα μοναστήρι, μετὰ τετρακόσια σήμαντρα κ' ἐξήντα δυὸ καμπάναις κάθε καμπάνα καὶ παπᾶς, κάθε παπᾶς καὶ διάκος. Νὰ μποῦνε 'ς τὸ χερουδικὸ νάδιγῃ ὁ Βασιλέας. Περιστερὰ κατέβηκεν ἀπὸ τὰ μεσουράνια. — «Πάψετε τὸ χερουδικὸ κ' ἄς χαμηλώσουν τ' Ἁγία. Παπᾶδες πᾶρτε τὰ γιερά, καὶ σεις κερὰ σβυστήτε, γιὰτ' εἶναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλι νὰ τουρκέψῃ. Μόν' στείλτε λόγο 'ς τὴ Φραγκιά νᾶρτουμε τρία καράβια, τὸνα νὰ πάρῃ τὸ Σταυρὸ καὶ τᾶλλο τὸ βαγγέλιο, τὸ τρίτο τὸ καλύτερο τὴν ἄγια τράπεζά μας, μὴ μᾶς τὴν πάρουν τὰ σκυλιὰ καὶ μᾶς τὴν μαγαρίσουν,

Ἡ Δέσποινα ταραχτήκε κ' ἐδάκρυσαν αἱ εἰλόνες. — «Σώπασε, κυρὰ Δεσποῖνα, μὴν κλαίγῃς μὴ σακρῶζῃς, πάλε μὲ χρόνους, μὲ κερῶς, πάλε δικὰ σας εἶναι !»

τὴν ἐλπίδα δὲ αὐτὴν δὲν ἔπαυσεν οὐδὲ θὰ παύσῃ ποτὲ νὰ ἔχῃ τὸ Ἑλληνικὸν γένος, μέχρις οὗ ἴδῃ τὴν πραγματοποιοῖσιν αὐτῆς, ἥτις πάντως μέλλει νὰ συντελεσθῇ ποτε.

Ἦδη ἀναπέμποντες θερμὴν πρὸς τὸν Ὑψιστον ἐπιμνημόσυνον δέσπιν ὑπὲρ τοῦ τελευταίου ἐκείνου ἐθνομάρτυρος τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ πεσόντων, ἄς εὐχνηθῶμεν ὅπως ἀνατείλῃ τάχιστα ἡ ποθητὴ ἐκείνη ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ ἥλιος θὰ φωτίσῃ Ἑλληνικὴν πλέον τὴν Βασιλίδα τῶν πόλεων !

Ἡ 29 ΜΑΪΟΥ

ΛΛΘΛΛ

Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰς «Δύο λειτουργίας» τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου.

Ἀκόμη στὴν Ἁγία Σοφία δὲν σέσθη τὸ κανδύλι, Ἀκόμα δὲν τὴν ἔσυρεν ὁ Μουχαμέτης δούλα, Καὶ φαλμωδὶ' ἀλούεται εἰς τὴν ὠραίαν Πύλῃ Ἀκόμα εἶναι χριστιανὴ ἀκόμ' Ἑλληνοπούλα. Τῆς κορυφῆς τῆς ὁ σταυρὸς, φιλιέται στομα στόμα, Μὲ τὸν γαλάζιον οὐρανὸν, σὺν κόρῃ καὶ πατέρας. Θαρρεῖς πῶς ἀποχαιρετᾷ τὸ πατρικὸ τοῦ δῶμα... Ἄχ! εἶναι ἡ παραμονὴ τῆς δισεκτῆς ἡμέρας.

Γιατί, γιατί σὲ μιὰ μεριά κάθε ματιὰ γυρίζει; Γιατί τὸ πλῆθος ἔξαφνα μὲ μιᾶς παραμερίζει; Μ' ἀγάπη καὶ μὲ σεβασμὸ; ποῖος εἶναι, ποῖος προβαίνει; Ὁ Αὐτοκράτωρ κράζουσε, κ' ὁ Κωνσταντίνος μπαίνει. Ἄχ, τί χλωμὸς καὶ σκυθρωπὸς! βασιλικά ντυμένος, Μὰ μὲ πτωχὴ καὶ σκοτεινὴ χλαμύδα σκεπασμένος.

Ἐντύθη ἔτσι ταπεινά, γιατί εἶναι μαύρη ὄρα,
Καὶ ἦλθε νὰ προσευχηθῆ γιὰ τὴν Πατρίδα τώρα.
"Ἐνα μονάχα στολισμὸς δὲν βγάξει, τὸ σπαθὶ του,
Μαζὴ μ' αὐτὸ γεννήθηκε καὶ θὰ χαθῆ μαζὶ του.
Στα πέδιλά του φαίνονται ἀπάνω κεντημένοι

Οἱ δυὸ δικεφάλοι ἀετοὶ μὲ φτέρυγ' ἀνοιγμένη
Ἐκείνοι ποῦ σημαία τους τὴν ἔχουν τώρα ἄλλοι.
Μὰ πάλι στὴν πατρίδα τους θεὸς νὰ γυρίσουν, πάλι....

Ὁραῖος εἰς τὴν θλίψι' του μὲ μᾶτια θολωμένα,
Με δίχως στέμμα—ἀλάνηθινον σ' ὀλίγα θεὸς νὰ βάλῃ—
Εἰς τὸ "Ἁγία βῆμα προχωρεῖ μὲ μέτωπο σκυμμένο,
Καὶ δὲν ἀκούεται φωνὴ στὴν ἐκκλησία ἄλλη,
Παρὰ μονάχα ἡ φωνὴ τοῦ λειτουργοῦ' κ' ἐκεῖνος
Θλιμμένη γέρνη κεφαλῆ μπροστά στὸ Σταυρωμένο'
Καὶ ἄπ' τὸ νὰ μέρος ὁ Χριστὸς κί' ἄπ' τ' ἄλλο ὁ Κωνσταντῖνος.
Σιωπηλοὶ κυττάζονται μὲ μᾶτι δακρυσμένο'
Ὅσων νὰ εἶναι ἀδελφοὶ τὸ πρόσωπό τους μοιάζει'
Καὶ τὸ Θεὸς ἡ συμφορὰ μοζὴ μας ἀδελφάνει!
Ὁ Κωνσταντῖνος τὸν Χριστὸ ἀκίνητος κυττάζει.
Καὶ τὴν γυμνὴ του κεφαλῆ μπροστά του χαμηλώνει.
Καὶ τρεῖς φορὰς τὸν προσκυνᾷ καὶ τρεῖς φορὰς στὸ χῶμα

Τὸ μέτωπό του ἀκούει,
Καὶ τρεῖς φορὰς ἀσπάζεται τὸ ἅγιό του Σῶμα
Καὶ ναταπίνει τὸν λυγρὸ μ' ἀγῶνα καὶ τὸν κρύβει.
Τὸ χεῖλὴ του σαλεύουνε μὰ δίχως νὰ μιλοῦνε...
Εἰς τὸ Μεγάλον μάρτυρα τί λέγ' ὁ Κωνσταντῖνος;
Γιὰ ποιὸν τὰ χεῖλὴ τὰ χλωμά, γιὰ ποιὸν παρακαλοῦνε;
Καὶ ποιὸς δὲν ξεύρει τί ζητεῖ ἄπ' τὸν Χριστὸ ἐκεῖνος;
Σηλώνεται καὶ ταπεινὰ πρὸς τὸν λαὸ γυρίζει,
Καὶ λέγει «Συγχωρεῖτε με» βαθεῖα συγκινημένος
Κοι' ἀπὸ τὰ χίλια στόματα ἡ Ἐκκλησία βοΐζει,
Κί' ὅλα τὰ χεῖλὴ κράζουνε μὲ μιᾶς «Συγχωρημένος!»
Κί' ἀπὸ Δεσπότη ποῦ κρατεῖ τὸ Αἷμα καὶ τὸ Σῶμα
Παίρνει τὴν "Ἁγία Κοινωνία κατάχλωμος ὡς κρίνος
Καὶ ψιθυρίζει σοβαρὰ τοῦ λειτουργοῦ τὸ στόμα
—Μεταλαμβάνει τοῦ Θεοῦ ὁ δοῦλος Κωνσταντῖνος!..

Κανένας ἀκονάνητος δὲν μένει' ἐχθροὶ φίλοι
Φιλιούνται κί' ἀγκαλιάζονται καὶ συχωροῦνται ὅλοι,
Καὶ τὰ ἐτοιμοθάνατα μεταλαβαίνουν χεῖλὴ,
Κκι σείεται ὄλ' ἡ Ἐκκλησία κί' ἀντιλαλοῦν οἱ ὁλοὶ.
"Ἐξαφνα κρᾶξ' ἡ ἀνδρική φωνὴ τοῦ Κωνσταντῖνου
Γεμάτη θάρρος καὶ καρδιά καὶ μυστικὴ ἐλπίδα,
—Τώρα ποῦ τὴ βοήθεια γευθήκατε, Ἐκείνοι,
Στὰ τείχη ὅλοι μὲ γυμνὸ σπαθὶ καὶ μὲ ἀσπίδα
Εἶναι πολλοὶ, ὅμως Θεὸς μεγάλο προσκυνῶμε'
Αὐτὸς γιὰ μᾶς κ' ἡμεῖς γι' αὐτὸν τὸν Τοῦρκο πολεμοῦμε.
Καὶ κράζει ὅλος ὁ λαὸς «—Μεγάλος ὁ Θεὸς μας!
Αὐτὸς κί' ὁ Βασιλέας μας τὴν Πόλι θεὸς νὰ σώσουν»
Μὰ δὲν τὸ θέλησ' ὁ Θεός...
"Ἐπροσε στὴν ἁγία Σοφία Δερβίσης νὰ πατήσῃ,
Καὶ τὸ σταυρὸ τῆς τ' ἄπιστο φεγγαρι νὰ γκρεμισθῇ,
Γιὰ νὰ χαροῦνε στὴ Φραγγιά κί' ἡ Δύσις νὰ γιορτάσῃ,
"Ὅπου νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς ποτε νὰ μὴ γελάσῃ.

ΕΠΙ Τῆς 29ῆς ΜΑΪΟΥ

ΩΩΩΩ

Κατὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον τελετὴν, ἥτις φροντίδι τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολείων ἐγένετο τὴν παρελθούσαν Τρίτην, Ἑθνικὴν Ἐπέτειον τῆς Ἀλώσεως, ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγ. Νόκας καὶ καθ' ἣν παρεστησαν οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριάς τῶν Σχολείων μετὰ τῶν οἰκείων Καθηγητῶν καὶ Διδασκαλῶσάν, ὁ κ. **Χρ. Σ. Χουρμούζης**, διευθυντῆς τῆς «Σάλπιγγος» εἶπε τὰ ἐξῆς:—

454 συμπληροῦνται σήμερον ἐνιαυτοὶ ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης καὶ οἰμοδαφούς ἡμέρας. Τρίτη ἦτο, ὡς σημερινόν, ἡ ἀποφράς ἐκείνη τῆς ἐβδομάδος ἡμέρα καθ' ἣν τὸ αὐτοκρατορικὸν σκήπτρον Κωνσταντίνου τοῦ Πολλιοῦ κατεπατέτα παρὰ τὴν Πύλιν τοῦ Ρωμανοῦ καὶ ἡ

ἀετοφόρος σημαία τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, ὅπερ ἐπὶ χιλιετηρίδα καὶ πλέον ἐγένετο τὸ κραταιότατον ἔρυμα καὶ ὁ ὑπερήφανος προμαχὼν καθ' οὗ συνετρίβησαν τσσαυτα καὶ τσαυτα κύματα βαρβάρων καὶ τσαυτοὶ ἐχθροὶ τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, κατετροκοῦτο ὑπὸ τὴν κτηνώδη βίαν τῶν ἀπίστων.

Τσαυτοὶ ἐνιαυτοὶ παρήλθον ἔλποτε, ἀλλ' ὅμως παραμένει ἐσσεὶ νωπὸν τὸ πένθος τῆς αἰμοδαφούς ἡμέρας καὶ μέσα εἰς τὰς πτυχᾶς τῆς Ἑθνικῆς Συναιδήσεως συνηφάνθη ἀνεξίτηλος ἡ ἀνάμνησις τῆς Ἑθνικῆς συμφορᾶς καὶ ἀνηχηεὶ ἀκόμη εἰς τὰς ἀκοάς μας ὁ φονικὸς ἐκεῖνος ὄρυμαγδός.

Ἀκούομεν εἰσέτι, ὡς ἐάν ἦτο χθὲς μόλις, τὸν φοβερόν ἀσπλαγμὸν τοῦ τουρκικοῦ χειμαρροῦ ὅστις περιέκλυσε τὴν πόλιν τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ διακρίνομεν ἀκόμη, μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός, τὰ πυρὰ ἐκεῖνα τὰ ἀναρίθμητα ἄτινα ἐφώτιζον τὸ στρατόπεδον τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν φοβερόν ἐκείνην παραμονὴν τῆς ἐφόδου.

Ἀντηχοῦν ἀκόμη εἰς τὸ ὄτά μας οἱ πένθιμοι ἤχοι τῶν κωδῶνων τῆς Βασιλευούσης, οἵτινες ἀνογγέλλουσι εἰς τοὺς πολιορρημένους τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον καὶ βλέπομεν τὰς πενθίμους ἀνὰ τὰς οδοὺς τῆς πόλεως καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν λιτανεῖας τοῦ πλήθους ἐξαιτουμένου βοήθειαν παρὰ τῆς Ὁδηγητῆρας Θεοτόκου.

Καὶ παριστάμεθα μίαν ἀκόμη φορὰν ἀγαστρεις τῆς στρακτικῆς σκητῆς, καθ' ἣν ὁ Κωνσταντῖνος πιεζόμενος τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς θανασίμου ἀγωνίας μεταλμηθάει, ὑπὸ τὸ ἀμφίβολον φῶς μιᾶς λυχνίας τοῦ ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, μεταλαμβάνει τῶν Ἀχρύντων Μυστηρίων, καὶ ρίπτων πρὸ τῆς ὀλιγοριθμοῦ φρουρᾶς τὸ ἀσταπεινωμένον σκήπτρον του» ἐξαιτεῖται ὑπὲρ τῆς τιμῆς αὐτοῦ διὰ παθητικωτάτων ἀποστροφῶν τὴν συνδρομὴν των καὶ ἐπικαλεῖται τὴν ἄμυνον αὐτῶν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Πόλεως, «τῆς ἐλπίδος τρύτης καὶ χαρᾶς πάντων τῶν Ἑλλήνων».

Κοὶ τὴν σκητὴν τῆς θουσιμου ἀγωνίας διαδέχονται οἱ στιγμαὶ τῶν δοκρίων καὶ τοῦ μαρτυρίου.

Αἱ πρῶται ἐωθινοὶ λάμψεις τοῦ ἡλιοῦ τῆς ὀπορφύδας ἐκείνης ἡμέρας φωτίζουσι τὸ συμπληρωθὲν ἔργον τῆς καταστροφῆς καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν περίβολον τῆς Πύλης τοῦ Ρωμανοῦ, ἀνάμεσα ἄλλων νεαρῶν προμάχων, κείττι ἀγνώριστον τὸ τίμιον σῶμα τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅστις ὡς γνήσιος Ἑλλὴν ἐκύρωσε διὰ τοῦ αἵματος Του τὸ συμβόλοιον ὅπερ πάντες κοινὸν ἔχομεν πρὸς τὴν Πατρίδα.

Κατέπεσε καὶ περιῦρρίσθη ἡ πόλις τοῦ Κωνσταντίνου καὶ μετ' αὐτῆς τὸ Κράτος ἐκεῖνο τὸ ποτε μέγα καὶ ὑπερήφανον, ὅπισθεν τοῦ ὀποίου κρυπτομένη οὐχὶ ἀπαξ ἐσώθη ἡ μεγαλαυχούσα τανῦν Ἑυράπη καὶ ὅπερ ἐγένετο ἡ θεσπεσία ἐκείνη χάσκη τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος ὅπερ ἐμέλλε ν' ἀποτελέσῃ τὴν ἰδιάζουσαν ευσιογνωμίαν τοῦ Ἐθνους ἡμῶν.

Κατέπεσεν ὑπὸ τὰ χυδοὶα πλήγματα τοῦ βυρβαρικοῦ τέρατος ὁ δικεφαλὸς Ἀετὸς, καὶ τὸ στομα ὅπερ ἔβροντοφώνησε πρὸς τὸν Πολιορκτητὴν τὰ ὑπερήφανα ἐκείνα ρήματα, ἥδη ἄφωνον ἀέχεται τὸν οἰμόφυρτον τῆς Δόξης ἄσπασμόν.

Ἄλλ' ὅπως ἐκ τοῦ Τάρου τοῦ Σωτήρος διεχύθη καὶ διασχεεται τὸ Ἅγιον Φῶς τῆς γνώσεως, τῆς πίστεως καὶ τῆς σωτηρίας, οὕτω καὶ ἐκ τῆς τέφρας εἰς ἣν ἀνελύθη τὸ μαρτυρικὸν ἡμῶν μεσαιωνικὸν Κράτος ἐξῆλθε τὸ φῶς καὶ ἡ Ἀναγέννησις, ἐξῆλθεν ὁ πυρὴν

τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Πάπαι καὶ Φράγκοι βασιλεῖς παραγωνρίζοντες τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος καὶ αὐτὰς τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ἀφῆκαν ἔρημον καὶ ἀβοήθητον καὶ ἐγκατέλειψαν εἰς τὴν κτηνώδη βίαν τοῦ ἀντιχρίστου τὸν μαρτυρικὸν Βασιλέν, καὶ ἐφάνησαν πρόθυμοι νὰ βοηθήσωσι μόνον ἐπὶ τῷ ὄρω τῆς ἀτιμώσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν, μόνον ἐπὶ τῷ ὄρω τῆς ἐξομώσεως καὶ ἀποπτώσεως τῆς Ὀρθοδοξίας αὐτοῦ! Ἄλλ' ἢ ἀπάντησις ἐδόθη ἤδη εἰς τὴν Ἱστορίαν! Ἐπὶ τοῦ τιμίου σώματος τοῦ Ἡρώος διήλθεν ὕβριστικὴ τοῦ θηριώδους κατακτητοῦ ἢ βία, ἀλλ' ἢ ἀθάνατος ψυχὴ τοῦ Κωνσταντίνου μας, ὑπερτέρα τῶν αἰώνων καὶ τοῦ μαρτυρίου τιμιωτέρα, μετουσιωθεῖσα ζῆ εἰς τὴν Συνείδησιν τοῦ ἔθνους, εἰς τὴν συνείδησιν ὅλων μας, καὶ τὸ τιμιον παραδειγμὰ Του τῆς ὑπὲρ τῶν Πατριῶν οὐτοθυσίας, εἶναι τὸ σύνθημα τῆς Ἐθνικῆς ζωῆς, εἶναι ἢ ὑποτύπωσις τοῦ καθήκοντος παντὸς Ἑλληνος, εἶναι ἢ ἐμπράγματος ἀνακεφαλαίωσις τοῦ περὶ φιλοπατρίας Πλατωνικοῦ ἐκείνου ὅρισμοῦ.

Ἐκ τῆς θυσίας ταύτης τοῦ ἀοιδίμου Προμάχου τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, σεῖς μαθηταί, σεῖς τὰ καυχήματα καὶ αἱ νεαραὶ ἐλπίδες τοῦ ἔθνους, καὶ σεῖς μοθητρικαί, στίβινες αὐρίον θὰ διαπαυδαγωγῆτε τὴν νεωτέρα τῶν Ἑλλήνων γενεάν, ἀντλήσετε διδάγματα καὶ ἀντλήσατε συγκινήσεις.

Διὰ τῶν πετερύγων τῆς φαντασίας ἐλάτε ὀπίσω εἰς τοὺς τρικυμιώδεις ἐκείνους καιροὺς τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας καὶ παραστῆτε μύρτυρες τῆς περιουδρισθείσης Πόλεως καὶ ἰδέτε τὴν διαρπαγὴν καὶ τὴν ἀτιμώσιν, καὶ ἰδέτε τὸν ὠροῖον Βασιλέα μας κείμενον χαμαὶ αἰμόρρυτον ἐν μέσῳ πολεμίων δούλων ἢ εὐτελῶν.

Καὶ μεσα εἰς τὴν νεαρὰν ψυχὴν σας ἄς χαραχθῆ βαθεῖα καὶ ἀνεξάλειπτος ἢ εἰκὼν τῆς καταστροφῆς ἐκείνης ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλπιδοφόρον ταύτης σάλπισμα.

Μὴ λησμονῆτε ποτὲ τὰς ἱστορικὰς συνθήκας ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἐπῆλθεν ἢ λαίλαψ τῆς συμφορᾶς καὶ ἔχετε πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ ἀρνητικὰ καὶ θετικὰ ταύτης διδάγματα.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ τουρκικὸς ὄφις περιεζώννυε τὴν Πόλιν, οἱ κάτοικοι ταύτης ἤριζον δεινῶς πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐδιχονόουν, καὶ αἱ προλήψεις καὶ αἱ δεισιδαιμονίαι μέχρι τοσοῦτου εἶχον σκοτίσει τὴν ἐθνικὴν διάνοιαν, ὥστε λαὸς ἀπόλεμος καὶ ἄοπλος ἤλπιζε σωτηρίαν ἐκ θαύματος ἀπὸ τῆς μαχαίρας τῶν αἰμοδιψῶν θηρίων.

Ταῦτα πάντα ὑπῆρξαν πλάναι καὶ διαφθορὰ τοῦ δημοσίου φρονήματος τὰς ὁποίας ἐπέπρωτο νὰ πληρώσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος ὁ ἥρωικὸς Αὐτοκράτωρ καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἀντίποινα ἔμελλε φεῦ! νὰ καταβάλλῃ τὸ ἔθνος δι' αἰώνων ὅλων στυγερᾶς δουλείας ὑπὸ τὸν εἰδεχθεστερον τῶν ζυγῶν.

Εἰς πενιχρὰν γωνίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πλησίον εὐτελοῦς γανίου, ὑπὸ τὴν σκιὰν ἀκακίας, ἀναπαύεται κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ τελευταῖος τῶν Παλαιολόγων.

Πενιχρὰ κανδύλα καίει καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἀνωθεν τοῦ εὐτελοῦς τάφου, τὸν ὁποῖον περιβάλλει καὶ περιφρονεῖ τοῦ τυρράνου ἢ ὕβρις.

Ἄλλὰ ὅχι, δὲν εἶναι νεκρὸς ὁ συμβολικὸς Βασιληᾶς

τοῦ Ἑλληνισμοῦ!

Εἶναι κενὸς ὁ τάφος του, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ χωρήσῃ μέσα εἰς αὐτὸν ἢ Δόξα τοῦ μαρτυρίου Του καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἰδέας!

Ζῆ, ζῆ ἔλποτε, κατὰ τὸ κελάδημα τῆς Ἐθνικῆς μουσῆς ὁ Μάρτυς καὶ θὰ φανῆ καὶ πάλιν μίαν ἡμέραν μεταξὺ ἡμῶν καὶ θὰ εἰσέλθῃ μὲ τὸν λευκὸν Του ἴππον θριαμβευτῆς εἰς τὰ ἀνάκτορά Του καὶ μὲ φλογίνην ρομφαίαν θὰ καταδιώξῃ τὸ κακὸν θηρίον ἔξω, μακρὰν τοῦ βασιλείου του, ἐπεὶ πέραν τοῦ Μονοδενδρίου!

Καὶ ἢ ὠραία Πύλη τῆς Ἀγιᾶς Σοφίᾶς θὰ ἀνοιχθῆ καὶ πάλιν καὶ ἢ λειτουργία τὴν ὁποίαν διέκοψε τότε ἢ μάχαιρα τοῦ σφαγέως θὰ συνεχισθῆ!

Εἶθε ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον νὰ ἔλθῃ ἢ ἡμέρα ἐκείνη τῆς ὠραίας λειτουργίας!

Εἶθε ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον νὰ ἀνοφανῆ ἐν μέσῳ ἡμῶν ὁ ἀθάνατος Βασιληᾶς καὶ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ μὲ τὴν αἱματωμένην χεῖρά του τὴν πύλην τοῦ κεκλεισμένου Ναοῦ!

. . . . .

Εὐλαβεῖς λάτρες τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ ἀθανάτου ἡμῶν Αὐτοκράτορος καὶ ζηλωταί τοῦ μαρτυρίου Του, στέφατε ἐκ μέρους ἡμῶν, σεῖς ὦ μαθηταί καὶ ὦ νεαραὶ παρθένοι, τὴν προσφιλῆ Του φυσιογνωμίαν!

Καὶ καλύψατε τὴν ἱπποτικὴν Του μορφήν μετὰ τὰ ἐθνικὰ χρώματα τοῦ ἀναγεννηθέντος ἔθνους, καὶ μυρίσατέ Την μετὰ τὰ ἀμάραντα ἄνθη τῆς λατρείας, καὶ ψιθυρίσατε εἰς τὴν περιπτταμένην ὠδὴ ἱεράν Του ψυχὴν, ὅτι ἐάν σήμερον κατὰ τοιαύτην ὥραν πρὸ τεσσάρων καὶ ἡμίσεως αἰώνων κατέπιπτεν ὑπὸ τὴν κτηνώδη βίαν τοῦ τυράνου τὸ ἀετοφόρον σύμβολον Του, ἀλλὰ διετηρήθη ὁμοῦς ἄθικτον καὶ ἀπαρραλλοίωτον μέσα εἰς κυανοῦν ἄπειρον τοῦ Οὐρανοῦ καὶ μέσα εἰς τὸν λευκὸν θρίσμβον τοῦ Ἡλίου!

Καὶ διαβεβαιώσατε τὴν τεθλιμμένην ψυχὴν τοῦ Αὐτοκράτορος μας ὅτι ἐάν Αὐτὸς «τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἀνέθετο πρῶτον εἰς τὴν ἀμαχον Θεοῦ δόξαν καὶ εἶτα ἐν ταῖς αὐτοῦ χερσίν,» τοιαύτη εἶναι καὶ ἢ ἀρχὴ ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη καὶ θὰ στηριχθῆ ἀείποτε ὁ βίος τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

Πνεῦμα αὐτὸ διὰ τοῦ πνεύματος ζῶν ἀνέκαθεν ἠγάπησεν ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην καὶ ἀνέκαθεν ἐπὶ τῶν ἰδίων δυνάμεων ἐτιμήθη καὶ ἐμεγαλοῦργησεν. Ζύμη τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἔθνος τῆς ἰδέας δὲν φοβεῖται τὰς κατ' αὐτοῦ πλεκτάνας τῶν κακούργων τῆς ὕλης, ἀλλ' ἀναμένει μετὰ πεποιθήσεως τὸν Ἐθνικὸν Μεσσίαν Κωνσταντίνον τὸν ΙΒ' ὁ ὁποῖος διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξίφους του θὰ δείξῃ εἰς τὸ αἰώνιον ἔθνος τὸν ὁρόμον τῆς δόξης, τῆς τιμῆς καὶ τοῦ μεγαλείου!

Αἰώνια ἢ μνήμη τοῦ ἀθανάτου ἡμῶν Αὐτοκράτορος καὶ ἡρωικοῦ προμάχου τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος!

Αἰώνια ἢ μνήμη καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἀνδρείως ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων!

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ!

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΛΟΓΟΣ

Η ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

("Ιδε προηγ. φυλλάδιον.)

Ὁ τύπος, ἡμερήσιος καὶ περιοδικός, οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες, οἱ ποιητοὶ, οἱ συγγραφεῖς, οἱ ῥήτορες, οἱ ἄνκτις λαῶν, οἱ στρατιωτικοὶ ἄνδρες, πάντες τέλος οἱ ἔχοντες ἀξίαν τινὰ καὶ ὑποῦργημα σπουδαῖον, κύρος δὲ κέκτηται ἢ γνώμη αὐτῶν, πάντες οὗτοι λογίζονται καὶ λογιστέοι ψυχολογικῶς οἱ ὑποβολεῖς τῶν λαῶν, οἱ ἐνεργοῦντες ἐπ' αὐτῶν τὴν ἑτερουποβολήν, τὴν κραταιάν καὶ πανίσχυρον, τὴν μεγίστην κεκτημένην σημασίαν ἐπὶ τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους καὶ ποδηγετοῦντες αὐτὸ ὡς ἀσφαλεῖς οἰακοστρόφοι καὶ ἄγοντες ἀναλόγως τῶν ὑποβολῶν εἰς ἀσφαλὴ λιμένα ἢ ἐξοκέλλοντες ἐπὶ τῶν βράχων τὸ σκάφος. Ἐκ τῆς ἑτερουποβολῆς δὲ σχεδὸν ἀνεπαισθήτως δημιουργεῖται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον καὶ ἀναπτύσσεται ἢ αὐθυποβολή, ἣτις ριζοῦται πλέον εἰς τὴν συνείδησιν ἑνὸς λαοῦ, καὶ ἣτις εἰς τὸ μέλλον θὰ ἄγῃ καὶ φερῇ αὐτὸν εἰς πάσας τὰς σκέψεις καὶ πράξεις του, εἰς πάσας τὰς ἐνεργείας καὶ ἀποπειράς του· εἶνε ὁ φακός καὶ τὸ πρῖσμα, ὅφ' ὃ τὰ πάντα θὰ βλέπη, ἵνα μεγαλοποιῇ μὲν ἄλλα, σμικρύνῃ δὲ ἄλλα ἀναλόγως ἐκάστοτε τῶν ἀντικειμένων καὶ προσώπων καὶ ἀναλόγως τῶν πρὸς ταῦτα ὑποβολῶν, ἕτερο ἢ αὐθυποβολῶν του.

Ἔτερα συναισθήματα πρὸς ἃ δύναται νὰ παραβληθῇ ἢ αἰσιοδοξία καὶ ἢ ἀπαισιοδοξία εἶνε τὸ θάρρος καὶ ὁ φόβος· τὴν ψυχολογίαν τοῦ τελευταίου τούτου ἔγραψε διὰ χειρὸς μεγάλου διδασκάλου ὁ πολὺς MOSSO καὶ διὰ μακρῶν τὰ κατ' αὐτὸν ἐξέθηκε. Τὸ θάρρος εἶνε ἢ αἰσιοδοξία, ὁ φόβος εἶνε ἢ ἀπαισιοδοξία.

«Ἡ συνείδησις ὅτι εἰμεθα ἰσχυροί, γράφει ὁ σοφὸς τοῦ Τουρίνου καθηγητῆς, καθίστησιν ἡμᾶς ἔτι μᾶλλον ἰσχυρούς. Ἡ ἱστορία τῆς Ἰατρικῆς εἶνε πλήρης τῶν θαυμασιῶν ἀποτελεσμάτων, ἅτινα δύναται νὰ παραγάγῃ ἢ ἐμπιστοσύνη. Ἄν ἤθελον νὰ ἀναφέρω τὰ παραδείγματα ὑστερικῶν γυναικῶν, νευρικῶν ἀνδρῶν, καταβεβλημένων, παραλύτων, ἀνικάνων νὰ κινήθωσιν, εἰς οὗς ὁ ἀπλοῦς λόγος ἑνὸς ἰατροῦ, ἢ ἢ πίστις ἐπὶ τὴν ἀποτελεσματικότητά ἑνός φαρμάκου ἀπέδωκεν τὸ θάρρος καὶ ἐθεραπεύθησαν, θὰ ἔβλεπέ τις ὅτι κατ' ἐκάστην ἐπαναλαμβάνονται θαύματα, ἀνάξια ἀγίων». Καὶ ὡς πρὸς τὴν δυναμογόνον δὲ ἐνεργείαν τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ θάρρους ἀντιγινώσκει τις παρὰ τῶ αὐτῶ διασήμῳ συγγραφεῖ τὰς ἐξῆς γραμμὰς αὐτοῦ. «Δὲν δύναται τις ἐν τούτοις νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα εἰσὶν ὁ καρπὸς τῆς φαντασίας καὶ τῆς φαντασιοπληξίας, διότι ἢ προποιοίησις τοῦ ρεύματος τοῦ αἵματος ἐν τῶ ἐγκεφάλῳ ἐκείνου, ὅστις παρασκευάζεται μετ' ψυχῆν ἀποφασισμένην νὰ ὑπερβῇ δυσκολίαν τινὰ, παράγει τοιαύτην αὐξήσιν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τῶν νευρικῶν κέντρων καὶ ἐν τῇ τάσει τῶν μυῶν, ὥστε ἔχουσι τότε δύναμιν θαυμαστὴν καὶ παρέχουσιν ἀποτελέσματα τοιαῦτα, ὅποια δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναμείνη τις πρὸ ἑνὸς δειλοῦ, ὅσον ἰσχυρὸς καὶ στιβαρὸς καὶ ἂν ἦτο».

Ὁ αἰσιοδοξῶν λοιπὸν λαὸς ἔχει θάρρος, ὁ δὲ ἀπαισιοδοξῶν καταλαμβάνεται ἀργὰ ἢ γρηγόρα ὑπὸ φόβου.

Σχηματίζεται δὲ πολλάκις φάλος κύκλος, καθ' ὃν ἢ ἀδυναμία γεννᾷ τὸν φόβον καὶ ὁ φόβος τὴν ἀδυναμίαν. Ἡ ὄντως δυσμενὴς τῶν πραγμάτων θέσις ἐμβάλλει εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ἀπαισιοδοξίαν καὶ ἢ ἀπαισιοδοξία παραλύει τὴν δρασίαν καὶ τὴν δύναμιν, τὴν ἐνεργείαν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν, ἢ δὲ αἰσιοδοξία τὸναντίον δημιουργεῖ πραγματικὴν δύναμιν, ἀφ' ἣς πάλιν ἀπορρέει ἢ αἰσιοδοξία αὐτομάτως καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀντανταστικῶς. Εἶνε δύσκολον βεβαίως νὰ ἀποφανθῇ τις ποῖα ὑπῆρξαν τὰ αἴτια τῆς εὐδαιμονίας τῶν λαῶν καὶ τοῦ μεγαλείου αὐτῶν ἢ τὸναντίον ποῖα τὰ τῆς καταπτώσεως καὶ ἐξυτανίσεως των, πάντως ὅμως σέγα καὶ σπουδαῖον πρόσωπον διεδραμάτισεν ἢ αἰσιοδοξίαν καὶ αὐτοπεποίθησις ἑνὸς ἔθνους εἰς τὴν ἀνύψωσιν καὶ τὰς ἐπιτυχίας αὐτοῦ τὰς παντοίας.

Ἄλλὰ τί ἐννοοῦμεν λέγοντες αἰσιοδοξίαν; Ἄν ἐπιτρέπηται ἡμῖν, ὁ ὅρισμός οὗτος εἶνε καθ' ἡμᾶς ὁ ἐξῆς αἰσιοδοξία εἶνε ἢ ἔλλογος ἐλπίς καὶ πεποίθησις ἐπὶ τέλος εὐοίωνον, ἢ συνοδευομένη ὑπὸ ἀναλόγου πρὸς ἐπίτευξιν ἐργασίας.

Ὁ ὅρισμός οὗτος δὲν εἶνε βεβαίως ὁ μόνος ὅστις δύναται νὰ δοθῇ, ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἱκανοποιεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς συνεννοήσεως διὰ τὴν σήμερον, χωρὶς νὰ ἀπόλλυται τὸ δικαίωμα τῆς τελειοποιήσεως αὐτοῦ διὰ τὴν αὔριον. Καὶ δὴ, λέγομεν, ὅτι ἢ αἰσιοδοξία εἶνε ἢ ἔλλογος ἐλπίς, διότι ἐὰν παραλόγως ἐλπίξῃ τις καὶ προσδοκᾷ τοῦτο δὲν λέγεται αἰσιοδοξία, ἀλλὰ παραφροσύνη· γινώσκουμεν δ' ἐν τῇ ψυχιατρικῇ νοσήματα φρενικά, ὧν σύμπτωμα ἀποτελεῖ ἢ αἰσιοδοξία καὶ ἢ κορωνίς αὐτῶν τυγχάνει ἢ γενικὴ παράλυσις τῶν φρενοβλαβῶν, καθ' ἣν τὰ πάντα αἴτια παρίστανται εἰς τὴν φαντασίαν τὴν νοσοῦσαν τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ὁ γενικοπαρалуτικὸς εἶνε ὁ αἰσιοδοξότερος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἀτυχῶς εἶνε πάσχων καὶ ἢ αἰσιοδοξία του παθολογικῇ παραλλήλως δὲ πρὸς τὴν παθολογικὴν αἰσιοδοξίαν, τὴν συνωνυμωμένην εἰς τινὰς νευρικές καὶ ἰδίᾳ φρενικές παθήσεις, ἔχομεν τὴν παθολογικὴν ἀπαισιοδοξίαν, ἣτις συχνότατα συναντᾶται εἰς πλείστα ὄσα νευρικά καὶ φρενικά νοσήματα, δεσπόζει δὲ ἰδίως ὡς κύριον σύμπτωμα καὶ πρωτεύον εἰς τὴν μελυγγολίαν καὶ μετοξὺ τῶν νευρικῶν νόσων εἰς τὴν νευρασθeneian.

Ἡμεῖς ἐξετάζομεν τὴν φυσιολογικὴν αἰσιοδοξίαν, τὴν ἔλλογον, ὡς ἐν τῶ ὀρισμῷ ἡμῶν ἀνεγράψαμεν, ἢ δὲ ἔλλογος αἰσιοδοξία ἀπαιτεῖ, ἵνα τὸ αἰσιοδοξοῦν ἄτομον ἢ ἐν προκειμένῳ ὁ αἰσιοδοξῶν λαὸς ὑγιαίνῃ ψυχικῶς, ἢ δὲ αἰσιοδοξίας ἰδέα, ἐλπίς καὶ ἐν γένει τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰσιοδοξίας ἢ λογικόν, ἐρικτὸν, δυνατόν καὶ ὑποστατόν, ἄλλως καὶν μὴ παθολογικῇ, παράλογος ὅμως θὰ ἦνε, ἢ δὲ παράλογος αἰσιοδοξία δὲν εἶνε αἰσιοδοξία ὡς ἐννοοῦμεν ταύτην. Καὶ ἵνα σαφηνίσωμεν τὰς λέξεις διὰ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν παραδειγμάτων, αἰσιοδοξία ἀτόμου τινὸς κατὰ τὸν ὀρισμὸν ἡμῶν θὰ ἦτο ἢ ἐλπίς καὶ ἢ πεποίθησις καλῆς ἐκβάσεως ὑποθεσεως τοῦ τινος δικαστικῆς, δοθέντος ὅτι πρῶτον ἔχει δίκριον καὶ δεύτερον ὅτι ἔθηκεν εἰς ἐνεργείαν ὅλα τὰ νόμιμα μέσα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δικαίου του τούτου· ἔλλογος δηλ. ἐλπίς ἐπὶ τέλος εὐοίωνον συνοδευομένη ὑπὸ ἀναλόγου ἐνεργείας· ἀλλ' ὑποθέσατε ὅτι τὸ αὐτὸ ἄτομον ἐν ἀδίκῳ εὐρισκόμενον καὶ παρὰ πάντα λόγον ἐλπίζει ἐπὶ τὴν καλὴν ἐκβασιν, τότε ἢ αἰσιοδοξία αὕτη εἶνε παράλογος αἰσιοδοξία καὶ ἐπέχει θέσιν μετοξὺ τῆς ἔλλογου καὶ τῆς παθολογικῆς, ἐν μέσῳ τῶν ἀποίων κείται, ἀποτελοῦσα τὸ μεθόριον. Ἐξ ἄλλου αἰσιοδοξία λαοῦ τινος κατὰ τὸν ὀρισμὸν ἡμῶν θὰ ἦτο ἢ

ἐλπίς καὶ ἡ πεποίθησις περὶ προσκλήσεως χωρῶν ἀνηκουσῶν αὐτῷ, δοθέντος ὅτι πρῶτον κέκτηται δικαιώματα ἐπὶ τῶν χωρῶν τούτων καὶ δεύτερον ὅτι πράττει, ἔπραξε καὶ θά πρᾶξη πᾶν ὅ,τι ἡ πείρα καὶ ἡ λογική, ἡ στρατιωτικὴ τέχνη καὶ ἡ πολιτικὴ ἐπιστήμη ὑπαγορεύουσι πρὸς ἐπίτευξιν τῶν πόθων τοῦ λαοῦ τούτου καὶ πλήρωσιν τῶν ἐλπίδων του καὶ τῆς αἰσιοδοξίας του.

(Ἀκολουθεῖ).

Σ. Γ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ.

(3) ΕΘΝΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ (3)

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΞ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

(Συνέχεια).

MΘAM

Οἱ πολῖται ταχθέντες μετὰ τὴν λειτουργίαν παρὰ τοὺς τοίχους τῆς ανατολικῆς πλευρᾶς, ἐγγὺς τῶν προμαχώνων τῶν φερωνύμων τοῦ Μοντολαμπέρ καὶ τοῦ Ρήγα, ἐκεῖ ἔνθα σήμερον ὑπάρχει ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς, ἤκουσαν παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν Μεσολογγιτῶν ὀπλαρχηγῶν Νότη Μπότσαρη τὸ σχέδιον τῆς ἐξόδου.

Ὁ Νότης Μπότσαρης διέταξε τοὺς ἀξιομαχοτέρους τῶν ἀνδρῶν νὰ διολισθησῶσιν ἐν πάσῃ σιγῇ πρὸ τῶν προμαχώνων καὶ ταχθῶσιν ἐκεῖ κατὰ γῆς ἐν τῇ τάφρῳ. Εὐθύς δὲ ὡς ἤθελον ἀναγγεῖλαι νέοι ἐκ Ζυγαῦ πυροβολισμοὶ ὅτι τὰ πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν ἑλληνικά στρατεύματα συνεπλάκησαν πρὸς τοὺς πολιορκητὰς ν' ἀναπνῆσωσιν οἱ μαχηταὶ καὶ νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν νὰ τραπῇ κατὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Κιουταχῆ, τὸ δὲ, μετὰ τῶν γερόντων καὶ γυναικοπαίδων, κατὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Αἰγυπτίου. Ὡς τόπον δὲ συγκεντρώσεως ὥρισεν ὁ Μπότσαρης τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχουσαν ἀμπελον τοῦ Κότσικα παρὰ τὸν Ἅγιον Συμεῶν. Ὁ Ἅγιος Συμεῶν οὗτος εἶναι ἀρχαία μονὴ ἐντὸς μαγευτικῆς ὑψηλῆς κοιλάδος, ἣν καθιστῶσι μεγαλοπρεπεστάτην αἱ πελώρια πλάτανοι καὶ τὸ διαυγὲς καὶ ψυχρὸν ὕδωρ.

Μετὰ τὴν διαταγὴν ταύτην τοῦ Νότη Μπότσαρη πάντες σπεύδουσι νὰ λάβωσι τὰ ὄπλα καὶ νὰ ἐτοιμασθῶσι πρὸς ἐξοδόν· δὲν ἐβράδυναν δὲ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ ἴδιον μέρος· πάνοπλοι ἅπαντες, ἄνδρες, γέροντες, γυναῖκες καὶ παῖδια, ὅλον ὁ ἐπίσκοπος Ἰωσήφ κατανυκτώτατα ὤμιλησε πρὸς αὐτούς μετὰ συγκινήσεως εὐλαβεῖς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιχειρουμένου σχεδίου.

Αἱ πλείοται νεανίδες καταλιποῦσαι τὸν γυναικεῖον πλὴν εἶχον περιβληθῆ τὴν ἀνδρικήν στολήν, καὶ ἔβαινον οὕτως ὡς εὐστατεῖς νεανίσκοι. Μέγα δὲ παχὸν οἱ παῖδες θάρρος, μετ' εὐτολμίας προάγοντες βήματα ἐγγὺς τῶν προμαχώνων, ἀγέροντοι καὶ πρόηδη φέροντες τὸ ξίφος, ἐν ᾧ τρέμοντες βαστάζουσι ὄπλα οἱ γέροντες οἱ μὴ θέλοντες νὰ εὕρωσιν ἐντὸς οὐ θάνατον. Τὸν οἶκτον δὲ διεγείρουσιν αἱ ταλαίπωροι μητέρες δέσασαι ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὰ βρέφη εἰς τὰ ὦτα καὶ κρατοῖσαι διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς παιδίον κλαυθριζόν, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας πιστόλιον ἢ ξίφος.

Τοὺς ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν ἡμίθειον τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων φυλὴν ἐλθόντας εἰς Μεσολόγγιον Εὐρωπαίους δοῖ τὸ φρόνημα τῶν Αἰτωλῶν, σπεύδουσι δὲ καὶ οὐ νὰ ἐνωθῶσι πρὸς τοὺς προμάχους.

Ἐν ἐμελλεν ὅμως τὸ σχέδιον τοῦτο νὰ ἐκτελεσθῆ σὺν ταχέως καὶ εὐτυχῶς ὅπως εἶχε συλληφθῆ. Ἠθμοῦντο μὲν πάντοτε οἱ ἐν τῇ πόλει εὕρισκόμενοι εἰς

9,000, τόσοι δηλαδὴ ὅσοι εἶνε καὶ σήμερον οἱ κάτοικοι τοῦ Μεσολογγίου, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τὸν Νότην Μπότσαρην, Κίτζον Τζαβέλλα καὶ Μήτηρον Μακρῆν ἀξιομάχων ἀνδρῶν ἀνῆρχοντο μόλις εἰς τρισχιλίους, ἐν ᾧ ὁ τῶν γυναικῶν ὑπερέβαινε τὰς πεντακοσίας.

Οἱ Τούρκοι ἐν τούτοις εἶχον καταστῆ προσεκτικότεροι διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως ἀντηχοῦντος συγκεχυμένου θορύβου, καὶ ἐπυροβόλουν κατὰ τῶν προμαχώνων τῆς ἀρκτικῆς πλευρᾶς, ὅθεν ἀνεμένετο ἡ ἐξοδος ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν χαμαὶ ἐξηπλωμένων παλληκαριῶν.

Ὁ ἥλιος ἤρχισε νὰ κλίνει πρὸς τὴν δύσιν, ὅτε ἀπὸ τοῦ ἀγίου Συμεῶν ἀνεμένον νὰ ἀκούσωσι σημεῖα ἐξαγγέλλοντα τὴν ἐπικουρίαν τῶν φίλων. Πλὴν φεῦ! πόσον ἡ κληρὰ τοὺς ἐνέπαιξε τύχη! Ἐκεῖ κατὰ προσταγὴν τοῦ Κιουταχῆ συνήθροισεν ὁ Μουστάμπεης τρισχιλίους περίπου ἐκλεκτοὺς ὀπλίτας καὶ καταλαβὼν δι' αὐτῶν τὰς ἐπικαίρους θέσεις ἀπέκρουσε μετὰ δυνάμεως τὸ ὑπὸ τὸν Κώστην Μπότσαρην σῶμα, ἀριθμοῦν μόλις τετρακοσίους ἄνδρας. Γινώσκων δὲ ὁ Τουρκαλβανὸς οὗτος παρὰ τοῦ ἀντιχρίστου Βουλγάρου τὸ σύνθημα τῶν ἐν τῇ πόλει Χριστιανῶν καὶ τῶν ἐξωθεν ἐπικούρων, προστάσει νὰ πυροβολήσωσι τετράκις μετ' τρομπόνια, ἐξ οὔ ἀντήχησεν ἡ ὀπισθεν φάλαγγ.

Οὕτω δὲ ὀλόκληρος ἡ πόλις ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα τοῦ Τουρκαλβανοῦ.

Ἐπῆλθεν ἡ νύξ, ὁ δὲ Κότσικας διέταξε τὰ πλήθη νὰ μὴ κινηθῶσι παντάπασι, μέχρις οὔ δώσῃ τὸ σημεῖον τῆς ἐξόδου, ἀφ' οὔ φανῶσιν οἱ πυρσοὶ καὶ πάλιν πλησίον τῆς μονῆς. Πάντες οἱ ὀπλίται διηρέθησαν εἰς τρία τμήματα. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὸ ὑπὸ τὸν Μακρῆν, λαβὼν ὡς προπύργιον αὐτοῦ τοὺς ἐκλεκτοτέρους, ἐσκόπει νὰ διέλθῃ τὸ στρατεύμα τοῦ Κιουταχῆ τὸ πρὸς βορρᾶν κείμενον, ἧτοι πρὸς τὴν εἰς Αἰτωλικὸν ἄγουσαν. Ἐνταῦθα δὲ παρετάχθη ὁ Κότσικας λαβὼν μετ' ἑαυτοῦ τοὺς ἀρίστους πυροβολητὰς Κόρραν καὶ Τοιρικότην καὶ λοιποὺς σιδηροψύχους ἄνδρας, τὸν μηχανικὸν Κοκκίνην, τὸν κλεφτην τοῦ Ξηρομέρου Σουλτάνην, τὸν γιγάντιον Ἴσκον, καὶ τὸν πεφνημισμένον Βέρην. Παρ' αὐτῷ ἐτάχθησαν καὶ αἱ τολμηρότεραι τῶν γυναικῶν, αἱ τὴν ἀνδρικήν φέρουσαι πανοπλίαν.

Τὸ δεύτερον μέρος ἐμελλε νὰ ὑπερασπισθῆ ὁ ἦρως τῆς Κλεισοῦδος Κίτζος Τζαβέλλας. Παρ' αὐτῷ ἐτάχθησαν οἱ ἀριστοὶ καὶ πάντων τολμηρότατοι ὀπλαρχηγοὶ τοῦ ἔθνους. Ὁ Θεσσαλὸς Στουρνάρας, ὁ Σαδῆμος, ὁ Γεώργιος τῆς Μηλιαῆς πολλοὺς ἐπάγων Ἀγραφιώτας, ὁ Γιώτης Σωτηρόπουλος, ὁ Ἀρτέμης καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἐμελλον νὰ διασχίσωσι τοῦ Ἰμβραῆμ τὸ στρατεύμα, ἅμα δὲ νὰ χορηγήσωσι βοήθειαν, ἐὰν τυχὸν εἶχον ἀνάγκην αἱ ἄλλαι πτέρυγες.

Πρὸς τὸ νοτιοανατολικὸν μέρος, ἐγγὺς τῆς θαλάσσης, εἶχον συμπαγῆ αἱ δύο ἄλλαι γέφυραι, δι' ὧν ἐμελλον νὰ διέλθωσι τὰ πλείοστα γυναικόπαιδα, μὴ ἔχοντα ἐγγὺς τοὺς πολεμίους, καθὼς αἱ ἄλλαι γέφυραι, ἀντικρῦ τῶν ὁποίων ὑψοῦντο δίκην πύργων μεγάλα τῶν Ἀράβων χαρακώματα.

Ἐνταῦθα προσῆλθεν ὁ συνετὸς πρεσβύτερος Νότης Μπότσαρης, ἔχων μετ' ἑαυτοῦ τὸν Βαλτινὸν, τὸν Κοντογιάννην καὶ πάντας τοὺς μετὰ θάρρους καὶ τὴν πείραν συννεοῦντας πολεμιστὰς, τοὺς ἀναλαβόντας νεανικήν τόλμην. Ἐπίσης προσῆλθεν ὁ ἱερεὺς Ἀγλύκαντος, ὁ ὀξύνοος Παπαδιαμαντόπουλος, ὁ πολυμαθὴς Παλαμᾶς, εἶπετο δὲ πάντων ὁ Ἰωσήφ ἐμπνέων θάρρος καὶ παρέχων τὴν εὐλογίαν του εἰς τὸ πρὸ αὐτοῦ πλήθος.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΝΟΙΚΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπῆταί μοι πνευματικαὶ θυγατέρες,

Εὐτέρπη Χριστοφάκη καὶ Ἀμφιτρίτη Σώζου.

Θὰ παρήρχετο καὶ ἡ σήμερον χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ σᾶς γράψω, ὅτι εἶμαι λίαν ἐξηντλημένη ἀπὸ τὸ ταξείδιόν μου εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ τὰς Ἁγίας ἡμέρας καὶ ἀπὸ τοῦ παρθENAγωγείου τὰς ἀνοικονομήτους ὑποθέσεις ἕνεκα τοῦ αὐξηθέντος ἀπιστεύτως ἐφέτος ἀριθμοῦ τῶν μαθητριῶν (εἰς 30!) διδασκουμένων ἐντὸς τοιοῦτου ἀκαταλλήλου παρθENAγωγείου.—Ἰσως, ὅτι δὲν σᾶς γράψω, λυπήσθε, ὡς καὶ ἐγώ—ἀλλὰ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἡ σημερινὴ ἑορτὴ καὶ ὁ πόθος, ὁ συνδέων τὰς ἐλπίδας τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἔθνους μας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ συνωνύμου τοῦ Ἁγίου, τοῦ περιδόξου Διαδόχου μας, μοὶ ἔδωσε σήμερον δυνάμεις νὰ καθίσω νὰ σᾶς γράψω, ἀφοῦ μ' ἔφερεν ὁ πόθος οὗτος σύσσωμον διὰ τοῦ νόμου τῆς συζεύξεως καὶ ἀλληλουχίας τῶν ἰδεῶν πολὺ πλησίον σας, εἰς Ἀθήνας, πλησίον τοῦ Κωνσταντίνου μας καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου, ὡς φαντάζομαι καὶ πιστεύω μετὰ πάροδον ἐτῶν τινῶν καταρτιζομένου τοῦ ἔθνους διὰ μπτέρων ἀκραιφνῶς Ἑλληνίδων, θέλει ἐγκαθιδρυθῆ ἑστεμμένος, ὡς τὸ πάλαι, καὶ δι' αὐτοκρατορικῆς ἀλουργίδος ὁ νέος Κωνσταντίνος μας.

Αὐτὰ, φιλτάται, δὲν εἶνε ὄνειρα, ὡς τὰ ἀποκαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, οἱ Εὐρωπαῖοι, καὶ τινες ἀκόμη μπτραλοῖαι, κοσμοπολίται Ἑλληνες καὶ Ἑλληνίδες, κατ' ὄνομα μόνον τοιοῦτοι. Εἶνε δίκαια ἀπαράγραπτα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἶνε νόμοι φυσικοὶ, ἐγκεχαραγμένοι εἰς τὴν ψυχὴν παντὸς ἀκραιφνοῦς Ἑλλήνου καὶ πάσης Ἑλληνίδος, ν' ἀνακτήσωμεν τὴν πατρικὴν κληρονομίαν, τὴν συληθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν καὶ ἀρπάγων ἕνεκα τῆς καταπτώσεως τοῦ φρονήματος τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ὑλικῶν του δυνάμεων.

Ἄφ' ὅτου μάλιστα ἔπαυσαν αἱ μπτέρες ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε Σπαρτιάτιδες, Σουλιώτιδες καὶ Μεσολογγίτιδες, ἀφ' ὅτου ἔπαυσαν δηλαδὴ νὰ γεννῶσιν αἱ μπτέρες ἄνδρας, ἀφ' ὅτου ἐνεδύθημεν οὐχὶ τὴν πανοπλίαν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς Πηνελόπης καὶ Ναυσικᾶς καὶ Ἀνδρομάχης καὶ Πολυξένης τὴν στολὴν, ὡς ὀφείλομεν, ἀλλὰ τὰ κουρέλια τὰ εὐρωπαϊκὰ, τὰ φουσερά καὶ τὰ κορσὲ καὶ τὲς κορδελίτσες καὶ τὰ ψυμίθια καὶ τὰ βιζιτάκια καὶ πᾶσαν ἀνοησίαν, ἐκτὸς δηλαδὴ τῶν Εὐρωπαϊκῶν καλῶν καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Εὐρωπαίων, μόνον τὰ κακὰ τῶν ἀσπασθέντες, τὸ ἔθνος ἀπέβαλε τὸ μεγαλεῖόν του καὶ παρειλκύσθη τοῦ προορισμοῦ του, τῆς παγιώσεώς του κατ' οἶκον καὶ τῆς διεκδικήσεως τῶν δικαιωμάτων του.

Ταῦτα πάντα ἔχουσαι ὑπ' ὄψει ὑμεῖς, αἰτινες προαλείψετε πάνυ εὐγενῶς καὶ φιλοτίμως εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, νὰ διδάξητε τὰς μπτέρας τοῦ ἔθνους τὸν προορισμὸν τῶν τοῦτον, νὰ σώσωσι τὴν πατρίδα καὶ μόνον δι' αὐτὴν καὶ δι' αὐτῆς νὰ ὑπάρχωσιν, ἀνδρίζεσθε κατὰ παντὸς ξενισμοῦ καὶ ματαίου καὶ γελοίου καὶ ἐλαφροῦ. Ἀναβαίνετε συχνὰ ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου, ἐπὶ τοῦ Παρνασοῦ ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς φαντασίας περιλάβετε τὴν πρώην Ἑλλάδα, καὶ συγκρίνατε ταύτην μὲ τὴν σημερινήν. Οἶα ἀντίθεσις, οἶα κατάπτωσις σημερινή! ποῦ τρέχει ὁ κόσμος τώρα ὁ Ἑλληνικὸς, εἰς τί τυρβάζει, καὶ εἰς τί κατέγεινεν ὁ πρώην Ἑλληνικὸς κόσμος, ἄνδρες καὶ γυναῖκες; Καὶ ἡ κατάπτωσις αὕτη κατ' ἐμὲ καὶ ἡ ματαία τύρβη ὀφείλεται εἰς τὰς νεάνιδας καὶ μπτέρας καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς ἡμᾶς τὰς δι-

δασκαλίσας, αἰτινες εἰσέτι δὲν κατηρτίσθημεν ἱκανῶς, δὲν ἀφωσιώθημεν ἐπαρκῶς εἰς τὴν μόρφωσιν ἡμῶν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν ἐμπιστευομένων ἡμῖν παρθένων.

Μεθ' ὅλα ταῦτα μὴ ἀπελπίζεσθε, φιλτάται τὰ χρονία ἔλκη μετὰ χρόνον πολὺν θεραπεύονται ἐπιμελῶς καυτηριαζόμενα. Ἀπόστολοι γενόμενοι τῶν ἰδεῶν τούτων, φιλτάται, καὶ ὑπὸ ζήλου ἐνθέου πρὸς διάδοσιν αὐτῶν ἐμφορούμενοι, κραταιωῦσθε εἰς ταῦτα ἀπὸ τοῦδε· ἀθλήσατε νυκτὸς καὶ ἡμέρας καρπούμενοι πάντα τὰ διδάγματα καὶ θεάματα, ἅτινα ἡ Πανελλήνιος τροφὸς τῶν παρθένων, τὸ Ἀρσάκειόν μας, ἀφθόνους προσφέρει Ὑμῖν. Μὴ ἀρκεῖσθε ἀκούουσαι καὶ βλέπουσαι καὶ ἀναγινώσκουσαι μὲ ξηρὸν καθῆκον· ἐμπνέεσθε, ἀφωσιώθητε καὶ καρποῦσθε πᾶν ὅ,τι καλὸν βλέπετε καὶ ἀκούετε· μορφώθητε ἰερεῖαι τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας καὶ πάσης προγονικῆς ἀρετῆς, ἀποστρεφουσαι διὰ παντὸς τὸ πρόσωπον ἀπὸ παντὸς ματαίου· τιμήσατε τὸ ὄνομα τῶν διαπρεψασῶν ἐν Ἀρσακείῳ ἐντίμων Κυπρίων Ἑλληνίδων τῶν ἀλησμονήτων διὰ τὰς ἀρετὰς τῶν Κυπρίων, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρσακείου μας· ταῦτα ἀναμένουσα ν' ἀκούω δι' ὑμᾶς,

Διατελῶ μετὰ τῶν εὐχῶν μου

Π. Λοῦζιάς.

Ἄδασ

Ἀμφιτρίτην Σώζου

καὶ Εὐτέρπην Χριστοφάκη

Ἀρσάκειον—Ἀθήνας.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Αἱ πλούσιαι γυναῖκες εἶνε πολλάκις αἱ πτωχίσταται ἕνεκα τῆς πρὸς τὴν πολυτέλειαν ἀμέτρου ροπῆς τῶν.

*

**

—Θέλετε νὰ καταστραφῆτε; ἔλεγεν ὁ Μισλέ· νυμφεύθητε πλουσίαν γυναῖκα.

*

**

Διὰ τὴν γυναῖκα μία μόνον ὑπάρχει ἐπιστήμη ἢ οἰκιακὴ οἰκονομία.

*

**

Οἱ γονεῖς δὲν ὀφείλουσι πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν προΐκα, ὀφείλουσιν ὄμως:

1ον) **Καλὴν ὑγίαν**, ἥτοι ἐφαρμογὴν τῶν ἐλλόγων νόμων τῆς ὑγιεινῆς.

2ον) Ἐδραῖαν ἐπαγγελματικὴν παιδευσιν καὶ ἀνατροφὴν ἀμεμπτον. Ἄρα νοπτικὸν καὶ σωματικὸν ὀργανισμὸν ἰδοῦ ἢ μόνη προῖξ ἦν τὰ τέκνα δικαιούσιντῃ νάξιῳ παρὰ τῶν γονέων αὐτῶν.

*

**

Ἐὰν ὁ βίος τῆς σημερινῆς γυναικὸς ἠπλοποιεῖτο θὰ ἔτολμα νὰ ἔχη τέκνα ὅπως τὰ ἀνατρέφη. Ἐὰν τοιαῦτα ἦθῃ ἐπεκράτου δὲν θὰ ἔλειπον γενναῖοι νέοι νὰ νυμφεύωνται κόρας ἄνευ προικῶς.

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

***

(Συνέχεια).

(Louis Maurecy)

Προσηλωμένον ἔχουσα τὸν νοῦν εἰς τὰς θλιβερὰς σκέψεις της, ὀλίγον ἐπρότερε τὴν μικρὰν σὺντροφὸν της, ὅτε αἴφνην αἰσθανθεῖσα δάκρυα πίπτουσα ἐπὶ τῶν δακτύλων της ἐστράφη καὶ παρατήρησε τὸ κοραῖον κλαῖον σιωπηλῶς. Ἡ Κλαίρη κατανυγείσα ἔκυψε πρὸς αὐτὴν καὶ μετὰ στοργῆς τὴν ἠρώτησε.

— Τί ἔχεις μικρά μου Marthe;

— Ὑποφέρω τόσον πολὺ, ἀπήντησε, μὲ διακεκομμένην φωνήν, ὅτιτε ἐτρομάξα καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου.

— Πρέπει, ἀγαπητή μου νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν κλίνην σου.

— Ἐντελῶς μόνη! Ὅχι! θὰ ὑποφέρω ἀκομὴ περισσύτερον. Δὲν θέλω νὰ σὰς ἀφήσω, μητεροῦλά μου.

— Καλὰ θ' ἀναθῶ μαζί σου εἰς τὸν κοιτῶνα αἱ ἄλλαι θὰ ἔλθωσι μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ὡστε θὰ ἔχω τὸν καιρὸν νὰ σὲ περιποιηθῶ καὶ νὰ σὲ κοιμίσω. Πηγαίνω νὰ ζητήσω τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὴν mère Marie—Clotilde.

— Εἶσθε πολὺ καλῆ, ἐπιθύρουν ἡ μικρὰ, σὰς εὐχαριστῶ.

— Μετὰ δέκα λεπτά ἡ Marthe εὐρίσκατο ἐν τῇ κλίνῃ της καὶ ἡ Κλαίρη τὴν ἠρώτα σιγαλά.

— Δοιοῦν, τί ἔχεις; ἀδιαθεσίαν ἢ ὅποια θὰ παρέλθῃ μετὰ τὴν ἀνάπαυσιν μιᾶς καλῆς νυκτὸς τὴν ὅποιαν θὰ περᾶσῃς.

— Ὁ! ὄχι εἶπεν ἡ Marthe. Εἶνε ἤδη πολὺς καιρὸς ποὺ αἰσθάνομαι μεγάλην ἀδυναμίαν καὶ κόρασιν· ἀλλὰ πρὸ δέκα ἡμερῶν... Ὁ πρὸ δέκα ἡμερῶν! δὲν ἔχω πλέον θυνάμεις, ἡ ἀναπνοή μου κόπτεται μοι φαίνεται ὅτι οἱ πνευμονές μου δὲν ἀναπνέουσι πλέον τὸν ἄερα.

— Ταλαιπῶρον παιδίον! πρέπει ν' ἀναπαυθῆς μὴ ὑπάγῃς αἴθριον νὰ ἐργασθῆς, μείνε εἰς τὴν κλίνην σου· ὅχι ἔλθω νὰ σὲ ἴδω κατα τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος καὶ τὸ ἐσπέρας, μολις ἐπιτρέψω ἀπὸ τὴν ἐργασίαν.

— Θεέ μου! φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἦμαι πολὺ ἀσθενῆς.

— Φρονησινάρα! εἶπεν ἡ Κλαίρη ἐναγκαλισθεῖσα αὐτὴν ἔγνωρίζον ὅτι ἦτα ἀδυνατὸς φύσεως καὶ δὲν ὑποπευθεῖθη κακὸν μεθ' οὗσα τῇ ἔλεγεν ἡ Marthe. Ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον, ὅτε εἰσῆλθε νὰ ζητήτῃ πληροφόρησιν διὰ τὴν ὕγειαν τοῦ κοραΐου, ἡ mère Marie—Clotilde τῇ ἀπήντησε μὲ ὕφος σοβαρὸν.

— Ἡ Marthe μετεφέρθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ὁ ἰατρὸς ἀπεφάνθη ὅτι ἡ κατάστασις της εἶνε σοβαρά.

— Πως; Τί συνέβη λοιπόν; Ἦτο τοιοῦτον ἦτυχος ὅτε τὴν αἴφνην τὴν πρωίαν.

— Ἐκαμην αἰμορροσίαν ὁ ἰατρὸς προσκληθεὶς διέγνωσε καλπαύσσαν φθίνην εἶνε πιθανόν ὅτι τάχιστα θὰ ἐπέλθῃ τὸ μοιραῖον τέλος.

Ἡ Κλαίρη ἔκλαιε μετὰ λογμῶν.

— Εἶνε τρομερὸν, ma mère, τρομερὸν!...

— Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ὀφείλομεν ν' ἀποδεχώμεθα μὲ πραότητα τέκνον μου, ἀπήντησεν ἡ καλογραία, μετὰ ψυχρότητος. Πρέπει νὰ εὐλογῶμεν τὸ ἅγιον αὐτοῦ ὄνομα· θα προσηγορεύωμεν τὴν ἀγαπητὴν μικρὰν ν' ἀποθάνῃ ἐν εἰρήνῃ καὶ θὰ ἔχῃτε μίαν προστάειδα εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ma mère, δόναμαί νὰ ἴδω τὴν Marthe;

— Ναι, τέκνον μου ἡ mère Marie—Angéle εὐρίσκαται πλησίον της ὑπάγετε νὰ τὴν συναντήσῃτε.

— Μετὰ μίαν σιγὴν ἡ Κλαίρη εὐρίσκατο εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὅπου εἶρε τὴν μικρὰν ἀσθενῆ κλαίουσαν πικρῶς. Ἡ mère Marie—Angéle, ὠχρατέρα τοῦ συνήθους εὐρίσκατο παρὰ τὸ προσκεφάλαιον της.

— Ναι, τέκνον μου, τῇ ἔλεγε προσέχου εἰς τὸν Θεὸν τοῦ ὁποῦ ἡ ἀγαθότης, ἐντοὺς ὀλίγου θὰ σὲ κάμῃ νὰ κερδίτῃς τὰν

Οὐρανόν.

Ἡ καλογραία παρατήρησε τὴν Κλαίρην καὶ ἐσιώπησεν.

Ἡ νεανίς ἔτρεψε πλησίον της ἀσθενοῦς καὶ ἔλαβεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας της.

— Μικρὰ μου Marthe, κόρη μου, πὼς εἶσαι; τὴν ἠρώτα.

— Κακὰ, ἀπήντησε παρατηροῦσα τὴν καλογραίαν.

Ἡ mère Marie—Angéle μοὶ ὁμιλεῖ περὶ οὐρανοῦ, διότι ἀναμφιδόλως ἐγκαταλείπω τὴν γῆν.

— Ἀλλ' ὄχι, κόρη μου εἶσαι τρελλή, ἀγαπητή μου μικρά. Ὅλαι αἱ ταλαιπωρίαι ἀμείβονται εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ σὺ θὰ ἀνταμειφθῆς μίαν ἡμέραν. Ἴδου, τί ἤθελε νὰ σοὶ εἴπῃ ἡ Mère.

— Ἀνεξереῦθηται αἱ βουλαί της θείας Προνοίας, καὶ ἡ ἀσθένεια εἶνε ἡ ὁδὸς ἢ φέρουσα πρὸς τὸν θάνατον, ἀπήντησεν ἡ καλογραία μὲ τὴν μονότονον φωνὴν της.

— Σὰς παρακαλῶ, ma mère, ἐπεκαλέσθη ἡ Κλαίρη.

— Δὲν πρέπει νὰ σκέπτηται εἰμὴ τὴν ἀνώδυνον ζωὴν, ἐπρόσθεσεν ἡ mère Marie—Angéle, ἔπειτα ἀπεμακρύνθη.

Μείνασα μόνη ἡ Κλαίρη ἐμειδίασε πρὸς τὴν ἀσθενῆ.

— Τί τραλλεὶ εἶνε αὐταὶ αἱ καλογραίαι, εἶπεν. Ἀδιακόπως ὄνειρεῖνται τὸν παράδεισον· ἐλπίζω ὅμως, ἀγαπητή, ὅτι δὲν θὰ ἐτρόμαξες μὲ τοὺς λόγους της γνωρίζεις ἀρκετὰ καλὰ τὸ πνεῦμα ὧων αὐτῶν καὶ ἰδιαιτέρως της Mère Marie Angéle.

Τὸ κοράσιον ἐμειδίασεν ὀλίγον.

— Ὅμολογῶ ὅτι οἱ πένθιμοι λόγοι της μοὶ περιέβλησαν φόβον· εὐτυχῶς ἐφθάρτα!... Τὴν πρωίαν ἔκαμα ἀίμορροσίαν, τὸ γνωρίζετε;... Ὁ! μητεροῦλά μου, πόσον εἶμαι εὐχαριστημένη ὅτι σὰς ἐπαναίδον! Ὁ μείνετε μαζί μου δὲν εἶνε ἀληθές;

— Βεβαίως, ἀπήντησεν ἡ νεανίς ὅτι προσπαθήσω νὰ λάβω τὴν ἄδειαν διὰ τοῦτο. Ἀλλὰ διὰ νὰ θεραπευθῆς ταχέως δὲν πρέπει νὰ ὁμιλήσῃς. Λάβε ὀλίγον πάγον, ἀγαπητή καὶ ἀναπαύθητι. Δὲν θὰ ἀπομακρυνθῶ, θὰ μείνω πλησίον σου.

— Τὸ κοράσιον ὠπηρεύσεν.

Χάρις εἰς τὴν mère Marie Etienne ἡ Κλαίρη ἐπέτυχεν τὴν ἄδειαν νὰ διανοικερθεῖ εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ἡ ἀσθενῆς ἐπέραςεν ἀρκετὰ ἦνυχος· ἀλλὰ περὶ τὴν πρωίαν νέα αἰμορρογία παρουσιάσθη, ἥτις ἔφερε τὴν ἀσθενῆ καὶ τρομακτικὴν ἀδυναμίαν.

Ἡ ὥρα της ἐργασίας ἐσήμανεν· ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσῃ. Μετὰ πολλοῦ κόπου ἀφήκε τὸ προσκεφάλαιον της μικρᾶς φοχορραγούσης.

— Θα τὴν ἐπανεύρω ἐν τῇ ζωῇ; ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν στενοχωρημένη.

Ἡ μεγαλύτερη ἀδυναμία της μικρᾶς τὴν ἔκαμνε νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ πλέον ὅτι ὁ θάνατος ἦτο ἐγγὺς. Ἐν τούτοις τὴν μεσημέριαν καὶ τὸ ἐσπερας τὴν ἐπανέφερε ζωῶν.

Αἱ καλογραῖαι ἐξηκολούθησαν τὸ ἔργον των ἡ μικρὰ ἐξιμολογήθη, ἔλαβε τὸ ἅγιον εὐχέλαιον, ἐκοιμώνησε τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἦνυχος, πραεῖα μὴ ἐννοήσασα, ὅτι συνέβαινε, ὅτι παρ' αὐτῆς ἦθελον.

Τὸ ἐσπέρας εἶχεν ἀκόμη τὴν δυνάμιν νὰ μειδιᾷσῃ ὑποδεχομένη τὴν μεγάλην φίλην της.

— Δὲν ὑποφέρω πλέον, τῇ εἶπεν ἄλλ' εἶμαι πολὺ ἀδυνατὸς... μοὶ ἔφεραν τὸν καλὸν Θεόν.

— Ὡς τὸ καλλίτερον φάρμακον καὶ τὴν γλυκύτεραν παραγορίαν δὲν εἶνε ἀληθές, κόρη μου; ἔκαμα καλὰ· ὁ Θεὸς θὰ σὲ θεραπεύσῃ.

— Ναι, τὸ πιστεύω... εἶμαι ἤδη καλλίτερα, μοὶ φαίνεται... Ὁ! θὰ εἶμαι εὐτυχῆς νὰ ζῆσω!... τώρα βλέπω ὅτι εἶνε τόσον ὡραῖον πράγμα... ἡ ζωὴ!... σκέπτομαι τὸν ἥλιον... τὰ ἄνθη... τὰ πτηνὰ... σὰς προσάπτων... Διατί μὲ ἀφήκατε τόσον πολὺ... τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας;

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

ΑΡΘΡΙΤΙΣΜΟΣ

Τί εἶνε.—Ἡ πανασθένεια τῆς ἐποχῆς μας.—Πῶς παράγεται.—

Πῶς βλάπτει.—Αἱ αἰτίαι του.—Τὰ θεραπευτικά μέσα.

Τί εἶνε ὁ ἄρθριτισμός;

Ἐνας τόμος ὀλόκληρος δὲν θὰ ἐπῆρκει διὰ τὰ ἀναπτυχθῆ με ἕλας τὰς μορφὰς τῆς αὐτῆς ἢ “πανασθένεια” τῆς ἐποχῆς μας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πάσχουν τὰ δύο τρίτα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄς τὸν συνοψίσωμεν λοιπὸν εἰς ἓνα ὄρισμὸν ἀπλοῦν, τοῦ ὁποίου ἡ λακωνικότης δὲν θὰ βλάψῃ τὴν ἀκρίβειαν.

“Ἄρθριτισμός εἶνε τὸ λέρωμα τοῦ ὄργανισμοῦ.”

Ὁ ἄρθριτικὸς ὁμοιάζει με μηχανήν, ἢ ὁποία ἔχει ἀνάγκη νὰ καθαρῶσθῃ.

Ὅταν εἰς ἓνα ὄργανισμὸν τὰ εἰσερχόμενα εἶνε περισσότερα τῶν ἐξερχομένων, τότε, εἴτε διότι ἢ κατανάλωσις εἶνε ὑπερμετρος, εἴτε διότι αἱ κενώσεις τοῦ ὄργανισμοῦ γίνονται ἐλαττωματικῶς, ἢ ἢ ἀφομοίωσις τῶν τροφῶν (τὸ νὰ γίνονται αἷμα) εἶνε ἀτελής, τὰ κατακάθια κατ’ ἀνάγκη συσσωρεύονται καὶ ἐμποδίζουν τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῶν ὄργανων. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐταὶ αἱ περιτταὶ οὐσίαι μένουσι ὑπὸ μορφὴν οὐρικοῦ ὀξέως, λίαν ἀνθογιεινοῦ, εἰς τὰ ἀγγεία, τὰ ἑποῖα παρκαλύουσι καὶ εἰς τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον μολόουσι.

Ἐὰν δὲ ἡ θρέψις δὲν πηγαινῆ καλὰ, εἶνε ὡς μία θερμὰστρα, ἢ ὁποία δὲν τραβᾷ ἀλλὰ καταβάζει τὸν καπνόν. Παράγονται τότε πλῆθος ἐτερογενῶν οὐσιῶν, ὅλα μιάσματα, συμφορόμενα εἰς τὸν χεῖμαρρον τῆς κυκλοφορίας.

Ὁ ἄρθριτισμὸς δὲν ἔχει ὠρισμένον ὄργανον ἢ ὠρισμένην θέσιν τὴν ὁποίαν νὰ ἐκλέγῃ. Ἄλλοτε προσβάλλει τὰς ἀρθρώσεις, ἄλλοτε τοὺς μῦς, ἄλλοτε τὰ ἀγγεία. Ἄλλος πάσχει ἐξ αὐτοῦ εἰς τὰ ὄργανα τῶν αἰσθήσεων, εἰς τὰ μάτια π.χ. ἄλλος πάσχει εἰς τὸ δέρμα ἢ τὸ τριχωτὸν μέρος τῆς κεφαλῆς· ἄλλος εἰς τὸ νεφρικόν.

Ἐνίοτε, ἀφοῦ ἐπιβάλλῃ εἰς τὰ θῆμά του τὰς ποικιλωτέρας βασάνους, ρευματισμοὺς, νευραλγίας, ἰσχυαλγίας, διαταράξεις τῆς ὄρασεως ἢ τῆς πέψεως, δερματώσεις, νεφριτίδας, φαρμιάσεις κ.λ.π. καταλήγῃ εἰς τὸ νὰ προσβάλλῃ τὴν καρδίαν.

Ἀλλ’ ἔάν αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ἄρθριτισμοῦ εἶνε πολλαὶ καὶ διάφοροι, ἐλαφραὶ, ἢ βαρεῖαι, ἀσήμαντοι ἢ ἐπικίνδουνοι, αἱ αἰτίαι τοῦ εἶνε πάντοτε αἱ ἴδιαι, ὅπως καὶ ὁ μηχανισμὸς του.

Ὅσοι τρώγουσι πολὺ, ὅσοι διάγουν βίον πολὺ καθιστικόν ἢ πολυτάραχον, ὅσοι δὲν ἀκοῦν ἀρκετὰ τὸ σῶμά των, ἢ ζοῦσι εἰς περιωρισμένον ἀέρα—ὅπως συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς κατοικοὺς τῶν πόλεων—δὲν γλοτώνουσι ἀπὸ αὐτὴν τὴν μάστιγα.

Ἡ ὑπερμετρος ὄξυνσις τῶν αἰσθημάτων ἢ ἀφθονία τῶν σγινύσεων καὶ τῶν φροντίδων, ἢ ἀπρροφητικὴ καὶ ἀδιάκοπος ἐργασία, δὲν ἀφίνουσι ἀπείρακτον τὸν ὄργανισμὸν τὸν ὑπερθερμον, τοῦ ὁποίου τὴν ἰσχυροτάτην κλονίζουσι σὺν τῷ χρόνῳ. Προσθέσατε εἰς αὐτὰ τὴν καλοπέρασιν, τὴν κατάχρησιν τοῦ κρασιοῦ, τῶν καρυκευμάτων καὶ παντοειδῶν τωματοειδῶν, καὶ δὲν ἐκπλήττεσθε πλέον διατί ὅλαι αἱ παθήσεις, αἱ προσερχόμεναι ἀπὸ τὸν ἄρθριτισμόν, ἐβαπτίσθησαν μετ’ ὅντιν ὄνομα “ἀσθένεια τοῦ πολιτισμοῦ.”

Ὅλα αὐτὰ εἶνε καλὰ, θὰ εἰπῆτε. Ἀλλὰ πῶς θὰ θεραπεύσωμεν τὸν ἄρθριτισμόν;

Τὰ φάρμακα εἶνε ἄπειρα, ἀν καὶ ὀλίγα εἶνε τὰ ὠφέλιμα.

Τὰ καλλίτερα ὁμοίως ἐξ αὐτῶν ὠφελουσι μόνον εἰς τοὺς προσφοροτάτους, ὅταν ὁ ἐχθρὸς εὑρίσκειτο εἰς τὴν θέσιν του καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκποπισθῇ ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὰς λειτουργίας του. Δὲν ἀποτελοῦν τὴν ριζικὴν καὶ προληπτικὴν θεραπείαν, τὴν προσβολῆν τῶν αἰτίων. Ὅσον ἀφορᾷ αὐτὴν, πρέπει νὰ κἀνωμεν τὴν ἐξῆς λογικὴν σκέψιν: Ἀφοῦ ὁ ἄρθριτισμὸς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνα λέρωμα, θὰ θεραπευθῇ διὰ καθαρισμοῦ, πρέπει ἐπομένως νὰ παστρεῶμεν τὸν ὄργανισμὸν μας ὅπως παστρεῦομεν τὸ δέρμα καὶ τὸ στόμα μας.

Πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσι διάφορα ὑπακτικά ἐξ ὧν τὰ μεταλλικὰ ὕδατα, ὅπως τοῦ Κοντρεξέβιλ, προτιμῶνται.

Ἄλλ’ αὐτὰ ὑπονοῦνται συμβαδίζοντα μετ’ ἑκατέρωθεν θεραπείαν, μετ’ ἑκατέρωθεν, τὴν ὁποίαν ὑπεδείξαμεν ἀρνητικῶς, κατὰ τὰξάντες ἀνωτέρω τὰς αἰτίας αὐτῆς τῆς πανασθένειας. Διπλαθῆ, ἐν συνόψει ὀλιγοφαγία, λιτοφαγία, μακρὰν ἀπὸ κρέατα καὶ καρυκευματα, προσοχή εἰς τὴν εὐπεσίαν καὶ εἰς τὴν τακτικὴν καθαρσίαν, σωματικὴ ἀσκησις, κίνησις, καθαρὸς ἀέρας, μετρία ἐργασία καὶ ἀμεριμνησία.

***

ΓΑΜΗΛΙΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν συμβουλῶν τὰς ὁποίας δίδουσι ἐν Ἰαπωνίᾳ αἱ μητέρες πρὸς τὰς θυγατέρας των κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ γάμου των, καὶ ἐφ’ ὅσον τηρῶνται αὐταὶ, ἀναμφιβόλως αἱ Ἰαπωνίδες εἶνε αἱ ἀριστοὶ τῶν συζύγων. Τὰς συμβουλάς ταύτας δέκα τρεῖς τὸν ἀριθμὸν—οἱ Ἰάπωνες δὲν εἶνε προληπτικοὶ—μεταφέρομεν ὡς ἀρκετὰ πρωτοτύπους. Ἡ μήτηρ λέγει ἐνδύουσα τὴν νομικὴν ἐσθῆτα εἰς τὴν κόρην τῆς:

“Ὅταν θὰ νομφεθῆς δὲν θὰ εἶσαι πλέον κόρη μου. Ὁφεῖλεις ὄθεν νὰ ὑπακούῃς εἰς τὸν πνευθερόν σου, ὡς ὑπακούεις εἰς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.

Ὅταν θὰ νομφεθῆς ὁ συζυγός σου θὰ εἶνε ὁ κόνιός σου. Ἐσο ταπεινὴ καὶ προσηγῆς. Ἡ ἀπόλυτος ὑπακοὴ εἰς τὸν σύζυγον εἶνε ἡ ἀρίστη τῶν ἀρετῶν τῆς γυναικός.

Ἐσο προσηγῆς πρὸς τὴν πνευθεράν σου καὶ τὴν ἀνδραδέληφον σου.

Μὴ ἔσο ζηλότυπος, διότι ἡ ζηλοτυπία δὲν εἶνε μέσον ὅπως ἐλκύσῃς τὴν συμπάθειαν τοῦ συζύγου σου.

Καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ συζυγός σου σφάλῃ μὴ ὄργιζο, ἔσο ὑπομονητικὴ καὶ ὅταν καθησυχᾷς τότε ὀμίλει.

Μὴ λέγῃς πολλά. Μὴ κακολόγησι τὸν γείτονα. Μὴ ψεύδου ποτὲ.

Ἐγείρου ἐνωρίς, κοιμοῦ ἀργά. Νὰ μὴ κοιμᾷται ποτὲ τὸ ἀπόγευμα. Πίνε ὀλίγον οἶνον, καὶ πρὶν τὴν φθάσῃς εἰς ἠλικίαν πεντήκοντα ἐτῶν μὴ ἀναμιγνύσῃ μετ’ αὐτὴν πλῆθῃ.

Μὴ ζῆτει ποτὲ εἰς τὴν μάγισσαν νὰ σοῦ εἴπῃ τὴν τύχην σου.

Ἐσο καλὴ οἰκοκυρά καὶ οἰκονόμος.

Εἰ καὶ νομφεῖσαι νέα, μὴ σονακαστρέφου τοὺς νεανίας.

Μὴ φέρε ποτὲ ἐνδύματα διαφανῆ. Ἐσο πάντοτε κοσμίως ἐνδεδυμένη.

Νὰ μὴ ὑπερηφανεύσῃ διὰ τὴν περιουσίαν ἢ τὴν θέσιν τοῦ πατρὸς σου. Μὴ καυχᾷσαι πρὸς τὸν πατέρα, τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ συζύγου σου.

Καλομεταχειρίζου πάντοτε τοὺς ὑπηρέτας σου.”

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Παρακαλοῦνται θερμῶς ὅσοι ἐκ τῶν ἀξιολύμων σονδρομητριῶν μας δὲν ἐπλήρωσαν εἰσέτι τὰς συνδρομάς των ὅπως εὐαρεστηθῶσι νὰ τὰς πληρῶσιν εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνταποκριτάς μας ἢ ἀπ’ εὐθείας πρὸς ἡμᾶς, καθ’ ὅσον δὲν ἔῃ ἀγνοοῦν βεβαίως τὰ ποικίλα ἔξοδα εἰς ἀ ὑποβαλλόμεθα.

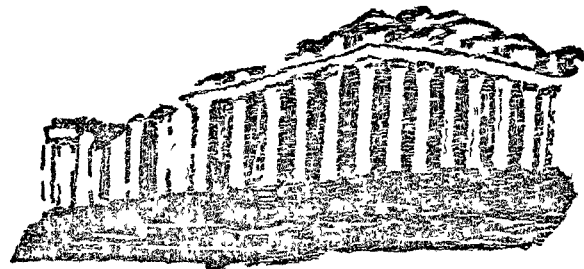
Ἔτος Α'. Τεύχος 17ον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπόλεως Ἀλεξάνδρας»

~~~~~

Ἐτησίαι Συνδρομῆ

Προσληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Ἑλλάδινα 6
» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκα χρ. 10

Πᾶσα αἰτήσις ἀπευθύνεται

πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσός (Κύπρου) 15 Ἰουνίου 1907.

—Ἐνεκα τῆς μετακομίσεως τῶν τυπογραφείων μας πιθανῶς νὰ βραδύνῃ ὀλίγον ἡ ἐκδόσις τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου, ἐφ' ᾧ ἐλπίζομεν νὰ τύχωμεν τῆς συγγνώμης τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν.

—Συμπληρωθεὶς ἡδὴ τὸν ἕνατον μῆνα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Παρθενῶνος» παρακαλοῦμεν θερμῶς ἐκεῖνας ἢ ἐκεῖνοὺς ἐκ τῶν ἀξιότιμων συνδρομητῶν ἢ συνδρομητῶν μας, ὅσοι ἢ ὅσοι δὲν ἐπλήρωσαν εἰσὸν τὴν ἐπισημασθεὶσάντων, ὅπως εὐαρεσθηθῶσι νὰ μᾶς ἐμβάσωσι ταύτην συνδρομῶν δι' οἷον μέσου τοῦ εἶνε εὐκολώτερον. Ἐπολεθότες δὲν θὰ εἰσακουσθῶν ἢ παρακλήσῶν μας αὐτῶν, διατελοῦμεν μετ' εὐχαριστιῶν.

ΛΟΓΟΣ

ἀπαγγελθεὶς ὑπὸ τῆς Διδ. Πολυξένης Λογιάδος κατὰ τὰς ἑξήσασιν τοῦ παρ' ἡμῶν Παρθεναγωγείου.

Κύριοι, Κυρίαί καὶ Δεσποινίδες!

Ἢ διττῶς ἱερὰ αὕτη ἡμέρα δι' ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας Χριστιανοὺς, συνελθόντας ἐνταῦθα, ὅπως πανηγυρήσωμεν τάχα τῆς παιδείας, μοι ἐπιβάλλει ἐκ προοιμίου νὰ ἐπικαλεσθῶ εὐελπίς τὴν θεῖαν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐπὶ τὰς παρθένους μας καὶ ἐπὶ πάντα προάγοντα αὐτὰς εἰς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν τούτων.

Τὰς ἡμετέρας προσπάθειας ὑπὲρ τῆς μορφώσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν παρθένων τούτων τῆς ἡμετέ-

ρας πόλεως, Κύριοι καὶ Κυρίαί, καθηγίασεν ἀνεκάνειν καὶ πάντοτε ἐνεψύχου καὶ ἐνέτεινεν ἐπ' ἀγαθῶν αὐτῶν ἢ συναίσθησις τῆς ἰερότητας τοῦ ἔργου τοῦτου, καὶ ἡ ὑψηλὴ ἐμπιστοσύνη τῆς πόλεως πρὸς ἡμᾶς. Συνεπεῖς λοιπὸν καὶ αὐστηραὶ ἐν μέτρῳ πάντοτε πρὸς τοῦτο τὸ καθῆκον, μετὰ τοῦ ἐμφύτου καὶ εἰς ἡμᾶς ἀγίου ἐκείνου μητρικοῦ φίλτρου, τῆς ἀμειψίτου ἀγάπης καὶ φροντίδος πρὸς τὴν ἀληθῆ πρόοδόν των καὶ ἀπόκτησιν ὑγιῶν καὶ ἱερῶν ἀρχῶν καὶ γνώσεων καὶ καλλιέργειαν τῶν αἰσθημάτων τῆς καλλιτεχνίας, τῆς φιλοπόλεως καὶ φιλοπατρίας, εἰργασθῶμεν πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ διδάσκαλοι ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἀφοσιώσει εὐλοκρνεῖ.

Τὰ κατὰ τὴν λυπηρὰν κατάστασιν τοῦ οἰκίματι τοῦ παρθεναγωγείου καὶ τὰ ἐκ τῆς ἀθλιότητος τῶν κακῶν ἐμπόδια διὰ τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῶν κορασιῶν μας δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναφέρω καὶ σημερον, καθ' ὅσον ἡ ὑπάθεσις αὕτη ἄγεται, ὡς πιστεύω, εἰς αἴσιον καὶ ταχύ πέρας ὑπὸ τῶν διεπτῶν τῶν τῆς παιδείας παρ' ἡμῖν, τῶν ἀξιότιμων διδασκάλων Κυρίων, Κυρίων, Ἐφόρων καὶ λοιπῶν φιλοπονήσων καὶ φιλανθρώπων συμπολιτῶν μας τῶν δυνατῶν νὰ σκέπτονται, ὡς πάντοτε, καὶ δρῶσιν ἀποτελεσματικῶς κάλλιον παντὸς ἄλλου. Ἄρκει λοιπὸν νὰ εἶπω Ὑμῖν σήμερον ὅτι ἐδῶ μέσα ἐφοίτησαν 430 μαθήτριά τακτικῶς ἐκτὸς ὀλίγων ἡμερῶν κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς εὐλογίας, ἐξ ἧς οὐδεμία μαθήτριά χάριτι θεῖα προσεβλήθη, καὶ ὅτι τὸ προσεχὲς κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς μας θὰ φοιτήσωσιν ἴσως καὶ πλέον τῶν 500, καὶ νὰ ἐπαναλάβω ἀκόμη μίαν φορὰν ὅτι τὰ παρθεναγωγεία καὶ ὡς οἰκίματα καὶ ὡς ἰδρύματα πρέπει νὰ εἶνε τέλεια καθ' ὅλα, διότι τὴν ἀνθρωπιστικὴν δυνάμιν των οὐδεμία ἄλλη δύναται νὰ ὑπερβάλῃ. Παραλαμβάνομεν κυρίως ἐδῶ τέκνα τοῦ λαοῦ ψευδέστατα καὶ κλειψίστατα, ἀκάθαρτα καὶ εἰς ἀγρίαν κατάστασιν· δις τῆς ἐβδομάδος φροντίζομεν νὰ καθαρίζωνται διὰ λουτρῶν καὶ καθαρῶν ἐνδυμάτων, τὰ διδάσκομεν πᾶν ὅτι καλὸν

δυνάμεθα, καὶ ἰδοὺ ὅτι τοῦ παρθ. τούτου τῆ βοηθείας τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ ἐξέρχονται μνήμερες τόσον καλῶς μεμορφωμένοι μεθ' ὅλας τὰς ἀτελείας μας, ὥστε καὶ ἐδῶ, καὶ ὅπου ἄλλοῦ ἔτυχε νὰ ἐγκατασταθῶσιν αὐταί, τιμῶσι τὸ ὄνομα τῆς ἐνδόξου Κύπρου, ὡς ἀρμόζει αὐτῇ.

Τέκνα λοιπὸν ἡμεῖς τοιαύτης ἐνδόξου καὶ εὐκλεοῦς Πατρίδος, τῆς Κύπρου, τῆς δευτέρας ταύτης Μητροπόλεως τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς, τέκνα τοῦ ἰσὸν ζῶν καὶ κάλλος περικλείοντος Κυπριακοῦ Ὀλύμπου, τοῦ πρωτογενοῦς τούτου λευκοῦ καὶ ἀσπίλου τεμάχου τοῦ Παρνασσοῦ, ἐν τῇ τοιαύτῃ τῆς σήμερον πνευματικῇ πανδαισίᾳ καὶ πανηγύρει τῶν γραμμάτων, λύσαντες τῇ βοηθείᾳ τῶν εὐνοϊκῶν πρὸς τὰς παρθένους Μουσῶν τῆς δουλείας τοὺς κλοιούς, δι' ὧν αὐτὴ ὡς κροταλίας ὄφης ζητεῖ νὰ περισφιγῆ ἡμᾶς, καὶ ἀφήσαντες πρὸς στιγμὴν τὰ χειροποίητα καὶ ἄθλια, ὡς μὴ ὠφελεν, οἰκήματα καὶ ἄστυλα τῶν πεζῶν θνητῶν, ἄς ἀναβῶμεν καὶ αὐθις ὅλοι ὁμοῦ μετὰ τῶν μουσολόγων παρθένων μας εἰς τὰ ἄκρα κἂν τοῦ Παρνασσοῦ, πλησίον τῆς Ἑστίας τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅθεν λαμβάνει τὸ φῶς καὶ τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὴν ζῶν ὁ Κυπριακὸς Ὀλυμπὸς μας, ὅπου ἐντὸς ἀνεσπέρου ἡδείας αἰγλῆς διαιτῶνται αἱ Μοῦσαι καὶ αἱ Ὠραὶ, ὅπου ἡ ἀρμονικὴ καλλονὴ ροδοχρόου καὶ ἰοστεφοῦς φύσεως καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τῶν Ἑλλήνων, τὸ πνεῦμα τῆς Ἑλευθερίας, ἦν αὐτὸς ὁ Θεὸς τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὴν ἀληθῆ πλέον μορφήν Του ἐξηγόρασε καὶ δι' ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ, ἀντανακλῶντα ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς διανοίας ὑπὸ οὐρανὸν γραφικὸν καὶ σαφεῖρον καὶ θροοῦντα θεσπεσίως ἀνέδειξαν τοὺς ἀθανάτους καὶ ἀπαραμίλλους ἐκείνους ποιητὰς καὶ σοφοὺς καὶ ἀρειμανίους προγόνους ἡμῶν, καὶ ὅπου συχνὰ ἠθελήσαμεν ν' ἀναδιβάσωμεν ἐκ νηπιακῆς ἡλικίας τῶν καὶ τὰς λοιπὰς παρθένους τῆς πόλεως, ὧν πολλὰ προπεμφθεῖσαι μέχρις αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν, μεμνημένα ἦδη τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ὕψους του, τὸ γλυκερὸν φῶς του εἰς τὰς ἡμετέρας παρθένους δαδουχοῦσι.

Ὅσα ἐκείθεν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πικροῦ τούτου ἔτους ἐδρέψαμεν ἀνθύλλια, ὅλοι ὁμοῦ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ νοερῶς καὶ εὐμενῶς καὶ ἐπεικῶς παριστάμενοι, θέλετε δεχθῆ, Κύριοι Ἐφοροὶ, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ συνδαιτυμόνες τῆς σήμερον, μετὰ τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν, ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς παιδείας μοχθεῖτε, προσφερόμενα Ὑμῖν ὑπὸ τῶν καλῶν παρθένων μας εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἀθανάτου Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ εὐχὴν καὶ ἀδιάσειστον ἐλπίδα ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ εἰς Ὑμᾶς ὑπὲρ ἐνὸς ἀγλαοῦ μέλλοντος τῶν Παρθένων τῆς πόλεως μας πρὸς εὐτυχίαν τῆς εὐκλεοῦς Πατρίδος καὶ ἡμῶν ἀπάντων. **Εἶθε.**

Λεμεσῶ, 7(6)1907.

Πολυξένη Λοῦζιάς.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΔΑ

ΜΕΘΥΜ

Παῦσε στῆς πολυτελείας
Πεῖν νὰ θύης τὸν βωμόν,
Κόρη, τῆς ἀπλοθεσίας
Ν' ἀναλάμψη ὁ αἰὼν.

Τιμαλφῆ ἐνδυμασίαν
Ἐχ' αἰδῶ καὶ ἀρετὴν,
Τὴν Ἑλληνικὴν σοφίαν
Στέμμα κ' ἐμβόλημα τιμῆν!

Μ' αὐτὰ πρέπει νὰ κοσμηθῆται
Ἡ γνῶσις Ἑλληνίς,
Ὅχι ξένας νὰ μιμηθῆται
Μάταιας, πολυτελείς.

Ἡ Πατρίς ἢ πλείστη στένει
—Δέξ!— ὑπὸ βαρῶν ζυγῶν
Κι' ἀπὸ σένα περιμένει
Μέλλον αἴσιον, λαμπρόν.

Αὐτὰ 'κείνας ἐκοσμοῦσαν
Ποῦ ἐφέραν στὴν καρδίᾳ
Τὴν Ἑλλάδα καὶ ὠρμῶσαν
Χάριν τῆς κ' εἰς τὴν φωτιάν.

Ναὶ, ἢ Ἀγρᾶυλος τάφῳρει
Κ' Ἰφιγένεια ἢ καλῆ
Καὶ Συγκλητικῶν ἢ κόρη
Κι' ἄλλων τόσων οἱ χοροί.

Στὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν σου
Μὴν ἀφήσης τὴν ἀγνὴν
Ἦθη ξενικὰ νὰ χύσουν
Τὴν δοιμειάν των χολῆν.

Καὶ μαράνης ὡσὸν ῥόδον
Ἄπ' τὸν κάλυκα πρὶν βγῆ
Καὶ ἀλλάξῃ ἢ θωριά σου
Καὶ ἡ γλῶσσά σου μαζῆ...

Στὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα
Μεῖν' ὡς βράχος σταθερῆ,
Νᾶσαι πάντα ὅσ' ἔκεινιν
Εὐσομῃ καὶ θαλερῇ!

Τέτοια—'πές το!—εἰς τὸν κόσμον
Ἐάν ἔχ' ἄλλην καμμιά
Ποῦν' μὲ μάγια ζυμωμένῃ
Κι' ὡς τὴν ἔσχατη γωνιά!

ὦ! ποῖ ἀχάριστ' εἶν' ἐκείνη
Ποῦ γι' αὐτὴ θέλ' ἐντραπῆ;
Ποῖα ἐχιδνοδουζασμένη
Εἶν' ποῦ θὰ τὴν ἀρνηθῆ;

Ποῦ τὰ κάλλη τῆς θαυμάζουν
Ὅλοι γύρω οἱ λαοί

Κι' ὡς Πατρίδα τους τὴν κράζουν
Τ' ὄλου κόσμου οἱ σοφοί;

Πῶρχονται ἀπ' τὴν δροσιά της
Ν' ἀναπνεύσῃ ὁ καθείς
Καὶ πεθαίνουν στ' ὄνομά της
Τόσοι ξένοι εὐγενεῖς!

Ὡ! δὲν εἶν' πτωχή! Ἀγάλλου
Καὶ σεμνύνου, Ἑλλήνις!
Εἶν' πασῶν ὠραιότερα
Ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς!!!

Ἀρσινόη Γ. Οἰκονομίδου.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

WΘM

Ἡ ἱστορία δὲν ἔχει νὰ δεῖξῃ παράδειγμα ἀκμῆς εἴτε πόλεως εἴτε λαοῦ, ὅταν οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ ἐχαλαρώθησαν καὶ ὁ μολυσμὸς εἰσέβαλεν εἰς τὸ οἰκογενειακὸν ἱερὸν. Ἐλαφροὶ κοινωνιολόγοι καὶ τυρλοὶ ψευδοφιλόσοφοι δύνανται νὰ βλέπουν ρόδα ὑπὸ τὰ εἰρεπία τῆς οἰκογενείας. Τὰ πράγματα τοὺς διαφεύδουν. Ἡ κοινωνικὴ ἁρμονία καὶ ἰσχύς ἤνθησαν ἀείποτε, ὅπου ὁ οἶκος ἐθαλλεν ἀγνός, σεμνός, εἰρηνικός.

Τὸ Εὐαγγέλιον ἐπικυροῖ τὴν μεγάλην ταύτην ἀλήθειαν. Ὁ Ἰησοῦς τρέφεται ἐν τοῖς κόλποις οἰκογενείας· τὸν δημοσίον βίον τοῦ ἀρχίζει παριστάμενος καὶ θαυματουργῶν εἰς γάμον· μεγαλοστόμως δὲ ἀνακηρύττει τὸ καθήκον τῆς τιμῆς πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Καὶ οἱ Ἀπόστολοι Του καὶ οἱ μετέπειτα λειτουργοὶ Του βαίνουν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Διδασκάλου των. Πέτρος καὶ Παῦλος δίδουν σωτήρια παραγγέλματα πρὸς τοὺς γονεῖς, τὰ τέκνα, τοὺς ὑπηρέτας. Μέγιστον δὲ καὶ ἐκλεκτότατον μέρος τῆς ἀπαραμίλλου διδασχῆς τοῦ ὁ Χρυσόστομος ἀφιερώνει εἰς τὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις.

Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας διδασκόμεθα ὅτι ἡ ἐπιρροή αὐτῆς ἐπὶ τῶν οἰκογενειῶν ἐκαλλιεργήθη μὲ τὸν πλέον ἐπιμελητὴ τρόπον. Ἦδη αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων μᾶς πληροφοροῦν περὶ τοῦ Παύλου ὅτι εἰς τὴν δημοσίαν διδασκαλίαν τοῦ ἤνωσε καὶ τὴν ἰδιαιτέραν ἀνὰ τὰς οἰκογενείας. Κατὰ τὸ παράδειγμα αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων ἐπίσκοποι, ἱερεῖς καὶ γυναῖκες ἀκόμη ἐκ τῶν ἐχουσῶν ἀξιώματα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐκαλλιεργοῦν μὲ ὄλον τὸν ζῆλον τὴν ἠθικοθηρησκευτικὴν ζωὴν τῶν χριστιανικῶν οἰκογενειῶν. Ἐφρόντιζον ὥστε νὰ διατηρῆται ἀκμαῖον ἐντὸς αὐτῶν τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως πῦρ, νὰ συντηρῆται, χαλαρομένη δὲ νὰ ἐπα- νέρχεται ἡ ἁρμονία ἢ οἰκογενειακὴ καὶ νὰ ἔχωσιν ἀκόμιητον καὶ ἐνεργὸν πάντοτε τὴν ἰσχύον των τὰ εὐαγγελικὰ παραγγέλματα τῆς ἀγάπης τῶν συζύγων, τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς εὐσεβοῦς ἀνα-

τροφῆς τῶν τέκνων, τῆς στοργῆς τῶν κυρίων πρὸς τοὺς ὑπηρέτας καὶ τῆς ἀρσιώσεως τῶν ὑπηρετῶν πρὸς τοὺς κυρίους.

Ἐκινδύνευεν ἡ τέτρα νὰ καλύψῃ τὴν πίστιν τοῦ οἴκου; ὁ ἱερεὺς ἦτο ἄγρυπνος διὰ νὰ συνδυάσῃ τὸ πῦρ. Εἶρθετο νέφος τι νὰ σκιάσῃ τὴν αἰθρίαν τῆς οἰκογενείας καὶ νὰ ταράξῃ τὴν ἁρμονίαν αὐτῆς; ὁ ἱερεὺς ἐκαλεῖτο διὰ ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἀπειλουμένην ἐνότητά τῶν καρδιῶν Ἦτο τραχύτερος ὁ ἀνὴρ; τὸν περιέστελλεν ὁ ἱερεὺς. Ἦτο ὀξυτέρη ἡ γυνή; τῇ ὑπενθύμιζε τὸ καθήκον τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς ὑποταγῆς ὁ ἱερεὺς.

Καὶ εἴτε οἱ γονεῖς καὶ οἱ κύριοι κατεχρῶντο τὴν ἐξουσίαν των, εἴτε τὰ τέκνα καὶ οἱ ὑπηρέται παρεδίχον τὰ ὄρια τῆς πειθαρχίας, ὁ ἱερεὺς εἶργετο σύμβουλος, διδάσκαλος παρακαλῶν ἢ ἱεπιτιμῶν κατὰ τὴν ἀνάγκην, ἐπιφέρων δὲ συνήθως τὸν κατευνασμὸν ὅπου ἐδέσποζεν ὁ σάλος.

Καὶ ὅταν πτωχεῖα ἢ ἀσθένεια ἐδασάνιζον τὸν οἶκον· ὅταν ὁ θάνατος ἐρριπτε τὰς μαύρας πτέρυγας τοῦ ὅπου πρὶν ἐδασίλευε τῆς μάλλον φαιδρᾶς καὶ ἱερᾶς ἀγάπης καὶ τῆς ἀγίας ζωῆς τὸ φῶς καὶ τὸ ἄσμα· ὅταν ἠνάπτετο ἡ κάμινος τῆς χηρείας καὶ ἐνέσκηπτον οἱ πάγοι τῆς ὀρφανίας καὶ ἐδημιουργεῖτο ὁ θλιβερός σύνδεσμος τοῦ οἴκου πρὸς τὸν τάφον, ὁ ἱερεὺς πάλιν ἐστήριζε καὶ ἐνίσχυεν, ἐνεκαρδιῶνε καὶ ἐπαρηγόρει καὶ μετριάζων τὴν θλίψιν καὶ πρᾶ- ὑνων τὴν ὀδύνην ἔκαμινεν ὥστε ἡ χριστιανικὴ ἐλπίς νὰ ὠραίξῃ τὸν χώρον τῶν νεκρῶν καὶ νὰ καθιστᾷ στερεώτερον τὸν αἰώνιον σύνδεσμον τῶν ψυχῶν.

Τί κάμνει ἐν Ἑλλάδι ὁ ἱερεὺς τῆς σήμερον πρὸς ὅλας ταύτας τὰς σχέσεις καὶ τὰ μεγάλα αὐτὰ καθήκοντα; Ποία ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ εἰσφορά τοῦ νῦν ἐφημερίου ὑπὲρ τῆς πίστεως, τῆς εὐσεβείας, τῆς ἁρμονίας καὶ τῆς παρηγορίας τῆς οἰκογενείας; Ποία δὲ μέριμνα ἐλήφθη, ὅπως καταρτισθῇ κληρὸς ἄξιος τοιούτων ἔργων, ἱκανὸς διὰ τοιαύτην ἀποστολήν;

Ἐκτὸς σπανιωτάτων ἐξαιρέσεων ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ τῆς ἐνορίας ἐξελίσσεται ἐντελῶς ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὴν σωτήριον καὶ ἐποικοδομητικὴν παρέμβασιν τοῦ ἱερέως. Εἴτε ἡ πίστις χαλαρώνεται εἴτε ἡ εὐσέβεια σβέννυται, εἴτε ἡ ἁρμονία ταράττεται, εἴτε αἱ ψυχαὶ πληγώνονται, εἴτε ἡ συμφορὰ μαστίζει καὶ κατακλύζει ἡ ἀπελπισία, σπανίως ἡ οἰκογένεια ἐπικαλεῖται τὸν ἱερέα, σπανίως ὁ ἱερεὺς προσέρχεται οἰκοθεν διδάσκαλος, σύμβουλος καὶ παρηγορός εἰς αὐτήν. Διότι ἔργα τοιαῦτα δὲν ἐκτελοῦνται μόνον μὲ τὴν τυπικὴν ἐξοικειώσιν πρὸς τὴν τελετουργίαν, ἀπαιτοῦσι δὲ γνώσεις, αἵτινες ἐλλείπουσι, καὶ ἄλλην ἱκανότητα, ἣτις δὲν ἀποκτᾶται μόνον διὰ τῆς χειροτονίας.

Ἄλλ' οὕτω κληρὸς καὶ οἰκογένεια ὀρυσσοῦσι χάρμα μετὰξὺ των, ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης ἀποξενώσεως οὔτε ἡ πίστις ἔχει νὰ κερδίσῃ, ἀλλ' οὔτε ἡ κοινωνία νὰ ἐνισχυθῇ.

Μιχ. Ι. Γαλανός.

ΑΣΤΕΙΑ

Δεσποινίς=ἐπιστολὴ σταλεῖσα.

Γυνὴ ὑπανδρός=ἐπιστολὴ φθάσασα εἰς τὴν δι- εὐθυνσίαν της.

Γεροντοκόρη=ἐπιστολὴ λησμονηθεῖσα εἰς τὸ τα- χυδρομεῖον.

Ἄπο τὰς εἰδήσεις ἐπαρχιακῆς τινος ἐφημερίδος.
«..... Ὁ δυστυχὴς ἐπληρώθη εἰς τὸν ὦμον καὶ τὴν κοιλίαν. Τὸ τραῦμα τῆς κοιλίας τῷ ἐπέφερε τὸν θάνατον· τὸ τοῦ ὤμου πλησιάζει.. νὰ θερα- πευθῇ»!

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΜΕΘΩΝ

Η ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

(Ἴδε προηγ. φυλλάδιον.)

Προβαίνοντες περαιτέρω ἐπὶ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ ὀρισμοῦ ἡμῶν τῆς αἰσιοδοξίας, εὐρίσκωμεν ὡς ὅρον αὐτοῦ τὴν **πεποίθησιν**. Ἐλπίς καὶ πεποίθησις εἰσὶ δύο πράγματα ταυτιζόμενα μέχρι τινὸς ὅριου, ἀλλὰ καὶ διαστελλόμενα ἀπ' ἀλλήλων· οὕτω δύναται τις νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ πράγματός τινος, ἀλλὰ νὰ μὴ ἔχῃ πεποίθησιν ὅτι θὰ τύχῃ ὄντως αὐτοῦ. Ἡ λεπτὴ αὕτη διάκρισις ἔχει μεγίστην σημασίαν, διότι ἄλλην ἐπίδρασιν ἔχει ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἢ ἀπλῆ ἐλπίς καὶ ἄλλην ἢ πίστις καὶ πεποίθησις. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ μέγας ψυχολόγος καὶ ψυχίατρος, ὁ μεγαλοφυῆς Ναζωραῖος, εἶπε τὸ ἀπορρήμιλλον καὶ ψυχιατρικώτατον ἐκεῖνο ἢ **πίστις σου θέσωκέ σε**· δὲν εἶπεν ἢ ἐλπίς σου θέσωκε σε, ἀλλ' ἢ πίστις θέσωκε σε, διότι ἢ ἀπλῆ ἐλπίς δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ σὺξήσῃ τὰς δυνάμεις οὔτε τὰς ψυχικὰς οὔτε τὰς σωματικὰς ἢ ἐλπίς εἶναι οἰονεὶ παθητικὴ κατάστασις τῆς ψυχῆς, ἐνῶ ἢ πίστις ἢ πεποίθησις εἶνε ἐνεργητικὴ. Ἐν προκειμένῳ δὲ ἢ ἐλπίς δύναται νὰ εἶνε ἢ ἀρχὴ τῆς αἰσιοδοξίας, ἢ πίστις καὶ ἢ πεποίθησις εἶνε τὸ τέλος. Ἀόριστοι καὶ ἄγνωστοι μεταβολαὶ ἐπιγίγνονται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὅστις πιστεύει καὶ πεποίθησιν ἔχει ἐπὶ τι, μεταβολαὶ διαρρῶσσαι μὲν τὸν ἔλεγχον καὶ τὸν πειραματισμὸν, ἐξακριβούμεναι ὅμως καὶ ἐπαληθεύουσαι καὶ προφανεῖς γινόμεναι διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων, τῶν πολλάκις τεραστίων καὶ ἐκπληκτικῶν ὅπως ἤλεκτρικὸν ρεῦμα κάμνει ἀληθῆ θαύματα, ὧν τὸ ἐν ἐκπληκτικώτερον τοῦ ἄλλου τυγχάνει, θαύματα φωτὸς, κινήσεως, θεομάνσεως, συγκοινωνίας, τέλος θεραπείας, χωρὶς καὶ νὰ δυνάμεθα νὰ συλλάβωμεν αὐτὸ ἐν οὐδενὶ σταδίῳ τῆς ἐνεργείας του καὶ ἐξακριβώσωμεν τέλος τίς ἢ οὐσία αὕτη, ἀρκούμεθα δὲ μόνον εἰς τὴν βεβαίωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ καὶ πιστεύομεν εἰς αὐτὸ μόνον ἐκ τούτων, οὕτω καὶ ἢ πίστις καὶ πεποίθησις εἶνε ἐν ψυχικῶν ἢ ζωϊκῶν **ρεῦμα** προσομοιάζον πιθανώτατα πρὸς τὸ ἤλεκτρικὸν ρεῦμα, καὶ τὸ ρεῦμα τοῦτο διαθεῖν τὸν ὀργανισμὸν ἡμῶν καὶ τὴν ψυχὴν μας ἤτοι τὸν ἐγκέφαλον ἡμῶν ἐν λειτουργίᾳ, φέρει ἀποτελέσματα καταπληκτικώτατα δι' ἃ μένομεν χαινοντες καὶ ἀποροῦντες καὶ θαῦμα, θαῦμα, φωνοῦντες. Ἀληθῶς οὐδὲν θαῦμα. Ὅταν δὲ κολλίτερον μελετήσῃ ἢ Ἱατρικὴ καὶ ἢ Ψυχιατρικὴ τὰ μυστήρια καὶ ἐξαγάγῃ καὶ ἄλλους ἀπίρους κεκρυμμένους θησαυροὺς ὡς πρὸς τὴν ὑποβολὴν ἐν γένει καὶ δὴ τὸν ὑπνωτισμὸν καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀνεξερευνήτους καὶ Μεταψυχικὰς Ἐπιστήμας, τότε ἐκπληξεῖς ἐπιφυλάσσονται οὐ μόνον θεραπευτικαί, ἀλλὰ καὶ Κοινωνιολογικαὶ μεγάλαι. Ἡ αἰσιοδοξία λοιπὸν διὰ τῆς πεποιθησεως ζωοῦται, λαμβάνει σάρκα καὶ ὁσπᾶ καὶ δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ μόνον ἢ ἀνάλογος ἐνεργεία,

ἵνα συμπληρωθῇ τῆς αἰσιοδοξίας ὁ κύκλος καὶ ὁ ὀρισμὸς καὶ τὴν ἀνάλογον ταύτην ἐνεργείαν θὰ ἐξετάσωμεν εὐθὺς κατωτέρω, ὅπως συμπληρώσωμεν τὴν ἀνάλυσιν τοῦ ὀρισμοῦ μας.

Ἀνάλογος ἐργασία· ἀπαραίτητος ὅρος ἐν τῷ τῆς αἰσιοδοξίας ὀρισμῷ· αἰσιοδοξία ἄνευ ἐργασίας δὲν εἶνε αἰσιοδοξία ἀλλὰ **μοιρολατρεία**. Ἄτομον ἢ λαὸς, ὅστις ἐν τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ πίστει πρὸς πραγμάτων ἰδέας ἢ ἰδανικοῦ τινος δὲν συνενεῖ τὴν ἀνάλογον ἐνεργείαν, δὲν ἄγεται ὑπὸ αἰσιοδοξίας, ἀλλ' ὑπὸ μοιρολατρείας, ἢ δὲ μοιρολατρεία μόνον κατὰ σύμπτωσιν καὶ τυχαίως δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς τι καλόν, διότι ἔχει καὶ ἢ τυρῆ τύχῃ δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ τυχῶν. Προκειμένου ὅμως **περὶ Θετικῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως** ἢ μοιρολατρεία τυγχάνει ἐξοβελιστέα ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀτόμων καὶ λαῶν, οἱ ὅς μοιρολάτραι δὲν ἔχουσι προσμεϊδιῶν τὸ μέλλον οὐδ' ἀσφαλὲς καὶ φερονται πρὸς κρημνόν, ἀφ' οὗ μόνον τυχαῖα συμβάντα δύναται νὰ σώσωσιν αὐτοὺς. Ἡ ἀνάλογος λοιπὸν ἐργασία τυγχάνει ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς αἰσιοδοξίας, οὐδὲ δύναται νὰ νοηθῇ ἄνευ αὐτῆς τοιαύτη ἔλλογος καὶ φυσιολογικὴ. Διὰ τῆς ἐργασίας ἢ αἰσιοδοξία ἢ ἔχουσα καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐλλόγου ἐλπίδος καὶ πεποιθησεως ἐπὶ εὐοίωνον τέλος προσκτάται ὅλην τὴν αἴγλην αὐτῆς, ὅλην τὴν ψυχοφυσιολογικὴν αὐτῆς ἔννοιαν, ἥτις τὴν ἀννιδιάζει εἰς πρώτης τάξεως σιναϊθῆμα καὶ δύναιμι, ἢν εὐτυχεῖς λογίζονται ὅταν ἔχωσι, ὅπως ὀδηγοῦν καὶ ὅπως ὀδηγοῦν, ἄτομα καὶ λαοί. Διὰ τῆς ἐνεργείας καὶ ἐργασίας ἢ αἰσιοδοξία πραγματοποιεῖται, διὰ ταύτης ζωοῦται καὶ βλαστάνουσα κερπορορεῖ, δι' αὐτῆς αἵρεται καὶ ἴσταται ὑψηλὰ, δι' αὐτῆς προσκτάται πᾶσαν τὴν σοβαρότητα αὐτῆς καὶ μαθηματικοποιεῖται οὕτως εἶπειν καὶ **θετικὰ δύναιμι** γίνεται ἀπὸ ἀύλου καὶ μεταφυσικῆς, ἀπὸ ἰδανικῆς καὶ αἰθερίας.

Τοιαύτης οὔσης τῆς αἰσιοδοξίας καὶ οὕτω νοουμένης, εὐτυχεῖς οἱ λαοὶ οἱ αἰσιοδοξοῦντες καὶ αἰσιοδόξους ἀποστόλους ἔχοντες ἐν τοῖς κόλποις αὐτῶν ὁ αἰσιοδοξῶν λαὸς εἶνε καὶ ὑπερήφανος, ἀντλεῖ δὲ πάντοτε εἰς τὸ ἀνεκτίμητον μεταλλεῖον τῆς αἰσιοδοξίας τὸ θάρος καὶ τὴν ἐλπίδα πρὸς τὴν πρόοδον καὶ δρᾶσιν. Ὅστις λάβῃ τὸν κόπον νὰ ἀνοίξῃ πρὸς στιγμὴν τὰς ἱστορικὰς δέλτους θὰ ἴδῃ ἀνὰ πᾶσαν σελίδα ἐπιμυρωμένας τὰς περὶ αἰσιοδοξίας ἀτόμων καὶ λαῶν ἰδέας καὶ θὰ ἴδῃ ὅλην τὴν ἀξίαν αὐτῆς καὶ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν. Προκειμένου δὲ περὶ τῆς βριθούσης εἰς γεγονότα Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, τῆς τόσον ἀξιοθαυμάστου καὶ διδακτικῆς, τὰ παραδείγματα αἰσιοδοξίας ἀφθονοῦσιν ἀληθῶς καὶ δὲν ἔχει τις ἢ μόνον τὴν δυσκολίαν τῆς ἐκλογῆς. Ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, γράφει ὁ κ. Σπηλιωτόπουλος ἐν τῇ θουμασίᾳ καὶ ἐξόχῳ αὐτοῦ μελέτῃ, ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς πτώσεως τῆς μεγάλης ἡμῶν αυτοκρατορίας τὸ ἐλληνικὸν γένος ἐγνώρισε νὰ μὴ ἀπελπίζεται, ἢ δὲ δημοτικὴ μοῦσα ἐμπνεομένη ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως ἔθετο εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ τὸ θαυμάσιον καὶ

προφητικὸν ἐκεῖνο: **Πάλτε με χρόνους με καιρούς,
πάλτε δικά μας θάνατοι.**

«Καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι ταύτῃ, οὐδέποτε ἀποκαμὸν καὶ οὐδέποτε ἀποθαρευθῆν, ἔζησεν ἐπὶ 400 ἔτη τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος, ἀτενωὶς ἔχον πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδχνικὰ, καὶ προσκεκολλημένον ἐμμόνως εἰς αὐτὰ **ἐν πίστει καὶ προσδοκία ἐθνικῇ,** ὡσεὶ προήρχετο αὕτη ἐξ ἀποκαλύψεως, ὡσεὶ εἶχε τὰς ρίζας αὐτῆς ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ὅτε ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, καὶ ὅτε οἱ ὄρκοι καὶ αἱ φάραγγες τῶν ἐλληνικῶν ὄρεων ἀντηχῆσαν ἐκ τῆς κλαγγῆς τῶν ὄπλων καὶ τοῦ χαρμύσινου ἀγγελματός τῆς ἀναστάσεως τοῦ Γένους, οἱ πάντες ἔδραμον ὑπὸ τὰς σημαίας καὶ προσέφερον ἑαυτοὺς ὀλοκαυτώματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας **μετ' ἀκραδάντου πίστεως καὶ ἐλπίδος ὅτι ὁ ἀγὼν θὰ ἐστέφετο ὑπὸ ἐπιτυχίας** καὶ ὅτι ὁ στέφανος τῆς τελικῆς νίκης θὰ ἔσφερε τὰ μέτωπα τῶν μελλοντικῶν νὰ ἐπιζήσωσι. Καὶ ἀπέθνησκον οἱ ἄνδρες ἐλείπον μετὰ μειδιάματος εἰς τὰ χεῖλη, καταλείποντες μίαν εὐχὴν καὶ ἐντολήν μίαν τοῖς διαδεχομένοις αὐτούς: νὰ μὴ ἀποκάμωσιν εἰς τὸν γιγαντώδη ἀγῶνα καὶ ὅταν οὗτος περατωθῇ, ὡσεὶ εἰς ἐπιμνημόσυνον αὐτῶν, νὰ κροτησῶσι τὰ πυροβόλα ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν ἡρώων, ἀγγελλόντα καὶ εἰς τοὺς πέραν τοῦ τάφου τὸ χαρμύσινον ἀγγέλημα.

(Ἐπεται συνέχεια).

Σ. Γ. Πλατιανός.

4) ΕΘΝΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ 4

Η ΤΗΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΞ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

(Συνέχεια).

Συγχρόνως νεφέλαι ἐπανάλυτον τὸν οὐρανὸν καὶ λεπτὰ ἐπιπτον σταγονες βροχῆς. Ἐπῆλθε τὸ μεσονύκτιον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν κορυφῶν τοῦ Ζυγοῦ, ὅθεν ἀνεμῆνετο ἡ ἐπανάληψις τοῦ συνθήματος καὶ ἡ ἐκ τῶν νῶτων προσβολὴ τῶν Τοῦρκων, πλήρης ἐπεκράτει σιγῇ. Τότε ἡ ἀνυπομονησία τῶν μαχιτῶν κατέστη πλέον ἀκατάσχετος, ψιθυρισμοὶ καὶ γογγυσμοὶ ἤκούοντο ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ὅτε ψυχρὸς βορρᾶς ἤρξατο διαλύων τὰς πυκνὰς νεφέλας, ἡ δὲ σεληνὴ ἀνέτειλε πλησιφαῆς, ἀνεπήδησαν αἴφνης πάντες ἀπὸ τῆς τάφρου καὶ ὤρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρικῶν χαρακωμάτων καὶ κανονιοστοιχιῶν κράζοντες ὁμοφώνως ἐμπρός! Ὁ Μπότσαρης ἐτράπη δεξιᾷ, ὁ Μακρῆς ἀριστερᾷ καὶ ὁ Τσαβέλλας εἰς τὸ μέσον. Ἡ πρώτη αὐτῶν ἐφοδος ὑπῆρξεν ἀνεπιτυχής. Ἀλλ' ἐνῶ οὗτοι ἀκράτητοι ὑπερεπήδων ὄχυρώματα, τάφρους καὶ λόγχας, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τηρηθῇ ὀπισθεν αὐτῶν ἡ συμπεφωνημένη τάξις. Ἐν σιγῇ τὸ πρῶτον, εἶτα δ' ἐν θρήνοις καὶ ὀλοαυγμοῖς ἐξώρμησαν οἱ πολλοὶ τῶν κατοίκων· τάχιστα ὅμως κατεσπαράχθη τὸ πυκνὸν ἐκεῖνο στίφος ὑπὸ τῶν μύδρων τῶν τουρκικῶν κανονιοστοιχιῶν, ὧν μία μόλις ἀπέιχεν αὐτοῦ τριάκοντα βήματα. Αἱ τέσσαρες ὑπὲρ τὴν τάφρον ἐρριμμέναι, ὡς εἴρηται, ξύλινα γέφυραι ἐγένοντο σκηναὶ τῆς φοβερωτάτης συγχύσεως. Ἐκ τοῦ μέσου δ' αἴφνης τοῦ συνταρασομένου ἐκείνου πλήθους ἤρθη ἡ περίτρομος κραυγὴ: Ὁπίσω! Ὁπίσω εἰς τὰς κα-

νονιοστοιχίας καὶ εἰς τὰ τηλεβόλα μας!»

Ἄγνωστον, λέγει, ὁ ἱστορικὸς Μενδελῶν, ἂν προδοτικῆς ἐξέβαλε τὴν κραυγὴν ἐκείνην, ἡ ἀπλησιμένοσ τις ὡστιζόμενος ἐντὸς τῆς τάφρου ἢ Μεσολογγίτης μὴ θέλων νὰ ἐπιζῆσῃ τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως του, Ὄπωσδήποτε τὸ σκεδῖον ἐματαιώθη. διότι ἀπατηθέντες ὑπὸ τῆς κραυγῆς ἐκείνης οἱ Μεσολογγίται, ὤρμησαν πλέον πρὸς τὴν πόλιν κατὰ διεσπαρμένους καὶ ἀτάκτους ὀμίλους, προτιμῶντες νὰ πέσωσι παρὰ τὴν πατριὸν ἐστίαν ἢ νὰ συντελέσωσι τὸ φρικῶδες τῆς ἐξόδου τόλμημα. Συγχρόνως δὲ μετ' αὐτῶν ἐχύθησαν καὶ τῶν πολιορκικῶν τὰ σμῆνη, φονεύοντα καὶ πυρπολοῦντα, κατὰ τῆς ἀτυχοῦς πόλεως, ἧς μοῖρα ἦν ὁ ὄλεθρος πλέον.

Ὁ βρόντος τῶν τηλεβόλων καὶ τῶν θνησκόντων οἱ ἀλαλαγμοὶ, ὁ τριγμὸς τῶν κατακρημνιζομένων δοκῶν καὶ ὁ πολυτάραχος τῶν Μουσουλμάνων ἀλαλαγμὸς ἀνήγγειλαν πέριξ ἀπανταχοῦ τὴν αἵματηρὰν νίκην τῆς ἀπαισίας ἐκείνης νυκτός.

Ἀλλὰ καὶ νῦν ἀντὶ μεγάλων θυσιῶν ἐξηγόρασαν τὴν νίκην αὐτῶν οἱ πολιορκηταί. Οἱ Μεσολογγίται ἠμύνοντο ὡς ἀπεγνωκότες. Γέρων τις τραυματίας ἀφειθείς παρὰ τὸν προμαχῶνα τοῦ Μπότσαρη ἀνεμνε τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν εἰσώρμησαν οἱ ἐχθροὶ καὶ ἐμβαλὼν πῦρ εἰς τὴν πλήρη πυρίτιδος ὑπόνομον ἀνετινάχθη μετ' ἐκείνων εἰς τὸν ἀέρα. Ὁ μηχανικός τοῦ φρουρίου Κοκκίνης, ὁ ἐκδότης τῶν «Ἐλληνικῶν Χρονικῶν» διδάκτωρ Μάγερ, πολλοὶ φιλέλληνες Γερμανοὶ, οἱ ὀπλαρχηγοὶ Γρίβας, Στουρνάρας Σαδῆμος καὶ ὁ Παπαδιαμαντόπουλος ἀπέθανον ἡρώων θάνατον.

Οἱ Τοῦρκοι βλέποντες ὅτι πλῆθος γυναικῶν κατέφευγον εἰς τὸ φησιγγιοποιεῖον καὶ ἐλπίζοντες νὰ εὐρωσιν ἐν αὐτῷ πλοῦσια λάφυρα, ἀνερριχήθησαν εἰς τὴν στεγνὴν καὶ πρόσπαθον νὰ εἰσελθῶσιν ἄνωθεν· ἐντὸς ὅμως τοῦ οἰκοδομήματος ἀνεμνε αὐτοὺς ὁ Καψάλης, οὗ τὴν ἀρχοικὴν αὐταπόρνησιν ἐλάμπρυνεν ἡ ποίσις, ἀνημμένον τὸν δαυλὸν κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα. Μέλπων δὲ τὸ «Μνήσθητί μου Κύριε», προσήγαγε τὸ ἔναυσμα εἰς τὴν πυρίτιδα, καὶ ἐκρηγξίς φοβερὰ συνέθαψε πιστοὺς καὶ ἀπίστους, καὶ τῆς θαλάσσης τὰ κύματα ἐρρόχθηον μετ' ὀλίγον ὑπὲρ τὰ συντρίμματα τῆς οἰκοδομῆς. Οὕτως εὔραν θάνατον οἱ κατακτιτῆται ἀντὶ λαφύρων.

«Κρατεῖ γὰρ νεκροθάφτη τοῦ τῷ Χρῆστο τῷ Καψάλη τὸ ράσο τοῦ δεσπότη τοῦ φορεῖ γιὰ σάβανό του καὶ φλογερὸ μετέωρο πετᾶ στὸν οὐρανό του.»

Χιλίους ἐπεμψεν εἰς τὸν Ἄδην βαρβάρους ὁ αἰμύνητος Καψάλης, οἱ δὲ φυγόντες καὶ εἰς τὸ ὄρος φθάσαντες Ἕλληνας ἀκούσαντες τὸν δεινὸν κρότον καὶ ἰδόντες τὴν φοβερὰν λάμπην καὶ τὸν πολὺν καπνὸν ἐνόησαν τὸ συμβᾶν καὶ ἐπεδόθησαν «αἰωνία σου ἔσται ἡ μνήμη, Καψάλη, καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν μας». Τὸ Μεσολόγγιον κατέστη ἀγνώριστον, τῶν οἰκῶν δὲ τὰ μέλανα ἐρείπια ἐπλήρουν ὄστᾶ μαῦρα, γυμνὰ σαρκῶν καὶ κεκομμένα μέλη. Μόνον ὁ ἀνεμόμυλος ἔμενε εἰσέτι ἀκέραιος ἔνθα, ὡς προείπομεν, ἐπίσης ἦσαν ἀσθενεῖς καὶ τραυματαῖα καὶ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων κατέφευγον ἐκεῖ μετὰ τὴν ὀπισθοχώρησιν, ὅχι διὰ νὰ σωθῶσιν, ἀλλ' ὅπως ἀποθάνωσι. Τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς πόλεως ὕδωρ καὶ ὁ βαθὺς πηλός, βούλκος κοινῶς ἐκεῖ λεγόμενος, παρεῖχε δυσχέρειαν εἰς τὸ νὰ ζώσουν πανταχόθεν οἱ Τοῦρκοι τὸ κτίριον· διὸ μέχρι τῆς ἐπομένης νυκτός ἦτοι τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων ἀντέστησαν οἱ δυνάμενοι νὰ φέρωσι τὰ ὄπλα Ἕλληνας καὶ Ἕλληνίδες· πλὴν τέλος ἀνετίναξον καὶ αὐτὸν εἰς τὸν ἀέρα, ὅτε εἶδον

ικανόν ἀριθμὸν συσσωρευθέντων Τούρκων.

Ὅσοι ἐκ τῶν ὑπὸ τὸν Μπότσαρν, Τζαβέλλαν καὶ Μακρῶν ἐξορμησάντων στιφῶν ἠδυνήθησαν νὰ διασπάσωσι τὰς ἐχθρικὰς γραμμὰς, ἐνωθέντες, ὑπέθετον ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς πλέον, καθὼς ἔχοντες ὀπισθεν αὐτῶν τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον. Ἀλλ' ὅμως τὸ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰυβραῆμ ἐνεδρεῦον ἱππικὸν ἐξώρμησαν εἰς καταδίωξιν τῶν φευγόντων, οὓς κατεπρόδι- δε τὸ φῶς τῆς Σελίνης καὶ φοβερὰ ἐπ' αὐτῶν ἐτελέσθη σφαγὴ. Ἑλληνικὴ νεάνις φέρουσα τὸν ἀσθενῆ ἀδελφὸν τῆς εἶδε τοῦρκον ἱππεὶά ἐπελαύνοντα· ἀψήσασα πάραυτα χαμαί, χωρὶς τινος δισταγμοῦ, τὸν ἀσθενῆ, ἔλαβε τὸ πυροβόλον ἐκείνου καὶ ἀντισταῖσα εἰς τὸν πυροβολισμὸν τοῦ τούρκου ἀντεπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ, τὸν ἐκρήμυσε νεκρὸν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἀπῆλθεν ἀναλαβοῦσα τὸν ἀδελφὸν τῆς. Ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀτυχῶς ὠφέλησεν ὁ ἥρωϊσμός καὶ ἡ αὐταρ�ησις. Τὰ ὑπὸ τὸν Μακρῶν ἀριστερὰ τραπέντα στίφη, ἅτινα ἰδίως ὑπέστησαν τὴν βιαιότεραν τῶν ἱππέων προσβολὴν, κατεστράφησαν ἐξ ὀλοκλήρου· καὶ τὰ δύο δὲ ἄλλα ἐλληνικὰ σώματα ὑπέστησαν μεγάλας ἀπωλείας καὶ μόλις κατάρθωσαν νὰ συνταχθῶσι πάλιν, ὅτε τὸ κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Ζυγοῦ διατεμνόμενον ἔδαφος, ἀνέστειλε τὰς κινήσεις τῶν διωκόντων ἱππέων. Ἐκεῖ ἀναπνεύσαντες ἤλιπζον νὰ συναντήσωσι τὸν ἐπικουρικὸν τοῦ Καραϊσκάκη στρατόν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΛΛΕΛΛ

(Louis Maurecy)

(Συνέχεια).

—Εἶχον πολλὰς θλίψεις ἀλλ' εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ζήσω παρὰ διὰ σέ· σοὶ τὸ ὑπάσχομαι· θὰ ἴδης πόσον εὐτοχεῖς θὰ ἦμεθα.

Ἡ Κλαίρη δὲν ἐψεύδετο, ἤλιπζεν.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος ἡ mère Marie Clotilde ἔλαβεν αὐτὴν κατὰ μέρος καὶ τῇ εἶπεν.

—Ἡ Marthe ἀναμφιβόλως δὲν θὰ διέλθῃ τὴν νύκτα. Σκεφθεῖσα τὴν στοργὴν τὴν, ὅποιαν ἔχετε δι' αὐτὴν καὶ τὴν τελευταίαν ἐπιθυμίαν τῆς, σὰς ἐπιτρέπω ν' ἀγρυπνήσητε πλησίον τῆς.

Μετὰ δάκρυα μόνον ἡ νεάνις σκεπασμένη τὴν μοναχὴν. Μετὰ πολλὰς προσπαθείας ἡ νεάνις σκεπασμένη τὴν μοναχὴν καὶ ἐπανῆλθε πλησίον τῆς ἀσθενούς.

Ἐκείνη ἔβηγε τρομακτικῶς, ἔκαιε ἀπὸ πορστὸν καὶ παραλήρει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ὀμιλοῦσα διὰ τὸν πατέρα, τὴν μητέρα τῆς, συνδιαλεγόμενη μετ' αὐτῶν, φανερώνοσα πρὸς αὐτοὺς τὰς σκέψεις τῆς.

Εἶχον τηλεγραφῆσθαι πρὸς τὸν πατέρα τῆς, ἀλλ' ἐκείνος ἐταξείδασεν εἰς τὰ περίε τῆς Μασσαλίας καὶ θὰ ἐφθάνεν ἀναμφιβόλως πολὺ ἄργά.

Τὴν αὐτὴν ἡ ἀσθενὴς προσεβλήθη καὶ πάλιν ἀπὸ αἱμορραγίαν, ἔπειτα ἐπανῆλθεν ἡ ἡσυχία, ἡ παραφρασὸν ἔξηφανίσθη, ἀλλ' ἡ ἀναπνοὴ τῆς ἦτο φοβερὰ ἐπίπονος.

—Κλαίρη, ἠρώτησεν αἴφνης· διατί μοι εἶπον ὅτι ἡ μήτηρ μου ἀπέθανεν; μὲ ἔκαμαν νὰ ὑποφέρω τόσον μὲ τὴν εἰδησίαν αὐτὴν, ἐνῶ ἡ μήτηρ μου εἶνε ἐκεῖ πλησίον σας... νὰ μὲ προσέχη.

Ἡ νεάνις δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα τρόμου παρατηροῦσα περίε τῆς. Μόνη, πλησιέστατα ἡ ἀδελφὴ ἐμέτρα τὸ κομφολόγι τῆς.

Τώρα, τὸ κοράσιον ἔρχετο γογγύζον. Ἐπειτα ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐντὸς τῶν ὀποιῶν ἀνεγνώσκοντο φοβερὰ ἀλληθίων.

—Μητεροῦλά μου, ἔμορμυρίσεν· ὑποφέρω τόσον... ὥστε... ἐν μοι ἐλέγετε... ὅτι θ' ἀποθάνω... θὰ τὸ ἐπίστεον.

Δὲν εἶνε τίποτε, ἐπρόφερον ἡ Κλαίρη μετὰ δυσκολίας. Ἀναπαύθητι, ἀγαπητόν τέκνον.

—Καὶ ἡ μήτηρ μου;... Εἶνε ἐκεῖ πάντοτε;... Ἀ!... τὸ φίλημά τῆς;...

Τὸ κοράσιον ἀνετράπη· μία πνοὴ διήλθεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς νεάνιδος. Οὐδὲν ἄλλο, ἡ Marthe ἦτο νεκρά.

Τότε ἡ ἀπελπισία τῆς Κλαίρης κατέστη τρομακτικὴ. Ἐξερράγη εἰς θρήνος τόσον σπαρακτικούς, τὰ νεύρα τῆς ἐταράχθησαν τοσοῦτον ὥστε ἐδέησε νὰ τὴν μεταφέρωσι μακρὰν τῆς κλίνης τῆς νεκράς.

Τὴν ἐπαύριον ἐνεταφίασαν τὸ δοστοχὲς κοράσιον. Ἐπιστρέφουσα τοῦ κοιμητηρίου ἡ Κλαίρη εἶδε τὴν mère Marie Etienne πλησιάζουσα αὐτὴν συγκινημένην.

—Ταλαίπωρος Κλαίρη, εἶπε· μοὶ εἶνε δυσάρεστον νὰ σὰς ἐγκαταλείψω εἰς παρομοίαν σεισμὴν· ἀλλ' ὀφείλω νὰ ὑποταχθῶ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ἀνωτάτης ἡγουμένης. Ἐστάλην ἀπὸ τὴν αἰδεσιμωτάτην εἰς τὸ μοναστήριον Gisors. Καλὴν ἐντάμωσιν, τέκνον μου, θάρρος· θὰ προσεβῶμαι ὑπὲρ ὑμῶν.

Ἦτο πάρα πολὺ. Ὅταν ἡ μοναχὴ ἐξηφανίσθη, ἡ Κλαίρη ἐρρίφθη ἐπὶ τινος κλίνης ἐντὸς τοῦ κενοῦ κοιτώτος καὶ σείουσα τὴν πογμὴν ἀπειλητικῶς.

ὦ! εἶνε παρὰ πολὺ τοῦτο, ἐφώνησεν. Θεὸς ἡ εἰμαρμένη, δεῖ δὴποτε καὶ ἐν ἡμαί, ἐπαναστατῶ καὶ θὰ ἐκδικηθῶ!...

X

Ἦτο ἡ ὥρα τοῦ προγεύματος ἐν τῷ μοναστηρίῳ. Πέριε μικρῶν τραπέζων αἱ νεάνιδες εἶχον καταλάβει θέσεις πρὸ πεινιχῆς τροφῆς πλουσιζοῦσαι αὐτὴν διὰ τῆς εὐθυμίας των καὶ μὴ στενοχωροῦμεναι νὰ ἐκφέρωσι τὰς κρίσεις των ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἔργου τῶν μοναχῶν.

—Χθές, ἔλεγεν ἡ Ἄννα Blanc, τῆς ὁποίας τὰ ἐνεργητικὰ βλέμματα ἐφαίνοντο ὅτι προέκάλουν τοὺς σκοτεινοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς mère Marie-Angèle ἀπουσίαζα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἐπρογεύματα καὶ ἐγεύματα εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς θείας μου. Τὸ ἐσπέρας εἰσερχομένη ἐδίψων. Ἐζήτησα ὀλίγον γάλα, ἡ mère Marie-Angèle εἶχε τὴν καλωσβόνην νὰ μὲ χρεώσῃ μὲ δύο σολδία ἐνῶ εἶχον πληρῶσθαι τὴν τροφήν μου δι' ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν καὶ φυσικὰ δὲν ἤγγισα αὐτὴν.

—Καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ δούκισσα d' Jliers προσέφερε 50,000 φράγκα διὰ τὸ φιλάνθρωπον ἔργον, ἐπρόθεσεν ἡ Marie Pagnier.

—Καὶ ἀνεὶ μοσχαρίου μᾶς παρουσιάζουσι σκληρὸν δοῦν, εἶπε τρίτη οἰκότροφος. Δοκιμάσατε, ἐν ἀγαπᾶτε.

Τοιοῦτοτρόπως αἱ κρίσεις διασταυροῦντο εἰς τὰ ὅσα τῶν δύο μοναχῶν, αἵτινες προσεποιούντο ὅτι δὲν ἤνυσον τίποτε.

(Ἀκολουθεῖ).

Ἡ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΛΛΕΛΛ

Εἶπομεν, προηγουμένως, ὅτι ὁ οἶκος εἶναι ἡ κυρία ἐστία τῆς ἠθοποιήσεως τῶν παιδῶν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς εἶνε ὑπόχρεοι νὰ φέρωσι πάντοτε τὸν τύπον τῆς ἀρετῆς, χάριν τῶν τέκνων αὐτῶν. Πλὴν ὅμως τῶν γονέων περὶ πολλοῦ δέον νὰ φροντίζωμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκιακῆς ὑπηρεσίας, ἅτινα ἐρχόμενα κατ' ἀνάγκην εἰς ἔμμεσον συνάφειαν μετὰ τῶν τέκνων, δύνανται διὰ τοῦ ἐλαχίστου παραδείγματος των νὰ ἐπηρεάσωσι μεγάλως τὴν ἀγωγὴν αὐτῶν. Οἱ γονεῖς πρέ-

πει νὰ φροντίζωσιν ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτῶν ἐκλέγοντες μετὰ προσοχῆς τοὺς παιδαγωγοὺς καὶ τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ὑπαλλήλων. Ἄς ἐκλέγωσι τοὺς ἠθικοὺς καὶ ἐναρέτους καὶ νὰ ἐπιτηρῶσι τοὺς αὐτοὺς διηνεκῶς. Ἐντὸς ὀλίγου χρόνου δύνανται οἱ οἰκοδεσπόται νὰ δοκιμάσωσι τὸν ὑπάλληλόν των, ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἠθικῆς του ἀξίας καὶ ἐὰν μὲν οὗτος εἴη ἀνάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ οἴκου, ἄς ἀπολυθῆ ἀμέσως ἵνα μὴ ὁ δηλητηριώδης ἴσος προσβάλλῃ τὰς ἀθῆνας τῶν παιδῶν ψυχᾶς. Ἐὰν ὅμως τὸν αὐτὸν εἶναι ἀξίος τῆς ἀποστολῆς του, ἄς κρατήσωσιν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ των, καὶ ἄς φροντίσωσιν ὅπως τὸν κάμουν ναύξάνη ὁλοὴν τὰ ἠθικὰ κεφάλαιά του.

Δυστυχῶς ἔμωσ ὀλίγοι τῶν παρ' ἡμῖν δίδουσι προσοχὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας, οἱ πλείστοι δὲ πλανώμενοι ἀρκοῦνται εἰς τὸ «Ὁ,τι θέλει ἄς κάμῃ, δὲν εἶνε παιδί μου» οἱ τοιοῦτοι ὅμως οὐχὶ σπονιώως ὑψίστανται ἐπὶ τῶν τέκνων των τὰς δεινὰς συνεπείας τῆς ἀπροσεξίας καὶ τῆς ἀδιαφορίας των. Εὐτυχῆ καὶ μακάρια εἶνε τὰ τέκνα ἐκεῖνα ἅτινα ἔτυχον γονέων προνοητικῶν καὶ ἐναρέτων.

Τρισευδαίμονα τὰ τέκνα ἐκεῖνα ἅτινα ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ζήσωσιν ἐν οἴκῳ γέμοντι οὐχὶ πλούτου, ἀλλὰ καλῶν παραδειγμάτων.

Ἀξιοθρήνητα δὲ καὶ ἀξιοδάκρυτα ἐκεῖνα ἅτινα κἀπερ ζῶντα ἐν οἴκῳ πλουσιῷ ἔσχον ὅμως τὸ ἀτύχημα νὰ στερηθῶσι τοῦ πολυτιμοτέρου τῶν ὄλων: τῆς καλῆς ἀνατροφῆς.

I Σ Δ.

II) ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΡΚΑΤΣΑ

II)

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΜΘΜ

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Καθήκοντα πρὸς τὸν Θεόν.

Ἐχετε λοιπὸν πίστιν διάπορον καὶ σταθεράν. Πιστεύετε εἰς Ἐκείνον, ὅστις σᾶς εἶπεν «Εἶμαι πάντοτε μεθ' ὑμῶν μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων. Πιστεύετε εἰς ἐκεῖνον ὅστις σᾶς εἶπεν, ὅτι ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι».

Ἡ πίστις εἶναι ἡ βῆσις τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς· αὐτὴ μόνη ἀρκεῖ ὅπως ἀποθήσῃ τὰ φοβερώτερα πάθη καὶ κατενόησιν τὰς μεγαλειότητας ἀπελπισίας. Σᾶς λέγω εἰλικρινῶς, ὅτι, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπης, θὰ εἴπητε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο ὅπως ἀπ' ἐδῶ ἐκεῖ καὶ τὸ ὄρος θὰ ὑπάγῃ· τίποτε δὲν θὰ εἶναι ἀδύνατον διὰ σᾶς.

Ὁ διαρκέστερος βίος, ἡ εὐτυχέστερα ζωὴ παρέρχονται ὡς ὄνειρον. Ὁ ὀγδοηκοντοῦτης γέρων ὡς ὁ δεκαπενταετής νέος καθ' ἣν σιγμὴν ἐγκαταλείπει τὸν κόσμον δὲν κατέχει ἄλλο παρὰ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος, τὴν ὁποῖαν συγκαταλείπει εἰς σιγμιαίαν τινὰ σκέψιν συγχῶν τὰς ἀπολαύσεις δέκα ἐτῶν μὲ τὰς ὀδύνας ἑνὸς ὅλου αἰῶνος. Κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην σιγμὴν πλοῦτη, δυνάμις, ματαιότης, τὰ πάντα μᾶς ἐγκαταλείπουσι καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὸ Ἰπέρτατον δικαστήριον παρὰ τὰς πράξεις κατὰ τὰς ὁποίας

θὰ μᾶς ὑποδειχθῆ ἡ αἰωνία διαμονή μας. Ἴδατε τώρα τί ἀξίζουσι σιγμιαί τινες ματαιότητος, καὶ διαφθαρμένης ἡδονῆς ἐν συγκρίσει μιᾶς αἰωνίου βασάνου· Ἴδατε ἐὰν ὁλόκληρος ζωὴ ἀγῶνων καὶ θουσιῶν εἶναι ἀντάλλαγμα πολὺ μέγαλον δι' ἀτελεύτητον εὐτυχίαν.

Δὲν θὰ σᾶς ὀμιλήσω διὰ τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα, διότι ταῦτα εἶναι γεγραμμένα εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸ Ἐδαγγέλιον.

Σᾶς παραγγέλλω μόνον ν' ἀναγινώσκητε συχνὰ τὸ ἱερὸν τοῦτο βιβλίον καὶ νὰ μὴ ἐρυθριάτε ποτὲ διὰ τὰς πεποιθήσεις σας.

Μὴ ὑποτάσσασθε ποτὲ εἰς τὸ σέβας τῶν ἀνθρώπων. Μὴ ταπεινοῦσθε πρὸ ἐνὸς δούλου, διότι καὶ ὁ ἀνθρώπινος σεβασμὸς ὑπακοῦει εἰς ἄλλους δούλους, ὧν ἀεὶποτε ἔρμαιον τῶν παθῶν καὶ τῆς ματαιότητος.

Προσθέσατε πίστιν εἰς ὅ,τι πρέπει νὰ πιστεύητε καὶ σέβεσθε τὴν γνώμην τῶν ἄλλων χωρὶς νὰ γίνησθε ποτὲ κριτῆς Ἐκείνου, τὸν ὁποῖον οὐδὲν ἀνθρώπινον δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταδικάσῃ ἢ νὰ ἀθιφώσῃ.

Ἡ συνειδήσις εἶναι ἡ ἀπαραβίαστος κληρονομία ἐλάστου! οὐδὲν ἄτομον οὔτε ὁλόκληρος ἢ ἀνθρωπότης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνηται κριτής.

Ἀποφύγετε πᾶσαν ὑπεκφυγὴν· μὴ παραδέχεσθε κανένα συμβιβασμὸν τῆς συνειδήσεως διὰ ν' ἀποφύγητε καθήκον· ὅστις θὰ σᾶς ἐσυμβούλευε τὸ τοιοῦτον θὰ ἦτο ἀνθρώπος ἐπίσης ἀδύνατος ὡς σεῖς.

Ὁ ἱερεὺς εἶναι ἀνίκανος νὰ μορφώσῃ, νὰ τροποποιήσῃ ἢ νὰ ὀρίσῃ τὴν θρησκείαν. Αἱ ἀρεταὶ του δὲν θὰ ἦσαν ποτὲ ἱκαναὶ νὰ καταστήσωσιν ἀγιωτέρων, οὐδὲ τὰ ἐλαττώματά του νὰ τὴν καταβιβάσωσιν ἔσω καὶ κατὰ ἓνα βαθμὸν ἐκ τοῦ ὕψους εἰς τὸ ὁποῖον εὕρισκεται.

Ὁ ἱερεὺς εἶναι ὁ λειτουργὸς τῆς θρησκείας· ἡ ἀξίος ἢ ἀνάξιος εἶναι, ὀμιλεῖ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ. Δὲν πρέπει νὰ βλέπητε ἐν αὐτῷ τὸν ἀνθρώπον, ἀλλ' Ἐκείνον ὅστις δὲν εἶναι θανατὸν ν' ἀπατήσῃ οὔτε ν' ἀπατηθῇ.

Ἡ ἀγνή καὶ ἀθῆα χεὶρ ἐνὸς παιδίου ἢ ἡ ροπαρὰ καὶ ἔνοχος ἐνὸς δολοφόνου σᾶς προσφέρει ἐν ῥόδῳ. Τὸ ἄνθος δὲν παύει ἐν οὐδαμῇ περιπτώσει ἀναδίδον τὸ μαγευτικὸν ἄρωμά του.

Ἡ ἀδυναμία ἢ ἡ ἀδικία τῶν ἀνθρώπων δὲν δύναται καὶ δὲν θὰ δυνήθῃ ποτὲ νὰ θεδηλώσῃ τὴν θρησκείαν· αὐτὴ εἶναι ἀγία καθ' ἑαυτὴν ὡς ἐκ τῆς οὐσίας τῆς, οὐδέποτε δὲ ὁ βόρβορος τῶν αἰσχροῶν παθῶν θὰ δυνήθῃ νὰ τὴν κηλιδώσῃ.

Ὅσοι κάμνουσι τὴν θρησκείαν ὄργανον τοῦ δεσποτισμοῦ ἢ τῆς ἀδικίας θὰ κριθῶσι παρὰ τοῦ Θεοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς εἰς ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ, ἄς εἴμεθα πιστοὶ παρατηρηταὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς θρησκείας.

Διατί τὰ δικαστήρια καταδικάζουσι συχνάκις τὸν ἀθῶνον καὶ ἀθιφῶνοσι τὸν ἔνοχον; Διατί τὸ πλῆθος ἐκάλεψε μὲ βόρβορον τοὺς ἀθῶνους καὶ ἐστεφάνωσε τοὺς ψευδορκούντας; Ἥλλαξάν τὸν κώδικα τῆς δικαιοσύνης ἢ κατήρησαν τοὺς νόμους τῆς ἠθικῆς;

Ἄρα, ἐὰν τὸ ἔγκλημα, ἡ σοκοφαντία, ἡ κατάχρησις τῆς δυνάμεως δὲν ἐδυνήθησαν τίποτε ἐναντίον τῶν νόμων τῶν θεοῦ ἐν τῶν ἀνθρώπων, αἱ ἀδυναμιαὶ τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκκλησίας θὰ δυνήθῃσι νὰ ἐξασθενίσωσι τὴν θρησκευτικὴν ἀλήθειαν, νὰ καταστήσωσιν ὀλιγώτερον ἀγνὸν καὶ ὀλιγώτερον ἱερὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προέρχεται κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸν Θεόν;

Λατρεύετε τὸν Πλάστην καὶ πιστεύετε.

Σκέψεσθε τὴν ματαιότητα τοῦ βίου καὶ ἐλπίζετε.

Βλέπετε τὰς ἀδυναμίας, τὰς ἀτελείας τὰς ἰδικὰς σας τότε καθαρῶς ὅσον βλέπετε τὰς τῶν ἄλλων καὶ ἀγαπᾶτε..

Ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς, ἡ ἐλεημοσύνη ἀποτελοῦσι τὸ τρίγωνον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου στηρίζεται τὸ σύμπαν. Αὕτη εἶναι ἡ ἄλλοις, ἡτις δένει τὸν πρόσκαιρον καὶ εὐθραστον βίον τῆς κοιλιάδος ταύτης τοῦ κλαθμῶνος μετὰ τῆς «ἀγῆς τῆς ἡμέρας, ἡτις δὲν θὰ ἔχη ποτὲ νόκτα».

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

ΠΩΣ ΖΩΜΕΝ

**Αί κακαί μας συνήθειαι.—Πώς προ-
έρχονται.—Διατί κακοπαθοῦμεν.—**

Νά ἔχωμεν τάξιν.

Ὁ σκοπὸς πάσης ἡθικῆς ἱατρικῆς εἶνε νά πάσῃ τὰς ἐλαττωματικὰς συνήθειας τοῦ πνεύματος καὶ νά δημιουργήσῃ νέας εὐνοϊκὰς πρὸς τὴν ἰσορροπίαν τῆς ὑγείας. Τὸ ἀπόρρητον καὶ τὸ σημεῖον τῆς ὑγείας εἶνε ἡ μᾶλλον εὐνοϊκὴ πρὸς τὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων μας συνήθεια. Καθε δὲ κίνησις καὶ κάθε πράξις εἶνε νά ἐπαναληφθῇ καὶ νά γίνῃ συνειθισμένη. Παραδείγματός χάριν ἐξυπνοῦμεν μίαν φορὰν κατὰ τὴν νόκτα ἀπὸ μίαν τυχαίαν αἰτίαν, ἀπὸ ἓνα κρότον, ἀπὸ μίαν δυσπεψίαν, ἀπὸ τὴν θερμότητα τῶν σκεπασμάτων μας. Τὴν ἐπομένην, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, συμβαίνει νά ἐπαναληφθῇ ἡ ἀφύπνισις χωρὶς καὶ νά ἔχῃ ἐπαναληφθῇ ἡ αἰτία. Ἴδού μία συνήθεια, ἡ ὁποία ἡμπορεῖ νά διαρκέσῃ ἐπὶ ἐβδομάδα καὶ πλέον καὶ νά καταστήσῃ ἀνυπνία, ἀσθένεια.

Αὐτὴ εἶνε ἡ βῆσις πάσης μορφώσεως καὶ πάσης ὑγιεινῆς. Τὰ ὄργανα μας, οἱ ἰσοί μας εἶνε ὡς τὸ ὄργανον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐνδουομεθα καὶ τὸ ὁποῖον διατηρεῖ τὴν πτοχὴν τοῦ ἐδόθη ἄπαξ.

Ἐπεὶ τὰ ἐκ τούτου δεῖ πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν πᾶσαν πρᾶξιν δυναμένην νά εἶνε ἡ ἀρχὴ μιᾶς κακῆς συνήθειας. Ὁ νσανισκος, ὅστις καπνίζει κρυφά ἓνα σιγάρο, ἐμβαίνει εἰς τὸν ὀδοντωτὸν τροχὸν τοῦ καπνίσματος, ὅστις δὲν τὸν ἀφίνει πλέον νά τοῦ ξεφύγῃ. Αὐτὸ τοῦ ἴδιου συμβαίνει δι' ὅλα τὰ κακὰ ἐλαττώματα: τὸ χαρτοπαίγιον, τὸ ποσὸν, τὴν κλοπὴν κλπ. Τὸ ἴδιον δια πᾶσαν ἀνῆθικον πρᾶξιν. Εἶνε γενναίωφρον νά συγχωρῶμεν τὸν ἔνοχον μετὰ τὸ πρῶτον σφάλμα του. Εἶνε δὲ λογικὸν νά λαμβάνωμεν δι' αὐτὸν προφυλάξεις.

Παρόμοιος συλλογισμὸς ἐφαρμόζεται εἰς πᾶν νοσηρὸν περιστατικὸν, προσβάλλον τὸ σῶμά μας. Τὸ ἀνεπαίθητον σφυράκι ἀφίνει εἰς τὸ δέρμα μας ἓνα σημάδι, τὸ ὁποῖον ἀναφαίνεται μετὰ δέκα ἔτη. Παθαινομεν μίαν πτώσιν, ἡ ὁποία μᾶς βλάπτει ἓνα ὄστρον μας ἢ προξενεῖ μίαν πληγὴν ἐπιπολαίαν. Εἰς τὸ παθὸν αὐτὸ μέρος θά ἔχωμεν ἀλλοίωσιν αἰώνιαν. Θά ὑποφέρωμεν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἀναλόγως τῆς προδιαθέσεώς μας. Τὸ ψύχος, ὁ κόπος, ἓνα κτύπημα θά ἐπαναφέρῃ τὰν πόνον. Καὶ οἱ φορεῖς τῶν ἀσθενειῶν ἐκεῖ θά διευθυνοῦν τὴν ἐνέργειάν των κατὰ προτίμησιν.

Διὰ τῆς ἐπαναλήψεως ἐδραιοῦνται ὅλοι οἱ τρόποι τῆς ἐνεργείας μας. Αἱ συνήθειαι μας, εἶνε αἱ φυσιολογικαὶ παραδόσεις μας. Καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ὑγείας, πρέπει νά ἤμεθα συντηρητικοί. Ἀπὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων ὁ ἄνθρωπος ἀφιερῶναι εἰς τὸν ὕπνον τοῦ χρόνον, ὅστις εἶνε ὁ ἡμῶν ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἀφιερῶναι διὰ τὴν ἐργηγοσίαν του. Αὐτὴ ἡ συνήθεια δὲν ἡμπορεῖ νά μεταβληθῇ χωρὶς σοβαρὰς διαταραξείας. Τα γεύματα δὲν εἶνε τόσο ἀναλλοιωτῶς κανονισμένα. Οἱ Γάλλοι δὲν κάθηνται εἰς τὸ τραπέζι κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας μὲ τοὺς Ἕλληνας, οὔτε κατατάσσουν τὰς τροφὰς των κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Ὁ τρόπος τῆς θρέψεως ἡμπορεῖ νά παραλλάσῃ ἐπίσης ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χρειάζεται γενικῶς διὰ τὰ γεύματα, εἶνε ἡ τακτικότης. Ἡ ἐργασία εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμόν μας, τὸν σωματικὸν καὶ πνευματικὸν, συντελεῖται ἐδκόλωτερον ὅταν γίνεται τὰς ἴδιαις ὥρας—διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς λεγομένης μνήμης τῶν ὀργάνων μας.

Ἴδού ἐν παραδείγματι. Ἐχετε συνειθίσει νά τρώγετε ἀγὰ

εἰς τὸ πρωῖνόν σας πρόγευμα. Αἴφνης ἀναγκάζεσθε νά ἀντικαταστήσετε τὰς τροφὰς αὐτὰς δι' ἄλλων ἐλαφροτέρων. Ὅταν ἐπανέλθετε ἀργότερα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀγῶν θά αἰσθανθῆτε ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὅτι ἡ πέψις σας ἔγινε μακροτέρα καὶ δυσκολωτέρα. Ὁ στόμαχός σας ἔχει χάσει τὴν ἐξὶν πρὸς τὴν πέψιν αὐτὴν καὶ δὲν εἶνε πλέον ἕτοιμος, κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην στιγμήν νά ἐκκρίνῃ διὰ τὴν χώνευσιν τῶν ἀγῶν—τῶν φασιλιῶν, τῶν κρεάτων κτλ—τὰ πεπτικὰ ὕγρα εἰς τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα: οἱ ἀρμόδιοι ἐκκριντικοὶ ἀδένες ἔχουν πάθει ἀτροφίαν.

Διὰ τῆς τακτικότητος, πᾶσα συνήθεια καθορίζεται, ἐδραιοῦται καὶ συντελεῖται εὐκόλως. Ὡς γνωστὸν, τὸ καλλίτερον μασσον καταπολεμηζέως τῆς ὀνηρίας τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος εἶνε ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐνεργεία του χωρὶς φάρμακον ἢ κλύσμα. Ὅταν ὁ ἐντερικός σωλήν ὑποβληθῇ εἰς αὐτὸν τὸν κανόνα, κατανατᾷ τακτικῶς μέχρι ταραννίας.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ μάλιστα τὴν διανοητικὴν. Λέγουσιν οἱ Βαλζάκ ἠρότερο διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν διὰ τῶν φώτων. Πολλοὶ ζητοῦν διεγερτικὸν εἰς τὸ κάπνισμα ἢ εἰς τὸν καφέ. Ἄλλοι εἰς τὸ ποιοτὸν ἢ εἰς τὴν μοδοικὴν. Ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα—ἐξ ὧν τινὰ ἐπικίνδυνα—δὲν ἔχουσι ἀξίαν εἰμὴ ἐν τῷ μέτρῳ, μὲ τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὴν ὀρισμένην ὥραν. Ἐνεργεῖ λοιπὸν ἡ τακτικότης καὶ ὄχι τὸ διεγερτικὸν, διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλο διεγερτικὸν τῆς ἐργασίας παρὰ αὐτὴ ἡ ἴδια.

Καθῆρατε εἰς τὸ γραφεῖόν σας τὴν ὀρισμένην ὥραν καὶ περιμένετε. Ἐξάπαντος θά σᾶς ἔλθῃ, ἢ ἔμπνευσίς· ἐάν κενύζοντες ἀντικαταστήσητε τὸ σιγάρον μὲ ὀδοντογλυφίδα, τὸ ἴδιον θά κάμετε.

Τὸ πᾶν λοιπὸν εἶνε ἡ τάξις εἰς τὰς πράξεις μας. Εἶνε σπατάλη τοῦ χρόνου καὶ τῶν προσπαθειῶν ὁ βίος χωρὶς τακτικὰς συνήθειαις. Ἡθικὸν ξεβίδωμα περιμένει τὸν ἀνοπότεκτον καὶ ἀχαλίωτον.

Ἡ δυσκολία ἐγκτεῖται εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐλαττωματικῶν κλίσεων. Εἰς τὰς ἀρχὰς των τὰ «νευρικὰ», αἱ μικρομανία, αἱ ὑπερβολικαὶ προσοχαί, αἱ ἰδωληψία καὶ ὅλαι αἱ πνευματικαὶ ἀταξία ἡμποροῦν εὐκόλως νά καταπολεμηθοῦν. Κατὰ τὰ πρόθερα τῆς ἡθικῆς γεννῶνται αὐταὶ αἱ κακαὶ διανοητικαὶ κλίσεις. Μία μικρὰ κόρη ἐπιπληττεται πολὺ ἀσθηρῶς διὰ κάποιον σφάλμα. Διατηρεῖ ἕκτοτε μεγάλην δαιλιαν. Προσέχει καὶ εἰς τὰς ἀθωοτέρας πράξεις τῆς μὲ προσοχὴν νοσηρὰν, ἥτις κατανατᾷ πολλάκις φρενοπάθεια. Μόλις παρατηρεῖ τις αὐτὰς τὰς ἐπιφύδους κλίσεις εἰς ἐν παιδί, πρέπει νά τὰς καταπολεμῇ διὰ καταλλήλου ἡθικῆς θεραπείας. Ἄλλα καὶ εἰς καθὲς ἡλικίαν εἶνε δυνατόν νά ἀποκτηθοῦν κακαὶ κλίσεις.

Μὲ μίαν λέξιν: Ἀποφεύγετε νά ὀφιστάσθε, ἔστω καὶ μίαι φορὰν, πρᾶξιν, σκέψιν, ἐνεργεσίαν, ἡ ὁποία δύναται καθισταμενὴ συνήθεια νά σᾶς βλάψῃ ἢ νά σᾶς διαφθείρῃ. Ζητεῖτε δὲ νά ἐνισχύετε δι' ἐπαναλήψεως τὰς χρησίμους κλίσεις. Πρὸ παντός δὲ τάξιν.

ΓΝΩΜΙΚΑ

—Τρία τινὰ ἀποτελοῦσι τὴν ἀξίαν τῆς ζωαῆς, τὸ αἰσθημα, τὸ ἔγκαιρον καὶ ὁ τρόπος τῆς ζωαῆς.

—Χάρις ζητοῦσα νά δαίξῃ βαρύτερον τὸ διδόμενον εἶνε πολλάκις χειροτέρα τῆς ἀρνησεως.

—Οὐδεμία ἀπόστασις εἶνε πολὺ μακρὰ, δι' ἐκεῖνον ὅστις βαδίζει βραδέως καὶ δὲν σπεύδει. Καὶ οὐδὲν πρᾶγμα ὅσον καὶ ἂν εἶνε δύσκολον εἶνε ἀνέφικτον δι' ἐκεῖνον ὅστις γνωρίζει νά περιμένῃ.

—Ἡ περιφρόνησις ἀποθαρρύνει τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐξασθενεῖ τὰ προσόντα των.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Ἐπειδὴ καθυστέρησεν ἡ ἐκδόσις τοῦ «**Παρθενῶνος**» κατὰ τὰ τελευταῖα φυλλάδια καὶ ἵνα μὴ τυχὸν παρεξηγηθῶμεν ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων συνδρομητριῶν, δηλοῦμεν ὧδε, ὅτι τὸ ἔτος θὰ λήξῃ τότε μόνον **ὅταν συμπληρωθῶσι καὶ τὰ 24 φυλλάδια**. Πρὸς τοῦτοις τὸ προσεχὲς φυλλάδιον δὲν θὰ φέρῃ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς 15ης Ἰουλίου, ἀφοῦ παραῖθην ἤδη αὕτη, ἀλλὰ τὴν τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ.

25 Ἰουλ. 1907.

Ὁ Διευθυντής.

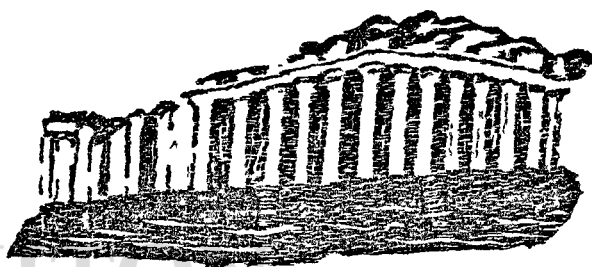
Ἔτος Α'. Τεύχος ΙΒον

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗ ΕΥΓΕΛΙΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΟΥΡΙΩΝ ΒΛΑΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διευθυντής: ΕΥΡ. Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν παρ' ἡμῖν Γυναικείων Συλλόγων
«Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» καὶ «Φιλοπτώχου Ἀλεξάνδρας»

Ἔτησίαι Συνοδουμὴ

Προπληρωτέα

Διὰ τὴν Κύπρον Σελλίδια 6

» τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγμα γρ. 10

Πᾶσα αἰτήσις ἀπεθύνηται

Ἐπὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παρθενῶνος»

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Λεμεσὸς (Κύπρου) 1 Ἰουλίου 1907.

ΜΕΛΕΤΗ Π. ΛΟΪΖΙΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΟΧΗΝ

Καὶ ὅπου ἀκόμη ὑπῆρχον λύκοι εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἔπρεπεν οἱ ἄνθρωποι ν' ἀπερῦκωδιν αὐτοὺς καὶ νὰ προτιμῶσι νὰ διαμένωσι περισσότερον χρόνον εἰς αὐτὴν παρὰ εἰς τὴν καλλιτέραν πόλιν τοῦ κόσμου, πρὸ πάντων οἱ νησιῶται, πρὸ πάντων οἱ Κύπριοι, οἱ εὐτυχεῖς Κύπριοι, οἱ προνομιούχοι αὐτοὶ θνητοὶ, οἱ ἔχοντες πατριδα τοιαύτην, τὴν καλλιδοφον καὶ καλλιδασον καὶ εὐανθὴν Κύπρον, τῆς ὁποίας τὸ κάλλος ἐπροσωποποίησαν εἰς Ἀφροδίτην οἱ εὐφάνταστοι Ἕλληνες ποιηταί, ἔχουσι πάντα λόγον νὰ ἐντιμῶσι τὰ κάλλη τῆς ἐξοχῆς, καθ' ὅτι ἐκ τῶν κόλπων αὐτῆς ἐξῆλθον καὶ ἐντὸς τῶν κόλπων τούτων, τῶν ἀγνῶν καὶ μυρωμένων ἐλικνίσθησαν καὶ ἀνετρόφησαν καὶ ἐγιναν τόσον ὠραῖοι οἱ προπάτορες ἡμῶν, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὥστε νὰ ἀσπάζωνται αὐτοὺς διὰ τὸ κάλλος τῶν, εἰς οἰανδήποτε ἄλλην Ἑλληνικὴν χώραν ἐτύγχανε νὰ ὑπάγωσι· καὶ ἐγιναν τόσον εὐσεβεῖς οἱ Κύπριοι, ὥστε νὰ διατηρήσωσι τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἐκκλησίας ἐναντίον τῶν διωγμῶν καὶ πιέσεων, τόσον φιλόξενοι, ὥστε νὰ φρονῶσι καθ' Ὀμηρον καὶ μέχρι σήμερον, ὅτι ἀόξενος κ' ὁ φτωχὸς ἐνὶ ποῦ τὸν Θεόν» καὶ ἦσαν τόσον σεμνοὶ καὶ ἀκραιβνεῖς ὡς πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, ὥστε ἀκόμη νὰ διατηρῶνται τοιοῦτοι καὶ νὰ ὀμνρίζωσι τὴν ἐνδυμασίαν καὶ προφορὰν κυρίως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν ὀρέων φυλαττόμενα ἀγνά καὶ ἀσπιλα χωρία καὶ διὰ στίχου νὰ ὀμιλῶσιν ἀκόμη.

Δὲν εἶνε ζήτημα ἐπιστημονικὸν πλέον, ὅτι ἡ ὠραία

ἐξοχικὴ φύσις ἐξωραίζει τὸ σῶμα, ἐξυψώνει τὸν νοῦν εἰς τὸν δημιουργὸν καὶ σφυσσηλατεῖ ἀδαμαντίνους χαρακτῆρας. Εἶνε φυσικόν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν ὀρέων, τὰ ὁποῖα ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ υπέταξεν εἰς τὴν σκαπάνην, εἰς τὸ ἄροτρον καὶ εἰς τὴν χροῆσιν αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὰ ὄργανα τῆς ἰδίας εὐτυχίας καὶ ἐγεύθη τοὺς καρπούς αὐτῶν καὶ τὸν μυροβολὸν αὐτῶν ἀέρα ἀνέπνευσεν, εἶνε φυσικόν, ὅτι γεννᾶται εἰς αὐτὸν ἡ ἰδέα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπεροχῆς ἐν τῇ κτίσει, ἡ ἰδέα τῆς ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου ἐξαιρετικῆς Προνοίας τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ καὶ συνεπῶς ἡ θρησκεία, ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸ συναίσθημα τῆς ἀξίας αὐτῆς, τὸ συναίσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν δημιουργὸν καὶ τῆς αὐτοθυσίας ὑπὲρ τῆς θρησκείας τῶν ὁμοίων καὶ τῆς ὠραίας πατρίδος, ἧς ἡ ἐννοια εἶνε ἡ ἀποκρυστάλλωσις τοῦ ἐν ἡμῖν ἐμφύτου αἰσθήματος τῆς φιλοκτημοσύνης.

Διὰ τῶν δύο τούτων ἰδίως τῆς θρησκείας καὶ τῆς Πατρίδος, αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος καὶ ζῆ καὶ ἐλπίζει καὶ πιστεύει καὶ προσδοκᾷ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πρόνοιαν Αὐτοῦ ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἐστὶν ὅτε ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ παρασύρει ἡ θύελλα ἢ κατακαίει ὁ κεραυνὸς ἢ ἡ χάλαζα καταστρέφει καὶ τὰ ὁποῖα πάλιν ἀκατάβλητος καὶ ἀνεξάντλητος εἰς ἄλλῳ πεδίον, πρόσφορον εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολεσθέντων, ἀνακτᾷ. Τὸ μεγαλεῖον τῆς θυέλλης καὶ τῆς ἀναστατώσεως τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, τὸ φρικώδες μεγαλεῖον μιᾶς πανολεθρίας ἐκ κεραυνοῦ ἢ ὀρμητικῶν χειμάρρων καὶ χαλασμῶν, καὶ τάνάπαλιν τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἐλέους, τῆς γαλήνης καὶ νηνεμίας καὶ τῆς, ὡς σημαίας εἰρήνης λευκῆς σινδόνος, ἀπλουμένης χιόνος ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ στεγῶν τῶν χωρικῶν, τὸ μεγαλεῖον τῆς εὐεργεσίας τῶν θαλπερῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ πυρός τῆς Ἔστιος ἢ εὐάρεστος καὶ εὐεργετικῆς λάμπης, τὸ συναίσθημα τῆς ἀλληλοβοήθειας καὶ ἀλληλεγγύης, αὐθορμητῶς καὶ αὐτομάτως

υνώμενον ἐκεῖ, ὅπου κινδυνεύει περιδινούμενος ὁ
 ἄνθρωπος ἐντὸς θνελλῶν καὶ ἀστραπῶν καὶ χειμάρ-
 ρων νὰ συντριβῆ, ὅτε καὶ παραδοκεῖ νὰ εὖρη χεῖρα
 πθείας ἀνθρωπίνην, ἣν ἐπικαλεῖται συνήθως εἰς
 ἴτην εἰς τὸ φοβερὸν καὶ κατάμαυρον κενὸν, ταῦτα
 ἴντα, λέγω, τὰ μεγαλεῖα καὶ συναισθήματα μόνον
 εἰς τὰ ἐπὶ τῶν ὁρέων ἐνδαιτήματα, ἢ εἰς μεμονω-
 νας καὶ ἐρήμους ἐκτάσεις ἀναφαίνονται καὶ εἶνε
 ἄκτὰ καὶ ἀντιληπτά, κατ' ἀνάγκην τῆς ἀνθρωπί-
 νης φύσεως ἐπιβαλλόμενα.

Πρὸ πάντων διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν δὲν ὑπάρ-
 χει καλλίτερον τῆς ἐξοχῆς σχολείου, ὅπου, ἐνῶ δι-
 σκεταὶ αὕτη, ἀποκτᾷ τὴν σωματικὴν εὐεξίαν, ἡ
 ἀντασια δὲ καὶ ἡ καρδία καὶ τὸ σῶμα ἐξωραί-
 ονται.

Ἐμπροσθεν ἐνὸς πλουσίου ρύακος, ἀφ' ὑψηλοῦ
 ρους κρημνιζόμενος, κελαρύζοντος καὶ ἄδοντος
 ὁ ἄσμα τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ, «τοῦ ἐξαποστέ-
 λοντος πηγῆς ἐν φάραγγιν ἀνά μέσον τῶν ὁρέων»
 ἡ δὲν διδάσκειται ἐν κατανύξει ψυχῆς καὶ καρδίας
 εἰσερχόμενος εἰς τὴν ζωὴν ἄνθρωπος,

Ἐνῶ ἀπὸ τοῦ ἄσματος τῆς γαλλικελάδου ἀηδόνος
 ἐρμετεύει τις καὶ ἀγαλλιά καὶ διδάσκειται συγχρότως
 εἰς μεγαλεῖον τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τῆς καλλιτεχνίας
 αἰ καλαισθησίας καὶ ἀρμονίας τὸ αἶσθημα γεννᾶται
 ἐν τῇ ψυχῇ, φραγγιὸς ἐκ ροδοσιῶν ἀνθοφορουσῶν
 κτείνεται πρὸ αὐτοῦ, σκορπιζὼν τὸ ἄρωμα καὶ συν-
 ρπαζὼν διὰ τῶν εὐωδιῶν πέραν εἰς τὸ δάσος ἢ
 ἐρδιξ ψάλλει τὸ ἄσμα τῆς ἐλευθερίας καὶ ἡ αἴρα
 τῶν θυσάνων τῶν πεύκων καὶ τῆς εὐωδίας τῶν
 αἰμῶν φέρεται εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ βουνόλου τὸ ἄσμα,
 ἡ τῆς φλογέρας τοῦ ὁποίου μεταδίδεται ἡμῖν ἡ
 κρᾶ ἀγάπη καὶ ἀπόλαυσις καὶ εὐαρέσκεια αὐτοῦ
 εἰς τὴν ἐξοχικὴν ζωὴν, ἡ σταθερότης καὶ καρτερία
 εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ κατὰ τῶν μαινομένων στοι-
 χείων, κατὰ τῶν κινδύνων τῆς μαιδρας του, τοῦ
 σιμνίου του καὶ οὐτῆς ἔτι τῆς ζωῆς του.

Ποία εἰκὼν, ποῖον βιβλίον ἢ ποία διδαχὴ δύνα-
 σται νὰ ἐπιδράσῃ σωτηριῶς ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύ-
 ματος, ὡς ὅλα αὐτὰ ἐν συνόλω, ἡ ἀρμονία τοῦ
 ἔμψαντος, τοῦ μεγάλου τούτου καὶ ἀγράφου καὶ
 ὑπεράντου βιβλίου, τῶν ρεύντων ἀρμονικῶς καὶ σο-
 φῶς ὑδάτων, τῶν πρὸς ἔσπερον ἀεὶ κατὰ τάξιν πο-
 λευομένων ποιμνίων, τῶν ἄδουσῶν ἐξ ὑποτροπῆς
 ἡδονῶν, τῶν γραφικῶς διανοιγομένων εἰς τὸν ὀφθαλ-
 μὸν τοῦ γλυκεροῦ ἡλίου ῥόδων, τῶν ἐρπόντων ἡ-
 μερῶς εὐωδῶν θάμνων, τῶν ὑψηλῶν πεύκων καὶ
 πλατάνων, τῶν ὡς ἀκοιμήτων φρουρῶν ὑψουμένων
 στοιχηδόν, τῶν θημιονίων, ὧν οἱ στάχυς μεστοὶ πό-
 νων καὶ ζωῆς χρυσιζοῦσιν εἰς τὸν ἥλιον, τῶν ψυ-
 χῶν, τῶν ὡς μικρῶν σεραφεῖν περιπταμένων εἰς τὰς
 αἴρας καὶ τὰ πέταλα τῶν ἀνθέων, καὶ τῶν σοφῶν
 ποιιδῶν γρούλλων, οἵτινες ἔχουσιν ἔσπερινὴν ὄρχή-
 στραν τὰ πέριξ τῶν ποταμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν, διὰ
 παύσιν τὸ ἄσμα ἐκείνων πρὸς στιγμὴν, ἀντηχεῖ τὸ
 γλυκὺ καὶ παραπονετικὸν ἄσμα τῶν πουλίων τῆς
 νυκτός, παλλόμενον μέσφ τῶν ὠχρολεύκων ἀκτίων
 τῆς Φοίβης, ὡς ἐπωδὸς τῆς ρέμβης καὶ τῆς γα-
 λήνης τοῦ οὐρανοῦ,

Ἐὰν ἀληθεύῃ τὸ ἀπόφθεγμα, «Πᾶν φυσικὸν καὶ
 ὠραῖον» ἀληθεύει ἐπίσης καὶ τὸ ὅτι ἐξετροχιάσθημεν
 τοῦ κατὰ φύσιν ὠραίου, τοῦ κατὰ φύσιν ζῆν τοῦ
 συμπατριώτου ἡμῶν Ζήνωνος, διότι ἐγκατελείψαμεν
 διαφανῶς οἱ πλείστοι τὰ φυσικὰ ἡμῶν ἐνδαιτήματα
 ὡς νησιῶται, ἐσφηνώθημεν ἐντὸς τῶν μισομάτων
 πόλεων καὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν ρακῶν τῆς μό-
 και τῶν τύπων καὶ ὑποκρίσεων καὶ ὑποκλίσεων

καὶ ἐξεψυλίσθημεν καὶ ἐξηντλήθημεν καὶ κατέστη-
 μεν ἀδύνατοι τὸν χαρακτῆρα, τὴν ἐμπνεῖσιν, τὴν
 ὁρᾶσιν καὶ τὴν ἀντοχὴν πρὸς πάντα ἀγῶνα ὑπὲρ
 διαφυλάξεως τῶν διναίων, πατρίων καὶ ὁσίων.

Ἠλιότερας, τῆ 3ῆ 7ου 1907.

ΟΡΑΤΙΟΥ

Βιβλίον II. Ὁδὸς III.

Νὰ δώσῃ ἡ Ποσειδίσα Θεὰ καὶ τῆς Ἑλένης
 τ' ἀδελφία, τ' ἀστρα τὰ λουμπρά. Αἰελε σὺ νὰ δένης
 τοὺς φεβερῶς ἀνεμούς σου καὶ μονογὰ ν' ἀφίνης
 ἤσουχο τὴν Ἰάπυγα καὶ μῦρα νὰ τοῦ δίνης.

Κοράβι, ποῦ τὸν ἔπιασες, σὺ μᾶς ὀρεῖλαις πάλι
 νὰ δώσῃς τὸν Βεργίλιον, σὲ ἤσουχ' ἀκρογιάλι
 τῆς Ἀπτικῆς ὀλογερὸν νὰ τὸν ἀπεβίβασῃς
 καὶ τῆς ψυχῆς μου τὸ μισὸ πρόσεγε μὴ μεθ' ἡγάσῃς.

Ἐκείνος θᾶχεν ἀπὸ ὄρν κι' ἀπὸ χολκὸν τὰ στήθη
 ποῦ πάνω σ' εὐκολόσπιστο σάνιδι δὲν φέβηθη
 πρῶτος ὅπ' ὄλους νὰ δοθῇ σὸ νῆμα τ' ἀγριεμένο,
 στὸν ἀνεμὸ τῆς Ἀφρικῆς, ποῦ μὲ τὸν μανιασμένο
 Βορηᾶ παλεύει, στὸ Νοτιῶ τὴν λύσσα, τὴν μονίαν,
 ποῦ μόνος ἀρχοντας αὐτὸς ἀρχεὶ μεσ' τὸν Ἀδρία
 εἶτε τὰ πέλαγα ψηλὰ θέλει γιὰ νὰ σηκώσῃ
 εἶτε σὲ βαθῆ ἀγνωστα τῆς θάλασσης νὰ χῶσῃ,
 Καὶ στές Ἰάδες ποῦ πολλοὺς φέρουσιν εἰς τὰ βόθη
 τοῦ ἀδῆ με γίλιων εἰδῶν ἀρρώστειες καὶ με πόθη.

Ποῖο βῆμα ἐφοβήθηκεν ἐκείνος τοῦ Θανάτου
 ποῦ εἶδε χωρὶς ταραχὴ καὶ φρίκην ἢ μιστῶ του
 τὰ τέρατα νὰ κολυμβοῦν, τὰ πέλαγ' ἀγριεμένα,
 τ' ἄγρι' Ἀχροκερσύνια τὰ κυματοδεμένα;

Τοῦ κάκου ὁ σοφὸς Θεὸς ἐχώρισε τὲς χώρες
 μὲ ἄγριον Ὀκεανόν, ἀφ' οὗ σὲ λίγες ὥρες
 βαρκοῦλα ἀθεόφοβῃ τ' ἀνέγγιστα περνᾷ
 πέλαγα κι' ἀπ' τὴν μιὰν ἄλλα στὴν ἄλλην ἄκρα πάει.

Ἄφρονη καὶ ἀτρόμητη ὄλα νὰ ὑπομείνῃ
 ἢ ἀθεόφοβῃ γενεὰ τρεχεὶ ἢ ἀνθρωπίνῃ
 σ' ὅ τι δὲν ἐπιτρέπεται, στὰ ἀπηγορευμένον
 τὸ τέκνον τοῦ Ἰαπετοῦ τὸ πῦρ τ' ἀγιασμένον
 ψηλὰ ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον μ' ἀπάτη καὶ μὲ δόλον
 φέρει στὸν κόσμον ὄλον.
 Ἄπ' τὸν καιρὸ ποῦ ἔκλεψαν τὸ πῦρ ἀπὸ τὴν θεῖαν
 ἐκείνων κατοικίαν

φρικτὲς ἀρρώστειαι ἤλθανε στοῦ κόσμου μας τὸ χῶμα
ποῦ ἔκαμαν τὸν θάνατον παιὰ γρήγορον ἀκόμα.

Ὁ Πλάστης εἰς τὸν ἄνθρωπον φτερά δὲν ἔχει πλάσει
κί' ὅμως μὲ ψεύτικα φτερά στὰ ἄψη νὰ πετάσῃ
ἔζητησεν ὁ Δαίδαλος τὸν ποταμὸν τοῦ ἄδη
ἔπερασαν ὁ Ἡρακλῆς μὲ δύναμιν αὐθάδη...

Τὸ δυσκίλον τί θεὸς νὰ πῆ ὁ ἄνθρωπος δὲν ξέρει...
Νὰ ἐρευνᾷ τὸν Οὐρανὸν ἢ τρέλλα τοῦ τὸν φέρει...
Κί' ἀκόμ' ὁ ἄθλιος θνητὸς δὲν δέχεται, δὲν στέκει
τὸ μνησιαμένο του ὁ Ζεὺς νὰ ρίξ' ἀστροπελέκι...

Σημ. Ἡ παρούσα ὠδὴ ἐγράφη ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ
τοῦ εἰς Ἑλλάδα ἀπόπλου τοῦ Βεργιλίου.

Ἀντίνοος Μ. Ροδόπουλος.

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ

Θρήνος εἰς τὴν ὠραίαν κόρην Ἀνδρονίκην
Α. Μικρομουστάκη θανοῦσαν ἐν Ἠέρᾳ
Ἡεδίω τῇ 24ῃ Ἰουνίου 1907.

Θρηνώ τὴν Ἀνδρονίκην! ἀπέθανεν ἐκείνη!
Ποῦ εἶχε τόσων χάριν, κάλλος Ἑλληνικόν!
Ἦτο ὡς ῥόδου κάλυξ, ὡς ἀνθηρὰ μυρσίνη,
Κ' ἔθαλλεν εἰς τὸ μέσον παρθένων τρυφερῶν.
Τώρα θανάτου ὕπνον κοιμᾷτ' εἰς χλόης στρώμα
Εἰς ἐξοχῆς ἀγκάλῃν ἢ κόρην ἢ ἀδρά!
Καὶ χῶμα συγκαλύπτει τὸ ἀνθηρόν της σῶμα
Πλῆσιον εἰς τὰ δάση κ' εἰς ρεῖθρα ὀροσερά!
Θρηνήσατε, ὦ αὔραι, καὶ πνέετε πενθίμως!
Τὸ δάκρυ ἄς θολώσῃ τὸ ρεῖθρον τῶν νερῶν
Θυμίαμα ὡς δάκρυ ἄς χύσῃ καὶ ὁ θύμος,
Κ' ἡ ἀιδὼν ἄς ψάλλῃ τραγοῦδι λυπηρόν!
Αἱ Χάριτες θρηνοῦσι, κ' αἱ Νύμφαι τῶν ὀρέων!
Δὲν ζῆ ἡ Ἀνδρονίκη! δὲν θά τὴν ἴδω πλέον!

Θρηνοῦν σεμναὶ παρθένοι τὴν τρυφερὰν των φίλῃν,
Κ' αἱ ἀδελφαὶ τῆς κλαίουν μεγάλαι καὶ μικραὶ!
Του χωρισμοῦ ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν Πύλῃν
Εἶν' εἰς γονεῖς ἀπαίσια καὶ φοβεραὶ στιγμαὶ!
Πλήρης ζωῆς καὶ σφρίγγους ἀπέθανεν ἐκείνη
Σκιωτῶσα εἰς τὰ ἀνθη ὡς ἄλλη χρυσαλλίς,
Καὶ τῶν Μουσῶν ἀντλοῦσα τὸ νάμα ὡς ἐν κρήνῃ
Δεκατεσσάρων μόλις Μαίῶν κορασὶς!
ὦ, τίς ὀλέθρου νόσος 'ς τὸν τάφον ἔχει σπρώξει
Τὸ εὐμορφὸν κοράσιον μὲ δῆλν ραδινὴν;
Αὐτὴν φρικτὴν κατάρα τοῦ Πλάστου ἄς διώξῃ
Ἐξω τοῦ κόσμου τούτου ὡς μαύρην Ἐρινύν!
Αἱ Χάριτες θρηνοῦσι κ' αἱ Νύμφαι τῶν ὀρέων!
Ἀπέθανεν ἐκείνη, δὲν θά τὴν ἴδω πλέον!

Πρὸ ἡμερῶν ἀκόμη τὴν εἶχον συναντήσῃ
Ροδόχρον καὶ σφριγῶσαν ἐξαίφνης καθ' ὁδόν,
Πρὶν τὴν ἀναγνωρίσω μὲ εἶχε χαιρετίσει,
Καὶ μειδιῶν μὲ σέβας ἄδρον χαιρετισμὸν
Ἀπέδωκα, κ' ἠσθάνθην ἐντύπωσιν ὠραίαν,
Ὡς εἰ νὰ εἶχον ἴδη τοῦ κάλλους τὴν θεάν!
Ἀπὸ μικρᾶς παιδίσκης τὴν εἶδον ἤδη νέαν,
Μετά τιν' ἀπουσίαν ἀχεδὸν γυναῖκ' ἀδραν!
Ἐθάδιζεν ὡς νύμφη εἰς τέλος εἰμαρμέναν,
Δὲν εἶχεν εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ἀποστολὴν,
Κ' εἰς χλοερὸν λειμῶνα μετέβη ἀνθισμένον,
Ὡς νύμφη τῶν ὀρέων μ' ἀνοιξέως στολήν!
Αἱ Χάριτες θρηνοῦσι κ' αἱ νύμφαι τῶν ὀρέων!
Δὲν ζῆ τ' ὠραῖον πλάσμα! φεῦ! δὲν ὑπάρχει πλέον

Κλαίω τὴν Ἀνδρονίκην! ἀπέθανεν ἐκείνη!
Ἡ κόρη ἡ ὠραία καὶ τόσον θελκτικὴ!
Ἦτο τοῦ κάλλους τύπος, τῆς Κασταλίας κρήνη,
Ποίσις θεσπεσία, καὶ θεῖα μουσικὴ!
Ἄλλ' ὡς ἀστὴρ διάττων ἐσθέσθη, ὡς κομήτης,
Κ' εἰς ἄλλον ἴσως κόσμον λάμπει ὡς θεῖον φῶς!
Πλὴν πάντοτ' εἰς τὴν μνήμην θά λάμπῃ ἡ μορφή της
Ὡς τύπος τῶν ἀγγέλων ποῦ στέλλει ὁ Θεός!
Στενάξατε, ὦ αὔραι, καὶ πνέετε πενθίμως,
Ἐκεῖ ὅπου κοιμᾶται εἰς τόπον χλοερὸν,
Ὅπου ἀνθεῖ τὸ ῥόδον καὶ ὁ εὐώδης θύμος,
Κ' ἡ ἀιδὼν τονίζει τραγοῦδι λυπηρόν!
Χάριτες τὴν κηδεύουν καὶ Νύμφαι τῶν ὀρέων!
Εἰς τοῦ Θεοῦ τοὺς κόλπους ἐκείνη εἶνε πλέον!

27 Ἰουνίου 1907.

Ο. Ι. Ἰασονίδης.

ΓΝΩΜΙΚΑ

—Ἀνάξιον παντὸς λόγου θεωρῶ τὸν ἄνθρωπον ἐ-
κείνον, ὁ ὁποῖος τρέφεται μὲ ἀπραγματοποιήτους ἐλ-
πίδας.

Σοφοκλῆς.

—Ἡ ἡδονὴ ἔνεκα τῆς ὁποίας εἴμεθα βέβαιοι ὅτι
ἀργότερα θά μεταμεληθῶμεν, δὲν εἶνε εὐχάριστος.

—Γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίαν, καὶ ὁδὸς ἀσε-
βῶν ἀπολείται.

Δαυὶδ.

—Οὐδεὶς φιλότιμος καταδέχεται νὰ ραδιουργήσῃ
ἢ νὰ ὑποσκελίσῃ ἄλλον διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν θέ-
σιν του.

—Οὐδὲν ἐκουσίως γινόμενον φαίνεται βαρὺ.

—Ὁ πλασθεὶς δι' ἀγγειοπλαστικῆς δὲν εἶνε δυνα-
τὸς νὰ εὐδοκιμήσῃ ὡς ἰατρός

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΛΙΘΟΣ

Η ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

(Ἴδε προηγ. φυλλάδιον.)

«Τοιούτη καὶ τοσαύτη ἢ ζωοποιὸς δύναμις τῶν ἐλπίδων καὶ πόσον ἀκένωτος ἡ πηγή αὐτῶν, ἐξ ἧς ἀνέβλυσεν ἡ νεώτερα ἑλληνικὴ ἐλευθερία. Νομίζει δὲ τις ἐμβαθύνων εἰς τοῦτα ὅτι ὁ Γερμανὸς αὐτοκράτωρ ἤντησεν εἰς τῆς μελέτης τῆς ἡμετέρας ἱστορίας τοὺς σοφοὺς λόγους αὐτοῦ, οὓς ἀφῆκε κατ' αὐτὰς εἰς ἐπηκοον τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ.

«Ἄλλ' ἐὰν διὰ τῶν ἐλπίδων ἢ ἑλληνικὴ φυλὴ ἔζησε κατὰ τὸ μακρότατον διάστημα σκοτεινῆς δουλείας, πεσσάρων καὶ πλέον σιῶνων, ἐὰν διὰ τῶν ἐλπίδων καὶ τῆς πίστεως πρὸς τὰ ἐθνικὰ ιδεώδη καὶ τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις ἀνῆλθε καὶ πάλιν εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν ἀπὸ τὰ ἀνήλια βάραιρα τῆς ἐθνικῆς ἀρανείας, οἱ ζητούντες νὰ ἐνσπείρωσι τὸν ἀπελπισμὸν εἰς τὸ ἔθνος, διότι ἔτυχε τοῦτο νὰ εὔρεθῃ εἰς κρίσιμους περιστάσεις, οὐχὶ μόνον ἀδικαιολόγητοι τυγχάνουσιν, ἀλλὰ καὶ πράττουσιν ἐν τῷ συνόλῳ ἔργον προδοτικόν, ὑπηρετοῦντες σκοπιῶς σκοποὺς τῶν ἐχθρῶν τοῦ Γένους. Διότι τοῦ ἀπελπισμοῦ τὸ κήρυγμα δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ ἑλληνικῶν χειλέων. Ἄλλ' ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ὑπονομεύουσι τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι διεξάγουσι κατ' αὐτοῦ ἐξοντωτικὸν φυλετικὸν ἀγῶνα ἐν Μακεδονίᾳ, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι νυκτός τε καὶ ἡμέρας ὑπονομεύουσι τὰ προνόμια αὐτοῦ ἐν Τουρκίᾳ, πρώτιστον ἔργον ἐθεώρησαν νὰ ἐνσπείρωσι καὶ τὸν ἀπελπισμὸν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν παρὰ τοῖς ἐλευθεροῖς Ἑλλησιν, ἵνα παραλύσωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ εὐκολώτερον ἐπιτύχωσι τὸν θάνατον ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους.

«Εἶνε ὅρα καὶ ὁ ἀπελπισμὸς μία τῶν μεθόδων, δι' ἧν παντὶ τρόπῳ ἐπιδιώκεται ἡ ἐξόντωσις τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὅποιοι γίνονται ἀπόστολοι καὶ κήρυκες τοῦ ἀπελπισμοῦ, μεταβάλλοντι ἀκουσίως εἰς ὄργανα τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους καὶ ἐνσπείρουσι πανικόν, ὑποδοθηθῶντες αὐτοῦς».

Καὶ μετὰ τὰς περὶ αἰσιοδοξίας ποιητικωτάτας τούτας γραμμὰς ὁ κ. Σπηλιωτόπουλος τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐργασίας ἐν παραλλήλῳ πρὸς τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν διὰ τῶν ἐξῆς ἀποραμίλλων γραμμῶν. «Ἄλλ' ἀκριβῶς διὰ τοὺς εἰδικοὺς τούτους καὶ μεγάλους κινδύνους, διὰ τὸ οὕτως ἐξαιρετικῶς κρίσιμον καὶ χαλεπὸν τῶν περιστάσεων καὶ τῶν καιρῶν, τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὀφείλει νὰ συνέλθῃ εἰς ἐαυτὸν, νὰ συσπειρωθῇ περὶ τὰ ἐθνικὰ αὐτοῦ ιδεώδη καὶ ἰδανικά, ν' ἀντλήσῃ δυνάμεις καὶ ἐλπίδας ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ μοχθήσῃ ὑπὲρ αὐτῶν ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι μέχρι τέλους εἶναι ἀδύνατον ὁ φλογερὸς αὐτοῦ ἔρωσ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ πῦρ πρὸς τὴν πολιτικὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν ἐθνικὴν αὐθυπορξίαν νὰ μὴ κατισχύσῃ. Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀξίαν ἔχουσιν

οὐχὶ οἱ ἀπελπιζόμενοι καὶ σταυροῦντες τὸς χεῖρας, ἀλλ' οἱ ἐργαζόμενοι καὶ οἱ μετὰ προθυμίας καὶ τέλει καὶ δραστηριότητος καὶ αὐταπορρησεως μοχλοῦντες ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας, τοῦ μεγαλείου, καὶ τῆς δόξης τῆς πατρίδος αὐτῶν. Ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὸ θάρρος ἀπυβιβύονται, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι εὐλόγως δειλιῶσι καὶ ἀπελπίζονται ἐκ τῆς ἐναντιότητος τῶν περιστάσεων, παρουσιάζουσιν ἐλεεινὸν θέαμα λαῶν ἄνευ θελήσεως καὶ ἐθνικῆς πίστεως, γίνονται δὲ παίγνια τῆς τύχης καὶ τῶν περιστάσεων εἰς χεῖρας τῶν ὀλίγων ἐθνῶν. Τὸ χαλεπὸν τῶν καιρῶν καὶ τῶν περιστάσεων οὐδὲν σημαίνει πρὸς τῆς καρτεροψυχίας, τῆς φιλοπατρίας καὶ τῆς ἀπορασιατικότητος ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων. Ὅταν οἱ λαοὶ εἰσὶν ἀπορασιασμένοι εἰς θυσίας, ὅταν φιλοτιμῶς ἔχωνται τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν πραγμάτων, ὅταν ἐμπνέωνται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πῦρὸς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ὅταν οὐχὶ μόνον λόγοις ἠγχοῦσι ἄλλὰ καὶ ἔργοις ἐμπράκτως εἰσὶν ἀπορασιασμένοι νὰ ὑπερσπίσωσιν ἐναυτοὺς καὶ τὴν γῶρυν τῶν προγόνων, τότε τὸ χαλεπὸν τῶν καιρῶν καὶ τῶν περιστάσεων ἐξουθενίζεται, ἢ δὲ ἐναντιότητος τῶν πραγμάτων ἀπαμβύβυεται καὶ οἱ ἐχθροὶ ὑποχωροῦσιν.

«Ἡ ἱστορία διδάσκει τοῦλάχιστον ὅτι ἔθνη μικρὰ καὶ μικρὰς διαθέτοντα δυνάμεις, εὔρεθέντα, ὡς ἡμεῖς, εἰς κρίσιμους περιστάσεις, καὶ ἀπειληθέντα ὑπὸ μεγάλων ὄγκων, διότι ἦσαν πείθοντα, διότι ἔββινον μετὰ προνήσεως καὶ προσοχῆς, διότι ὠδηγοῦντο ὑπὸ ἀνδρῶν οὐχὶ ἀρχολιπάρων, ἀλλὰ φιλοτιμῶν, τὴν ψυχὴν αὐτῶν θεμέτων ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης τῆς πατρίδος, διότι ἐνεπνέοντο ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔρωτος πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, διότι ὑπέμειναν τὰ θεινὰ μεγαλοψύχως καὶ ἀντεπεξῆλθον θρασύτητα καὶ ὁμοφρόνως καὶ μετὰ λογισμοῦ κατὰ τῶν κινδύνων, τὰ ἔθνη ταῦτα ἐσώθησαν καὶ ἐμεγαλοῦργησαν καὶ συνέτριψαν διὰ τῆς ἀντιστάσεως αὐτῶν ὄγκους πολὺ ἰσχυροτέρους καὶ μεγαλειότερους τῆς ἐαυτῶν δυνάμεως. Οὕτε ἀπὸξ οὔτε δις ἐπέειδεν ὁ κόσμος τοιαῦτα θαύματα φιλοπατρίας καὶ μεγαλοψυχίας ἐθνικῆς, ἢ δὲ πάτριος ἱστορία εἶνε πλήρης τοιούτων παραδειγμάτων.

«Ὁ μέγας ἱστορικὸς Πολύβιος λέγει ὅτι ἀπέφυκε τὸ ἀτρόμητον καὶ τὸ μεγαλόψυχον τῶν μαχομένων ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν σωτηρίας νὰ καταπλήσῃ τοὺς ἐχθροὺς, ἢ κατὰ πάντας δὲ τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας φύσει ἐπισυμβίνουσα ἀθρόα ἐξέγερσις τῶν γενναίων ὁρῶν σύμπαντος τοῦ κινδυνευόντος ἔθνους οὐχὶ σπονίως παρεκτρέπει τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων καὶ τέλει μεταβάλλει αὐτὴν. Οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς μεταμέλονται διὰ τὴν πρὸς τὰ γενναῖα ταῦτα ἔθνη ἀσπλαγγίαν καὶ σκληρότητα αὐτῶν, οἱ ἀπώλεια ἐπανορθοῦνται καὶ ἡ εὐκλεία παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ζωηρὰ παραμένει». Καὶ περαιτέρω κληρύττοντες ἐν τούτοις τὴν ζωοποιὸν ἐλπίδα ὡς τὸν πρώτιστον ὅρον τῆς ζωῆς, δὲν νοοῦμεν διὰ τούτου νὰ μεταπέσωμεν εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον τῆς δι' ἀποχῆς ἀπὸ παντὸς ἔργου μαρᾶς αἰσιοδοξίας. Τοῦτο ἄλλως εἶνε εὐνόητον. Ἡ ἐλπίς ἄνευ τῆς δράσεως εἶναι τι ἀπερινόητον ὡς ἡ λάμψις ἄνευ πῦρὸς, ἄνευ καύσεως. Ὡς δ' οἱ χεῖριστοι τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους εἶνε οἱ τοῦ ἀπελπισμοῦ κήρυκες, οὕτω καὶ οἱ σφαλερώτατοι τῶν φίλων

τοὶ ὀδηγῶν αὐτοῦ εἶνε οἱ στυροῦντες τὰς χεῖρας μοιολογικῶς καὶ λέγοντες: «ὄν βυρύνεσαι, τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος εἶνε προσωρισμένον νὰ ζήσῃ» καὶ οἱ ἀνομύοντες νέον τινὰ Μωυσῆν, ὅπως ὀδηγήσῃ αὐτοὺς ἀβρόχως ποσὶ, τούτεστιν ἄνευ ἐργασίας, ἄνευ θυσιῶν, εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας.

«Ποῖον ἔθνος ἐσώθη διὰ μόνης τῆς νησιοδοξίας, διὰ τοῦ ἀπράγματος βίου, διὰ τῆς ἀπογῆς ἀπὸ θυσιῶν; Καὶ τί θὰ γίνῃ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πολιτικῶς μὲν πονηροκρατεῖται, ἐσωτερικῶς δὲ δὲν οἰσθάνεται τὸ ζώπυρον ἐκεῖνο τὸ μεγαλοῦργον, τὸ διατηροῦν ἀλοκίμητον τὸν πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτα καὶ ἄσβεστον τὸ πῦρ τῶν γεννησίων καὶ μεγάλων ἐθνικῶν συναίσθημάτων καὶ ὀρμῶν; Τί θὰ γίνῃ τὸ ἔθνος, τὸ ὅποιον μοιολογικῶς αἰσιοδοξοῦν καὶ μωρῶς εἰς τῆς νησιοδοξίας τὴν ἀπατηλὴν ἀγκάλην παραδιδόμενον δὲν συναίσθάνεται τὰς ἐνυτοῦ ὑποχρεώσεις, δὲν συναίσθάνεται τὸ ἐπικίνδυνον τῆς αὐξήσεως τῶν δυνάμεων καὶ τὸ ὀλέθριον τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὀρμῆς, τῆς ὀραστηριοτήτος, τῆς φιλοκτημασύνης καὶ τοῦ ζήλου τῶν ὁμόρων καὶ ἀντιπάλων αὐτοῦ ἐθνῶν, ἢ καὶ συναισθητικῶς ταῦτα δεικνύεται ἀπρόθυμον εἰς θυσίας καὶ προτιμᾷ τὴν ραστώνην τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν καὶ τὴν ἐργῶδη αἰετίζουσα, ἢ ἐπιβάλλει ἢ ἀμυνεῖ τῶν ἰδίων αὐτοῦ δικαιωμάτων; Ἀνομφόβως ἀποβάλλον καθ' ἐκάστην μέρος τῶν δικαιωμάτων τούτων, ὅστων ἢ βράδιον ἢ ἀπολέση καὶ τὴν ἰδίαν ἀνεξαρτησίαν καὶ θὰ βυθισθῇ εὐκλείας ἢ ἀφορητῆς δουλείας εἰς τὰ ἀνήλια βύραρα τῆς ἐθνικῆς ἀφανεύσεως.

«Τὸ ἐπιτελεῖν λοιπὸν σημαίνει καὶ ὄραν ἐθνικῶς. Δραῖσις δὲ εἶναι ἡ ἄσκησις καὶ ἀπὸ σχεδίου καὶ ἀπὸ προγνώμματος ἐργασία, ἢ ἐξασφαλίζουσα τὴν νίκην τοῦ ἔθνους ἐν εἰρήνῃ, ἢτις εἶναι ὁ ἀπαραίτητος ὄρος τῆς νίκης ἐν πολέμῳ, ὁ καλὸς διοργανισμὸς τοῦ πολιτεύματος, οὕτως ὥστε ἡ κανονικὴ λειτουργία αὐτοῦ ν' ἀποδώσῃ τὰ προσδοκώμενα ἐθνικὰ ἀποτελέσματα, ἢ προσαρμογὴ ἐκάστου πολίτου πρὸς τὸ πολίτευμα τοῦτο, ὡς ὁ ἐλάχιστος τροχίσκος, τὸ μικρὸν ἔμβολον, τὸ τελευτεῖον συστατικὸν εἰς τὸ κύριον σῶμα τῆς μηχανῆς, τῆς στρυμνατῆς ἢ λειτουργίας ὅταν καὶ ἐν ἕκαστον τῶν ὀργάνων τούτων κακῶς ἢ οὐδόλως λειτουργῇ, ἢ ἀμεταστάτως καὶ ἀμετασπλεύτως σταθερὰ πίστις εἰς τὸν ἐθνικὸν προσωρισμὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους, ἢ ἀφιέωσις ψυχῆς τε καὶ σώματος εἰς τὴν μεγάλην ἐθνικὴν δέαν, διότι εἰ λαοὶ εἰ μὴ ἔχοντες ἐθνικὸν ἰδεῶδες ἀποβάλλουσι τὰς γενναίας ὀρμὰς καὶ ταχέως βλέπουσι πειρευούσας τὰς πηγὰς τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ζωῆς, ἢ πογῆ ἀπὸ πάσης πολιτικῆς διαμάχης καὶ ἐσωτερικῶν ρίδων καὶ σπαραγμῶν, οἵτινες ἀποκαλύοντες τὴν ἐθνικὴν πρόοδον τέλειον ἀπανεκρῶνουσι τὰς εὐγενεῖς ὀρμὰς οἱ ἐκφυλίζουσι καὶ διασειοῦσι καὶ καταρρίπτουσι καὶ φανίζουσι τοὺς πολίτας, ἢ ἔμμονος προσήλωσις εἰς τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις καὶ ἢ διὰ πλάσις ἐθνικοῦ χαυκτῆρος, ὁ μετὰ θέρηης ζήλου πρὸς τὰ πάτρια καὶ ἀποστραφὴ τῶν ὀθνηίων, τὰ ὅποια συνήθως εἰσι ράγματα ἐξωθεν μὲν λάμποντα, ἔσωθεν δὲ πλήρη μοῦσματος φθοροποιῦ, ἢ κατ' οὐσίαν ἀσήμαντα ὅπως οἱ ἀπατηλὰ, ἢ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἐπιτέλεις τοῦ ἀθλήοντος καὶ ἢ διὰ τοῦ βίου παντὸς ἐταστικῆ

προσογῆ πρὸς τὴν ὀρατον, ἀλλ' ἐπιτυκτικὴν ἐκείνην καὶ γλυκεῖον φωνὴν τῆς Πατρίδος, ἢτις ἐσάκις δὲν ἤγγῃ εἰς τὰς καρδίαις τῶν πολιτῶν προσωμαίνει ἀνοποδράστως τὴν κατ' ὀπτωσιν τοῦ ἐθνικοῦ προσωήματος, τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, ἢτις ἀπώλειαν ἐπιβάλλει ἀσφαλῶς ἀνηκέστους ἐθνικὰς συμφορὰς καὶ πλήρη ἐθνικὸν ὀλεθρον, τέλος ἢ συνεχῆς ἐν τοῖς ὀπλοῖς ἀσκησις καὶ ἢ στρατιωτικὴ ἀγωγή τῶν πολιτῶν καὶ ἢ παρασκευὴ ἐτοιμοπολέμων δυνάμεων, ἰκανῶν νὰ ἐπιβάλλωσι τὸν σεβασμὸν τοῖς ἐχθροῖς καὶ νὰ προσωσίωσιν ἐν ἀνάγκῃ τὰ δίκαια τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἀπαιτοῦσι θυσίας, θυσίας, θυσίας καὶ αἱ θυσίαι εἶνε τὸ κυριώτερον γνώρισμα παντὸς εὐγενούς καὶ μεγάλου λαοῦ, ὅστις θέλει νὰ ζήσῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ».

(Ἐπεταί συνέχεια).

Σ. Γ. Βλαδιανός.

5)

ΕΘΝΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

(5)

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΞ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΜΘΜ

(Συνέχεια).

Ἄντ' αὐτῶν ὄμως εὔρον τὸ ὑπὸ τοῦ Κιουταχῆ προαποσταλὲν εἰς Ἄγιον Συμεῶν σῶμα, τὸ ὅποιον ἔρπον σιγὰ ἐπλησίασεν εἰς ἐλαχίστην ἀπόστασιν καὶ κατεπυροδόλησεν αὐτοὺς θανασίμως. Ἡ ἀπώλεια τῶν Ἑλλήλων ὑπῆρξε πολὺ μεγαλυτέρα ἢ πρότερον ἐπὶ τῆς πεδιάδος. Ἐμβρόντητοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους διωκόμενοι κατὰ πόδας ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν, εἰς οὓς εἶχε προκηρυχθῆ μέγιστη ἀμοιβὴ δι' ἐκάστην κεφαλὴν. Αἱ πλείστου τῶν γυναικῶν παιδιῶν, αἵτινες εἶχον μὲν φθάσει μέχρι τοῦ μέρους ἐκείνου συρομεναι, οὕτως εἶπειν, πλὴν δὲν ἰδύναντο πλέον νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω, ἔπεσαν εἰς χεῖρας τῶν Ἀλβανῶν κατὰ τὴν ἀγρίαν ἐκείνην ἀνθρωποθυσίαν. Τέλος εἶδον οἱ φυγάδες ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ζυγοῦ, ὅπου εὔρον ὀράκα τινὰ ἀνδρῶν ἐκ τοῦ σώματος τοῦ Μπότσαρη καὶ ὀλίγας τροφὰς. Μακρὰν ἐν τῇ κοιλάδι ἀπεσβύνετο ὁ θόρυβος τῶν διωκτῶν· ἐν δὲ τῇ πεδιάδι ἔλαμπον αἱ φλόγες τῆς καιομένης πόλεως.

Οἱ διασωθέντες, πεινῶντες καὶ γυμνοὶ διήγαγον τρομερὰν νύκτα ἐπὶ τῶν κορυφῶν τοῦ ὄρους. Τὴν ἐπαύριον πρωίαν ἀφίκοντο εἰς τὴν ἔρημον Δερβέκι-σταν καὶ τὴν ἐπιόυσαν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Πλατάνου, ὅπου διέμειναν ἐπὶ μίαν ἔβδομάδα ὅπως συναθροίσωσι τοὺς διεσπαρμένους φυγάδας.

Οὕτω τὰ λείψανα τῆς ἠρωικῆς φρουρᾶς Μεσολογγίου, 1300 μόλις ἐκ τῶν 9 χιλιάδων, ἐν οἷς 7 γυναικες ἐκ τῶν πεντακισχιλίων τοιούτων, καὶ τινὰ κοράσια καὶ παῖδες ἀνηθοὶ, ἐσύρθησαν περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου οἰκτρὰ καὶ ἐλεεινὰ εἰς Ἄμφισσαν, ὅπου εὔρον ἀναψυχὴν καὶ βοήθειαν. Οἱ σωθέντες ἄνδρες, ὁ γέρον Νότης Μπότσαρης, ὁ Τσαβέλλας καὶ ὁ Φωτομάρας ἔθεωροῦντο μετὰ καταπλήξεως ὡς θαυμάσια ἀνδρείας· μύχιον δὲ συναίσθημα ἐγενεῖτο ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀτυχοῦς καὶ κατεσπαραγμένου λαοῦ, ὅτι τὸ Μεσολόγγιον εἶχε θυσιασθῆ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ἢ Ἑλλάς ὄφειλε νὰ φανῇ ἀξία τῆς θυσίας.

Σύμπαν τὸ Ἔθνος ἐδάκρυσεν εἰς τὰ πάθη ταῦτα τῶν Μεσολογγιτῶν καὶ ἐπένησε πᾶς Ἕλληνα ὡς νὰ εἶχεν αὐτὸς οὗτος ἀπολέσει συγγενὴ τινὰ κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνῃ νύκτα. Ὅσοι δὲ τὸ ἀλείωνον ἄγγελμα ἐφύλασεν εἰς τὴν ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, τάφου σιγῇ ἐπεκράτησεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ «μέτρος καθέναν μὲ τὸν νοῦν του τὸν ἀφανισμόν μας», λέγει ὁ Κολοκοτρῶνης. Καὶ ἐαυτοὺς βεβαίως ὤφειλον νὰ αἰτιῶνται, λέγει ὁ ἱστορικὸς, ὅτι ἐδράονταν καὶ ὄκνησαν σκεπτόμενοι καὶ ἐρίζοντες οἱ Βουλευτικοὶ τῆς Ἐπιδαύρου ἄνδρες, ἐν δὲ ὁ ἔχθρὸς ἵστατο πρὸ τῶν πυλῶν. Διὰ τῆς πολιορκίας ἐκείνης τῆς τασούτου ἀξιωματικότητος, διὰ τοῦ ἠρωικοῦ ἀγῶνος, ὅστις θὰ μείνῃ ἀθάνατος, ἐνόσω ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του καὶ δύναται νὰ θυσιάσῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ζωὴν του· διὰ τῆς ἐνδόξου ἐκείνης καταστροφῆς τοῦ Μεσολογγίου, τὸ ὁποῖον ἔψαλεν ὁ Βικτωρ Οὐγκώ, εἶχε πλέον ἀναγραφῆ διὰ μεγάλων αἱματηρῶν γραμμάτων ἡ ἀδιάλλακτος ἀντιθεσις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, εἶχε δὲ προδήλως καταδειχθῆ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὁκνοῦσαν καὶ πτωχὴν ἐνθουσιασμοῦ, διπλωματίαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ γινῆ τι ἐν Ἀνατολῇ καὶ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν κίνημα δὲν ἠδύνατο νὰ συγκαλυφθῆ οὔτε νὰ ταφῆ ἐν σιγῇ.

Τέλος.

ΕΝΟΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΛΟΥΙΣ ΜΑΥΡΕΥ

(Louis Maurecy)

(Συνέχεια).

Ἦτο προῦρα καὶ ἡ Κλαίρη φέρουσα ἀστειρὰν πένθιμον ἐνδομασίαν, ὡς νὰ εἶχε χάσει τὴν προτερσίαν τὴν ἴδιαν μητέρα της. Εἰς τὸ ἄχρῶν πρόσωπον της νεάνιδος δὲν ἐφαίνετο μαιδιάμα, τὰ δὲ χεῖλη της οὐδεμίαν ἐπρόφρανον λέξιν.

Μετ' ὀλίγον παρουσιάσθη ἡ κομψὴ οικιαγραφία τῆς Héléne Merina ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ ἐστιατορίου.

Ἡ Mère Marie Clotilde ἐπροχώρησε πρὸς αὐτήν. Εἶχε παραιτήσῃ τὸν ταπεινὸν καὶ γλοκὸν τρόπον της, ἠνώρθου τῶρα τὸ ὀψηλὸν ἀνάστημά της ἐν ὄλῳ ἱφθασμοῦ της.

— Δεσποινίς Merina, λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ περάσῃτε ἀπὸ τὸ γραφεῖόν μου πρὶν ἐπιστρέψῃτε εἰς τὴν ἐργασίαν σας.

Αἱ νεάνιδες παρετήρησαν ἀλλήλας ἐκπεπληγμέναι διὰ τὸν ἀστειρὸν αὐτὸν τόνον.

Ἡ Héléne οὐδὲν κίνημα ἐκπλήξσεως ἐφανέρωσεν. Ἐστρεφε μόνον ὀλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπήντησεν ἀγαπῶσως.

— Δὲν ἔχω καιρὸν μα, Mère.

— Πρέπει νὰ ἔχετε· θὰ γὰρ περιμένω, ἀκούετε;!

Καὶ ἡ Mère Marie Clotilde ἐξήλθεν ἐνφ' ἡ νεαρὰ οὐκ ἄστροφοι, πολλὰ ἤνεμος ἐλάμβανε θέσιν εἰς τὴν τραπέζαν.

Ἡ καρδία της Κλαίρης ἤρχισεν νὰ κτυπᾷ βραδίως.

Πρὸ τοῦ τραπέζου τούτου δὲν ἤρθαιεν ἤτις τυχον τῆς συνέδησίν της

Εἶχε παρελθεῖ μὴν ἄφ' ὅτου ἡ Héléne ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν νεάνίδα τὴν μεγάλην χάριν νὰ δέχεται τὰς ἐπιστολάς της εἰς τὸν ἐμπορικὸν οἶκον ὅπου ἡ Κλαίρη εἰργάζετο.

Ἡ αἰσθητικὴ χάρις δὲν ἤρξε ποτὲ εἰς τὴν νεάνίδα. Ἀλλ' οἱ τροχοὶ της μηχανῆς της θελητικῆς της ἐφαίνοντο συντριβέντας ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλους κατατροπὰς, αἰτνας τὴν ἐστῆ, ρητὰν της πορτολεῖς αὐτῇ ὑπάρχουσιν. Δὲν ἤστειρε ν' ἀρνήθῃ.

Δεῖκα πέντε ἡμέρας βραδύτερον, τὸ ἀπόγευμα μιᾶς Κυριακῆς, ἡ δὲ Merina πολυτελῶς ἐνδεδυμένη ἐνοθεῖται ὑπὸ τὰ

σκιερὰ δένδρα τοῦ κήπου τὴν Κλαίρην τεθλιμμένην καὶ ἰρημον.

— Ἰδωμεν, μικρὸ μου, — ἦτο ἡ λέξις της — τί κάμετε ἐδῶ. Σκέπτεσθε νὰ διέλθητε μόνῃ τὸ ἀπόγευμά σας;

— Ποῦ θέλετε νὰ ὑπάγω; ἀπήντησεν ἡ νεάνις μετ' ἀηθίας. Δὲν ἔχω πλέον σκοπὸν κανένα· δὲν γνωρίζω πλέον κανένα.

— Ἀλλὰ μικρὸ μου, ἀπαντᾶ τις νεὸς φίλος. Ὅπως τ' ἄνθη, νεαὶ ἀντικαθιστῶσι τὰς παλαιὰς γνωριμίας. Ἐρχεσθε μαζί μου;

— Ὅχι, σὰς εὐχαριστῶ.

— Ἐπιμένω πρὸς τὸ συμφέρον σας. Ὁ καιρὸς εἶνε ὡραῖος θὰ ὑπάγωμεν μέχοι τοῦ Δάτους νὰ θαυμάσωμεν τοὺς χρωματισμοὺς τοῦ φθινοπώρου.

— Ἡ νεάνις ἠρνήθη ἀκόμη, ἔπειτα συγκάτευσεν. Ἐν τῷ ταρτῶν βραδύτερον αἱ δύο νεάνιδες ἐτήρχοντο τοῦ μοναστηρίου.

Κατ' ἀρχὴς ἡ δὲ Merina δὲν ἐνεπιστεύθη τὰ μυστικὰ της εἰς τὴν σύντροφόν της, παραιοθεῖσα νὰ διασκεδάτῃ τὴν μελαγχολίαν της, νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὰ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα.

— Θὰ πάρωμεν τὸ ὄμιμπους της ὁδοῦ Taitbout, εἶπεν. Θὰ μὰς φέρῃ εἰς Passy. Εἶνε ἐξαιρετικὸς περίπατος καὶ δὲν θὰ μὰς κουράσῃ.

Καὶ ἐνφ' ἐπληξίαζον εἰς τὸ γραφεῖον.

— Μὴ ἐξαγριωθῆτε, θὰ σὰς εἶπω καὶ ἴσως ὁ ἐρατῆς μου περιμένει ἐκεῖ. Εἶνε λίαν εὐγενῆς, θελακτικῆς, μὴ φοβείσθε.

— Εἶνε ὁ Doris Swillmann; ἠρώτησεν ἡ νεάνις.

— Τι ἰδέα! Θὰ ἔκαμα διόλου λόγαν δι' ἐκεῖνον! πρὸ πολλοῦ δὲν τὸν σκέπτομαι.

— Ναι, εἶνε ἀληθές, εἶπεν ἡ Κλαίρη· μοὶ εἶχες εἶπει ὅτι ὁ γάμος σου μετ' ἐκεῖνου ἐματαιώθη.

— Καὶ τῶρα εἶνε ἄλλος εἰς τὸν δρόμον. Ἀλλ' ἰδοῦ, ἀκριβῶς τὸ πρόσωπον περὶ τοῦ ὁποῖου σοὶ ὁμίλῃ.

— Ὁ Κύριος Charles Frel'n, συνοδαστῆς τοῦ δικαίου. Ὁ νεανίας προσέκλινε μετὰ σεβασμοῦ πρὸ τῆς Κλαίρης.

— Ἡ φίλη μου, δεσποινίς Germain, ἥτις ἔχει τὴν καλωσύνην νὰ δέχεται τὰς ἐπιστολάς σου, ἐπρόσθεσεν ἡ Héléne.

— Ἐπιτρέψατε νὰ σὰς ἐκφράσω ὅλας τὰς εὐχαριστίας μου καὶ ὄλην τὴν εὐγνωμοσύνην μου, δεσποινίς.

Αἱ παρειαὶ τῆς Κλαίρης ἐχρωματίσθησαν, ἐφαίνετο πολὺ στενοχωρημένη.

— Ποῦ ἐπιθυμεῖτε νὰ ὑπάγητε; ἠρώτησεν ὁ νεανίας.

— Εἰς τὸ Δάτος· ἀπήντησεν ἡ Héléne.

— Θὰ πάρωμεν μίαν ἄμαξαν.

— Δέχομαι.

— Τι ἐξαιρετικὸν ἰδέαν εἶχες νὰ φέρῃς μαζί σου τὴν δεσποινίδα. Ἀκριβῶς συνοδεύομαι καὶ ἐγὼ ὑπὸ τινος φίλου μου. Ἐμελλε νὰ σὲ θαυμάζῃ μακρόθεν, Héléne. Ἀλλ' ἀφοῦ συνοδεύεσαι ἀπὸ τὴν δεσποινίδα θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ γὰρ παρουσιάσω αὐτόν.

— Βεβαίως τοῦτο εἶνε τέλειον, ἀπήντησεν ἡ Héléne, κτυπῶσα τὰς χεῖρας.

Εἰς ἐν σημεῖον ὁ φίλος ἐπληξίασεν.

— Ὁ Κύριος Hubert Saint Alyade, ἐβόησεν ὁ Frel'n. Ἦτο μικροῦ ἀναστήματος μὲ ὀφθαλμοὺς ὡραίους μέλανας αἰτνας ὅμως ἐσχεδιάζοντο ἤδη μὲ ροσιδάς, ἐπὶ δὲ της κόμης του διέτρεχον ἀργυραὶ τρίχες. Καθ' ὅλα τὰ ἄλλα ἦτο τέλειος.

Ἐσταμάτησαν μίαν ἄμαξαν ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἕκαστος ἔλαβα μίαν θέσιν καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸ Δάτος.

— Ἡ Héléne ἦτο εὐτοχῆς· ἐγέλα. ἐφλοῦρει, ἐλάμβανε διττόφορος στάσις, ἐνφ' ἡ Κλαίρη ψυχρὰ, ὠμίλει ὀλίγον, ἐκίε

ἦτο λίαν εὐδυνεής, παρατηροῦσα δι' ἀορίστου βλέμματος τὰς θαυμασίας δένδροστοιχίας καὶ τὰς πλουσίας οἰκοδομὰς.

Ὁ Κόριος Frelin δὲν ἦτο ὠραίος ἀλλ' οὔτε ἄσχημος, οὔτε πνευματώδης, οὔτε μωρός. Ὁμίλει πολὺ. Οἱ λόγοι τοῦ ἐπλέκοντο ἀπὸ μάταια ψεύδη ἅτινα ἐθάμβωνον τὴν Héléne ἐπρόξενον ὅμως ἀηδίας εἰς τὴν συντροφὴν τῆς.

Ὁ Hubert Saint Alyadé ὠμίλει ὀλίγον. Μετ' ἐδλαδούς προσοχῆς, σχεδὸν μετὰ θαυμασμοῦ παρατήρει τὴν νεάνιδα καθήμενὴν ἀπέναντί του.

Πολὸν πεπαιδευμένος, ἱκανὸς νὰ δώσῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ παντὸς πράξιματος.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐνώπιον τῆς τόσης προφυλακτικότητός του ἢ ψυχρότης τῆς νεάνιδος ὑπεχώρησεν. Μὲ περισσοτέραν προθυμίαν ἀπήντα εἰς τὰς ἐρωτήσεις του, ἐξεφράζετο τὴν γνώμην τῆς, ἠκριβολόγει ἐπὶ τῶν φερομένων κρίσεων.

Εἰς Passy κατήλθον τῆς ἀμάξης καὶ ἀνὰ δύο σχεδὸν ἴενοι οἱ μὲν πρὸς τοὺς δὲ ἤρχισαν περιπάτον ἐντὸς τοῦ λόσου.

Ἐμπροσθεν ἐβάδιζεν ὁ Charles μὲ τὸν βραχίονα ὑπὸ τὸν τῆς νεάνιδος. Τὰ χεῖλη του ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐπέψαυον τὸ οὐδ' ἐμάντευό τις ὅτι τῇ ἐπιθόριζεν ἐρωτικὰς λέξεις.

Ὅπισθεν ἤρχετο ἡ Κλαίρη καὶ πλησίον τῆς ὁ Hubert Saint—Alyadé μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ ὁμιλῶν περὶ πραγμάτων ἀδιαφόρων, ἅτινα ὅμως ἐπηρέαζον τὴν καλλιτεχνικὴν φύσιν τῆς νεάνιδος.

Ὁμιλοῦν περὶ μουσικῆς, θεάτρου, φιλολογίας καὶ ἡ Κλαίρη ἐν τῇ ἐνθουσιασμῶ τῶν κρίσεων τῆς ἐληγομένης τὰς θλίψεις τῆς.

Αἱ ὥραι τῆς μεταμεσημβρίας παρήρχοντο ταχέως. Ἐλαβον δειλινατικὸν εἰς παρακείμενον καφενεῖον καὶ ἐπανήλθον ἄλλοι ἐφ' ἀμάξης καταγοητευμένοι.

Ὅτε ἀπεχωρίζοντο, ὁ Charles ἀπέθηκε φιλημα ἐπὶ τῶν εἰλέων τῆς συντροφῆς του, ἐνῶ ὁ Hubert ἔκλινα μετ' ἐδλαδίας καὶ ἤρπασθη τὴν χεῖρα τὴν ὅποιαν ἡ Κλαίρη εἶπεν.

—Μοὶ ἐπιτρέπετε, δεσποινίς, νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ συναντώμεθα ἴστε εἰς τὸν περιπάτον διὰ νὰ σὰς χρησιμεύσω ὡς καθάριστος, καθὼς σήμερον;

Ἡ Κλαίρη ἔκλινα τὴν κεφαλὴν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ· τούτο ἦτο ἄρνησις οὔτε συγκατάθεσις.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς τὰς σχεδὸν καθημερινὰς ἐτολάς του ὁ Charles Frelin εἶχε πάντοτε μίαν λέξιν ὑποκειμένην διὰ τὴν Κλαίρην καὶ πάντοτε ἀνέφερε κατὰ διὸ φίλον του.

(Ἀκολουθεῖ).

(Μετάφρ. Κασσ. Ν. Ζήνωνος).

ρητόν: Ὁ οὐ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσης.

Τὸ νὰ συμπεριληφθῶσιν ὅλα τὰ καθήκοντα εἰς δύο φράσεις· τὸ νὰ διδάσκῃ συγχρόνως τὸν ἄνθρωπον τί πρέπει νὰ πράττῃ καὶ τί πρέπει ν' ἀπογοῆγῃ εἶναι πρόβλημα, τὸ ὅποιον οὐδεὶς φιλόσοφος, οὐδεὶς σοφὸς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ λύσῃ· ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο Θεός.

Ἐὰν θέλητε νὰ συνοψίσετε τὸ θεῖον ρητόν εἰς μίαν λέξιν, θὰ ἐκβάλητε ἐξ αὐτοῦ μίαν λέξιν ἱερὰν, θεῖαν, τὴν λέξιν ἀγαπάτε.

Ἐὰν ἀγαπᾶτε, δὲν δύνασθε νὰ προσβάλλητε τὸ ἀγαπώμενον παράπτωπον.

Ἐὰν ἀγαπᾶτε, θὰ εἰσθε οἰκτίρμονες, θὰ συγχωρῆτε, θὰ εἰσθε φιλήθρωποι, ἐν μιᾷ λέξει θὰ ἐξασκήτε ὅλας τὰς ἀρετὰς τὰς γεγραμμένας εἰς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς πλάσας ἡμᾶς ἐχάραξεν εἰς τὰ δάθη τῆς συνειδήσεώς μας.

Τὴν ἀγάπην δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν οὐδὲ νὰ γνωρίσωμεν εἰμὴ ἐν τῇ πράξει.

Ἐὰν εἰσθε μόνος, ἐρημος εἰς τὸν κόσμον, θὰ ἐπίστευον ὅτι εἰσθε ἐλεήμων χωρὶς νὰ ἴδω ἐλεημοσύνας σας, ἀλλ' ἀφοῦ πάντοτε εἰμῆθα εἰς συνάφειαν μετὰ τῶν ἄλλων ἔχομεν χιλίους τροπῶν ἢ ἀπειδεύμεθα τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην. Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἔχομεν χιλιάς περιστάσεις μικρὰς ἢ μεγάλας νὰ ἐξασκήσωμεν τὴν ἀγιωτέραν μεταξὺ τῶν θείων ἀρετῶν, τὴν ἐλεημοσύνην. Διὰ νὰ ἐξασκήτε τὴν ἐλεημοσύνην δὲν ἐννοοῦμεν νὰ διδῆτε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς πτωχὸν ὀλίγα νομίσματα. Ἡ φιλανθρωπία εἶνε ἀρετὴ, ἥτις περιβάλλει ὅλον τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι εἰς ἐκ τῶν χιλίων τρόπων τῆς ἐξασκήσεως αὐτῆς.

Θέλετε νὰ ὑπολογίσωμεν τὰ ἄπειρα ὄρια μέχρι τῶν ὅποιων ἐκτείνεται ἡ δύναμις τῆς ἀγάπης; Μίαν ἡμέραν ἀναβῆτε εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας παρατηρήσατε περὶ ἡμῶν καὶ θεωρήσατε τὸ ἥριον θεοῦ τὸ ἐπίλυον περιουσιάζει ἡ γῆ, ἀπυρροφώσα τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου ἐκ τοῦ ἐποίου λομβάνει τὸ φῶς, τὴν θερμότητα καὶ τὴν ζωὴν. Ἄν λοιπὸν διάστημα χιλιάκις μεγαλειότερον τοῦ ὀρίζοντος τούτου εἶναι κατακτημένον ὑπὸ ἀνθρώπων διαφοροῦ χρώματος καὶ ὁμιλούντων διαφοροῦς γλώσσας, ὀφείλετε νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε ὅλους, διότι εἶναι ἀδελφοί σας καὶ τὸν γείτονά σας ὀφείλετε νὰ τὸν βοηθήγητε, ἐὰν ἔχη ἀνάγκην ἀπὸ σας.

Καθὼς ὁ ἥλιος φωτίζει καὶ θερμαίνει ὅλην τὴν γῆν, ὁμοίως καὶ ἡ ἀγάπη σας πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα, δηλαδὴ τὴν μεγάλην οἰκογένειαν εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκετε.

Ἀφοῦ ἔχετε τὸ δικαίωμα ν' ἀγαπᾶσθε πρὸ ὅλων, ὁμοίως ἔχετε καθήκον ν' ἀγαπᾶτε ὅλους.

Θὰ σὰς ὁμιλήσω τώρα περὶ τῆς ἀγάπης, τὴν ὅποιαν ὀφείλετε νὰ ἔχητε εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀνεξαρτήτως τῶν δεσφῶν τῆς συγγενείας καὶ τῆς φιλίας.

Ἡκούσατέ ποτε τὴν φωνὴν δυστοχοῦς, ὅστις πίπτει εἰς βράμβρον ἢ ὅστις προσβάλλεται ὑπὸ ληστῶν, ἀπειλεῖται ὑπὸ εἰνός κινδύνου· φωνάζει βοήθειαν, βοήθειαν! Εἰς τὴν ὑστάτην ταύτην πρόσκλησιν δὲν ἐκτελεῖ οὐδένα ἰδιαιτέρως, ἀλλ' ἀπευθύνεται εἰς κάθε ἄνθρωπον καὶ ὅστις ἀκούει τὰς φωνὰς του καὶ ἔχει καρδίαν σπυδαίει εἰς βοήθειάν του.

Ὁ αἶκτος, ἡ συγκίνησις εἶναι τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ ἀλφαῖτου τῆς ἠθικῆς καὶ, ἐὰν δὲν αἰσθάνηται τις τὸ αἶσθημα τοῦτο, πρέπει νὰ ἔχη καρδίαν ἀπὸ πέτραν ἵνα εἶναι τῶσον σκληρὸς καὶ ἄνυμος, ὥστε εἶναι ἀνάξιος νὰ ὀνομαζῆται ἄνθρωπος.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΥΣΚΑΤΣΑ (12)

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΛΛΛΛ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

— 0 —

Περὶ ἐλεημοσύνης.

Ἐλεημοσύνη σημαίνει ἀγάπη. Ὁ Θεὸς ἔκαμεν αὐτὴν τὴν θεῖαν τὴν, διότι ἐγνώριζεν ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ βραχὺς τῆς καρίας, ὁ δεσμός ὅστις συνδέει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκογένειαν.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς περιέλαβεν ὅλην τὴν ἠθικὴν εἰς τὸ

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΖΗΝ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ

ΝΑ ΤΡΩΓΩΜΕΝ

Ἡ δυσπεψία καὶ τὰ ἄτοπιά της.—Νὰ μὴν εἴμεθα . . . ἀφρημένοι.

Ἀπὸ ὅλας τὰς παθήσεις τοῦ ἀνθρώπου—γράφει εἰς τὴν "Revue", ὁ ἰατρὸς Ρενιὼ—ἡ συχνότερα, τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἀνωτέρας κοινωνικὰς τάξεις, εἶνε ἡ δυσπεψία. Εἶνε δὲ αὕτη τὸ ἀποτέλεσμα πολλῶν καὶ διαφορῶν αἰτιῶν.

Καὶ πρῶτον πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν τὰς ἠθικὰς αἰτίας. Τοιαῦται εἶνε ὄχι μόνον αἱ θλίψεις καὶ αἱ στενοχωρίαι τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ αἱ παντοῖαι βιοτικαὶ ἀσχολίαι. Ἐάν κατορθώσῃ τις νὰ διασκεδάσῃ, ν' ἀλλάξῃ τόπον, νὰ μεταβῇ εἰς τὰ λουτρά, εἰς τὴν ἐξοχὴν, τὸ κακὸν παρέρχεται προσωρινῶς, διὰ νὰ ἀρχίσῃ πάλιν, μόλις ἐπαναλάβῃ τὰς ἀσχολίας του.

Ὁ ἰατρὸς μάτην συμβουλεύει εἰς τὸν δυσπεπτικὸν νὰ λησμονῇ τὰ δεινὰ του καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ὑγείας του.

Δὲν ἔμπορεῖ τις ν' ἀπαλλαγῇ εὐκόλως ἀπὸ τὰς σκέψεις του· ἔμπορεῖ ὅμως ἐπὶ τέλους νὰ τὰς ἀφίησιν τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ.

Ὁ διάσημος Ρώσος φυσιολόγος Παυλόφ ἀπέδειξεν ὅτι διὰ νὰ χωνεθῇ τις καλὰ πρέπει νὰ τρώγῃ μὲ εὐχαρίστησιν.

Ἐάν εἶνε ἀφρημένος, ἡ ἀποφασίση νὰ φάγῃ ἄνοστον φαγητὸν ἢ τροφὴν, ἡ ὁποία δὲν εἶνε τῆς ἀρεσκείας του, τὸ σάλαον καὶ ὁ γαστρικὸς χυμὸς δὲν ἐκκρίνονται εἰς ἀρκετὴν ποσότητα καὶ ἡ χώνευσις γίνεται μετὰ δυσκολίας. Ἐάντις, ὅταν τὸ φαγητὸν εἶνε καλὸν καὶ τρώγεται μὲ ὄρεξιν, καὶ τὸ σάλαον χώνεται ἄφθονον ἐντὸς τοῦ στόματος καὶ ὁ γαστρικὸς χυμὸς ἐντὸς τοῦ στομάχου, ἡ δὲ χώνευσις γίνεται ταχέως.

Ἰδοὺ λοιπὸν, ὅτι μετὰ τῶν πραγμάτων ὅσα πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ ἰατρὸς, εἶνε καὶ ἡ μαγειρικὴ τέχνη!

Μερικοὶ κατηγόρησαν

ἀδίκως τὴν "καλοφαγίαν", ὅτι αὕτη δὴθεν εἶνε αἰτία τῆς δυσπεψίας, διότι γίνεται ἀφορμὴ "πολυφαγίας". Ἐλησμόνησαν ὅμως ὅτι ἔν καλὰ μαγειρευμένον φαγητὸν προσελκύει τὸν δυσπεπτικὸν καὶ διεγείρει τὰς ἐκκρίσεις τοῦ σάλαου καὶ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ. Εἰς ἀνθρώπους εἰς τοὺς ὁποίους, ἕνεκα παθήσεων τοῦ οἰσοφάγου, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐνεργήσουν ἐγγεῖρησιν καλουμένην "γαστροτομίαν",—ν' ἀνοίξουν δηλαδὴ ὀπήν εἰς τὰ τοιχώματα τοῦ στομάχου, ὅπως δι' αὐτῆς εἰσάγουν ἀπ' εὐθείας ἐντὸς τοῦ στομάχου τὰς τροφάς,—παρετήρησαν, ὅτι μόνον ἡ θέα τροφῶν καλῶς παρασκευασμένων καὶ τῆς ἀρεσκείας τῶν ἀρθεῶν ἦτο ἀρκετὴ, ὅπως ἡ ἐκκρίσις τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ γίνῃ ἐντονωτέρα καὶ ἀφθονωτέρα.

Ὅλοι λοιπὸν συμφωνοῦν, ὅτι τὰ φαγητὰ, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἀπλά, πρέπει νὰ εἶνε καλὰ μαγειρευμένα:

Αὐτὸ ὅμως

δὲν ἀρκεῖ, πρέπει νὰ ἠξέρωμεν καὶ πῶς νὰ τρώγωμεν. Σχεδὸν ὅλοι τρώγωμεν κακῶς, διότι τρώγωμεν καὶ μεγάλην ποσότητα φαγητοῦ καὶ μὲ πολλὴν βίαν· διὰ τοῦτο ὅλοι σχεδὸν εἴμεθα δυσπεπτικοί.

Τὸ νὰ τρώγῃ τῆς γρήγορα εἶνε ἐλάττωμα ἐκ τῶν πλέον διαδεδομένων. Ἄλλοι θέλουσιν νὰ τελειώσουν γρήγορα, διὰ νὰ σπεύσουν εἰς τὰς ἐργασίας των. Ἄλλοι εἶνε νευρικοί, βιαστικοί εἰς ὅλα καὶ ἐπομένως καὶ εἰς τὸ γαστρώμα των. Καταπίνουσιν

λοιπὸν χωρὶς νὰ μασήσουν ὅσον πρέπει· ἡ ἐργασία τῶν ὀδόντων γίνεται ἀνεπαρκής. Τὸ νὰ φάγουν εἶνε δι' αὐτοὺς ἀγχαρεία καὶ πρὶν τελειώσῃ τὸ ἔν φαγητὸν ἀνοπομονοῦν νὰ ἐλθῇ τὸ ἄλλο.

Ἄλλὰ καθὼς ὁ ἀρτοποιὸς δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζυμώσῃ, ἂν δὲν εἶνε καλὰ ἀλεσμένος ὁ σίτος καὶ ἂν δὲν προσθεσθῇ νερὸν εἰς τὸ ἄλευρον, ὁμοίως καὶ ὁ στόμαχος δὲν χωνεύει, ἂν αἱ τροφαί, ὅσας δέχεται, δὲν εἶνε καλὰ μασημέναι καὶ ἀρκετὰ ὑγραί. Διὰ τοῦτο ἡ φύσις ἐφρόντισε νὰ μᾶς δώσῃ 32 ὀδόντας (ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἂν χάσωμεν καὶ μερικὸς ἢ τέχνη μᾶς τοὺς ἀναπληρῶσαι) διὰ νὰ μασώμεν καλὰ, καὶ ἐκτὸς τοῦ νεροῦ καὶ τῶν ὑγρῶν ὅσα πίνομεν, μᾶς προμηθεύει καὶ εἰδικὸν ὑγρὸν, περισσότερον ἀπὸ μίαν ὀκτὰν εἰς τὰς 24 ὥρας, τὸ ὁποῖον κυκλοφορεῖ ἐντὸς τοῦ στόματος. Τὸ ὑγρὸν αὐτὸ εἶνε τὸ σάλαον.

Τὸ σάλαον ἐκκρίνεται

ἐντὸς τοῦ στόματος, ἀπὸ τρία ζεύγη ἀδένων. Εἶνε ὑγρὸν ἀλκαλικὸν, χωρὶς γεῦσιν, ἄχρουν καὶ ἄοσμον, περιέχει δὲ 99 τοῖς 100 περίπου νερὸν καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄλατα, ἀέρα καὶ ὀργανικὰς οὐσίας, τῶν ὁποίων ἡ σπουδαιότερη εἶνε ἡ "πτυαλίνη". Τὸ σάλαον διαλύει τὰς εὐδιαλύτους οὐσίας, καθὼς τὴν ζάχαριν, τὰ ἄλατα κλπ καὶ τέλος ὑγραίνει τὰς τροφάς καὶ τὰς κίμναις ὀλισθηρὰς εἰς τὸν στόμαχον.

Ὅταν αἱ τροφαί εἶνε ἀτελῶς μασημέναι, οἱ χυμοὶ δὲν κατορθώνουν νὰ τὰς διαλύσων. Συνεπῶς ζυμοῦνται, ἀποσυντιθενται, προκαλοῦν στομαχικὰς ταραχὰς καὶ γίνονται μίαν ἀπὸ τὰς κυριωτέρας αἰτίας τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀρθριτισμοῦ.

Ὅλα αὐτὰ αἱ διαταραχαὶ ἐξελείφονται, ἂν ἀποφασίσῃ τις νὰ μασᾷ βραδέως. Τοῦτο δὲν εἶνε μόνον ἀπλή θεωρία· διότι τὴν ἀπέδειξεν ἐμπράκτως ὁ Ἀμερικανὸς Φλέτσερ. Οὗτος ἔλαθε τὴν ἀπόφασιν νὰ μασᾷ βραδέως τὴν τροφὴν καὶ τελείως, ἕως ὅτου μεταβληθῇ εἰς χυλὸν μαλακὸν καὶ καλὰ βρεγμένον ἀπὸ τὸ σάλαον εἶχε μάλιστα τὴν ὑπομονὴν νὰ κρατῇ ἐπ' ὀλίγον ἐντὸς τοῦ στόματός του καὶ αὐτὸ τὸ γάλα καὶ τὸν ζυμὸν καὶ τὸν οἶνον καὶ πᾶν ἄλλο θρεπτικὸν ὑγρὸν. Χάρις λοιπὸν εἰς τὴν καλὴν μάτησιν καὶ τὴν τελείαν ἀνάμειξιν μὲ τὸ σάλαον ἐντὸς τοῦ στόματος, ἡ πέψις καὶ εἰς τὸν στόμαχον καὶ εἰς τὰ ἔντερα γίνεται καὶ εὐκόλως καὶ τελείως, αἱ ἀποσυνθέσεις καὶ τὰ ἀέρια ἐκλείπουν καὶ ἡ ἐκ τῶν τροφῶν γινόμενη ἀπορρόφησις τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν ἐνεργεῖται κανονικῶς.

Ὁ «Πλέτσερ» παρετήρησεν

ὅτι ἠρθάνετο περισσοτέραν εὐχαρίστησιν ὅταν ἔτρωγεν, ἠναγκάζετο δὲ ν' ἀπλουστεύῃ τὴν τροφὴν του. Ταῦτοχρόνως διέκρινεν ἀπιστευτὸν διαφορὰν εἰς τὴν ὑγίαν του. Οὕτως κόπωσιν διανοητικὴν ἠρθάνετο πλέον μετὰ τὸ φαγητὸν, οὔτε ἀπὸ νευραλγίας ὑπέφερε. Τα συμπτώματα τῆς ἀρθρίτιδος καὶ τῶν ρευματισμῶν ἐξηλείφθησαν. Καὶ ἐνῆ ἤτο πρὶν νευρασθενικὸς, ὁ χαρακτήρ του μετεβλήθη καὶ ἔγινεν εὐθυμὸς καὶ αἰσιόδοξος.

Ὅλα αὐτὰ τὰ δυσάρεστα συμπτώματα καὶ ἄλλα πολλὰ ἀκόμη ἔχουν ὡς αἰτίαν τὴν ἀστοδηλητησίαν.

Ἐξ ἄλλου, πολλαὶ ἀρθεῖναι δυσάρεστοι τοῦ γήρατος, προερχόμεναι ἐκ τοῦ κακοῦ τρόπου τοῦ τρώγειν, προλαμβάνονται.

Διὰ νὰ μὴ γηράσωμεν, δὲν εἶνε ἀνάγκη, συμφώνως μὲ τὴν συμβουλὴν τοῦ Μετσνικώφ, νὰ τρώγωμεν ἀποκλειστικῶς τροφὰς εὐπέπτους καὶ νὰ πίνωμεν πολὺ γάλα, οὔτε καθὼς ὑποστηρίζουν οἱ φυτοφάγοι "νὰ μὴ τρώγωμεν κρέας". Ἡμποροῦμεν νὰ τρώγωμεν ὅ,τι θέλομεν, ἀρκεῖ νὰ μασώμεν καλὰ καὶ ἔχομεν τότε ὅλας τὰς πιθανότητας νὰ φθάσωμεν εἰς γῆρας βαθὺ καὶ ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ ἐνοχλήσεως.

Ἀπὸ τὴν «Μελέτην».

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)